Kecskemét Megyei Jogú Város

Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027

II. KÖTET
STRATÉGIAI MUNKARÉSZ

2026. szeptember

KECSKMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA RÉSZÉRŐL KÖZREMŰKÖDTEK

Balogh Zoltán, KMJV PH Fejlesztéspolitikai Iroda, irodavezető

Borbélyné Balogh Katalin, KMJV PH Várostervezési Osztály, osztályvezető

Mile Tamás, KMJV PH Fejlesztéspolitikai Iroda, szakmai főtanácsadó

VEZETŐ SZAKÉRTŐK

Kanalas Imre, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Kurenkov Vjacseszláv, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Dr. Mezei Cecília Zsuzsanna, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Huszár Szilvia, MKB Consulting Zrt.

dr. Sántha György, MKB Consulting Zrt.

A STRATÉGIA ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDTEK

Dr. Bajnai László, Városfejlesztés Zrt

Boros Szilárd, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Bánhidai András, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Ikvai-Szabó Imre, MKB Consulting Zrt.

Molnár Szilárd, MKB Consulting Zrt.

Sárdi Anna, MKB Consulting Zrt.

Vaszócsik Vilja, MKB Consulting Zrt.

TARTALOMJEGYZÉK

ÁBRAJEGYZÉK 6
TÁBLÁZATJEGYZÉK 7
1 A partnerségi folyamat ismertetése az FVS tervezés időszakára vonatkozóan 14
1.1 Partnerek definiálása 14
1.1.1 1. célcsoport: Lakosság és helyi közösségek 14
1.1.2 2. célcsoport: Állami és önkormányzati intézmények, vármegyei és települési önkormányzatok, gazdasági társaságok 16
1.1.3 3. célcsoport: Önkormányzati döntéshozók, hivatali szervezeti egységek, önkormányzati gazdasági társaságok és külső szakértők 18
1.2 Partnerségi akciók tartalma és eredményei 19
1.3 Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban 22
2 Stratégiai munkarész 24
2.1 Forgatókönyv elemzés 24
2.2 Jövőkép 33
2.2.1 A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan 34
2.2.2 A város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan 37
2.3 A stratégia célrendszere 40
2.3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célrendszer meghatározása 40
2.3.2 A célrendszer összefüggései és a tervezési dimenziókkal való kapcsolata 44
2.4 A reziliens város a stratégiai célrendszerben 52
2.4.1 Prosperáló város 57
2.4.2 Zöldülő város 58
2.4.3 Digitális város 58
2.4.4 Megtartó város 58
2.4.5 Kiszolgáló város 59
2.5 A stratégia összhangja más stratégiákkal 61
3 Monitoring, kontrolling, indikátorok 74
3.1 FVS monitoring rendszere, nyomon követés a tervezés és végrehajtás során 74
3.2 Az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana 76
3.3 A beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének helyi módszertana 81
4 Az irányítási és működési modell 82
4.1 A városirányítási és működési modell lehetséges módosításainak okai 82
4.1.1 Az átfogó városirányítási és működési rendszer javasolt változásai 86
4.1.2 A térségi koordináció mechanizmusainak változásai 88

4.1.3 Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában 89
4.1.3.1 Részvétel az FVS kidolgozásának szakaszában 89
4.1.3.2 Részvétel az FVS megvalósításának szakaszában 90
4.2 A városi működési modellt érintő tervezett változtatások 91
5 Cselekvési terv 92
5.1 Intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése 92
5.2 Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása 97
5.3 Városi szintű beavatkozási területek részletezése 142
5.3.1 Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások 142
5.3.2 Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások 149
5.3.3 Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések) 164
5.4 Várostérségi szintű beavatkozási területek részletezése 169
5.4.1 Stratégiai célkitűzésekkel rendelkező térségi bevonással megvalósítható egyedi projektek 169
5.4.2 Átfogó stratégiai megalapozottságú térségi keretrendszerek (térségi hálózatos, vonalas fejlesztések, nem materiális hálózatos fejlesztések) 170
5.5 Stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, opcionálisan innovációs menetrend) 176
5.5.1 Zöld átállás menetrend 176
5.5.1.1 Előkészítés 187
5.5.1.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése 197
5.5.1.3 A zöld fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása 198
5.5.1.4 A zöld átállás kidolgozásának szervezeti kérdései és ütemezése 200
5.5.2 Digitális átállás menetrend 204
5.5.2.1 Előkészítés 204
5.5.2.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése 218
5.5.3 A digitális fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása 225
5.5.3.1. Élhető város 225
5.5.3.2. Szolgáltató város 228
5.5.3.3. Klímatudatos város 231
5.5.3.4. Versenyképes város 232
5.5.4 Ütemezés 238
6 Finanszírozási terv 244
6.1 Elérhető és bevonható források számbavétele 244
6.1.1 Aktorok, meghatározó szereplők 245

6.1.2 Kitekintés ... 246
6.1.3 Egyéb kötöttségek és lehetőségek ... 250
6.2 Az üzleti modell bemutatása ... 256
6.2.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve ... 256
6.2.2 A finanszírozási terv összefoglalója ... 264
6.3 Fenntartható üzemeltetés ... 276
6.4 Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése ... 279
6.4.1 Ellátandó funkciók ... 280
6.4.2 Kulcsszereplők nevesítése ... 285
7 Mellékletek ... 288
7.1 Antiszegregációs Terv ... 288
7.1.1 Helyzetelemzés és értékelés ... 290
7.1.1.1 A szegregáció társadalmi jelenségeinek horizontális elemzése – a változások értékelése ... 296
7.1.1.2 A szegregáció területi vonatkozásai (szegregátumok) – a változások értékelése ... 303
7.1.2 Antiszegregációs terv ... 310
7.1.2.1 Az antiszegregációs fejlesztési célok és beavatkozási javaslatok ... 312
7.1.2.2 A szociális városrehabilitáció akcióterületének meghatározása és a választás indoklása 320
7.1.2.3 A két antiszegregációs beavatkozási dimenzió kapcsolata ... 321
7.1.2.4 A beavatkozások ütemezése ... 324
7.1.2.5 Az antiszegregációs terv pénzügyi terve ... 325
7.2 Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása ... 328
7.2.1 Lakossági felmérés ... 328
7.2.2 Intézményi/ szervezeti felmérés ... 328
7.3 Finanszírozási tervtábla beavatkozásonként ... 329
7.4 Javasolt működési térkép ... 330

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Kecskemét Településfejlesztési Tervének célrendszere 2022 és 2030 között 41
2. ábra: Kecskemét stratégiai és tematikus céljainak kapcsolódása a tervezési dimenziókhoz 45
3. ábra: A zöld- és a digitális átállás szempontjából lényeges feladatok helye Kecskemét Megyei Jogú Város városirányítási modelljében 85
4. ábra: Kecskemét akcióterületei és azok kapcsolata a fenntartható városi tervezési dimenziókhoz 141
5. ábra: Az átlaghőmérséklet emelkedése 177
6. ábra: ÜHG gázok kibocsátása 180
7. ábra: Az éghajlatváltozás várható hatásai Magyarországon 187
8. ábra: Magyarországi internetelőfizetések száma és megoszlása 2025-ben 208
9. ábra: Lakossági internet penetráció Magyarországon 2024. 208
10. ábra: A GVOP-4.4.2-es projekt keretében 2008-ban létesült, önkormányzati tulajdonú hálózat .. 210
11. ábra: Kecskemét városát lefedő optikai hálózat és önkormányzati intézmények, iskolák 211
12. ábra: Intézmények szervezetfejlesztési elképzelései 212
13. ábra: Digitális kompetencia képzés aránya 213
14. ábra: Digitális kompetencia szintje 213
15. ábra: Kiemelt fejlesztések a digitális átállás keretében 223
16. ábra: A záruló időszak kumulált hozzájárulásának megoszlása EU forrásokból szektoronként 245
17. ábra: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek 249
18. ábra: Kecskemét költségvetés tárgyévi bevételei és kiadásai 2013-2025 között 252
19. ábra: Kecskemét saját bevételeinek megoszlása 2013 és 2025 között 253
20. ábra: Állami támogatások, átvett pénzeszközök és felhalmozási bevételek 253
21. ábra: A költségvetési kiadások összetétele 254
22. ábra: Az FVS projektportfólió kezelésének javasolt irányítási és együttműködési rendszere 287
23. ábra: A kecskeméti SZJA adófizetők számának alakulása jövedelemsávonként 290
24. ábra: A nyilvántartott álláskeresők száma, 2014 -2025. 292
25. ábra: A nyilvántartott álláskeresők képzettség szerinti megoszlása 2014-2024 között 292
26. ábra: A kecskeméti tartósan álláskeresők számának változása 2014-2025 között 294
27. ábra: A lakosságszám változása Kecskemét belterületén belül 2019-2025 között 297
28. ábra: Kecskemét demográfiai összetételének változása korcsoportos bontás alapján 298
29. ábra: A 7 éves és idősebb népesség megoszlása iskolai végzettség szerint 299
30. ábra: Egy főre jutó átlagjövedelem a megyei jogú városokban 2024-ben 301
31. ábra: Kecskemét szegregált területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján 303
32. ábra: Kecskemét szegregáció által veszélyeztetett területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján 304
33. ábra: Lakhatási települési támogatásban részesülők százalékos megoszlása 306
34. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 307
35. ábra: A jövedelmi különbségek területi megjelenése Kecskeméten 2019-ben 308
36. ábra: Az idősebb korosztályok területi megjelenése Kecskeméten 2025-ben 309
37. ábra: A KSH által lehatárolt szegregációval veszélyeztetett terület Kecskeméten 311
38. ábra: Kecskemét szociális városrehabilitációs akcióterülete 320
39. ábra: A zöld és a digitális átállás szempontjából lényeges szervezetek Kecskemét MJV 2026 és 2029 közötti működési modelljében 330

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: Partnerségi akciók ütemezése 23
2. táblázat: Kecskemét kitettségi mátrixa 24
3. táblázat: Kecskemét felkészültségi mátrixa 26
4. táblázat: A településrészi- és a tematikus célok kapcsolódása, viszonyrendszere 46
5. táblázat: Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa 54
6. táblázat: A SUMP céljainak és intézkedéseinek az FVS céljaihoz való illeszkedése 66
7. táblázat: SECAP intézkedéseinek az FVS céljaihoz történő illeszkedése 67
8. táblázat: Klímastratégia intézkedéseihez való illeszkedés 70
9. táblázat: Az országos ágazati stratégiák Kecskemétet érintő stratégiai céljai 71
10. táblázat: A stratégiai, illetve tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorok 78
11. táblázat: FVS szintű egységes indikátorok 80
12. táblázat: Rövid- és középtávú fejlesztési feladatok, tevékenységek 92
13. táblázat: Kecskemét tervezett akcióterületei 98
14. táblázat: Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi városi beavatkozások 142
15. táblázat: Nagyobb városi területekre kiterjedő komplex fejlesztések 149
16. táblázat: Stratégiai célkitűzéseket támogató hálózatos beavatkozások 164
17. táblázat: Stratégiai térségi beavatkozások, egyedi projektek 169
18. táblázat: Térségi hatású hálózatos beavatkozások, projektek 170
19. táblázat: Az Önkormányzati feladatok mitigációs és adaptációs jellege 192
20. táblázat: Javasolt indikátorok a zöldátállásra 194
21. táblázat: A zöld átállási menetrend javasolt lépései 203
22. táblázat: A digitális átállási menetrend javasolt főbb lépései 238
23. táblázat: A digitális átállás beavatkozásainak tervezett ütemezése 241
24. táblázat: A nyertes uniós pályázatok területi eloszlása Magyarországon 247
25. táblázat: Kecskeméti járás települései által elnyert támogatások 248
26. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek a támogatott jogállása szerint 249
26. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel várható EU források és azok legfőbb területei 251
28. táblázat: 2021-2027 időszak tervezett forrásai tervezési dimenziók szerinti bontásban 257
28. táblázat: Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve 259
30. táblázat: Összesítő pénzügyi tábla 263
31. táblázat: A tervezett beavatkozások kapcsolódása az FVS célrendszeréhez 264
32. táblázat: Éves beruházási és forrásigény 2014-2040 266
33. táblázat: A városi projektek lehetséges finanszírozási módjai 271
34. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Prosperáló portfólió 280
35. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Megtartó portfólió 281
36. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Zöldülő portfólió 282
37. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Digitális portfólió 283
38. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Kiszolgáló portfólió 284
39. táblázat: A munkaképes korúak, a munkanélküli ellátásokban részesülők, valamint a nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Kecskeméten 291
40. táblázat: A Kecskeméten nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportonként 293
41. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása 2014-2024 295
42. táblázat: Kecskemét jellemző munkanélküliségi adatainak változása 300
43. táblázat: SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem a kiválasztott jövedelmi sávokon 302
44. táblázat: Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások 2021-2027 314
45. táblázat: Területi fókuszú antiszegregációs célok és beavatkozások 2021-2027 316
46. táblázat: Az átfogó beavatkozások tervezett megjelenése a szegregátumokban és a szegregáció által veszélyeztett területeken 322
47. táblázat: A tervezett beavatkozások ütemezése 324
48. táblázat: Kecskemét Antiszegregációs Tervének pénzügyi áttekintése 326

Vezetői összefoglaló

A 2021-2027-es Uniós ciklus fenntartható városfejlesztési forrásainak (ERFA rendelet 11. cikk) felhasználásához elvárás az integrált területi, városi stratégiák készítése. Magyarországon a 2007-2013-as Uniós programozási időszak előkészítéséhez kapcsolódóan történt meg az integrált városfejlesztési, későbbiekben településfejlesztési stratégiák bevezetése, melyek egy fontos eszközt jelentettek a városoknak az integrált szemléletű fejlesztések tervezéséhez mind városi, mind városrészi szinten, bevezetve az akcióterületi megközelítés jelentőségét is. **Az eltelt másfél évtized során a gazdasági-társadalmi-területi-környezeti szakpolitikai területeken jelentős változások történtek**, az Európai Unió szakpolitikai céljai, fejlesztési elvei, ajánlásai sok tekintetben részletesebbé váltak. Megújult a Lipcsei Charta, az ún. Városi Partnerségek keretében akciótervek kerülnek kidolgozásra, 2019-ben létrejött az Európai Zöld megállapodás, fókuszba került a digitális és zöld átállás, továbbá a klímaváltozás elleni küzdelem területén az Európai Unió célul tűzte ki, hogy 2050-re karbonsemlegessé válik.

Az új kihívásoknak történő megfelelés és a hatékonyabb uniós forráslehívás érdekében, **a 2021-2027-es Uniós ciklus eredményes lebonyolításához az eddigi Integrált Településfejlesztési Stratégiák (ITS) felülvizsgálata vált szükségessé**, hogy azok struktúrája és tartalma összhangba kerülhessen a jelenleg érvényben levő európai uniós és hazai szakpolitikai keretekkel. **Ezt a folyamatot erősítette a hazai területi tervezés rendszerének szakpolitikai, módszertani átalakítása**, amely érintette a teljes fejlesztési-rendezési eszközrendszert és annak dokumentumait (ld. Integrált Településfejlesztési Stratégia, Településfejlesztési Koncepció). Az „egy település egy terv" elvét érvényesítve, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény[1] és annak végrehajtási rendelete 419/2021. (VII.15.) bevezette a településterv fogalmát, amely a jogfolytonosság biztosításával, a korábbi településfejlesztési koncepcióra, az integrált településfejlesztési stratégiára, valamint a településrendezési eszközre alapozva készül. Ezzel létrejött hazánkban is a fejlesztési (Településfejlesztési Terv) és a rendezési típusú tervezés (Településrendezési Terv) egysége.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (továbbiakban: FVS) és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) elválik egymástól. Míg az Integrált Településfejlesztési Stratégia módszertani követelményeinek definiálása, amelyeket a 314/ 2012. (XI.8) Kormányrendelet határozott meg, az Étv., illetve az Méptv. hatálya alá tartozik, **a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia az Európai Unió elvárásai szerint készülő, az ERFA rendelet 11. cikke alá tartozó dokumentum, a 2021-2027-es forrásfelhasználás feltétele és a 2028-2034-es fejlesztési időszak megalapozásának része, amelynek módszertanát nem egy törvény végrehajtási rendelete, hanem a VTM keretei között működő TOP Plusz Irányító hatóság határozta meg**.

Kecskemét FVS-ének cselekvési terve a város Településfejlesztési Tervével összhangban, az elkészült szakterületi fejlesztési stratégiák (pl. SUMP, ITVT) figyelembevételével, továbbá a rendelkezésre álló helyzetfeltáró elemzések, szakági dokumentumok, intézményi fejlesztési tervek, illetve projekttervek ismeretében készült.

[1] *Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény a 2023. évi C. törvény 252.§-a hatályon kívül helyezte 2024. október 1. napjával.*

A cselekvési terv beavatkozásainak kialakítása során egyszerre vettük figyelembe a város szűk infrastrukturális keresztmetszeteiből, gyors növekedéséből, illetve a 21. század városi modernizációs, versenyképességi és klimatikus kihívásaiból eredő szükségleteket. Mivel Kecskemét a térség központi városa, ezért a beavatkozások tervezése során nem csak a közvetlen városi fejlesztési igényeket vettük figyelembe, hanem a város térségi szerepéből adódó szükségleteket is.

A széleskörű tervezés eredményeként 4 prioritás (Élhető város, Szolgáltató város, Klímatudatos város, Versenyképes város) és 16 intézkedés mentén 58 beavatkozási területet (projektcsoportot) határoztunk meg, melyekhez jelenleg közel 300 nevesített beavatkozás tartozik. A beavatkozások kialakítása során törekedtünk arra, hogy az ERFA típusú fejlesztési elképzeléseket széleskörűen egészítsék ki társadalmi programok, akciók (ESZA típusú beavatkozások) is, mivel a szerves és hatékony városfejlődéshez nélkülözhetetlen, hogy a fejlesztési forrásokból kialakításra kerülő új műszaki-infrastrukturális beruházásokat, eszközöket és berendezéseket a lakosság megismerje és elfogadja, illetve minél felkészültebb és versenyképesebb humán erőforrás segítse a város fejlődését. Ennek megfelelően a 36 db ERFA típusú beavatkozási területet 22 db ESZA típusú beavatkozási terület egészíti ki.

Figyelembe véve jelenlegi gazdasági (pl.: világgazdasági átrendeződés, beszállítói hálózatok átalakulása, dráguló energia) és klimatikus (pl.: Duna-Tisza közi Homokhátság szárazodása, a zöldfelületek állapotának romlása) folyamatokat megállapítható, hogy a következő évekre azonosítható és rendelkezésre álló fejlesztési források, illetve a város szükségletei nincsenek arányban egymással. A tervezés jelenlegi fázisában mérlegelni szükséges, hogy város számára rendelkezésre álló fejlesztési források tükrében, mely beavatkozások vagy beavatkozás csoportok jelentenek kiemelt prioritást. Mindenképpen figyelembe kell venni, hogy a város gazdasági prosperitása – a növekvő helyi adóbevételeken keresztül – pótlólagos forrásokat biztosíthat egy kiegyensúlyozottabb, fenntarthatóbb városi fejlődéshez is. A gazdaságfejlesztés során azonban olyan fejlesztési irányokat javasolt priorizálni (pl. magasabb hozzáadott értékű, valamint kevésbé erőforrásigényes tevékenységek), amelyek alapjait már az előző időszakban lefektették (pl.: egyetemfejlesztés, K+F+I, magas szintű üzleti szolgáltatások), valamint olyan kritikus fejlesztési szükségleteket, amelyek a város élhetőségét, minőségi modernizációját szolgálják (pl. energiahatékonyság, digitalizáció, körkörös gazdaság kiépítése, víz- és zöldfelületgazdálkodás fejlesztése, fenntartható közlekedési rendszerek, közszolgáltatás-, oktatási-, képzési- és innovációs háttér fejlesztése).

A célrendszer meghatározásán, a beavatkozások definiálásán túl az FVS másik feladata a zöld- és digitális átálláshoz szükséges feltételrendszer és feladatok azonosítása és beépítése a tervezetett beavatkozásokba, intézkedésekbe.

Zöld átállás

Az EU Fenntartható Finanszírozási Akcióterve hozta létre a fenntartható tevékenységek egységes osztályozási rendszerét. Ennek keretében lépett hatályba 2020 július 12-én az EU Taxonómiarendelete. Az EU Taxonómiai szabályozás körülhatárolja azokat a zöld tevékenységeket, amelyek lényegesen hozzájárulnak a rendeletben kiemelt hat környezeti célkitűzéshez, elősegítve a fenntartható gazdasági működésbe való átmenetet.

A hat környezeti cél:

1. éghajlatváltozás mérséklése,
2. éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás,
3. vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme,
4. körforgásos gazdaságra való átállás,
5. szennyezés megelőzése és csökkentése,
6. biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

A Taxonómiarendelet létrehozásának egyik célja a **szabályozói keretek biztosítása a fenntartható befektetésekhez**, amivel **segítséget nyújt a piaci szereplőknek**, és **kiemelten a pénzügyi intézményeknek** a környezeti és fenntarthatósági szempontból pozitív tevékenységek azonosítására. Az utóbbi években a befektetői és a fogyasztói oldalon is nőtt az érdeklődés a zöld átállás és a fenntarthatóság iránt, ám ezek objektív mérésére nem állt rendelkezésre általánosan használt és elfogadott osztályozási rendszer.

A meghatározott környezeti célok közül jelenleg az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz jelent meg 2021. áprilisában (EU-2021/2139) a **Taxonómiarendeletet** (EU-2020/852) **kiegészítő bizottsági rendelet (Climate Delegated Act)[2], amely mellékleteiben definiálja** a különböző kritériumok mentén **a két cél eléréséhez jelentősen hozzájáruló zöld tevékenységeket,** illetve meghatározza azokat a részletes, tudományos alapú technikai vizsgálati kritériumokat, amelyek alapján eldönthető, hogy egy adott gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e.

E kihívások leküzdése érdekében jött létre az **európai zöld megállapodás** (Green Deal), Európa új zöld növekedési stratégiája, amely az Uniót modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággá alakítja át. Az európai zöld megállapodás célja, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé váljon. Ehhez ki kell aknázni az új környezetkímélő és gazdaságélénkítő technológiákban rejlő előnyöket, fenntarthatóvá kell tenni az ipart és a közlekedést, és csökkenteni kell a szennyezést.

2021–2027-es időszakban az uniós ágazati és fejlesztéspolitikák egyik fő iránya a zöldítés előmozdítása lesz. A programozási ciklus forrásainak több mint harmada csak zöld célok mentén használható fel. A hazai és az európai uniós fejlesztés- és támogatáspolitika már horizontális, kötelező elemként kezeli a beruházások és a városok zöldülését. Több, közvetlenül a városokat célzó támogatás feltételezi a zöld városi célokat, a komplex zöld gondolkodást.

A hazai támogatáspolitika is reflektál a Zöld Megállapodás célkitűzéseire. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (TOP PLUSZ-1.3.1.-21. pályázati konstrukció) keretrendszerében a városoknak zöld átállási menetrendet kell készíteniük, s a városi zöld menetrend alapján kidolgozandó **a városi zöld átállás és finanszírozási keretrendszer** is, amelynek segítségével egyrészt a városok fel tudják mérni a zöld beruházásaikhoz kötődő finanszírozási és forrásbevonási lehetőségeiket, másrészt egy megvalósítást támogató eszközként tudják majd használni. A Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer – mint megvalósítási eszköz – biztosíthatja, hogy Kecskemét a fenntartható fejlődés és a klímaadaptáció kihívásaira stratégiailag megalapozott, ütemezett és pénzügyileg tervezett módon reagáljon.

[2] *A jelzett rendelet módosítása (EU-2023/2486, EU-2026/73) többször is megtörtént bizonyos technikai szűrői kritériumok egyszerűsítése érdekében, melyek azt vizsgálják, hogy a gazdasági tevékenységek nem okoznak-e jelentős kárt a környezeti célokra.*

Digitális átállás

Az európai digitális gazdaság és társadalom fejlődését nyomon követő DESI index elmúlt 5 évi tapasztalatai azt mutatják Magyarország számára, hogy az eddigi beavatkozások csak arra voltak elegendőek a digitalizáció terén, hogy nagyjából az uniós átlagnak megfelelő ütemben javultak a mutatóink. Ahhoz tehát, hogy Magyarország relatív versenypozíciója javuljon, az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kell helyezni a digitális átállás elősegítésére.

Kecskemét ezekre a trendekre támaszkodva állítja a versenyképességi és modernizációs törekvéseinek középpontjába a digitális gazdaságot, a digitálisan felkészült helyi munkaerőpiacot, azaz a digitális átállás támogatását. Kecskemét város gazdasági szerkezetének több pólusúvá kell válnia, javítania kell a térség munkaerőpici igényeinek kiszolgálását, a minőségi munkahelyek megjelenését, a közigazgatási, kulturális, információs és innovációs központi szerepkörét. Mindemellett a digitalizáció kiválóan szolgálhatja a hagyományos térségi feladatok ellátását, a térségi szerep további erősítését.

A DESI Humán tőke dimenziójában Magyarországnak 5 év alatt csak +5,5 százalékpontot sikerült előre lépnie. Ez a tapasztalat **arra ösztönzi Kecskemét városát**, **hogy a következő években kiemelt figyelmet fordítson a digitális készségekkel nem rendelkező polgárok bevonására a digitalizációba**, azoknak az előnyöknek a biztosítására, amit a digitalizáció nyújt a tanulás, a munkavégzés, az egészségügy, a kultúra vagy éppen a közszolgáltatások igénybevétele terén. Kiemelten kell kezelni az 50 pluszos korosztály ilyen irányú képzését, hiszen 10 év múlva ez a korosztály fogja adni a munkaerőpiac jelentős részét, így továbbfoglalkoztatásuk záloga lehet ez a terület.

Kiemelt célként fogalmazódik meg a **digitális írástudatlanság felszámolása Kecskeméten:** A digitális átállást segítő motivációt, bevonást, tehetséggondozást, felnőttképzést lehetővé tévő infrastrukturális és intézményi ökoszisztéma, élménypedagógiai hálózat kialakítása Kecskeméten.

Különös hangsúlyt kell helyezni az alapszintű digitális felkészültséggel már rendelkező polgárok, munkavállalók digitális készségeinek további fejlesztésére az európai uniós **DigComp** és magyarországi **DigKomp** keretrendszer alapján, illetve olyan nélkülözhetetlen dimenziókban, mint például az **adatműveltség**, **adattudomány**, a **digitális átállást segítő kulturális alapú gazdaságfejlesztés**. Sürgető feladat a **városi adatvagyon gazdálkodás feltételeinek** megteremtése, az adatalapú döntéshozási, tervezési, fejlesztési folyamatok kialakítása, a város (társadalmi, gazdasági, környezeti) folyamatainak részletes monitorozása.

Kecskemét városban tehát **körülbelül 65 ezer polgár számára kell biztosítani** a következő 10 évben, hogy el tudja sajátítani a digitális kompetencia különböző dimenzióinak alapszintjét, illetve tovább lépve a magasabb jártassági szinteket. Kecskeméten 26 ezer olyan munkavállaló van jelenleg, aki olyan szakmában dolgozik, ahol az automatizáció vagy teljes mértékben vagy részben, bizonyos munkafolyamatokat kiváltva meg fog jelenni a közeljövőben. Ez azt jelenti, **hogy átképzés, továbbképzés nélkül 26 ezer kecskeméti állása kerülhet veszélybe 2030-ig**. Ennek elkerülése érdekében, meg kell teremteni Kecskeméten a tömeges képzéseknek, kompetencia- és készségfejlesztéseknek teret adó digitális élménypedagógiai intézmények, a kreatív műhelyek, a digitális oktatást biztosító helyek hálózatát.

Kecskemét az elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági fejlődésével, árutermelő és foglalkoztatási szerepkörének bővülésével, vonzáskörzetének kiterjedésével és mobilizációjának felerősödésével, valamint a környezeti és táji rendszereinek fokozódó terhelése miatt, egyre nagyobb hangsúlyt kell helyeznie a város nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony működésére. Ennek érdekében kiemelt figyelmet kell fordítania a körkörös gazdaságot segítő digitalizációs megoldások támogatására, a társadalmi felelősségvállalás növelésére, a fenntartható fogyasztás és a környezettudatos szemléletváltás elősegítésével.

A klímabarát gazdasági szerkezet megerősítését, a fenntartható városi mobilitás, a lágy közlekedési módok előtérbe helyezését támogatják a Kecskemét korbarát város digitális és okos megoldásai, mint amilyen a városi folyamattámogató és optimalizációs rendszerek kialakítása (pl. energiamonitorozás, energiamenedzsment rendszer, okos közvilágítás, intelligens forgalomirányítás, adatalapú folyamatelemző és döntéstámogató rendszer), a városi smart grid és okos mérés feltételeinek megteremtése.

Kecskemét városának digitális átállása tudatos tervezést és irányítást, folyamatos koordinációt igénylő feladat, így kiemelt cél ennek szervezeti, irányítási és személyi feltételeinek biztosítása.

Ezt támogatja a tervezett Városi Adatgazdálkodási Stratégia kidolgozása, valamint a városi Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása, hiszen ezzel valósítható meg a települési szintű adatalapú folyamatelemzési, tervezési és döntéshozatali folyamat.

Kecskemét digitális ökoszisztémája nagyon gyenge infrastrukturális alapokon áll, így a következő 10 évben kiemelt szerepet kell szánni ennek a területnek a fejlesztésére. Erre támaszkodva indítható el a városi digitális szolgáltatások mennyiségének és minőségének fejlesztése. Így a javasolt beavatkozások támogatják a Városi IT szolgáltatásmenedzsment rendszer kialakítását.

A Kecskemét előtt álló 2021-2027-es programozási időszakban a város egésze várhatóan a korábbi évekhez kisebb fejlesztési pénzügyi csomaggal gazdálkodhat. Érdemi forrásbővüléssel csak a magánszféra szerepvállalásának – a jelenleginél is – magasabb szintje mellett lehet számolni. Az állami csatornán érkező közösségi és magán források együttesen – optimális esetben – mintegy 119-149 milliárd forint projekttömeget mozgósíthatnak, amelynek legalább 10-15%-a visszatérítendő támogatásokon, megtérülő projekteken keresztül tervezhető és realizálható. Ehhez a szakértői becslések – valamennyi városi szereplővel számolva – 110-120 milliárd forint fejlesztési forrás bevonhatóságával számoltak. Ebből a dedikált TOP Plusz forrás 19,382 milliárd forint.

Az FVS üzleti modellje ezen belül **8 önálló beavatkozást és 45 keretbeavatkozást mutat be a forrásdokumentumok alapján összegyűjtött közel 300 beavatkozási elemből, melyek együttes beruházási értéke 121,58 milliárd Ft.**

A beruházási volumen közel fele (58,02 Mrd Ft) a Zöldülő, negyede (30,2 Mrd Ft) a Kiszolgáló portfólióban koncentrálódik; a Megtartó portfólió 15,49, a Prosperáló 13,7, a Digitális 4,17 milliárd Ft-ot képvisel.

A két forgatókönyvvel számoló prognózis forrásoldali eltérése több, fontos indokkal magyarázható.

Egyfelől, a város előtt álló időszak sajátosságai miatt, a finanszírozási prognózis nem a dinamikus tovább-növekedésre, hanem óvatos, inkább az eddig elért eredmények stabilizálását, fenntartását tekinti elsődlegesnek. Ennek oka a (világ)gazdasági környezet romlásával, az önkormányzati rendszer pénzügyi mozgásterének jelenlegi kiszámíthatatlanságával magyarázható, amelyet a tervben részletesen kifejtünk. Másfelől, a pénzügyi kiszolgáló intézményrendszer előtt álló jelentős kihívás, a „zöld átállás" olyan finanszírozási és projekt tervezési környezetet (kényszereket) fog megjeleníteni a programozási időszak során, ahol is a változások ki fogják kényszeríteni az eredmény-szemléletet, a magasabb önerő szükségletet és a struktúraváltást a fejlesztéstervezői szcénában, legyen szó köz-vagy magánszférából származó szereplőkről egyaránt. Ez a változás – annak menedzselési igénye mellett – pozitív eredményeket is hozhat (pl. kedvezőbb finanszírozás a zöld projektek esetében).

Mindemellett a Kecskeméti helyi gazdaság ugyan erős, de kitettsége a (világ)gazdasági folyamatoknak jelentős, ami igen nagy kockázatokat hordoz és amit a háborús konfliktusok, s ennek hatásaként jelentkező növekvő energiaárak, az átalakuló világgazdasági környezet, vagy az európai járműipari válság már megmutatott. Ezért a tartalékképzés, emelt önerő, eredményszemlélet, az alternatív finanszírozási megoldások, a piaci szereplők erőteljesebb integrációja minden korábbinál kívánatosabb a 2021-2027 közötti programozási időszakban.

1 A partnerségi folyamat ismertetése az FVS tervezés időszakára vonatkozóan

1.1 Partnerek definiálása

Kecskemét városi életminőségének alakulását, a közszolgáltatások színvonalának növelését nagyban befolyásolja az állampolgárok egyéni és közösségi aktivitása, a szükségleteik megismerése. A tervezési folyamatokban történő konstruktív és értékteremtő társadalmi részvétel, illetve a személyes felelősség és a városi kötődés kialakítása nemcsak a közérzet és a közélet szempontjából fontos, hanem közvetlen gazdasági-versenyképességi és környezeti fenntarthatósági hatásokkal is bírhat. Ezért cél, hogy a jövőbeni tervezési és fejlesztési folyamatokban egyre több városi intézmény, szervezet, vállalkozás és helyi lakos aktív részvétele valósuljon meg.

Az alábbi fejezetben azokra az érintett célcsoportokat azonosítjuk és nevesítjük, melyek szervesen hozzájárulhatnak az együttműködő partnerségi tervezési folyamathoz, és akik a tervezett fejlesztések várható hatásainak közvetlen érintettjei lesznek.

1.1.1 1. célcsoport: Lakosság és helyi közösségek

A célcsoport tagjai:

Lakosság	Magyarországon egyelőre a részvételi tervezés tudatos gyakorlatáról elvétve lehet csak beszélni. A lakosság bevonása a helyi fejlesztésekbe sok esetben nehézkes, hosszadalmas egyeztetést igényel. A saját munka azonban nagyobb felelősségérzetet vált ki az állampolgárokban, emellett erősíti a helyi identitást és lakossági összetartását, valamint a tervezett projektek elfogadottságát.
Civil szervezetek	A civil szféra szerepe Európa-szerte egyre nagyobb a városok fejlesztésében. Ma már jelentős részük inkább működtető, fenntartó, fejlesztő szerepeket épített ki. Például a kulturális intézményrendszer, a helyi társadalmi szolgáltatások fenntartásába érdemes őket bevonni, amelyben rendszerint aktív és hatékony részt tudnak vállalni. Kecskeméten élénk a civil élet, napjainkban mintegy 370 civil szervezet működik a városban, amely jelentős erőforrást jelenthet a megfelelő együttműködések kialakításával.
Gazdasági szervezetek	A gazdaság területén a településeken megvalósított integrált fejlesztések elsősorban nagyvállalatokhoz, gazdasági társaságokhoz kötődnek. Ezen felül komolyabb szerepe van a helyi kis- és középvállalkozásoknak, akik a helyi és térségi lakosság számára biztosítanak üzleti megoldásokat és különböző szolgálatásokat.
Vallási közösségek	Kecskemét társadalmának fontos életjelensége a különböző érdekcsoportosulások működése. Az azonos hivatáson vagy a foglalkozástól függetlenül sajátos érdekek, értékek mentén szerveződő vallási közösségek, vallási körök megismerése és aktivitása is rendkívül fontos lehet a közösségi fejlesztésben.

Felsőoktatási intézmény	Felsőoktatási centrumként Kecskemét számára kifejezetten előnyös az egyetem és a város együttműködése is, hiszen számos fejlesztés leginkább konkrét terepen, konkrét gyakorlati projektek mentén tud sikeresen megvalósulni.
Kulturális, sport és egyéb szervezetek	Kecskemét identitását, élhetőségét és települési miliőjét alapvetően befolyásolják azok a kulturális műhelyek, sport- és egyéb szervezetek, valamint az általuk szervezett programok és rendezvények, melyek jelentős szerepet játszanak a város ismertségének és megbecsültségének erősítésében ezen keresztül pedig a város vonzóképességének és megítélésének javításában, így szerepük a fejlesztési tervezés során meghatározó.

Bevonás célja

Mind nagyobb igény mutatkozik a helyi lakosság részéről a közös jövőformálásra, az együttműködő tervezésre. A település társadalmának és közösségeinek bevonásával feltárhatók a legfőbb problémák és azok kezelésének módozatai, a lakosság és a vállalkozások igényei (szükségletalapú tervezés). A bevonással és a széleskörű kommunikációval a tervezők és döntéshozók a célok és fejlesztési irányok meghatározásához nagyobb legitimációt kapnak, a város lakossága pedig megismerkedhet a városi folyamatok összefüggéseivel, a szakmai megoldási lehetőségekkel, a jogszabályi keretekkel és fejlesztési források által biztosított mozgástérrel, illetve a civil és lakossági részvétel lehetőségeivel a fejlesztési folyamatban.

Aktivizálás

Ebben a tervezési-fejlesztési fázisban a legfőbb cél a helyi szereplők motiválása a részvételi tervezésre. Emellett kiemelten fontos, hogy mindenki lehetőleg reális elvárásokkal tekintsen a tervezési folyamatra. A széleskörű nyilvánosság biztosítása mellett, meg kell találni azokat a kulcsszereplőket, szakembereket is, akik aktívan – és hosszú távon – segítik a tervezési folyamatot, a település fenntartható fejlesztését.

Közös tervezés

A tervezés teljes folyamata során a lakosok és helyi közösségek helyismeretüknél fogva számos olyan tényre vagy összefüggésre is rá tudnak világítani, melyek egyébként vagy elkerülnék a szakági tervezők figyelmét, vagy nem kellő hangsúllyal kezelnék azokat. A helyi érintettek által biztosított információk adhatják az adott fejlesztési elképzelések helyspecifikus elemeit és egyediségét, illetve a tervezett beavatkozások széleskörű legitimációját.

1.1.2 2. célcsoport: Állami és önkormányzati intézmények, vármegyei és települési önkormányzatok, gazdasági társaságok

A célcsoport tagjai

Közlekedési közszolgáltatók, üzemeltetők	MÁV Zrt. KEKO Kft. (helyi járatok) Volánbusz (helyközi járatok) Magyar Közút Nonprofit Zrt. AKA Alföldi Koncessziós Autópálya Zrt. (M5 autópálya) MKIF Magyar Koncessziós Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (M44, M8)
Állami intézmények	Tankerületi Központ Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Törvényszék Irányító Hatóságok Szakminisztériumok Adatszolgáltatók (pl. Lechner Tudásközpont, KSH, Hatóságok)
Önkormányzati Intézmények	Egészségügyi és szociális ágazat Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága Köznevelési ágazat Ferenczy Ida Óvoda Corvin Óvoda Kálmán Lajos Óvoda Kulturális ágazat Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ NKft. Kecskeméti Planetárium Katona József Könyvtár Kecskeméti Katona József Nemzeti Szinház Ciróka Bábszinház Kecskeméti Katona József Múzeum Egyéb ágazat Intézmény és Piacfenntartó Szervezet Kecskeméti Városrendészet
Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok	KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft. Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft. Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft. Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft. Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. Kecskeméti Junior Sport Nonprofit Kft. Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft. Kecskeméti Városfejlesztő Kft. Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft. Városi Alapkezelő Zrt. Kecskeméti Közlekedési Központ Kft. Kecskeméti Animációs Filmgyártó és Forgalmazó Korlátolt Felelősségű Társaság (Kecskemétfilm Kft.)

	Kecskeméti Foglalkoztatási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft. AIPA Nonprofit Közhasznú Kft. Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft. BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.
Önkormányzati szervezetek	Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Lajosmizse Város Önkormányzata Nagykőrös Város Önkormányzata Nyárlőrinc Község Önkormányzata Városföld Község Önkormányzata Fülöpjakab Község Önkormányzata Jakabszállás Község Önkormányzata Helvécia Nagyközség Önkormányzata Ballószög Nagyközség Önkormányzata Kerekegyháza Város Önkormányzata Ágasegyháza Község Önkormányzata Felsőlajos Község Önkormányzata Fülöpháza Község Önkormányzata Kunbaracs Község Önkormányzata Kunszállás Község Önkormányzata Ladánybene Község Önkormányzata Orgovány Község Önkormányzata

Speciális adatok gyűjtése

A részvételi tervezés helyzetfeltárása során fontos lépés a város számára biztosított közhiteles statisztikai adatok kiegészítése speciális, helyben előállított adatokkal, amelyek a település sajátos adottságait, jellegzetességeit írják le. Ebben a város területén tevékenykedő állami közszolgáltatók, az önkormányzati fenntartású intézmények, valamint az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok saját adatbázisaikkal, felméréseikkel komoly segítséget jelenthetnek. A vizsgálat során fontos megismerni a külső partnerek (pl. szomszédos települések, helyi vállalatok, helyi intézmények és szervezetek) által tervezett fejlesztéseket is.

Intézményközi kapcsolatépítés

Kecskemét tervezett fejlesztése a szakmapolitikai irányokból, az elméletileg elérhető forrásokból, a közigazgatási rendszer adottságaiból, a városban letelepedett vállalkozások döntéseiből, a települési alapfunkciók komplexitásából, sajátos adottságaiból (pl. jogszabályokból adódó státusz, természetföldrajzi helyzet) illetve a város hatékony és fenntartható működtetésének biztosításából adódóan, számos külső tényezőtől függ. A tervezés során elengedhetetlen az érintett vállalkozások, szervezetek és intézmények bevonása a közös célok és intézkedések megfogalmazásához, ami megalapozza – a tervezett intézkedések előkészítése és megvalósítása során – a szükséges együttműködéseket.

1.1.3 3. célcsoport: Önkormányzati döntéshozók, hivatali szervezeti egységek, önkormányzati gazdasági társaságok és külső szakértők

A célcsoport tagjai:

Belső munkacsoport, a tervezési folyamat támogatói	Fejlesztéspolitikai Iroda Mérnöki Iroda Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda Kecskeméti Városfejlesztő Kft. Megbízott szakértők
Polgármesteri Hivatal dolgozói	Érintett szakosztályok munkavállalói, kapcsolódó szakemberei
Önkormányzati döntéshozók	Önkormányzati képviselők Bizottsági tagok Tanácsnokok Polgármester Alpolgármesterek

Bevonás célja:

Belső munkacsoport, a tervezési folyamat támogatói	A tervezés menetét felügyelő munkacsoport, amelynek célja a tervezési folyamat operatív irányítása, a szükséges gyors adatátadási, kommunikációs és döntési feladatok elvégzése.
Polgármesteri Hivatal dolgozói	A részvételi helyzetfeltárás során fontos lépés a statisztikai adatok kiegészítése helyi adatokkal, amelyek a település környezeti, műszaki, társadalmi és gazdasági adottságait, folyamatait, illetve beavatkozási szükségleteit írják le. Ebben a hivatal dolgozóinak segítsége, részvétele nélkülözhetetlen.
Önkormányzati döntéshozók	A stratégiai tervezés az a terület, amely a legmagasabb szintű és legintenzívebb részvételt teszi indokolttá, hiszen itt dől el, hogy a helyi érintettek a tapasztalataik közreadása során elkötelezettjeivé válnak-e a helyi fejlesztési folyamatoknak, és a problémamegoldás kapcsán itt jöhetnek létre olyan együttműködések, amelyek sikeres fejlődési pályára segítik a települést. A stratégia céljainak minél pontosabb és helyspecifikusabb megfogalmazása adja meg a tervek realitását, egyediségét.

1.2 Partnerségi akciók tartalma és eredményei

A partnerségi akciók tartalma

Fókuszcsoportos megbeszélések, mélyinterjúk

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata fontosnak tartotta, hogy a megalapozó munkarész összeállítását megelőzően a részvételi tervezési folyamat már elinduljon, így a tervezői helyzetfeltáró munkával párhuzamosan, a helyi szereplők (civil szervezetek, vállalkozások, intézményi szakemberek) is tárják fel a város, vagy lakókörnyezetük, illetve szakági területük jellemző folyamatait, az esetlegesen jelentkező problémáit, valamint fejlesztési igényeit, továbbá az igényelt beavatkozási elképzeléseiket. A fókuszcsoportos megbeszélések keretében az adott kérdések megválaszolására külön munkacsoportokat alakítottunk (lásd lent célcsoportok) és hívtunk össze (2 alkalom), ahol a beszélgetés fő célja az információgyűjtés, továbbá az adott ágazati/városi területet (társadalom, gazdaság, műszaki infrastruktúra, energetika, környezet- és klímavédelem, területhasználat, szervezeti struktúra, működési folyamatok) érintő problémafa kialakítása volt. A meghívott érintettek így egymással is kapcsolatba kerültek, rálátást biztosítva a különböző szakterületek problémáira, valamint más ágazatokra/tevékenységi területekre gyakorolt hatásaira, ezzel is elősegítve a társadalmi érzékenyítést, a partnerségi tervezés iránti elköteleződést és közös felelősségvállalást.

A mélyinterjúzás a város életében meghatározó prominens személyek, vállalti vezetők, kutatók és szakági tervezők (összesen 8 fő) megszólítását célozta. Kérdéseink az adott szakterületekre vonatkozó nemzetközi és hazai folyamatokra, trendekre, kihívásokra, illetve fejlesztési javaslatokra vonatkoztak.

bevonási szint: *Interaktív részvétel (partnerség)*
kommunikációs csatorna*: munkacsoporti fórum, interaktív részvételt biztosító rendezvény*
célcsoport: *szakemberek, kutatók, gazdasági szereplők, városrészi képviselők, civilek*
együttműködők: *önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói*

Online kérdőívek

A helyi részvételen alapuló helyzetfeltárás kulcsa, hogy változatos eszközökkel minél több, különböző hátterű érintett körében tárjuk fel a helyi tudást, s ennek során minél több információt szerezzünk az érintettek konkrét érdekeiről, igényeiről, kezdeményezéseiről, a problémákkal, trendekkel kapcsolatos benyomásaikról. Ennek érdekében a tervezés elején (Megalapozó Vizsgálat készítése során) az érintettek (lakosság, vállalkozók, hivatali dolgozók) véleményének, problémáinak felmérése a munka kezdetén online kérdőíves formában történt meg. Az online kérdőívek (3 db) irányítottan az egyes célcsoportok igényfelmérését szolgálják (lásd lent célcsoportok).

bevonási szint: *részvétel információszolgáltatáson keresztül*
kommunikációs csatorna: *online (honlapon, szociális média felületek)*
célcsoport: *lakosság, civilek, gazdasági szereplők, önkormányzati tulajdonú társaságok, önkormányzati dolgozók (önkormányzati intézményeké is)*
együttműködők: *önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói*

Városi tájékoztató fórum

Az elkészült FVS vitairatának (2021.02.09.) majd egyeztetési változatának (2022.07.25.) bemutatása megfelelő fórumot biztosított a döntéshozók, majd az érdeklődők számára, hogy megismerjék a városi folyamatokat, a különböző kezelendő városi problémákat és kihívásokat, valamint azokat a háttérinformációkat és keretfeltételeket, melyek hozzásegítik a helyi lakosságot a javasolt fejlesztési célok (stratégiai, tematikus és horizontális) és -irányok, valamint a programok kiválasztását érintő városi döntések megértéséhez. A programok megvalósulását segítendő, két alkalommal is megvalósult városi szintű projektgyűjtés, melyek hozzájárulhatnak a TOP-Plusz és az ágazati operatív programok keretében elérhető források eredményes lehívását.

bevonási szint: *tájékoztatás, vélemények összegyűjtése*
kommunikációs csatorna: *a dokumentumok online elérhetősége, interaktív részvételt biztosító rendezvények*
célcsoport: *városi döntéshozók, lakosság, civil szervezetek, gazdasági szereplők*
együttműködők: *önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói*

Általános, folyamatos tevékenységek:

a) Véleményezés

A döntéshozóktól, a szakmai szervezetektől várt írásbeli véleményezés a helyzetelemzés és a stratégia egyeztetési anyagaihoz. A beérkezett vélemények alapján a stratégiai dokumentumok véglegesítése.

bevonási szint: *interaktív részvétel, írásbeli vélemények megfogalmazása*
gyakoriság: *az FVS tervezési és elfogadási fázisaihoz kötődően*
kommunikációs csatorna: *írásos vélemények*
célcsoport: *államigazgatási szervek, megyei és a közvetlenül érintett szomszédos települési önkormányzatok, lakosság, érdekképviseleti-, civil- és gazdálkodó szervezetek.*
együttműködők: *önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói*

b) Egyeztetés

A döntéshozókkal való kapcsolattartás

bevonási szint: *interaktív részvétel (partnerség)*
gyakoriság: *az FVS tervezési és elfogadási fázisaihoz kötődően*
kommunikációs csatorna: *személyes konzultáció, döntéshozói fórum*
együttműködők: *önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói*

A partnerségi akciók eredményei

A kecskeméti együttműködő tervezés keretében a széleskörű partnerség kialakításával lehetővé vált a célcsoportspecifikus szükségletek és igények teljesebb felmérése, a meglévő városi problémák sokkal teljesebb azonosítása. A partnerségi akcióknak köszönhetően teljesebb képet kaphattunk a különböző társadalmi csoportok, civil szervezetek, intézmények és gazdasági társaságok városról alkotott képéről, a várossal, a városi szolgáltatásokkal, illetve a fejlesztési elképzelésekkel szemben megfogalmazott elvárásairól.

A fókuszcsoportos megbeszélések és interjúk során állandó kérdésekkel is dolgoztunk, melyek kapcsán nem csak arra voltunk kíváncsiak, hogy miképpen vélekednek arról:

- hogy miben fejlődött leginkább a város, vagy
- milyen jövőbeli fejlesztéseket kellene leginkább megvalósítani, illetve
- mely tényezők befolyásolhatják leginkább a város jövőbeli fejlődését,

hanem arra is, hogy a különböző területről érkezett szakemberek, illetve szakterületi képviselők, civil-, illetve intézményi delegáltak egy-egy kérdéskört hogyan ítélnek meg, milyen preferenciáik vannak, mennyire látják át a mind bonyolultabbá, komplexebbé váló települési folyamatokat.

A partnerségi tervezési folyamat alatt kapott válaszok jelentős mértékben hozzájárultak a városi „probléma-fa" megalkotásához, a célrendszer felrajzolásához, valamint a fejlesztési irányok kijelöléséhez. A partnerségi együttműködés nélkül nem lehetett volna széleskörű városi konszenzuson alapuló programcsoportokat kialakítani, illetve a fejlesztési prioritásokat rögzíteni.

Ugyancsak a széleskörű társadalmi bevonásnak köszönhető, hogy olyan tématerületek, mint a környezet- és klímavédelem, a digitalizáció, a kék- és zöldinfrastruktúra, vagy a munkaerő biztosításával kapcsolatos kérdések (pl. munkaerőhiány, bérverseny, képzett fiatalok megtartása, a képzés színvonalának emelése) a korábbi tervezési időszakokhoz képest jóval nagyobb figyelmet kaptak, s beépültek nem csak a Településfejlesztési Tervbe, vagy a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiába, hanem a társadalmi közbeszéd részévé váltak, s számos projektötlet kidolgozása, illetve megvalósítása indulhatott el.

A lakossági rendezvények és a lakossági kérdőívezés a minőségi városfejlesztés, az élhető város program kialakításához nyújtott kiemelkedő segítséget, ugyanakkor fontos célként fogalmazódott meg a helyi lakosság és civil szervezetek aktiválása, szerepvállalásuk célterületeinek feltárása. Ennek is köszönhetően indulhattak be a városban a városi zöldfelület ápolási, gondozási akciók, a „fogadj örökbe egy parkot" program, a nagyléptékű fa- és cserjeültetési akciók, valamint ráépülő városi fejlesztési programok. Emellett jelentős előrelépést tapasztalhatunk az ESZA jellegű programok előkészítésében, melyek különösen a szociális, környezetvédelmi, foglalkoztatási, oktatási és közösségfejlesztési területeket érintették kidolgozott projektelképzelések formájában.

A lakossági kérdőívezés (1˚704 fő kitöltő) abban is segített a tervezőknek, hogy sokkal pontosabb képet kapjanak a városrészi problémák kezeléséhez, a fejlesztési célok és programok területspecifikus megjelenítéséhez, a TOP_Plusz keretében rendelkezésre álló források – a projekteken keresztül megvalósuló – területileg arányosabb elosztásához.

A különböző városi intézményi és hivatali szakemberekkel történő egyeztetések hozzájárultak az FVS működési és irányítási struktúrájának teljesebb körű átlátásához, a szervezeti és működési kérdések, problémák, valamint esetleges párhuzamosságok jobb feltárásához, a működési modell átgondolásához, illetve a változtatási javaslatok megfogalmazásához.

A gazdasági társaságok képviselőivel történt egyeztetések jelentősen segítették a vállalkozói igények jobb megértését, a vállalkozási környezet háttérfeltételeinek teljesebb körű átlátását, így a legszükségesebb fejlesztési területek (pl. infrastrukturális háttérfeltételek javítása, útépítések,

innovációs környezet fejlesztése, munkaerő biztosítása, a szakképzés és mérnökképzés minőségi és mennyiségi fejlesztése) azonosítását és az ezekhez kapcsolódó programok és fejlesztési elképzelések megfogalmazását, illetve az üzemeltetéshez kapcsolódó kihívásokat.

A tervezés következő projektgeneráló és projektgyűjtő fázisában még nagyobb szükség mutatkozott a széleskörű partnerségre, hiszen a különböző szakági területektől, intézményektől, szervezetektől várta az önkormányzat a kidolgozott projektötleteket, finanszírozási lehetőségeket, valamint azt a pályázati aktivitást, amely hozzásegítheti a várost a fejlesztési céljainak és elképzeléseinek megvalósításához.

1.3 Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban

A partnerségi akciók keretében megvalósított feladatok bemutatása, a feladat ellátására megkötött szerződés kezdetétől az FVS közgyűlési elfogadásáig és az Irányító Hatósághoz történő leadásáig mutatja be az egyes partnerségi akciókat (1. táblázat).

***1. táblázat**: Partnerségi akciók ütemezése*

	2021				2022				2023				2024				2025				2026			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Általános tevékenységek																								
Szakmai munkacsoporti egyeztetések																								
Véleményezés																								
Fókuszcsoportos megbeszélések, szakmai és civil mélyinterjúk																								
Online kérdőívezések																								
Szakágazati egyeztetések																								
Vállalkozói workshop-ok																								
KSH Igazolás kérése																								
FVS dokumentumának és a szakági anyagok (pl. ZIFFA, ITVT, Zöld Finanszírozási Keretrendszer, Digitális Átállás Akcióterv, Adatgazdálkodási Stratégia) auditálása																								
TOP_Plusz Városfejlesztési Programterv szakmai egyeztetése																								
Városi tájékoztató fórumok																								
Lakossági tájékoztatás																								
Megyei, Vármegyei véleményezés																								
Döntéshozói fórumok																								
Közgyűlési döntések																								

2 Stratégiai munkarész

2.1 Forgatókönyv elemzés

Kitettségi mátrix

Kecskemét város globális trendekkel, illetve országos folyamatokkal, tendenciákkal szembeni kitettségének értékeléséhez 25 potenciális kockázat kiválasztására került sor (2. táblázat). Ezek közül a Prosperáló város – 7, Zöldülő város – 7, Digitális város – 5, Megtartó város – 4, Kiszolgáló város – 3 hatással szerepel. Az elemek minimalizálására azért került sor, mivel számos kockázat dimenziókon átnyúló, komplex hatású. A kockázatok egy részének besorolása a jelenlegi állapotok alapján alacsony lehet, mert számos (általában természeti-környezeti-társadalmi) folyamatnak nagy a tehetetlensége (puffere), azonban a hatás mértéke jelentős, amint a pufferhatás kimerül. Ezeknek a kockázatoknak – az útmutatóval ellentétben – mégis jelentőséget kell tulajdonítani, mivel a károk hirtelen jelentkeznek majd, és állapotuk megfordítása sokkal nagyobb befektetést igényel.

***2. táblázat**: Kecskemét kitettségi mátrixa*

Potenciális negatív és pozitív hatás	A hatás kockázati besorolása	A hatás gyakorisága	A hatás mértéke
Prosperáló város			
Térségi, ágazati együttműködések gyengülése (ezeket támogató lépések hiánya, forrás diszkrepanciák, egyéb)	3	5	5
Munkaerő kínálatot befolyásoló globális folyamatok (pl.: migráció, agyelszívás, városverseny, klímaváltozás)	5	3	4
A kor követelményeitől elmaradó, a munkaerő rugalmas alkalmazkodását segítő oktatási-képzési rendszer	5	5	4
Dekonjunktúra, gazdasági válság	5	2	5
Önkormányzati források csökkenése (közszolgáltatások)	5	5	5
Uniós, állami és piaci források, hitelek elérhetősége	3	4	5
Centralizáció növekedése, szubszidiaritás csökkenése	3	4	5

Hatás kockázati besorolása: *5: nagyon kockázatos; 4: kockázatos; 3: közepesen kockázatos; 2: kicsit kockázatos; 1: elenyésző kockázatot jelent*

Hatás gyakorisága: *5: napi, 4: évente többször, 3: többévente egyszer, 2: évtizedenként egyszer, 1: 20-30 évente egyszer*

Hatás mértéke: *5: nagy területeket, sok szereplőt komolyan érintő kérdéskör; … 1: elenyésző területre és kis hatással bíró hatások*

Potenciális negatív és pozitív hatás	A hatás kockázati besorolása	A hatás gyakorisága	A hatás mértéke
Zöldülő város			
Éghajlatváltozás negatív hatásai: • Viharos széllökések éves gyakoriságának növekedése • Intenzív csapadékesemények • Nyári száraz napok száma nő • Éves csapadékmennyiség csökken • Évről-évre fokozódó aszály • Nyári hőhullámok kialakulása • Légszennyezés növekedése	5	5	5
Elégtelen környezetvédelmi intézkedések, programok, források	4	4	5
Megújulók alacsony szintű támogatása (szabályozás és finanszírozás)	3	3	5
Területhasználat távlatos, tudatos alakításának hiánya (túlépítések, zöldmezős beruházások, zöldhálózat és rekreációs zöldfelületek hiányosságai stb.)	5	4	5
Integrált vízgazdálkodási gyakorlat hiánya	5	4	5
Energiahatékonyság növelését lehetővé tevő források elégtelensége	5	5	5
Környezetbarát közlekedési rendszerek támogatásának társadalmi elutasítottsága (autó - alapjog)	3	4	5
Digitális város			
Digitális fejlettséget, képességeket kifejező országos, településszintű adatbázisok hiánya (alternatív energiafelhasználás, digitális írástudás, ügyfélkör szolgáltatási / lakossági, szenzorok, ügyfélszolgálati feladatok stb.)	4	4	4
A digitális írástudás elsajátítását segítő oktatási-nevelési programok hiánya	3	5	5
E-gazdaság, e-ügyintézés támogatásának hiánya	3	4	4
Okos városüzemeltetési rendszerek iránti igény hiánya	4	4	4

Hatás kockázati besorolása: *5: nagyon kockázatos; 4: kockázatos; 3: közepesen kockázatos; 2: kicsit kockázatos; 1: elenyésző kockázatot jelent*

Hatás gyakorisága: *5: napi, 4: évente többször, 3: többévente egyszer, 2: évtizedenként egyszer, 1: 20-30 évente egyszer*

Hatás mértéke: *5: nagy területeket, sok szereplőt komolyan érintő kérdéskör; … 1: elenyésző területre és kis hatással bíró hatások*

Potenciális negatív és pozitív hatás	A hatás kockázati besorolása	A hatás gyakorisága	A hatás mértéke
Megtartó város			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése	3	4	4
Közösségi aktivitás csökkenése	5	5	5
A fiatalok és a képzett munkaerő megtartását segítő központi programok és források hiánya (fecskeházak, bérlakás és ösztöndíj program)	4	4	5
Társadalmi különbségek nőnek	3	4	3
Kiszolgáló város			
Az intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	4	4	5
Részvételi tervezés formális jellege nő, vagy elmarad, a tájékoztatás szintje alacsony	5	3	5
Várostérségi és regionális kapcsolatokat erősítő közlekedésfejlesztések elhúzódása, elmaradása	5	3	4

Hatás kockázati besorolása: *5: nagyon kockázatos; 4: kockázatos; 3: közepesen kockázatos; 2: kicsit kockázatos; 1: elenyésző kockázatot jelent*

Hatás gyakorisága: *5: napi, 4: évente többször, 3: többévente egyszer, 2: évtizedenként egyszer, 1: 20-30 évente egyszer*

Hatás mértéke: *5: nagy területeket, sok szereplőt komolyan érintő kérdéskör; … 1: elenyésző területre és kis hatással bíró hatások*

***3. táblázat**: Kecskemét felkészültségi mátrixa*

Magas kockázatú (4-es, 5-ös) potenciális negatív hatás	A város abszorpciós képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
Prosperáló város			
Térségi, ágazati együttműködések gyengülése (ezeket támogató lépések hiánya, forrás diszkrepanciák, egyéb)	2	3	2
Munkaerő kínálatot befolyásoló szabályozók változására történő késői reagálás	3	4	3
A kor követelményeitől elmaradó, a munkaerő rugalmas alkalmazkodását lehetővé tevő oktatási-képzési rendszer hiánya	4	3	3
Dekonjunktúra, gazdasági válság erősödése	2	2	2
Önkormányzati források csökkenése (közszolgáltatások)	3	4	4
Uniós, állami és piaci források, hitelek elérhetőségének nehézségei	3	4	4
Centralizáció növekedése, szubszidiaritás csökkenése	3	3	3

Abszorpciós képesség: 1. egyáltalán nem tud ellenállni … 5. ellen tud állni
Adaptációs képesség: 1. nincs adaptációs képesség … 5. rugalmasan reagáló, felkészülten várják a hatást
Transzformációs képesség: 1. teljes folyamat és eszközcsere … 5. komplett rendszerek kerültek már kiépítésre

Magas kockázatú (4-es, 5-ös) potenciális negatív hatás	A város abszorpciós képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
Zöldülő város			
Éghajlatváltozás negatív hatásai: • Viharos széllökések éves gyakoriságának növekedése • Intenzív csapadékesemények • Nyári száraz napok száma nő • Éves csapadékmennyiség csökken • Évről-évre fokozódó aszály • Nyári hőhullámok kialakulása • Légszennyezés növekedése	2	2	2
Elégtelen környezetvédelmi intézkedések, programok, források	3	2	3
Megújulók alacsony szintű támogatása (szabályozás és finanszírozás)	3	3	3
Területhasználat távlatos, tudatos alakításának hiánya (túlépítések, zöldmezős beruházások, zöldhálózat és rekreációs zöldfelületek hiányosságai stb.)	3	4	3
Integrált vízgazdálkodási gyakorlat hiánya	2	3	3
Energiahatékonyság növelését lehetővé tevő források elégtelensége	2	3	2
Környezetbarát közlekedési rendszerek alacsony társadalmi támogatottsága	2	2	2
Digitális város			
Digitális fejlettséget, képességeket kifejező országos, településszintű adatbázisok hiánya (pl. alternatív energiafelhasználás, digitális írástudás, ügyfélkör szolgáltatási / lakossági, szenzorok)	2	3	3
A digitális írástudás elsajátítását segítő oktatási-nevelési programok hiánya	3	4	4
Az oktatási rendszer további központosítása	2	3	2
Az e-ügyintézés és a digitalizáció fejlődésének központi döntésektől való függősége	2	3	2
Okos városüzemeltetési rendszerek komplexitásától való félelem és vontatott kialakítás	3	3	3
Megtartó város			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése	2	3	3
Közösségi aktivitás csökkenése	2	3	2
A fiatalok és a képzett munkaerő megtartását támogató központi programok és források hiánya (fecskeházak, bérlakás program stb.)	3	3	4
Társadalmi különbségek növekedése	2	2	2

Abszorpciós képesség: 1. egyáltalán nem tud ellenállni … 5. ellen tud állni
Adaptációs képesség: 1. nincs adaptációs képesség … 5. rugalmasan reagáló, felkészülten várják a hatást
Transzformációs képesség: 1. teljes folyamat és eszközcsere … 5. komplett rendszerek kerültek már kiépítésre

Magas kockázatú (4-es, 5-ös) potenciális negatív hatás	A város abszorpciós képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
Kiszolgáló város			
Az önkormányzati intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	2	3	3
Részvételi tervezés formális jellege változatlan, a bevonás és a tájékoztatás szintje alacsony	2	4	2
Várostérségi és regionális kapcsolatokat erősítő együttműködési rendszerek kialakításának elhúzódása, elmaradása	2	3	2

Abszorpciós képesség: 1. egyáltalán nem tud ellenállni … 5. ellen tud állni
Adaptációs képesség: 1. nincs adaptációs képesség … 5. rugalmasan reagáló, felkészülten várják a hatást
Transzformációs képesség: 1. teljes folyamat és eszközcsere … 5. komplett rendszerek kerültek már kiépítésre

A fenti kitettségi mátrixban bemutatott értékekből kiindulva, a felkészültségi mátrixba a 25 db elemből 13 kapott „nagyon kockázatos", 5 pedig „kockázatos" besorolást. Ennek, valamint az 5 dimenzióra készített szintézis eredményeként az alábbi általános megállapítások tehetők:

Kecskemét kedvező adottsága a dinamikusan korszerűsödő és magas bruttó hozzáadott értékű (GVA-Gross Value Added) **termeléssel jellemezhető nagyvállalati/multinacionális vállalati szektor jelenléte, az erős vállalkozási aktivitás, a széleskörű gazdasági tevékenység, a közlekedésföldrajzi helyzet, továbbá a megyeszékhelyi, illetve a megyei jogú városi szerepkör**, amelyeknek rendkívüli stabilizáló szerepe van. Az európai gazdaság átalakulásával térségünk – korábbi évtizedben tapasztal – versenyképessége vélhetően továbbra is megmarad. Az előző népszámlálási ciklusban (2011 és 2022 között) a munkahelyek számában tapasztalt dinamikus növekedés (57˚245 főről 76˚477 főre, 33,6%-os bővülés) már nem várható. Ennek hátterében részben a munkaerőtartalékok kimerülése *(a nyilvántartott álláskeresők aránya a munkavállalási korú népesség körében igen alacsony 2,48%, Kecskeméten 2014 és 2025 között mintegy 10%-kal csökkent a munkaképes korú lakosság száma)*, részben pedig a térségünk táji, környezeti eltartóképessége, valamint a gazdasági területek ingatlanjainak általános drágulása áll. Ugyanakkor a napjainkban tapasztalható folyamatos ipari és egyéb gazdasági fejlesztéseknek köszönhetően, a munkahelyek száma a 2030-as évek elejéig akár 6˚000-8˚000 fővel még bővülhet.

A multinacionális vállalkozások térnyerése, valamint a fokozódó piaci verseny – várhatóan – nehéz helyzetbe hozza a kis- és középvállalatokat (ld. bérverseny, technológiai nyomás, a fejlesztések növekvő forrásszükséglete). **A gazdaság szerkezetén belül a feldolgozóipar súlya** (az értékesítés nettó árbevétele alapján) **tovább emelkedik** a jelenlegi 72%-os szintről 76-80%-ra, melyen belül a járműgyártás ágazata meghaladja majd a 85%-os szintet. **A város jelentős erőfeszítéseket tesz a helyi gazdaság diverzifikációjának növelésére, a helyi kis- és középvállalatok támogatására és ösztönzésére, a vállalkozói aktivitás és kultúra javítására, a digitalizáció és az innovációs szint növelésére, valamint az önkormányzati cégek professzionalizálására, eredményességük erősítésére**.

A kedvező gazdasági folyamatokhoz társulni fog a lakosság növekvő iskolázottsága, a diplomások szintjének emelkedésével (2030-ra mintegy 28-30%). **Növekszik a lakossági jövedelem, a társadalmi különbségek emelkedése mellett**. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatására,

integrációs, életvezetési, oktatási és képzési, valamint foglalkoztatást elősegítő programok indulnak. A fokozódó munkaerőhiány komplex folyamatokat indít el, a digitalizáció, a nyugdíjasok továbbfoglalkoztatása, a munkavállalási ingázás feltételeinek javítása, valamint a külföldi munkaerőtoborzás területén.

A település munkahelyeinek növekvő számával (8-10%-os bővülés) párhuzamosan, emelkedni fog a Kecskemétről induló, illetve ide érkező napi munkavállalási célú ingázás, amely 2030-ra elérheti a 43-44˚000 főt. A vasútfejlesztések modernizációja várhatóan a 2030-as évek első felében éri el Kecskemétet *(140-es és 142-es vasútvonalak az elővárosi ingázás legfőbb vonalaivá válnak, s megkezdődnek a közlekedési módváltást célzó nagy városi fejlesztések)*, addig a közúti forgalom éves szinten átlagosan 1%-os növekedést fog mutatni, amely további környezeti terhelést okoz a városban.

A klímaalkalmazkodás szempontjából – nem túl előnyös módon – elsősorban az ipari és gazdasági területek beépülésével, a lakócélú fejlesztési területek beindulásával és a tervezett közútfejlesztések *(pl. 5. sz. főút 2*2 sávos bővítése, 44-es sz. főút 2*2 sávos bővítése, az alsószéktói átkötő út megépülése, az M44, M8, M5 csomópont kiépülése és az M8-as Kecskemét és Dunavecse közötti szakaszának átadása, az 52. sz. főút felújítása Kecskemét és Solt között)* megvalósulásával, várhatóan tovább növekszik a burkolt felületek aránya, ezt a folyamatot csak a fejlesztési területek nagyobb arányú zöldfelület-képzésével tudja majd – részben – ellensúlyozni a város. A csapadékhiány következtében a zöldfelületek állapota romlik, ugyanakkor az új típusú szabályozás (zöldfelületek mennyiségi és minőségi kritériumainak tudatos előírása és betartatása) megállítja a zöldfelületek csökkenését. Folytatódnak a városban az energiatakarékossági és -hatékonysági beruházások, az önkormányzat élére áll a városi energiaközösségek kialakításának. Új önkormányzati tulajdonú megújuló energia beruházások valósulnak meg *(a megújuló energia aránya a szolgáltatott összes villamosenergia arányában meghaladja a 15%-ot)* új városi okos energiahálózat kiépülésével (smart grid), amely lehetőséget ad az olcsó és fenntartható intézményüzemeltetésre. Prioritást élvez a városban a vízgazdálkodás, melynek keretében gyorsul a vízhálózat korszerűsítése, csökken a hálózati veszteség, illetve növekszik a visszatartott csapadékvíz éves aránya. Folytatódik a közműhálózat egyéb elemeinek megújítása, amely minden esetben kizárólag a közműsávokban történik, meghagyva így a lehetőséget az út menti faültetésekre, zöldítési folyamatokra. A zöldfelületek hasonló védettséget kapnak, mint a többi közműelem, így annak elépítése és elhasználata (ld. zöldfelületi parkolás, közművezetés) a hatósági munkának és a folyamatos ellenőrzéseknek köszönhetően fokozatosan megszűnik.

Az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás területén széleskörű társadalmi összefogás kezd formálódni. A tájékoztató, szemléletformáló és edukációs akcióknak köszönhetően, erősödik a lakossági felelősségtudat, amely egyszerre jelenik meg a víztakarékosságban, a zöldfelületek gondozásában, az egyéni autóhasználat csökkenésében és a lakossági fűtési és hűtési szokások változásában. A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás közbeszédbe történő emelése és társadalmi vitája számos területen új gondolatokat, ötleteket eredményez, melyeket „pilot" programok keretében támogat az önkormányzat. Elindul Kecskeméten a klímabarát és tértakarékos városfejlesztés. A mind komplexebbé váló várostervezési folyamatok keretében megfelelően előkészített és ütemezett módon egymásra épülően valósulnak meg a városfejlesztési és -tervezési feladatok.

A város funkcionális egyközpontúságának oldása érdekében – a tudatos városfejlesztési beavatkozások részeként – új városi alközpontok jönnek létre, javul a szolgáltatások elérhetősége és csökken a városon belüli motorizációs mobilitási igény. A belterületbe vonások lassulnak, megáll a külterületi népességbővülés, így hatékonyabb és fenntarthatóbb városüzemeltetési gyakorlat alakul ki, amely épít az digitális és optimalizációs megoldásokra.

Ahhoz, hogy a város fejlesztési célrendszerében megfogalmazott célokat teljesíteni tudja, és a település fenntartható módon fejlődhessen, továbbá Kecskemét a külső kihívásokra megfelelő válaszokat tudjon adni és reziliencia szintjét is növelje adaptív intézkedésekre van szükség.

- *Prosperáló város dimenzióban*
  - A város foglalkoztatási központ szerepének erősítése, innovatív, a kor követelményeinek megfelelő munkaerő és az ipar 4.0 kihívásainak eleget tevő munkahelyek és az ehhez tartozó képzési rendszerek létrehozása, fejlesztése;
  - A magas hozzáadott értékű vállalkozások létrehozásának, illetve a városba való betelepülésének támogatása;
  - A meglévő vállalkozások és hálózati kapcsolataik húzóágazatokhoz való kötődésének elősegítése;
  - A tercier és kvaterner szektorok hatékonyságának és teljesítményének növelése, a kiválasztott ágazatok letelepedésének ösztönzésével;
  - Új egyetemi szakok és képzések bevezetése, az innováció és digitalizáció általános feltételeinek javítása, a városi innovációs ökoszisztéma kiépítése, megerősítése, támogatása;
  - Helyi KKV-k és mikrovállalkozások segítése, a vállalkozóvá válás ösztönzése;
  - Az agrárgazdasági struktúraváltás támogatása;
  - A városi megtartó és kreatív társadalom építés (pl. közösségfejlesztés, CSR, társadalmi vállalkozások) feltételrendszerének megerősítése.
- *Zöldülő város dimenzióban*
  - Zöldfelületi rendszerek fejlesztése, minőségük javításának szem előtt tartásával;
  - Integrált vízgazdálkodás fejlesztése (vízbázisvédelem, víztakarékosság, vízpótlás, csapadékvíz-visszatartás);
  - Klímavédelmi célú, fenntartható föld- és területhasználat támogatása, fenntartható mezőgazdasági termelés és öntözés struktúrájának kialakítása;
  - Szemléletformáló, tájékoztató és felkészítő intézkedések bevezetése;
  - Megújuló energiatermelés fokozása;
  - Klímabarát közlekedési rendszerek bevezetése és fejlesztése, környezetbarát járműflotta beszerzése, s a működéshez szükséges „üzemanyag” városi előállítása;
  - A fenntartható városi mobilitás támogatása, a lágy közlekedési formák és a közösségi közlekedés fejlesztésének előtérbe helyezése, az elektormobilitás terjedéséhez szükséges beruházások és szolgáltatások biztosítása;
  - Energiahatékony városüzemeltetés.

- *Digitális város dimenzióban*
    - Okos városüzemeltetési rendszerek (intelligens forgalom- és parkolásirányítás, okosmérés, „smart grid", okos közvilágítás, optimalizációs üzemeltetési eljárások) bevezetése és működtetése;
    - Városi adattár felállítása, folyamatelemző és döntéstámogató monitoring rendszer kialakítása;
    - Digitális írástudást javító képzések, tájékoztatás és szemléletformálási programok indítása;
    - Városi energiamenedzsment rendszer kialakítása, működtetése.
- *Megtartó város dimenzióban*
    - Szociális városrehabilitációk és társadalmi integrációs programok megvalósítása;
    - A népességmegtartó képesség erősítése, a fiatalok oktatási, lakhatási és tehetségtámogató programjainak beindítása;
    - A városi ellátó intézmények és kapcsolódó közszolgáltatások folyamatos fejlesztése;
    - Idősbarát városi közszolgáltatások fejlesztése;
    - A civil szervezetek támogatása és a városi programkínálat fejlesztése;
    - Az esélyegyenlőség feltételeinek (szolgáltatások egyenlő esélyű elérhetősége, megfizethető lakhatás, komplex akadálymentesítés folytatása az intézményekben és a közterületeken, egészséges és élhető lakókörnyezet biztosítása) javítása;
    - A városi partnerségi formák elmélyítése, az együttműködő tervezés feltételrendszerének kialakítása és folyamatos erősítése;
    - Társadalmi vállalkozások működésének támogatása.
- *Kiszolgáló város dimenzióban*
    - Városrészek és azok központjainak minőségi fejlesztése, városi alközpontok kialakítása és funkcionális fejlesztése;
    - Beruházásokat megelőző tájékoztatások, fórumok rendszeressé tétele;
    - A várostérség települései között kialakítandó jövőbeli együttműködési területek (pl. funkciómegosztás, közlekedési, ellátási, energetikai, vízgazdálkodási, klíma- és környezetvédelmi, digitális) meghatározása, az együttműködés formáinak és fórumainak kidolgozása;
    - Alulhasznosított, barnamezős területek fejlesztése, az új fejlesztési területek előnybe részesítése a zöldmezős beruházásokkal szemben;
    - Az épített környezet megújulását célzó új rendezési és szabályozási környezet kialakítása (városrészi és/vagy telektömbi nagyságrendben) és következetes fejlesztése;
    - Új városfejlesztési és tervezési gyakorlat, valamint szabályozás alkalmazása a fejlesztési területeken a komplex beavatkozások és a klímabarát városfejlesztési gyakorlat megerősítéséért.

A standard szcenárió esetében figyelembe kell venni, hogy erős a város klimatikus kitettsége, a település egy környezetileg érzékeny területen helyezkedik el. A klimatikus körülmények megváltozása számos területre hatással van (pl. energiaellátás, vízgazdálkodás, agrárgazdasági struktúra, iparfejlesztés, zöldfelület-gazdálkodás, humánegészségügy), így a legtöbb intézkedés ennek javítását szolgálja. Hazánk

nyitott gazdaságként érzékenyen reagál a piaci változásokra (pl. energiahordozók, nyersanyagok, protekcionista gazdaságpolitika, ipari- és termékstruktúra váltások). Látható, hogy a standard forgatókönyv esetében a külső hatások jelentős kockázatokat jelentenek a város életében. Ezek kezelésére az önkormányzat lehetőségei korlátozottak, de a negatív hatásokra a városnak fel kell készülnie, s ezeket kezelnie kell. A városnak a kockázatok csökkentése érdekében az egyes dimenziók esetében az alábbi intézkedéseket kell megvalósítania.

Felkészültségi intézkedések:

- *Prosperáló város dimenzióban*
  - Piaci források és lehetséges finanszírozási formák hatékonyabb felkutatása, a városi gazdasági társaságok és a helyi és térségi szervezetek együttműködési formáinak megerősítése, a gazdasági nehézségek konszenzusos kezelése, illetve a befektetésösztönzés erősítése érdekében;
  - A munkaerőkínálat folyamatos biztosítása érdekében, a város oktatási, képzési és átképzési rendszerének fejlesztése, az oktatás, a tehetséggondozás területének kiemelt támogatása;
  - A körkörös gazdaság helyi és térségi kiépülésének erősítése, az ehhez szükséges koordinációs szervezet kialakítása;
  - Az ágazati klaszterszervezetek térségi erősítése;
  - Vonzó és kreatív munkahelyek kialakításának, illetve városba vonzásának támogatása a tercier és kvaterner ágazatokban;
  - Egyablakos befektetői ügykezelés kialakítása, a befektetői elégedettség növelése, a beruházások hatékonyabb vonzása és gyorsabb lebonyolítása érdekében.
- *Zöldülő város dimenzióban*
  - Városi Energiamenedzsment Rendszer (VER) kialakítása;
  - Az önkormányzati épületállomány teljes körű (ütemezett) energetikai auditja;
  - Füstmentes, zéró emissziós zónák vizsgálatának és terveztetésének elindítása;
  - Városi környezeti monitoring hálózat létrehozása és a városökológiai kutatások, vizsgálatok elindítása;
  - Városi csapadékvíz menedzsment rendszer kialakítása, a városi vízvisszatartás feltételeinek részletes kidolgozása
  - A zöld átállás szervezeti-, irányítási-, szabályozási- és forrásrendszerének kidolgozása és működtetése;
  - A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás erősítése részeként, cselekvési terv készítése, a környezeti, a társadalmi, a gazdasági és a műszaki infrastruktúra terén szükséges beavatkozásokról;
  - A körforgásos gazdaság feltételrendszerének (szervezeti, humán, szabályozási, forrásoldali) javítása, szerepének erősítése;
  - A fenntartható városi mobilitás végrehajtását elősegítő, koordináló szervezeti és irányítási rendszer felállítása;
  - A hulladékhasznosítás városi rendszerének folyamatos fejlesztése (pl. hulladékcsökkentés, hulladékkezelés, hulladékhasznosítás);

- Klímabarát termelési rendszerek (REL) segítése.

- *Digitális város dimenzióban*
  - Adatalapú elemzés, tervezés és városirányítás feltételeinek vizsgálata, kialakítása (pl. adatgazdálkodási politika, cselekvési terv készítése, szervezeti, irányítási és üzleti modell kialakítása) ;
  - A digitális írástudás elsajátítását segítő oktatási-nevelési programok kidolgozása;
  - Okos város stratégia kidolgozása;
  - A dimenzió erősítéséhez szükséges városi innovációs ökoszisztéma kidolgozása.

- *Megtartó város dimenzióban*
  - Komplex városi társadalomkutatási program indítása;
  - A megfizethető lakhatás városi programjának kidolgozása, feltételrendszereinek feltárása;
  - Komplex, társadalmi felzárkóztatást segítő programok megalkotása, elindítása, közösségi részvétellel;
  - Helyi civil szervezetek támogatása, közösségfejlesztés, a közösségi aktivitás növelési lehetőségeinek feltárása.

- *Kiszolgáló város dimenzióban*
  - A helyi részvételi tervezés lehetséges formáinak vizsgálata és bevezetése;
  - Túlépítések, zöldmezős beruházások szabályozása, korlátozása;
  - A térségi együttműködés formáinak és fórumainak kidolgozása;
  - Új városi szolgáltatástervezési koncepció kidolgozása;
  - A városi szintű (önkormányzati, polgármesteri hivatali, önkormányzati tulajdonú gazdasági) szervezeti és irányítási rendszerek kidolgozása az új kihívásoknak történő megfelelés érdekében.

2.2 Jövőkép

A városnak a jövőbeli fejlesztési víziójának rögzítése során figyelembe kell vennie, egyrészt **az örökölt** – részben a mezővárosias múltból következő – **hiányosságok** *(pl. infrastrukturális, ellátási, innovációs)* **és a várostest térbeli-szerkezeti konfliktusainak** *(pl. eltérő fejlettségű és ellátottságú városrészek, városi alközpontok hiánya, eltérő funkcionális övezetek keveredése, pazarló térhasználat, közlekedéshálózati problémák)* **felszámolását**, másrészt **a település erőteljes gazdasági fejlődéséből adódó háttérfeltételek** *(pl. közmű-hálózati, közlekedési-logisztikai, beszállítói, üzleti-szolgáltatási, oktatási-képzési, lakhatási)* **megfelelő színvonalú biztosítását**, harmadrészt a várossal szemben igényként megfogalmazódó **modernizációs és minőségi fejlesztések** *(pl. településkörnyezeti-zöldfelületi, életminőségi, innovációs, fenntarthatósági)* **megvalósítását,** továbbá **az újonnan jelentkező kihívásokra** (*pl. klímavédelmi, energiabiztonsági, digitalizációs-információbiztonsági, gazdasági*) **történő felkészülést** és **rugalmas alkalmazkodást**.

Kecskeméten **több térségi funkció** (*pl. foglalkoztatási, kereskedelmi-szolgáltatási, ipari, logisztikai, közlekedési, felsőoktatási-innovációs, egészségügyi*) **esetében is** olyan **erősödést figyelhettünk meg** az

elmúlt bő egy évtizedben, melyek hatással voltak nem csak a város településhálózati szerepkörére, ellátási funkcióira, de térhasználati igényeire és fejlesztési szükségleteire is.

Kecskemét változó települési karaktere, dinamikusan fejlődő gazdasága és átalakuló társadalma, új igényeket fogalmazott meg a helyi területhasználattal szemben (*pl. új ipari területek iránti igény növekedése, a közlekedési infrastruktúra [közúti, vasúti, kerékpáros, parkolási, módváltási] fejlesztések iránti igény erősödése, a legkülönfélébb társadalmi csoportok lakhatási szükségleteinek megjelenése, minőségi lakókörnyezet, szolgáltatási és rekreációs területek iránti lakossági igények emelkedése, környezet- és klímavédelmi törekvések [erdőterületek és zöldfelületek növelése, vízvisszatartás és csapadékvíz hasznosítás fejlesztése, vízpótlás, megújulóenergia-termelés és -tárolás] területi szükségleteinek kielégítése, barnamezős és alulhasznosított területek funkcióbővítő revitalizációja, gépjármű parkolási szükségletek városi szintű növekedése*), **melyeket nem hagyhatunk figyelmen kívül a jövőkép megfogalmazása során**.

Kecskemét előtt álló kihívások és a megjelenő új társadalmi, gazdasági és környezeti szükségletek, a **városfejlesztés, -rendezés és -üzemeltetés rendszerétől is folyamatos alkalmazkodást követelnek meg**, amely nehezen képzelhető el egy komplex, folyamatalapú várostervezési és -fejlesztési (irányítási és szervezeti) rendszer kialakítása nélkül. Az egyre sokrétűbbé és komplexebbé váló gazdasági-társadalmi és környezeti igények egy adatalapú ***„köztervezés”*** irányába terelik a településeket, új módszerek, készségek és kompetenciák fejlesztésének igényét támasztva nem csak a helyi városirányítási, hanem a szervezeti, intézményi, valamint a tervezési és finanszírozási rendszerrel szemben is.

2.2.1 A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett egy olyan fejlesztési jövőkép kidolgozásában, elfogadásában és megvalósításában, amely figyelembe veszi a város előtt álló legfontosabb külső és belső kihívásokat, valamint a formálódó társadalmi, gazdasági és környezeti szükségleteket.

Fejlesztéseit széles partneri együttműködés keretében, szakmai alapokon, a környezeti- és klímavédelmi elvárások és a hosszú távú fenntarthatóság figyelembevétele mellett dolgozza ki és valósítja meg. Szem előtt tartja a város, mint komplex műszaki-gazdasági-társadalmi-környezeti rendszer összefüggéseit és fejlesztési elképzelései során épít ezekre. Felkészül arra, hogy a jövőben képes legyen alkalmazkodni és válaszokat adni a jelentkező gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokra oly módon, hogy közben megőrzi a város értékes épített- és természeti környezetét, illetve kulturális hagyományait, értékeit. A város területhasználati jövőképét a várostest arányos térbeli, funkcionális alapú morfológiai tagolása, tértakarékos (kompakt) városszerkezet jellemzi.

Kecskemét egy olyan kiegyensúlyozottan fejlődő, klímatudatos és „reziliens” településsé kíván válni, amely intelligens és innovatív megoldásai révén, széleskörű minőségi szolgáltatásokat nyújt szűkebb és tágabb környezetének, továbbá szem előtt tartja a fenntarthatóság követelményét gazdasági, társadalmi és környezeti fejlesztései során.

A város a kívánt jövőkép elérése érekében, az alábbi intézkedések, feladatok megvalósítását tekinti elsődlegesnek:

- Alkalmazkodik a sajátos táji és településkörnyezeti adottságokhoz, s klímatudatos beavatkozásokkal, zöld- és kék infrastrukturális fejlesztésekkel felkészül a klímaváltozásból eredő kihívásokra annak érdekében, hogy fenntartható módon biztosítsa az egészséges városi környezetet. A városi hősziget-hatás mérséklése és a városi mikroklíma javítása érdekében tudatosan alakítja a belterületi zöldfelületi rendszer térbeli szerkezetét és az épületekkel alkotott konfigurációját: növeli az alacsony zöldfelület-ellátottságú városi területek zöldfelületeit, csökkenti a nagy kiterjedésű burkolt felületek arányát, javítja az árnyékolás és a légáramlás feltételeit; („Klímatudatos város", „Élhető város");

- A környezeti adottságaiban rejlő lehetőségek felhasználásával, törekszik a megújuló energiahordozók nagyobb arányú hasznosítására, tudatosan él azokkal az új technológiákkal, amelyek a környezeti szempontból fenntartható fejlődés kihívásainak megválaszolása érdekében hozzájárulnak természeti erőforrásai integrált védelméhez. Megteremti az önkormányzati tulajdonú, városi fotovoltaikus energiatermelés és a megtermelt energia helyi elosztásának feltételeit, ezzel előmozdítva a város energetikai önállóságának erősítését és biztosítva az energiaközösségi működés feltételeit. A helyi energiatermelés időszakos jellegének kiegyenlítésére energiatárolási kapacitást létrehozását, a szezonális kiegyenlítést, illetve hidrogénellátást igénylő felhasználási területeken, valamint a hidrogénüzemű autóbuszok üzemeltetéséhez pedig a zöldhidrogén előállítását és hasznosítását segíti elő; („Klímatudatos város");
- Megbecsüli és a tervszerű városfejlesztés folyamatába integrálva védi építészeti örökségének értékeit, szabályozó és operatív városfejlesztési tevékenységével tudatosan formálja településképét, és ennek során következetesen törekszik a szép városi környezet, valamint a település harmonikus működését elősegítő területhasználat kialakítására;
- A szabályozó városfejlesztés eszköztárának következetes alkalmazásával, megakadályozza a beépítés koordinálatlan növekedését, és szigorú korlátokat (jogszabályi, ellenőrzési, végrehajtási) alakít ki ennek érdekében, ezzel is megalapozva a központi belterület „kompakt város"-ként történő fejlődését, valamint a város fenntartható és hatékony üzemeltethetőségének hosszú távú biztosítását;
- A települési szolgáltatások minőségének javítása érdekében, él a digitalizációban és az információtechnológia fejlesztésében rejlő lehetőségekkel, a városi folyamatait adatok gyűjtésével és feldolgozásával mérhetővé teszi, nyomon követi és elemzi azokat, ezzel is hozzájárulva egy intelligens és „reziliens" város fejlődéséhez. Az információtechnológiai rendszereket és fejlesztésüket a kritikus infrastruktúrák működésbiztonságának szolgálatába állítja: az energiamenedzsment, a vízgazdálkodás, a közlekedésirányítás, a zöldfelületek összehangolt fejlesztésének és üzemeltetésének fejlett információtechnológiai rendszerei már középtávon is a kritikus szolgáltatások folyamatos működésének előfeltételei közé tartoznak, vagyis a jövő városának nélkülözhetetlen infrastruktúráit jelentik; („Szolgáltató város", „Versenyképes város");

- A fenntartható városi mobilitás kialakítása, a település minél jobb megközelíthetőségének elősegítése, valamint közlekedésföldrajzi helyzetének és logisztikai adottságainak kiaknázása érdekében átfogó közlekedésfejlesztési vizsgálatokat végez és koncepciót alkot, ennek megfelelően elkészíti a közterületek komplex átalakításának összehangolt operatív városfejlesztési terveit, fejlesztéseit pedig ezek alapján valósítja meg annak érdekében, hogy biztosítsa a szép és egészséges települési környezetet, valamint a városi szövet fenntartható, jól funkcionáló, kényelmesen használható kialakítását a közlekedési és parkolási, valamint a zöldfelületi rendszer szempontjából is;
- Több lábon álló gazdasági szerkezetének és a minőségi munkahelyek kialakításának támogatásával, kiszámítható megélhetést biztosít a település és a vonzáskörzet népessége számára;
- A tudásalapú társadalom fejlődésének előmozdítása és a digitális átállás kihívásainak megválaszolása érdekében, minden lehetőséget kihasznál az oktatási-képzési rendszerének fejlesztésére, a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység támogatására, az élethossziglan történő tanulás feltételeinek biztosítására;
- Segíti társadalmának kiteljesedését, az egyetemes értékekre, tudásra és újdonságokra nyitott, innovatív és kreatív szellemiség kialakulását;
- Kultúrapártolásával a helyi hagyományokra építő, a várost alkotó közösség identitását megőrző markáns kulturális és művészeti arculatot alakít ki, minőségi programkínálatával segíti a turisztikai ágazat fejlődését;
- Törekszik a különböző társadalmi rétegek, csoportok, illetve korosztályok harmonikus együttélésére, a társadalmi szolidaritás és esélyegyenlőség megteremtésére;
- Lakói számára minőségi közszolgáltatásokat (pl. közigazgatási, oktatási, kulturális, szociális és egészségügyi) és intézményi ellátóhálózatot biztosít, a szabadidő minőségi eltöltésére változatos lehetőségeket kínál, egészséges és élhető lakókörnyezet kialakítására törekszik; Biztosítja a kritikus közműszolgáltatások – a vízszolgáltatás, a csapadékvíz-elvezetés és a szennyvíz-elvezetés, az elektromos energiaszolgáltatás és a távhőszolgáltatás –, valamint a hozzájuk tartozó kritikus közművi infrastruktúrák folyamatos és biztonságos működését, különös tekintettel a lakosság, valamint a kritikus közösségi fogyasztók – egészségügyi, oktatási, nevelési és szociális intézmények – zavartalan ellátására. A csapadékvíz-visszatartást és a használt víz tisztítás utáni visszaforgatását öntözési célra kritikus fejlesztési területként kezeli; („Szolgáltató város”, „Klímatudatos város”);
- A központi szerepkör előnyeinek kisugárzásával sokoldalú, kölcsönös együttműködést valósít meg a természetes vonzáskörzetének településeivel;
- A város jövőjét, versenyképességét és fejlődési irányait, lehetőségeit meghatározó kérdésekben együttműködik lehetséges stratégiai partnereivel.

2.2.2 A város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Kecskemét jövőbeli térségi szerepkörét számos tényező befolyásolja. **Meghatározó a város térbeli elhelyezkedése és kedvező közlekedésföldrajzi helyzete,** melynek erősítése kiemelkedően fontos **a térségi elérhetőség biztosításában**, **javításában**. Emellett **Kecskemétnek jelentős feladatai adódnak megyeszékhelyi, közigazgatási státuszából** éppúgy, mint **oktatási, szociális, egészségügyi és kulturális szerepköréből**. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a város egyre növekvő gazdasági erejét, illetve azt a tényt, hogy **a település** gazdaságának ágazati összetétele a rendszerváltozás óta jelentősen átalakult, modernizálódott, így **jelentős termelési és innovációs funkciót lát el** térségében. **Kecskemét** a bővülő munkalehetőségein keresztül így – az OFTK-ban megfogalmazott területi politikai céloknak megfelelően – **a térség foglalkoztatásában**, valamint az elindított képzési programoknak és a magasabb jövedelem biztosításának köszönhetően, **a társadalmi felzárkóztatásban is kiemelt szerepet kíván játszani**.

Az OFTK alapján ugyancsak **meghatározó szerepet kell betöltenie Kecskemétnek –** mint a Duna-Tisza közi Homokhátság legjelentősebb települési központjaként **– a klímaváltozás elleni küzdelem** (pl. Homokhátság komplex fejlesztési program, vízgazdálkodási, nagytérségi vízpótlási-, öntözési-, tanyafejlesztési-, energiahatékonysági-, megújuló energiatermelési programok) **térségi szervezésében és koordinálásában**. A város egyeteme, kutatóintézetei és szakmai szervezetei, vállalkozásai – várhatóan – fontos szerepet fognak betölteni például a vízgazdálkodás új eredményeinek, a klimatikus kihívásoknak megfelelő, új mezőgazdasági termékszerkezet és termelési módok bevezetésében, továbbá az alkalmazkodóképes agrárium kialakításának térségi terjesztésében. Szerepe lehet a városi intézményeknek a térségben található helyi közösségek önszerveződésének és klímatudatosságának erősítésében, továbbá az egészségügyi- és szociális ellátó-hálózatuk a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira (pl. szélsőséges időjárási jelenségek, hőhullámok, tartósan száraz időszakok) történő felkészítésében.

Kecskemétnek szerepet kell vállalnia a vidéki népesség helyben tartásában, életkörülményeik javításában is, melyet a **precíziós agrárgazdaság, a diverzifikált családi farmok kialakítása és vidékfejlesztésben rejlő lehetőségek kiaknázása** révén érhet el. Ennek érdekében szükség mutatkozik a térségi innovatív agrárgazdaság megvalósítására, a családi gazdaságok szerkezetváltásának elősegítésére, új növénykultúrák meghonosítására, a kertészeti és gyümölcstermesztési ágazat fenntartható fejlesztésére, a termelés technológiájának, az öntözés feltételeinek korszerűsítésére, a termékek feldolgozására, az értékesítés és a termelői szerveződések támogatására, továbbá az agrárlogisztika fejlesztésére. Kecskemétnek a fentebb említett fejlesztési területeken befektetés-ösztönző, szervezési, koordinációs, oktatási-kutatási, marketing és logisztikai feladatokat egyaránt el kell látnia.

A város gazdasági potenciálja jelentős hatással van környezetére, ennek köszönhetően **hozzájárul a térségi foglalkoztatottság emelkedéséhez és a lakosság helyben tartásához**. Kecskemét munkaerő vonzása erősödött, így napjainkra a hagyományos vonzáskörzeteken kívül, kiterjed Pest és Jász-Nagykun-Szolnok megyék déli, valamint Csongrád-Csanád megye északi, illetve észak-nyugati részére is. A **kecskeméti gazdaság szerepe** azonban **a foglalkoztatási szerepkörén messze túlmutat**, hiszen a városban megtelepedett, magas technológiai színvonalat képviselő **vállalkozások folyamatosan keresik új beszállítóikat**, így a térség kis- és középvállalkozásait innovációs tevékenységre, szervezeti és

technológiai megújulásra ösztönzik, emellett az új kapcsolatok szélesedő értékesítési lehetőségeket is megnyithatnak számukra. A város versenyképességének megőrzése érdekében törekszik üzleti környezetének modernizációjára, a digitalizációs folyamatok erősítésére, az ipari forradalom 4. fázisának települési szintű kiszolgálására. Kecskemét kiemelt járműipari térség funkciója lehetőséget biztosít a helyi multinacionális vállalatokon keresztül a termelési és kutatás-fejlesztési együttműködések bővítésére, illetve az európai beszállítói hálózathoz történő csatlakozásra.

Kecskemét térségi szerepkörének bővülését hozhatja a kedvező közlekedésföldrajzi elhelyezkedése, hiszen Kecskemét a Budapest-Belgrád-Athén fejlesztési tengely mentén fekszik, melyen áthalad az Észak- és Dél-Európát összekötő IV-es számú Helsinki folyosó (M5-ös autópálya). A nemzetközi fejlesztési tengely mellett, Kecskemét térszerkezeti helyzetét kedvezően befolyásolhatja a jövőben, hogy részét képezi annak a – várhatóan egyre markánsabb szerepet képviselő – Komárom-Tatabánya-Székesfehérvár-Dunaújváros-Kecskemét-Szolnok-Eger ipari-logisztikai gyűrűnek, amely a megfelelő közúthálózati fejlesztések (pl. M200 / M8, M4 és M44 gyorsforgalmi utak kiépítése) megvalósulása esetén kedvezőbb elérhetőséget biztosít a közlekedési folyosó mentén elhelyezkedő városok irányába. A térszerkezeti és közlekedési kapcsolatok bővülése azonban túlmutat a hazai kereteken, s új lehetőségeket nyit meg a stájerországi termelési központok, az Adriai kikötők, valamint Erdély piacai felé is.

Kecskemét a kelet-nyugati irányú közúti fejlesztések (az 52-es sz. főút korszerűsítése, az M200 / M8, M4, M44 gyorsforgalmi utak összefüggő rendszerének) megvalósulása, a Cegléd-Kecskemét-Szeged (140-es számú), a Budapest-Kecskemét (142-es számú), valamint a Kecskemét-Szolnok (145-ös számú) vasútvonal korszerűsítése, a V0 vasútvonal kiépítése, a meglévő katonai repülőtér fejlesztése és polgári célú használatának (elsősorban kisgépes és „cargo” célokra történő használat) erősödésével, továbbá a helyi és térségi gazdasági szereplők termelési kapacitásainak és szállítási igényeinek növekedésével, már középtávon is meghatározó szervező, elosztó és logisztikai csomóponti szerepet tölthet be, mind az észak-déli, mind pedig kelet-nyugati áruáramlatok tekintetében.

Kecskemét a jövőben erősíteni kívánja a térségben betöltött oktatási és kulturális szerepkörét. A város 55 közoktatási (általános- és középiskolai) intézményében napjainkban mintegy 18°000 diák tanul nappali tagozaton, közülük közel 3°400 diák, több mint 100 településről jár be a kecskeméti közoktatási intézményekbe. A bejárók mind nagyobb számba veszik igénybe a különböző fenntartók által (állami, alapítványi, egyházi) működtetett új oktatási formákat (pl. középiskolai duális képzés, kéttannyelvű képzés) és egyre szélesedő képzési szolgáltatásait. Ezt az oktatási hálózatot egészíti ki a megye legnagyobb felsőoktatási kínálata, ahova 2024-ben több mint 5°100 fő járt. A város felsőoktatási életében a legfontosabb szerepet a 2000. év óta folyamatos átalakuláson átmenő, kecskeméti székhelyű – s ma már alkalmazott tudományok egyeteme besorolást viselő – Neumann János Egyetem (továbbiakban: NJE) tölti be. Az Egyetemen a 2024/2025-es tanévben 4°594 diák rendelkezett hallgatói jogviszonnyal, ezek közül 3°888 fő érkezett Kecskemét közigazgatási határán kívülről. Az Egyetem növekvő térségi szerepét mutatja, hogy a hallgatók már mintegy 500 településről, ezen belül is legnagyobb számban Bács-Kiskun, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok, Csongrád és Békés megyék területéről érkeztek.

A felsőoktatási szerepkör megerősítése kulcsfontosságú a város számára, amely nemcsak a helyi vállalkozások szakember utánpótlásához biztosít hátteret, de a város K+F szférájának és innovációs teljesítményének növekedéséhez is nélkülözhetetlen. Az erős felsőoktatási funkció nemcsak a város ismertségének és elismerésének fontos tényezője, de Kecskemét további fejlődésének is egyik legerősebb hajtóereje lehet, amely meghatározó módon járulhat hozzá a város térségi (pl. innovációs, szolgáltatási) szerepkörének növeléséhez is.

Kecskemét kulturális és építészeti örökség gazdag, a kultúra közvetítéséhez szükséges intézményi háttér kiterjedt és sokelemű, amely jelentős, eddig kihasználatlan potenciált képvisel, hiszen a város turisztikai megítélését is nagyban javítaná a vonzó kulturális kínálat. Ennek megerősítése érdekében a Kodály örökségre, a magyar és világzenei hagyományokra, a várhatóan még inkább erősödő színházi életre, valamint olyan intézményekre, bemutatóhelyekre és művészeti alkotóműhelyekre támaszkodhat a város, mint például a Kecskeméti Katona József Múzeum, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, a Magyar Fotográfiai Múzeum, a Magyar Naiv Művészek Gyűjteménye, a Nemzetközi Kerámiastúdió, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, illetve a magyar animáció egyik vezető műhelyeként számon tartott Kecskemétfilm Kft.

Kecskemét jelenlegi és jövőbeli turisztikai vonzerejének alapját a térség természeti-, kulturális- és épített örökségében (pl. szecessziós városbelső a világörökség várományos Városházával), valamint a kiváló adottságokkal rendelkező lovas-, öko-, gyógy- és egészségmegőrző/fejlesztő turizmus programkínálatának és minőségi szolgáltatásainak kialakításában látja. Kecskemét és környéke kulturális és szellemi hagyományaira, sajátos táji adottságaira építve, több fejlesztési irányhoz (Welness- és egészség turizmus, kulturális és szellemi értékekre épülő turizmus, lovas-, aktív- és ökoturizmus) tud és akar csatlakozni. Turisztikai kínálatát a térség kisebb településeivel összehangoltan, komplex turisztikai termékként kívánja megjeleníteni.

Összefoglalva: *Kecskemét törekszik meghatározó térségi szerepköreinek (pl. igazgatási, oktatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási, innovációs, logisztikai) bővítésére, ennek érdekében mindent elkövet a városi szolgáltatási és ellátó hálózata fejlesztéséért, a vonzó befektetési és települési környezet kialakításáért, az innovációs és digitalizációs folyamatok felgyorsításáért. A kiemelt járműipari központ státuszát felhasználva – versenyképességének és innovációs teljesítményének növelése érdekében – törekszik a hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerének szélesítésére, beruházási lehetőségeinek, illetve kutatás-fejlesztési és innovációs eredményeinek megismertetésére. Szem előtt tartja a foglalkoztatási lehetőségek és a minőségi munkahelyteremtés bővítését, a magas szintű köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztését, kulturális életének színesebbé tételét, hogy be tudja tölteni térségi ellátóközponti feladatait. Élhető és vonzó városi miliő kialakítására törekszik, a helyi lakosság életkörülményeinek javítása és a turisztikai vonzerejének növelése érdekében. Szellemi és gazdasági erejét, valamint kapcsolatrendszerét felhasználva szervezi, koordinálja a klímaváltozás és szárazodás elleni harcot, az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást a Homokhátság térségében. A megfogalmazott célok elérése érdekében a központi szerepkör előnyeinek kisugárzásával sokoldalú, kölcsönös együttműködést kíván megvalósítani a természetes vonzáskörzetének településeivel, illetve egyéb stratégiai (pl. gazdasági, intézményi, kormányzati) partnereivel.*

2.3 A stratégia célrendszere

2.3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célrendszer meghatározása

Kecskemét jövőképének és célrendszerének meghatározása során figyelembe vette a település (pl. klimatikus, környezeti, társadalmi, gazdasági, kulturális, építészeti) adottságait, fejlesztési szükségleteit, valamint a város előtt álló külső és belső kihívásokat. Ezek ismeretében fogalmazta meg hosszú távú vízióját, valamint az ennek elérést szolgáló stratégiai, tematikus és horizontális céljait.

Jövőkép

- **Kecskemét** egy olyan **élhető, klímatudatos és innovatív településsé kíván válni**, amely széleskörű minőségi szolgáltatásokat nyújt szűkebb és tágabb környezetének, továbbá szem előtt tartja a fenntarthatóság követelményét gazdasági, társadalmi és környezeti fejlesztései, illetve területhasználatának tervezése során.

Átfogó cél

- Társadalmi és gazdasági téren kiegyensúlyozottan fejlődő, intelligens, **FENNTARTHATÓ** és **REZILIENS** várossá válás (1. ábra).

Stratégiai célok

- Kecskemét és térsége lakosságának biztos megélhetést nyújtó, vonzó épített környezettel rendelkező, egészséges, biztonságos, társadalmilag befogadó, valamint kiegyensúlyozottan fejlődő és fenntartható módon üzemeltethető várossá válás („**Élhető város”**).
- A lakossági igényeknek megfelelő, magas szintű köz- és üzleti szolgáltatásokat, illetve ellátóhálózatot biztosító, szolgáltatásaiban fejlődő, széleskörű lakhatási kínálattal rendelkező, kapcsolatrendszerében és programkínálatában megújuló, a térségi szerepköreit folyamatosan bővítő város kialakítása („**Szolgáltató város”**).
- Kecskemét városa fejlesztései során figyelembe veszi természeti környezete teherbíró képességét, a nyersanyagokkal, erőforrásokkal és energiahordozókkal hatékonyan és takarékosan bánik. Figyel az értékes épített és természeti környezetének megóvására, a jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területeinek, vízbázisainak és zöldfelületeinek védelmére. A gazdaság- és településfejlesztés során egyre nagyobb arányban veszi igénybe a megújuló erőforrásokat (**„Klímatudatos város”**).
- Kiemelt városi cél a versenyképes termelés feltételeinek széleskörű biztosítása, a helyi gazdaság és vállalkozások innovációs képességének növelése, a magasabb hozzáadott értékű termelést szolgáló pénzügyi, infrastrukturális, szervezeti és együttműködési háttérfeltételek és innovációk támogatása, a minőségi munkahelyteremtés érdekében (**„Versenyképes város”**).

1. ábra: Kecskemét Településfejlesztési Tervének célrendszere 2022 és 2030 között

Jövőkép	**Kecskemét egy olyan élhető, klímatudatos és innovatív településsé kíván válni, amely széleskörű minőségi szolgáltatásokat nyújt szűkebb és tágabb környezetének, továbbá szem előtt tartja a fenntarthatóság követelményét gazdasági, társadalmi és környezeti fejlesztései, illetve területhasználatának tervezése során**			
Átfogó cél	**Társadalmi és gazdasági téren kiegyensúlyozottan fejlődő, intelligens, fenntartható és reziliens várossá válás**			
Stratégiai célok	**Sc1. ÉLHETŐ VÁROS**	**Sc2. SZOLGÁLTATÓ VÁROS**	**Sc3. KLÍMATUDATOS VÁROS**	**Sc4. VERSENYKÉPES VÁROS**
Tematikus célok	**Tc1.** Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	**Tc5** A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése	**Tc9.** Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása	**Tc13.** A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
	Tc2. Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása	**Tc6.** Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése	**Tc10.** Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása	**Tc14.** Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
	Tc3. A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	**Tc7.** A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése	**Tc11.** Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése	**Tc15.** A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
	Tc4. Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése	**Tc8.** Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése	**Tc12.** Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése	**Tc16.** A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
Horizontális célok	**Hc1**: Az esélyegyenlőség, a társadalmi integráció elősegítése, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása			
	Hc2: Egészséges, élhető, klímabarát és fenntartható városi környezet kialakítása			
	Hc3: Értékalapú és értékőrző, intelligens fejlődés feltételeinek megteremtése (oktatással és szemléletformálással)			
	Hc4: A foglalkoztatás és munkahelyteremtés lehetőségeinek biztosítása, bővítése			
	Hc5: Együttműködő tervezés, nyilvánosság, partnerség és monitoring biztosítása			

Tematikus célok

- Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése.
- Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása.
- A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása.
- Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése.
- A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése.
- Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése.
- A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése.
- Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése.
- Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása.
- Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása.
- Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése.
- Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése.
- A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
- Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása.
- A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása.
- A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása.

Horizontális célok

Egy fenntartható, széles társadalmi elfogadottsággal rendelkező városfejlesztési folyamat, illetve a város jövőképének és átfogó céljának megvalósulása nem képzelhető el a tervezett fejlesztéseket átható „horizontális” célok figyelembevétele nélkül, melyek az alábbiakban foglalhatók össze:

- Az esélyegyenlőség, a társadalmi integráció elősegítése, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.
- Egészséges, élhető, klímabarát és fenntartható városi környezet kialakítása.
- Értékalapú és értékőrző, intelligens fejlődés feltételeinek megteremtése (oktatással, szemléletformálással).
- A foglalkoztatás és munkahelyteremtés lehetőségeinek biztosítása, bővítése.
- Együttműködő tervezés, nyilvánosság, partnerség és monitoring biztosítása.

A településfejlesztésben az egyik legfontosabb horizontálisan érvényesítendő szempont az **esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés** biztosításának elve. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és városrehabilitációs támogatás esetén, az alacsony státuszú, vagy fogyatékkal élő emberek helyzetére, társadalmi integrációjuk erősítésére. Kiemelten fontos a település minden lakója számára az alapvető **közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása**, valamint a hátrányos megkülönböztetés és a szegregáció minden formájának megakadályozása.

Az egészséges, élhető, klímabarát és fenntartható környezet igényeinek való megfelelés. A karbonsemlegesség megvalósítása, illetve az egészséges lakókörnyezet biztosítása – különösen egy olyan gyorsan fejlődő, ugyanakkor környezetileg érzékeny terület esetében, mint a Duna-Tisza közi Homokhátság – kiemelt jelentőségű. Sajnos városunkban, ahol a természeti adottságok és környezeti veszélyek (pl. szárazodás, talajvízszint-süllyedés, deflációra érzékeny homoktalajok, jelentős por- és pollenszennyezettség, csökkenő biodiverzitás) fokozottabban jelentkeznek, még inkább felértékelődik a természeti környezet állapota, annak minősége. Fontos az egészséges, rendezett, s a közösség által is óvott városi környezet kialakítása, valamint ennek részeként a városi zöldfelületi rendszer állapota, annak folyamatos javítása. Az egészségesebb lakókörnyezet kialakítása, az okszerű víz- és hulladékgazdálkodás, a termőföldek és a természeti táj védelme, továbbá a környezet- és klímatudatos gondolkodás együttesen biztosíthatják a – klímaváltozás miatt egyre veszélyeztetettebb – településünk és térsége ökológiai viszonyainak és a lakosság egészségi állapotának javulását.

Értékalapú és értékőrző, intelligens fejlődés feltételeinek megteremtése, vonatkozik minden meghatározó városi szféra (kulturális, gazdasági, környezeti, társadalmi) fejlesztésére, melynek elő kell segítenie a közösségi értékek megőrzését és megújítását, azok széleskörű elfogadtatását, melyben jelentős szerepet játszik a szemléletformálás és minőségi oktatás. A döntések során figyelembe kell venni a város hosszú távú érdekeit és meglévő adottságait. Törekedni kell a partnerségre épülő fejlesztésekre, az intézményi és lakossági képességek javítására és a hatékony közszolgáltatások megteremtésére.

A város fejlesztése során a **foglalkoztatás lehetőségeinek biztosítása, bővítése** és az ahhoz szükséges megfelelő képzettség és képességek megteremtése az egyik, ha nem a legfontosabb teendő. A lakosság szociális biztonságérzetét és életkörülményeit alapvetően meghatározza a stabil és kiszámítható munkahelyek jelenléte. Éppen ezért az egyik legfontosabb horizontális városfejlesztési cél **a munkahelyteremtés és a munkahelyek megőrzése**. Különösen a helyi munkaerőpiacra történő bejutás lehetőségét kell fejleszteni a megfelelő képzések, átképzések biztosításával, a lakosság vállalkozási kedvének és foglalkoztathatóságuk növelésével, melyben kiemelt szerepet kell játszania a város oktatási intézményeinek, képzőközpontjainak, vállalkozásfejlesztési szervezeteinek, kamaráinak és kutatóintézeteinek. Meg kell teremteni az atipikus foglalkoztatás feltételeit (pl. részmunkaidős munka, távmunka) a teljesebb körű foglalkoztatás érdekében, valamint javítani szükséges a települések között a munkavállalási célú ingázás lehetőségeit.

Az integrált városfejlesztési beavatkozások jelentőségüknél, nagyságrendjüknél és komplex hatásrendszereik miatt, nem nélkülözhetik a **széleskörű partnerségi bevonás**t (pl. gazdasági szereplők,

szakmai és civil szervezetek, hatóságok, lakosság) az együttműködő tervezést, hiszen a beavatkozások hatással vannak a lakosság mindennapi életére. Ezért ösztönözni és javítani kell a partnerségi részvételi formákat és a közös tervezést. A nyilvánosság biztosítása központi szerepet játszik a tervek széleskörű legitimációjában, a beavatkozások elfogadottságában és sikerességében. A monitoring rendszer pedig segíti a beavatkozások eredményeinek nyomon követését, a stratégiában kitűzött célok elérhetőségének vizsgálatát, illetve szükség esetén a megfelelő korrekciók elvégzését.

2.3.2 A célrendszer összefüggései és a tervezési dimenziókkal való kapcsolata

Az elmúlt közel két évtized Kecskemét saját maga újradefiniálási kísérletének jegyében telt, s annak ellenére, hogy gazdaságát sikeresen újította meg, illetve számos területen (*pl. infrastrukturális mutatók, a felsőoktatás területén elért eredmények, kulturális kínálat erősödése, a város térségi szerepköreinek bővülése*) jelentős előrelépést tudott felmutatni, napjainkban azonban a folyamatosan változó világ újabb és újabb kihívások (*pl. járványok, környezet- és klímavédelem, növekvő gépjárműforgalom, parkolási nehézségek, elöregedő társadalom, munkavállalási korú népesség számának csökkenése, munkaerőhiány, digitalizációs-modernizációs nyomás, városüzemeltetés hatékonyságának növelése*) elé állítja, melyekre gyors és szakmailag kielégítő válaszokat kell találnia.

Az uniós és hazai fejlesztéspolitikai irányok és ágazati stratégiák ismeretében, illetve a helyi társadalmi szükségletek figyelembevételével került kialakításra a fenntartható városfejlesztési stratégia célrendszere, amely egyensúlyt kíván keresni a gazdasági fejlődés, a versenyképességi kívánalmak, a társadalmi igények és modernizációs elvárások, valamint a természeti környezet által biztosított adottságok, illetve lehetőségek között. A város reziliencia szintjét meghatározó – kecskeméti tervezési dimenziók közötti kapcsolatok rendszerét a 2. ábra mutatja be.

2. ábra: Kecskemét stratégiai és tematikus céljainak kapcsolódása a tervezési dimenziókhoz

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV STRATÉGIAI ÉS TEMATIKUS CÉLJAI	TERVEZÉSI DIMENZIÓK	A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV STRATÉGIAI ÉS TEMATIKUS CÉLJAI
Sc1. ÉLHETŐ VÁROS	PROSPERÁLÓ VÁROS ZÖLDÜLŐ VÁROS DIGITÁLIS VÁROS MEGTARTÓ VÁROS KISZOLGÁLÓ VÁROS	**Sc3. KLÍMATUDATOS VÁROS**
Tc1. Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése		**Tc9.** Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
Tc2. Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása		**Tc10.** Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
Tc3. A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása		**Tc11.** Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése
Tc4. Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése		**Tc12.** Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
Sc2. SZOLGÁLTATÓ VÁROS		**Sc4. VERSENYKÉPES VÁROS**
Tc5 A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése		**Tc13.** A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
Tc6. Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése		**Tc14.** Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
Tc7. A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése		**Tc15.** A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
Tc8. Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése		**Tc16.** A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása

A cél az, hogy **Kecskemétnek a közeljövőben** olyan **minőségi települési környezetet kell kialakítania**, amely egyszerre képes előrelépést mutatni a magas szintű vállalkozási-, szolgáltatási- és infrastrukturális környezet kialakítása, a helyi társadalom életszínvonalának emelése, az épített- és a természeti-táji környezet kiemelt védelme és fejlesztése, valamint a kulturális miliő formálása terén. Ha ezek a feltételek teljesülnek, akkor **Kecskemét egy fenntartható módon fejlődő, klímatudatos, élhető és vonzó településsé válhat**, amely meg tud felelni nemcsak a multinacionális cégek által elvárt igen szigorú nemzetközi követelményeknek, de a helyi társadalom várossal szemben támasztott egyre növekvő igényeinek (*pl. megfelelő minőségű munkahelyek, élhető, tiszta és egészséges épített környezet, magas színvonalú városi szolgáltatási és ellátó rendszer, bővülő szórakozási és rekreációs lehetőségek, fenntartható városi mobilitás, gazdag és minőségi programkínálat, civil közösségépítés*) is.

Kecskemét az FVS célrendszerével is jelezni kívánja, hogy **a település fejlődésének minden területét** (gazdaság, társadalom, épített környezet, természeti környezet) **figyelemmel kezeli, ezek fejlesztését** – anyagi lehetőségei függvényében – **komplexen, egymásra épülően és harmonikusan kívánja megvalósítani**, a város hosszú távú élhetősége és reziliencia szintjének növelése érdekében. A stratégia és tematikus célok városrészi leképeződését az 4. táblázat mutatja be.

***4. táblázat**: A településrészi- és a tematikus célok kapcsolódása, viszonyrendszere*

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Belváros*	A túlzottan egyközpontú rendszer oldása a városközpont kiterjesztésével	Tc1, Tc3, Tc5	**	városfejlesztés, városrehabilitáció, szolgáltatásfejlesztés
		Klímabarát közterületi rendszer kialakítása	Tc10, Tc11	***	klíma-, és környezetvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Turisztikai, vendéglátói és kulturális funkciók erősítése	Tc3, Tc8	**	turizmus, vendéglátás, kulturális fejlesztés
		A belváros közlekedési és parkolási rendszerének átalakítása a kiskörút forgalmi szerepének újragondolása, a lágy közlekedési formák előnyben részesítése	Tc4, Tc11	***	közlekedésfejlesztés (parkolás), klíma- és környezetvédelem
		A szecessziós épített környezet védelme, megújítása	Tc3, Tc8	***	városrehabilitáció, műemlékvédelem, településkép-védelem
		A belvárosi lakásállomány revitalizációjának elősegítése, támogatása	Tc3, Tc6	*	lakásépítés, városfejlesztés
	Hunyadiváros-Ceglédi út	Hunyadiváros lakóterületi jellegének erősítése, városi alközponti szerepének erősítése	Tc1, Tc6	**	lakásépítés, városfejlesztés
		Ceglédi út és környezetének közlekedési és városképi rendezése	Tc3, Tc4	**	városrehabilitáció, közút- és közlekedésfejlesztés
		A Békéscsabai úti gazdasági terület, barnamezős revitalizációjának elősegítése	Tc3, Tc9, Tc13	***	barnamezős városrehabilitáció
		A vasút menti térség közlekedési, illetve a közlekedési módváltást segítő fejlesztések elindítása	Tc3, Tc4	***	barnamezős városrehabilitáció, közlekedésfejlesztés
		A volt KTE pálya funkcionális megújulásának elősegítése	Tc3, Tc7, Tc8	**	barnamezős városrehabilitáció

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Szent István Város-Szolnoki-hegy*	A lakó- és ipari területek egybenövésének megakadályozása, a konfliktusterületek számának csökkentése	Tc1, Tc3, Tc11, Tc14	**	városfejlesztés, városrendezés
		Az alulhasznosított ipari-gazdasági besorolású területek helyzetbe hozása, infrastrukturális fejlesztése	Tc2, Tc3, Tc7, Tc13	*	barnamezős városrehabilitáció, infrastruktúrafejlesztés
		A még meglévő mezőgazdasági területek védelme, valamint az agrártermelés és vízgazdálkodás szerepének növelése	Tc11, Tc13	***	klíma-, és környezetvédelem, termőföldvédelem, agrárgazdaság
		A kecskeméti repülőtér vegyes hasznosításában rejlő kisgépes személyszállítás, valamint „cargo” és logisztikai fejlesztési potenciál kiaknázása	Tc7, Tc13	**	közlekedésfejlesztés, logisztika
		A Műkertváros kisvárosias jellegének megőrzése, a minőségi lakókörnyezet és a közszolgáltatások erősítése a Gizella téren	Tc3, Tc7	**	városfejlesztés, településkép-védelem, szolgáltatásfejlesztés
		Műkert komplex zöldfelületi, valamint a műkerti Műterem-villák örökségvédelmi szempontú felújítása, a Vadaskert szolgáltatási lehetőségeinek vizsgálata	Tc3, Tc5	*	településkép-védelem, műemlékvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
	Mezeiváros és környezete	A városrész épített környezetének és műszaki infrastruktúrájának megújítása, városképi rendezése	Tc2, Tc3,	***	településkép-védelem, infrastruktúrafejlesztés
		Kecskemét-Alsó vasútállomás környezetének rendezését, a gyalogos felüljáró felújítása	Tc3, Tc4	**	barnamezős városrehabilitáció, közlekedésfejlesztés
		A szociális városrehabilitáció értékeinek fenntartása, a társadalmi integrációs programok folytatása	Tc5, Tc6	**	szociális városrehabilitáció, társadalomfejlesztés
	Szent László Város-Déli iparterület	A városrész gazdasági területeire jellemző pazarló területhasználat megszüntetése, az alulhasznosított gazdasági területek benépesítésének támogatása	Tc2, Tc3, Tc13	***	barnamezős városrehabilitáció, infrastruktúrafejlesztés, gazdaságfejlesztés
		Az ipari besorolású területek megfelelő közművesítése, a közösségi közlekedés és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása	Tc2, Tc3, Tc4, Tc7	**	gazdaságfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés, közlekedésfejlesztés
		Az iparterületek és lakóterületek „egymásmellettiségéből” adódó konfliktushelyzetek kezelése, megoldása	Tc3, Tc11, Tc14	*	városfejlesztés
		Az 5-ös számú főút déli – városból kivezető szakaszának – fejlesztésére, a déli iparterület kerékpáros infrastruktúrájának kiépítése	Tc4	**	közlekedésfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A nagyobb forgalmú sugárirányú és a körúti szakaszok kereszteződésében a forgalmi csomópontok fejlesztése, valamint a hiányzó közvilágítás kiépítése	Tc2, Tc4, Tc7	**	közlekedésfejlesztés, közút- és infrastruktúrafejlesztés
		Városrészi alközpont fejlesztésének vizsgálata Rendőrfalu és Kósafalu körzetében	Tc1, Tc3, Tc7	**	városfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés
		A tervezett új városi jégcsarnok kialakítása	Tc7, Tc8	*	infrastruktúrafejlesztés, sport- és rekreációs fejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Alsószéktó-Homokbánya*	Homokbánya területének környezetbarát módon történő komplex fejlesztése, teljes értékű városi alközpont létrehozása	Tc1, Tc3, Tc11	***	klíma-, és környezetvédelem, barnamezős városrehabilitáció
		A közterületi fejlesztések keretében folytatni szükséges a városrész – már megkezdett – zöldfelületi rendszerének egységes megjelenésű megújítását	Tc10, Tc11	**	kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Innovációs tudásközpont és technológiai park létrehozása az Egyetem Tudósházának bázisán	Tc13, Tc16	***	innovációs- és gazdaságfejlesztés
		Izsáki út négynyomúsítása, a Homokbánya déli feltáró út utolsó szakaszának megépítése	Tc1, Tc4	**	közlekedésfejlesztés, közút- és infrastruktúrafejlesztés
		A Homokbánya helyi közösségi közlekedési kapacitásainak bővítése	Tc4		közlekedésfejlesztés
		Lakossági igények esetén, egységes elvek és tervek mentén történő lakóterületi bővítések Szeleifalu és Alsószéktó kertváros területén	Tc3, Tc6		lakásépítés, városfejlesztés
	Petőfiváros-Felsőszéktó	A Petőfiváros intézményeinek bővítése, felújítása, korszerűsítése	Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Új közösségi terek létrehozása, egységes zöldfelületi, csapadékgyűjtő és öntözőrendszer kialakítás	Tc3, Tc10, Tc11	***	városfejlesztés, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Izsáki út keresztmetszetének bővítése, az Izsáki út - Vízmű út csomópontjának korszerűsítése	Tc4	***	közlekedésfejlesztés, közút- és infrastruktúrafejlesztés
		A Csalánosi út mentén a zöldfelületi hálózat fejlesztése	Tc10, Tc11	**	kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Felsőszéktó-Felsőcsalános területén, a Csalánosi út és az M5-ös autópálya között, javasolt a gazdasági-kereskedelmi-szolgáltatási övezet területén az Izsáki úttal párhuzamosan aszfalt borítású szervizút kialakítása és a terület városképi megjelenésének rendezése	Tc3, Tc7	***	településképvédelem, közútfejlesztés, városfejlesztés
	Máriaváros-Széktó	Máriaváros védett utcáinak és épületeinek örökségvédelmi szemléletű megújításának folytatása	Tc3, Tc6	*	műemlékvédelem, településképvédelem
		Az intézményi negyed épületeinek folyamatos korszerűsítése, a közterületek zöldfelületeinek minőségi megújítása	Tc3, Tc7, Tc8	**	intézményfejlesztés, zöld- és kékinfrastruktúra-fejlesztés
		A Széktói és Izsáki úti városrész szabadidős, rekreációs, kulturális, oktatási és sportfunkcióinak erősítése, a szálláslehetőségek bővítésével	Tc1, Tc3, Tc7, Tc8	***	funkcióbővítő barnamezős városrehabilitáció, szálláshelyfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A Megyei Kórház további épületekkel történő bővítése (Pólus II.), az „egytelephelyes” gyógyintézeti központ kialakítása érdekében	Tc5, Tc7	***	egészségügyi fejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A városrész sportlétesítményeinek és rekreációs területének komplex fejlesztése	Tc8	**	sport- és rekreációs fejlesztés
		A terület közúti és kerékpáros kapacitásainak bővítése	Tc4	*	közút- és közlekedésfejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Széchenyiváros-Máriahegy*	Az egész városrész komplex közterületi és közlekedési megújítása, korszerűsítése	Tc3, Tc4	**	környezet- és klímabarát közterületfejlesztés, közlekedésfejlesztés
		A Károly Róbert körút teljes kiépítése a Margaréta buszfordulótól az 5. sz. főközlekedési útig, továbbá az út menti területek változatos lakóterületi és szolgáltatási fejlesztése, illetve zöldfelületi szabályozása	Tc4, Tc6, Tc7, Tc10	***	közút- és közlekedésfejlesztés, városfejlesztés, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		A Károly Róbert körút térségében szabadidős és rekreációs célokat szolgáló sport- és szabadidős komplexum kialakítása	Tc8	**	sport- és rekreációs fejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A parkolási gondok enyhítése, a zöldfelületeken történő parkolás visszaszorítása parkolóház/házak, illetve automata parkolási rendszerek építésével	Tc4, Tc11	**	közlekedésfejlesztés (parkolás)
		A Széchenyi sétányi alközpont megújítása, ellátó és közösségi szerepének növelése	Tc1, Tc5, Tc6	**	városrehabilitáció, közösségfejlesztés
		A panelkorszerűsítési programok folytatása	Tc11, Tc12	**	energiakorszerűsítés
		A széchenyivárosi lakótelepi zöldítési program elindítása	Tc10, Tc11	**	kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Belső-Máriahegy lakóövezeti jellegének erősítése, közterületi rendezése, városképi megjelenésének javítása, az illegális hulladéklerakás felszámolása	Tc3, Tc6	*	városfejlesztés, településképvédelem, hulladékgazdálkodás
		Külső-Máriahegy kertségi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a vízgazdálkodás fejlesztése a hagyományos kertkultúra és gyümölcstermesztés feltételeinek biztosítása, a városellátó termelés szerepének növelése	Tc2, Tc11	**	tájképvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése, agrárgazdálkodás, körkörös gazdaság
	Vacsi-Közi városrész	A városrész jobb megközelíthetőségét elősegítő hiányzó közlekedési kapcsolatok fejlesztése (Nagy Lajos Király körút és a Mátyás király körút összeköttetésének megteremtése, a Mikszáth Kálmán körút és Akadémia körút – legalább kerékpáros szintű – kapcsolatának biztosítása, Nagy Lajos király krt. hiányzó szakaszának megépítése a Budai útig, a kerékpáros úthálózat sugár irányú kapcsolatának biztosítása [pl. a Talfája közön keresztül] a városközponttal)	Tc1, Tc4	***	közút- és közlekedésfejlesztés
		Budaihegy térségében lakóterületek kiépítésének támogatása, a kertvárosi jelleg megőrzésével, intézményi negyed biztosításával és új közpark nyitásával	Tc6, Tc10	***	lakásépítés, városfejlesztés
		A hiányos alapellátási intézményrendszer fejlesztése	Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
	Halasi úti kiskertek	Minőségi lakóterület és közterület fejlesztés	Tc3, Tc6, Tc11	**	lakásépítés, környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		A Halasi úti kiskertek mellett húzódó alsóbbrendű út (és kerékpárút) fejlesztése	Tc1, Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások igény alapú kialakítása	Tc5	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése	Tc2, Tc9	***	tájképvédelem, agrárgazdálkodás
		Energiatudatos-környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	**	környezet- és klímavédelem
		Városrészi közterületi zöldítési programok elindítása	Tc10, Tc11	*	kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
SZATELLIT TELEPÜLÉSRÉSZEK	*Hetényegyháza*	Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése	Tc13	**	gazdaságfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása	Tc5, Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Minőségi lakóterület fejlesztés	Tc6	*	lakásépítés, városfejlesztés
		Kerékpárutak, belvárost összekötő utak, tömegközlekedés fejlesztése	Tc1, Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		A hetényegyházi bekötő út elkészítése az M5-ös autópályába	Tc1, Tc4	***	közút- és közlekedésfejlesztés
		Hetényegyháza elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a vasúti közlekedés és módváltás feltételeinek javítása	Tc4	***	közlekedésfejlesztés
	Katonatelep	Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése	Tc13	**	gazdaságfejlesztés
		Infrastruktúra kiépítése, utak burkolása	Tc1, Tc3, Tc7	*	közút- és infrastruktúrafejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása	Tc5, Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Kerékpárutak, belvárost összekötő utak és a tömegközlekedés fejlesztése	Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		A Katonatelepet érintő 441. sz. főút kapacitásbővítése	Tc1, Tc7	***	közút- és közlekedésfejlesztés
		Katonatelep elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a vasúti közlekedés és módváltás feltételeinek javítása	Tc1, Tc4	**	közlekedésfejlesztés
	Kadafalva	Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése, a Heliport ipari park fejlesztése	Tc9, Tc13	***	gazdaságfejlesztés
		A szükséges városrészi infrastruktúra-hálózatok kiépítése	Tc5, Tc7	**	infrastruktúrafejlesztés
		Minőségi lakóterület és közterület-fejlesztés	Tc3, Tc6, Tc11	**	lakásépítés, környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása (pl. óvoda)	Tc5	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Kerékpárút kiépítése az Izsáki út irányába	Tc1, Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		A közösségi közlekedés feltételeinek javítása	Tc1, Tc4	***	közlekedésfejlesztés
	Méntelek	Minőségi lakóterület és közterület-fejlesztés	Tc3, Tc6, Tc11	**	lakásépítés, környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása	Tc5	***	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		A kertségi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a vízgazdálkodás fejlesztése, a hagyományos kertkultúra és gyümölcstermesztés feltételeinek biztosítása, a városellátó termelés szerepének növelése	Tc2, Tc10, Tc11	***	tájképvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése, agrárgazdálkodás, körkörös gazd.

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
SZATELLIT TELEPÜLÉSRÉSZEK	*Borbás*	Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése	Tc2, Tc9	**	tájképvédelem, agrárgazdálkodás
		Utak, közlekedési feltételek javítása	Tc1, Tc4	*	közútfejlesztés
		Mezőgazdasággal összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások	Tc9	***	gazdaságfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	**	környezet- és klímavédelem
	Kisfái	Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése	Tc2, Tc9	***	tájképvédelem, agrárgazdálkodás
		Mezőgazdasággal összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások támogatása	Tc2, Tc9	*	gazdaságfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	**	környezet- és klímavédelem
		Infrastrukturális fejlesztések	Tc3, Tc7	***	infrastruktúrafejlesztés
	Matkó	Minőségi köztérfejlesztés, játszótér kialakítás	Tc8, Tc11	**	környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás	Tc4	***	közútfejlesztés
		Hulladéktárolás és -gyűjtés, köztisztaság javítása	Tc11	*	hulladékgazdálkodás
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	*	környezet- és klímavédelem
	Szarkás	Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás	Tc1, Tc4	***	közútfejlesztés
		Társadalmi felzárkóztató programok, a közbiztonság javítása	Tc6	**	társadalomfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	*	környezet- és klímavédelem
		A hulladéktárolás és -gyűjtés rendszerének fejlesztése	Tc11	**	hulladékgazdálkodás
	Talfája	Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás	Tc1, Tc4	***	közútfejlesztés
		A közösségi közlekedés fejlesztése	Tc1, Tc4	**	közlekedésfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	*	környezet- és klímavédelem
		Társadalmi identitásnövelő programok, rendezvények indítása	Tc6	*	társadalomfejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
KECSKEMÉTI REPÜLŐTÉR	*Kecskeméti reptér*	NATO és nemzeti katonai érdekű műszaki fejlesztések megvalósítása	Tc9, Tc13	***	infrastruktúrafejlesztés
		A védelemipari tudásközpont eredményeinek hasznosítása	Tc13, Tc16	***	K+F+I együttműködés
		A polgári repülés kapcsán rövid távú cél: a kisgépes forgalomhoz kapcsolódó műszaki feltételek (pl. bekötőút megépítése, terminál épület, árukezelő, eszköztároló és őrzés-védelmi irodaépület kialakítása, valamint belső úthálózat és parkolók kiépítése) biztosítása	Tc7, Tc13	**	közlekedésfejlesztés
		A polgári repülés kapcsán középtávú cél: a légi áruszállítás háttérfeltételeinek megteremtése és bővítése, „cargo” központ kialakítása	Tc7, Tc13	**	közlekedésfejlesztés, logisztika
TANYÁS KÜLTERÜLET	*Külterületi tanyás területek*	A tanyás külterületi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a hagyományos agrártermelés hagyományainak fenntartása, a termőföld védelme, a városellátó termelés szerepének növelése	Tc2, Tc3, Tc9, Tc11	***	tájképvédelem, agrárgazdálkodás, körkörös gazdaság
		Az árutermelő gazdák mezőgazdasági beruházásainak támogatása, a szántóföldi termelés, illetve a helyi zöldség- és gyümölcstermesztés szerepének növelése	Tc9, Tc11, Tc13	***	gazdaságfejlesztés, körkörös gazdaság
		Telekstruktúra felaprózódásának visszaszorítása	Tc3, Tc13	**	városrendezés
		Az árutermelő gazdák szövetkezési igényeinek, valamint a helyi ellátási és értékesítési rendszerek kiépítésének támogatása	Tc9, Tc13	**	gazdaságfejlesztés, körkörös gazdaság
		A nagyterületű zöldmezős ingatlanfejlesztések és a mezőgazdasági termeléshez, illetve tájfenntartáshoz nem köthető lakóingatlanok külterületi elhelyezésének jövőbeli korlátozása	Tc3	*	városfejlesztés, városrendezés

2.4 A reziliens város a stratégiai célrendszerben

Kecskemét rugalmas alkalmazkodóképességének erősítése nem képzelhető el a város abszorpciós képességének javítása nélkül, melynek alapjai részben az önkormányzati irányítási rendszer működésében, a város intézményrendszerének szervezeti felépítésében, partnerségi és együttműködési formáinak minőségében és összetettségében keresendők. Másrészt az alkalmazkodóképességet és rugalmas reagálást alapvetően befolyásolja a város folyamatainak ismerete, amely folyamatos vizsgálatokat, adatalapú elemzéseket és értékelést követel meg a várostól, a megfelelő beavatkozások időben történő elindításához. Végezetül alapvető fontosságú Kecskemét működési rendszerének transzformációs képessége, melynek keretében az önkormányzat, annak intézményei és vállalkozásai a kihívások hatékony megválaszolása és a város optimális fejlődése, valamint üzemeltetése érdekében átalakítja irányítási, szervezeti és működési folyamatait, hatást gyakorolva ezzel települési partnerei gondolkodására és cselekedeteire is. A városi reziliencia szint növelését eredményező beavatkozások mátrixát az alábbi 5. táblázat mutatja be.

A városi reziliencia alapját a kritikus közműszolgáltatások és a kritikus közművi infrastruktúrák működésbiztonsága adja. Kritikus közműszolgáltatás a vízszolgáltatás, a csapadékvíz-elvezetés és -visszatartás, a szennyvíz-elvezetés, az elektromos energiaszolgáltatás, a kiépítendő fejlett, nagy kapacitású információtechnológiai szolgáltatások és hálózatok rendszere, a távhőszolgáltatás, valamint az átmeneti időszakban a gázszolgáltatás, továbbá a közterületi zöldfelületi rendszer folyamatos fejlesztése a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás érdekében. Kritikus közművi infrastruktúra mindazon létesítmény és hálózat, amely nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az említett szolgáltatások korszerű minőségben és megfelelő mennyiségben eljussanak valamennyi érintett felhasználóhoz. A jövőben a jelenlegi állapothoz képest szintén kiemelkedő jelentőségű kritikus közszolgáltatássá válik a fent említett csapadékvíz-visszatartás és a használt víz tisztítás utáni visszaforgatása öntözési célra, valamint az önkormányzati fotovoltaikus energiatermelés, -tárolás és -elosztás is.

A kritikus közműszolgáltatások egymásra épülnek: a vízszolgáltatás, a szennyvíztisztítás, a távhőszolgáltatás, az egészségügyi és oktatási-nevelési intézmények, illetve az egész épületállomány működése villamos energiát igényel, zavarmentes üzemeltetésüket és a kritikus időszakokban is válságálló összehangolt vezérlésüket a kiépítendő fejlett információtechnológiai infrastruktúra segíti elő. A közterületi zöldfelületi rendszer folyamatos mennyiségi és minőségi fejlesztése az elkerülhetetlen felmelegedés következtében növekvő gépi épületklimatizálási energiaigény növekedésének ütemét mérsékli, és ezért kritikus jelentőségű. A kritikus infrastruktúrák közötti kölcsönös függőségek láncha tásokat eredményezhetnek: egyetlen szolgáltatás kiesése több másik működését is veszélyeztetheti, ezért a terület kiemelt fejlesztése és hatásrendszereinek megismerése alapvető fontosságú a város számára.

5. táblázat: Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
Prosperáló város			
Térségi, ágazati együttműködések gyengülése (ezeket támogató lépések hiánya, forrás diszkrepanciák, egyéb)	Piaci források és lehetséges finanszírozási formák – összefogás keretében történő – hatékonyabb felkutatása, a városi gazdasági társaságok és a helyi és térségi szervezetek együttműködési formáinak megerősítése, a gazdasági nehézségek konszenzusos kezelése, illetve a befektetésösztönzés erősítése		A körkörös gazdaság helyi és térségi kiépülésének erősítése, az ehhez szükséges koordinációs szervezet kialakítása Az ágazati klaszterszervezetek térségi erősítése
Dekonjunktúra, gazdasági válság erősödése	Vonzó és kreatív munkahelyek kialakításának, illetve városba vonzásának támogatása a tercier és kvaterner ágazatokban		Egyablakos befektetői ügykezelés kialakítása, a befektetői elégedettség növelése, a beruházások hatékonyabb vonzása és gyorsabb lebonyolítása érdekében
Zöldülő város			
Éghajlatváltozás negatív hatásai	A zöld átállás szervezeti-, irányítási-, szabályozási- és forrásrendszerének kidolgozása és működtetése Városi környezeti monitoring hálózat létrehozása és a városökológiai kutatások, vizsgálatok elindítása	Városi Energiamenedzsment Rendszer (VER) kialakítása Zöldfelületi és az integrált vízgazdálkodási rendszerek fejlesztése	A zöld átállás szervezeti-, irányítási-, szabályozási- és forrásrendszerének kidolgozása és működtetése A körforgásos gazdaság feltételrendszerének (szervezeti, humán, szabályozási, forrásoldali) javítása, szerepének erősítése
Elégtelen környezetvédelmi intézkedések, programok, források		A klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás erősítése részeként, cselekvési terv készítése, a környezeti, a társadalmi, a gazdasági és a műszaki infrastruktúra	

		terén szükséges beavatkozásokról A zöld átállás szervezeti-, irányítási-, szabályozási- és forrásrendszerének kidolgozása és működtetése	
Integrált vízgazdálkodási gyakorlat hiánya	Városi csapadékvíz menedzsment rendszer kialakítása, a városi vízvisszatartás feltételeinek részletes kidolgozása		
Energiahatékonyság növelését lehetővé tevő források elégtelensége	Az önkormányzati épületállomány teljes körű (ütemezett) energetikai auditja Megújuló energiatermelés fokozása		Városi Energiamenedzsment Rendszer (VER) kialakítása
Környezetbarát közlekedési rendszerek gyenge társadalmi támogatottsága (autó – alapjog)	Füstmentes, zéró emissziós zónák vizsgálatának és terveztetésének elindítása	Klímabarát közlekedési rendszerek bevezetése és fejlesztése, környezetbarát járműflotta beszerzése, s a működéshez szükséges „üzemanyag” városi előállítása A fenntartható városi mobilitás végrehajtását elősegítő, koordináló szervezeti és irányítási rendszer felállítása	
Digitális város			
Digitális fejlettséget, képességeket kifejező országos, településszintű adatbázisok hiánya	Adatalapú elemzés, tervezés és városirányítás feltételeinek vizsgálata, kialakítása (pl. adatgazdálkodási politika, cselekvési terv készítése, szervezeti, irányítási és üzleti modell kialakítása) Városi adattár felállítása, folyamatelemző és döntéstámogató monitoring rendszer kialakítása		

Az oktatási rendszer további központosítása	Digitális írástudást javító képzések, tájékoztatás és szemléletformálási programok indítása		A digitális írástudás elsajátítását segítő oktatási-nevelési programok kidolgozása
Az e-ügyintézés és a digitalizáció fejlődésének központi döntésektől való függősége	Okos városüzemeltetési rendszerek (intelligens forgalom- és parkolásirányítás, okosmérés, „smart grid", okos közvilágítás, optimalizációs üzemeltetési eljárások) bevezetése és működtetése Városi energiamenedzsment rendszer kialakítása, működtetése		Okos város stratégia kidolgozása A dimenzió erősítéséhez szükséges városi innovációs ökoszisztéma kidolgozása
Megtartó város			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése	Helyi civil szervezetek támogatása, közösségfejlesztés, a közösségi aktivitás növelési lehetőségeinek feltárása		
Közösségi aktivitás csökkenése	Társadalmi vállalkozások működésének támogatása A civil szervezetek támogatása és a városi programkínálat fejlesztése		A városi partnerségi formák elmélyítése, az együttműködő tervezés feltételrendszerének kialakítása és folyamatos erősítése Helyi civil szervezetek támogatása, közösségfejlesztés, a közösségi aktivitás növelési lehetőségeinek feltárása
Társadalmi különbségek növekedése	Szociális városrehabilitációk és társadalmi integrációs programok megvalósítása	A városi ellátó intézmények és kapcsolódó közszolgáltatások folyamatos fejlesztése	Komplex városi társadalomkutatási program indítása Komplex, társadalmi felzárkóztatást segítő programok megalkotása, elindítása, közösségi részvétellel

Kiszolgáló város			
Az önkormányzati intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	A városi szintű (önkormányzati, polgármesteri hivatali, önkormányzati tulajdonú gazdasági) szervezeti és irányítási rendszerek kidolgozása az új kihívásoknak történő megfelelés érdekében		
Részvételi tervezés formális jellege változatlan, a bevonás és a tájékoztatás szintje alacsony	A városi szintű (önkormányzati, polgármesteri hivatali, önkormányzati tulajdonú gazdasági) szervezeti és irányítási rendszerek kidolgozása az új kihívásoknak történő megfelelés érdekében A helyi részvételi tervezés lehetséges formáinak vizsgálata és bevezetése		Új városfejlesztési és tervezési gyakorlat, valamint szabályozás alkalmazása a fejlesztési területeken a komplex beavatkozások és a klímabarát városfejlesztési gyakorlat megerősítéséért
Várostérségi és regionális kapcsolatokat erősítő együttműködési rendszerek kialakításának elhúzódása, elmaradása	A térségi együttműködés formáinak és fórumainak kidolgozása		A várostérség települései között kialakítandó jövőbeli együttműködési területek (pl. funkciómegosztás, közlekedési, ellátási, energetikai, vízgazdálkodási, klíma- és környezetvédelmi, digitális) meghatározása, az együttműködés formáinak és fórumainak kidolgozása

2.4.1 Prosperáló város

A **prosperáló város** kialakítása kapcsán elsődleges (stratégiai) fontosságú feladat Kecskemét versenyképességének megőrzése (Sc4), a helyi lakosság hosszú távú megélhetésének biztosítása. Mint látható a helyi gazdaság értékeinek megtartását, annak fejlesztését a dokumentum a helyi gazdaság innovációs képességének növelésével, a minőségi munkahelyteremtés támogatásával, a versenyképes termelés feltételeinek biztosításával (Tc13), valamint a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések, illetve K+F+I kapcsolatok erősítésével (Tc16), ezen belül is az innovációs ökoszisztéma

minél teljesebb kiépítésével kívánja elősegíteni. Fontos törekvés ezen a területen a szolgáltatási színvonal fejlesztése, s az ezt kiszolgáló infrastrukturális háttér minőségi javítása, illetve a város térségi szerepköreinek bővítése (Tc7). Emellett nagy hangsúlyt helyez a dokumentum olyan, a kihívások által generált transzformációs kényszerekre is, mint az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiahordozók alkalmazása (Tc12), a zöld- és digitális átállás (Tc15), vagy a körforgásos gazdaság élénkítése (Tc2). Ugyanakkor nem képzelhető el a vonzó, prosperáló város fejlesztése megújuló és turisztikailag vonzó épített környezet (Tc3), valamint fenntartható városi mobilitás nélkül (Tc4) sem.

2.4.2 Zöldülő város

A fenntartható és harmonikus városfejlesztés alapfeltétele, hogy a gazdaság fejlődése nem mehet a helyi természeti környezet teherbíró képességének rovására, ezért fontos tervezési dimenzió a zöldülő város koncepciójának kialakítása. Ez a tervezési dimenzió egyszerre szolgálja az élhető- (Sc1) és klímatudatos város (Sc3) stratégiai céljának megvalósítását. Emellett a **zöldülő város** kialakítását szolgáló törekvés számos tematikus cél elérését is segítheti, mint amilyen a diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása (Tc9), az energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése (Tc12), a zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása (Tc10), a zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása (Tc15), vagy éppen a környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése (Tc11), amely magába foglalhat olyan területeket, mint a nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása (Tc2), a turisztikailag vonzó város kialakítása (Tc3), vagy a fenntartható városi mobilitás erősítése (Tc4).

2.4.3 Digitális város

Kecskemét **digitális város** fejlesztésének végső célja a város élhetőségének és vonzóképességének javítása, valamint működtetésének, fenntartásának hatékonyságnövelése a helyi lakosság elégedettségének, életminőségének, „jól létének” emelése érdekében. Az adott tervezési dimenzió hatásrendszerein keresztül egyszerre járul hozzá a településfejlesztési terv több stratégiai céljának (Élhető város – Sc1, Szolgáltató város – Sc2, Versenyképes város – Sc4) eléréséhez. A hatékony városirányítás, -fejlesztés, -tervezés és -üzemeltetés komplex rendszere napjainkban már nem képzelhető el a település folyamatainak nyomon követéséhez szükséges digitális adatgyűjtő, adatbázis kezelő és értékelő (monitoring) rendszerek (Tc14) nélkül. Látható emellett, hogy a digitális eszközök és alkalmazások jelentős mértékben járulhatnak hozzá a városüzemeltetés (Tc2) optimalizációjának erősítéséhez, a fenntartható városi mobilitás (Tc4) szervezéséhez, a köz- és üzleti szolgáltatások (Tc7) fejlesztéséhez, a városi szintű energiamenedzsment rendszerek (Tc9) kialakításához és működtetéséhez, a versenyképes termelés feltételeinek biztosításához és az innovációs képesség növeléséhez (Tc13), továbbá a digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk (Tc15), illetve K+F+I együttműködések erősítéséhez (Tc16). A települési digitális átállás keretében vizsgálni szükséges, hogy mely konkrét működési területeken alkalmazható leghatékonyabban a digitális eszközök, alkalmazások és szolgáltatások rendszerszintű bevezetése.

2.4.4 Megtartó város

A **megtartó város** tervezési dimenzión belül olyan beavatkozások megfogalmazása a cél, melyek hozzájárulnak a helyi társadalom szükségleteinek, igényeinek kielégítéséhez, figyelembe veszi a kecskeméti (pl. társadalmi, demográfiai, kulturális, épített környezeti) sajátosságokat, hozzájárul továbbá a helyi és környékbeli lakosság életminőségének javításához, s ezen keresztül a népesség megtartásához.

Ez utóbbi szempont mind fontosabbá válik a városverseny erősödésével, ami manapság már nem csak a befektetőkért és a fejlesztési forrásokért, hanem a jól képzett szakemberekért, a munkavállalókért, valamint a diákokért is folyik. Kecskemét megtartóképességének növelésében olyan tényezők játszhatnak szerepet, mint az élhetőség (Sc1) és a versenyképesség (Sc4). Ezen belül is a város kiemelt figyelmet kíván fordítani az élhetőség javításán belül: a városrészek közötti kapcsolatok erősítésére, minőségi javítására, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztésére (Tc1), az épített környezet megújítására (Tc3), a fenntartható városi mobilitás erősítésére a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezésével (Tc4). Kiemelt terület a lakhatási igények biztosítása (Tc6), ezen belül is a megfizethető árú lakások kialakítása minden társadalmi réteg számára. A népességmegtartást segítheti a minőségi lakókörnyezet kialakítása, például a környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítésével (Tc11). Hasonló célokat szolgál a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés, vagy a városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése (Tc5). Meghatározó tényező továbbá a kiszámítható megélhetést nyújtó munkahelyek hosszú távú biztosítása, amely leginkább a piac igényeire reagálni tudó, minőségi munkahelyteremtés támogatásának (Tc13) és a különböző szervezetek közötti eredményes együttműködések (Tc16), továbbá a K+F+I kapcsolatok erősítésének függvénye. Az említett fejlesztési irányokkal és célokkal különösen a fiatal 18-25 év közötti, valamint a munkaképes korú korosztályt kívánja megszólítani a város. Természetesen figyelve a többi korosztály különböző – minőségi életkörülményeket biztosító – szükségleteire is.

2.4.5 Kiszolgáló város

A **kiszolgáló város** tervezési dimenziója a fenntartható területhasználatot, az épített és művi környezetet, a városi zöldfelületeket és természeti ökoszisztémát, valamint a városi közműrendszereket, infrastruktúrákat, azok optimális területi kialakítását foglalja magában, melyek alapvetően határozzák meg a város működésének minőségét, s befolyásolják annak élhetőségét (Sc1), szolgáltatási környezetét (Sc2). Jellegéből adódóan a jelen tervezési dimenzióhoz kötődő feladatok ugyancsak számos településfejlesztési tematikus cél (Tc1, Tc2, Tc4, Tc6, Tc7, Tc8, Tc9, Tc10, Tc11, Tc14, Tc15, Tc16) teljesülését szolgálhatja. A számos kapcsolódási pont is jól mutatja, hogy a kiszolgáló város elsősorban nem ágazati, hanem komplex területi és hálózati fejlesztési szemléletet igényel, ahol egyszerre kell figyelembe venni a városi és városkörnyéki szükségleteket, akár gazdasági övezetekről, -zónákról, akár vonzáskörzeti ellátórendszerekről, netán elővárosi közlekedési szolgáltatásokról, vagy átgondolt és ütemezett közmű fejlesztésekről beszélünk.

Itt kell megjegyezni, hogy a kiszolgáló város dimenzióban is, ugyanúgy, mint a másik négyben, azonosítani kell a komplex városfejlesztési beavatkozásokkal, városrehabilitációval, -revitalizációval, vagy átépítéssel érintett fejlesztési területeket (pl. a vegyes funkciójú komplex városfejlesztési akcióterületeket, a városi alközpontok fejlesztési akcióterületeit, valamint a domináns funkciójukkal jellemezhető komplex városfejlesztési akcióterületeket, ezen belül is [új vagy megújult lakóterületek, rekreációs, közlekedési, gazdasági területek kialakításának fejlesztési területei]. Ezek mellett kiemelten kell foglalkozni a barnamezős, a funkcióváltó, valamint a szociális városrehabilitációs akcióterületekkel is (pl. az antiszegregációs terv szerinti szegregált-, vagy szegregációval veszélyeztetett területek), a közterület-rehabilitációs, illetve -fejlesztési akcióterületekkel (pl. új vagy megújult városi terek, zöldterületek, közparkok, közkertek kialakítása), valamint a megújuló energiatermelés (pl. napelemfarmok, geotermikus energiatermelés) lehetséges beavatkozási területeivel, melyekre átfogó telepítési koncepciók, valamint a

részletesebb – engedélyezési szintű műszaki terveik megalapozását és egymással történő műszaki, funkcionális összehangolását biztosító – operatív városfejlesztési tervek készítése szükséges.

2.4.6 Az öt tervezési dimenzió elhatárolása és összefüggésrendszere

Ki kell emelni, hogy a tervezési dimenziók nem egymást kizáró kategóriák: egy-egy beavatkozás egyszerre több dimenzióban is hathat. A besorolás ezért elsődleges és további dimenziók szerint történik. Elsődleges dimenziónak az a dimenzió tekintendő, amelynek céljához a beavatkozás közvetlen hatásmechanizmusa kapcsolódik. Ha a beavatkozás elsődleges hatása a város működésének fizikai feltételeit (területhasználat, épített környezet, közműrendszerek, infrastruktúra) érinti, elsődleges dimenziója a Kiszolgáló város. Ha elsődlegesen az ellátás, a közszolgáltatások és a társadalmi kohézió fejlesztését szolgálja, elsődleges dimenziója a Megtartó város.

A beavatkozások hatása dimenziónként eltérő módon értelmezendő.

- Prosperáló város: a gazdasági megtérülésben, a foglalkoztatási eredményben mérhető hatás.
- Zöldülő város: a kibocsátáscsökkentésben, a klímaadaptációban és a környezetminőség javulásában mérhető hatás.
- Digitális város: az információtechnológiai vonzerő és versenyképesség, a számítási és a jövőbeni szuperszámítási képesség, a konnektivitás javulásában, valamint az európai digitális szuverenitáshoz és az európai digitális közigazgatási és közszervezési rendszer digitális jövőképének megvalósulásához, a középtávú jövő városi versenyképességének előfeltételét jelentő fejlett számítási és információtechnológiai hálózat európai infrastruktúrájának kiépítéséhez való hozzájárulásban mérhető hatás.
- Megtartó város: az életminőség, a befogadás és a népességmegtartás javulásában mérhető hatás.
- Kiszolgáló város: a városszerkezeti, infrastrukturális és szolgáltatási minőség, valamint a városi szövet funkcionálásának javulásában mérhető hatás. A hatásértékelés ötfokozatú skálán történik, figyelembe véve az érintetti kör nagyságát, a hatás időtávját és a rendszerszintű összefüggéseket.

Az említett tervezési dimenziók önmagukban absztrakciók (az Irányító Hatóság által kiadott FVS Módszertani Kézikönyvben bevezetett, a célrendszerhez rendelt segédfogalmak), amelyek a tervezést segítik abban, hogy a stratégia az Irányító hatóság által előírt megközelítésben strukturált formában tudja megragadni, feltárni, valamint a stratégiai céloknak megfelelően tervezni a város fizikai valóságát és funkcionálását alkotó, egymástól elválaszthatatlan, összefüggő rendszerelemek együttesét.

Az FVS-ben, a ZÁF-ban és az Üzleti modellben a város központi belterületén tervezett keretbeavatkozások megvalósítása jellemzően olyan komplex városfejlesztési akciók, projektek végrehajtását jelenti, amelyek városfejlesztési műveletei a gyakorlatban átnyúlnak az FVS öt városi dimenziójának fogalmi szinten definiálható határain és ezáltal a tervezett portfóliók határain is, ezért a portfóliókba tagozódó fejlesztések tervezésének és megvalósításának portfóliók feletti szinten történő, portfólióhatárokon átnyúló, „portfólió-közi” koordinációja, összehangolása és menedzselése is szükséges, amint azt az Üzleti modell is előirányozza.

2.5 A stratégia összhangja más stratégiákkal

Kecskemét Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájával egyidőben készül a város **Településfejlesztési Terv**e. A Településfejlesztési Terv készítése során kiemelt szempont volt az FVS módszertannal és kritériumrendszerrel való összhang megteremtése. Így a város jövőképe, stratégiai, tematikus, valamint horizontális céljai a FVS tervezési alapelveit is figyelembe véve kerültek meghatározásra. Emiatt a két dokumentum közötti összhang nem kerül külön bemutatásra.

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Kecskemétet és Baját jelölte meg a TOP Plusz fenntartható városfejlesztési felhívásrendszerének kedvezményezettjeként a vármegyei tervezés során, tekintettel arra, hogy a vármegyén belül Kecskemét és Baja rendelkezik az integrált tervezéshez, projektelőkészítéshez, megvalósításhoz szükséges kapacitásokkal és tapasztalattal. Az FVS megalapozó munkarészeinek (helyzetfeltárás, -elemzés és -értékelés) megalapozása és fejlesztési projektek előkészítése **a vármegyei területfejlesztési koncepció és a területfejlesztési program** készítésével párhuzamosan zajlott. Emiatt a vármegye által meghatározott prioritások, illetve az operatív programokhoz és hazai forrásokhoz köthető forrásigény Kecskemét fejlesztési elképzeléseinek teljessége nélkül fogalmazódott meg.

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója (II. Javaslattevő Fázis) az OFTK-ból vezeti le Kecskemétre vonatkozó **területi célját**, (*„Kecskemét fejlesztési körzet kiegyensúlyozott növekedését elősegítő fejlesztési stratégia megvalósítása”*).

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja (Stratégiai Programrész) nevesítette a *„Kecskemét fejlesztési körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra”* stratégiai célt, amely 9 db **beavatkozási terület**et foglal magába, melyek a következők:

1. Fenntartható mobilitás, a várostérség megyehatáron túli településeinek integrálása, elővárosi közlekedés, parkolás;
2. Klímavédelem, környezetvédelem, vízmegtartás;
3. Okos város, okos térség;
4. A környezetterhelés csökkentése, energiahatékonyság, energiabiztonság
5. Körkörös gazdaság
6. Egészséges, magas hozzáadott értékű helyi élelmiszer előállítás
7. Design, alkotótevékenység, épített örökség országos és nemzetközi vonzerőinek fejlesztése (animáció, kerámia, zománc, népi iparművészet, szecesszió)
8. Igények és kapacitások összehangolása az oktatási, gyermekjóléti, egészségügyi és szociális ellátórendszereiben, továbbá a sport, a szabadidő és rekreáció, illetve a kultúra területén;
9. Dél-Alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna céljainak érintettjei közötti együttműködések ösztönzése.

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja emellett a Kecskeméti járás tekintetében meghatározott még egy zászlóshajó projektet is „Kecskemét Megyei Jogú Város járásközpont szerepéhez kapcsolódó mobilitás” néven.

Bács-Kiskun Megye Klímastratégiájának (2018-2030) célrendszeréhez kapcsolódó intézkedések több olyan rész-intézkedést is megfogalmaztak, melyek érintik Kecskemét közigazgatási területét, illetve kiemelt szerepet szánnak a városnak:

Kibocsátás-csökkentési és dekarbonizációs intézkedések

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
M10	Közösségi közlekedés feltételeinek javítása az igénybevétel növelése céljából	Tc4, Hc1, Hc5
M12	A légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését célzó forgalomszervezés ösztönzése	Tc4, Hc2, Hc5

Alkalmazkodási és felkészülési intézkedések

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
A4	Térségi szintű vízpótlás előkészítése, mintaterületeken történő vízpótló rendszerek kialakítása és ezek alapján szerzett tapasztalatok összegzése révén	Tc10, Hc5

Bács-Kiskun Megye Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (2018-2030) (SECAP) az üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését célzó intézkedések az ambiciózus 40%-os üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentési cél elérése érdekében megfogalmazott intézkedések közül az alábbiak érintik Kecskemét Megyei Jogú Várost:

Távhőtermelés biomassza fűtőanyagra történő részbeni, vagy teljes átállítása:	*az évtized végén a kecskeméti távhőelőállítás részben biomassza alapúvá válik.*
Távhőellátásba bevont lakások, intézmények körének bővítése:	*Kecskeméten folyamatban van a távhőellátásba bevont intézmények és lakások számának növelése.*
A légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését célzó forgalomszervezés ösztönzése:	*Kecskeméten adottak az éghajlati feltételek az ún. nyári típusú szmog kialakulásához, amelyet elsősorban a közlekedési eredetű kibocsátások mérséklése révén lehet megelőzni.*
Közösségi közlekedés feltételeinek javítása az igénybevétel szinten tartása, növelése céljából:	*Kecskeméten és a járásszékhelyeken az infrastrukturális fejlesztések mellett a járműállomány korszerűsítése, bővítése, kínálati menetrend kialakítása stb. szükséges. A klímavédelmi célok támogatása érdekében elektromos meghajtású autóbuszok beszerzése is javasolt. A buszközlekedés mellett a kötöttpályás közlekedésben is komolyabb utasvonzásra kell törekedni, erre a megyében a Baja-Kecskemét vasútvonal kiépítése lehet jelentősebb hatással.*
Kecskemét kötöttpályás közlekedési rendszerének fejlesztése	*Kecskemét az ország egyik legdinamikusabban fejlődő városának minősült az elmúlt évtizedben, és előzetes várakozások alapján a trend folytatódására lehet számítani a következő időszakban is. Tekintettel arra, hogy egy 2017-ben végzett felmérés szerint a kecskeméti munkavállalók 60%-a a város agglomerációjából ingázik naponta a*

városba, a fejlődés a közlekedési igények nagyarányú növekedésével párosult, amely szintén 2017-es felmérés alapján 60%-ban személygépkocsival bonyolódik. Mindez a közlekedésbiztonsági, légszennyezettségi problémák mellett klímavédelmi szempontból is kedvezőtlennek minősül. A személygépkocsi-használat kiváltásának klímavédelmi szempontoknak leginkább megfelelő módja Kecskemét kötöttpályás közlekedési rendszerének fejlesztése, amelynek elsősorban az alábbi elemeket célszerű magában foglalnia:

- *140-es számú vasútvonal (Cegléd – Kecskemét – Kiskunfélegyháza szakasz) fejlesztése: megállóhelyek létesítése a déli iparterületen, egyes szakaszokon második vágány építése, Kecskemét állomásba történő bekötések kialakítása;*
- *Kecskemét vasútállomás fejlesztése;*
- *Mellékvonalakon (142. vasútvonal Kecskemét – Lajosmizse szakasz; 145. vasútvonal – Kecskemét – Lakitelek szakasz; 152. vasútvonal) a következő típusú fejlesztések lehetőségeinek feltárása, azok lehetőség szerinti megvalósítása:*
  - *legalább 80 km/h pályasebesség biztosítása valamennyi vasútvonal esetében; o*
  - *ütemes menetrend kialakítása;*
  - *korszerű járművek beszerzése;*
  - *a megállóhelyeken P+R; B+R parkolók létesítése.*

A kötöttpályás közlekedést választók számának növelését az alábbi, nem infrastrukturális elemekre irányuló fejlesztések is hatékonyan képesek támogatni:

- *kombinált vasúti-autóbusz-kerékpár bérlet feltételrendszerének kialakítása és gyakorlatba történő átültetése;*
- *autóbuszos kiszolgálás felülvizsgálata a forgalom pályára terelése érdekében.*

A megyei SECAP alkalmazkodásra vonatkozó intézkedései közül az alábbiak nevesítik Kecskemétet:

Homokhátság „keleti mintaterület” komplex vízgazdálkodásának fejlesztése:

Használtvizekből származó vízkészletekre és felszíni összegyülekezésből származó vízkészletekre alapozott tározó fejlesztések:

- *Kecskeméti tározó fejlesztése,*
- *Városföldi tározó létesítése,*
- *Móczár tanyai tározó létesítése.*

Települési csapadékvízgazdálkodás fejlesztése:	*Vízvisszatartáson és csapadékvíz-hasznosításon alapuló rendszer kiépítése javasolt az alábbi települések egészén vagy egyes településrészeken:* - *Kecskemét,* - *Kiskunfélegyháza,* - *Kiskunmajsa,* - *Soltvadkert* - *Kiskőrös,* - *Kiskunhalas,* - *Jánoshalma.*
Bugac-program:	*Cél, hogy alacsony kibocsátással járó közlekedési eszközökkel legyen megközelíthető a helyszín. Ez utóbbi kategóriába sorolhatók a kerékpárútfejlesztések, valamint a Kecskemét-Bugac kisvasút újbóli megnyitása.*

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése által 2026 májusában 56/2026 (V.14.) számú határozatával elfogadott **Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve** (SUMP) integrált megközelítésre épít. Átfogó célja, az egyes közlekedési módok használóinak egyenlősége, annak biztosítása a város és a hálózatok tervezése során. Ez szolgálja részint az életminőség javítását és a hosszú távú fenntarthatóságot, ami magába foglalja a fenntartható közlekedési módok helyzetbe hozását és a közlekedési módok közötti kedvező egyensúly elérését. Figyelembe veszi a város környezeti, gazdasági és társadalmi adottságait, valamint a város egyre erősödő logisztikai, oktatási, és foglalkoztatási szerepkörét, illetve bővülő vonzáskörzetét, s ehhez igazodva az összes szóba jöhető közlekedési mód korszerű, költséghatékony, kiegyensúlyozott és környezetkímélő fejlesztését célozza.

Ennek megfelelően a SUMP a város közlekedési jövőképeként a következőt fogalmazta meg:

„Kecskemét közlekedése integrált, szakmai döntéseken alapuló, a lakosság igényeit szolgáló minőségi rendszer”

Az "integrált döntések" az elmaradt hiányok pótlására, a sikeres és megalapozott érdekérvényesítésre, a rendszerszintű gondolkodás igényére és a megerősített helyi szakértelemre, intézményrendszerre utalnak, mely révén a szakmai és politikai döntéshozatal a társadalmi, városfejlesztési és közlekedésszakmai szempontokat egyaránt figyelembe veszi.

A "lakosság igényeit szolgáló" kifejezés arra reflektál, hogy az elmúlt időszak ipari-gazdasági fókuszú közlekedésfejlesztése egyensúlytalanságokhoz vezetett, amelyet a lakosság is érzékel és igényli a korábbi egyensúly helyreállítását, így a fenntarthatóság, a használható kerékpároshálózat, új sétányok, működő elővárosi vasút, és a Belváros átalakítása kerülhet a fejlesztések fókuszába – a gazdaság igényeinek további figyelembevétele mellett.

A "minőségi rendszer" kifejezés az elmaradt hálózati fejlesztések pótlását, az egységes szemléletet és a minőségi fejlesztések fontosságát húzza alá például a burkolatminőségek, a járdák és úgy általában az új fejlesztések kapcsán.

A dokumentum az átfogó célokat a társadalom-gazdaság-környezet hármas egysége mellett fogalmazta meg, az alábbi módon:

„Társadalmi cél: Az egyes közlekedési módok használóinak egyenlősége a város és a hálózatok tervezése során. Ez szolgálja részint a lakosság igényeinek kielégítését, de az integrált szakmai döntésekből is ez következik. Az átfogó cél közvetlen eredménye a következő pontban bemutatott Sétálható és Biciklizhető város célok."

„Gazdasági cél: A város iparát szolgáló közlekedési fejlesztések az elmúlt évtizedben folyamatosak voltak, ebben lemaradás nincs, ugyanakkor a város közúti gerinchálózatának megvalósítása (Komplett város) vagy az szakmai szemlélet megerősítése a helyi gazdaságnak is alapvető érdeke."

„Környezeti cél: A fentartható módok helyzetbe hozása, támogatása a módok közötti kedvező egyensúly elérése érdekében az integrált szakmai szemléletből következik és a lakosság igényeivel is egyezik. Az átfogó célból közvetlenül következik a Felkészült város és a Közös város stratégiai cél."

A jövőkép megvalósítása érdekében a terv a következő stratégiai célok megvalósítását rögzítette:

I. A város hozzon távlatos közlekedésszakmai döntéseket. > FELKÉSZÜLT VÁROS
II. A Belváros megközelítésében a fenntarthatóbb közlekedési módok váljanak meghatározóvá, de legalább egyenrangúvá. > ÚJ BELVÁROS
III. Kecskeméten ne haljon meg senki közlekedési balesetben, a súlyos balesetek száma pedig jelentősen csökkenjen. > BALESETMENTES VÁROS
IV. Kecskemét belső városrészein a séta és a gyaloglás körülményei legyenek méltóak a városhoz. > SÉTÁLHATÓ VÁROS
V. Kecskemét kerékpárral biztonságosan, gyorsan, kényelmesen legyen átjárható. > BICIKLIZHETŐ VÁROS
VI. Kecskemét gerinchálózatai épüljenek ki. > KOMPLETT VÁROS
VII. A Kecskemét környékéről való bejárásban a fenntartható módok legyenek versenyképesek. > KÖZÖS VÁROS

A tervben megfogalmazott stratégiai célok illeszkednek Kecskemét magasabb szintű stratégiai dokumentumaiban (pl. Településfejlesztési Terv, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia) rögzített, s a város fejlesztéséhez kapcsolódó átfogó és stratégiai célok rendszeréhez. A terv kiemeli, hogy „… *csak egy rendszerszinten gondolkodni képes, helyi szakértelemében és intézményrendszerében megerősített város tud kiegyensúlyozottan fejlődővé és rezilienssé válni egy változó társadalmi és gazdasági környezetben*". Míg a város és kifejezetten a Belváros fenntartható közlekedési módokkal történő megközelítésének egyensúlyteremtő térnyerésére való törekvés a klímatudatos város jövőképet, addig az intelligens és innovatív megoldások, illetve széleskörű minőségi szolgáltatások fejlesztését a fenntartható városi mobilitási kínálat szolgálja, melyben egyenrangúan javulnak a gyalogos és kerékpáros közlekedéshálózati és infrastrukturális feltételei, teljessé válhatnak a város közlekedési gerinchálózatai, mely során abszolút prioritást élveznek a közlekedésbiztonsági szempontok.

A SUMP hét fő fejlesztési iránya 27 darab megfelelően azonosítható, könnyen értelmezhető intézkedéscsomagot határoz meg, melyek reflektálnak a város mobilitási problémáira. A SUMP intézkedéscsomagjainak az FVS céljaihoz történő illeszkedését a 6. táblázat mutatja be.

6. táblázat: A SUMP céljainak és intézkedéseinek az FVS céljaihoz való illeszkedése

Célok és intézkedések jele	Eszközök, Intézkedéscsomagok	Az FVS céljaihoz való illeszkedés
I.	***Felkészült város***	***Sc1, Sc2***
I/1.	*Városi közlekedési intézményrendszer megújítása*	*Tc4, Tc5, Hc5*
I/2.	*Városi közlekedés adatalapú tervezésének megalapozása*	*Tc4, Tc14, Tc15*
I/3.	*A város közlekedésfejlesztési lobbitevékenységének megerősítése*	*Tc4, Tc5, Hc5*
II.	***Új Belváros***	***Sc1***
II/1.	*Belváros komplex tervezése és fejlesztése*	*Tc3, Tc11, Hc5*
II/2.	*Távlati city-logisztikai rendszer kialakításának, kialakíthatóságának vizsgálata*	
III.	***Balesetmentes város***	***Sc1***
III/1.	*A közlekedésbiztonsági beruházások folyamatos megvalósítása*	*Tc4, Hc1, Hc5*
IV.	***Sétálható város***	***Sc1***
IV/1.	*Gyalogoshálózati koncepció elkészítése és végrehajtása, a szükséges járdafelújítások megvalósításával*	*Tc1, Tc4, Hc5*
IV/2.	*Gyalogátkelőhely-fejlesztési program indítása*	*Tc3, Tc4, Hc5*
IV.3.	*Iskolai mobilitás fenntartható fejlesztése*	*Tc1, Tc4, Hc5*
V.	***Biciklizhető város***	***Sc1, Sc2, Sc3***
V/1.	*Szabadidős kerékpározás fejlesztése:*	*Tc3, Tc4, Tc7, Tc8*
V/2.	*A Kerékpárforgalmi Hálózati Terv végrehajtása*	*Tc4, Hc2*
V/3.	*Kerékpárparkolási koncepció kidolgozása*	*Tc4, Hc5*
V/4.	*Kerékpármegosztó szolgáltatás feltételeinek megteremtése*	*Tc1, Tc3, Tc4*
V/5.	*Kerékpáros szemléletformálás*	*Tc4, Tc11, Hc3*
VI.	***Komplett város***	***Sc1, Sc2***
VI/1.	*Parkolási koncepció készítése és megvalósítása*	*Tc3, Tc4, Tc7*
VI/2.	*Városi gyűrűk fejlesztése (a város közúti körútrendszerének fejlesztése)*	*Tc1, Tc4, Tc7*
VI/3.	*Városi burkolatfelújítási program*	*Tc4, Tc7*
VI/4.	*Közúti csomópontok fejlesztése*	*Tc4, Tc7*
VII.	***Közös város***	***Sc1, Sc3***
VII/1.	*A helyi buszközlekedés fejlesztése*	*Tc1, Tc4, Tc11*
VII/2.	*Munkahelyi és intézményi mobilitás fenntartható fejlesztése*	*Tc2, Tc4, Tc11*
VII/3.	*Az autóbusz-közlekedés szolgáltatásfejlesztése*	*Tc3, Tc4, Tc15*
VII/4.	*Az autóbusz-közlekedés előnyben részesítése*	*Tc2, Tc3, Tc4, Tc11, Hc2*
VII/5.	*A város közlekedésével kapcsolatos szemléletformálás*	*Tc4, Tc5*
VII/6.	*A vasút városi jövőjének kidolgozása*	*Tc1, Tc2, Tc3, Tc4, Tc11*
VII/7.	*A helyi autóbusz-közlekedés zöldátállása*	*Tc2, Tc4, Tc11*
VII/8.	*A városi autómegosztó rendszer bevezetésének előkészítése*	*Tc1, Tc3, Tc4, Tc11, Hc2*

Forrás: Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve 2026

Kecskemét 2030-ig szóló **fenntartható energia- és klíma akcióterve** (továbbiakban SECAP) az európai települések klímavédelmi céljainak és eredményeinek összevetésére is lehetőséget kínáló dokumentum. Az Akcióterv célja az éghajlatváltozás helyi hatásainak feltárása, a változó klimatikus feltételekhez

történő rugalmas természeti, társadalmi-gazdasági alkalmazkodás módjainak kidolgozása és bemutatása. Ezzel együtt a fenntartható energiagazdálkodás innovatív, ökohatékony módszereinek, eljárásainak alkalmazása, valamint eredményeinek terjesztése a lehető legszélesebb körben. Az Akcióterv keretében történt meg Kecskemét területéhez kötődő CO_2-kibocsátás mértékének és forrásainak feltárása, valamint a klímaváltozás csökkentését célzó, illetve az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás jövőbeni céljainak és feladatainak rögzítése. Az Akcióterv elemzi nem csak a város meglévő infrastrukturális állapotát, a környezet és klímavédelem szervezeti és humánerőforrás kapacitás helyzetét, hanem a település adottságaihoz mérten megfogalmazza Kecskemét számára javasolt mitigációs, és klímaadaptációs intézkedéseit a 40%-os CO_2 kibocsátás csökkentést célzó vállalás elérése érdekében.

Az FVS céljainak a SECAP intézkedéseihez történő illeszkedését az alábbi 7. számú táblázat mutatja be.

7. táblázat: SECAP intézkedéseinek az FVS céljaihoz történő illeszkedése

Intézkedés jele	Intézkedés	Az FVS céljaihoz való illeszkedés
I.	Városüzemeltetés	Sc1, Sc2, Sc3, Sc4
M-I/2.	*Városi Smart Grid létrehozása, városirántás-, üzemeltetés*	Tc9, Tc12, Tc15
M-I/4.	*A levegőminőség javítása, mérő monitoring rendszer fejlesztése*	Tc2, Tc14, Hc2
II.	Közvilágítás	Sc1, Sc2, Sc3, Sc4
M-I/1.	*Városi alapinfrastruktúra létrehozása közvilágítási rendszer alapjain*	Tc2, Tc9, Tc15, Hc1
III.	Önkormányzati épületek	Sc1, Sc2, Sc3
M-II/1.	*Önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása*	Tc5, Tc7, Tc12
IV.	Lakosság	Sc1, Sc3
M-III/1.	*Társasházi épületek energetikai korszerűsítése*	Tc2, Tc11
M-III/2	*Családi házak energetikai korszerűsítésének ösztönzése*	Tc2, Tc11
IV.	Közlekedés	Sc1, Sc3
M-VI/1.	*Önkormányzati gépjárműpark modernizálása, környezetbarát gépjárművek beszerzése*	Tc4, Hc2
V.	Tömegközlekedés	Sc1, Sc3
M-VII/1.	*Elektromos – egyéb tisztaautóbuszok beszerzése és az üzemeltetés feltételeinek biztosítása*	Tc4, Tc11, Hc2
M-VII/2.	*A kecskeméti közösségi közlekedés szolgáltatási környezetének komplex fejlesztése*	Tc4, Tc7
M-VII/3.	*Az elővárosi és teherszállítási kötöttpályás (vasúti) közlekedés feltételeinek javítása*	Tc1, Tc4, Tc13
VI.	Magáncélú és kereskedelmi szállítás	Sc1, Sc3
M-VIII/1.	*Autómentes és csökkentett forgalmú zónák kijelölése Kecskeméten*	Tc4, Tc11, Hc2
M-VIII/3.	*A távmunka, távoktatás, rugalmas munkaidő, ütemes munkakezdés bevezetésének biztosítása és ösztönzése*	Tc13, Tc15, Hc4
M-IX/5.	*Az elektromobilitás városi háttérfeltételeinek javítása*	Tc2, Tc4, Tc11
M-IX/4.	*Intelligens közlekedési rendszer kialakítása Kecskeméten*	Tc4, Tc11, Hc2
M-IX/3.	*A lágy közlekedési módok előnyben részesítése*	Tc2, Tc4, Tc11
M-IX/2.	*A city-logisztika rendszerének kialakítása*	Tc4, Tc11, Tc15

VII.	**Megújuló energiatermelés növelése**	**Tc2, Tc9, Tc11, Tc12**
M-V/1.	*Megújuló energiaforrások napenergia, biomassza, biogáz (épület és erőmű) hasznosításának ösztönzése*	Tc9, Tc12, Tc13
M-V/2.	*Családi házak megújuló energia termelésének és használatának ösztönzése*	Tc11, Tc12, Hc2
VIII.	**Távhő hálózat fejlesztése**	**Tc7, Tc11, Tc12**
M-IV/1.	*20+5 MW kapacitású biomassza fűtőmű építése és egyéb megújuló energiaforrások távhőellátó rendszerbe történő integrálása*	Tc2, Tc9, Tc12
M-IV/2.	*Fűtőművek összekötése (megvalósult)*	Tc2, Tc12
M-IV/3.	*Távhőhálózat bővítése*	Tc2, Tc11, Tc12
M-IV/4.	*Magas energiahatékonyságú kapcsolt energiatermelés alkalmazása*	Tc9, Tc12
IX.	**Területhasználat-tervezés**	**Tc3, Tc11**
M-I/3.	*A várostest terjeszkedésének megállítása, kompakt város kialakítása, városi szabályozók felülvizsgálata*	Tc5, Tc6, Tc11
M-VIII/3.	*A városi parkolási rendszer átalakítása*	Tc4, Tc11, Hc2
M-IX/1.	*A városi közúthálózati hiányok felszámolása és a forgalmi csomópontok korszerűsítése*	Tc1, Tc4
X.	**Hulladékgazdálkodás**	**Tc2, Tc11**
M-X/1.	*A hulladékgyűjtésbe bevont lakások számának növelése*	Tc2, Tc10, Hc2
M-X/2.	*Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közi régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre (megvalósítás alatt)*	Tc2, Tc11, Hc2
XI.	**Kecskemét zöldfelületi rendszerének fejlesztése**	**Tc10, Tc11**
M-XIII/1.	*Kecskemét MJV Zöld Infrastruktúra Tervének kidolgozása*	Tc10, Hc2
M-XIII/2.	*Zöldtetők és zöldhomlokzatok létesítése*	Tc10, Tc11, Hc2
XII.	**Együttműködés, tudás- és tudatosságfejlesztés**	**Tc5**
SZ-I/1.	*Szemléletformálási akciók energiahatékonysági témakörben*	Tc5, Hc1, Hc3
XIII.	**Együttműködés a lakossággal**	**Tc5**
SZ-I/2.	*Szemléletformálás a keletkező hulladék csökkentése érdekében*	Tc2, Hc3
XIV.	**Klímaadaptációs intézkedések**	**Tc2, Tc3, Tc11**
A-1/1.	*Kecskemét MJV Hőségriadó Tervének Kidolgozása*	Tc2, Hc1, Hc5
A-1/2.	*Kecskemét MJV hősziget-hatás mérséklése*	Tc2, Tc11, Hc2
A-2/1.	*Kecskemét MJV extrém csapadékmennyiség kezelése*	Tc2, Tc11, Hc2
A-3.	*Kecskemét MJV felkészülés a szárazságokra és az aszályra*	Tc2, Tc11, Hc2

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve (SECAP), 2020

Kecskemét klímastratégiájának célja, hogy meghatározza a város hosszú távú, 15-20 évre szóló stratégiai célrendszerét, amely biztosítja a klímaváltozást okozó kibocsátások csökkentését és a várható változásokhoz való alkalmazkodást. A hosszú távú jövőkép megvalósításához a stratégia 2030-ra konkrét közép távú célindikátorokat fogalmaz meg. Kecskemét a globális törekvésekkel összhangban mitigációs célkitűzésként a 2012- bázishoz képest 2030-ra 40%-os CO_2 kibocsátás csökkentést irányoz elő. Konkrét, számszerűsíthető adaptációs célként pedig azt tűzi ki, hogy 2030-ra a város minden pontjáról 500 m-en belül legyen elérhető közcélú zöldterület és minden utcában legyen fasor, többszintű zöldsáv, vagy fát helyettesítő növénytelepítés, amelyek összefüggő rendszert alkotnak. Az FVS Klímastratégia intézkedéseihez való illeszkedését a 8. számú táblázat mutatja be.

8. táblázat: Klímastratégia intézkedéseihez való illeszkedés

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
I.	Mitigációs beavatkozási lehetőségek	Sc1, Sc2, Sc3, Sc4
M1.1.	*Egységes adatbázison alapuló városirányítási rendszer kialakítása*	Tc14, Tc15, Hc5
M1.2.	*Önkormányzati tulajdonú és közintézmények épületeinek energiahatékonysági fejlesztése*	Tc2, Tc11, Tc12, Hc2
M2.1.	*Energiahatékony épületek*	Tc2, Tc6, Tc12, Hc2
M2.2.	*Távhőrendszer korszerűsítése*	Tc2, Tc12
M2.3.	*A megújuló energiaforrások felhasználásának ösztönzése, részarányának növelése a város energiafelhasználásában*	Tc2, Tc11, Tc12
M2.4.	*Városi gépjárműforgalom csökkentése*	Tc2, Tc4, Tc11
M2.5.	*Gépjárműpark modernizálása*	Tc2, Tc4, Hc2
M2.6.	*Fenntartható mobilitás ösztönzése*	Tc2, Tc4, Hc2
M2.7.	*Közösségi közlekedés fejlesztése*	Tc2, Tc4, Tc11
M3.1.	*Az elővárosi ingázás és áruszállítás lehetőségeit bővítő kötöttpályás (vasúti) közlekedés feltételeinek javítása*	Tc2, Tc4, Tc7
M3.2.	*A City-logisztika rendszerének kialakítása, szabályozása*	Tc1, Tc2, Tc13
M3.3.	*Egységes elővárosi közlekedési tarifarendszer kidolgozása*	Tc4, Tc7, Hc2
M4.1.	*Szelektív hulladékgyűjtés arányának növelése*	Tc2, Tc10, Tc11
M4.2.	*Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közi régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre (A hulladékgyűjtésbe bevont lakások számának növelése)*	Tc2, Tc10, Tc15
M4.3.	*Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása*	Tc2, Tc11, Hc2
M5.1.	*Gazdaság energiahatékonyságának javítása*	Tc9, Tc13, Tc15
M5.2.	*Egyetem-Ipar-Város együttműködésének erősítése*	Tc13, Tc16, Hc5
M5.3.	*Rövid ellátási láncok (REL) kialakítása*	Tc2, Tc15, Hc2
M5.4.	*Alkalmazkodó mezőgazdaság megteremtése*	Tc2, Tc16, Hc5
II.	Adaptációs intézkedési lehetőségek	Sc1, Sc2, Sc3, Sc4
A1.1.	*Közcélú zöldterületek fejlesztése, növelése*	Tc10, Tc15, Hc2
A1.2.	*Klímaváltozáshoz alkalmazkodó zöldfelület fenntartás*	Tc2, Tc10, Hc2
A1.3.	*Magánkertek, épületek bekapcsolása a zöldfelület-hálózatba*	Tc10, Hc2, Hc5
A2.1..	*Települési vízgazdálkodási stratégia készítése és megvalósítása*	Tc10, Hc2, Hc5
A2.2.	*Extrém csapadékesemények kezelése*	Tc10, Hc2, Hc5
A2.3.	*Felkészülés a szárazságokra és az aszályra*	Tc10, Hc2, Hc5
A3.1.	*CO_2 megkötő területhasználat*	Tc10, Tc16, Hc5
A3.2.	*Klímabarát közterületfejlesztés*	Tc2, Tc11, Hc2
A3.3.	*Kompakt város kialakítása*	Tc2, Tc11, Hc2
A4.1.	*Hőségriadó-terv megalkotása és elfogadása*	Tc5, Hc1, Hc5
A4.2.	*Közszolgáltató intézmények felkészítése a hőhullámokra*	Tc5, Hc5

II.	Szemléletformálási intézkedési javaslatok	Sc2
SZ1.1.	*Szemléletformálási akciók energiahatékonysági témakörben*	Tc2, Tc12, Hc3
SZ1.2.	*Szemléletformálás a keletkező hulladék csökkentése érdekében*	Tc2, Hc3, Hc5
SZ1.3.	*Víz- és zöldfelületgazdálkodással kapcsolatos szemléletformálás*	Tc5, Tc10, Hc3
SZ1.4.	*Szemléletformálási akciók a szelíd/soft közlekedés érdekében*	Tc4, Hc3
SZ2.1.	*Közösségek, lakossági csoportok támogatása*	Tc6, Hc1, Hc5
SZ3.1.	*Óvodák, iskolák környezetvédelmi nevelésének erősítése*	Tc5, Hc3, Hc5
SZ3.2.	*Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok megszólítása*	Tc6, Hc1, Hc5
SZ3.3.	*Időseknek szóló szemléletformáló programok*	Tc5, Tc6, Hc1, Hc3, Hc5

A hazai **ágazati stratégiák** által meghatározott szerepeket és azokhoz tartozó célok az 9 sz. táblázatban kerültek összefoglalásra.

9. táblázat: *Az országos ágazati stratégiák Kecskemétet érintő stratégiai céljai*

Stratégiai dokumentum	Kecskemétet érintőfunkció	Funkcióhoz kapcsolódó stratégia cél(ok)	Az FVS céljaihoz való illeszkedés
Országos Területfejlesztési Koncepció (OTK)	Gazdasági-technológiai magterület része	• Többközpontú, decentralizált fejlesztés • Város-vidék együttműködés erősítése • Beruházásösztönző, de a természeti erőforrásokat védő térszerkezet kialakítása	Tc9, Tc11, Tc13 , Hc4
	Budapestet körülölelő belső városgyűrű része	• A termelés és a logisztika terén feladatok átvétele a fővárostól	Tc7, Tc13
	Kiterjedt tanyás térség	• Átfogó fejlesztési program és cselekvési terv kidolgozása és megvalósítása • A tevékenység diverzifikációjának segítése • A meglévő tanyák megőrzése, a gazdasági termelésbe való visszaintegrálása	Tc2, Tc11
	A klímaváltozás hatásai által legerősebben érintett övezet	• Klímabarát város kialakítása	Tc9, Tc11, Hc2
	Bugac-Kiskunsági kultúrtáj a része	• Kulturális örökség megőrzése, • A jellegzetes táji környezethez alkalmazkodó, hagyományőrző és a tájképet megőrző gazdálkodás támogatása (szőlők, gyümölcsösök, legelők, kisparcellás gazdálkodás) • A fokozott környezeti terhelés megelőzése, illetve környezettechnológiai fejlesztésekkel annak kezelése • A helyi közösségek, helyi identitástudat fejlesztése, erősítése	Tc3, Tc8, Tc11, Hc2, Hc3

	Speciális gazdasági övezet	• Helyi sajátosságokkal és hasznosítható erőforrásokkal összhangban álló, vállalkozásbarát környezet kialakítása • Befektetések ösztönzése • Foglalkoztatási lehetőségek bővítése	Tc11, Tc13, Hc4
Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia 2021-2027	Területi Innovációs Platform létesítése	• Egyetemi tudásközpontok bázisán alapuló területi innovációs ökoszisztémamegerősítése • Szorosabb szakmai együttműködések kialakítása • Innovációs ökoszisztématérségi szereplői innovációs aktivitásának ösztönzése	Tc13, Tc15, Tc16, Hc4
„Egészséges Magyarország 2021-2027" Egészségügyi Ágazati Stratégia	Egészségügyi területi ellátási központ	• Egészségfejlesztési Irodák létrehozása • Népegészségügyi célú, szervezett szűrővizsgálati rendszer kialakítása • Praxisközösségek kialakításának támogatása • Az alapellátás rendszerének megerősítése • A járó- és fekvőbeteg szakellátás fejlesztése • Ágazati humánerőforrás biztosítása • Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT) bevezetése és a digitális egészségügyi szolgáltatások továbbfejlesztése	Tc5, Tc7, Hc1, Hc3, Hc4
Magyarország versenyképességi stratégiája	Járműipari és árutermelési központ	• A feldolgozóipar részarányának növelése • A munkatermelékenység értékének javítása a modern technológiák alkalmazásával • A feldolgozóipari beruházások magas szinten tartása a „tudásberuházások" arányának növelése mellett, amely hozzájárul a vállalatok folyamatos technológiai fejlődéséhez és a versenyképesség növeléséhez • A csúcstechnológia minél szélesebb alkalmazása • A hazai ipari és szolgáltató KKV szektor beszállítói pozícióinak erősítése • A hazai export növelése, az import kiváltása minden olyan termék esetében, amelynek hazai előállítása reális keretek között megvalósítható	Tc13, Tc15, Tc16, Hc4
II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia	Mitigációs és adaptációs központ, a klímaváltozás által leginkább érintett Duna-Tisza közi Homokhátság legnagyobb települési központja	• Dekarbonizáció, cél az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés az üvegházhatású gázok (CO_2, CH_4, N_2O, F-vegyületek stb.) kibocsátásának csökkentése és a természetes nyelő kapacitások megerősítése révén • Az éghajlati sérülékenység területi vizsgálatának térinformatikai megalapozása	Tc2, Tc9, Tc10, Tc11, Tc12, Tc14 Hc2

		• Alkalmazkodás és felkészülés célja a nemzeti (természeti, humán és gazdasági) erőforrások készleteinek és minőségének megóvása, a változó külső feltételekhez való rugalmas természeti, társadalmi, gazdasági és szakpolitikai válaszok előmozdítása • Éghajlati partnerség biztosítása, cél, hogy a magyarországi klímapolitika széleskörű partnerség és társadalmi-gazdasági konszenzus keretei között valósuljon meg	
Nemzeti Energiastratégia 2030	Energiaigényes termelési és fogyasztási központ	• A teljes ellátási és fogyasztási láncot átfogó energiahatékonysági intézkedések • Az alacsony CO2 intenzitású – elsődlegesen megújuló energiaforrásokra épülő – villamosenergia-termelés arányának növelése • A megújuló és alternatív hőtermelés elterjesztése • Az alacsony CO2 kibocsátású közlekedési módok részesedésének növelése	Tc2, Tc4, Tc9, Tc11, Tc12, Tc15
Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-Fejlesztési Stratégia (2014-2050)	Közlekedési és logisztikai központ	• Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása • Szállítási szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése • Erőforráshatékony közlekedési módok erősítése • Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	Tc2, Tc7, Tc4, Tc13
Nemzeti Vízstratégia (Kvassay Jenő Terv)	A klímaváltozással és szárazodással leginkább érintett hazai terület	• Vízvisszatartás és vízszétosztás a vizeink jobb hasznosítása, a gazdaság-támogató vízgazdálkodás érdekében • A vizek állapotának fokozatos javítása, a fenntartható jó állapot elérésére • Minőségi víziközmű-szolgáltatás és minőségi csapadékvíz-gazdálkodás elviselhető fogyasztói teherviselés mellett • A társadalom és a víz viszonyának a javítása (mind egyéni, mind gazdasági, mind döntéshozói szinten) • A tervezés és irányítás megújítása • A vízgazdálkodás gazdasági szabályozó rendszerének újjászervezése	Tc10, Tc14, Hc3, Hc5

Forrás: OTFK, NISZ, kormany.hu

3 Monitoring, kontrolling, indikátorok

A stratégia tervezése számos olyan adatra támaszkodik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, így okkal alapozhatók rájuk a stratégiai célok és az azok elérése érdekében megfogalmazott beavatkozások. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. pontos műszaki tartalom, tervezési, kivitelezési és működési költségek meghatározása), részint a külső (pl. világgazdasági folyamatok, uniós döntések, szakpolitikai és jogszabályi változások, külső kihívások, árfolyamváltozások, infláció) és a belső környezet (pl. társadalmi-gazdasági- környezeti folyamatok, új társadalmi igények, városvezetői döntések, szándékok és érdekek) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, melyek jelenleg nem, vagy csak hiányosan ismertek.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan visszacsatolási mechanizmus nélkül, melynek segítségével egyébként a stratégiaalkotási folyamat bármelyik pontján be lehet avatkozni, végrehajtva ezzel a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adat- és információgyűjtés, ami alapján ellenőrizhető, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások és célok elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, s a vállalt célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer segíthet az eltérés okainak objektív feltárásában, ezzel pedig lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés (pl. módosítani kell a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a megvalósítás menetét, a szervezeti kereteket, vagy éppen a feladatokhoz rendelt erőforrásokat). Ha a korrekció a tervezett fejlesztések keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok és irányok felülvizsgálatára és módosítására is sor kerülhet.

A fentiekből adódóan a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégia megvalósításáért felelős menedzsment eszköze a végrehajtás folyamatának kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt megfelelő szakmaiság mellett folyamatosan működtetik.

3.1 FVS monitoring rendszere, nyomon követés a tervezés és végrehajtás során

Az FVS keretében megfogalmazott célok és beavatkozások megvalósulásának nyomon követése, illetve az azokból történő következtetések megfogalmazása és ezek visszacsatolása, alapvető fontosságú a stratégia sikere szempontjából. Éppen ezért a stratégiai dokumentumban foglaltak folyamatos ellenőrzése (pl. folyamatok, célok, projektek), nyomon követése érdekében, szükséges egy logikus, átlátható monitoring rendszer kialakítása.

Az eredményes monitoring tevékenység ellátásához elvégzendő feladatok:

1. a monitoring rendszert működtető szervezet (szakmai felelős) kiválasztása,
2. a monitoring tevékenységhez szükséges szakmai és műszaki feltételek azonosítása, a működési feltételek biztosítása,
3. az adattárolás infrastrukturális feltételeinek biztosítása, valamint az információbiztonsági és adatvédelmi megoldások kidolgozása,
4. a megvalósulást mérő indikátorhoz szükséges adatkörök pontos lehatárolása,
5. a méréséhez szükséges alapadatokkal rendelkező (adatgazda, adatkezelő) szervezetek azonosítása,
6. az adatok gyűjtésére, kezelésére, szolgáltatására, felhasználására és védelmére (adatgazdálkodás) vonatkozó előírásrendszer kidolgozása,
7. a megvalósulást mérő indikátorok relevanciájának, mérhetőségének meghatározása,
8. javaslat a megvalósítást mérő indikátor módosítására, új indikátor meghatározására,
9. az indikátorok számításához szükséges alapadatok rendszeres begyűjtése és a szakterületi folyamatok elemzése,
10. az időszakos felülvizsgálat, a célok megvalósulásának időközi értékelése.

Az adatok elemző értékelésére évente kerül sor. A felülvizsgálat időpontja megfelel az FVS módszertan által meghatározott adatszolgáltatási ciklusnak. Az értékelés a monitoring adatok összegzésén kívül tartalmazza a szabályozási és gazdasági környezet változásainak és az időközben elkészült vagy módosított ágazati stratégiák hatásainak vizsgálatát, újraértékeli a kockázatokat és a stratégia megvalósításába bevonandó érintettek körét.

Az FVS felülvizsgálata, a módszertani adottságokból fakadóan folyamatos, s lezárása 2026 augusztusára várható. A felülvizsgálat lehetőséget teremt a kijelölt beavatkozási területek módosítására, a meghatározott célkitűzések változtatására, a megvalósulás eredményességét, hatékonyságát mérő mutatók bővítésére, esetleges átdolgozására. Az FVS szintű egységes indikátorok alapadatainak (pl. megtermelt megújuló energia összmennyisége, kihasználatlan városi területek nagysága) adatszolgáltatóktól történő beszerzése jelenleg még gondot okoz, hiányoznak az automatizmusok, mint ahogyan a célértékek végleges meghatározása a stratégiában megfogalmazott beavatkozások, projektjavaslatok műszaki és tartalmi előkészítettségének függvénye, így azok számszerűsítése, véglegesítése a műszaki tervek elkészítését követően történhet meg.

A monitoring jelentéseket az önkormányzat mindenki számára elérhetővé teszi. A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a város rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a városfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fent. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi a stratégia kialakításában és megvalósításában aktívan közreműködő szakterületi partnerek részére, valamint számukra éves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az előrehaladás tárgyában. A közgyűlés évi egy alkalommal egyeztetést tart az FVS megvalósításának és a célok teljesülésének előrehaladásáról.

3.2 Az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana

Kecskemét stratégiai dokumentumaiban, így a Településfejlesztési Tervben (TfT), valamint a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában (FVS) rögzített és a város által megalkotott indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történt:

- legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon,
- legyen objektíven mérhető, egyértelmű,
- legyen hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű),
- adjon releváns információt az előrehaladásról a stratégiai menedzsment számára,
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek,
- a stratégia célok teljesülését hatásindikátorokkal kell mérni,
- a tematikus célok esetében elsősorban eredményindikátorokkal mérjük az adott beavatkozások sikerességét, amennyiben indokolt, akkor hatásindikátor is alkalmazható.

A TfT és az FVS stratégiai- és tematikus céljaihoz kapcsolódó indikátorokat a 10. sz. táblázat összegzi. Az indikátortáblában szereplő adatok forrását Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a polgármesteri hivatal, valamint a városban tevékenykedő intézmények (pl. Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága, Neumann János Egyetem), az önkormányzat többségi tulajdonában lévő vállalkozások (pl. Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Közlekedési Központ Kft., KIK-FOR Kft., BÁCSVÍZ Zrt., TERMOSTAR Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Kft.) által gyűjtött adatok, továbbá a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), a Lechner Tudásközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR), a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) a Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM), a palyazat.gov.hu portál adatbázisai képezik. A mérést és értékelést – a beszámolási kötelezettségnek megfelelően – évente kell elvégezni.

Az adattáblában a 2019-es év adatai kerültek bázisévként meghatározásra (részben a COVID hatásait kiküszöbölendő), illeszkedve az FVS szintű egységes indikátorok előírásaihoz. A 2027-es év célértékeinek meghatározása/becslése a 2014 és 2024 között lezajlott folyamatok, jellemző adatok és trendek, valamint a tervezett fejlesztések figyelembevételével történt.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia Módszertani Kézikönyvében (2021-2027) rögzített és mérendő FVS szintű egységes indikátorok – melyek Kecskemét reziliencia szintjét, illetve az öt tervezési dimenzió mentén elérendő eredményeket vizsgálja – a 11. számú táblázat keretében kerültek bemutatásra.

Meg kell azonban jegyezni, hogy nem minden esetben sikerült az FVS Módszertani Kézikönyv indikátor adatlapjaiban rögzített mutatók és módszer alapján kiszámítani az indikátorokat. Több esetben is előfordult, hogy az adatlapon feltüntetett adatgazda (pl. MVM, Kormányhivatal) jelezte az FVS-t készítő adatkérő számára, hogy a konkrétan kért adat (pl. a város területén megtermelt megújuló energia összmennyisége, a digitálisan – az adott településen – lefolytatott kormányhivatali ügyek száma) nem áll rendelkezésre, így más adatok kerültek felhasználásra, melyet jeleztünk az adott mutatóhoz kapcsolódó módszertani leírásban (ld. 11. táblázat). Más esetekben a megmutatkozó trendek mellett, a jelenlegi jogszabályi előírások, a gazdaságpolitikai irányok, vagy a környezet- és termőföldvédelem területén tapasztalható folyamatok, illetve az ellenőrzési rendszer hiányosságai teszik/tehetik nehézkessé az elvárt indikátorérték helyi teljesíthetőségét.

Végezetül az FVS Módszertani Kézikönyv 10. indikátor adatlapjában (ld. 11. táblázat 10. sora) az „Újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek aránya" esetében azt tapasztaltuk, hogy a sablonban alkalmazott számítási mód zavaros, így nem biztos, hogy szolgálja azt a szövegesen pontosan megfogalmazott célt, miszerint *„a város elsősorban a kihasználatlan, illetve az alulhasznosított belterületi ingatlanjait vonja be a fejlesztésekbe új, külterületi ingatlan bevonása helyett"*. Ezért a kért számítási mód mellett, mi egy saját, alternatív számítási módot is feltüntettünk, melyet jeleztünk az FVS szintű egységes indikátorok című 11. táblázat 11. sorában.

Véleményünk szerint az általunk javasolt indikátor számítás ***[Kihasználatlan városi területekből hasznosított területek nagyságát (ha) (aktuális év + előző évek kumulált értéke) osztjuk a kihasználatlan területek nagyságával (ha) (aktuális év)]*** sokkal plasztikusabban képes bemutatni az elvárt – s fentebb idézett, a kompakt város kialakítását célzó – eredményt. Az újonnan belterületbe vont területek – az adott évben – jellegüknél fogva egyébként is alulhasznosítottak, így megjelennek az adott év kihasználatlan városi területei között, ezért nem tartjuk indokoltnak az újonnan belterületbe vont területek nagyságának számlálóban történő alkalmazását.

Az általunk javasolt módszerrel a célérték meghatározása is egyértelműbb, vállalhatóbb, hiszen a trend is jobban meghatározható. Javasolható továbbá az újonnan belterületbe vont terület definíciójának finomítása is, hiszen a belterületbe vonás esetében közterületek is bevonásra kerülnek, melyek azonban nem beépíthetők, így a hasznosítás csak a belterületi, nem közterületi telkek esetében lehet elvárás.

10. táblázat: *A stratégiai, illetve tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorok*

TFT és FVS céljai	Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mértékegység	Bázisérték 2019	Célérték 2027	Mérés módszere
Sc1. ÉLHETŐ VÁROS	*Megtartó, vonzó település*	*A város vonzóképességét, élhetőségét tükröző mutató, amely megmutatja a vándorlási egyenleg éves változásának alakulását*	fő/1000 lakos	-3,49	1,00	A mutató kiszámítása a KSH területi statisztikája alapján a belföldi oda- és elvándorlás különbségéből, a vándorlási egyenleg 1000 lakosra jutó arányszámából kerül meghatározásra éves rendszerességgel.
Tc1. Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése.	*Városrehabilitációs programokkal elért lakosság aránya*	*A városrehabilitációs akciók által elért lakosság arányát mutatja a teljes városi népességből*	%	4,79	10,00	A város által megvalósított városrehabilitációs programokkal (fizikai és társadalmi) érintett lakosság számát elosztjuk a város teljes népességével, az értéket pedig a bázisévtől számítva kummulatív módon tüntetjük fel.
	Új önkormányzati kiépített út és köztér hosszának összesített növekedése a teljes önkormányzati út és köztér hálózat hosszának arányában	*A mutató az önkormányzat által kiépített új utak és közterek hálózatának hosszát mutatja be a teljes önkormányzati út és köztér hosszának hálózatán belül*	%	8,53	40,00	A mérés során a KSH településstatisztikai adatait felhasználva az önkormányzat által az adott évben kiépített új utak és közterek hosszát osztjuk az önkormányzati kiépített út és köztér hálózatának adott évre vonatkozó teljes hosszával. A bázisévtől kezdődően a céldátumig az évről-évre kiépített új utak és közterek hosszának kummulatív értékeit vesszük figyelembe, ennek arányát vizsgáljuk a teljes út- és köztéri hálózati kiterjedéshez képest.
Tc2. Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása	*Hatékony energiafelhasználás*	*A város vezetékes gáz, villamosenergia és távhő egyesített összfogyasztásának alakulását mutatja be az indikátor*	%	0,00 (1719557 MWh)	-10,00	A KSH adatok felhasználásával történik meg a város részére szolgáltatott összes vezetékes gáz és villamosenergia fogyasztásának, valamint a távhőszolgáltató által előállított hő mennyiségének megállapítása, illetve a jelzett energiafogyasztás bázisévhez képest mérhető változása.
	Környezetbarát hulladékgazdálkodás	*Elkülönítetten gyűjtött lakossági települési hulladék arányának alakulása*	%	21,85	50,00	Lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék mennyiségét osztjuk a lakosságtól elszállított összes települési hulladék mennyiségével, az arányszámot éves rendszerességgel állítjuk elő a KSH-TSTAR adatbázisa alapján.
Tc3. A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása.	*A városi szolgáltatási és intézményi környezet megújulása*	*Újonnan épült vagy felújítással érintett önkormányzati közintézmények alapterületének változása az összes közintézményi alapterület százalékában*	%	0,00	10,00	Az újonnan épült vagy felújítással érintett önkormányzati tulajdonú közintézmények alapterületét (önkormányzati éves adatszolgáltatás) osztjuk az önkormányzati vagyonnyilvántartásban szereplő összes közintézmény alapterületével. Az adatok és azok változásai kummulált módon kerülnek feldolgozásra a bázisidőszaki értéktől indulóan.
	A városi közterületek megújulása	*Felújított önkormányzati közterületek arányának változása*	%	0,00	5,00	A felújítással érintett önkormányzati tulajdonú közterületek alapterületét (önkormányzati éves adatszolgáltatás) osztjuk az önkormányzati kiépített út és köztér összes területével (KSH-TSTAR). Az adatok éves változásait kummulált módon dolgozzuk fel a bázisidőszaki értéktől indulóan.
Tc4. Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése.	*Fenntartható mobilitás*	*A helyi közösségi közlekedést használók számának változása*	%	0,00 (14584410 fő)	10,00	A Kecskeméti Közlekedési Központ Kft. által biztosított éves adatszolgáltatás alapján, a mindenkori éves utasszámot osztjuk a bázisidőszaki utasszám értékével.
	Környezetbarát mobilitás	*Kecskeméten regisztrált egyéb üzemű személy- és tehergépkocsik aránya a teljes személy- és tehergépkocsi állományból*	%	2,25	7,00	A KSH adatbázisában nyilvántartott összes regisztrált egyéb üzemű személy- és tehergépkocsik számát osztjuk az összes személy- és tehergépkocsik számával, az arányszámot éves rendszerességgel gyűjtjük.
Sc2 SZOLGÁLTATÓ VÁROS	*Megfizethető áru lakhatás*	*Az önkormányzati bérlakások átlagos bérleti díjainak aránya a városi bérleti átlagárhoz viszonyítva*	%	19,39	35,00	Az önkormányzati bérlakások kezelésével foglalkozó KIK-FOR Kft. adatszolgáltatása alapján történik az indikátor kiszámítása, melynek során az önkormányzati bérlakások átlagos bérleti díjait osztjuk a városi bérleti díjak átlagos értékével. Az éves bérleti díjak meghatározása az egész évre vonatkozó átlagárak alapján történik.
Tc5. A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése.	*Megújuló önkormányzati intézményhálózat*	*Új vagy korszerűsített önkormányzati kezelésű intézmények arányának változása az összes önkormányzati intézmény százalékában*	%	14,68	21,00	Az indikátor meghatározása önkormányzati adatszolgáltatás keretében történik, melynek során az adott évben újonnan épített, vagy felújított intézmények számát elosztjuk az önkormányzati kezelésű összes intézmény számával, az értékek a bázisidőszaktól kezdődően kummulatív módon kerülnek feldolgozásra.
	Igényalapú humánerőforrás fejlesztés	*A felsőoktatási nappali duális képzésben tanulók aránya az összes nappali hallgató százalékában*	%	18,76	20,00	Az indikátor meghatározása a Neumman János Egyetem (NJE) éves adatszolgáltatása keretében történik, melynek során az NJE nappali duális képzésben tanulók számát osztjuk az összes nappali hallgató számával.
Tc6. Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése.	*Egyenlő esélyű lakhatás*	*Az indikátor az önkormányzati bérlakásállomány arányát mutatja be a város teljes lakásállományán belül*	%	2,82	2,40	Az önkormányzati kezelésben lévő bérlakások számát (adatszolgáltató: KIK-FOR Kft.) elosztjuk Kecskemét teljes lakásállományával (KSH-TSTAR), cél az önkormányzati bérlakásépítési dinamika fenntartása.
	Népességmegtartó képesség fenntartása	*Az indikátor a város vándorlási nyereségének alakulását mutatja*	fő	-385	100	A KSH-TSTAR adatbázisból rendelkezésre álló belföldi odavándorlások (állandó és ideiglenes együtt) számát osztjuk a belföldi elvándorlások (állandó és ideiglenes együtt) számával.
Tc7. A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése.	*A digitális ügymenetek aránya*	*Az önkormányzati hivatali ügyintézések keretében az egy év alatt elindított összes ügyintézés számához viszonyított digitálisan indított ügymenetek aránya*	%	19,20	46,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában az adott évben digitálisan beérkező ügyiratok számát (db) elosztjuk az összes beérkező ügyiratok számával (db). A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra önkormányzati adatszolgáltatás keretében.
	A szolgáltatási szektor bővítése	*A szolgáltatási (tercier) szektorban foglalkoztatottak aránya az összes foglalkoztatott százalékában*	%	78,45	80,00	A Magyar Államkincstár adatbázisában található szolgáltatási szektorhoz tartozó foglalkoztatási főcsoportok (0,1,2,3 [kivéve 31],4,5,84,91,92) alkalmazottainak számát elosztjuk az összes alkalmazott számával. A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra.
Tc8. Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése.	*A szabadidős kínálat bővítése*	*A kultúra, a sport és a rekreációs területre szánt önkormányzati fejlesztési források összegének változása*	%	100,00 (675.042.000 Ft)	105,00	Az indikátor meghatározása Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának mindenkori éves zárszámadásából kerül meghatározásra. A beruházási összegek a bázisidőszakhoz képest kummulatív módon kerülnek feldolgozásra, s a bázisidőszakhoz viszonyított változás százalékban kerül meghatározásra.
	A programkínálat bővülése	*Kecskemét kulturális programkínálatának részét képező rendezvények és események számának változása*	%	100,00 (27286 db program)	105,00	Az indikátor kiszámítása a KSH TSTAR adatbázisa alapján történik, ahol a kulturális programkínálat számának meghatározásához figyelembe vettük a mozielőadások, a múzeumi kiállítások, a rendszeres művelődési foglalkozások, a kulturális rendezvények, az ismeretterjesztő rendezvények és a színházi előadások számát. A célérték kiszámítása a bázisidőszaki értékhez képest történő változás alapján kerül meghatározásra százalékos értékben.

KLÍMATUDATOS VÁROS	*Városi zöld- és vízfelületek területi arányának változása*	*Kecskemét közigazgatási területén található zöld- és vízfelületek nagyságának változása*	%	100 (30478,48 ha)	100,10	A 2020-as bázisév adata a 2020. júniusi ingatlannyilvántartási adatok alapján a termesztési és a természetközeli zöld- és vízfelületként nyilvántartott művelési ágakból (szántó, rét, szőlő, kert, gyümölcsös, legelő, nádas, erdő, fásított terület, halastó) került lehatárolásra. A művelés alól kivett területek zöldfelületi meghatározása a 2020. június 1-jét követően a – teljes közigazgatási területen felhőtlen első nap – Sentinel (10x10 m felbontású) műholdas adatbázis állományból képzett NDVI adatok alapján történt. A lehatárolás során a 0.2<NDVI értékű területeket azonosítottuk zöldfelületként, a vízfelületekként 0.1>NDVI értékű területeket azonosítottuk a Google Earth műholdalas felvételek vizuális értékelésével kiegészítve.
Tc9. Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása.	*A város gazdasági szerkezetének diverzifikációja*	*Kecskemét tercier és kvaterner szektorában tevékenykedő működő vállalkozások aránya az összes működő vállalkozáson belül*	%	81,89	83,00	A KSH TSTAR adatbázis felhasználásával történik az indikátor kiszámítása. Kecskemét tercier és kvaterner szektorában (érintett nemzetgazdasági ágak: G,H, I,J,K,L,M,N,O,P,Q) tevékenykedő működő vállalkozások számát elosztjuk az összes működő vállalkozással.
	Megújuló energia termelés arányának változása	*A város területén megtermelt megújuló energiamennyiség és a város területére szolgáltatott villamosenergia összmennyiségének hányadosa*	%	2,39	17,00	Az MVM éves adatszolgáltatásában, az adott évre vonatkozóan a város területén megtermelt megújuló energia összmennyiségét (GJ) elosztjuk a KSH adatbázisában az adott évben a város területére szolgáltatott villamosenergia összmennyiségével (GJ). A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra.
Tc10. Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása.	*Öntözött közterületek aránya*	*Kecskemét öntözött közterületeinek, -parkjainak, -kertjeinek nagysága a vizsgált terület százalékában*	%	4,76	7,00	Az indikátor az önkormányzat által szolgáltatott adatok alapján kerül meghatározásra. A számítás során Kecskemét öntözött zöld közterületeinek (közkertek, közparkok) területi kiterjedését osztjuk az összes zöld közterület (közkertek, közparkok) területével.
	Kecskemét csapadékvíz tározási potenciáljának változása	*A város területén rendelkezésre álló csapadék- és technológiai vizek tározására rendelkezésre álló kapacitás*	%	100 (489.360 m^3)	143 (700.000 m^3)	A mutató meghatározása a Kecskemétre kiadott vízjogi engedélyek és az önkormányzat által biztosított adatszolgáltatás (új csapadékvíz tárolók kapacitása) alapján történik.
Tc11. Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése.	*Javított energia-teljesítménnyel rendelkező önkormányzati középületek arányának változása*	*Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonába lévő, javított energia-teljesítménnyel rendelkező intézményi középületeinek arányváltozása a teljes intézményi épületállományból*	%	100,00	110,00	Az indikátor kiszámítása önkormányzati (vagyongazdálkodási és fejlesztéspolitikai) adatszolgáltatás keretében történik. Az energetikailag felújított és javított energiateljesítménnyel rendelkező önkormányzati tulajdonú intézményi épületek számát osztjuk az összes intézményi középület számával.
	Környezetbarát fűtési rendszerek terjedése	*Távhőfogyasztók számának változása az összes vezetékes gázfogyasztó százalékában*	%	26,30	26,70	Az indikátor kiszámítása a KSH TSTAR adatbázisa és a TERMOSTAR Kft. adatszolgáltatása alapján történik. Az összes kecskeméti távhőfogyasztó számát elosztjuk az összes vezetékes gázfogyasztó számával.
Tc12. Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése.	*A városi energetikai kiszolgáltatottság csökkentése*	*Helyi energiaközösségek által befektetett források nagyságának változása*	%	100,00	105,00	A mutató meghatározása az önkormányzati adatszolgáltatás alapján történik évenkénti gyakorisággal, amely a helyi energiaközösségek által befektetett források nagyságát mutatja be.
		A városi energiaközösségek keretében előállított villamosenergia mennyiségének változása	%	100,00	110,00	A mutató meghatározása az MVM Zrt./MEKH adatszolgáltatása alapján történik évenkénti gyakorisággal, amely a helyi energiaközösségek által előállított villamosenergia mennyiségét határozza meg.
Sc4. VERSENYKÉPES VÁROS	A lakosság jövedelmi színvonalának emelkedése	Az 1 adófizetőre jutó éves jövedelem városi növekedése	%	100 (1.789.549 Ft)	175,00	A NAV adatbázisa alapján a vonatkozási évben összevont SZJA adóalapba tartozó jövedelmet osztjuk az állandó népesség számával. Az egy főre eső SZJA adóalapba tartozó jövedelem változását a bázisidőszaki értékhez viszonyítva adjuk meg.
Tc13. A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása	*A helyi gazdaság termelékenységének növekedése*	*A helyi iparűzési adó aránya az összes közhatalmi bevétel százalékában*	%	81,21	88,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának évenkénti zárszámadásának adataiból történik az indikátor kiszámítása. Az adott évben keletkező helyi iparűzési adó értékét osztjuk az összes közhatalmi bevétel értékével. A helyi iparűzési adó arányát százalékos értékben adjuk meg.
	A gazdaság hozzáadott érték termelésének növekedése	*Az egy főre jutó bruttó hozzáadott érték (GVA) változása*	%	100,00	300,00	A bruttó hozzáadott érték (GVA) kiszámítása a NAV adatbázisának alapadataiból történik. Az adott évben kiszámított bruttó hozzáadott értéket osztjuk a lakónépesség év végi számával. Az egy főre jutó GVA értékének változását a bázisidőszaki értékhez viszonyítva adjuk meg százalékos értékben.
Tc14. Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása.	*A városi digitális adattárban rögzített adatok/adatkörök számának változása*	*Az önkormányzat hivatalának, intézményei és többségi tulajdonú vállalkozásai által digitálisan nyilvántartott adatainak/adatköreinek változása*	%	100,00 (143 db)	200,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzat Hivatalának, intézményeinek és többségi tulajdonú vállalkozásainak éves adatszolgáltatása alapján előálló adat, amely évenként kerül meghatározásra a bázisidőszaki értékhez képest.
	A városi folyamatok ismeretének bővülése	*A városi szintű szakági dokumentumok számának változása*	%	100,00 (35 db)	120,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának adatszolgáltatásából származó alapadat. Évenként kerül meghatározásra a bázisidőszaki értékhez képest.
Tc15. A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása.	*A zöldítési folyamatot elősegítő beavatkozások változása*	*A zöld- és kékinfrstruktúra fejlesztéseket szolgáló források változása a költségvetés összes felújításra és beruházásra szánt forrásának arányában*	%	3,25	5,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának évenkénti zárszámadásának adataiból történik az indikátor kiszámítása. A zöld- és kékinfrstruktúra fejlesztéseket szolgáló fejlesztési és beruházási forrásokat osztjuk a költségvetés összes felújításra és beruházásra szánt forrásának összegével. A kapott érték százalékosan kerül bemutatásra.
	A digitalizációt elősegítő fejlesztések változása	*A digitális fejlesztéseket szolgáló beruházási források változása a költségvetés összes beruházásra szánt forrásának arányában*	%	0,38	1,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának évenkénti zárszámadásának adataiból történik az indikátor kiszámítása. A digitális fejlesztéseket szolgáló beruházási forrásokat osztjuk a költségvetés összes beruházásra szánt forrásának összegével. A kapott érték százalékosan kerül bemutatásra.
Tc16. A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása.	*K+F+I együttműködések bővülése*	*A Neumann János Egyetem és a gazdasági szféra közötti K+F+I Együttműködési Megállapodások számának változása*	%	100,00	110,00	A Neumann János Egyetem adatszolgáltatásán alapuló indikátor, amely megmutatja, hogy az egyetem és a gazdasági szféra között a bázisidőszakhoz képest hány százalékkal több új együttműködési megállapodás jött létre.
	A város innovációs teljesítményének bővülése	*Nyertes kecskeméti K+F+I projektek uniós forrásösszegének változása a 2014-2020 és a 2021-2027 időszakok összevetésében*	%	100,00	105,00	Az indikátor kiszámításához a Széchenyi 2020 honlap adatbázisát használjuk fel. Feldolgozzuk a 2021-2027 költségvetési időszak alatt a GINOP keretében nyertes kecskeméti K+F+I pályázatot és a projektek teljes öszköltségvetését éves bontásban. Ezek kummulált értékeit vettjük össze a bázisidőszaki értékkel (2014-2020 közötti időszak). A változást százalékos értékben adjuk meg.

11. táblázat: *FVS szintű egységes indikátorok*

	indikátor	mérték-egység	bázisév	bázisérték	célérték 2029	mérés módszere
Reziliencia: a gazdaság több lábon állása	helyi gazdaság diverzifikációjának mértéke	%	2019	32,80	38,00	A mutató kiszámítása az évenkénti helyi iparűzési adó (hipa) alapján történik, ahol a legnagyobb adófizető ágazatból származó városi iparűzési adóbevételt elosztjuk a város teljes iparűzési adóbevételével. A mutató értékét %-ban tartjuk nyilván. Az eredményindikátor alapadatait a polgármesteri hivatal adó osztálya szolgáltatja éves rendszerességgel.
Reziliencia: energiafüggőség alternatív energiaforrásokkal való oldása	megújuló energia termelés arányának növekedése	%	2020	3,34	19,00	Az MVM éves adatszolgáltatásában, az adott évre vonatkozóan a város területén megtermelt megújuló energia összmennyiségét (GJ) elosztjuk a KSH adatbázisában az adott évben a város területére szolgáltatott villamosenergia összmennyiségével (GJ). A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra.
Reziliencia: digitális város	digitális ügymenetek aránya	%	2020	16,50	50,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában az adott évben digitálisan beérkező ügyiratok számát (db) elosztjuk az összes beérkező ügyiratok számával (db). A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra önkormányzati adatszolgáltatás keretében. (A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal sajnos nem tud információt szolgáltatni a város közigazgatási területéről beérkező ügyiratok vonatkozásában, ezért változott a mérés módszertana).
Reziliencia: megtartó város	az életminőséget meghatározó szolgáltatásokkal való elégedettség	%	2023	44,36	50,00	Az IH által biztosított elégedettséget mérő kérdőív lakossági lekérdezését követően, a szolgáltatásokkal való elégedettségi arány kiszámítása (%) az FVS módszertani útmutatójában rögzített módszertan alapján történik. A bázisévnek a 2023-ban végzett lakossági kérdőívezés eredményeit használtuk fel.
Reziliencia: zöldfelületek	zöld- és vízfelületek arányának változása	%	2020	100 (30478,48 ha)	100,1 (30508,95 ha)	A 2020-as bázisév adata a 2020. júniusi ingatlannyilvántartási adatok alapján a termesztési és a természetközeli zöld- és vízfelületként nyilvántartott művelési ágakból (szántó, rét, szőlő, kert, gyümölcsös, legelő, nádas, erdő, fásított terület, halastó) került lehatárolásra. A művelés alól kivett területek zöldfelületi meghatározása a 2020. június 1-jét követően a – teljes közigazgatási területen felhőtlen első nap – Sentinel (10x10 m felbontású) műholdas adatbázis állományból képzett NDVI adatok alapján történt. A lehatárolás során a 0.2<NDVI értékű területeket azonosítottuk zöldfelületként, a vízfelületekként 0.1>NDVI értékű területeket azonosítottuk a Google Earth műholdalas felvételek vizuális értékelésével kiegészítve.
Prosperáló város	fejlesztésekbe bevont külső forrás aránya	%	2021	0	5,00	Az indikátor kiszámításához Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának mindenkori éves zárszámadása szolgáltatja az alapadatokat, az adott évre vonatkozó felhalmozási kiadásokon belül megjelenő beruházási kiadások formájában. A Zárszámadás vonatkozó mellékletének táblázatából a TOP_Plusz keretében aktivált források külön kerülnek legyűjtésre. Az évenkénti változás nyomon követése az FVS útmutató indikátor 06 számú adatlapjában bemutatott számítási módszertan alapján, százalékos értékben kerül bemutatásra.
Zöldülő város	éves ÜHG kibocsátás egyenérték	CO_2/t	2017	1.253.204,69	1.000.000,00	Az indikátor kiszámítása az FVS útmutató vonatkozó indikátor adatlapja alapján történik, az ÜHG kibocsátás mérésére vonatkozó SECAP módszertannak megfelelően. Az éves ÜHG kibocsátás egyenérték a városi ÜHG kibocsátás és a városi ÜHG megkötés különbségéből adódik: [városi ÜHG kibocsátás tonna CO_2 /t egyenérték (aktuális év)] – [városi ÜHG megkötés tonna CO_2 /t egyenérték (aktuális év)]. Az ÜHG megkötés számítása az FVS útmutató vonatkozó indikátor adatlapjában feltüntetett módszertan szerint kerül meghatározásra. A javasolt 2021-es bázisévhez képest Kecskemét bázisévként a hatályos SECAP-jában található 2017-es évhez kapcsolódó adatot használta fel.
Digitális város	digitálisan mért adattípusok száma	db	2021	43	100	Az indikátor értékének meghatározása az önkormányzat és intézményei, illetve a többségi önkormányzati tulajdonban lévő vállalkozások által digitálisan mért (saját mértékegységgel rendelkező) adatokat tartalmazza. (A bázisév kijelölése azért tér el a javasolt évtől, mert csak 2021-re vonatkoztatva tudták az érintett szervezetek és vállalkozások pontosan meghatározni a digitálisan mért adatok körét).
Megtartó város	vándorlási egyenleg	fő	2020	-274	100	A vándorlási egyenleg számításánál a KSH területi statisztika Kecskemétre vonatkozó éves adatait használjuk fel. A mutató kiszámítása a belföldi odavándorlások (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset) és a belföldi elvándorlások számának (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset) különbségéből kerül meghatározásra.
Kiszolgáló város	újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek aránya	%	2020	3,61	10,00	Az indikátor kiszámításához használt belterület lehatárolása a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul, azzal a kiegészítéssel, hogy az adatbázis a belterületi nem közterületi földrészleteket (BD01) használja csak fel (mint ténylegesen beépítésre szánt földterületek). Újonnan belterületbe vont belterületi nem közterület lehatárolása szintén a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul. A kihasználatlan, vagy alulhasznosított területek lehatárolása az adott évben ugyancsak a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul, oly módon, hogy kihasználatlannak tekintjük azt a telket, amelyen a beépítettség 0% a belterületi nem közterületi telkek adattisztított (űrfelvétel segítségével ellenőrzött) állományán. A hasznosított területek éves összterületének meghatározása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály által az adott évben kiadott használatbavételi-, tudomásulvételi engedély és hatósági bizonyítványok alapján történik. Az indikátor kiszámítása az FVS Útmutató 10-es számú Indikátor (57. táblázat) adatlapjában meghatározott képlet alapján történt.
Alternatív mutató (FVS 10. Indikátor helyett) Kiszolgáló, kompakt város	a kihasználatlan területekből hasznosított területek és a kihasználatlan területek aránya	%	2020	5,41	15,00	A kihasználatlan, vagy alulhasznosított területek lehatárolása az adott évben a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul, oly módon, hogy kihasználatlannak tekintjük azt a telket, amelyen a beépítettség 0% a belterületi nem közterületi telkek adattisztított (űrfelvétel segítségével ellenőrzött) állományán. A hasznosított területek éves összterületének meghatározása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály által az adott évben kiadott használatbavételi-, tudomásulvételi engedély és hatósági bizonyítványok alapján történik. A mutató kiszámítása: Kihasználatlan városi területekből hasznosított területek nagysága (ha) (aktuális év + előző évek kumulált értéke) / Kihasználatlan területek nagyságával (ha) (aktuális év).

3.3 A beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének helyi módszertana

A célok megvalósulását mérő adatok meghatározása, összegyűjtése és kiértékelése az FVS készítése keretében megtörtént. A városi adattár és a hozzá kapcsolódó monitoring rendszer működtetéséről és a működtető szervezet kiválasztásáról Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata dönt.

Az önkormányzat feladata a monitoring tevékenységhez szükséges szakmai és műszaki feltételek azonosítása, továbbá a működési feltételek biztosítása. A megvalósulást mérő indikátorokhoz szükséges adatkörök lehatárolása, az adatok begyűjtése, rendszerezése és tárolása a monitoring rendszert működtető szervezet (szakmai felelős) feladata. Az adatok gyűjtésére, kezelésére, szolgáltatására, felhasználására és védelmére (adatgazdálkodás) vonatkozó előírásrendszer kidolgozása (adatgazdálkodási stratégia) a Polgármesteri Hivatal Fejlesztéspolitikai Irodájának, valamint a monitoring rendszer működtetésével megbízott szervezet közös feladata lesz.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában rögzített célok megvalósulását mérő indikátorokhoz szükséges adatok összegyűjtése érdekében, az önkormányzat e feladatért felelős operatív egysége (jelenleg: Fejlesztéspolitikai Iroda) folyamatos kapcsolatot tart fent az adatszolgáltatókkal, a fejlesztések megvalósításában érintett vállalkozásokkal, intézményekkel és egyéb szervezetekkel. A kapott adatokat és információkat átadja a monitoring rendszer üzemeltetéséért felelős szervezetnek, amely a kapott adatok és információk alapján elkészíti a szükséges éves adattáblákat, s részt vesz az éves adatszolgáltatási és előrehaladási jelentés készítésében.

Az adatok kezelése (a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, kiszerelés, megjelenítés, tárolás, korrekció, lekérdezés, betekintés, felhasználás, publikálás, továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférés biztosítása, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés), az adatvédelem és a jogosultsági körök meghatározása a monitoring rendszert üzemeltető cég és az önkormányzat e feladatért felelős operatív egysége (jelenleg: Fejlesztéspolitikai Iroda) között, külön megállapodásban kerül kidolgozásra.

4 Az irányítási és működési modell

A helyzetelemzésben (FVS I. kötet, 1.4.1. és 1.4.2. fejezet) ismertetett városirányítási és működési modell kapcsán tett elemzések és megállapítások megfelelő alapot adnak arra, hogy megfogalmazásra kerüljenek a fenntartható városfejlesztési stratégia újszerű szemléletéből, valamint az új gazdasági, környezeti és társadalmi folyamatokból eredő, s mind sürgetőbbé váló kecskeméti szervezeti és intézményi változtatások.

4.1 A városirányítási és működési modell lehetséges módosításainak okai

Kecskemét Megyei Jogú Város megújított városirányítási modelljére tett javaslat meghatározásakor – a fenntarthatósági, hatékonysági és átláthatósági követelményeken felül – fontos kiindulópontot jelentenek azok a változások, amelyek az elmúlt években az európai uniós, illetve a hazai szakmapolitikai és támogatási rendszerben is megfigyelhetők voltak. Így szakmai szempontból *elvi kiindulópont*ként figyelembe kell venni, hogy:

- 2018-tól **a magyarországi területi tervezési és településtervezési gyakorlat a jogi szabályozás szintjén is átállt a korábbakban inkább jellemző *„rendezési alapú”* tervezésről a *„fejlesztés alapú”* tervezésre**[3].Ebből adódóan:
  - a fejlesztési típusú tervezés szerepe egyre erősödni látszik, ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy a fejlesztési és rendezési típusú tervezés egy egységes tervezési folyamat része, melynek tükröződnie kell a települési szervezeti és irányítási rendszerben,
  - a területhasználati (rendezési típusú) tervezés egyre több társadalmi, klimatikus, környezeti és gazdasági-finanszírozási szempontot kénytelen integrálni, így a települési tervezési folyamat mind komplexebbé válik,
  - a területi tervezés a fizikai környezet alakítását szolgálja, amely elsősorban településszintű feladat, ennek megfelelően a településtervezés (a településegyüttesek szintjén történő együtt tervezést is beleértve) mind nagyobb súllyal fog megjelenni a területi tervezés rendszerében (pl. decentralizáció, szubszidiaritás, klímaváltozásra történő felkészülés, zöld átállás, reziliencia szint növelése), melyre az önkormányzatoknak fel kell készülniük.
- Mind az önkormányzati funkciók és feladatok szintjén, mind pedig ezek szervezeti és eljárási leképeződéseiben, világosan és **egyértelműen meg kell határozni**:
  - a településrendezéssel,
  - a településfejlesztéssel és
  - a településüzemeltetéssel

kapcsolatos tevékenységeket, feladatokat **összefüggési- és együtt tervezési rendszereket**.

[3] *Magyarországon is évtizedeken keresztül a fizikai környezet alakítását, a területfelhasználás szabályozását, menedzselését szolgáló rendezési típusú tervezés uralta a település- és a területi tervezést. A fejlesztési és rendezési típusú tervezés szétvált egymástól, így a fejlesztési elképzelések sokszor felesleges adminisztrációs nehézségekbe ütköztek, illetve a rendezés nem tudta lekövetni a gyorsabban változó gazdasági és társadalmi szükségleteket.*

- Mind a tervezési fázisban, mind a végrehajtás során (horizontálisan) kell érvényesíteni **a „zöld- és digitális átállás", a klímavédelem**, valamint a **települési „reziliencia szint"** növelésének szempontjait, amit az új irányítási modellben is meg kell jeleníteni.

- A fejlesztések előkészítése és a döntések meghozatala során **hangsúlyos szempontként kell érvényesülnie a fenntarthatóságnak, az üzemeltethetőségnek és a működési költségek kitermelhetőségének**, azaz
    - támogatni kell a tervezési folyamat időben történő elindítását és korábbiakhoz képest részletesebb előkészítését (pl. koncepcionális, operatív városfejlesztési, műszaki, pályázati, pénzügyi-üzleti), szakmaiságának növelését, s az ehhez szükséges erőforrások rendelkezésre állását.
- A mind bonyolultabbá és összetettebbé váló városi folyamatok kikényszerítik a **komplex** – mind az egymásra épülő települési funkciók, mind pedig a fejlesztés-rendezés-üzemeltetés hatásrendszerei szempontjából értelmezendő – **települési tervezés gyakorlatának kidolgozását és bevezetését**, amely **megköveteli egy új döntéshozatali, szervezeti és pénzügyi-finanszírozási szemlélet** (forrásalapú tervezés helyett szükségletalapú tervezés) **kialakítását**, ezzel is segítve az együttműködő (partnerségi) tervezés és a szubszidiaritás elvének jobb érvényesülését.
- Az önkormányzati vagyon körében **az adatvagyon hasznosítása nem megfelelő**, holott az Önkormányzat hivatala, intézményei és gazdasági társaságai jelentős mennyiségű adattal rendelkeznek. A meglévő adatvagyon jobb hasznosulása érdekében:
    - a város működtetése során keletkező jelentős mennyiségű adatot szervezetten gyűjteni, rendszerezni, elemezni és értékelni kell a városi folyamatok (pl. társadalmi, gazdasági, környezeti, térségi) jobb megértéséhez, az összefüggések feltárásához, a szükséges beavatkozások azonosításához és a megalapozott döntések előkészítéséhez,
    - át kell állni az adatalapú, inkrementalista és a partnerségi együttműködésen alapuló településtervezésre,
    - a tervek előrehaladását a megvalósítás során folyamatosan monitorozni és értékelni kell, a gyors és hatásos beavatkozás lehetőségének megteremtése érdekében.
- **Az adat- és fejlesztési alapú tervezés, illetve döntéselőkészítés önkormányzati szervezeti és intézményi keretei gyengék**, így ezek fejlesztése, a feladatkörök újra osztása, valamint az új protokollok és munkamódszerek kialakítása időszerűvé vált.

Az elmúlt években Kecskemét városa is számos kihívással (pl. COVID-19, a világban zajló háborúk biztonságpolitikai, gazdasági és energetikai vonatkozásai, klimatikus feltételek romlása, a gyors iparfejlesztés lehetséges helyi hatásai, mint például: a környezeti elemek túlhasználata, a munkaerőhiány, a növekvő közlekedési forgalom, az egyre növekvő energiaigény) nézett szembe, melyek hatással voltak, illetve vannak napjainkban is a város versenyképességére és hosszútávú fenntarthatóságára. **A megoldások keresése**, valamint **a város rugalmas alkalmazkodási képességének (reziliencia) növelése új kompetenciákat, feladatokat, szervezeti és irányítási hátteret igényel az önkormányzati rendszertől**.

Az elmúlt években a települési önkormányzati, illetve hivatali szervezeti struktúra és működési folyamatok terén elvégzett helyi vizsgálatok az alábbi megoldandó problémákat, kihívásokat tárták fel.

Az önkormányzati, hivatali szervezeti struktúrát érintő problémák, kihívások:

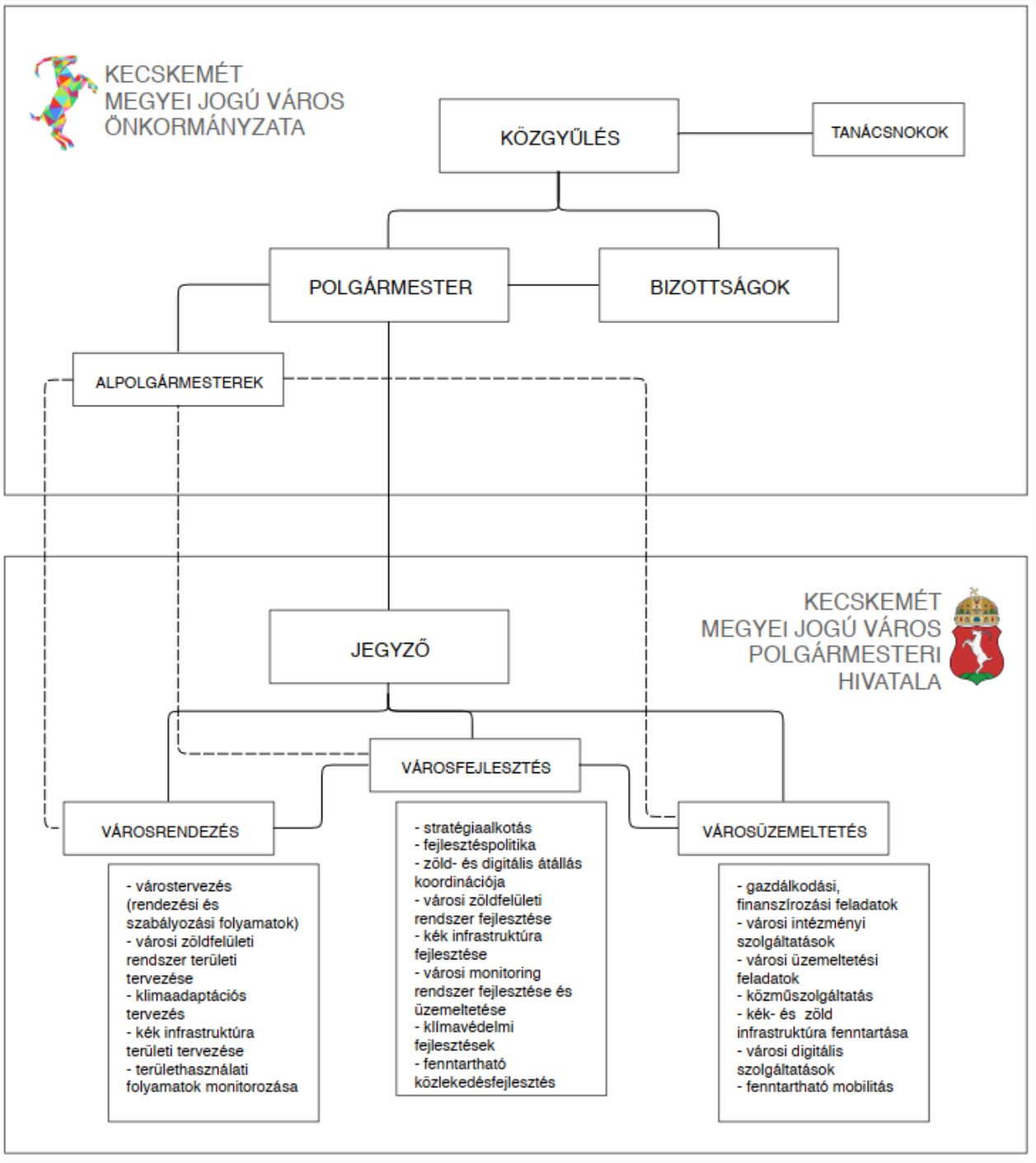
- A globális kihívásokból, a változó szakmapolitikai irányokból és a város gyors gazdasági fejlődéséből adódó új feladatok ellátásához hiányzó erőforrások (humán, szervezeti, infrastrukturális, forrásoldali) és kompetenciák;
- A minőségi városfejlesztés, a környezeti fenntarthatóság, a zöld- és digitális átállás, az energiagazdálkodás, a klímaváltozásra történő felkészülés kompetenciáinak és szervezeti hátterének gyengeségei;
- A hivatal szervezeti egységei közötti belső kapcsolatok és információáramlás működési gondjai;
- Adatgazdálkodási, folyamatelemzési struktúrák, adatalapú tervezés és döntéshozatal kiépültségének, illetve szervezeti feltételeinek hiányosságai;
- Városkörnyéki, térségi szintű tartós szervezeti együttműködések, fórumok hiánya, „ad-hoc" jellegű fejlesztési beavatkozások stratégiailag fontos területeken (pl. szárazodás elleni küzdelem, vízpótlás, környezet- és természetvédelem, térségi szintű közlekedés- és szolgáltatásfejlesztés, valamint funkciómegosztás).

A működési folyamatokat érintő problémák, kihívások:

- Lassú alkalmazkodóképesség a változó globális kihívásokhoz, valamint szakmapolitikai elvárásokhoz, a proaktivitás és az előre tervezés hiányosságai;
- A folyamatszemléletű és komplex gondolkodás alacsony szintje;
- A távlatos, kiszámítható és ütemezett várostervezés gyengeségei (intézményi, szakmai, irányítási, forrásoldali), valamint az ehhez kapcsolódó együttműködő tervezés hiányosságai;
- Az információs és koordinációs mechanizmusok nem megfelelő működése az egyes hivatali szakosztályok között, párhuzamos feladatellátás, különösen a fejlesztési jellegű feladatok ellátása során;
- A városüzemeltetési rendszer esetlegességei, a hosszú távú, fenntartható működtetés feltételeinek (pl. eszköz, humán erőforrás, finanszírozás) hiányosságai;
- Folyamatkövető, elemző és döntéstámogató monitoringrendszer hiánya;
- Adat- és szükségletalapú tervezés, valamint a komplex, előrelátó terveztetés feltételeinek alacsony színvonala.

A dinamikus gazdasági növekedést mutató **településünk vonzó- és versenyképességének, élhetőségének, hatékony és fenntartható működtetésének megőrzése, fejlesztése, valamint az ezekkel is összefüggő városfejlesztési súlypontok áthelyezése** *(pl. digitális és zöld átállás lebonyolítása, az energiahatékonyság és energetikai biztonság növelése, a városi rezilienciaszint emelése, a klímaalkalmazkodás erősítése, a minőségi városfejlesztés és hatékony üzemeltetés feltételeinek javítása, a városi innovációs ökoszisztéma és minőségi munkahelyteremtés erősítése)* **gyors döntéseket és átalakításokat igényelne a városirányítási** (ld. FVS I. kötet 1.4.1.8. fejezet)**, illetve működési rendszerben** (ld. FVS I. kötet 1.4.2.3. fejezet).

***3. ábra**: A zöld- és a digitális átállás szempontjából lényeges feladatok helye Kecskemét Megyei Jogú Város* városirányítási *modelljében*

4.1.1 Az átfogó városirányítási és működési rendszer javasolt változásai

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó **helyi önkormányzati feladatok listájában kitüntetett helyet tölt be a településfejlesztés, településrendezés és településüzemeltetés területének egymásra épülő rendszere**. Kecskeméten a fenntartható városfejlesztés és -üzemeltetés biztosítása, valamint a fejlesztésalapú tervezés gyakorlatban történő érvényesítése, szükségessé tenné a településfejlesztés területének a településrendezéshez és településüzemeltetéshez hasonló súlyú szakmai képviseletét a hivatal szervezeti felépítésben. Meg kell jegyezni, hogy az Önkormányzat hivatala és az Önkormányzat, mint testület közötti kapcsolat biztosítása terén – városfejlesztési szempontból – jelenleg a Fejlesztéspolitikai Irodának van kitüntetett szerepe, amely szakmai kapcsolatot tart a várospolitika, városstratégia kialakításáért, megvalósításáért felelős önkormányzati vezetők, képviselők és a Közgyűlés bizottságai között. Ugyanakkor feladata inkább a város fejlesztéspolitikai programjainak előkészítéséhez, valamint a hazai és az európai uniós projektekkel kapcsolatos közbeszerzési, műszaki és pénzügyi feladatok ellátásához kötődik, kevésbé a „szükségalapú" városfejlesztéshez, várostervezéshez.

A kormányzati programokhoz és az uniós pályázati lehetőségekhez kötött ***„forrásalapú tervezés"*** további erősítése esetén, a fejlesztési kapacitásokat időszakosan a fejlesztéspolitikai ciklusok jellemző hullámzásaihoz kell igazítani (*ez azt jelenti, hogy a ciklusok elején a szervezeten belül a stratégiai tervezés és projektelőkészítés kap nagyobb hangsúlyt, míg a ciklusok közepén és végén a végrehajtás, ellenőrzés és kiértékelés, majd ismét kezdődik az új ciklushoz kapcsolódó előkészítés és tervezés*). Ebben az esetben azonban **számolni kell a humánerőforrás kapacitástervezés területén jelentkező esetleges kockázatokkal** (*pl. a megfelelő időben történő szükséges stratégiakészítői, mérnöki és projektmenedzseri kompetenciák és kapacitások rendelkezésre állásának biztosítása, a cikluson belüli fluktuáció minimális szinten tartása*). Ebben a rendszerben fontos szem előtt tartani, hogy **a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában foglalt fejlesztési feladatok hatékony megvalósítása érdekében, a fejlesztési célú tervezést, illetőleg a program- vagy projektlebonyolító kapacitásokat egymás mellett, azonos intézményi keretek között célszerű tartani**, szoros kapcsolatot fenntartva a városüzemeltetés rendszerével.

Másfelől – különösen az elmúlt 15 évben – a Kecskeméten lejátszódó dinamikus gazdasági fejlődés rávilágított arra, hogy **a gazdasági és társadalmi szereplőknek a településsel szemben támasztott új szükségletei** – *melyek egyszerre érintik a műszaki-infrastrukturális rendszereket (utak, közlekedési- és közműrendszer fejlesztési igények, energiabiztonság, digitalizáció, stb.), a társadalmi igényeket (pl. változatos és megfizethető lakhatás, minőségi lakó- és közterületek, kultúra, rekreáció, oktatás, egészségügyi ellátás, közbiztonság), valamint a fenntarthatósággal, élhetőséggel kapcsolatos klimatikus-környezeti elvárásokat (pl. megfelelő levegőminőség, karbonsemlegesség, klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, megújuló energiaforrások alkalmazása, zöldfelületek biztosítása, átgondolt vízgazdálkodás)* – **a városfejlesztés, -rendezés és -üzemeltetés rendszerétől folyamatos alkalmazkodást követel meg**, amely nehezen képzelhető el egy komplex, folyamatalapú várostervezési és -fejlesztési (irányítási és szervezeti) rendszer kialakítása nélkül.

Az uniós városfejlesztési elveken és komplex gondolkodáson alapuló szakmai városfejlesztési elvárások, a város versenyképességének és élhetőségének folyamatos biztosítása, az egyre sokrétűbbé váló gazdasági-társadalmi és klimatikus-környezeti kihívások, valamint a fenntarthatósági elvárások egyre inkább a ***„szükségletalapú tervezés"*** **irányába terelik a településeket**, új módszerek, készségek és

kompetenciák fejlesztésének igényét támasztva nem csak a városirányítási, hanem a szervezeti-intézményi, valamint a tervezési és finanszírozási rendszerrel szemben is. Ennek érdekében:

- Javasolható a városfejlesztési, -rendezési és -tervezési területek egységes szervezeti kereteinek kialakítása, valamint a hivatali rendszer (fejlesztéspolitika, várostervezés, városüzemeltetés, vagyongazdálkodás) és a végrehajtás szereplőinek (pl. Kecskeméti Városfejlesztő Kft., KIK-FOR Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési NKft.) szervezeti kapcsolódásainak áttekintése/felülvizsgálata;
- Felülvizsgálandók a hivatali városfejlesztés-tervezés struktúrájának és a -végrehajtás szereplőinek szervezeti kapcsolódásai: a stratégiai- és várostervezésben, valamint a projektelőkészítő és lebonyolító funkcióban erős városfejlesztő társaság intézményi kapcsolatainak formalizálása, erősítése szükséges a várostervezési, illetve a fejlesztési projekteket előkészítő, pályázatokat menedzselő fejlesztéspolitikai szervezeti egységgel a polgármesteri hivatal struktúrájában;
- A meglévő uniós kohéziós, valamint helyreállítási és ellenállóképességi alapok, továbbá a hazai kormányzati források mellett, az FVS-ben megfogalmazott célok és feladatok megvalósítása érdekében (pl. digitális- és zöld átállás), mind nagyobb hangsúlyt kell fektetni az alternatív finanszírozási lehetőségek (pl. kockázati tőkealapok, hitelek, ESCO-s és PPP-s megoldások, zöld kötvény, közvetlen brüsszeli források) tervezésére és igénybevételére, illetve az ehhez szükséges szakmai kompetenciák kialakítására, a koordinációs feladatokat ellátó szervezeti egység kijelölésére, felállítására;
- Ki kell alakítani egy városi adattárat, a hozzá kapcsolódó városi folyamatelemző és döntéstámogató monitoring rendszerrel, valamint az ehhez szükséges városirányítási protokollokkal és szervezeti háttérrel;
- A zöld átállás működtetése a meglévő önkormányzati és hivatali szervezetre felépíthető a ZÁF dokumentumában foglaltak szerint. A működés kialakításának legfontosabb feladata például a Polgármesteri Hivatal Fejlesztéspolitikai Irodáján belül a zöld projektek generálásához, értékeléséhez és monitoring tevékenységhez kapcsolódó szakmai kapacitások bővítése. A zöld átállási referens/zöld portfóliómenedzser személyének kiválasztása;
- Fontos feladatként jelentkezik a tervezett projektek zöld megfelelőségének vizsgálata, a ZÁF projektértékelési és kiválasztási eljárásának rögzítése, a végleges projektértékelés, a bizottsági és közgyűlési döntés menetének meghatározása (a ZÁF dokumentumában a szervezeti és irányítási rendszerre konkrét javaslat születik);
- Hasonló megállapítások tehetők a digitális átállás koordinációja tekintetében is, ahol a digitális átállás akciótervben foglaltak megvalósítását a kapcsolódó fejlesztések és egyéb folyamatainak koordinálását egy Digitális projekt-előkészítő és -lebonyolító szervezet (IT PM csapat) láthatná el a digitális átállás koordinátor irányítása alatt, amely a Polgármesteri Hivatal Fejlesztéspolitikai Irodájában jöhetne létre.
- Szükség mutatkozik – a központi koordináció mellett - egy Digitális Átállás Munkacsoport (DÁM) felállítására, a Hivatal érintett szakterületeinek, az önkormányzati intézményeknek és társaságoknak a kijelölt képviselőivel. Az állandó munkacsoport feladata az éves feladatok és a projektportfólió egyeztetése, a fejlesztések közötti kapcsolatok feltárása, az előrehaladás és a kockázatok rendszeres áttekintése, valamint a szükséges vezetői döntések előkészítése lehet, melyet az önkormányzat illetékes bizottsága tárgyalna meg, s terjesztene a Közgyűlés elé (a DiA dokumentumában foglaltak szerint);

- Vizsgálandó a Polgármesteri Hivatal és az önkormányzati intézmények informatikai szolgáltatásainak összehangolása, üzembiztonságának javítása és átlátható működtetése javítása, amely a jövőben egy városi IT szolgáltató szervezet képében ölthetne testet.
- Javasolható, hogy az Üzleti modellben szereplő beavatkozási, illetve projektportfolió eredményes megvalósítása érdekében, a közös portfóliókezelés kialakítása. Ez a szervezeti rendszer, amely összekapcsolja a stratégiai döntéshozatalt, a vezetői portfóliófelügyeletet, az operatív koordinációt, a szakmai előkészítést, valamint a megvalósítást és működtetést. A partnerségi fórumok a fejlesztési igények feltárásával és a projektekhez kapcsolódó visszajelzésekkel vesznek részt a folyamatban. Az üzleti modell a tervek szerint az öt projektportfólió közös koordinációját a Polgármesteri Hivatal Fejlesztéspolitikai Irodájára építi. A portfóliómenedzsment felügyelné a stratégiai tervezést, a projektelőkészítést, a finanszírozási lehetőségek feltárását és a végrehajtás nyomon követését. A szakterületi tartalom kidolgozásában és a megvalósításban az érintett hivatali szervezeti egységek, intézmények, önkormányzati társaságok és külső projektgazdák vehetnek részt a jövőben;
- Jelentős kihívásként – ezzel együtt időszerű fejlesztési feladatként – jelentkezik a városi rezilienciaszint növelését célzó, illetve a városökológiai gondolkodást és beavatkozásokat elősegítő döntési és belső szakmai kompetenciák, továbbá a koordinációt biztosító irányítási eszközök kialakítása;
- Javasolható továbbá a fenntartható, innovatív gazdaság- és városfejlesztés új kereteinek megfogalmazása, valamint az ehhez szükséges személyi (városmenedzser), továbbá irányítási, szervezeti és intézményi keretek rögzítése is.

4.1.2 A térségi koordináció mechanizmusainak változásai

Kecskemét elsődleges és másodlagos vonzáskörzetében – a központi település mintegy 108˚651 lakosa mellett – mintegy 118 ezer ember él, melyek ezer szállal kötődnek a városban található munkahelyekhez (a naponta Kecskemétre bejáró munkavállalók száma közel 30˚000 fő), közoktatási (a város közintézményeibe több mint 3˚500 diák jár a közigazgatási határán túlról) és felsőoktatási (közel 3˚900 nem kecskeméti hallgató jár az NJE három karára) intézményekhez, továbbá a város egyéb intézményei, szervezetei által biztosított közszolgáltatásokhoz (pl. egészségügyi, szociális, kulturális és rekreációs, ügyintézési), illetve kereskedelmi létesítményeihez.

A jövőben fontos feladatot jelent Kecskemét közvetlen szomszédságában, illetve tágabb vonzáskörzetében található településeken élők érdekeinek és igényeinek megjelenítése a városi és térségi fejlesztési dokumentumokban. Ennek során kiemelt figyelmet kell fordítani a térségi összefogás megfelelő fórumainak azonosítására, működési kereteinek kialakítására és biztosítására. **A térségi koordináció beindítására és eredményes működtetésére rendszeres időközönként térségi vezetői fórumok rendezésére van szükség**, ahol a megfelelő döntések meghozatala mellett, elő kell segíteni a térségi települések tervezési munkájának összehangolását és koordinációját. Ez utóbbi feladatot a jelen költségvetési és tervezési ciklusban a BKMFÜ Bács-Kiskun Vármegyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. láthatja el, de mellette a Kecskeméti Városfejlesztő Kft. is képes lehet szerepvállalásra a járásban található önkormányzatok településrendezési, -fejlesztési, illetve projektgenerálási, -tervezési és -megvalósítási feladataiban.

Kecskemét Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának megvalósítása során a térségi akciók előkészítése (pl. Homokhátsági nagytérségi vízpótlás feladatai, Tanyás térségek fejlesztési programjai, Klíma- és környezetvédelmi programok, Közép-alföldi gazdasági övezet kialakítása, Turizmusfejlesztési

programok, elővárosi közlekedésfejlesztési programok) és megvalósítása széleskörű települési összefogást igényel, melynek döntéshozói és operatív oldalról is biztosítani kell a szervezeti együttműködési formáit és irányítási mechanizmusait.

Bár Kecskemét Megyei Jogú Város nem a több település összefogásával megvalósítandó várostérségi tervezést választotta FVS-ének kidolgozása során, ugyanakkor fontos lenne, hogy a térségi projektek (térségi hatású projektek, hálózatos projektek, szatellit települések térségi hatású projektjei) megfogalmazása esetén, a szakmai egyeztetések folyamatosak legyenek. A térség érintett polgármesterei munkacsoporti üléseken tárgyaljanak az együttműködés lehetséges formáiról, kereteiről és a tervezett beavatkozásokról. Megállapodás esetén pedig kezdeményezzék a közösen megvalósítható programok mielőbbi kidolgozását, a közös forrásszerzést és megvalósítást.

Az FVS-ben nevesített térségi beavatkozások tekintetében a feladatok operacionalizálására kell törekedni, s az eredményes pályázati tevékenység érdekében projektcsoportokat kell létrehozni a tervezett fejlesztések részletes kidolgozása és megvalósítása érdekében.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata érdekelt a város-vidék kapcsolatrendszerének erősítésében és kölcsönös érdekeken alapuló stratégiai városszövetségek kialakításában. A fejlesztési célok elérése, továbbá a tervezett programok megvalósítása érdekében a jövőben is keresni fogja az együttműködés lehetőségeit a kooperációra nyitott településekkel.

4.1.3 Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatánál a fenntartható városfejlesztési stratégia előkészítése, megvalósítása és monitorozása érdekében a Polgármesteri Hivatal Fejlesztéspolitikai Irodája a stratégiai ciklus három fő részét is felügyeli:

a) a fenntartható városfejlesztési stratégia kidolgozásának szakasza (2021. IV. né. – 2022. III. né., majd annak felülvizsgálata 2024. I. né. – 2026. III. né.),
b) a stratégia végrehajtásának szakasza (2024. IV. né. – 2029. IV. né.) a kapcsolódó projektek megvalósításán keresztül, valamint
c) a fenntartás időszakának (projektenként a zárástól számított 5 év) monitorozása és értékelése, a fejlesztésekkel összefüggő tapasztalatok összegzése, valamint az esetlegesen szükséges korrekciók végrehajtása.

4.1.3.1 Részvétel az FVS kidolgozásának szakaszában

A kecskeméti FVS megvalósításának folyamatában Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata lehetőséget kíván biztosítani minden, a város és tágabb térségének jövőjéért tenni akaró és tudó lakójának, szervezetének és vállalkozásának, hogy tevékenyen részt vállalhasson a megyeszékhely és szűkebb térségének következő öt évét meghatározó tervezési-fejlesztési folyamat alakításában.

Ennek megfelelően az önkormányzat kiemelt figyelmet fordított a **nyilvánosság biztosítására**, melynek keretében a város honlapján tájékoztatta a lakosságot és a városi szervezeteket a tervezési folyamat elindulásáról, továbbá várta az ötleteket, véleményeket és javaslatokat. Az önkormányzat széleskörű **szakmai egyeztető és adatbekérő tevékenységet** is folytatott, melynek során megkereste a város életében meghatározó szervezeteket, intézményeket és vállalkozásokat (mintegy 50 együttműködő partnert vont

be). Ezzel párhuzamosan a város más önkormányzati szervekkel, illetőleg államigazgatási szervekkel is felvette a kapcsolatot. Ennek keretében:

- Az Önkormányzat Hirdetményben tájékoztatta arról a partnereit (pl. hatóságok, államigazgatási szervek, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, környező települések), hogy elindítja a településfejlesztési dokumentumai, a Településfejlesztési Koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálatát;
- Adatszolgáltatási kérelemmel élt a hatóságok, a polgármesteri hivatal, a városi szervezetek és vállalkozások irányába;
- Adatszolgáltatási kérelmet nyújtott be a Központi Statisztikai Hivatalhoz a település szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területeinek lehatárolása céljából.

A tervezési folyamat megindításáról szóló ***tájékoztatók, híradások*** mellett, elindultak a ***lakossági, szakmai és intézményi kérdőívezések*** (pl. elégedettségi, fejlesztési igényeket felmérő), ***fókuszcsoportos mélyinterjúzások*** (pl. gazdasági, intézményi, zöld- és kékinfrastruktúra), valamint a szakterületi programok, projektek, illetve projektötletek generálása, összegyűjtése érdekében ***munkacsoportok*** alakultak (pl. gazdaságfejlesztési, közlekedési, foglalkoztatási, társadalmi).

Az új 2021-2027 közötti tervezési időszakra szóló, valamint már a 2028-2034 fejlesztési időszakot is megalapozó Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) előkészítése és a jelentkező társadalmi fejlesztési igények összegyűjtése érdekében online kérdőívezést végzett. Ennek során a lakossági kérdőívet 1˚704 fő, a vállalati kérdőívet 50 cég és a hivatali-intézményi kérdőívet 73 fő töltötte ki. Emellett a visszaérkezett szakmai és lakossági javaslatok, vélemények feldolgozása Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 20/2022. (X. 13.) önkormányzati rendeletében foglaltak alapján megtörtént, melyek eredményei jelen FVS dokumentumba is beépültek.

4.1.3.2 Részvétel az FVS megvalósításának szakaszában

Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának és a kapcsolódó projektjeinek megvalósítása érinti egyfelől az önkormányzati döntéshozatali mechanizmust, másrészt a döntéshozatali folyamatokba bevont szereplőket.

- A döntéshozatali mechanizmus működtetésének elvi kiindulópontjai az alábbiak:
  - a városfejlesztési javaslatok megfogalmazása ott történik, ahol az ehhez szükséges információ keletkezik, vagy ahol az rendelkezésre áll,
  - a fejlesztési javaslatok (fejlesztési koncepciók, tervek, projekt ötletek, javaslatok) szakmai szempontból még azt megelőzően kerülnek részletes vizsgálatra, értékelésre, hogy azok a Közgyűlés helyi politikai döntéshozó fórumai elé kerülnének,
  - az előzetesen szakmai szempontból megszűrt fejlesztési javaslatokat, esetleges változatokat a döntésre történő beterjesztés előtt, a lehető legszélesebb körű helyi társadalmi vitára bocsátja az önkormányzat, ezeknek az egyeztetéseknek az összefoglalóit az előterjesztésekhez be kell csatolni
- A döntéshozatali folyamatba bevont érintettek köre az alábbiak szerint biztosítandó:
  - az érintett szakmai terület és testület – a javaslattétel és döntés-előkészítés szakmailag elvárt protokolljait követve (ld. már a ZÁF, DiA és Üzleti modellben rögzített protokollokat, eljárásokat),

- a Polgármesteri Hivatal további szervezeti egységei – a jegyző személyén és a neki alárendelt hivatali szervezeti egységeken keresztül,
- az érintett önkormányzati intézmények a szükségszerű szakmai egyeztetések lefolytatása során,
- külső közigazgatási szereplők (pl. vármegyei kormányhivatal, járási hivatal, szakhatóságok, Magyar Államkincstár, városi rendőrkapitányság) a kötelező szakhatósági hozzájárulások megkérése, illetőleg opcionális szakmai egyeztetések során,
- egyéb társult és területi szereplők (pl. vármegyei önkormányzat), a területfejlesztést érintő koordinációs ügyek tekintetében,
- helyi civil szervezetek, tudományos körök, közösségalapú szervezetek, társadalmi mozgalmak és egyéb a magánszektorban érdekelt szereplők, a helyi partnerségi egyeztetések keretében,
- a Közgyűlés tagjai és szervei a döntés-előkészítés, a véleményezés és a városi döntéshozatal folyamatai keretében.

4.2 A városi működési modellt érintő tervezett változtatások

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának működési modelljét – a városfejlesztés, -rendezés és -üzemeltetés, valamint a városi közszolgáltatások megszervezésének módját – megvizsgálva, az FVS helyzetelemző részében megállapítást nyert, hogy a különböző szolgáltatásokat nyújtó városi intézmények, szervezetek alapvetően két nagy csoportra oszthatók:

- kb. 10 db fontos funkciót betöltő nagyobb szervezetre/vállalkozásra, melyek számottevő költségvetéssel és jelentős létszámmal működnek (ilyen pl. az ESZII, a Városüzemeltetési Nkft., a Bácsvíz Zrt., a KIK-FOR Kft., Termostar Kft., Hírös Sport NKft., DTKH NKft., Kecskeméti Közlekedési Központ Kft.), valamint
- sok kisebb, önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetre (pl. Kecskeméti Városfejlesztő Kft., AIPA Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ NKft.), melyek esetében több esetben is azonosíthatók feladatköri párhuzamosságok.

A kisebb szervezetek felülvizsgálatát napjainkban feltétlenül el kell végezni, – figyelemmel az önkormányzatok szerepkörének és feladatainak lehetséges bővülésére, valamint az új uniós költségvetési ciklusra történő felkészülésre – addig is az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokat, intézményeket és szervezeteket célszerű bevonni az FVS megvalósításába, valamint az új típusú feladatokkal (pl. zöld és digitális átállás, városi rezilienciaszint növelése, klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, hatékony városüzemeltetés, innovatív város- és gazdaságfejlesztési, valamint finanszírozási feladatok) kapcsolatos projektgeneráló és -előkészítő folyamatokba.

Azt, hogy az egyes városi intézmények és gazdálkodó szervezetek közül, melyek és milyen módon lehetnek érintettek az FVS-ben megfogalmazott célok elérésében és hozzájuk kapcsolódó feladatok ellátásában, azt a 7.5 fejezetben lévő ábra foglalja össze, melyen kék színnel a digitális átállásban érintett, míg zöld színnel a zöld átállásban kulcsfontosságú szervezetek kerültek megjelenítésre.

5 Cselekvési terv

5.1 Intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése

Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának jövőképében és fejlesztési célrendszerében foglaltak megvalósítása – ezen keresztül a minőségi városfejlesztés irányába tett lépések – csak egy megfelelően átgondolt és következetesen megvalósított cselekvési program mentén lehetséges. A cselekvési program keretében rögzített rövid- és középtávú fejlesztési feladatok és tevékenységek meghatározása részben az uniós és hazai fejlesztéspolitikai elvárások, az országos, vármegyei és helyi stratégiai és szakági dokumentumok (pl. Településfejlesztési Koncepció, Településfejlesztési Terv, Közlekedési Koncepció, Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve [SUMP], Klímastratégia, Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv [SECAP], Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv [ZIFFA], Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv [ITVT]), valamint az uniós városfejlesztési ajánlások (Amszterdami Paktum 2016, Lipcsei Charta 2020), részben pedig a helyi adottságok, sajátosságok és fejlesztési szükségletek alapján történt. A fejlesztési feladatok és tevékenységek meghatározása során a szakemberek szem előtt tartották a városfejlesztési és területhasználati alapelveket, Kecskemét hazai és nemzetközi kötelezettségvállalásaiból (pl. az OFTK alapján meghatározott elvárások, klímapolitikai vállalások) adódó feladatokat, továbbá a jelen fejlesztési dokumentumban vállalt célok elérését lehetővé tevő uniós, hazai és saját fejlesztési forrásokat is. Mindezek figyelembevételével történt meg a stratégiai és tematikus célokhoz rendelt fejlesztési feladatok és tevékenységek meghatározása (12. táblázat).

***12. táblázat**: Rövid- és középtávú fejlesztési feladatok, tevékenységek a stratégiai és tematikus céljaihoz kapcsolódóan*

1.PRIORITÁS - ÉLHETŐ VÁROS			
1_Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	2_Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energia hatékony városműködtetés megvalósítása	3_A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	4_Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektro mobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
1.1.1. Tehermentesítő, városrészek összekötését szolgáló, ill. forgalom csökkenést szolgáló közúti fejlesztések	**1.2.1. Lakossági és vállalkozási szelektív, újrahasznosítható és komposztálható hulladékgyűjtési rendszerek, illetve visszamaradó hulladék energetikai hasznosítását támogató projektek tervezése és fejlesztése**	1.3.1. Történelmi értékkel rendelkező, illetve műemléki épületek és városrészek megújítása, fejlesztése turisztikai, kulturális, ill. közhasznú hasznosítási céllal	**1.4.1. Közösségi és lágy közlekedést támogató rendszerek tervezése és komplex fejlesztése**

1.PRIORITÁS - ÉLHETŐ VÁROS			
1_Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	2_Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energia hatékony városműködtetés megvalósítása	3_A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	4_Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
1.1.2. A barnamezős és elzárt városi területek közúti megközelíthetőségét, ill. városrészek közlekedési területrendezését és biztonságos közlekedését elősegítő közúti fejlesztések	**1.2.2. Lakossági/közösségi fenntartású zöldség és gyümölcskertek kialakítása és fejlesztése, ill. helyi beszállítói programok támogatása**	**1.3.2. Városi közösségi és közterületek gyalogos- és látogatóbarát megújítása**	**1.4.2. Intermodális, ill. elővárosi vasúti csomópontok közösségi közlekedés szempontú tervezése és fejlesztése**
1.1.3. A város működése szempontjából kiemelt jelentőségű alapinfrastruktúrák fejlesztése	**1.2.3. Tanyafejlesztési program a körforgásos, önfenntartó életmód támogatása érdekében**	1.3.3. Komplex és egyedi, célcsoport specifikus turisztikai célú programok, programcsomagok tervezése, kialakítása, megszervezése	**1.4.3. Városrészek közötti, szatellit és környező településekhez kapcsolódó kerékpáros közlekedési hálózat rendszerszempontú fejlesztése**
	1.2.4. Lakossági és vállalkozási szemléletformálás, képzések és gyakorlati programok a körforgásos gazdaság elemeinek megismerése és gyakorlati elsajátítása érdekében	1.3.4. A város fejlesztését és rendezését megalapozó és támogató átfogó és szakági stratégiák, tervek, dokumentumok kialakítása és fejlesztése	**1.4.4. A városi e-mobilitás és a közúti közlekedést kiváltó alternatív közlekedési formák használati háttérfeltételeinek javítása és erősítése**
	1.2.5. Közszolgáltató és üzleti vállalkozások gazdasági átvilágításának támogatása a körforgásos működés fejlesztése érdekében		**1.4.5. Közösségi és lágy közlekedési rendszerek ismertségét, népszerűségét és használatát elősegítő tájékoztatók és közösségi és programok**

Jelmagyarázat:

- **Szatellit településrészek által is érintett beavatkozások**
- Szociális és humánerőforrás fejlesztési célú beavatkozások

2.PRIORITÁS - SZOLGÁLTATÓ VÁROS			
1_A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése	2_Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése	3_Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése	4_Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
2.1.1. Városrészek alközponti funkcióját erősítő egy-, ill. multifunkcionális közösségi és közszolgáltató központok fejlesztése	2.2.1. Bérlakások tervezése és fejlesztése, illetve a lakossági életminőséget növelő tömbrehabilitációs programok tervezése és fejlesztése	**2.3.1. Az önkormányzati és városi IKT környezet és szolgáltatások fejlesztése a lakosság és üzleti célcsoportok igényeinek figyelembe-vételével**	2.4.1. Sport és rekreációs tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése
2.1.2. Kiemelt kórházfejlesztés	2.2.2. Szegregátumok városrészek komplex fejlesztése	2.3.2. Az önkormányzat digitális szolgáltatásait népszerűsítő és azok használatát elősegítő programok	2.4.2. Kulturális tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése
2.1.3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési programok indítása, a hiányszakmák oktatásának támogatása, különösen a városi ellátórendszer humán erőforrás igényeinek kielégítése céljából	2.2.3. Szegregátumok lakosságának munkaerőpiaci szempontú képességfejlesztése és felzárkóztatása	2.3.3. A város térségi szerepkörének és befolyásának bővítése térségi kihatású programok kidolgozásával és együttműködések kezdeményezésével	2.4.3. Helyi célú kulturális, sport és rekreációs programok, programcsomagok célcsoport specifikus tervezése kialakítása, megszervezése
	2.2.4. Helyi civil szervezetek együttműködésével közösségépítő, -fejlesztő és -megtartó programok a helyi/városrészi identitás fejlesztésére		

Jelmagyarázat:

- **Szatellit településrészek által is érintett beavatkozások**
- Szociális és humánerőforrás fejlesztési célú beavatkozások

3.PRIORITÁS - KLÍMATUDATOS VÁROS			
1_Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása	2_Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása	3_Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése	4_Energia hatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
3.1.1. Magas hozzáadott értékű, ugyanakkor alacsony erőforrás- és alapanyagigényű, klímabarát vállalkozások fogadására alkalmas városi vállalkozási környezet kialakítása	3.2.1. Városon belüli tisztított szennyvíz és csapadék elvezető, visszaforgató és felhasználó rendszerek tervezése és fejlesztése	**3.3.1. Környezetileg érzékeny területek és városrészek klíma-monitoring rendszerrel való ellátása**	**3.4.1. Lakossági és önkormányzati megújuló energiatermelési módok terjedésének ösztönzése és fejlesztések támogatása**
3.1.2. Komplex energiatakarékossági, energiahatékonysági és optimalizációs programok előkészítése és megvalósítása a városüzemeltetés területén	**3.2.2. Városi ivóvíz és szennyvíz hálózat és rendszer fenntarthatóságot szolgáló fejlesztései**	3.3.2. Panelházak és -tömbök átfogó energetikai és klímabarát felújítása és fejlesztés	**3.4.2. Lakossági és önkormányzati energiahatékonyságot és takarékosságot elősegítő energiaközösségek és egyéb energiahatékonysági fejlesztések támogatása**
	3.2.3. A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése, minőségének és fenntartásának javítása, fásítási és erdőtelepítési program kidolgozása és végrehajtása	**3.3.3. Környezetkímélő hő- és energiatermelési módokat támogató fejlesztések**	3.4.3. Városi távhőrendszer fejlesztése
		3.3.4. Klíma- és környezetbarát városi és közösségi építészeti pilot megoldások, -projektek támogatása	3.4.4. Energiatudatosság és -felhasználási hatékonyság növelését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek
		3.3.5. Lakossági és vállalkozási környezeti-, klímatudatosságot és -adaptációt növelő, ill. a környezeti terhelés csökkentését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek	

4.PRIORITÁS - VERSENYKÉPES VÁROS			
1_A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása	2_Városi folyamatok digitális nyomon követése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása	3_A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása	4_A város, a gazdasági szféra, illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.1.1. Barnamezős iparterületek hatékony hasznosítási feltételeinek tervezése és a szükséges alapinfrastruktúrák és kapcsolódó üzleti szolgáltatások fejlesztése	4.2.1. Adatgyűjtő, elemző és döntéstámogató városi monitoring rendszer és digitális adatközpont kialakítása és fejlesztése	**4.3.1. A helyi klíma és digitális kérdésekre fókuszáló, széleskörű társadalmi bevonáson alapuló komplex program a helyi társadalom erősítésére**	4.4.1. Technológiai park, tudományos és alkalmazott K+F+I központ tervezése és fejlesztése
4.1.2. Kereskedelmi és logisztikai és egyéb gazdasági célú fejlesztések	**4.2.2. Okos városrész fejlesztéshez szükséges digitális rendszerek és eszközök beszerzése, fejlesztése**	**4.3.2. Közösségi programok a városrészek zöld és digitális átállásának segítésére és felgyorsítására**	4.4.2. A helyi vállalkozások innovációs potenciálját és K+F+I együttműködését támogató komplex programok
4.1.3. KKV inkubációs, vállalkozásfejlesztési és innovációs programok	**4.2.3. Önkormányzati folyamatok és adatbázisok digitalizálása**	**4.3.3. Lakossági, önkormányzati és munkavállalói digitális kompetenciák és képességek elméleti és gyakorlati fejlesztése, ill. pilot projektek megvalósítása**	4.4.3. A helyi vállalkozások és nemzetközi vállalatok közötti beszállítói kapcsolatok erősítése, fejlesztése, ill. a horizontális és a vertikális gazdasági együttműködések fejlesztése
4.1.4. A helyi munkaerő igényekre reagáló célzott munkaerő fejlesztési képzések és gyakorlati programok			4.4.4. A K+F+I szakemberképzést, a tehetséggondozást és az innovációs képességek javítását szolgáló rendszerek és együttműködési platformok fejlesztése, támogatása

Jelmagyarázat:

- **Szatellit településrészek által is érintett beavatkozások**
- Szociális és humánerőforrás fejlesztési célú beavatkozások

5.2 Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

A város területén belül több olyan beavatkozási terület is kijelölhető, melyek az elmúlt évtizedekben a fejlődés egy adott szintjén megrekedtek, vagy a megfelelő fejlesztési források hiányában nem tudtak megfelelő ütemben kiépülni, s funkcionális szerepkörüket betölteni. Ezen területek mellett találhatunk még a városban ígéretes ipari-beruházási övezeteket, városi alközponti fejlesztésre alkalmas városrészeket, vagy éppen alulhasznosított, barnamezős, illetve revitalizációt igénylő, valamint a klímavédelmi célokat szolgáló zöldfelületi és vízgazdálkodási területeket egyaránt.

Kecskemét jövőbeli térségi szerepkörét alapvetően befolyásolhatja a kereskedelmi, kulturális, egészségügyi és oktatási – ezen belül is – felsőoktatási pozíciójának erősítése, melyekhez a szükséges fejlesztési-, illetve akcióterületek is rendelkezésre állnak. Ezen kívül, több olyan potenciális beruházási akcióterület is helyet követel magának a települési listában, melyek kiváló fejlesztési lehetőségekkel bírnak, s jellegükből adódóan (pl. barnamezős területek, alulhasznosított területek, funkcióváltásra érett területek) – távlatosan – a legnagyobb területi tartalékát képezhetik a város minőségi, kiegyensúlyozott, harmonikus, klíma- és környezettudatos fejlődésének.

Kecskemét Megyei Jogú Város Településfejlesztési Tervében nevesített beavatkozási területeivel összhangban, azokon belül az FVS keretében – célrendszerhez kapcsolódó rövid- és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása mellett – 47 db akcióterület kijelölése és nevesítése történt meg, melyeket az 13. táblázat és a 4. ábra foglalja össze.

A fejlesztési akcióterületek lehatárolásával Kecskemét elő kívánja segíteni a települési funkciók megfelelő térbeli elhelyezésének irányítását, az egyenlő esélyű területhasználat kialakítását olyan ágazatok és tevékenységi területek számára is, mint a szabadidő, sport és rekreáció, a zöldfelület- és vízgazdálkodás (pl. vízvisszatartási és pótlási területek, csatornák, vízfelületek), a városüzemeltetés (pl. hulladékgazdálkodás, városüzemeltetési telephelyek), a megújuló energiatermelés, a közlekedési ágazat (pl. lágy közlekedés helybiztosítása, autóbuszsávok és közlekedési módváltási zónák kialakítása) vagy éppen a közszolgáltatások (pl. közintézmények, közösségi területek). Kecskemét FVS-ben tervezett akcióterületei azok nevesítésével, lehatárolásával, a fejlesztési célok rögzítésével, valamint a tervezett beavatkozások meghatározásával, külön adatlapokon – ezen fejezet keretében – kerülnek egyenként bemutatásra.

13. táblázat: *Kecskemét tervezett akcióterületei*

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
1.1.	**Északi gazdasági - szolgáltatási AT**	Budaihegy városrész határa – Gabona utca – Vacsi köz városrész határa – 5. sz. főút menti DNY-i telkek/telektömbök DNY-i határa	1.1.2. 1.4.1. 3.1.1. 4.1.2. 4.1.3. 4.2.3.	1.1.3. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	-	2.3.3.	A főváros irányából érkezők itt találkoznak először a várossal, itt kapják az első benyomásukat Kecskemétről. Az akcióterület – kedvező városszerkezeti helyzete ellenére – számos olyan problémával küzd, amely akadályozza, hátráltatja a város beépített területéhez történő szerves kapcsolódást. Az ellentmondásos területhasználat, a zöldfelületek hiánya, a településképi rendezetlenség, a nagyfeszültségű légvezeték megléte, vagy éppen a funkciók szabályozatlansága miatt. Az akcióterületi lehatárolást a terület értékes városkapu helyzete és a településkép rendezésének igénye indokolja.
1.2.	**Északi logisztikai AT**	Északi logisztikai övezet nevű városrész határa (kisebb módosításokkal) – Gabona utca	1.1.2. 4.1.2	1.1.3.	4.4.3.	-	4.4.3. 2.3.3.	Évek óta gazdasági területként van kijelölve, de mindezidáig érdemi fejlődés nem indult meg. A jelenlegi elképzelések szerint az M8 és M44-es gyorsforgalmi utakhoz kapcsolódó logisztikai-kereskedelmi hasznosítással, esetleg – kis környezeti terhelésű – termelő vállalkozás betelepülésével a terület újraéleszthető. A hagyományosan mezőgazdasági karakterű tájrészlet gazdasági-kereskedelmi-logisztikai megjelenésű tájrészletté alakítása csak a zöld- és kék infrastruktúra egyidejű fejlesztésével vezethet településképi és településökológiai szempontból is megfelelő eredményre.
2.1.	**Károly Róbert körút menti lakóövezet és szolgáltatási AT**	Károly Róbert krt. menti telkek / telektömbök ÉNy-i határa – 5. sz. főút menti ingatlanok DNY-i határa – Károly Róbert krt. menti telkek / telektömbök DK-i határa - Kós Károly utca - Nyíri út	1.1.2. 2.1.1. 2.2.1. 3.1.1. 4.1.2. 4.2.3.	1.1.3. 1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.2.1. 2.3.1. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 4.3.1.	-	-	Az akcióterület kiemelkedően jó elhelyezkedése és városképi jelentősége miatt, a fejlesztések csak tervszerű önkormányzati szabályozás és beavatkozás mellett mehet végbe. A szabályozási terv alapján olyan sokszínű, változatos lakó- és szolgáltatási területté formálható az akcióterület, ahol a belső adottságoknak megfelelően számos beépítési forma kialakítására nyílik lehetőség (családi házaktól társasházakig). Lényeges szempont az akcióterület városképi megjelenése, a klímavédelmi szempontok (pl. nagy kiterjedésű zöldfelületek, lágy közlekedési formák, helyben történő csapadékgyűjtés és szikkasztás) figyelembevételével. A Budai út és az új körút csomópontja emblematikus városkapu helyszín lehet, ha a környező területek beépítése, hasznosítása egységes városépítészeti koncepció alapján valósul meg. A Budai és Nyíri út között a Károly Róbert körút létrejöttével, új lakó, intézményi, kereskedelmi és szolgáltatási övezet alakulhat ki, megfelelő településképi és zöldfelületi megjelenéssel, valamint a közösségi- és lágy közlekedési formák biztosításával.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
2.2.	**Belső Máriahegy lakó- és zöldövezet fejlesztési AT**	Széles köz – 5. sz. főút menti ingatlanok DNY-i határa – Károly Róbert krt. menti telkek/telektömbök ÉNy-i határa – Nyíri út	1.2.2. 2.2.4. 2.4.3. 3.3.1. 3.4.2. 4.3.1. 4.3.2.	1.1.3. 1.2.1. 1.3.2. 1.4.1. 1.4.5. 2.2.1. 3.1.2. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3.	-	-	A Belső-Máriahegy akcióterületi lehatárolását az teszi szükségessé, hogy ez a város egyik legjelentősebb lakóövezeti fejlesztési potenciáljával rendelkező területe. Jelentőségét tovább fokozza, hogy a fejlesztések csak tervszerű önkormányzati szabályozás mellett mehetnek végbe, a klímavédelmi szempontok érvényesítésével, a közterületek rendezésével, a városképi megjelenés javításával, a fenntartható mobilitás biztosításával.
3.1.	**Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási AT**	Szent Györgyi Albert u. – Domby Lajos u. – Berzsenyi Dániel u. – Bajza József u. – 5. sz. főút – Akadémia krt. – Irinyi u. – Balaton u. – Nyíri út	1.2.2. 2.1.1. 2.2.4. 2.4.3. 3.3.1. 3.3.2. 3.4.2. 4.3.2.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.2.1. 3.1.2. 3.2.1. 3.3.3. 3.4.1. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 3.4.3. 4.3.1.	-	-	Széchenyivárosi lakótelep országos viszonylatban is a nagy lakótelepek közé tartozik, így itt is megtalálhatók a rájuk jellemző tipikus problémák. A paneles technológiával épült lakóházak elégtelen hőszigetelése, illetve a lakások megoldatlan egyedi fűtésszabályozása és hőmennyiségmérése energiapazarláshoz vezet. A területen elhelyezkedő panelépületek lapostetős napelemes fejlesztéseket tesz lehetővé. Az Akadémia körúttól délre a gondos parkosítás miatt sokkal barátságosabbnak tekinthető a lakókörnyezet, mint az 1980 és 1990 között, vagy az után épült részek esetében, ahol már rendszerint nem maradt elég forrás a közterületek színvonalasabb kialakítására városrészi központ létrehozására. A közterületek jellege és állapota nagy végleteket takar, a zöld és rekreációs területek lakossági és klímatudatossági szempontú megújítása szükséges. Ugyancsak revitalizációra érett (mind műszaki, mind funkcionális értelemben) a Széchenyi sétányon kialakított szolgáltatói alközpont, valamint a közösségi létesítmények, melyek helyet adhatnak a városrészi kulturális programoknak, szerveződő egyesületeknek.
3.2.	**Széchenyiváros északi intézményi és alközponti AT**	Károly Róbert körút, Margaréta utca - Kós Károly utca - Károly Róbert krt. menti telkek/telektömbök DK-i határa - 5. sz. főút - Bajza József u. - Berzsenyi Dániel u Domby Lajos u. – Hanusz István utca -	1.1.1. 1.1.2. 2.1.1. 3.3.1. 4.2.2. 4.2.3.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.1.1. 2.3.1. 2.3.2.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3.	-	-	A terület fejlődése a 2010-es évektől gyorsult fel, amikor a Domby Lajos utcától északra erőteljes lakásépítés vette kezdetét, számos családi-, kistársasház és sorház épült. A közterületek és közintézmények megfelelő kiépítése azonban elmaradt. A meglévő intézmények (Bólyai János Gimnázium, Szent-Györgyi Albert Technikum, Margaréta Idősek Otthona) folyamatos korszerűsítése, a közterületek, parkok és játszóterek kialakítása, a lakóövezet parkolási problémáinak megoldása – a terület legfontosabb gyűjtőútjának – az Irinyi útnak a bekötése a Károly Róbert körútba az akcióterület legfontosabb megoldandó feladataiként jelentkeznek.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városstérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
		Szent Györgyi Albert u. - Nyíri út						
4.1.	**Széktói sport, rekreációs és köztérfejlesztési AT**	III. Béla krt. – Domb lakópark – Nyíri út – Csabay Géza krt. – Tatár sor – Izsáki út – Vízmű u.	1.3.2. 1.3.3. 2.4.3. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.4. 3.3.5.	1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 1.4.4. 2.4.1. 2.4.2. 3.2.1.	3.2.3 4.3.1. 4.3.2.	-	-	A nagy vízfelületek az Alföldön egyedülálló lehetőségeket jelentenek a különböző vizes sportágak bemutatására, megismerésére és gyakorlására, amely különösen fontos az egészséges életmód igényének megteremtéséhez minden korosztály számára. A Benkó Zoltán Park a város egyik legjelentősebb kiterjedésű rekreációs területe. A terület intenzívebb hasznosítását az indokolja, hogy a szabadidőközpont közvetlen szomszédságában található a város egyik legnagyobb népességszámú lakóterülete, melynek sportolási lehetőségei évtizedek óta megoldatlanok. A szabadidőpark mind területét, mind pedig adottságait figyelembe véve a jelenleginél lényegesen nagyobb szabadidős és sportolási potenciállal rendelkezik. Időszerűvé vált a strand területének felújítása és bővítése, valamint a sportterületek infrastruktúrájának további fejlesztése. A terület a rekreációs adottságain kívül, kiemelkedő szerepet tölt be a természet-, környezet- és klímavédelemben, vízfelületével és zöldfelületeivel, melyek jelentős szerepet játszanak a térség mikroklíma alakításában, az itt szervezendő programok pedig a lakossági szemléletformálásban.
4.2.	**Egyetemi Campus AT**	Sport u. – Izsáki út – BÁCSVÍZ Zrt. vízműtelep határa – Kecskeméti Fürdő területhatára.	2.4.2. 3.3.4. 4.2.1. 4.3.3. 4.4.1. 4.4.4.	1.1.3. 1.3.2. 1.4.5. 2.1.3. 3.1.1. 3.3.3. 3.4.4. 4.4.2.	1.4.1. 3.2.3. 4.1.4.	4.1.3. 4.1.4.	2.3.3. 4.4.3.	Az Egyetemi Campus külön akcióterületként történő lehatárolását, a területen jelenleg is folyó felsőoktatási, adminisztrációs-irodai és kollégiumi beruházások indokolják. A fejlesztési folyamatok további fázisai is várhatók, melyek elsősorban az innovációs, oktatási és közterület rendezési területen lesznek látványosak. Feladatként jelentkezik az akcióterület és a Rudolf Kert rekreációs területtel való közterületi-zöldfelületi összhang megteremtése.
4.3.	**Rudolf-kert AT**	Olimpia u. – Izsáki út – Sport u.	1.1.2. 1.3.1. 1.3.3. 2.1.1. 4.3.2.	1.3.2. 1.4.1. 2.4.1. 2.4.2. 2.4.3.	3.2.3. 4.1.1.	-	-	A széktói sportterület és az Izsáki út között elhelyezkedő több mint 10 hektáros Rudolf-kert műemléki épületegyüttesének komplex megújítása jelenleg is zajlik. Míg a déli területsáv a kiskereskedelmet és a vendéglátást szolgálja, addig az északi sáv hasznosítása sokszínűbb, amelyben már megtalálható a vendéglátói, szórakoztató funkció mellett, a szociális ellátás (Család- és Gyermekjóléti Központ), illetve a kulturális és rekreációs funkció is. A laktanya keleti részén elhelyezkedő műemléki épületek (összesen 6 db) komplex felújítását és átalakítását követően, oktatási funkciót (Kada Elek Technikum) kapnak. A laktanya

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városstérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
								középső és nyugati részének tervei jelenleg is formálódnak, melyben többek között – magánberuházás keretében – egészségügyi funkció (Bagoly Sebészeti Centrum) is helyet kap.
5.1.	**Nyíri úti Kórház Gyógyintézeti Központ AT**	Nyíri út – Juhar u. – Fürdő u. – Csabay Géza krt.	2.1.2. 4.2.2.	1.1.3. 1.3.2. 2.1.3. 2.3.1. 3.4.4. 4.1.4.	-	-	2.1.3. 2.3.3.	A Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház kecskeméti Nyíri úti telephelye jelentős fejlesztési tartalék területtel rendelkezik, amely a jövőbeli tervezett fejlesztések eredményeként, térségi gyógyintézeti központtá fejlődhet. A még ideiglenes helyen lévő osztályoknak (pl. Pszichiátria, Reumatológia, Krónikus belgyógyászat, Üzemegészségügy) a Nyíri úti telephelyre való áthozatalával nem csak a párhuzamos ellátások szűnhetnének meg, de az egy telephelyes működés hatékonyabb betegellátást és költséghatékonyabb üzemeltetést tenne lehetővé.
6.1.	**Zöld folyosó értékmegőrzési AT**	M5 autópálya – 01538/13 hrsz. – 01538/19 hrsz. – Nyíri út (külső szakasz) – III. Béla krt. – 142. sz. vasútvonal	1.2.2. 1.2.3. 3.3.1.	1.2.4. 1.3.4. 2.4.1. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.4. 4.3.1.	-	1.4.3	A szabadidőközponttól az Arborétumon át a Nyíri erdőig húzódó úgynevezett „Zöld Ék” az erdősítési és a rekreációs-zöldövezeti fejlesztések lehetséges területe. Nagyobb kiterjedésű gyepterületek, mélyfekvésű rétek, legelők és nádasok találhatók a területen, így a terület kiemelten fontos a város élhető klímájának megőrzése érdekében. A klímavédelmi célokkal összefüggésben és összhangban szükséges a jelzett terület tájrehabilitációs és zöldgazdasági hasznosítási lehetőségeit vizsgálni, többek között zöldfelületi rekreáció, a biodiverzitás növelése, az Arborétum területének bővítése, új tanösvények kialakítása, és okszerű tájhasználat és a környezeti nevelés-ökológia irányú szemléletváltás erősítése érdekében. A fejlesztéseket minden esetben a terület városklíma szempontjából kiemelt helyzetével összhangban lehet csak végrehajtani.
7.1.	**Egyetemi Smart City fejlesztési AT**	Rosta utca – 21892/1 hrsz. – 21899/7 hrsz. – 152. sz. vasútvonal – Gábor Dénes u.	1.1.2. 2.1.1. 2.4.3. 3.3.1. 3.4.2. 4.1.1. 4.2.2.	1.1.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.2.1. 2.3.1. 2.3.2. 2.4.1. 2.4.2.	1.1.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 4.3.1.	-	2.3.3.	Az egyetemi tulajdonban lévő terület akcióterületként történő kiválasztását az elhelyezkedése, könnyű megközelíthetősége és a terület egyben kezelhetősége indokolja. A projekt egy olyan emberközpontú, fenntartható, okos városi megoldásokat használó új városrész koncepcióját tartalmazza, amely a minőségi munkahelyein keresztül a város vonzerejét is növelheti, az ott kialakított, jövőbe mutató életforma víziójával, a klímabarát építési móddal és közterületi megoldásokkal.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Várostérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
				3.1.2. 3.2.1. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4.				
7.2.	**Homokbánya Városi Alközpont AT**	Dunaföldvári út – Izsáki út – Alsószéktó tanya közterület (21825/257 hrsz.; 21825/221 hrsz.; 01002 hrsz.) – 152. sz. vasútvonal – 21899/7 hrsz. – 21892/1 hrsz. – Gábor Dénes u. – Írisz u.	1.1.2. 2.1.1. 3.3.1. 3.4.2. 4.1.1. 4.2.2. 4.2.3.	1.1.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.3.1. 2.3.2. 2.4.1. 2.4.2. 3.1.2. 3.2.1. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 4.3.1.	-	-	A homokbányai egykori szovjet laktanya közel 50 hektáros térsége jelenti a város dél-nyugati részének egyik fő fejlesztési potenciálját. A terület az együttműködő tervezés mintaterülete, ahol a telkek részben állami, részben magán, részben pedig önkormányzati tulajdonban vannak. Az alulhasznosított, barnamezős terület elérhetősége a már meglévő és a tervezett közlekedési beavatkozásokkal (pl. 152. sz. vasútvonal, alsószéktói átkötő út) kiemelkedő. A városi alközponti akcióterület kialakítását indokolja, hogy a környező területek (Petőfiváros, Alsószéktó, Felsőszéktó, Alsó- és Felsőcsalános, Ballószögi külterületek, Kadafalva, Szeleifalu) intézményi, szolgáltatási és kereskedelmi ellátottsága alacsony, ugyanakkor a népességszám az érintett területeken meghaladja a 17˚000 főt. A terület átépülése, jellemzően lakó-, intézményi, rekreációs és szolgáltatási céllal történő újrahasznosítása már megkezdődött, melynek folytatása szükséges. Az egykori laktanyai barnamezős terület komplex közterületi és közlekedési fejlesztése egységes fejlesztési koncepció mentén, a környezeti és klímavédelmi elvek maximális betartása mellett javasolt.
7.3.	**Tudományos és Technológiai Park AT**	Gábor Dénes u. – 152. sz. vasútvonal – Homokbánya nevű városrész D-i határa – Boróka u.	1.1.2. 3.1.1. 3.3.1. 4.1.3. 4.2.2.	1.1.3. 1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 2.3.1. 3.2.1. 3.3.5. 4.1.4. 4.2.1. 4.1.4.	1.4.3. 1.4.4.	2.1.3. 4.4.1. 4.4.2. 4.4.4.	2.3.3. 4.4.3.	A város innovációs és K+F+I kapacitásának növelése érdekében az Egyetem Tudósházának bázisán, lehetőség nyílhat egy innovációs tudásközpont és technológiai park létrehozására, az akcióterületen belül található gazdasági területek bevonásával.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városstérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
8.1.	**Csalánosi Zöldfelület-fejlesztési AT**	Bódog sor - 52. sz. főút - Csalánosi erdő állomány Ny-i határvonala - Csalánosi-csatorna - 11751/52 hrsz. - Kadafalva nevű városrész É-i határa	1.3.3. 2.4.3. 3.2.3. 3.3.1.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 2.4.1. 3.3.5.	1.4.3. 3.2.3.	-	-	A mintegy 200 ha kiterjedésű Csalánosi-erdő területének rekreációs, szabadidős jellegű fejlesztése évtizedek óta napirenden van, azonban megfelelő koncepció hiányában a városnak nem sikerült a befektetők érdeklődését felkelteni. Az erdőterületek minőségi rekreációs és klimatikus célú megújítása és például részben vizes élőhelyként történő revitalizációja összhangban lenne a város környezet- és klímavédelmi törekvéseivel. A funkcionális fejlesztések kapcsán esetlegesen bekövetkező zöldfelület csökkenést az erdők, a zöld- és vízfelületek minőségi fejlesztésével szükséges ellensúlyozni.
9.1.	**Kecskemét-Alsó Vasútállomás Revitalizációs AT**	2157/3 hrsz. – Szultán u. – Vasút u. – Külső-Szegedi út – Gőzmalom u. – Matkói út – Vasút u. – Halasi út	1.1.2. 2.1.1. 3.2.3. 3.3.1. 4.1.1. 4.1.2. 4.2.2.	1.3.2. 1.4.1. 1.4.2. 1.4.5.	1.1.3. 1.4.3. 1.4.4.	-	1.4.3.	A Halasi út, a Szegedi út és Kecskemét-Alsó Vasútállomás által közrefogott terület jelentős kihasználatlan potenciállal rendelkezik. A 142-es számú vasútvonal felújításával és a város termelési kapacitásának bővülésével, a Kecskemét-Alsó pályaudvar és térségének elővárosi személyforgalmi, áruátrakodó és logisztikai szerepköre felértékelődhet, emiatt a terület fejlesztési lehetőségeinek koncepcionális vizsgálata indokolt. A funkcionális fejlesztéseket átfogó közlekedési (módváltási zóna) és közterületi és zöldfelületi rendezéssel együtt kell végrehajtani.
9.2.	**Szent László Város Barnemezős fejlesztési AT**	Gőzmalom u. – Külső-Szegedi út – Mindszenti krt. – Matkói út	1.1.2. 3.1.1. 3.3.1. 4.1.1. 4.1.2. 4.1.3.	1.3.4. 2.3.1. 3.3.4. 3.3.5.	3.2.3.	-	2.3.3. 4.4.3.	Az 1980-as évekre ipari és kereskedelmi telephelyek többé-kevésbé összefüggő sávja alakult ki a Mindszenti körút, a Külső-Szegedi út és a Matkói út mellett. A főbb feltáró utak közötti területek azonban beépítetlenek maradtak. Ez a laza, hézagos térszerkezet az utóbbi két évtizedben a lassú besűrűsödés jeleit mutatja. Az új beruházások is alkalmazkodtak a meglévő adottságokhoz. Ugyanakkor az elmúlt évtizedekben különösen a Nyugati Iparterület estében a Gksz-es övezetben számos olyan zavaró hatású, veszélyes vagy termelő üzem is megjelent, amely jelentős kihívást jelent a terület hosszú távú rendezésében, illetve hasznosításában.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városstérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
10.1.	**Déli barnamezős gazdaságfejlesztési AT**	Mindszenti krt. – Kiskunfélegyházai út – 142. sz. vasútvonal – 140. sz. vasútvonal – Csukás-éri-főcsatorna – 44. sz. főút – 5. sz. főút – 0797 hrsz. – 0800/7 hrsz. – 0799 hrsz. – 0801/113 hrsz. – 0801/329 hrsz. – Barényi Béla út – 541. sz. főút – Szent László krt. – Kósafalu nevű városrész határa – 8670 hrsz. – 8812/37 hrsz. – Trafó u. – Matkói út	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 3.3.1. 4.1.1. 4.1.2. 4.1.3.	1.1.3. 1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.4. 2.1.3. 2.3.1. 3.1.2. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.4.	1.4.4. 3.2.2. 3.2.3. 4.3.1.	2.1.3.	2.3.3. 4.4.3.	Évtizedek óta gazdasági területként kijelölt Déli iparterület a Déli elkerülő út (54. sz. és 44. sz. főutak) mentén helyezkedik el. A terület fejlődése és benépesülése a Mercedes gyárkomplexum megépítéséhez és beszállítóik megjelenéséhez köthető. Az elmúlt tíz évben több logisztikai és beszállító cég létesített székhelyet, illetve telephelyet a területen. A terület jelentős része azonban, ma is mezőgazdasági művelés alatt áll. Ennek legfőbb oka az iparterület tudatos előkészítésének és az infrastruktúra-fejlesztésének elhúzódása volt. A terület további fejlődését csak egy tudatos (a terület tulajdonosaival egyeztetett), jól előkészített iparterületi fejlesztési program indíthatja el, melynek megalapozása a város további gazdasági fejlődése szempontjából kulcsfontosságú lehet.
11.1.	**Alsó-Záportározó Vízgazdálkodási és Megújuló Energiatermelési AT**	Mártírok útja – 45101 sz. út – 0759/10; 0759/28; 0759/21; 0759/4; 0763/2 hrsz-ek D-i határvonalainak szakaszai – Csukás-éri főcsatorna	1.3.4. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.1.2. 3.2.1. 3.3.1. 3.3.3. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4.	1.1.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 4.3.1.	4.2.1.		A csapadékvíz és belvízkezelő rendszer részeként a belterülettől délre elhelyezkedő mélyfekvésű területen (58 ha) új gyűjtő-tározó előkészítése, kialakítása lenne kívánatos, amely egyszerre több célt is szolgálhatna. A fejlesztés egyik legfontosabb oka és indoka a város területén összegyűlő csapadék- és tisztított szennyvíz helyben tartását segítő feltételek biztosítása, a mikro-klimatikus viszonyok befolyásolása, a terület zöldítése, rekreációs lehetőségeinek bővítése, valamint energiatermelési lehetőségek vizsgálata.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
12.1.	**Hunyadi revitalizációs AT**	Béke fasor – Géza fejedelem krt. – Kaffka Margit u. – Szolnoki út	1.1.2. 1.3.4. 4.1.1. 4.1.2. 4.1.3.	1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.1. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4. 4.4.2	1.4.4. 3.2.3. 4.3.1.	-	-	A Hunyadivárosban található, a Béke fasor, Szolnoki út és a Géza fejedelem körút által határolt tömbben a korábbi termelőipar nagyrészt felszámolásra került, helyettük többnyire intézményi funkciók települtek be, de a terület egy része továbbra is alulhasznosított és rendezetlen. Az átgondolt és tervszerű barnamezős revitalizációs program alkalmas lehet – ingatlanfejlesztők bevonásával – a városszövet sebeinek felszámolására, valamint a terület funkcionális és városképi megújítására. A szükséges funkcionális fejlesztéseket a zöld- és kék infrastruktúra fejlesztésével együtt kell végrehajtani.
13.1.	**Ceglédi út menti barnamezős közlekedési, kiskereskedelmi és szolgáltatási AT**	0366 hrsz. – Köröshegy tanya közterület (0407/4 hrsz.) – Ceglédi út nevű városrész K-i határa (kisebb módosításokkal) – 140. sz. vasútvonal	1.1.1. 1.3.4. 3.3.4.	1.2.5. 1.3.2. 1.4.1 1.4.5. 2.3.1. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3.	-	1.4.3.	A Ceglédi út övezetében a lakófunkció mellett, a kereskedelmi tevékenység gyors térnyerése figyelhető meg. Városképileg, közterületi és közlekedési szempontból is rendezetlen terület (pl. rendezetlen közterületek, csatlakozó utcák csomóponti kialakításának problémái, a parkolás rendezetlensége) a város egyik legfontosabb forgalmi iránya (441. sz. főút), az elővárosi közlekedés fontos, és – az M44-M8-as gyorsforgalmi utak kiépülésével – egyre inkább felértékelődő útvonala, melynek „Városkapu” szerepkörhöz méltó közterületi és funkcionális fejlesztése időszerű feladatként jelentkezik.
13.2.	**Hunyadivárosi lakóterületi és intézményfejlesztési AT**	Kőrösihegy nevű városrész határa – Palota u. – Mátyás király krt. – Czollner köz – Liszt Ferenc u. – Pázmány Péter u. – 140. sz. vasútvonal (és Kecskeméti vasútállomás)	1.4.1. 2.1.1. 2.2.4. 2.4.2. 2.4.3. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.4. 3.4.2.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.2.1. 2.3.2. 3.1.2. 3.2.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.2. 3.2.3. 4.3.1.	-	-	A meglévő hunyadivárosi városrész-központ intézményeinek felújítása, a városrész szolgáltatási lehetőségek bővítése, valamint a közterületeinek revitalizációja, továbbá a közösségi tudat erősítése új minőséget lenne képes megjeleníteni az egyre inkább elöregedő lakókörnyezetben. A városrész funkcióinak bővítése, az egykori baromfifeldolgozó (volt „Barnevál”) zárványként beékelődő területének funkcióváltó revitalizációja, valamint a terület közlekedési kapcsolatainak javítása (Nagy Lajos kir. krt. Mátyás kir. krt. összekötése) új lehetőségeket nyithatna a városi szintű szolgáltatástervezés előtt.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városstérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
14.1.	**„Budai Kapu" és környezete fejlesztési AT**	4769/1 hrsz. – Hegedűs köz – Kazinczy u. – Jósika u. – Kada Elek u. – Sétatér u. – Budai út	1.1.1. 2.1.1. 3.3.4. 4.1.2.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.4. 4.3.2.	1.4.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 4.3.1.	-	-	A terület elhelyezkedéséből adódóan, kiváló lehetőséget nyújthatna a Budai Kapu közúti és közlekedési rendszerének átalakításával és a volt Kiskatolikus temető egy részének felhasználásával, egy új közlekedési módváltási, kereskedelmi és szolgáltatási zóna kialakítására, amely részben a településrész hiányos szolgáltatási funkcióit pótolhatná, másrészt a belváros gépjárműforgalmának tehermentesítését is kezelné, a személygépjárművek parkolóházban történő tárolásával, illetve a közösségi közlekedés és a lágy közlekedési formák előnyben részesítésével, valamint új forgalomrendezési megoldásokkal.
14.2.	**Bethlenvárosi Intézmény-fejlesztési AT**	Mikszáth Kálmán krt. – Cserhalom u. – Talfája köz – Bethlen krt. – Hegedűs köz	2.1.1. 3.4.2.	3.3.3. 3.3.4. 3.4.1.	4.3.1.	-	-	Az egybefüggő intézményi negyed szinte kizárólag oktatási funkciót szolgál, akár a Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Technikum épületegyüttesét, akár a Mészöly Gyula téren található Károli Gáspár Református Egyetem Petőfi Sándor Református Gyakorló Általános Iskola épületegyüttesét, akár az NJE Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar Tangazdaságát nézzük. Az oktatási épületek korszerűsítése, energetikai felújítása, bővítése és a területen található funkciók megújítása időszerű.
15.1.	**Intermodális Csomópont Fejlesztési AT**	Ceglédi út – 140. sz. vasútvonal (Kecskeméti vasútállomás) – 6148/4 hrsz. (Kodály Zoltán tér határa) – Bethlen krt.	1.1.1. 1.1.2. 1.3.1. 1.3.4. 1.4.2. 3.1.2. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.3. 3.3.4. 4.1.1. 4.1.2.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4.	1.4.1. 1.4.2. 1.4.3. 1.4.4. 4.3.1.		1.4.1. 1.4.3. 2.3.3.	A terület központi elhelyezkedése, városképi megjelenése és forgalomvonzó jellege okán különleges figyelmet igényel. A jelenlegi vasútállomás és a város többi területének viszonya nem megfelelő. A jelenlegi helyzet a vasútállomást és környezetét mind város felöli látványában, mind gyalogos-, illetve közúti kapcsolataiban másodlagos, városképileg és városszerkezetileg kedvezőtlen helyzetben tartja. Ezek a kapcsolatok az épület elhelyezkedése miatt nem javíthatók, kedvezőbb megoldást csak egy új intermodális csomópont kialakítása hozhatna. Az akcióterületen tervezett beruházásnak egyszerre kell kezelnie a kapcsolódó forgalmi irányok, közlekedési keresztmetszetek és kiszolgáló csomópontok (pl. Ceglédi út-Nagykörút, Nagykőrösi utca-Nagykörút, Rákóczi út-Nagykörút), illetve a zöldfelületek (indokolt a terület zöld jellegének hangsúlyozása, akár a zöld térfalak és a megmaradó zöldfelületek jelentős minőségi fejlesztésével) és környezetvédelmi vonatkozások (pl. zaj, rezgés légszennyezés) kérdéseinek megoldását, valamint a területen tervezett egyéb magánberuházások egységben történő kezelését.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városstérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
15.2.	**Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési AT**	6148/4 hrsz. (Kodály Zoltán tér határa) – 140. sz. vasútvonal (Kecskeméti vasútállomás) – 1346/6 hrsz. – 1345 hrsz. – Kuruc krt.	1.1.1. 1.1.2. 3.1.1. 3.3.1. 3.4.2. 4.1.1. 4.1.2.	1.1.3. 1.3.2. 1.4.1. 2.3.1. 3.3.4. 3.4.1.	1.4.3. 1.4.4. 3.2.3.	-	-	Az intermodális központtól DNY-ra található Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési terület lehatárolását a tervezett barnamezős hasznosítása indokolja. A déli iparterület kiépülésével az akcióterület – elhelyezkedéséből adódóan – felértékelődött. A tervezett beavatkozásokkal az épületek és a közterületek együttesének – a városképet és városszövetet meghatározó – új minősége jelenhet meg – a megfelelő szabályozás kialakítása mellett – a település egyik legdinamikusabban fejlődő térszerkezeti tengelyének lezárásában. A terület fejlesztése és az új funkciók (kiskereskedelmi, szolgáltatási, parkolási) megjelenése, hatással lenne Bethlen- és Rákócziváros épített környezetének megújulására és a Bethlen körút közlekedési kérdéseinek (pl. közúti csomópontok korszerűsítése, dinamikus buszsáv kijelölése, parkolási és módváltási lehetőségek) rendezésére is.
16.1.	**Városközpont AT**	Szilády Károly u. – Széchenyi tér – Hornyik János krt. – Piaristák tere – Koháry István krt. – Csányi János krt. – Beniczky u. – Csongrádi út – Bajcsy-Zs. Endre krt. – Horváth Döme krt. – Dobó István krt.	1.1.1. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 2.4.3. 3.1.1. 3.3.1. 3.3.4. 4.2.3. 4.3.2. 4.3.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.4.1. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.4.2. 3.1.2. 3.2.1. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.4.2.	1.4.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.3. 3.4.2. 3.4.3. 4.3.1.	4.2.1.	2.3.3. 4.4.4.	A Városközpont akcióterület lehatárolása, a napjainkban felmerülő problémák (pl. közlekedési, parkolási, zöldfelületi, térszerkezeti, funkcionális) megoldási szándékából, valamint a terület adottságainak (egybefüggő gyalogos Főtér, értékes műemléki épületek, értékes zöldfelületi állomány, rekreációs és rendezvényhelyszínek) jobb kihasználásából adódik. Hasonló nagyságú városokhoz képet igen szűk területen belül, extrém módon összpontosulnak a nagyvárosi funkciók (intézmények, kereskedelem, szolgáltatás). A nagyvárosi funkciók kis területen történő sűrűsödésének egyenes velejárója a városközpontot terhelő egyre nagyobb gépjárműforgalom. Mind a túlzott funkcionális egyközpontúság, mind a jelentős gépjármű forgalom akadályát jelenti egy városképileg összetartozó, közterületrendszerében egybefüggő, valódi belváros kialakulásának. Folytatni kell a Főtér és környezetének egységes koncepció mentén történő megújítását (Széchenyi tér, Görög templom utca, Arany János utca, Lechner Ödön utca tömbrehabilitáció, Katona József tér főtéri térfüzérbe történő integrálása), közlekedési- (Kiskörút forgalmi szerepének átgondolása), parkolási- és zöldfelületi rendszerének alapvető átalakítását, a lágy közlekedési formák előtérbe helyezésével, a felszíni parkolás visszaszorításával, valamint a zöldfelületek, öntöző- és párásító rendszerek koncepciózus kiépítésével együtt. Továbbra is kiemelt feladat a Főtér kulturális szolgáltatási, turisztikai és vendéglátói szerepének erősítése.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Várostérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
16.2.	**Rákócziváros tömbrehabilitációs AT**	Erdősi Imre utca – Kaszap u. – Bethlen krt. – Kuruc krt. – Bem u. – Vörösmarty u. – Csányi János krt. – Koháry János krt. – Jókai u.	1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 2.2.1. 2.2.4. 3.3.1.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.4.2. 3.2.1. 3.3.4. 3.4.3.	1.1.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 3.3.3. 3.4.3.	-	-	Az akcióterület lehatárolását a városközpont-közeli értékes lakótömbök rehabilitációjának igénye indokolja, melynek célja az egységesebb város és utcakép kialakítása, a városrész intézményrendszerének felújítása (pl. Cifrapalota homlokzati felújítása). A közúti forgalom csillapítása, a gyalogos közterületek kiterjesztése, a zöldfelületek arányának növelése, valamint a városrész parkolási infrastruktúrájának fejlesztése.
16.3.	**Homokidomb értékvédelmi AT**	Széchenyi krt. – Budai kapu – Jókai u. – Piaristák tere – Hornyik János krt. – Széchenyi tér – Szilády Károly krt. – Kiskert u. – Nyíl u.	1.3.1. 1.3.3. 3.3.1.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.1. 1.4.5. 2.4.2. 3.2.1. 3.3.4.	1.1.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.2. 3.2.3.	-	-	A városrész épületeinek örökségvédelmi szemléletű egységes megújítása, a közterületek zöldfelületeinek minőségi megújítása.
16.4.	**Árpádváros-Kőhíd utcai AT**	Dobó István krt. – Horváth Döme krt. – Mezei u. – Horog u. – Szabad u. – magyar u. – 396 hrsz. – 1856 hrsz. – Kossuth krt. – Árpád krt. – Kiskert u.	2.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.4.2. 4.3.2.	1.3.2. 1.4.1. 1.4.5. 3.1.2. 3.2.1. 3.2.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.4.	1.1.1. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.2. 3.2.3. 3.4.3. 4.3.1.	-	-	A terület egy egységben történő kezelését, a terület karaktere, annak hasonló problémái és feladatai indokolják. Az akcióterületen folytatni kell a panelkorszerűsítési programot a klímavédelmi és energiahatékonysági beavatkozások megvalósításával. Időszerű feladatként jelentkezik a csapadékvíz gyűjtés, kezelés és hasznosítás rendszerének fejlesztése, valamint a terület közlekedési és parkolási rendszerének rendezése, modernizációja.
17.1.	**Reptér és környezete**	0425 hrsz. (Kecskeméti Katonai Repülőtér hrsz. határa) – 44. sz. főút – Mészöly Gyula út – 445. sz. főút	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.1. 4.1.2. 4.1.3. 4.2.2. 4.2.3.	1.1.3. 1.2.4. 1.2.5. 1.4.1. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	2.3.3. 4.4.3.	A reptér katonai és „Cargo” szerepkörének erősítésével Kecskemét már középtávon (10-15 év) is meghatározó logisztikai szervező, elosztó és csomóponti szerepet tölthet be, mind az észak-déli, mind pedig kelet-nyugati áruáramlatok tekintetében. A város gazdasági teljesítményének növekedésével, valamint a területen megtalálható kertészeti, dísznövény és gyümölcstermesztési hagyományokra épülően, a helyi és a dél-alföldi vállalkozások számára új piacok nyílhatnak a légiszállítási lehetőségek bővülésével, másrészt a katonai funkciók civil kiszolgálásával. A lehetőségek hatékonyabb (katonai-polgári) használatához szükséges a reptéri funkciókat kiszolgáló háttérfeltételek biztosítása és a kapcsolódó beruházások (infrastrukturális és logisztikai) elindítása. A repülőtérhez déli irányból közvetlenül kapcsolódó gazdasági terület kiváló lehetőségeket hordoz a repülőtér kiszolgálását biztosító üzleti célú fejlesztésekre.
17.2.	**Kisfái Városkapu AT**	445. sz. főút – Kisfái gazdasági övezet nevű	1.1.2. 4.1.1.	1.1.3. 4.1.4.	1.1.1.	-	4.4.3.	Az akcióterület jövőbeli lehetőségeit a 44. sz. főút 2x2 sávos bővítése és a reptér közelsége fogja meghatározni. A raktározási és a logisztikai kapacitás bővítése a jövőbeli

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
		városrész K-i és D-i határvonala – 44. sz. főút – Mártírok útja – 8123 hrsz. – 0663/2 hrsz.	4.1.2.					közúti áruszállítás és a reptéri „Cargo" tevékenység kiszolgálása teremthet fejlődési lehetőséget a térség számára.
18.1.	**Keleti gazdaság- és vállalkozásfejlesztési AT**	Szolnoki út – Békéscsabai út – 0663/2 hrsz. – Mezőszél sor – Gyöngyvirág u. – Szent István krt. – Mártírok útja – 140. sz. vasútvonal	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	-	Évtizedek óta gazdasági területként kijelölt, de a mai napig aluhasznosított terület, revitalizációja, tudatos fejlesztése nagy lehetőségeket rejt az élelmiszeripari és agrárvállalkozások számára. A repülőtér és vasúti összeköttetés közelsége a terület logisztikai szempontból felértékeli. A célzott funkcionális fejlesztések (közlekedési, energetikai, területrendezési) szükségesek a hatékony üzleti célú hasznosítás érdekében.
19.1.	**Nyugati Iparfejlesztési AT**	Korhánközi út – 142. sz. vasútvonal – Halasi út – Szent László krt. – Könyves Kálmán krt.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	-	Az akcióterület kijelölését a térség elhelyezkedése, a környezetében egyre inkább erősödő lakóövezeti jelleg határozza meg, amely a terület lassú átalakulását vetíti előre. A Nyugati Iparfejlesztési terület a kis- és közép vállalatok irodai és raktározási igényeit elégítheti ki a jövőben, ahol várható a kereskedelmi, valamint a sport, rekreációs és szolgáltatási jelleg erősödése. Az akcióterület fejlődését alapvetően befolyásolja a Csabay Géza és Mindszenti körutakat összekötő – egyelőre hiányzó – közúthálózati szakasz kiépítése.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
20.1.	**Szociális Városrehabilitációs AT**	Kossuth krt. – Erzsébet krt. – Kurucz tér – Csáktornyai u. – 140. sz. vasútvonal – 142. sz. vasútvonal – 5. sz. főút – Mindszenti krt. – Külső-Szegedi út – Szegedi út	1.1.2. 1.3.4. 2.2.2. 2.2.3. 3.3.3. 4.3.2.	1.3.2. 1.4.3. 2.2.1. 3.3.3. 3.3.5. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.3.	3.2.2. 4.3.1.	-	-	Az akcióterület északi és észak-keleti, szegregálódott részét a 2010-es években szociális városrehabilitációs beavatkozás érintette, ugyanakkor a program fennálló társadalmi problémákat csak részben tudta kezelni. A városrészben található Kecskemét-Alsó pályaudvar, s a hozzá kapcsolódó alulhasznosított terület, melynek revitalizációja – a 142-es számú vasútvonal felújításával – jelentős változásokat hozhat Mezeiváros életében. A városrész társadalmi problémákkal és műszaki leromlással jellemezhető, annak ellenére, hogy ez a terület is érintett volt a 2012 és 2014 között zajló szociális városrehabilitációs akció keretében. A városrész további komplex szempontú és beruházási igényű felzárkóztatása szükséges a szegregációs folyamatok lassítása és visszafordítása érdekében.
21.1.	**Piac és intézmény-fejlesztési AT**	Trafó u. – 8812/37 hrsz. Ny-i és É-i határvonala – 8670 hrsz. ÉK-i és DK-i határvonala – Szent László krt. – Matkói út	1.3.4. 2.1.1. 3.2.1. 3.3.1. 4.1.2.	2.3.1. 3.2.3. 3.3.4. 4.3.1.	1.4.3. 2.1.3.	-	-	A külsőbb városrészek lakóterületi fejlesztései során kiemelt figyelmet kell fordítani a szükséges intézményellátás, közszolgáltatások és kiskereskedelem arányos biztosítására, illetve a jelenlegi alközpontok kiteljesítésének lehetőségére. A Gokart Stadion szomszédságában jelentős alulhasznosított fejlesztési területek találhatók, melyek alkalmasak lennének városrészi alközpont kialakítására, közszolgáltatásokkal történő ellátására (pl. orvosi rendelő), illetve sportcélú fejlesztésekre (pl. jégcsarnok építése) egyaránt. Elő kell segíteni a gyorsan fejlődő, formálódó körzetek, mint a Rendőrfalu-Kósafalú és környezete alközponti szerepköreinek bővítését.

Térképi megjele-nítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
22.1.	**Műkerti sport, rekreációs és közterületfej-lesztési AT**	142. sz. vasútvonal – Mártírok útja – 8248; 8246/5; 8254; 8253; 8252; 8251; 8246/3; 8360/8; 8360/5 hrsz-ek határvonal részletei	1.3.1. 1.3.2. 1.3.4. 2.2.4. 2.4.1. 2.4.2. 3.3.4. 4.3.2.	2.4.1. 2.4.2. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.3. 2.1.1. 2.1.3. 3.2.3. 4.3.1.	-	2.3.3.	A terület legjelentősebb vonzereje és értéke a Kecskeméti Vadaskert, illetve a vele szomszédos – egykor szebb napokat látott – Kecskeméti Művésztelep épületegyüttese (műteremvillák), melyek országos műemléki védettséget élveznek. Emellett található még az akcióterületen a Műkertvárosi sportcentrum, mely területek kulturális, sport és rekreációs szempontú együtt kezelése (szakaszolható beavatkozások mellett) a meglévő zöldövezetben indokolt és szükségszerű A területében egybefüggő, egymásra épülő, komplex akcióterületi beavatkozás, a város egyik legértékesebb rekreációs és sport övezetévé avanzsálhatja a térséget.
22.2.	**Műkertvárosi alközpont AT**	Csokor u. – Gesztenyefa u. – Mártírok útja – Szent István krt.	1.3.2. 2.1.1. 2.2.2. 2.2.4. 3.3.2. 4.3.2.	2.3.1. 2.3.2. 2.4.2. 3.3.3.	1.4.3. 1.4.5. 3.2.3.	-	-	A Műkertváros 4 300 lakójával már a népesebb kecskeméti lakónegyedek közé tartozik, melynek kisvárosias jellegének és arculatának megőrzése, a minőségi lakókörnyezet és a közszolgáltatások erősítése (pl. „coworking” közösségi ház és iroda) komplex, irányított fejlesztésekkel biztosítható. A területen a szegregáció jelei is kitapinthatók, elsősorban a közterületek elhanyagolásából és a közszolgáltatások kiépítésének, fejlesztésének elmaradásából fakadóan, melyek ugyancsak igénylik egy egységes fejlesztési koncepció keretében történő kezelést. A műkertvárosi lakónegyed a panelkorszerűsítési és épületenergetikai program egyik fontos kecskeméti célterülete, ahol környezet és klímabarát köztérmegújítási programok is indíthatók a lakóterületi minőség javítása érdekében.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Várostérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
23.1.	**Kadafalva AT**	Kadafalva, Heliport, Beretvásköz nevű városrészek határvonalai (kisebb módosítások-kal)	1.2.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.2.4. 3.1.1. 3.3.1. 3.3.3. 4.3.2.	1.3.2. 1.3.4. 1.4.5. 2.3.2. 2.4.1. 2.4.3. 3.2.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.1. 1.4.3. 3.2.3. 4.3.1.	-	1.4.3.	*Kecskeméten egyéb belterületi egységként megjelenő kilenc szatellit településrész külön akcióterületbe történő sorolását az indokolja, hogy ezek a városrészek méretükből, sajátos funkciójukból és elhelyezkedésükből adódóan sajátos fejlesztési igényekkel rendelkeznek. A város kiemelt szempontként tekint a területi esélyegyenlőség és a szolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására, amely nem csak a szatellit városrészek élhetőségi körülményeit javítja, de hozzájárul a mobilitási igények csökkentéséhez is.* Kadafalva a 3˚086 fős lakosságával a 3. legnépesebb egyéb belterületi egységnek számít Kecskeméten belül, amely jelentős népességszám fejlődést mutat az elmúlt évtizedekben, ezért szükség mutatkozik mind a közszolgáltatások fejlesztésére (óvoda bővítés, egészségház kialakítása), mind a közterületek fejlesztésére (zöldítés, esőkertek kialakítása), mind a minőségi munkahelyek kialakítására (vállalkozások letelepítésének elősegítése, minőségi munkahelyek létesítése), mind pedig a közösségi közlekedés és lágy közlekedési módok fejlesztésére.
23.2.	**Szarkás AT**	Szarkás belterület nevű városrész határvonala (kisebb módosítások-kal)	1.2.2. 1.2.3. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 4.3.2.	1.2.1. 1.4.1. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.1.	1.4.3. 3.2.2.	-	-	Szarkás (90 fő) városrész a város egyik legszegényebb a klímaváltozás hatásaival egyik leginkább érintett területe (homoktalajok jelenléte). Az akcióterület kijelölését az indokolta, hogy a város egyik problématerületén olyan komplex program előkészítése valósulhat meg, amely egyszerre kezelhetné a hulladékelhelyezés és -gyűjtés rendszerének fejlesztését, a közterületek rendezését, a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek felzárkóztatását, az identitásnövelő és közbiztonság javító programok, valamint az energiatudatos, környezetbarát életforma megvalósításának támogatását.
23.3.	**Hetényegyháza AT**	Hetényegyháza nevű városrész határa (kisebb módosítások-kal)	1.1.2. 2.1.1. 2.4.3. 3.2.1. 4.1.2. 4.3.2.	1.3.2. 1.4.1. 1.4.5. 2.3.1. 2.3.2. 3.3.4. 3.3.5.	1.1.1. 1.4.2. 1.4.3. 1.4.4. 3.2.3. 4.3.1.	-	1.1.3. 1.4.2. 1.4.3.	Hetényegyháza (5˚891 fő), mint Kecskemét legnagyobb egyéb belterületi egységeként, már csak méreténél fogva is indokolttá teszi önálló akcióterületként történő lehatárolását. A településrész legnagyobb problémája a munkahelyek hiánya, s az ebből adódó ingázás. A településrészen megoldandó feladatként jelentkezik a munkahelyteremtés, a vállalkozások letelepítésének elősegítése, a városrész közlekedési elérhetőségének javítása (142. sz. vasútvonal fejlesztése, a közlekedési módváltás feltételeinek kialakítása, az autóbuszközlekedés javítása, a kerékpárutak fejlesztése), az alapszintű közszolgáltatások, valamint a közterületek (zöldítés) fejlesztése.
23.4.	**Méntelek AT**	Méntelek belterület nevű városrész határa (kisebb módosítások-kal)	1.2.2. 1.2.3. 3.3.1.	1.2.1. 1.2.4. 1.4.5. 3.3.5.	1.4.2. 1.4.3.	-	1.1.3. 1.4.2. 1.4.3.	Méntelek (686 fő), mint gyarapodó lakosságszámmal és fejlődő szolgáltatási környezettel jellemezhető településrész akcióterületként történő lehatárolását a központi belterülettől való nagy távolsága (10 km) és a jelentős külterületi népességének ellátása egyaránt indokolja. A munkahelyek és a közszolgáltatások hiánya, jelentős ingaforgalmat eredményezett Méntelek és a központi belterület között, melynek ütemezett megoldása időszerűvé vált. Az akcióterület érintett a 142. sz. vasútvonal fejlesztésével, melynek részeként erősíteni szükséges a közlekedési módváltás feltételeit (P+R, B+R rendszer fejlesztése). Emellett a kedvezőbben alakuló demográfiai összetétel eredményeként

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
								jelentős társadalmi igény mutatkozik a Ménteleki óvoda bővítése iránt. Méntelek a meglévő agrártermelési kultúráját felhasználva, jelentős szerepet játszhat a kertségi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a vízgazdálkodás fejlesztése, a hagyományos kertkultúra és gyümölcstermesztés feltételeinek biztosítása, valamint a városellátó termelés szerepének növelése, a körkörös gazdaság kiépítése terén.
23.5.	**Talfája AT**	Talfája belterületi településrész határa (kisebb módosításokkal)	1.1.2. 3.1.1. 3.4.2. 4.1.2.	3.1.2. 3.4.1. 3.4.4.	1.1.1. 1.4.3. 4.3.1. 4.4.3.	-	4.4.3.	Talfája (337 fő) a város északi részében elhelyezkedő városrész, amely szomszédos mind az Északi gazdasági-szolgáltatási, mind pedig az Északi logisztikai akcióterülettel. A jelzett gazdasági területek jövőbeli fejlesztése jelentős potenciált biztosíthat a térség infrastrukturális, lakóterületi és közszolgáltatási fejlődéséhez, melyet elősegíthet kedvező közlekedésföldrajzi elhelyezkedése, amely lehetőséget biztosít közlekedési módváltási övezet kialakítására, valamint a megújuló energiatermelés megvalósítására, ezzel is támogatva az akcióterületen az energiatudatos, környezetbarát életforma elterjedését.
23.6.	**Katonatelep AT**	Katonatelep belterületi településrész határa (kisebb módosításokkal)	2.1.1. 2.4.3.	2.3.1. 2.3.2. 3.3.5. 3.4.4.	1.4.2. 4.3.1.	-	1.1.3. 1.4.2.	Katonatelep (3˚720 fő) fejlődését az elmúlt közel két évtizedben a lakásépítések céljára rendelkezésre álló elérhető árú telkek határozták meg, amely egyszerre helyezett nyomást az infrastrukturális feltételek (pl. energiahálózat, közvilágítás, víziközművek, úthálózat), valamint a közszolgáltatások fejlesztésére. Jelenleg a legnagyobb kihívást a minőségi munkahelyek biztosítása, a közterületek fejlesztése, valamint az elővárosi kötöttpályás közlekedés modernizálása jelenti. Katonatelep érintett a 140. sz. vasútvonal korszerűsítésében, melynek részeként biztosítani kell a közlekedési módváltás feltételeinek javítását (autóbuszos ráhordás, kerékpártárolás, P+R kiépítése).
23.7.	**Borbás AT**	Borbás belterületi településrész határa	1.2.2. 1.2.3. 2.2.4. 3.3.1. 3.4.2. 4.3.2.	3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	3.4.2. 4.3.1.	-	-	Borbás (111 fő) a központi belterülettől keleti irányban – mintegy 8 km-es távolságra – található városrész kiváló minőségű homokos talaja kedvez a mezőgazdaságnak. Gyümölcs és kertkultúrája, sajátos karaktere kedvez a családi gazdaságok fejlesztéséhez, az ezzel összefüggő munkahelyteremtésnek. A területen jelentős napenergiafejlesztés zajlott le az elmúlt években, amely segíthetné a városrészt az energiaszegénység oldásában, valamint egy fenntartható, környezet- és klímabarát településrész kialakításában.
23.8.	**Kisfái AT**	Kisfái belterületi településrész határa (kisebb módosításokkal)	1.2.2. 1.2.3. 3.3.1.	3.3.5. 3.4.4.	1.4.2. 4.3.1.	-	4.2.1.	Kisfái (22 fő) településrész lehatárolását elhelyezkedése és sajátos fejlesztési lehetőségei indokolják, melyeket meghatároznak a mezőgazdasági adottságai, a Neumann János Egyetem tangazdaságának közelsége, a településrész határában található hulladék lerakó és hasznosító központ, továbbá a 145-ös vasútvonal, illetve a vasúti közlekedés és módváltás feltételeinek javítása (ld. vasúti megálló és P+R parkoló). A településrész jövőbeli fejlesztési irányait nagyban meghatározhatja az egyetemi tangazdaság szerepének növekedése (a változó klimatikus feltételekhez jobban igazodó növényfajok és gazdálkodási módszerek, kísérletek), az eredményeik átvétele és alkalmazása, az öntözés feltételeinek alakulása, valamint a körkörös gazdaság helyi kiépülése (rövid ellátási láncok, hulladékgazdálkodás).

Térképi megjele-nítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózati	Egyedii	Hálózati	
23.9.	**Matkó AT**	Matkó belterületi településrész határa (kisebb módosítások-kal)	1.2.2. 2.1.1. 3.3.1. 3.4.2.	1.2.1. 1.3.2. 1.4.1. 2.4.1. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4.	1.4.3. 1.4.5. 3.2.3.	-	-	Matkó (585 fő) lassan emelkedő népességszáma, valamint a központi belterülettől való jelentős távolsága (15-16 km) teszi szükségessé a városrész akcióterületként történő lehatárolását. A viszonylag kedvező környezetben elhelyezkedő településrész legfőbb fejlesztési szükségletei a lakossági ellátáshoz (pl. minőségi közterületfejlesztés, zöldítés, játszótérépítés, hulladéktárolás és gyűjtés fejlesztése, járdaépítés, energiaszegénység oldása), a közlekedési lehetőségek javításához (közösségi közlekedés fejlesztése, kerékpárút építés), a helyi adottságokra épülő agrártermeléshez, valamint a közösségi élet erősítéséhez kapcsolódnak.

Az egyes akcióterületek pontos lehatárolását, az akcióterületi problémák azonosítását, a célok meghatározását, valamint az akcióterületeken tervezett beavatkozások felsorolását, továbbá az akcióterületen a TVP-ben nevesített fejlesztést/fejlesztéseket, s azok tervezett ütemezését, az alábbi akcióterületi adatlapok mutatják be. Az akcióterületek városon belüli elhelyezkedését és egymáshoz viszonyított helyzetét a 4. ábra szemlélteti.

1. Északi gazdasági övezet beavatkozási terület

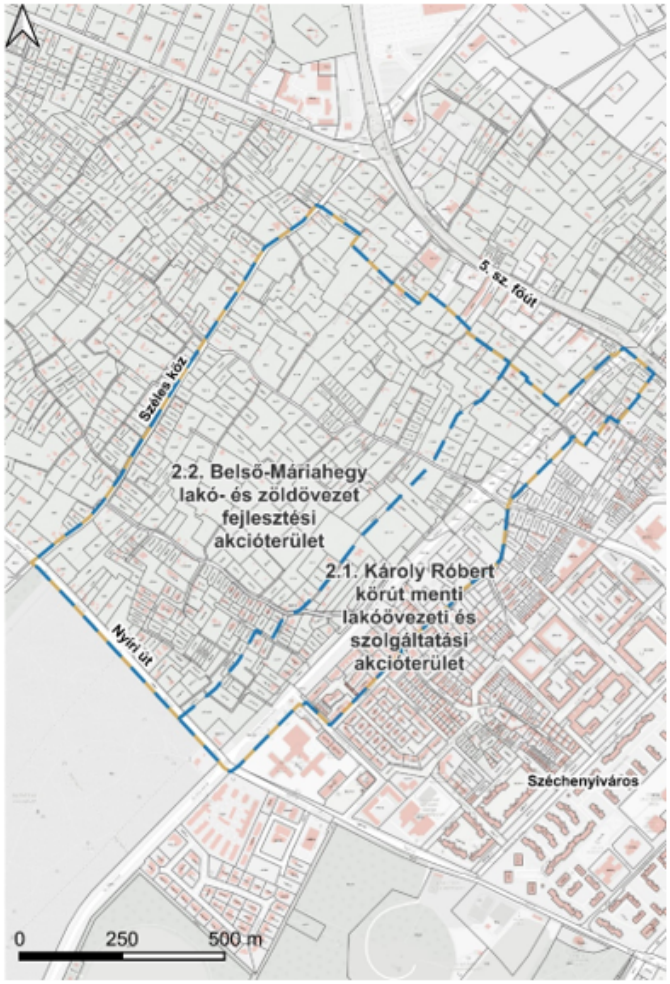
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
1.1. Északi gazdasági-szolgáltatási akcióterület: Budaihegy városrész határa – Gabona utca – Vacsi köz városrész határa – 5. sz. főút menti DNY-i telkek/telektömbök DNY-i határa 1.2. Északi logisztikai akcióterület: Északi logisztikai övezet nevű városrész határa (kisebb módosításokkal) – Gabona utca

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
1.1. Északi gazdasági-szolgáltatási akcióterület: rendezetlen, nem egységes településképi megjelenés; rendezetlen területhasználati struktúra, egységes zöldfelületi struktúra hiánya, a nagyfeszültségű légvezeték területhasználatot zavaró hatása. 1.2. Északi logisztikai akcióterület: közel egy évtizede gazdasági övezetként van kijelölve a terület, azonban azon érdemi fejlesztés még nem indult meg. Hiányzik a terület fejlesztésének koncepcionális átgondolása (pl. tulajdonviszonyok rendezése, telekcsoport újra osztás, közművesítés, fejlesztési telektömbök kialakítása, egységes megjelenés), professzionális városi koordinációja és irányítása.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
1.1. Északi gazdasági-szolgáltatási akcióterület: A városkapu helyzetben lévő rendezetlen terület egységes településképi megjelenésének előmozdítása, a nagyfeszültségű légkábel kiváltása földkábellel, amely lehetővé tenné a megfelelő épületállomány megjelenítését, valamint a gazdasági-kereskedelmi-szolgáltatási karaktert kiegészítő minőségi zöldinfrastruktúra fejlesztést. 1.2. Északi logisztikai akcióterület: Az Északi logisztikai-ipari övezet egységes megjelenésű kereskedelmi-ipari jellegű tájrészletté alakítása, a fejlesztési terület megfelelő műszaki-infrastrukturális, szabályozási és zöldfelületi előkészítése.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
1.1. Északi gazdasági-szolgáltatási akcióterület			
- Az északi városkapu 5. sz. főút menti településképi rendezése, zöldövezeti fejlesztése.	X	X	X
- Az iparterület szomszédságában tervezett villamosenergia kapcsolóállomás kialakításával párhuzamosan, az attól délre húzódó nagyfeszültségű légkábel földkábelre történő kiváltása, továbbá a terület fejlesztéséhez szükséges közműigények felmérése és a beruházási háttérfeltételek megteremtése.		X	X
- A gazdasági terület hasznosításának előkészítése (rendezési, szabályozási, műszaki). Kereskedelmi és szolgáltatási övezet fejlesztése.	X	X	X
1.2. Északi logisztikai akcióterület			
- A 445. sz. főút és az 5. sz. főút találkozásának övezetében – logisztikai feltételeknek megfelelő – irodák, raktár- és iparcsarnokok kialakítása a jövőbeli „city-logisztikai" igények figyelembevételével.	X	X	X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- -Nissin Foods Kft. beruházás az Északi logisztikai akcióterületen (egyéb beruházás)	X	X	

2. Északi városkapu beavatkozási terület

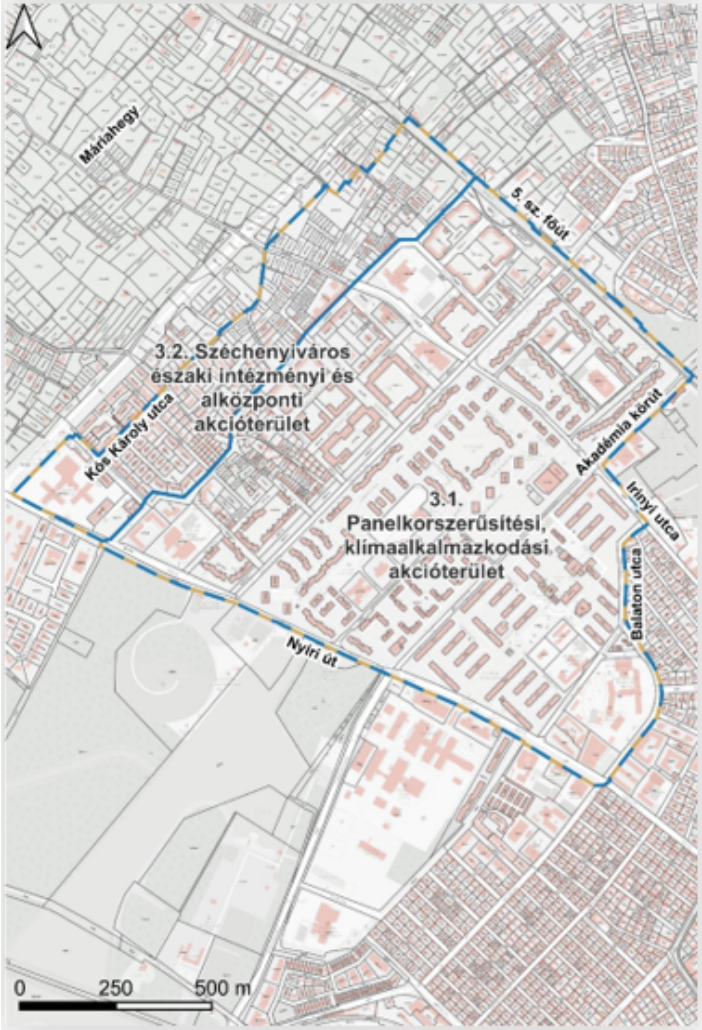
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
2.1. Károly Róbert körút menti lakóövezeti és szolgáltatási akcióterület: Károly Róbert krt. menti telkek/telektömbök ÉNy-i határa – 5. sz. főút menti ingatlanok DNY-i határa – Károly Róbert krt. menti telkek/telektömbök DK-i határa – Kós Károly utca – Nyíri út 2.2. Belső-Máriahegy lakó- és zöldövezet fejlesztési akcióterület: Széles köz – 5. sz. főút menti ingatlanok DNY-i határa – Károly Róbert krt. menti telkek/telektömbök ÉNy-i határa – Nyíri út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
2.1. Károly Róbert körút menti lakóövezeti és szolgáltatási akcióterület: Részben kiépítetlen közmű- és infrastrukturális rendszer, a kialakított gyűjtőút melletti gyenge kiskereskedelmi és szolgáltatási környezettel. 2.2. Belső Máriahegy lakó- és zöldövezet fejlesztési akcióterület: Jelenleg esetlegesen, irányítatlan módon átalakuló terület, kaotikus területhasználattal és telestruktúrával. A terület átalakulásához szükséges szabályozási, telekrendezési és műszaki infrastrukturális feltételek nem állnak rendelkezésre. A különböző területhasználatok (újonnan megjelenő minőségi lakókörnyezet kialakítása, illetve a hagyományos gazdálkodási formák) és társadalmi rétegek (magas társadalmi rangú lakók, illetve a régóta itt lakó kistermelők és a szociálisan rászorulók) térbeli keveredése jelentős társadalmi konfliktusokat hordoz az akcióterületen.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
Cél az akcióterületek minőségi ellátási- és lakókörnyezetének, valamint közterületeinek kiszabályozása, az együttműködő tervezés kereteinek kialakítása, a különböző területhasználatok irányítása. Rendezett területhasználat és településkép megtervezése és következetes végrehajtása. Az alközponti szerepre kijelölt Belső -Máriahegyi terület komplex és ütemezett funkcióbővítő fejlesztése, minőségi közlekedési, közterületi és zöldfelületi rendszer kialakítása.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
2.1. Károly Róbert körút menti lakóövezeti és szolgáltatási akcióterület			
- A Károly Róbert körút kiépült szakaszához kapcsolódó út, közmű- és zöldfelületi hálózati fejlesztések.	X	X	
- A lakó- és szolgáltatási övezet közterületi fejlesztése.	X	X	X
2.2. Belső-Máriahegy Belső Máriahegy lakó- és zöldövezet fejlesztési akcióterület			
- A Belső-Máriahegy lakóövezet telekrendezési, közterületi és zöldfelületi fejlesztése.		X	X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Nyíri út külső szakasz egyesített rendszerű gyalog- és kerékpárút építése, valamint a Szolnoki úti kerékpárút burkolat felújítása (TVP P1.V9 projekt)	X	X	

3. Széchenyiváros beavatkozási terület

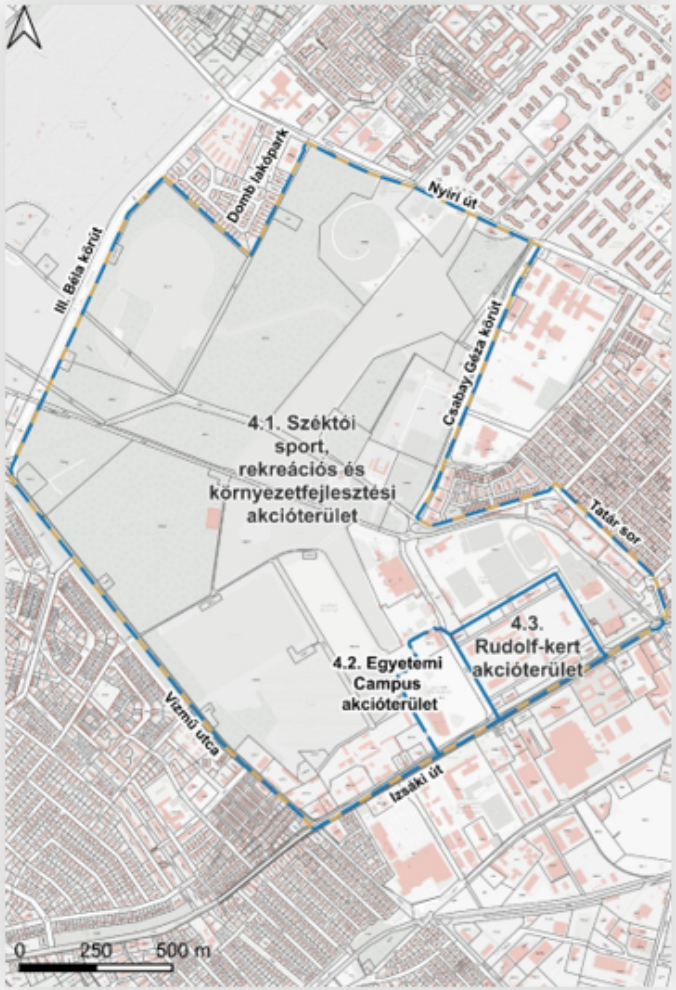
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
3.1. Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási akcióterület: Szent Györgyi Albert u. – Domby Lajos u. – Berzsenyi Dániel u. – Bajza József u. – 5. sz. főút – Akadémia krt. – Irinyi u. – Balaton u. – Nyíri út 3.2. Széchenyiváros északi intézményi és alközponti akcióterület: Kós Károly utca – Károly Róbert krt. menti telkek/telektömbök DK-i határa — 5. sz. főút – Bajza József u. – Berzsenyi Dániel u. – Domby Lajos u. – Szent Györgyi Albert u. – Nyíri út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
3.1. Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási akcióterület: Az épületállomány egy részének továbbra is korszerűtlen energetikai besorolása. Egyes területeken rossz állapotú, romló minőségű és csökkenő kiterjedésű zöldfelületek. A megnövekedett lakossági gépjárműállomány közterületi elhelyezéséből adódó problémák, egyre növekvő szabálytalan parkolás (pl. zöldfelületeken, gyalogosfelületeken, egyéb közterületeken). 3.2. Széchenyiváros északi intézményi és alközponti akcióterület: A lakosságszám bővüléséből és a változó társadalmi szükségletekből adódó intézményhálózati és ellátási/szolgáltatási hiányosságok, az új intézményhálózat egy részének műszaki, energetikai és üzemeltetési problémái, valamint elavult közterületek és romló zöldfelületi állapot.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
3.1. Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási akcióterület: Energiahatékony épületállomány kialakítása, a városüzemeltetési költségek csökkentése okos városüzemeltetési megoldásokkal (közvilágítási hálózat korszerűsítése, intelligens forgalomirányítás) klímaadaptív, zöldfelületi fejlesztés, a közösségi közlekedés és lágy közlekedési formák fejlesztése. 3.2. Széchenyiváros északi intézményi és alközponti akcióterület: Hangsúlyos városi alközponti funkciók fejlesztése. Intézmények és közterületek fejlesztése, minőségi zöldfelületi és közterületi rendszer kialakítása.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
3.1. Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási akcióterület			
- Az iparosított technológiával létesített lakóépületek energetikai felújításának folytatása, a lapostetők napelemes rendszerekkel történő hasznosítása.		X	X
- A távhőszolgáltatás hatékonyságának növelése. A közvilágítás optimalizálása, a zöldfelületi állomány minőségének megújítása.	X	X	X
- A parkolási infrastruktúra rendezése.		X	X
3.2. Széchenyiváros északi intézményi és alközponti akcióterület			
- Az alközponti szerepkört erősítő közlekedési, közterületi, parkolási, intézmény-felújítási és közszolgáltatásfejlesztési program.		X	X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Városi esőkertek kialakítása (TVP P1.V2 projekt)	X		
- Lánchíd utcai iskola környezetének közterületi fejlesztése (TVP P1.V5 projekt)	X		
- Lánchíd utcai iskola épületének és tornacsarnokának energetikai és gépészeti korszerűsítése (Egyéb: Állami forrás)	X		
- Lánchíd utcai iskola sportpályájának felújítása (Egyéb: Aktív Magyarország Program)	X		
- Kecskemét, Irinyi utca közúti fejlesztése a Március 15. utca és Károly Róbert körút közötti szakaszon (TVP P1.V10 projekt)	X	X	

4. Széktói fejlesztési terület beavatkozási terület

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
4.1. Széktói sport, rekreációs és környezetfejlesztési akcióterület: III. Béla krt. -Domb lakópark - Nyíri út - Csabay Géza krt. - Tatár sor - Izsáki út - Vízmű u.
4.2. Egyetemi Campus akcióterület: Csabay Géza krt. – Izsáki út – BÁCSVÍZ Zrt. vízműtelep határa – Kecskeméti Fürdő területhatára.
4.3. Rudolf-kert akcióterület: Olimpia u. – Izsáki út – Csabay Géza krt.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
4.1. Széktói sport, rekreációs és környezetfejlesztési akcióterület: A Messzi István Sportcsarnok épületenergetikai és parkolási problémái, valamint fejlesztési lehetőségeinek kérdései. A Kecskeméti Fürdő, a strand, valamint a széktói szabadstrand hatékony üzemeltetésének kérdései, nem megfelelő műszaki állapota, valamint a minőségi szolgáltatás hiányosságai. A Felső-Záportározó vízminőségi problémái, valamint a szabadidőközpont zöldfelületi állapotának romlása.
4.2. Egyetemi Campus akcióterület: A Campus építési beruházásainak elhúzódása, az eredetileg tervezett funkciók megvalósításának bizonytalanságai, a Campus és a Rudolf kert közötti közterületi- és zöldfelületi rendszer egységes képének hiánya, rendezetlensége.
4.3. Rudolf-kert akcióterület: A még fel nem újított épületek és zöldfelületek leromlott állapota, egyes területrészek beépítettlensége, tervezett funkcióinak és hasznosításának hiánya.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
4.1. Széktói sport, rekreációs és környezetfejlesztési akcióterület: A sportolási és rekreációs lehetőségek további bővítése, a sportinfrastruktúra minőségi fejlesztése, hatékony üzemeltetési feltételeinek javítása. A zöld- és kékinfrastruktúra elemeinek fenntartható fejlesztése, a Felső Záportározó vízminőségének javítása.
4.2. Egyetemi Campus akcióterület: ACampus épületeinek minőségi befejezése, közterületeinek és zöldfelületeinek fejlesztése.
4.3. Rudolf-kert akcióterület: A műemléki épületek és kapcsolódó közterületeinek minőségi megújítása, új közfunkciók befogadásával.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
4.1. Széktói sport, rekreációs és környezetfejlesztési akcióterület			
- A széktói sportközpont épületeinek, infrastruktúrájának és sportpályáinak folyamatos fejlesztése.	X	X	X
- A széktói szabadstrand és vízisport telep infrastruktúrájának fejlesztése, vízminőségének javítása	X	X	X
- A turisztikai és rekreációs szolgáltatások minőségi fejlesztése.	X	X	X
- A terület zöld- és kékinfrastruktúrájának komplex fejlesztése.	X	X	X
4.2. Egyetemi Campus akcióterület			
- Az adminisztrációs és kollégiumi épületek befejezése, valamint a Campus közterületeinek, zöldfelületeinek egységes rendezése.	X	X	
4.3. Rudolf-kert akcióterület			
- Kada Elek Technikum épületeinek (6 db) műemléki kialakítása.	X	X	
- A Rudolf-laktanya még nem hasznosított területeinek és épületeinek műemléki felújítása, szolgáltatási, kulturális és rekreációs hasznosítása, közterületi és zöldfelületi megújítása.	X	X	X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Rudolf laktanya rehabilitációs fejlesztése (TVP P1.V4. projekt)	X		
- Városi sportkomplexum megújuló energiára történő átállása (TVP P2.V5. projekt)	X	X	
- Kecskeméti SZC Kada Elek Technikum telekhatáron belüli közműellátásnak kiépítése (Egyéb: VJP)	X		
- „Kecskeméti SZC Kada Elek Technikum fejlesztése, beruházás befejezése" (Egyéb: Állami forrás)	X	X	
- Aktív és rekreációs turizmust célzó fejlesztés Kecskeméten (TVP P6.V3. projekt)	X	X	X

5. Nyíri úti Kórház fejlesztési terület

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

5.1. Gyógyintézeti központ akcióterület: Nyíri út – Juhar u. – Fürdő u. – Csabay Géza krt.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

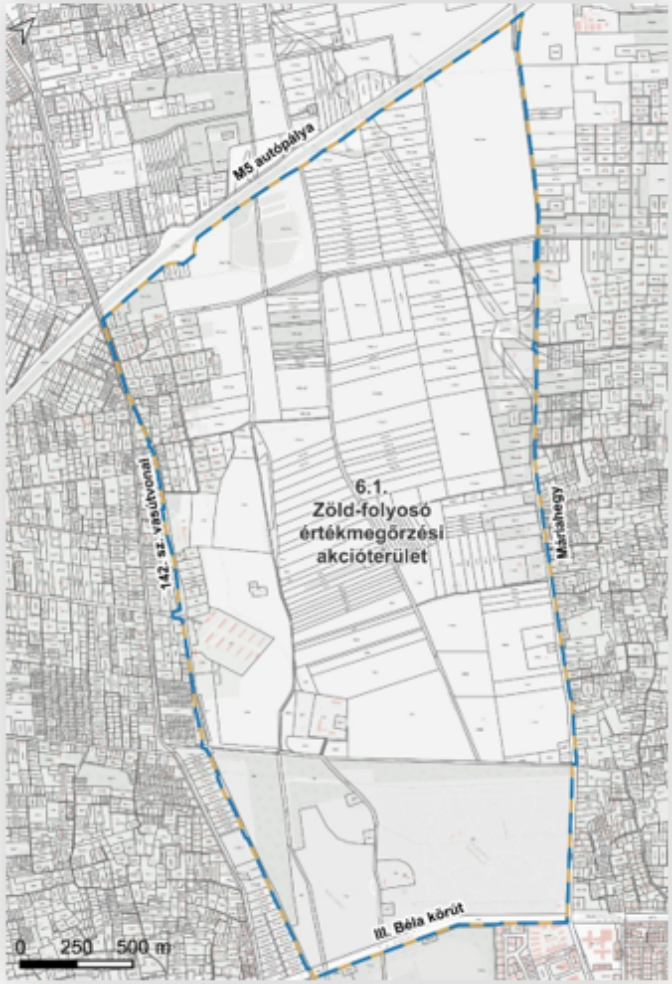
A kecskeméti kórház 2015-ig kettő, közel azonos méretű telephellyel rendelkezett. Ez a helyzet nem csupán gazdaságtalan üzemeltetést eredményezett, hanem a betegek gyógyulási esélyeit is rontották (diagnosztika és intenzív ellátás csak a nyíri úti telephelyen volt elérhető) Az egészségügyi fejlesztések vontatott megvalósítása, valamint a nyíri úti telephely helyhiánya miatt több részleg és ellátási forma (Pszichiátria, Reumatológia, Krónikus belgyógyászat, Üzemegészségügy) sem tudott a mai napig a Kórház Nyíri úti telephelyén megjelenni. Problémát jelent továbbá a Kórház körüli közlekedés és parkolás, valamint a fejlesztési terület városképi megjelenése.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

- A költséghatékony egy telephelyes kórházi működés feltételeinek megteremtése, korszerű Gyógyintézeti Központ kialakítása, hatékony betegellátással. A még hiányzó betegellátó épületek kialakítása az ahhoz kapcsolódó közlekedési- és zöldfelület-fejlesztésekkel.
- A rendelőépület és a kórház külső megközelítésének és a beteglogisztikának a fejlesztése.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
5.1. akcióterület			
- A kórház és a rendelőintézet jobb megközelítését elősegítő infrastrukturális fejlesztések (új mentőfeljáró, a rendelőintézet gyalogosrámpa rekonstrukciója a Csabay Géza krt. felől, a betegszállítást biztosító liftek modernizálása)	x	x	
- Egytelephelyes korszerű Gyógyintézeti Központ kialakítása a még hiányzó épületek és ellátási osztályok kialakításával			x
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Az épületek külső megközelítésének és a beteglogisztikának a fejlesztése (egyéb: központi költségvetésből finanszírozott projekt)	x	x	
- Pólus II. program folytatása			x

6. Belsőnyír-Széktó

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

6.1. Zöld-folyosó értékmegőrzési akcióterület: M5 autópálya – 01538/13 hrsz. – 01538/19 hrsz. – Nyíri út (külső szakasz) – III. Béla krt. – 142. sz. vasútvonal

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

A város külterületi lakóterületi terjeszkedése és a klímaváltozás hatásai jelentős kihívást jelentenek a kecskeméti táji és zöldfelületi rendszerben. A térség szárazodása, a homoktalajok deflációs veszélye, a zöldfelületek állapotának romlása érzékelhető a területen. A zöldfelület hálózatossága alulfejlett, így ökológiai ellenállóképessége viszonylag alacsony.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

- Az ökológiai folyosó elemeinek erősítése, a homoktalajok megkötése, a természetközeli tájak fokozott védelme, a vízpótlás feltételeinek kialakítása.
- Az OTrT-ben és a BKVmTrT-ben kijelölt erdőterületek vizsgálatokon alapuló kialakítása, fejlesztése.
- Az okszerű tájhasználat elősegítése, a kertgazdálkodás, a növény- és gyümölcstermesztés elősegítése, a turizmus fejlesztése.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
6.1. akcióterület			
- A terület ökológiai adottságaihoz alkalmazkodó, megfelelő fajösszetételű, elegyes, erdőállomány telepítése, a kiszáradt állományok folyamatos pótlása.	x	x	x
- A térség vízpótlásának biztosítása, a talajvíz regenerációja érdekében	x	x	x
- A változatos talaj- és terepadottságokhoz alkalmazkodó sokszínű tájhasználat (családi tanyai gazdálkodás övezete, erdők, szántók, gyepek) kialakításának vizsgálata és annak megvalósítása	x	x	x
- A lágy közlekedési módok fejlesztése	x	x	
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Nyíri út külső szakasz egyesített rendszerű gyalog- és kerékpárút építése (TVP P1.V9)	x	x	
- Országfásítási Program (Egyéb: Állami forrás)	x	x	x
- „Csukás-éri főcsatorna és kapcsolódó területek vízvisszatartó kapacitásának növelése" (Egyéb: KEHOP Plusz-2.2.1-25)	x	x	

7. Homokbánya-Alsószéktó

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

7.1. Egyetemi Smart City fejlesztési akcióterület: Rosta utca – 21892/1 hrsz. – 21899/7 hrsz. – 152. sz. vasútvonal – Gábor Dénes u.
7.2. Homokbánya Városi alközpont fejlesztési akcióterület: Dunaföldvári út – Izsáki út – Alsószéktó tanya közterület (21825/257 hrsz.; 21825/221 hrsz.; 01002 hrsz.) – 152. sz. vasútvonal – 21899/7 hrsz. – 21892/1 hrsz. – Gábor Dénes u. – Írisz u.
7.3. Tudományos és Technológiai Park akcióterület: Gábor Dénes u. – 152. sz. vasútvonal – Homokbánya nevű városrész D-i határa – Boróka u.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

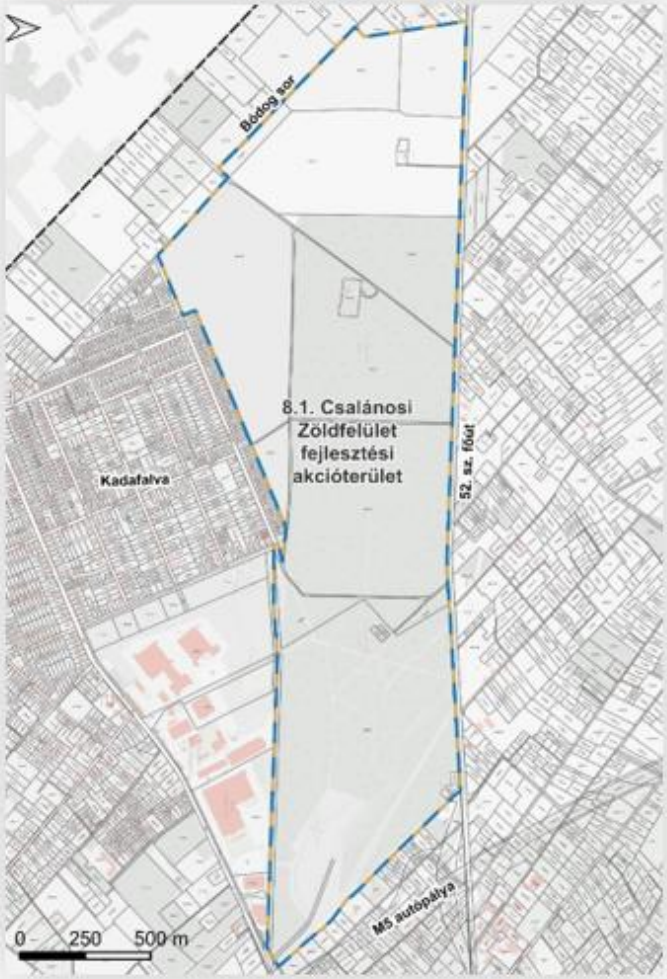
7.1. Egyetemi Smart City fejlesztési akcióterület: Az akcióterület térszerkezetileg jelenleg még inhomogén, alulhasznosított, a környező területektől elszigetelt, területe rendezetlen, s úthálózatát tekintve feltáratlan.
7.2. Homokbánya Városi alközpont fejlesztési akcióterület: Az akcióterület városképileg vegyes képet mutat. A terület egy részének átépülése már megkezdődött, számos lakóingatlan, intézményi és közterületi fejlesztési projekt valósult már meg, ugyanakkor a terület egy jelentős része még rendezetlen és alulhasznosított. A terület tulajdoni viszonyai sokszínűek, s nem alakult még ki az akcióterületet érintő egységes fejlesztési koncepció.
7.3. Tudományos és Technológiai Park akcióterület: A terület egységes fejlesztésének hiányzik a koncepcionális háttere. A terület alulhasznosított, s jelenleg nem megfelelő a közlekedési feltártsága sem.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

7.1. Egyetemi Smart City fejlesztési akcióterület: A tudásváros projekt megvalósítása, okosváros megoldásokkal, minőségi munkahelyekkel és magas színvonalú köz- és lakóterületekkel.
7.2. Homokbánya Városi alközpont fejlesztési akcióterület: Teljes értékű városi alközpont kialakítása, bérlakások fejlesztésével, belvárosi funkciók kiköltöztetésével (pl. kulturális, közigazgatási, rekreációs), új intézmények létrehozásával és magas minőségű közterületi és zöldfelületi rendszer kialakításával.
7.3. Tudományos és Technológiai Park akcióterület: Kecskemét legújabb tudományos és technológiai parkjának kialakítása az egyetem együttműködésével.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
7.1. akcióterület			
- A Tudásváros projekt megvalósítása			X
7.2. akcióterület			
- Bérlakásfejlesztési programok indítása	X	X	X
- Egységes közterületi és zöldfelületi fejlesztési program indítása			X
7.3. akcióterület			
- Tudományos és technológiai park kialakítása			X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Bérlakás Építési Program (Egyéb: Állami forrás)	X		

8. Csalánosi erdő

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
8.1. Csalános Zöldfelület fejlesztési akcióterület: Bódog sor – 52. sz. főút – Csalánosi erdő állomány Ny-i határvonala – Csalánosi-csatorna – 11751/52 hrsz. – Kadafalva nevű városrész É-i határa

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
A növekvő hőmérséklet és a szárazság miatt a fenyőállomány jelentősen leromlott, megbetegedett. Emiatt a területen rendszeresen szükség van egészségügyi fakitermelésre és a beteg fák eltávolítására. Problémát jelent a terület talajvíz szintjének csökkenése és a Csalánosi-tó kiszáradása. Kedvelt rekreációs övezetként az erdő visszatérő problémája a felhalmozódó lakossági szemét, illetve az illegális hulladékelhelyezés, ami rontja a parkerdő képét és veszélyezteti az élővilágot.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
- Városierdő-fejlesztési Mintaprogram elindítása. - Klímaállóbb, a biodiverzitást növelő erdőterület kialakítása őshonos lombos fafajok betelepítésével. - Vízpótlási, vízmegtartási program elindítása - Természetbarát rekreációs fejlesztések elindítása a Csalánosi Parkerdő területén

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
8.1. akcióterület			
- Városierdő-fejlesztési Mintaprogram megvalósítása, faültetés és pótlás	X		
- Vízmegtartási és élőhelyrehabilitációs program		X	X
- A parkerdő sétautvonalainak megújítása, új tanösvény kialakítása, pihenőhelyek, padok és egyéb jóléti berendezések cseréje, modernizálása	X		
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Városierdő-fejlesztési Mintaprogram (Egyéb: Állami forrás))	X		

9. Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

9.1. Kecskemét-Alsó vasútállomás revitalizációs akcióterület: 2157/3 hrsz. – Szultán u. – Vasút u. – Külső-Szegedi út – Gőzmalom u. – Mátkói út – Vasút u. – Halasi út
9.2. Szent László város barnamezős fejlesztési akcióterület: Gőzmalom u. – Külső-Szegedi út – Mindszenti krt. – Mátkói út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

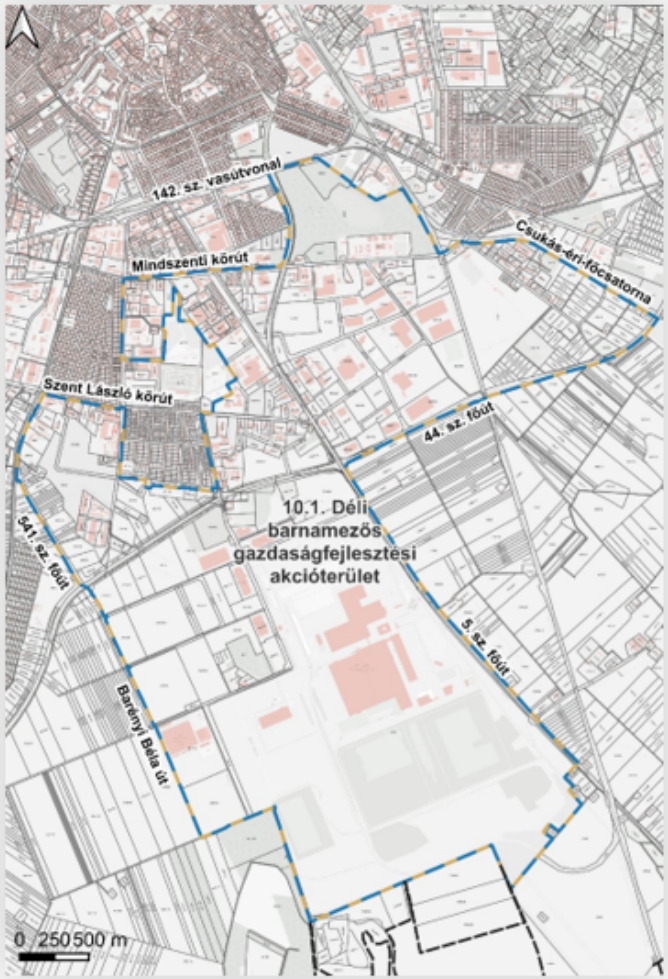
9.1. Kecskemét-Alsó vasútállomás revitalizációs akcióterület: A terület jelentősen alulhasznosított, a pályaudvar területe rendezetlen, a terület megközelíthetősége, gyalogos- és autóbuszos kiszolgálása nem megoldott. Településképi megjelenése nem megfelelő.
9.2. Szent László város barnamezős fejlesztési akcióterület: A terület beépítése kialakult, ugyanakkor rendezetlen, Az elmúlt évtizedekben a Gksz-es övezetben számos olyan zavaró hatású, veszélyes vagy termelő üzem is megjelent, amely jelentős kihívást jelent a terület hosszú távú rendezésében.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

9.1. Kecskemét-Alsó vasútállomás revitalizációs akcióterület: Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezetének komplex közterületi és zöldfelületi rendezése, a gyalogos felüljáró felújítása, valamint az akcióterület közlekedési rendszerének (gyalogos, kerékpáros, közúti, parkolási és tömegközlekedési) megújítása.
9.2. Szent László város barnamezős fejlesztési akcióterület: A terület elhelyezkedéséhez és gazdasági adottságaihoz jobban illeszkedő kisipari, kiskereskedelmi és szolgáltatási övezeti megújítása a terület jelentős zöldítésével.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
9.1. akcióterület			
- A 142-es számú Lajosmizse-Kecskemét közötti vasútvonal fejlesztésének előkészítése és megvalósítása a vasútállomás korszerűsítésével	x	x	x
- A vasútvonal elővárosi utasforgalmi növekedéséhez kapcsolódó közlekedési és közterületi fejlesztése		x	x
- A gyalogos felüljáró felújítása		x	
9.2. akcióterület			
- A terület átalakítását szolgáló fejlesztési koncepció elkészítése, az új rendezési tervvel történő összhang megteremtése - A terület átalakulásának menetét szolgáló akcióterv készítése	x		
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Lajosmizse-Kecskemét közötti vasútvonal fejlesztésének előkészítése és tervezése (Egyéb: IKOP Plusz,)	x	x	

10. Déli iparterület

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

10.1. Déli barnamezős gazdaságfejlesztési akcióterület: Mindszenti krt. – Kiskunfélegyházai út – 142. sz. vasútvonal – 140. sz. vasútvonal – Csukás-éri-főcsatorna – 44. sz. főút – 5. sz. főút – 0797 hrsz. – 0800/7 hrsz. – 0799 hrsz. – 0801/113 hrsz. – 0801/329 hrsz. – Bárényi Béla út – 541. sz. főút – Szent László krt. – Kósafalu nevű városrész határa – 8670 hrsz. – 8812/37 hrsz. – Trafó u. – Matkói út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

Az akcióterület számos problémája közül kiemelhető, hogy a terület benépesülése hosszú időn keresztül megfelelő koncepcionális háttér nélkül, tudatos előkészítés nélkül, ezért fordulhatott elő, hogy míg a főbb feltáró utak mentén az ipari és kereskedelmi telephelyek többé-kevésbé összefüggő sávja alakult ki, addig a belsőbb területek beépítetlenek maradtak, melyekről hiányzott a belső feltáró úthálózat és közművek, melyek kiépítése csak nagyobb költségekkel volt megvalósítható. Az akcióterület északi részében a fejlesztési tartalékterületek kimerülőben vannak. Ezzel összefüggésben a területen megjelenő vállalkozások jelentős igényeket támasztottak az úthálózat bővítésével szemben. Nem megoldott az akcióterület megfelelő kerékpáros elérése. További probléma a jelentős tájterhelés következtében megjelenő kedvezőtlen környezeti hatások jelentkezése (pl. növekvő forgalom, romló levegőminőség, fogyatkozó zöldfelületek, s jelentős hőszigethatás kialakulása).

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

Törekedni kell a pazarló területhasználat – szabályozással, jobb területelőkészítéssel történő – megszüntetésére, az infrastrukturális ellátottság ütemezett kiépítésére, az alulhasznosított gazdasági területek benépesítésére, a befektetők erre a területre történő irányítására, valamint az iparterületek határainak védőfásítására, városképi rendezésére.
Szükség van az 5-ös számú főút déli – városból kivezető szakaszának – fejlesztésére, valamint a 140-es vasútvonal korszerűsítésére és egy megálló kialakítására a Mercedes üzemével szemben.
Meg kell oldani a déli iparterület kerékpáros infrastruktúrájának kiépítését a legfontosabb városi irányokból, a megfelelő megközelíthetőség érdekében.
A Mercedes gyár szomszédságában található területeken, egy komplex, a termelő vállalatok igényeit kielégítő „gazdasági szolgáltatási övezet" kialakítása

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
10.1. akcióterület			
- Az 5. sz. főút (54. számú főút és 5. számú főút 93+360 km sz. közötti) négynyomúsítása	X		
- A 140-es számú vasútvonal fejlesztése, új vasúti megálló létesítése a Mercedes gyárral szemben			X
- Tudatos területhasználati szabályozás, az akcióterület belső úthálózatának és közműveinek ütemezett kiépítése	X	X	X
- A déli iparterület kerékpáros kapcsolatainak fejlesztése	X		X
- Védőfásítások és az iparterületek zöldítése	X	X	X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Az 5. sz. főút (54. számú főút és 5. számú főút 93+360 km sz. közötti) négynyomúsításának tervezése és kivitelezése (Egyéb: Állami forrás)	X	X	
- „Kecskemét Déli Iparterület bővítési feladataihoz kapcsolódó víziközmű-fejlesztések" (Egyéb: Állami forrás)	X		
- 140. számú vasútvonal Cegléd (bez.) – Kiskunfélegyháza (kiz.) tervezése (Egyéb: IKOP Plusz)	X	X	

11. Alsó-záportározó területe

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

11.1. Alsó-záportározó Vízgazdálkodási és Megújuló Energiatermelési akcióterület: Mártírok útja – 45101 sz. út – 0759/10; 0759/28; 0759/21; 0759/4; 0763/2 hrsz-ek D-i határvonalainak szakaszai – Csukás-éri főcsatorna

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

A Csukás-éri-főcsatorna alsó szakaszán lévő Alsó-Záportározó vízgazdálkodásának központi problémája a drasztikusan lecsökkent kapacitása (üzemi szinten a tervezett 339.360 m³ helyett csak kb. 160.000 m3), ami az elmúlt évtizedek feliszapolódásának és benövényesedésének következménye. A terület nem alkalmas a nagyobb léptékű vízvisszatartásra

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

A csapadékvíz és tisztított szennyvíz visszatartásához kapcsolódó vízgazdálkodási fejlesztések.
Az Alsó-záportározó területének vízgazdálkodási fejlesztéséhez kapcsolódó zöldfelületi fejlesztések (az új medervonalak mentén többszintű növényzetet (hidrofita, mocsári, cserje, puhafa ligetek) telepítése, fásítás), valamint nagyléptékű táji- és zöldfelületi rekreációs lehetőségek előmozdítása, támogatása.
A megújuló energiatermelés lehetőségeinek vizsgálata.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
11.1. akcióterület			
- Az Alsó-záportározó infrastrukturális fejlesztése	X	X	
- Az akcióterület zöldfelületi fejlesztése	X	X	
- A terület rekreációs lehetőségeinek bővítése, kerékpárút kialakítása			X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- „Csukás-éri főcsatorna és kapcsolódó területek vízvisszatartó kapacitásának növelése" (Egyéb: KEHOP Plusz)	X	X	

12. Hunyadi-ék fejlesztési terület

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
12.1. Hunyadi revitalizációs akcióterület: Béke fasor – Géza fejedelem krt. – Kaffka Margit u. – Szolnoki út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
Az akcióterületen a korábbi termelőipar nagyrészt felszámolásra került. A barnamezős területre részben kiskereskedelmi és intézményi funkciók települtek, ugyanakkor az akcióterület egy része továbbra is alulhasznosított és rendezetlen.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
Átgondolt és tervszerű barnamezős revitalizációs program indítása, szolgáltatási és kiskereskedelmi jellegű funkciók befogadása, komplex közterületi revitalizációjával összefüggésben

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
12.1. akcióterület			
- A barnamezős terület funkcióváltó megújításának előkészítése a közterületek felújításával			X
- A szolnoki úti kerékpárút felújítása	X	X	
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Szolnoki úti kerékpárút burkolat felújítása (TVP P1.V9)	X	X	

13. Hunyadiváros

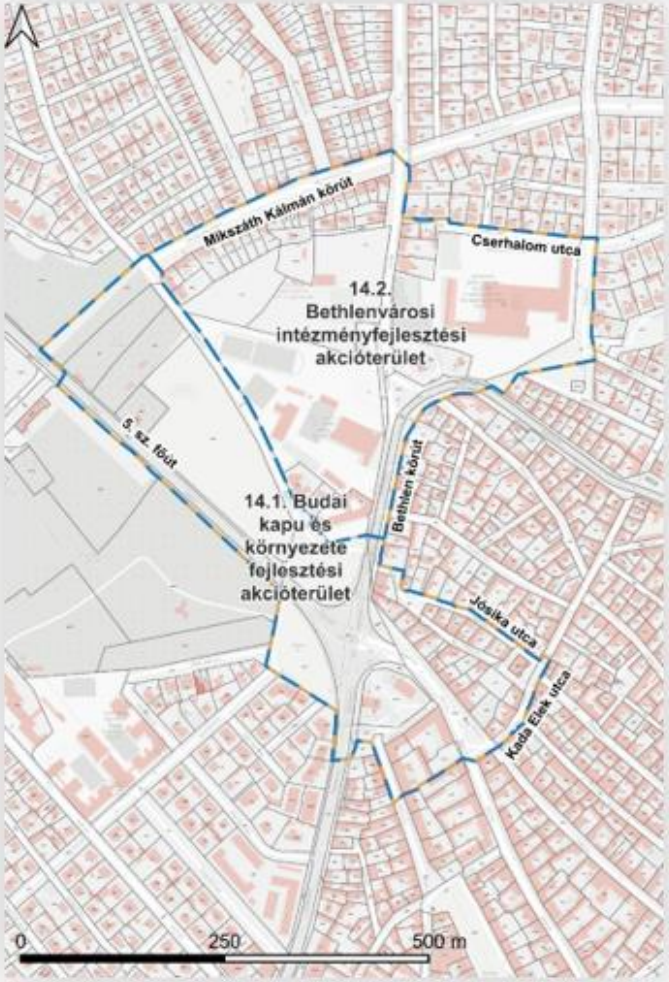
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
13.1. Ceglédi út menti barnamezős közlekedési, kiskereskedelemi és szolgáltatási akcióterület: 0366 hrsz. – Köröshegy tanya közterület (0407/4 hrsz.) – Ceglédi út nevű városrész K-i határa (kisebb módosításokkal) – 140. sz. vasútvonal 13.2. Hunyadiváros lakóterületi és intézményfejlesztési akcióterület: Kőrösihegy nevű városrész határa – Palota u. – Mátyás király krt. – Czollner köz – Liszt Ferenc u. – Pázmány Péter u. – 140. sz. vasútvonal (és Kecskeméti vasútállomás)

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
13.1. Ceglédi út menti barnamezős közlekedési, kiskereskedelemi és szolgáltatási akcióterület: Városképileg, közterületi és közlekedési szempontból is rendezetlen terület (pl. rendezetlen közterületek, csatlakozó utcák csomóponti kialakításának problémái, a parkolás rendezetlensége). A város egyik legfontosabb forgalmi irányaként sem a Ceglédi út (441. sz. főút) keresztmetszete, sem a csatlakozó utak csomóponti kialakításai, sem pedig a forgalom 140-es vasútvonalon történő különszintű átvezetése nem megoldott. 13.2. Hunyadivárosi lakóterületi és intézményfejlesztési akcióterület: A megfelelő intézményi ellátottság ellenére a városrész presztízse nem megfelelő, az akcióterület társadalma elöregedő képet mutat, intézményei felújításra szorulnak, az akcióterület nyugati részén a volt baromfifeldolgozó („Barnevál") gazdasági területe ma már zárványként ékelődik a várostestbe.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
13.1. Ceglédi út menti barnamezős közlekedési, kiskereskedelemi és szolgáltatási akcióterület: Ceglédi út és környezetének közlekedési és városképi rendezése, ennek részeként a hiányzó közúthálózati kapcsolatainak (pl. Nagy Lajos kir. krt. és a Mátyás kir. krt. 140-es számú vasútvonal alatti összekötése, az Intermodális csomópontot kiszolgáló új feltáró út kialakítása a 140-es sz. vasútvonallal párhuzamosan) megteremtése és közlekedési csomópontjainak fejlesztése, a Ceglédi út menti kereskedelmi és szolgáltatási terület egységes elvek szerinti városképi rendezése. 13.2. Hunyadivárosi lakóterületi és intézményfejlesztési akcióterület: a Hunyadiváros lakójellegének erősítése, városrészi alközponti szerepének fejlesztése, közterületeinek rendezése, a volt „Barnevál" barnamezős terület funkcióváltó revitalizációja, valamint a kapcsolódó közúti- és tömegközlekedési fejlesztések részeként, a városrész elzártságának csökkentése.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
13.1. akcióterület			
- A Nagy Lajos kir. krt. és a Mátyás kir. krt. 140-es számú vasútvonal alatti összekötése			X
- A Ceglédi út és a 140-es számú vasútvonal különszintű keresztezésének kialakítása			X
- A Mátyás kir. krt. felújítása	X	X	
- A Ceglédi út menti kiskereskedelmi és szolgáltatási övezet városképi rendezése, zöldítése			X
13.2. akcióterület			
- A volt „Barnevál" barnamezős terület lakóterületi fejlesztése	X	X	X
- Mátyás király körút felújítása	X	X	
- Hunyadivárosi Bölcsőde (Csengettyűs Bölcsőde) fejlesztése	X	X	
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Mátyás király körút felújítása (TVP P1.V14 projekt)	X	X	
- Hunyadivárosi Bölcsőde (Csengettyűs Bölcsőde) fejlesztése (TVP P3.V1 projekt)	X	X	

14. Bethlenváros

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
14.1. Budai kapu és környezete fejlesztési akcióterület: 4769/1 hrsz. – Hegedűs köz – Kazinczy u. – Jósika u. – Kada Elek u. – Sétatér u. – Budai út
14.2. Bethlenvárosi intézményfejlesztési akcióterület: Mikszáth Kálmán krt. – Cserhalom u. – Talfája köz – Bethlen krt. – Hegedűs köz

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
14.1. Budai kapu és környezete fejlesztési akcióterület: A központi belterület egyik legfontosabb közlekedési csomópontja a város új, fenntartható és klímatudatos közlekedési rendszerének egyik kitüntetett helyszíne lehet, azonban a csomópont forgalmi kialakítása egyre kevésbé tud megfelelni a város növekvő forgalmi terhelésének, illetve jövőbeli közlekedési módváltási szerepkörének.
14.2. Bethlenvárosi intézményfejlesztési akcióterület:

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
14.1. Budai kapu és környezete fejlesztési akcióterület: A „Budai Kapu" (Mátyás tér) közlekedési csomópontjának átépítése, új közlekedési módváltási, szolgáltatási és kiskereskedelmi szerepkör kialakítása, parkolóház építésével, a közösségi közlekedés fejlesztésével, járműmegosztási szolgáltatások létesítésével. A Budai Kapu ikonikus, zöldfelületi karakterű településképi (városkapu) szerepének és arculatának erősítésével.
14.2. Bethlenvárosi intézményfejlesztési akcióterület: Az intézményi negyed oktatási-képzési funkcióinak továbbfejlesztése

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 – 2027	2028 – 2029	2030 –
14.1. akcióterület			
- A „Budai Kapu" (Mátyás tér) közlekedési csomópontjának átépítése			x
- Új közlekedési módváltási zóna kialakítása			x
- A Mátyás tér és környezetének zöldfelületi megújítása			x
- Kiskereskedelmi és szolgáltatói negyed építése a volt kiskatolikus temető helyén			x
14.2. akcióterület			
- Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Technikum új sportcsarnokának létesítése,	x	x	
- Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Technikum tantermeinek modernizációjára, új oktatási eszközök beszerzése, digitális technológiák integrálása az oktatásba	x	x	x
- A jelentkező munkaerőpiaci igényeket kielégítő új szakok indítása, tananyagok fejlesztése, a képzés és átképzés rendszerének fejlesztése	x		
- Az NJE Tangazdaságának fejlesztése		x	x
- A Mészöly Gyula téren található NJE telephely korszerűsítése, a volt kollégiumi épület felújítása, új funkciókkal való megtöltése.			x
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Technikum új sportcsarnokának (Futsal csarnok) létesítése (Egyéb: MLSZ - Országos Futsal Csarnok Építési Program és saját erő)	x	x	

15. Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

15.1. Intermodális csomópont fejlesztési akcióterület: Ceglédi út – 140. sz. vasútvonal (Kecskeméti vasútállomás) – 6148/4 hrsz. (Kodály Zoltán tér határa) – Bethlen krt.
15.2. Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési akcióterület: 6148/4 hrsz. (Kodály Zoltán tér határa) – 140. sz. vasútvonal (Kecskeméti vasútállomás) – 1346/6 hrsz. – 1345 hrsz. – Kuruc krt.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

15.1. Intermodális csomópont fejlesztési akcióterület: Az elmúlt másfél évtizedben Kecskeméten közel 20 000 új munkahely létesült, a napi ingázók száma (hivatásforgalmi) meghaladja napjainkban a 40 000 főt. A város közútjain regisztrált forgalom nagysága is növekszik, amely jelentős forgalmi és környezeti terhelést okoz, így időszerűvé vált a kötöttpályás és közösségi közlekedés előtérbe helyezése, az intermodalitás és a közlekedési módváltás feltételeinek javítása a város fenntartható mobilitásának biztosítása érdekében.
15.2. Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési akcióterület: A város egyik legértékesebb pontján a városkapu helyzetben lévő akcióterület északi része évek óta rendezetlen állapotot mutat, jelentősen rontja a városképet. A terület hasznosítása nagymértékben hozzájárulna a Kuruc körút menti városrész presztízsének növeléséhez, valamint a lakó- és gazdasági területeinek megújulásához.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

15.1. Intermodális csomópont fejlesztési akcióterület: Új intermodális csomópont kialakítása, a közlekedési módváltás feltételeinek javítása, az akcióterület közlekedési kapcsolatainak fejlesztése, a vasútkert közterületi megújításának folytatása, valamint a városkapu helyzetben lévő akcióterület településképének javítása.
15.2. Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési akcióterület: Az akcióterület üresen álló, alulhasznosított részének új funkciókkal történő gazdagítása, a parkolási és a lágy közlekedési módok lehetőségeinek javítása, valamint a tervezett fejlesztésekkel a városrész revitalizációs folyamatainak felgyorsítása.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
15.1. akcióterület			
- Az intermodális csomópont megépítése a kapcsolódó parkolási infrastruktúra fejlesztésével	x	x	x
- A vasútkert közterületi és zöldfelületi fejlesztésének folytatása			x
- Az intermodális csomópont jobb megközelítését segítő közúti csomópontfejlesztések elindítása		x	x
15.2. akcióterület			
- A volt KTE pálya funkcióbővítő fejlesztése	x	x	
- A terület keleti részén, a vasútvonallal párhuzamosan új feltáróút létesítése és a volt hűtőháznál történő kikötése a Kuruc körútra			x
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Kecskemét Megyei Jogú Város vasútállomás intermodális átszállókapcsolatainak fejlesztése és P+R parkolók kialakítása (Egyéb: Kormányzati forrás)	x	x	
- Lakópark létesítése a volt KTE pályán (Egyéb: magánforrás)	x	x	

16. Belváros

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

16.1. Városközpont akcióterület: Szilády Károly u. – Széchenyi tér – Hornyik János krt. – Piaristák tere – Koháry István krt. – Csányi János krt. – Beniczky u. – Csongrádi út – Bajcsy-Zs. Endre krt. – Horváth Döme krt. – Dobó István krt.

16.2. Rákócziváros tömbrehabilitációs akcióterület: Erdősi Imre utca – Kaszap u. – Bethlen krt. – Kuruc krt. – Bem u. – Vörösmarty u. – Csányi János krt. – Koháry János krt. – Jókai u.

16.3. Homokidomb értékvédelmi akcióterület: Széchenyi krt. – Budai kapu – Jókai u. – Piaristák tere – Hornyik János krt. – Széchenyi tér – Szilády Károly krt. – Kiskert u. – Nyíl u.

16.4. Árpádváros Kőhíd utcai akcióterület: Dobó István krt. – Horváth Döme krt. – Mezei u. – Horog u. – Szabad u. – magyar u. – 396 hrsz. – 1856 hrsz. – Kossuth krt. – Árpád krt. – Kiskert u.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

16.1. Városközpont akcióterület: A városközpont túlzott funkcionális egyközpontúsága, s forgalomvonzó hatása. A Kiskörút közlekedési területének belvárosi térfüzéreket elvágó hatása. A Kiskörút forgalmi és városszerkezeti, valamint a Széchenyi tér jövőbeli funkcionális szerepkörének tisztázatlansága. A városközpont túlzott közlekedési zsúfoltsága, a parkolási helyzet megoldatlansága, valamint az akcióterületen belüli eltérő közterületi minőség városképet rontó hatása.

16.2. Rákócziváros tömbrehabilitációs akcióterület: Egységesebb városkép hiánya, az eltérő műszaki állományú épületállomány és közterületi minőség következtében. Túlzott közúti forgalom, rendezetlen parkolás.

16.3. Homokidomb értékvédelmi akcióterület: Az egységes utca és városkép hiánya, a karaktert képző épületek műszaki és közterületek zöldfelületi leromlása miatt.

16.4. Árpádváros Kőhíd utcai akcióterület: A panelkorszerűsítési program leállása, nem megfelelő közterületi és zöldfelületi rendszer, parkolási problémák.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

16.1. Városközpont akcióterület: A túlzottan egyközpontú rendszer oldása, a Főtér minden irányban történő kiterjesztésével egy egységesen magas színvonalú, klímabarát közterületi rendszer kialakítása, a főtéri gyalogos övezet kiterjesztésével és a zöldfelületek növelésével. A turisztikai vonzerő fenntartása, erősítése, a városközpont vendéglátói, kulturális és közösségépítő rendezvény funkcióinak bővítése, egy pezsgő, a minőségi szórakoztatáson és szabadidő eltöltésén alapuló belvárosi milió kialakítása. A belváros közlekedési és parkolási rendszerének átalakítása (gépjármű forgalom csökkentése, a felszíni parkolás visszaszorítása, a munkavállalói parkolás megoldása, a tömegközlekedés előnybe részesítése), a Kiskörút forgalmi és városszerkezeti szerepének újragondolása, az átmenő forgalmának csökkentése. Ezzel is összefüggésben, a belvárosban a közösségi-, a gyalogos-, a kerékpáros és egyéb lágy közlekedési formák előnyben részesítése.

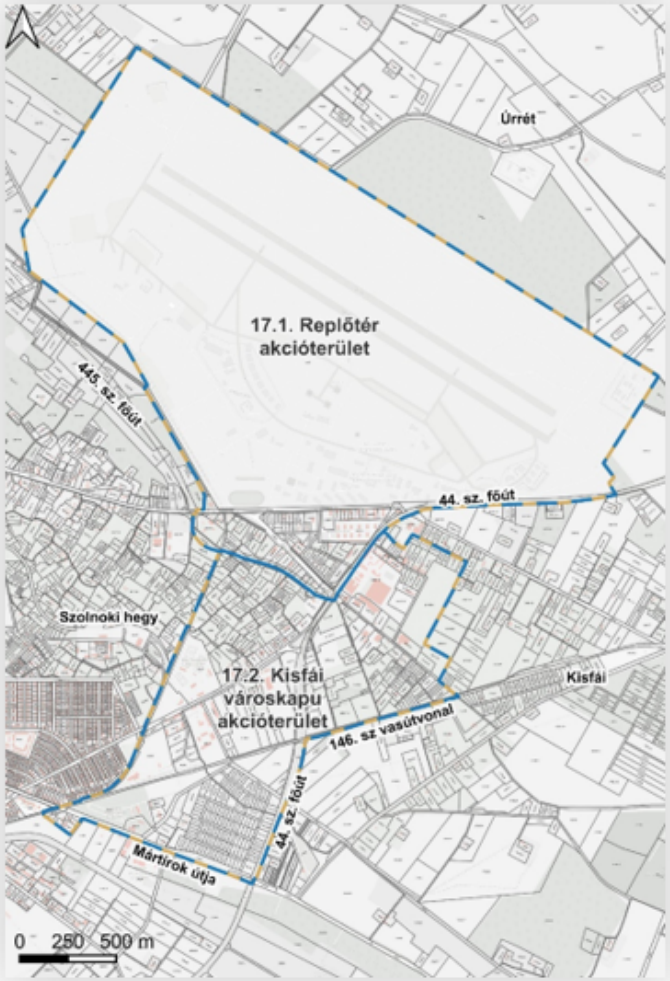
16.2. Rákócziváros tömbrehabilitációs akcióterület: Az akcióterületi lakásállomány revitalizációja, egységesebb város- és utcakép formálása, amely hozzájárulhat a városrész társadalmi megújulásához, a belvárosi lakhatás vonzóbbá tételéhez, a városközponti kulturális, rekreációs és vendéglátói funkciók megerősítéséhez, valamint a mobilizációs igények csökkentéséhez.

16.3. Homokidomb értékvédelmi akcióterület: A kulturális és épített örökség megóvása, a Homokidomb épületeinek örökségvédelmi szemléletű megújítása, a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése.

16.4. Árpádváros Kőhíd utcai akcióterület: Az épület- és intézményállomány, valamint a közterületek, a parkolási helyzet és a zöldfelületek tervezett megújítása, valamint a Panelkorszerűsítési Program folytatása a klímavédelmi szempontok javítása, illetve a városrész lakókörnyezetének élhetőbbé tétele érdekében

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
16.1. akcióterület			
- A Kiskörút felújítása, a közlekedésbiztonsági követelmények javításával, a lágy közlekedési módok előtérbe helyezésével	X	X	
- A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház és környezetének komplex felújítása			X
- Katona József Könyvtár épületének infrastrukturális fejlesztése	X	X	
- A Széchenyi tér jövőbeli szerepkörének és közterületi megjelenésének komplex vizsgálata		X	
- Az Arany János és a Görögtemplom utca, valamint a Luther köz magas minőségű közterületi és zöldfelületi rehabilitációja	X	X	
16.2. akcióterület			
- A Cifrapalota homlokzati és belső felújítása	X	X	
- A városrész épületállományának felújítása, átépítése	X	X	X
- A Rákóczi út zöldfelületének folyamatos megújítása	X	X	X
- A városrész közlekedési és parkolási infrastruktúrájának fejlesztése			X
16.3. akcióterület			
- A városrész épületeinek örökségvédelmi szemléletű megújításának támogatása		X	X
- A közterületek zöldfelületeinek minőségi megújítása.	X	X	X
16.4. akcióterület			
- Az Árpádváros kerékpáros infrastruktúrájának fejlesztése			X
- Panelkorszerűsítési program folytatása			X
- Csapadékvíz gyűjtés, kezelés és hasznosítás rendszerének fejlesztése, a városrész zöldfelületi rendszerének javításával	X	X	
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Görögtemplom utca közterületi rehabilitációja (TVP P1.V3. projekt)	X	X	
- Kiskörút részleges felújítása, valamint forgalomcsillapító műtárgyak telepítése (TVP P1.V13. projekt)	X	X	
- Katona József Könyvtár épületének infrastrukturális fejlesztése (TVP P1.V8. projekt)	X		
- Városi esőkertek kialakítása (TVP P1.V2. projekt)	X		

17. Reptér és környezete

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

17.1. Repülőtér akcióterület: 0425 hrsz. (Kecskeméti Katonai Repülőtér hrsz. határa) – 44. sz. főút – Mészöly Gyula út – 445. sz. főút
17.2. Kisfái városkapu akcióterület: 445. sz. főút – Kisfái gazdasági övezet nevű városrész K-i és D-i határvonala – 44. sz. főút – Mártírok útja – 8123 hrsz. – 0663/2 hrsz.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

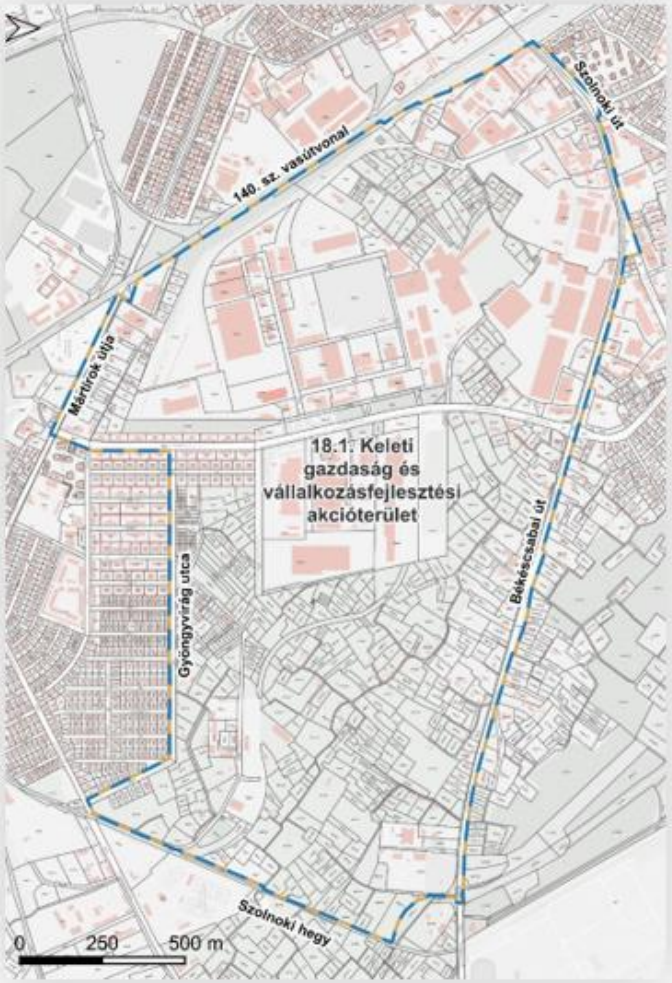
17.1. Repülőtér akcióterület: A reptér és a repülőállomány fejlesztéséből adódó növekvő zajterhelés. A repülőtér zajvédő övezetének kijelölése jelentős hatással lehet több településrész (pl. Talfája, Katonatelep, Borbás) további fejlődési lehetőségeire. A katonai jelenlétből adódó növekvő nemzetbiztonsági kockázatok.
17.2. Kisfái városkapu akcióterület:

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA

17.1. Repülőtér akcióterület: A NATO és a nemzeti katonai érdekű műszaki fejlesztések megvalósítása a kecskeméti MH vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár bázisán, a kisgépes forgalomhoz kapcsolódó műszaki feltételek (pl. bekötőút megépítése, terminál épület, árukezelő, eszköztároló és őrzés-védelmi irodaépület kialakítása, valamint belső úthálózat és parkolók kiépítése) biztosítása, a védelemipari tudásközpont eredményeinek hasznosítása, valamint a közép- és hosszútávú légi áruszállítás háttérfeltételeinek megteremtése és bővítése, „cargo" központ kialakítása.
17.2. Kisfái városkapu akcióterület: Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése. A klímaváltozás hatásaira történő agrárgazdasági felkészülés, az öntözéssel és agrotechnológia váltásával összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások támogatása. Az energiatudatos és környezetbarát életformát megvalósító családi gazdaságok támogatása. A kötöttpályás elővárosi közlekedés feltételeinek javítása.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
17.1. akcióterület			
- Az újonnan beszerzett repülőeszközök kiszolgálását szolgáló reptéri infrastrukturális háttér folyamatos fejlesztése (kifutópályák, guruló utak, kapcsolódó kiszolgáló épületek, oktatási infrastruktúra, őrzés-védelmi fejlesztések)	X	X	X
- Polgári kisgépes zóna kialakítása		X	X
- Cargo zóna kialakítása egy dedikált áruforgalmi raktárbázis megépítésével			X
- A légibázis megközelítését segítő közlekedési fejlesztések	X	X	X
17.2. akcióterület			
- A 44. sz. főút 2x2 sávos fejlesztése, kerékpárút építésével	X	X	
- Alsóürrét vasúti megálló közelében P+R és B+R parkolók létrehozása			X
- Logisztikai és raktározási lehetőségek feltételeinek javítása		X	X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- A kecskeméti katonai légibázis infrastrukturális fejlesztése (Egyéb: Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program – Zrínyi 2030)	X	X	X
- A 44. sz. főút négysávosítása az 54. sz. főút és a 445. sz. út között (Egyéb: Állami forrás)	X	X	

18. Keleti ipartelep

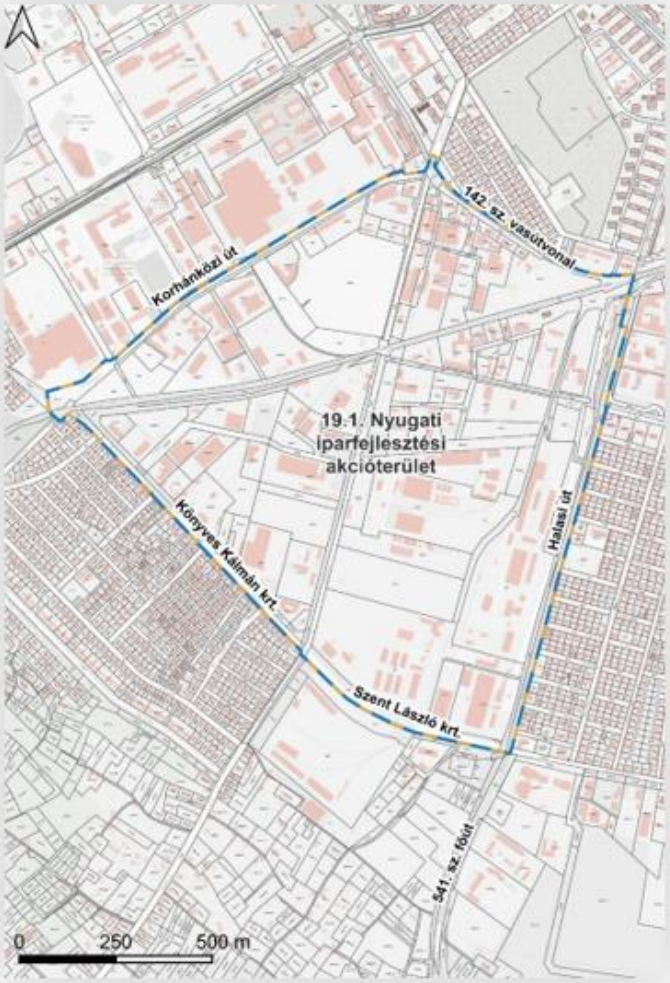
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
18.1. Keleti gazdaság és vállalkozásfejlesztési akcióterület: Szolnoki út – Békéscsabai út – 0663/2 hrsz. – Mezőszél sor – Gyöngyvirág u. – Szent István krt. – Mártírok útja – 140. sz. vasútvonal

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
Pazarló területhasználat, alulhasznosított területek kialakulása. Az ipari-gazdasági térségek és a lakóterületek egymásra növése, konfliktusterületek kialakulása. Az iparterület közúti áruforgalmából adódó környezetszennyezés (pl. levegő, zaj, rezgés).

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
Az alulhasznosított ipari-gazdasági besorolású területek helyzetbe hozása, illetve a további termelőipari terjeszkedés megállítása, valamint a lakó- és gazdasági területek véderdővel történő elkülönítése, leválasztása. A kecskeméti repülőtér vegyes hasznosításában rejlő kisgépes személyszállítás, valamint „cargo" és logisztikai fejlesztési potenciál kiaknázása. A terület fenntartható mobilitásának és közlekedésbiztonságának javítása. A még meglévő mezőgazdasági területek védelme, valamint az agrártermelés és vízgazdálkodás szerepének növelése.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
18.1. akcióterület			
- A még alulhasznosított ipari-gazdasági területek helyzetbe hozása, közműfejlesztéssel		X	X
- Az iparterületek védőfásításának megoldása	X	X	
- A hivatásforgalmi és szabadidős kerékpározás feltételeinek javítása	X		
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Szolnoki úti kerékpárút burkolat felújítása (TVP P1. V9. projekt)	X		
- A 140-es vasútvonal fejlesztésének előkészítése, terveztetése (Egyéb: IKOP Plusz)	X	X	

19. Nyugati ipartelep

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
19.1. Nyugati iparfejlesztési akcióterület: Korhánközi út – 142. sz. vasútvonal – Halasi út – Szent László krt. – Könyves Kálmán krt.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
Alulhasznosított gazdasági területek, pazarló területhasználat, a közművesítettség hiánya. Zavaró, veszélyes és termelő-tevékenységek jelenléte a lakóterületekkel körbezárt gazdasági-kereskedelmi-szolgáltatási övezetben. A terület hiányos közlekedési feltártsága

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
A városrész gazdasági területeire jellemző pazarló területhasználat megszüntetése, az alulhasznosított gazdasági területek benépesítésének támogatása. Az ipari besorolású területek megfelelő közművesítésének, a közösségi közlekedés és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása. Az iparterületek és lakóterületek „egymásmellettiségéből" adódó konfliktushelyzetek kezelése, megoldása, az akcióterület funkcióváltó fejlesztésével. A terület közúti és közlekedési feltárásának elindítása.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
19.1. akcióterület			
- Az akcióterület új fejlesztési koncepciójának elkészítése, a funkcióváltás feltételeinek vizsgálata és előkészítése	X		
- Új középületek és funkciók elhelyezésének vizsgálata		X	X
- A Csabay Géza körút és a Mindszenti körút még hiányzó közúthálózati szakaszának összekötése, a terület további közlekedési feltárásának javítása			X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Kiskőrösi út - Könyves Kálmán körút csomópont fejlesztése Kecskeméten (TVP P1.V6 projekt)	X	X	
- „Közszolgáltatások elérését segítő közlekedésfejlesztés a Kecskeméti járásban" „Kerékpárút építése a Könyves Kálmán körút mentén" (Egyéb: Versenyképes járások Program)	X	X	
- A 142-es számú vasútvonal Lajosmizse-Kecskemét közötti vasútvonal fejlesztésének előkészítése (Egyéb: IKOP Plusz)	X		

20. Mezeiváros-Ürgés

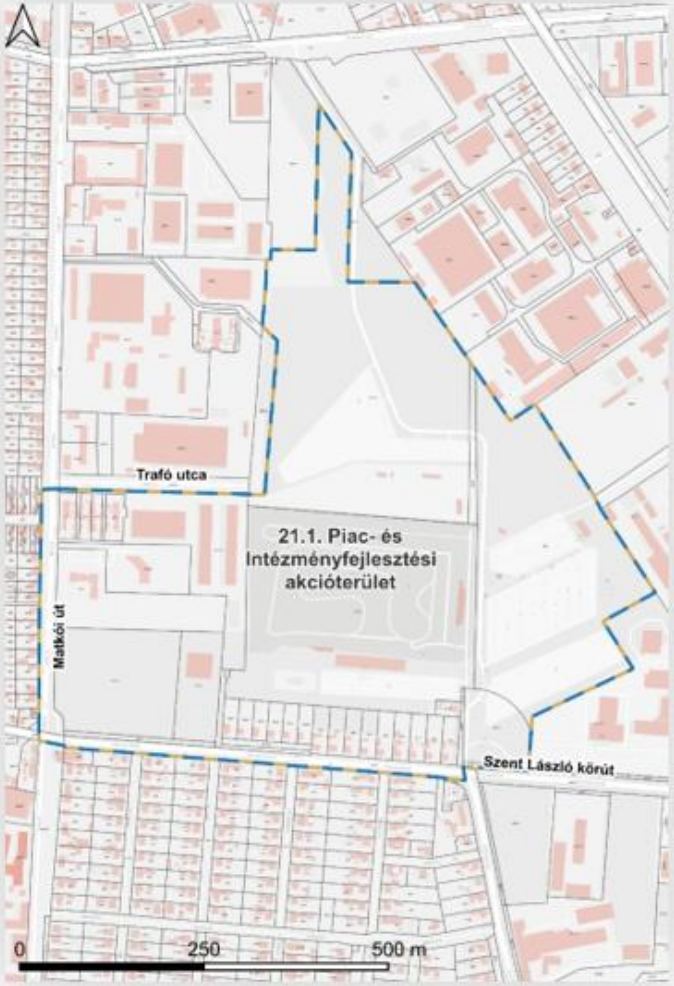
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
20.1. Szociális városrehabilitációs akcióterület: Kossuth krt. – Erzsébet krt. – Kurucz tér – Csáktornyai u. – 140. sz. vasútvonal – 142. sz. vasútvonal – 5. sz. főút – Mindszenti krt. – Külső-Szegedi út – Szegedi út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
A városrész társadalmi problémákkal (lecsúszott társadalmi rétegek magas száma, deviáns viselkedési formák, magas arányú bűnözés) és műszaki leromlással (épületállomány, közterületek) jellemezhető. A terület keleti, dél-keleti részén alulhasznosított (jelenleg üres) kereskedelmi és szolgáltatási gazdasági terület található, amely településképi és környezeti szempontból is kezelendő. Az akcióterületet elmetsző 142-es számú vasútvonal körüli területek rendezetlenek, alulhasznosítottak.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
Elő kell segíteni a teljes településrész épített környezetének megújulását (pl. út- és járdaburkolatok kiépítése, a kerékpáros közlekedés feltételeinek kialakítása, a közterületek parkok rendbetétele, intézmények megújítása), városképi rendezését. Folytatni kell a Mezeiváros és Ürgés szegregált területen jelenlevő szociális hátrányok felszámolását, a meglévő lakásállomány és intézmények korszerűsítését, a közterületek revitalizálását, valamint a területen élő, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek, integrációjuknak és közösségé szerveződésük elősegítését, támogatását. Meg kell valósítani a 142-es számú vasútvonal környezetének komplex közterületi és zöldfelületi rendezését, a gyalogos felüljáró felújítását, valamint a térség tömegközlekedésének megújítását. Elő kell segíteni az akcióterületi épületállomány és közterületek megújulását.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
20.1. akcióterület			
- Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások állapotának megújítása, a lakófunkció erősítése érdekében	X		
- Az akcióterület közterületeinek rendbetétele, közte a 142-es vasútvonal melletti területek revitalizációja			X
- Társadalmi integrációs programok indítása, helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása, egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése	X	X	
- Az akcióterület közintézményeinek korszerűsítése, ennek keretében a Juhász utcai óvoda fejlesztése	X	X	
- A kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (a belváros és a műkerti sétány között)	X		
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Szociális célú városrehabilitáció Kecskeméten (TVP P1.V15. projekt)	X		
- Fenntartható humán fejlesztések Kecskeméten (TVP P3.1. projekt)	X	X	
- Társadalmi integráció erősítése Kecskeméten (TVP P3.2. projekt)	X	X	
- Juhász utcai óvoda fejlesztése (TVP P3.V5. projekt)	X	X	

21. Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület

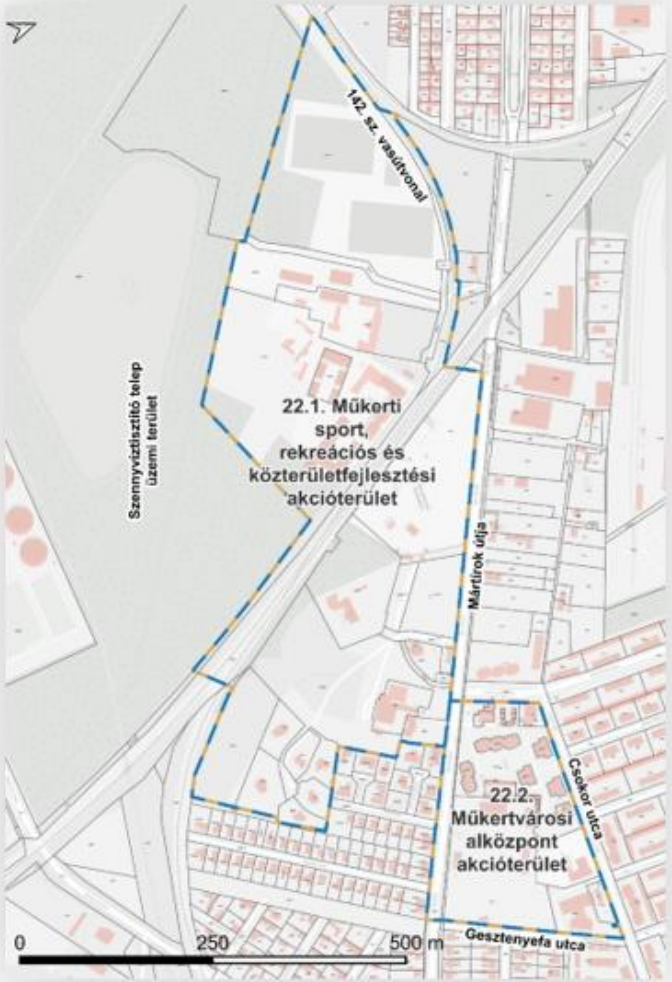
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
21.1. Piac- és intézményfejlesztési akcióterület: Trafó u. – 8812/37 hrsz. Ny-i és É-i határvonala – 8670 hrsz. ÉK-i és DK-i határvonala – Szent László krt. – Matkói út

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
Az akcióterület szomszédságában elhelyezkedő nagy népességszámú lakóterületein (Rendőrfalu, Kósafalu) a szükséges közszolgáltatások csak részben állnak rendelkezésre. A terület alulhasznosított, közterületei részben rendezetlenek. Nem mindenhol biztosított a szakadásmentes, biztonságos és kényelmes kerékpáros csatlakozás a Szent László körút irányába.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
Az akcióterületen javasolható egy városrészi alközpont fejlesztésének vizsgálata, a szükséges ellátási egységekkel (pl. orvosi rendelő, postahivatal, oktatási-nevelési intézmény, közösségi ház) és kiskereskedelmi fejlesztéssel. Fontos az alulhasznosított területek megfelelő közműellátottságának biztosítása, továbbá a nagyobb forgalmú sugárirányú és a körúti szakaszok kereszteződésében a forgalmi csomópontok fejlesztése, valamint a hiányzó közvilágítás kiépítése, lehetőség szerint korszerű, változtatható fényerejű ledes világítótestek felhasználásával. A nagybani piac folyamatos minőségi fejlesztése, funkciójának bővítése, közterületének rendezése.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
21.1. akcióterület			
- Új piacfejlesztési koncepció készítése	X		
- A nagybani piac folyamatos minőségi fejlesztése, funkciójának bővítése	X	X	X
- Kósafalu-Rendőrfalu városrészi alközpont fejlesztésének vizsgálata, közszolgáltatások intézményi biztosításával	X		
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
-			

22. Műkertváros

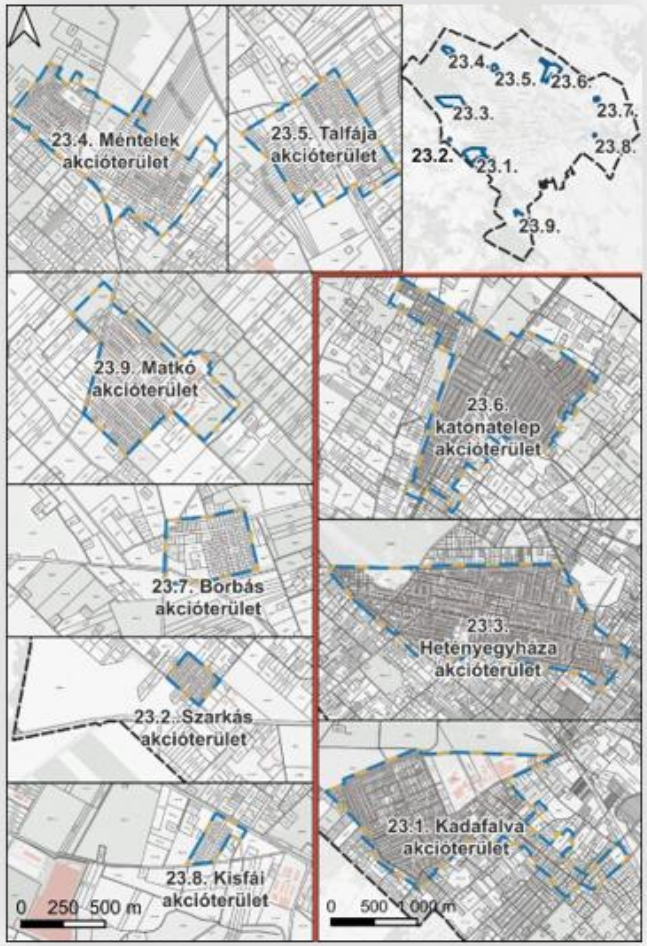
AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA
22.1. Műkerti sport, rekreációs és közterületfejlesztési akcióterület: 142. sz. vasútvonal – Mártírok útja – 8248; 8246/5; 8254; 8253; 8252; 8251; 8246/3; 8360/8; 8360/5 hrsz-ek határvonal részletei
22.2. Műkertvárosi alközpont akcióterület: Csokor u. – Gesztenyefa u. – Mártírok útja – Szent István krt.

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA
22.1. Műkerti sport, rekreációs és közterületfejlesztési akcióterület:
22.2. Műkertvárosi alközpont akcióterület:

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
22.1. Műkerti sport, rekreációs és közterületfejlesztési akcióterület: A Műkert komplex zöldfelületi, valamint a műkerti Műterem-villák műemlékvédelmi szempontú felújítása. Emellett fontos célként azonosítható a műkerti sportközpont és a Vadaskert, illetve a hozzá kapcsolható környezeti oktatási, nevelési, szemléletformálási szolgáltatások bővítési lehetőségeinek alapos, minden szempontot figyelembe vevő vizsgálata, az akcióterület szabadidős és rekreációs funkciójának erősítése.
22.2. Műkertvárosi alközpont akcióterület: A Műkertváros kisvárosias jellegének megőrzése, a minőségi lakókörnyezet és a közszolgáltatások erősítése Gizella téren, a városi alközponti szerepkör bővítése érdekében.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
22.1. akcióterület			
- A Vadaskert környezetének fejlesztése, 8249 helyrajzi számon található, rossz műszaki állapotban levő mintegy 950 m2-es épület átalakítása egy cca. 350-400 m2-es multifunkciós zoopedagógiai foglalkoztatóházzá	X	X	
- A Műkertvárosi sportközpont folyamatos fejlesztése	X	X	X
- Műkert komplex zöldfelületi, valamint a műkerti Műterem-villák műemlékvédelmi szempontú felújítása.			X
- A Műkertvárosban található turisztikai vonzerőket hálózatos jelleggel összekötő turisztikai célú kerékpáros útvonal kialakítása a belváros és a Műkertváros között.	X	X	
22.2. akcióterület			
- A Gizella téren (Kecskemét, 8000/44 hrsz.) egy piaci terület kialakítása, mintegy 350 m^2-en kapcsolódó eszközök (utcabútor) beszerzésével, továbbá a szükséges alapinfrastruktúra korszerűsítésével és zöldfelületek kialakításával mintegy 450 m^2-en	X	X	
- Gizella téren a közszolgáltatások erősítése (pl. coworking közösségi ház és iroda)			X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Turisztikai, gazdasági és kerékpároshálózat fejlesztés a Műkertvárosban (TVP P6.V2. projekt)	X	X	

23. Szatellit településrészek

AZ AKCIÓTERÜLET(EK) LEHATÁROLÁSA

23.1. Kadafalva akcióterület: Kadafalva, Heliport, Beretvásköz nevű városrészek határvonalai (kisebb módosításokkal)
23.2. Szarkás akcióterület: Szarkás belterület nevű városrész határvonala (kisebb módosításokkal)
23.3. Hetényegyháza akcióterület: Hetényegyháza nevű városrész határa (kisebb módosításokkal)
23.4. Méntelek akcióterület: Méntelek belterület nevű városrész határa (kisebb módosításokkal)
23.5. Talfája akcióterület: Talfája belterület nevű városrész határa (kisebb módosításokkal)
23.6. Katonatelep akcióterület: Katonatelep nevű városrész határa (kisebb módosításokkal)
23.7. Borbás akcióterület: Borbás belterület nevű városrész határa (kisebb módosításokkal)
23.8. Kisfái akcióterület: Kisfái belterület nevű városrész határvonala
23.9. Matkó akcióterület: Matkó belterület nevű városrész határvonala (kisebb módosításokkal)

AKCIÓTERÜLETI PROBLÉMÁK MEGHATÁROZÁSA

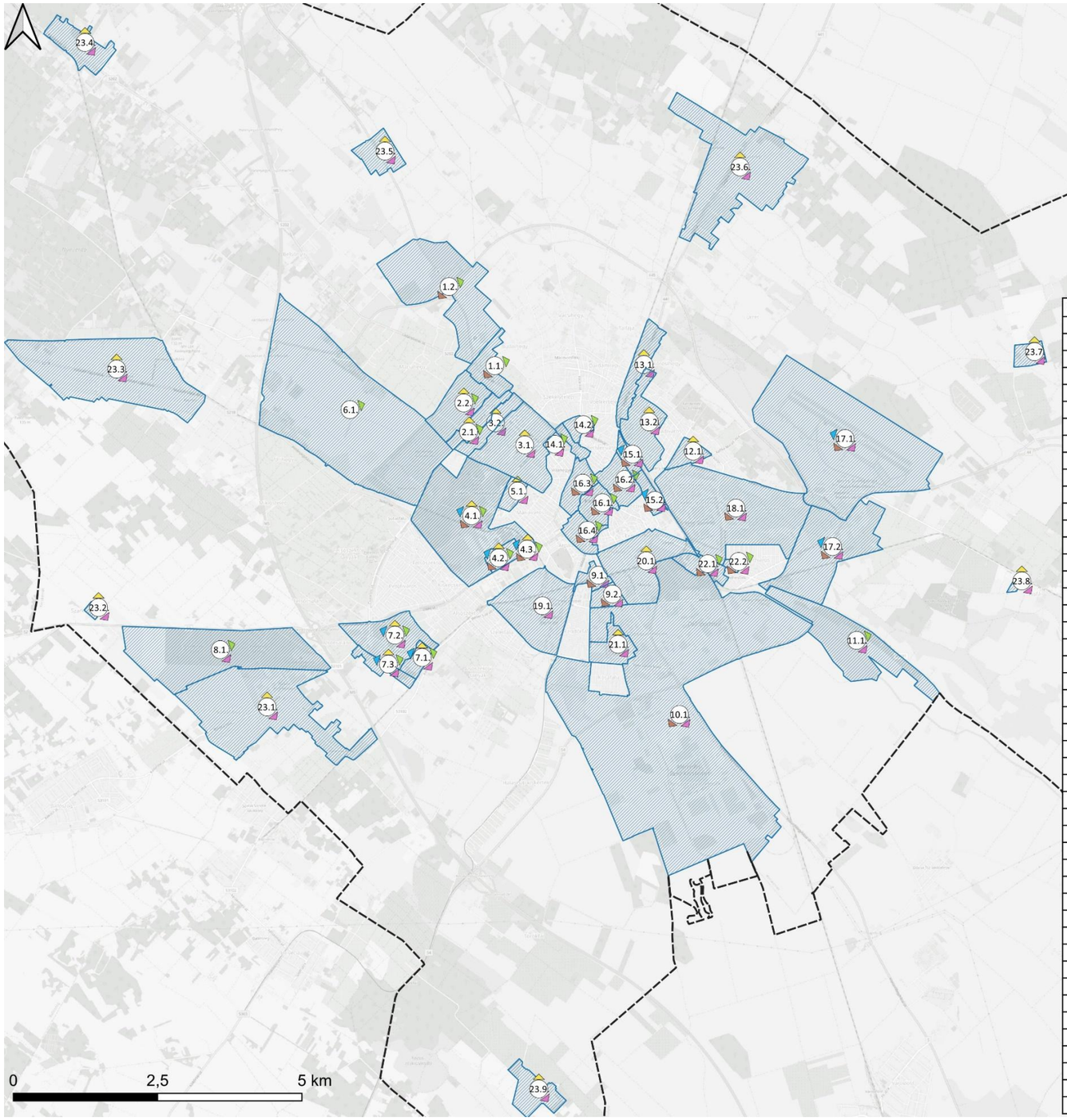
Általános problémaként fogalmazható meg az egyéb belterületi egységek viszonylag nagy távolsága a központi belterülettől, ami folyamatos igényt támaszt a mobilitással és a közlekedési hálózattal szemben, ahol kapacitásproblémák léptek fel, hiszen a munkahelyek és szolgáltatások jelentős része a központi belterületen belül érhetők el. A megjelenő problémák jellege azonban más és más a településrészek mérete, elhelyezkedése és funkcióik alapján. A három nagyobb népességszámú egyéb településrészre (Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva) jellemző, hogy mindegyikben megtalálhatók ugyan az alapszintű szolgáltatások, ugyanakkor ezen településrészek fejlődése olyan gyors volt, hogy a szolgáltatások fejlődése nem tudott lépést tartani a társadalmi igényekkel. A következő három településrészt képviselő Talfája, Matkó és Méntelek lassabb népességfejlődéssel jellemezhetők, hiányos közszolgáltatásokkal. Ez jellemzi a legkisebb lakosságszámmal rendelkező településrészeket (Kisfái, Szarkás, Borbás) is, melyek más és más karakterrel, társadalmi összetétellel, településképi megjelenéssel, szolgáltatási háttérrel és – a természeti viszonyokból is adódóan – gazdálkodási móddal és kihívásokkal. Ezen településrészek esetében jelentős társadalmi konfliktusok is megjelennek az újonnan betelepülők és a hagyományos gazdálkodást folytató lakosság között. Szarkás esetében erőteljesebb slumosodási folyamatok is megfigyelhetők.

CÉL(OK) MEGHATÁROZÁSA
A szatellit települések fejlesztési céljai elsősorban a lakóterületi minőség javítására, az alapszolgáltatások kiépítésére, illetve korszerűsítésére, bővítésére, továbbá a központi belterülettel összekötő alsóbbrendű utak és kerékpárutak fejlesztésére, illetve a különböző szolgáltatások helyben tartására, letelepítésére irányulnak. Ezt egészítik ki olyan fejlesztési célok, melyek az adott akcióterületekre jellemzők. 23.1. Kadafalva akcióterület: Munkahelyteremtés, a vállalkozások letelepedésének támogatása. A szükséges városrészi infrastruktúra-hálózatok kiépítése, minőségi közterületfejlesztés és alapszintű közszolgáltatások fejlesztése (pl. óvoda, orvosi rendelő), közösségi terek biztosítása. Kerékpárút kiépítése az Izsáki út irányába. A közösségi közlekedés feltételeinek javítása. 23.2. Szarkás akcióterület: Társadalmi felzárkóztató programok elindítása, a szegregációs folyamatok megállítása, a közbiztonság javítása. A hulladéktárolás és -gyűjtés rendszerének fejlesztése. Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása. Közút- és kerékpárútépítés, felújítás. 23.3. Hetényegyháza akcióterület: Minőségi lakóterület és közterületi fejlesztés. Az alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása. Az 5218. sz. út kiépítése Hetényegyháza északi részén az M5 csatlakozásig. Hetényegyháza elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a 142. sz. vasútvonal fejlesztése részeként, valamint a közlekedési módváltás feltételeinek javítása. Munkahelyteremtés, a vállalkozások letelepítésének elősegítése. 23.4. Méntelek akcióterület: Minőségi közterületfejlesztés és alapszintű közszolgáltatások fenntartása, fejlesztése. A kertségi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a vízgazdálkodás fejlesztése, a hagyományos kertkultúra és gyümölcstermesztés feltételeinek biztosítása, a városellátó termelés szerepének növelése. Méntelek elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a 142. sz. vasútvonal fejlesztése részeként, a megállóhelyhez kapcsolódóan P+R és B+R parkolók kialakítása 23.5. Talfája akcióterület: Társadalmi identitásnövelő programok, rendezvények indítása. Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása. Települési közműhálózatok karbantartása, fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztése, új P+R parkoló létrehozása. Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás. 23.6. Katonatelep akcióterület: Minőségi közterületfejlesztés és alapszintű közszolgáltatások fenntartása, fejlesztése. Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése. A lakóterületi infrastruktúra-hálózat kiépítése, utak burkolása. Kerékpárutak, belvárost összekötő utak és a közösségi közlekedés fejlesztése. Katonatelep elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a 140. sz. vasútvonal fejlesztése részeként, a közlekedési módváltás feltételeinek javításával. 23.7. Borbás akcióterület: Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése. Mezőgazdasággal összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások támogatása. Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása. Utak, közlekedési feltételek javítása. 23.8. Kisfái akcióterület: Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése. Mezőgazdasággal összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások támogatása. Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása. A hulladékgazdálkodás minőségi javítása. Lakóterületi infrastrukturális fejlesztések. Alsóúrrét vasúti megálló közelében P+R és B+R parkolók létrehozása, az elővárosi közlekedés fejlesztése 23.9. Matkó akcióterület: Minőségi köztérfejlesztés, játszótér kialakítás. Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása. A hulladéktárolás és -gyűjtés, köztisztaság javítása. Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás.

TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK	2026 - 2027	2028 - 2029	2030 -
23.1. Kadafalva akcióterület			
- Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése, a	x	x	x
- Közösségi színtér létrehozása Kadafalván	x	x	
- Egészségügyi intézmény létrehozása Kadafalván	x	x	
- Kálmán Lajos Óvoda Kadafalvi Óvodájának férőhelybővítése	X		
- A Heliport ipari park fejlesztése, a vállalkozások letelepedésének támogatása	x	x	x
23.2. Szarkás akcióterület			
- A hulladéktárolás és -gyűjtés rendszerének fejlesztése		X	
- Társadalmi felzárkóztató programok, a közbiztonság javítása	X	X	
- Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás		X	X
23.3. Hetényegyháza akcióterület			
- Új osztású belterületi részeken közmű kiépítés (villany, ivóvízhálózat, csatornahálózat)	X		
- Gördeszkapálya létesítése Kecskemét-Hetényegyháza városrészben	X		
- Hetényegyháza elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a 142. sz. vasútvonal fejlesztése részeként, valamint a közlekedési módváltás feltételeinek javítása, P+R és B+R parkolók kiépítése			X
- Az alapszintű közszolgáltatások kiépítése Bóbita Bölcsőde projekt lezárása	X		

- Az 5218. sz. út kiépítése Hetényegyháza északi részén az M5 csatlakozásig			X
23.4. Méntelek akcióterület			
- Kálmán Lajos Óvoda Ménteleki Óvodájának bővítése	X		
- külterületi utak stabilizálási munkálatai és a meglévő gyűjtőutak karbantartása	X		
- Méntelek elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a 142. sz. vasútvonal fejlesztése részeként, a megállóhelyhez kapcsolódóan P+R és B+R parkolók kialakítása			X
- Minőségi közterületfejlesztés és alapszintű közszolgáltatások fenntartása, fejlesztése	X	X	X
23.5. Talfája akcióterület			
- Optikai hálózat kiépítése	X		
- Közműhálózati fejlesztések, közterületi munkálatok	X	X	
- A közösségi közlekedés fejlesztése, új P+R parkoló létrehozása			X
23.6. Katonatelep akcióterület			
- Katonatelep elővárosi vasúti kapcsolatának minőségi javítása, a vasúti közlekedés és a módváltás (P+R, B+R parkolók, átszállási pontok) feltételeinek korszerűsítése			X
- Minőségi közterületfejlesztés és alapszintű közszolgáltatások fenntartása, fejlesztése	X	X	
- Az új lakóterületek fejlesztésével összefüggő közműfejlesztések megvalósítása	X	X	
23.7. Borbás akcióterület			
- A helyi vízmegtartó megoldások ösztönzése	X		
- A közösségi közlekedés és a kerékpározás feltételeinek javítása.	X	X	X
- Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása, a megújuló energiaforrások nagyobb arányú használata	X	X	X
23.8. Kisfái akcióterület			
- Kisfái Hulladéklerakó és Válogatómű folyamatos fejlesztése, a hulladékgazdálkodás minőségének javítása	X	X	X
- Kisfái bekötése a városi kerékpáros hálózatba			X
- Alsóúrrét vasúti megálló közelében P+R és B+R parkolók létrehozása, az elővárosi közlekedés fejlesztése			X
23.9. Matkó akcióterület			
- Minőségi köztérfejlesztés, játszótér kialakítás	X		
- Az energiatudatos és környezetbarát életformát támogató infrastrukturális fejlesztések ösztönzése a városrészben		X	X
- A sportpálya környezetének közcélú fejlesztése	X	X	
- Matkó kerékpáros összeköttetésének fejlesztése			X
TVP által (vagy egyéb) nevesített konkrét projektek az akcióterületeken			
- Közösségi színtér létrehozása Kadafalván (TVP P1.V16. projekt)	X	X	
- Egészségügyi intézmény létrehozása Kadafalván (TVP P3. V6 projekt)	X	X	
- Kálmán Lajos Óvoda Kadafalvi Óvodájának férőhelybővítése (TVP P3.V3 projekt)	X		
- Gördeszkapálya létesítése Kecskemét-Hetényegyháza városrészben (Egyéb: Állami forrás, Országos Görpark Program)	X		
- Kálmán Lajos Óvoda Ménteleki Óvodájának bővítése (TVP P3.V2. projekt)	X		

4. ábra: *Kecskemét akcióterületei és azok kapcsolata a fenntartható városi tervezési dimenziókhoz*

Sorsz.	Akcióterület száma	Akcióterület megnevezése
1	1.1.	Északi gazdasági-szolgáltatási akcióterület
2	1.2.	Északi logisztikai akcióterület
3	2.1.	Károly Róbert körút menti lakóövezeti és szolgáltatási akcióterület
4	2.2.	Belső Máriahegy lakó- és zöldövezet fejlesztési akcióterület
5	3.1.	Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási akcióterület
6	3.2.	Széchenyiváros északi intézményi és alközponti akcióterület
7	4.1.	Széktói sport, rekreációs és környezetfejlesztési akcióterület
8	4.2.	Egyetemi Campus akcióterület
9	4.3.	Rudolf-kert akcióterület
10	5.1.	Nyíri úti Kórház fejlesztési akcióterület
11	6.1.	Belsőnyír-Széktó akcióterület
12	7.1.	Egyetemi Smart City fejlesztési akcióterület
13	7.2.	Homokbánya Városi Alközpont fejlesztési akcióterület
14	7.3.	Tudományos és Technológiai Park akcióterület
15	8.1.	Csalánosi erdő akcióterület
16	9.1.	Kecskemét-Alsó vasútállomás revitalizációs akcióterület
17	9.2.	Szent László város barnamezős fejlesztési akcióterület
18	10.1.	Déli iparterület akcióterület
19	11.1.	Alsó-záportározó területe akcióterület
20	12.1.	Hunyadi-ék fejlesztési akcióterület
21	13.1.	Ceglédi út menti barnamezős közlekedési, kiskereskedelmi és szolgáltatási akcióterület
22	13.2.	Hunyadivárosi lakóterületi és intézményfejlesztési akcióterület
23	14.1.	Budai Kapu és környezete fejlesztési akcióterület
24	14.2.	Bethlenvárosi intézményfejlesztési akcióterület
25	15.1.	Intermodális csomópont fejlesztési akcióterület
26	15.2.	Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési akcióterület
27	16.1.	Városközpont akcióterület
28	16.2.	Rákóczváros tömbrehabilitációs akcióterület
29	16.3.	Homokidomb értékvédelmi akcióterület
30	16.4.	Árpádváros-Kőhíd utcai akcióterület
31	17.1.	Repülőtér akcióterület
32	17.2.	Kisfái városkapu akcióterület
33	18.1.	Keleti ipartelep akcióterület
34	19.1.	Nyugati iparfejlesztési akcióterület
35	20.1.	Mezeváros-Ürgés akcióterület
36	21.1.	Kósafalu-Rendőrfalu alközpont fejlesztési akcióterület
37	22.1.	Műkerti sport, rekreációs és közterületfejlesztési akcióterület
38	22.2.	Műkertvárosi alközpont akcióterület
39	23.1.	Kadafalva akcióterület
40	23.3.	Hetényegyháza akcióterület
41	23.4.	Méntelek akcióterület
42	23.5.	Talfája akcióterület
43	23.6.	Katonatelep akcióterület
44	23.7.	Borbás akcióterület
45	23.9.	Matkó akcióterület
46	23.2.	Szarkás akcióterület
47	23.8.	Kisfái akcióterület

Forrás: saját szerkesztés

5.3 Városi szintű beavatkozási területek részletezése

Kecskemét fenntartható városfejlesztési stratégiája több szempontból definiálható beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek az alábbi három csoportba sorolhatók:

1. stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások,
2. nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások,
3. átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések).

Ez a többboldalú megközelítés összhangban van a kohéziós politikára vonatkozó iránymutatásokkal, melynek elsődleges célja, hogy minél komplexebb beavatkozások, minél hatékonyabb forrásfelhasználás mellett valósuljanak meg.

5.3.1 Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások

***14. táblázat**: Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi városi beavatkozások*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.1.2. A barnamezős és elzárt városi területek közúti megközelíthetőségét, ill. városrészek közlekedési területrendezését és biztonságos közlekedését elősegítő közúti fejlesztések**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek, közúti feltárása és funkcionális fejlesztése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Jelentős problémát jelent, hogy a város, a mozaikos szerkezéből adódóan számos elzárt és feltáratlan barnamezős területtel (mintegy 340 ha) rendelkezik, melyek fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a közúti kapcsolatok alapvető megteremtése, fejlesztése. További megoldandó feladatot jelent, hogy Kecskemét elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági és lakosságszám fejlődésével a város közúti közlekedési rendszerének fejlődése nem tudott lépést tartani. Számos városrészben kialakultak olyan közúti közlekedési szakaszok, csomópontok, melyek korszerűsítése, rendezése jelentősen előmozdítaná a városrészen belüli közlekedési és közlekedésbiztonsági viszonyok javulását, illetve a terület közúti áteresztőképességének növekedését.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Közúti forgalom hatékonyabbá tétele városi útszakaszok felújításával, illetve közlekedésszervezési modernizálásával, továbbá elzárt és barnamezős területek megközelíthetőségét elősegítő feltáró utak építése
6.	városrészi leképeződése	Déli iparterület, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Szatellit települések (Hetényegyháza, Szarkás, Talfája, Matkó)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.2.2. Lakossági/közösségi fenntartású zöldség és gyümölcskertek kialakítása és fejlesztése, ill. helyi beszállítói programok támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét jelentős zöldség- és gyümölcstermelő hagyományokkal rendelkezik, azonban a hagyományos lakossági kertek kezdenek eltűnni. Az élelmiszerárak emelkedésével valószínűleg a lakosság jelentősebb részében nőni fog a hajlandóság a hagyományok felélesztésére az elérhető árú zöldség- és gyümölcsfogyasztási szükségletek kielégítése érdekében. A zöldség és gyümölcstermesztés megtérülő lábát jelentheti a helyi ellátó konyhák és szociális intézmények helyi termékekkel való ellátása helyi és térségi beszállítói programokon keresztül, amely támogatná a rövid ellátási láncok és helyi értékesítési szövetségek kialakulását és fennmaradását.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Lakossági és közösségi gyümölcs és zöldségkertek kialakításának támogatása alapvető infrastruktúra, eszközök és termesztési alapanyagok biztosításával és képzéssel
6.	városrészi leképeződése	Belsőnyír-Széktó, szatellit települések (Méntelek, Borbás)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.2.3. Tanyafejlesztési program a körforgásos, önfenntartó életmód támogatása érdekében**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A tanyasi életmódnak jelentős tradíciói vannak a térségben. Kecskemét közigazgatási területén számos tanya helyezkedik el kisebb földterületekkel körülvéve. A klímaváltozással párhuzamosan kiemelt szerepük lehet a tanyáknak és a hozzájuk tartozó fölterületeknek a térség fenntartható földhasználatában, tájgazdálkodásában, zöldség- és gyümölcsellátásában, valamint klímavédelmi intézkedéseiben. E mellett a 21. századi technológiákkal ellátott tanyák kiváló példaként szolgálhatnak a teljes önellátásra és a kisléptékű körforgásos gazdaság működtetésére is. Egy-egy tanya – pilot jelleggel – a helyi agrárhagyományok ápolásának, valamint fenntartható tájgazdálkodásának minta- és gyakorlótelepévé is válhatna.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Komplex tanyaprogram elindítása, tájgazdálkodási, energetikai, körforgásos gazdasági, klímavédelmi szempontok figyelembevételével
6.	városrészi leképeződése	Tanyás külterületi településrészek

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város, Zöldülő város, Prosperáló város, Digitális város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.3.4. A város fejlesztését és rendezését megalapozó és támogató átfogó és szakági stratégiák, tervek, dokumentumok kialakítása és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város dinamikus, organikus és fenntartható fejlesztése érdekében átfogó, ill. különböző szakterületekre vonatkozó vizsgálatokat, koncepciókat és terveket szükséges elkészíteni, illetve azok mentén projektjavaslatokat kidolgozni és fejleszteni. A koncepciók és tervek elkészítése és fejlesztése során célszerű a minél szélesebb körű tervezés elveit megvalósítani az érintett szakmai és civil szervezetek, közösségek és a lakosság bevonásával. Az együttműködő tervezés biztosíthatja a projektek hatékony megvalósulását és lakossági elfogadottságát.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A városfejlesztéssel és rendezéssel kapcsolatos koncepciók és tervek szakszerű elkészítése, az átlátható és társadalmilag elfogadott városfejlesztési beavatkozások érdekében.
6.	városrészi leképeződése	egész város

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.2.1. Bérlakások tervezése és fejlesztése, illetve a lakossági életminőséget növelő tömbrehabilitációs programok tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskeméten a munkahelyek számának növekedésével párhuzamosan folyamatos az igény a megfizethető árú bérlakásokra. A városba költöző minőségi munkavállalók, illetve életkezdő fiatalok számára azonban nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségben megfizethető árú minőségi bérlakásállomány. A városi munkahelyek számának várható további emelkedése a munkaerő iránti keresletet tovább fogja növelni. A növekvő társadalmi igények kiszolgálásához szükséges a városi bérlakások számának növelése, valamint a meglévő bérházak minőségi felújítása, környezetük minőségi rendezésével.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Bérlakások számának bővítése, valamint tömbrehabilitációs programok indítása a minőségi bérlakásállomány és lakókörnyezet kialakítása érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Homokbánya-Alsószéktó, Belváros, valamint egyéb önkormányzati tulajdonú területek szerte a városban

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.4.2. Kulturális tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét számos pontja rendelkezik olyan ingatlanokkal és épületekkel, amelyek közösségi, kulturális és rekreációs funkciója tovább bővíthető a támogató alapinfrastruktúrák felújításával, illetve szolgáltatások fejlesztésével (pl.: Katona József Könyvtár, Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház, Kecskeméti Katona József Múzeum, Cifrapalota, Benkó Zoltán Park, közösségi szintér Kadafalva). A fejlesztések fontos elemét képeznék a lakossági életminőség emelésének, illetve a város kulturális és rekreációs szolgáltatási színvonal növelésének.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A városrészek kulturális lehetőségekkel rendelkező épületeinek felújítása, megújítása, hasznosítása és szolgáltatásbővítése a kulturális kínálat és lakossági életminőség növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Műkertváros, Belváros, Bethlenváros, Kadafalva

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.1.1. Magas hozzáadott értékű, ugyanakkor alacsony erőforrás- és alapanyagigényű, klímabarát vállalkozások fogadására alkalmas városi vállalkozási környezet kialakítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város az elmúlt időszakban jelentős előrelépéseket tett az áru- és értékteremtésben, ugyanakkor a legtöbb újonnan betelepült ipari tevékenység esetében a környezeti terhelés jelentős. A város jövőbeli gazdaságfejlődésében nagyobb szerepet kell kapnia az olyan iparágaknak és vállalkozásoknak, melyek tevékenysége kisebb környezeti terheléssel jár és magasabb hozzáadott érték termelésére képesek. Az ilyen vállalkozások alapvetően precíziós gyártási, élelmiszeripari, illetve szolgáltatási jellegű, vagy K+F+I tevékenységet folytatnak. Ennek megfelelően magas színvonalú vállalkozási környezet, infrastrukturális háttér és ökoszisztéma szükséges a betelepülésükhöz. A város számos alulhasznosított barnamezős területtel rendelkezik, amelyeket elő kell készíteni a minőségi munkahelyeket létrehozó vállalkozások fogadására.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Barnamezős területek komplex infrastrukturális fejlesztése, környezeti tehermentesítése és alapszolgáltatásokkal történő ellátása, a magasabb hozzáadott értékű tevékenységek vonzása és letelepítése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Déli iparterület, Homokbánya, Egyetemi Campus és környezete

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.3.4. Klíma- és környezetbarát városi és közösségi építészeti pilot megoldások, projektek támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város számos olyan épülettel rendelkezik, amelyek környezet- és klímabarátabbá tétele időszerű feladatként jelentkezik. A fejlesztések hozzájárulnának az épületek hatékonyabb működéséhez, valamint a munka- és lakókörnyezet minőségi fejlődéséhez. Az épületeket klímavédelmi és energetikai szempontból szükséges felmérni, majd ezt követően nemzetközi jó gyakorlatok alapján egyéni klímamegoldásokat (pl.: hőszigetelés, megújuló energia alkalmazása, modern gépészeti megoldások, zöldtető, zöldfal, árnyékolástechnika) alkalmazni először pilot, majd általános jelleggel.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Az önkormányzati épületek környezet és klímabarát fejlesztése pilot jelleggel, épületspecifikus megoldások segítségével a városi épületek környezeti és üzemeltetési fenntarthatóságának növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Hunyadiváros, Belváros, Műkertváros

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.3.2. Panelházak és tömbök átfogó energetikai és klímabarát felújítása és fejlesztés**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét jelentős számú panelházzal rendelkezik, amelyek még a szocializmus idején épültek. Az épületek egy részének megújítása megkezdődött a panelprogram keretében, energiagazdálkodási szempontból fontos további épületek, tömbök klímatudatos energetikai felmérése és megújítása, amely eredményeként jelentősen csökkenne az épületek hő- és energetikai felhasználása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Panelházak vagy tömbök energetikai korszerűsítése, megújuló energiaforrások alkalmazásával, okosmérők telepítésével, az energetikai hatékonyság növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Árpádváros, Hunyadiváros, Belváros

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.3.3. Környezetkímélő hő- és energiatermelési módokat támogató fejlesztések**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét bel- és külterületén számos lakó-, intézményi-, üzleti- és ipari célú ingatlan használ még napjainkban is nagy környezetterhelésű hőtermelő fűtési megoldásokat (pl.: olajkályha, szén- és fatüzelésű kandalló, gázkazánok). Ezek kiváltása és kiegészítése környezetkímélőbb hő- és energiatermelő megoldásokkal, csökkentené a városi légszennyezettséget és CO_2 kibocsátást, valamint növelné a város energiafelhasználási hatékonyságát.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Ingatlanokhoz tartozó környezetszennyező hőtermelő kapacitások kiváltása kevésbé környezetterhelő hőtermelési rendszerekkel a környezeti fenntarthatóság és klímavédelem érdekében
6.	városrészi leképeződése	Nyugati iparterület, Szeleifalu, Szarkás, Belső-Máriahegy, Vacsihegy, Mezeiváros-Ürgés, Villanegyed környéke, Szatellit települések, Tanyás külterületek

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.1.2. Kereskedelmi és logisztikai és egyéb gazdasági célú fejlesztések támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét elmúlt években dinamikus gazdasági fejlődésen ment keresztül, melynek során új gazdasági igények, illetve lehetőségek jelentek meg a település előtt. A város kereskedelemi, üzleti és logisztikai övezeteit szükséges a helyi, illetve a betelepülő vállalkozások hatékony és versenyképes működését segítő infrastrukturális fejlesztésekkel és vonzó szolgáltatási kínálattal bővíteni.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Kecskemét különböző adottságú gazdasági területeinek fejlesztése, továbbfejlesztése a város üzleti tevékenységének további élénkítése, versenyképességének javítása érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezet, Északi városkapu, Déli iparterület, Hunyadi-ék fejlesztési terület, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Homokbánya, Szatellit településrészek (pl. Kadafa, Hetényegyháza)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.1.3. KKV inkubációs, vállalkozásfejlesztési és innovációs programok**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: a helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét vállalkozási potenciálja és hajlandósága jelentős mértékben emelkedett az elmúlt két évtizedben, a beköltöző új nemzetközi cégek és növekvő társadalmi igényeknek köszönhetően. A hagyományos, helyi kötődésű kecskeméti vállalkozások és az új gazdasági szereplők indulását támogató inkubációs vállalkozásfejlesztés és innovációs ökoszisztéma építő programok hatékonyan segíthetik a helyi vállalkozások hozzáadott értékteremtésének növelését és a városi jövedelemtermelő képességének fejlődését. A programok hozzájárulhatnak – az innovatívabb vállalkozások fejlődésének támogatásán keresztül – a város kockázati tőkevonzó képességének fejlődéséhez is.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Helyi, új vállalkozások indulását, kezdeti életciklusát szakmailag, infrastrukturálisan és adminisztratívan támogató inkubációs központ létesítése a helyi vállalkozói aktivitás növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Déli iparterület, Homokbánya, Alsószéktó, Hunyadiváros

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.2.3. Önkormányzati folyamatok és adatbázisok digitalizálása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok digitális nyomonkövetése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A 21. században azok a városok és nagyobb régiók maradnak globálisan versenyképesek, amelyek a digitalizáció adta lehetőségeket a leghatékonyabban kihasználják. A magyar kormányzat számos közigazgatási és közszolgáltatási folyamat digitalizációját elindította, ugyanakkor az önkormányzatok szintjén ez lassabban halad. Kecskemét számára kiemelt jelentőségű, hogy a digitalizációs folyamatban felzárkózzon az élvonalhoz, mert csak így lesz képes megtartani térségi központi szerepét, versenyképességét. A szükséges alapinfrastruktúrák létrehozását és szoftverek beszerzését követően, a helyi adatbázisok felépítésére, a meglévő adatbázisok digitalizálására, az országos adatbázisokhoz való rákapcsolódásra, illetve a digitális adatbázisokkal foglalkozó önkormányzati munkaerő állomány képzésére van szükség.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A lakosság és vállalkozások számára elérhető önkormányzati adatbázisok és ügyintézési folyamatok digitalizálása, továbbá az adatbázis kezelő és használó önkormányzati dolgozók informatikai képzése az ügyintézés és információelérés hatékonyságának javítása érdekében
6.	városrészi leképeződése	Nem releváns

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozási terület megnevezése / projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.4.1. Technológiai park, tudományos és alkalmazott K+F+I központ tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra, illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város gazdasági hozzáadott érték teremtési képessége és felsőoktatási minősége jelentősen javult az elmúlt években, ugyanakkor még hiányzik az az infrastruktúra és szolgáltatási elem, amely a gazdasági és felsőoktatási szektort összeköti és a K+F+I potenciálok hatékonyabb kiaknázását elősegíti a város gazdasági hozzáadott értékteremtésének fejlődése érdekében.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	K+F+I központ kialakítása és fejlesztése a városi egyetem, vállalkozásokat tömörítő helyi szervezetek és egyesületek bevonásával a kecskeméti vállalkozások nagyobb hozzáadott értékteremtési képességinek fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Homokbánya-Alsószéktó

5.3.2 Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások

***15. táblázat**: Nagyobb városi területekre kiterjedő komplex fejlesztések*

	kérdés	kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.2.1. Lakossági és vállalkozási szelektív, újrahasznosítható és komposztálható hulladékgyűjtési rendszerek, illetve visszamaradó hulladék energetikai hasznosítását támogató projektek tervezése és fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A 21. század egyik nagy kihívása az erőforrásokkal való körültekintő gazdálkodás. Kecskemét lakossági és árutermelési központként jelentős figyelmet kell fordítania a szelektív szemétgyűjtés, illetve komposztálás feltételeinek fejlesztésére, mellyel jelentős mértékben csökkentheti a szeméttelepekre kerülő, nem hasznosított hulladék mennyiségét. A hulladékok szétválogatását és szelektív gyűjtési infrastruktúráját hálózatos módon célszerű fejleszteni, továbbá szükséges a digitalizáció adta lehetőségek (pl.: kukás autó útvonal nyomon követő és optimalizáló, szemétforma mennyiség mérő és szemétkezelés optimalizálás) alkalmazása is a hulladékgyűjtés, feldolgozás és visszaforgatás során. A szelektív gyűjtést

kérdés		kifejtés
		és feldolgozást követően a visszamaradt hulladékot nemzetközi jó gyakorlatok alapján fel lehet használni energiatermelésre.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Lakossági szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek (pl.: tárolók, szelektív hulladékszigetek, begyűjtő rendszer) megteremtése, fejlesztése, a lakossági komposztálók és komposztálás feltételeinek megteremtése (pl.: komposztálást lehetővé tevő szemétgyűjtők, komposzt begyűjtés és elhelyezés, komposztáló telep, komposzt/humusz szétosztás feltételinek megteremtése), ill. a vállalkozási szelektív hulladék begyűjtés feltételeinek megteremtése (pl.: tárolók, begyűjtő rendszer) a körforgásos gazdaság fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.2.4. Lakossági és vállalkozási szemléletformálás, képzések és gyakorlati programok a körforgásos gazdaság elemeinek megismerése és gyakorlati elsajátítása érdekében**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A körforgásos gazdaság elmélete, jó gyakorlatai, s mindennapi alkalmazási lehetőségei széleskörűen nem ismertek sem a vállalkozások, sem pedig a lakosság körében. A körforgásos gazdaság klíma- és környezettudatosságban betöltött szerepét, gyakorlati alkalmazási lehetőségeit, eszközeit, berendezéseit célzottan be kell mutatni, működését meg kell ismertetni különböző városi rendezvényeken, programokon, versenyeken a települési és térségi lakossággal, illetve a vállalkozásokkal.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Szemléletformáló, tájékoztató programok, elméleti és gyakorlati képzések, mentorálás, szakértői támogatás a körforgásos gazdaság fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.2.5. Közszolgáltató és üzleti vállalkozások gazdasági átvilágításának támogatása a körforgásos működés fejlesztése érdekében**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A körforgásos gazdaságban rejlő potenciális hatékonyságnövelő és üzleti lehetőségeket, illetve hasznokat a vállalkozások – a megfelelő ismeret- és tudás hiányában – nem képesek feltérképezni, mérlegelni és beépíteni mindennapos működésükbe. Ebben segíthet gyakorlati oldalról, működési- és projektjavaslatok megfogalmazásával egy a körforgásos gazdaságban rejlő lehetőségekre fókuszáló átvilágítási és tanácsadási szolgáltatás.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A körforgásos gazdaság bevezetését támogató üzleti szolgáltatás kialakítása és nyújtása vállalkozások részére
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.3.1. Történelmi értékkel rendelkező, illetve műemléki épületek és városrészek megújítása, fejlesztése turisztikai, kulturális, ill. közhasznú hasznosítási céllal**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét történelmi magja és építészeti értékei nagyobb részt a belvárosban összpontosulnak, ugyanakkor a város számos egyéb pontján is található értékes műemléki, illetve helyi védett épület, vagy egyéb építészeti érték. Az épületek felújítása, megújításának támogatása a város egészének turisztikai és kulturális vonzerejét növelhetik, illetve hozzájárul a településkép javításához, a vonzó és élhető városi környezet kialakításához.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A turisztikai, kulturális, építészeti, valamint esztétikai értékekkel rendelkező történelmi és műemléki épületek korhű megőrzése, illetve megújítása, fejlesztése a város turisztikai potenciáljának, vonzóképességének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Belváros, Műkertváros

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.3.2. Városrészi közösségi és közterületek gyalogos- és látogatóbarát megújítása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét területén a közterek és a közterületek számos helyszínen elhanyagoltak, illetve fejlesztésük elmaradt az elmúlt évtizedekben. A megfelelő minőségű, tiszta, élhető és vonzó lakókörnyezet kialakítása érdekében, időszerűvé vált a rekreációs és szabadidő eltöltését szolgáló közösségi területek klíma- és gyalogosbarát megújítása és korszerűsítése.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Közterek, parkok, játszóterek és közterületek lakossági-közösségi és klimatikus-környezeti szempontú fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Északi városkapu, Széktói fejlesztési terület, Egyetemi Campus és Rudolf-kert, Homokbánya-Alsószéktó, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Hunyadiváros, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések (pl. Katonatelep, Kadafalva, Hetényegyháza, Szarkás, Méntelek)

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.3.3. Komplex és egyedi, célcsoport specifikus turisztikai célú programok, programcsomagok tervezése kialakítása, megszervezése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét turisztikai attrakcióinak jelentős része a Belváros területére koncentrálódik. A kecskeméti turizmus fellendítése érdekében azonban az egyéb városrészekben elérhető turisztikai potenciállal rendelkező helyszíneket és szolgáltatásokat is szükséges szisztematikusan (pl. sport, gasztronómia, kultúra, zene, oktatás, természet- és környezetvédelem, kiállítások-kereskedelem) fejleszteni és kiajánlani, illetve azokba olyan programokat szervezni, amelyek a helyi lakosság mellett, a potenciális turistákat is meg tudja szólítani.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Turisztikai programok és programcsomagok kialakítása és fejlesztése, a városi turisztikai és rekreációs potenciál növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Belváros, Széktói fejlesztési terület, Rudolf-kert, Nyugati Ipartelep, Műkertváros

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.4.5. Közösségi és lágy közlekedési rendszerek ismertségét, népszerűségét és használatát elősegítő tájékoztatók és közösségi programok**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A közösségi- és lágy közlekedési infrastruktúra-elemek fejlesztését követően szükséges a lakosság tájékoztatása, az új igénybe vehető szolgáltatásokról, azok helyszíneiről, a potenciális új közlekedési útvonalakról, szolgáltatásokról, a közbringa és egyéb bérlési lehetőségekről, illetve a fizetési és használati feltételekről. Az alternatív közlekedési módokra való átszoktatásban sokat segítenek a lágy közlekedési módokat népszerűsítő rendezvények, nyílt napok, közösségi bevonású programok, amelyek keretében a lakosság kipróbálhatja az eszközöket és az új szolgáltatásokat.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Tájékoztatók, közösségi programok, helyi média hirdetések s közösségi és lágy közlekedés formák használatának elősegítése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbánya-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Rudolf-kert, Műkertváros, Szatellit településrészek

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.2.2. Szegregátumok városrészek komplex fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét belvárosához kapcsolódó egyes városrészekben már hosszabb ideje szegregációs folyamatok figyelhetők meg, amelyek komplex szemléletű kezelése (pl. társadalmi felzárkóztató és integrációs, lakhatási és közterületfejlesztési, oktatási-képzési, intézményfejlesztési, foglalkoztatási, közbiztonság erősítési, családsegítő, gyermekjóléti, életvezetési, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok) szükséges. A város célja – a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal összhangban – a társadalmi esélyegyenlőség növelése, a társadalmi különbségek és szegregáció csökkentése, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életlehetőségeinek javítása. Egyes területek esetében már voltak beavatkozások, azonban ezek hatásai nem voltak tartósak, így a társadalmi felzárkóztató programok folytatása szükséges a szegregáció további oldása érdekében.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Szociális városrehabilitációs program indítása a szegregáció oldása érdekében
6.	városrészi leképeződése	Erzsébetváros, Kossuthváros, Mezeiváros-Ürgés

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.2.3. Szegregátumok lakosságának munkaerőpiaci szempontú képességfejlesztése és felzárkóztatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét munkaalapú társadalmának építése során kiemelt fontosságú feladat a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életlehetőségeinek javítása, amely nagyrészt a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés függvénye. Az esélyek növelése érdekében kulcskérdéssé válik az érintett társadalmi csoportok készségeinek és képességeinek fejlesztése, a munkaerőpiaci felkészítése, a munkához jutás és az eredményes társadalmi integráció érdekében
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A városrész hátrányos helyzetű lakosságának munkaerőpiaci képesség- és készségfejlesztő, valamint felzárkóztató programjainak megszervezése és lebonyolítása a város hátrányos helyzetű, illetve munkanélküli lakosság munkához jutásának és életkörülményeik javítása érdekében
6.	városrészi leképeződése	Erzsébetváros, Kossuthváros, Mezeiváros-Ürgés

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.2.4. Helyi civil szervezetek együttműködésével közösségépítő, -fejlesztő és -megtartó programok a helyi/városrészi identitás fejlesztése érdekében**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét város számos helyi tradícióval és hagyománnyal rendelkezik, amelyek őrzése és ápolása segíthet a helyi közösségek építésében, fejlesztésében, megtartásában, továbbá újak bevonzásában. A helyi identitás érzés fejlesztése a helyi hagyományőrző ás –ápoló egyesületek és civil szervezetek közreműködésével segíthet az elvándorlás csökkentésében, illetve az elköltözött vagy új munkavállalók beköltözését követően a mélyebb integrációban.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Közösségépítő, -fejlesztő és –megtartó szervezése és lebonyolítása a helyi lakosság bevonásával a helyi identitás fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbánya-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.3.1. Az önkormányzati és városi IKT környezet és szolgáltatások fejlesztése a lakosság és üzleti célcsoportok igényeinek figyelembevételével**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Az önkormányzat és intézményeinek belső, lakossági és vállalkozási szolgáltatásainak a kor színvonalának megfelelő szintre való fejlesztése nélkülözhetetlen a város versenyképességének fenntartásában. Ennek egyik kiemelten fontos lépése az intézményi belső folyamatok, továbbá a szolgáltatások célcsoportbarát és -specifikus digitális elérésének fejlesztése. A város közép- és hosszútávú gazdasági fejlődési elképzelésiben nagyobb szerepet szükséges kapnia a város általános IKT rendszerének és digitális szolgáltatásainak fejlesztése.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Honlap és telefonos applikáció fejlesztés, amelyen keresztül igénybe lehet venni az önkormányzati lakossági, ill. vállalkozási szolgáltatásokat a város versenyképességének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Szolgáltató város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.3.2. Az önkormányzat digitális szolgáltatásait népszerűsítő és azok használatát elősegítő programok**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A digitális infrastruktúra fejlesztése mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a lakosság és munkavállalók digitális ismereteinek és képességeinek fejlesztésére, illetve az elérhető digitális szolgáltatásokról való tájékoztatásra, mivel a magyar lakosság a digitális kultúra területen rendkívül lemaradt a közvetlen versenytársaihoz képest.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Az önkormányzat által elérhetővé tett digitális információs és egyéb szolgáltatások népszerűsítése és használatuk megismertetése, továbbá a használatot elősegítő tájékoztató és képzési programok támogatása a város versenyképességének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbánya-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.4.1. Sport és rekreációs tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város számos sportolásra alkalmas intézménnyel rendelkezik, azonban ezek túlnyomó többsége nem megfelelő állapotú, napjaink igényeit nem képesek korszerűen kiszolgálni. A megnövekedett városi lakosság és egyetemi fiatalság sportolási igényeit a jelenlegi sport- és rekreációs infrastruktúra így csak részben képes kielégíteni, ezért a város különböző pontjain rendelkezésre álló, sportcélú területek és épületek komplex felújítása, fejlesztése, illetve újak építése szükséges.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Sportközpont, sportcentrum, sportcsarnok komplex szempontú fejlesztése szélesebb és magasabb minőségű sport és rekreációs kínálat érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Homokbánya-Alsószéktó, Műkertváros, Szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.4.3. Helyi célú kulturális, sport és rekreációs programok, programcsomagok célcsoportspecifikus tervezése kialakítása, megszervezése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A modern életmódkutatások eredményei alapján, a városi lakosság életminőségének, egészségének és termelékenységének egyik szignifikáns tényezője, hogy az emberek mennyi időt fordítanak feltöltődésre, kikapcsolódásra és rendszeres testmozgásra. A magyar lakosság a nemzetközi összehasonlítások alapján nem szerepel jól ezekben a kategóriákban. Kecskemét versenyképességének növelése és lakossági életminőség fejlesztése érdekében, a helyi lakosság egészség-tudatosságának, életmódváltoztatásának, minőségi szabadidőeltöltésének programokkal és programcsomagokkal való támogatása szükséges.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A városi sport, kulturális és szabadidős infrastruktúrák jobb kihasználtsága és a lakosság életminőségének javítása érdekében, szükséges a városi programkínálat bővítése, színesítése, minőségi javítása, valamint a programokról történő széleskörű lakossági tájékoztatás.
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.1.2. Komplex energiatakarékossági, energiahatékonysági és optimalizációs programok előkészítése és megvalósítása a városüzemeltetés területén**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város közösségi infrastruktúráját üzemeltető cégek számos infrastrukturális és rendszer elemében és folyamatában szükséges lenne a környezetileg optimalizált, energiatakarékos működés kialakítása az új technológia eszközök, módszerek, illetve a digitalizáció adta lehetőségek segítségével (pl.: közvilágítás, létesítmény üzemeltetés, okos mérés). A város energetikai üzemeltetés szempontjából fontos elem lenne a városi szintű energiaközösség és menedzsment rendszer létrehozása. A fejlesztések eredményeként várhatóan nőne a város működésének hatékonysága, illetve csökkenne a környezeti terhelése.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A városi környezetvédelem és városüzemeltetés szempontjából hatékonyabb működési módszerek, folyamatok bevezetése, modern, okos eszközök beszerzése, és azok optimalizált használata, továbbá a közszolgáltatási rendszerek szervezeti, valamint energetikailag és környezetileg optimalizált működését támogató infrastrukturális fejlesztések.
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.2.3. A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése, minőségének és fenntartásának javítása, fásítási és erdőtelepítési program kidolgozása és végrehajtása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város élhető klímájának megőrzésében kiemelt szerepe van a zöldterületek és –felületek növelésének, ezeken belül is a fás övezeteknek, amelyek képesek a városi por megkötésére, továbbá a városon belüli hőmérséklet csökkentésére. A klímavédelmi erdős területek és fasorok tervezését és ültetését a város környezeti adottságaival és kihívásaival összhangban rendszerszemlélettel szükséges megvalósítani.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Városi parkok, közterületek, erdők, fasorok és cserjék telepítése a város élhető klimatikus viszonyainak megőrzése érdekében
6.	városrészi leképeződése	A város egész területe, ezen belül kiemelten a Belváros, Belsőnyír-Széktó, Csalánosi erdő, Széchenyiváros, Alsózáportározó térsége, szatellit településrészek külterületei (pl. Méntelek, Kisfái, Matkó, Talfája)

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.3.1. Környezetileg érzékeny területek és városrészek klímamonitoring rendszerrel való ellátása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A klímaváltozás egyre nagyobb terheket és költségeket helyez a városok gazdálkodására. Kecskemét ebből a szempontból kiemelten veszélyeztetett helyzetben van. A megelőző és monitoring rendszer kiépítése a környezetileg érzékeny és sérülékeny területeken segíthet csökkenteni a károkat, költségeket és meghatározni a további szükséges klímatudatos és -barát beavatkozásokat a város élhető klímájának megőrzése érdekében.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A környezeti és épített környezet klímájának komplex nyomon követését lehetővé tevő komplex monitoring és figyelmeztető rendszer kiépítése (pl.: talajnedvesség, szélmérés, párolgás, eső intenzitás és eloszlás) a város környezeti fenntarthatóságának növelése érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros, Szatellit településrészek

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.3.5. Lakossági és vállalkozási környezeti-, klímatudatosságot és -adaptációt növelő, ill. a környezeti terhelés csökkentését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A klímaváltozás hatásainak megértése és a védekezés, illetve adaptáció kiemelt fontosságú kérdés egy-egy térség élhetőségének megőrzése érdekében. Kecskemét és környéke klimatikusan fokozottan érintett és veszélyeztetett a klímaváltozásban, így a lakosság és a vállalkozások megfelelő felkészítése és a kérdéssel kapcsolatos tudásszintjének emelése kiemelten fontos kérdés.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Klímaváltozás képzések, szemléletformáló, tudatosító programok a klímatudatosság növelése érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.4.1. Lakossági és önkormányzati megújuló energiatermelési módok terjedésének ösztönzése és fejlesztések támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét város energetikai ellátásában a megújuló energiaforrásokon alapuló termelés arányának növelése és ezzel az energetikai önállóság növelése klímavédelmi szempontból kiemelten fontos kérdés. Ehhez szükséges megújuló energiaforrásokon alapuló energiatermelő megoldások, egységek és kiserőművek tervezése és kivitelezése. A klíma védelemébe a lakosság és a vállalkozások bevonása az önkormányzat mellett fontos elem. Az energiatermelés egy olyan pontot jelent, ahol a lakossági és vállalkozási önálló kezdeményezések jelentősen hozzájárulhatnak a klímacélok eléréséhez. Ezért szükséges a városban a lakossági egyéni megújuló energetikai megoldások támogatására.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Önkormányzati, lakossági és vállalkozási megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai fejlesztéseinek támogatása a nagyobb energetikai önállóság érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.4.2. Lakossági és önkormányzati energiahatékonyságot és takarékosságot elősegítő energiaközösségek és egyéb energiahatékonysági fejlesztések támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A megújuló energiaforrásokon alapuló energiatermelés mellett, a város sokat nyerhet azzal, ha támogatja mind az egyedi (pl.: nyílászáró csere, szigetelés, megújuló energiatermelés), mind a szervezett (pl.: energiaközösségek létrehozása, energiatakarékossági beruházások, akciók) energiatakarékosságot és hatékonyabb felhasználást segítő lakossági, vállalkozási és önkormányzati megoldásokat.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Egyedi (pl.: nyílászáró csere, szigetelés, megújuló energiatermelés) és csoportos (pl.: energiaközösségek kialakítása, energiatakarékossági beruházások) energiatakarékossági és felhasználási megoldások támogatása az energiafelhasználás hatékonyságának növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Homokbánya-Alsószéktó, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.4.4. Energiatudatosság és -felhasználási hatékonyság növelését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A tudatos energiafelhasználás hatásainak és lehetséges eredményeinek (pl.: energiatakarékosság, a megújuló energiák széleskörű alkalmazása, energiaközösségek létrehozása) megismerése és megértése kiemelt fontosságú kérdés egy-egy térség fenntarthatóságának és energiabiztonságának megőrzése érdekében. Magyarország, valamint benne Kecskemét és környéke energiakiszolgáltatottsága jelentős, mivel növekvő energiaigényének nagyobb részét külső erőforrásokból elégíti ki. A lakosság és vállalkozások megfelelő felkészítése és a kérdéssel kapcsolatos tudásszintjének emelése, kiemelten fontos kérdés annak érdekében, hogy az ország, s ezen belül a város és térsége minél hatékonyabban és takarékosabban használja a fel a rendelkezésére álló energiát.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Energiatudatossági képzések, szemléletformáló programok az energiafelhasználás hatékonyságának növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.1.1. Barnamezős iparterületek hatékony hasznosítási feltételeinek tervezése és a szükséges alapinfrastruktúrák és kapcsolódó üzleti szolgáltatások fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét mozaikszerűen, számos barnamezős területtel rendelkezik a város különböző részein. Ezek többnyire elavultak vagy feltáratlanok, ezért a területek alapvető gazdasági hasznosításához az alapinfrastruktúrák fejlesztése szükséges a területeken.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Barnamezős területek alapinfrastruktúrájának fejlesztése a területek üzleti célú használatának és továbbfejlesztésének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezet, Déli iparterület, Hunyadi-ék fejlesztési terület, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.1.4. A helyi munkaerő igényekre reagáló célzott munkaerő fejlesztési képzések és gyakorlati programok**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A hazai munkaerőpiac egyre feszesebbé válásával, mind nagyobb kihívás nehezedik a helyi munkaerőpiac rugalmasságának növelésére is, a munkaerőpiaci kereslet és a kínálat harmonizációjának megteremtésével. Ebben segíthet, ha munkaerőpiac rövid-, közép- és hosszútávú keresleti tényezői megfelelően artikulálódnak a helyi vállalkozások részéről. A napjainkban rendelkezésre álló és a jövőben piacra lépő munkaerő alkalmasságát – a munkaadói jelzéseknek és igényeknek megfelelően – különböző képzésekkel és gyakorlati készség- és képességfejlesztő programokkal alakítani lehet. A munkaerő kereslet és kínálat összehangolásába a város különböző intézményeit, oktatási-képzési szolgáltatóit szükséges összehangolni.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A helyi vállalkozási igényekre alapozott, célzott képzések, szakképzések és továbbképzések kialakítása, tananyag fejlesztések, gyakornoki programok elindítása, a munkaerőkínálat rugalmasságának fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.3.2. Közösségi programok a városrészek zöld és digitális átállásának segítésére és felgyorsítására**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét hatékony zöld és digitális átalakulása csak a lakosság szoros bevonásával, tájékoztatásával és képzésével tud megvalósulni. A beavatkozás keretében olyan helyi kezdeményezésű közösségi programok támogatása valósulna meg, amely elősegítené a város területén a zöld és digitális tudatosság erősödését, a helyben tervezett beavatkozásokat, illetve megismertetné a lakossággal a hazai és nemzetközi megoldásokat és jó gyakorlatokat.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi közhasznú szervezetek és egyesületek zöld és digitális tudatosság növekedést elősegítő programjainak támogatása a zöld és digitális tudatosság erősödése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbánya-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Műkertváros, Szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.3.3. Lakossági, önkormányzati és munkavállalói digitális kompetenciák és képességek elméleti és gyakorlati fejlesztése, ill. pilot projektek megvalósítása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Magyarország digitális versenyképességi mutató alapján az infrastruktúrák minősége megközelíti az nyugat-európai szintet, miközben a munkavállalók és lakosság digitális képességei jelentős lemaradásban vannak, azaz az ország a rendelkezésre álló lehetőségeit nem jól aknázza ki. A humán erőforrás digitális képzése és fejlesztése jelentősen erősítheti a város versenyképességét. A beavatkozás keretében a digitalizáció lehetőségeit és eszközeit felhasználva a funkcióvesztett közösségi házakat digitális élményközponttá, alkotó- és tanulóműhellyé lehet átalakítani, illetve hálózatba szervezni. A beavatkozás keretében támogatható továbbá az önkormányzati intézmények szervezeti innováción keresztüli digitális átállása.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Célcsoport specifikus alap-, közép-, és felsőfokú digitális készség- és képességfejlesztő képzések támogatása, illetve digitalizációs pilot programok indítása a városi folyamatok és működés hatékonyságának növelése érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.2. A helyi vállalkozások innovációs potenciálját és K+F+I együttműködését támogató komplex programok**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra, illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét gazdasági berendezkedése jelentős változáson ment keresztül az elmúlt években, részben a betelepülő nemzetközi vállalkozásoknak, részben az üzleti környezet fejlődésének, részben pedig a közmű- és közlekedési hálózat fejlődésének köszönhetően. A jövő kihívásaihoz történő alkalmazkodás, továbbá a meglévő vállalkozói kultúra hatékonyabbá és jövedelmezőbbé tétele érdekében szükséges a helyi vállalkozások innovációs potenciáljának és együttműködésének erősítésére.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A helyi egyetem és vállalkozások együttműködésének fokozása, a városi K+F+I ökoszisztéma kiépítése és fejlesztése, K+F+I programok indítása a versenyképesség növelése és a helyi vállalkozások innovációs képességének javítása érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezete, Déli iparterület, Hunyadi-ék, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Keleti Ipartelep, Homokbánya, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Belváros, Egyetemi Campus környezete

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.3. A helyi vállalkozások és nemzetközi vállalatok közötti beszállítói kapcsolatok fejlesztése, ill. a horizontális és a vertikális gazdasági együttműködések fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra, illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskeméten jelentős számú nemzetközi vállalkozás rendelkezik termelő tevékenységgel. A helyi vállalkozások, vállalkozáscsoportok horizontális és vertikális integrációja, bekapcsolása a nemzetközi beszállítói hálózatba mindkét fél számára működési előnyökkel kecsegtetne. A helyi beszállítók hatékonysága és versenyképessége növekedne, míg a nemzetközi vállalkozások helyi beszállítói hálózata erősödne és szélesedne, amelyre a globális értékláncok ellátási kockázatainak növekedése miatt szükségük van.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi vállalkozások felkészítése a városban jelent lévő nemzetközi vállalatok beszállítói hálózati követelményeinek teljesítésére, a helyi gazdaság mélyebb integrációja és megerősödése érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezete, Déli iparterület, Hunyadi-ék, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Reptér és környezet, Keleti Ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.4. K+F+I szakemberképzést, tehetséggondozást és az innovációs képességek javítását szolgáló rendszerek és együttműködési platformok fejlesztése, támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra, illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város gazdaságfejlődése szempontjából kiemelten fontos, hogy a helyi vállalkozások hozzáadott érték termelése dinamikusan fejlődjön. A nemzetközi tanulmányok és tapasztalatok szerint ez abban az esetben lehetséges sikeresen, ha a vállalkozások egyre nagyobb része nyitott arra, hogy saját K+F+I tevékenységet is folytat. A K+F+I tevékenység ugyanakkor erőforrás igényes, ezért szükséges olyan K+F+I platformok létrehozása, ahol a vállalkozások vertikálisan és horizontálisan tudják egymást támogatni vagy együttműködni.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi vállalkozások K+F+I tevékenységét elősegítő platformok létesítése és programok finanszírozása, lebonyolítása a helyi innovációs potenciál fejlődése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Az egész város

5.3.3 Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések)

***16. táblázat**: Stratégiai célkitűzéseket támogató hálózatos beavatkozások*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.1. Közösségi és lágy közlekedési formákat támogató rendszerek tervezése és komplex fejlesztése (pl.: közösségi kerékpárrendszer, roller, elektromos motor kölcsönző és elszámoló rendszerek)**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét belvárosának gépjármű forgalma napjainkban túlterheli a belvárosi közlekedési rendszert, ezért a gépjármű forgalom átterelése más közlekedési formákra nélkülözhetetlen az élhető és fenntartható városfejlődés érdekében. A közösségi és lágy közlekedés eszközparkja, hálózatos és felhasználóbarát fejlesztése kiemelt kérdés. A lágy közlekedési formák fejlesztés során a kölcsönző és tároló/felvevő központok elhelyezkedését a belváros és az érintkező városrészek együttes optimalizált területi eloszlásával szükséges megtervezni és kivitelezni.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A város gyűrű és sugár rendszerű útrendszerével érintkező parkolókhoz, parkolóházakhoz, ill. közösségi közlekedési csomópontokhoz kapcsolódóan továbbá a nagyobb belváros foglalkoztató és szolgáltatási csomópontjai környékén a lágy közlekedési eszközök tárolására, dokkolására alkalmas pontok, illetve a szükséges eszközök beszerzése, valamint a használathoz szükséges informatikai és elszámolási rendszerek megvétele, fejlesztése. A hagyományos közösségi közlekedési formák infrastrukturális fejlesztése és eszközparkjának modernizációja szintén szükséges a gépjárműforgalom csökkentéséhez.
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Szatellit településrészek (Kadafalva, Hetényegyháza, Katonatelep, Kisfái)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.4. A városi e-mobilitás és a közúti közlekedést kiváltó alternatív közlekedési formák használati háttérfeltételeinek javítása és erősítése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét középtávú célja, hogy a belvárosból minél inkább kiszorítsa az autós közlekedést és egy gyalogosbarát, rugalmasan megközelíthető belvárost hozzon létre. Az elővárosi vasút, az intermodális közlekedési központ, az új parkoló kapacitások és a lágy közlekedési formák infrastrukturális hátterének megteremtésével párhuzamosan, illetve azt követően a különböző közlekedési rendszerelemeket (pl.: vasút, elővárosi vasút, busz) csatlakozások szempontjából össze kell hangolni. A szolgáltatásokat potenciálisan igénybe vevőket széleskörűen szükséges információval (pl.: szabad parkolóhelyek, igénybe vehető lágy közlekedési eszközök száma, közösségi közlekedési eszközök indulási időpontjáról

kérdés		kifejtés
		tájékoztatás) ellátni, amihez egységes városi közlekedési tájékoztatási rendszer fejlesztését szükséges megvalósítani.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A városi különböző közösségi közlekedési módjainak, ill. a lágy közlekedési formák összehangolása az autómentes közlekedés elősegítése érdekében. A menetrendek összehangolása, illetve elektronikus tájékoztatási rendszerek kiépítése rugalmasabb igénybevehetőség érdekében (pl.: parkolás- és forgalomirányítás, menetrend és csatlakozási lehetőség tájékoztatás).
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Belvárosi fókusszal az egész város

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Szolgáltató város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.1.1. Városrészek alközponti funkcióját erősítő egy-, ill. multifunkcionális közösségi és közszolgáltató központok fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét városában a közszolgáltatások jelentős mértékű koncentrációt mutatnak a belvárosban, amit szükséges oldani a közszolgáltatások lakossági elérhetőségének javítása és az településrészi életminőség növelése érdekében. Az egyes városrészekben különböző szociális intézmények (pl.: bölcsőde, óvoda, orvosi rendelő) fejlesztése szükséges a meglévő kapacitások figyelembevételével és az igénybe vevő lakosság területi és korfa eloszlásával összhangban. A városrészek élhetőségét jelentősen növelnék a közösségi szolgáltató központok, ahol a helyi lakosok kisipari, a körforgásos gazdaságot támogató szolgáltatásokat (pl.: cipész, szabó, ruhajavító, kisgépszerelő) vehetnének igénybe, továbbá közösségi szolgáltató helyek (pl.: cooworking, rendezvény terem, többfunkciós terek). Ezek a szolgáltatások a közszolgáltatásokkal párhuzamosan megjelenhetnének a közszolgáltató központokban.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Közszolgáltató intézmények és központok demográfiailag optimalizált hálózatos fejlesztése az önkormányzati szolgáltatások területileg optimalizált eloszlása érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Kósafalu-Rendőrfalu, Műkertváros, szatellit települések (Kadafalva, Hetényegyháza, Katonatelep, Halasi út)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Szolgáltató város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.1.3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési programok indítása, a hiányszakmák oktatásának támogatása, különösen a városi ellátórendszer humán erőforrás igényeinek kielégítése céljából**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét városában a közszolgáltatások jelentős mértékű koncentrációt mutatnak a belvárosban, amit szükséges oldani a közszolgáltatások lakossági elérhetőségének javítása és az településrészi életminőség növelése érdekében. Az egyes városrészekben különböző szociális intézmények (pl.:

kérdés		kifejtés
		bölcsőde, óvoda, orvosi rendelő) fejlesztése szükséges a meglévő kapacitások figyelembevételével és az igénybe vevő lakosság területi és korfa eloszlásával összhangban. A városrészek élhetőségét jelentősen növelnék a közösségi szolgáltató központok, ahol a helyi lakosok kisipari, a körforgásos gazdaságot támogató szolgáltatásokat (pl.: cipész, szabó, ruhajavító, kisgépszerelő) vehetnének igénybe, továbbá közösségi szolgáltató üzlet helyek (pl.: cooworking, rendezvény terem, többfunkciós terek). Ezek a szolgáltatások a közszolgáltatásokkal párhuzamosan megjelenhetnének a szolgáltató központokban.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A szolgáltatási központok humán erőforrás igényeit felmérve a szükséges képzések meghirdetése és lebonyolítása a szolgáltató központok lakossági igényeket hatékonyan kiszolgáló működése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Kósafalu-Rendőrfalu, Műkertváros, szatellit települések (Kadafalva, Hetényegyháza, Katonatelep, Halasi út)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.2.1. Városon belüli tisztított szennyvíz és csapadék elvezető, visszaforgató és felhasználó rendszerek tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A klíma védelme és költséghatékonysági szempontok miatt a város tisztított szennyvízének, illetve csapadékvizének hatékonyabb összegyűjtése, kezelése és használata kiemelten fontos a klíma megőrzése és a körforgásos gazdaság gyakorlati alkalmazása érdekében. A gyűjtő, tározó és felhasználó rendszerek fejlesztése, csapadékvíz szikkasztás lehetőségeinek bővítése, nyílt vízfelületek és záportározók kialakítása csak területileg optimalizált hálózatok segítségével lehetséges.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Eső-, zápor- és szürkevíz tározók fejlesztése, ill. a tározó vizeinek hatékony használatát támogató rendszerek (pl.: városi öntözés, pormentesítés, más területek vizes területeinek vízpótlása) fejlesztése a városi vízgazdálkodás optimalizálása érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Alsó-záportározó területe, Belváros

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.2.2. Városi ivóvíz és szennyvíz hálózat és rendszer fenntarthatóságot szolgáló fejlesztései**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A klímaváltozás egyik legnagyobb kockázatát a vízrendszerek és a vízkörforgás egyensúlyának megbomlása jelenti, ezért minden szereplőnek kiemelt figyelmet szükséges fordítani a vizei védelmére és hatékony használatára. Magyarországon a vízvezeték rendszerek és rendszerelemek elavultak, így sok ivóvíz szökik el a csőrendszerből a továbbítás során. A városi ivó- és szennyvízrendszer és -hálózat fejlesztése és a víz körkörös felhasználását lehetővé tevő rendszerelemek fejlesztése ennek érdekében kiemelt jelentőségű feladat.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A város ivó és szennyvízrendszerének fejlesztése az elavult csőrendszer cseréjével, a szennyvíztisztítási rendszer fejlesztésével és szürke vizek hasznosításával a hatékonyabb ivóvíz-gazdálkodás érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Alsó-záportározó területe

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.4.3. Városi távhőrendszer fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A városi távhőrendszerek az egyik legklímabarátabb fűtési megoldást kínálják a városok nagyobb tömbépületei számára, a fejlesztésük ugyanakkor csak hálózati rendszerben valósítható meg. A rendszer központját a hőtermelő egység képezi, amely a rendszerhez megfelelő infrastruktúrával csatlakozó épületek fűtését szolgáltatja. A város távhőrendszerének alapvető fejlesztése megtörtént, további lakótömbök bekapcsolása szükséges és lehetséges a rendszerbe.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Városi távhőszolgáltatás területi lefedettségének növelése a rendszer fejlesztésével és új egységek, erőforrások üzembe állításával a hatékonyabb energiafelhasználás érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Belváros

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.2.2. Okos városrész fejlesztéshez szükséges digitális rendszerek és eszközök beszerzése és fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok digitális nyomon követése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A felsőoktatás fejlesztése Kecskeméten az elmúlt évtizedben sokat lépett előre. A fejlesztés további lépéseként célszerű lenne egy okos szolgáltatásokat és megoldásokat alkalmazó, fiatalokkal sűrűbben lakott városrész létrehozása, ahol a 21. századi technológiák egy nagyobb területen lennének elérhetők, tesztelhetők és abból az adatok kinyerhetők. Az eredmények alapján az okos szolgáltatásokat a város további részeiben is elérhetővé lehetne tenni.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Okos városrész komplex fejlesztése a város versenyképességének növelése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Homokbánya-Alsószéktó

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.3.1. A helyi klíma és digitális kérdésekre fókuszáló, széleskörű társadalmi bevonáson alapuló komplex program a helyi társadalom erősítésére**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A megalapozó digitális infrastruktúrák fejlesztését és a lakosság digitális tudatosságának növelését követően a város fejlett digitális lehetőségeit felhasználva a lakosság széleskörű bevonása a helyi klímakérdések kezelésébe. A digitalizáció lehetőséget kínál a lakosság és az érdeklődő helyi szervezetek számára a részvételi demokrácia erősítésére, amely jelentősen növelné a kérdéssel kapcsolatos önkormányzati döntéshozatal elfogadottságát és hatékonyságát, továbbá a lakossági klímatudatosság erősödését.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Városi digitális applikáció fejlesztése a részvételi demokrácia és klímatudatosság erősítése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Az egész város

5.4 Várostérségi szintű beavatkozási területek részletezése

5.4.1 Stratégiai célkitűzésekkel rendelkező térségi bevonással megvalósítható egyedi projektek

***17. táblázat**: Stratégiai térségi beavatkozások, egyedi projektek*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.1.2. Kiemelt kórházfejlesztés**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	A Nyíri úti kórház fejlesztésének első és második fázisa megvalósult, a harmadik fázis megvalósítása szükséges ahhoz, hogy a város kórháza el tudja látni a térségi szintű kiszolgálási feladatait.
6.	tevékenységek	Pszichiátriai épületek építése, egy kétszintes reumatológiai épület létesítése, valamint a mindennapi munkát támogató egyéb épületek (pl. trafóház, imaház, irattár és egy 3. porta létesítése)
7.	a tevékenységekben érintett települések köre és feladataik	Kecskemét, a fejlesztés helyszínének, valamint közmű és közlekedési hálózati kapcsolatainak biztosítása
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A kórházfejlesztés a város ellátási minőségének emelésén túl, a Kecskemét körüli települések magasabb színvonalú ellátását is lehetővé teszi.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház szoros együttműködése a műszaki előkészítés és a fejlesztések idején. Szakmai együttműködés a fejlesztés kapcsán a kecskeméti székhely és a megyei telephelyek (Kalocsa, Kiskunfélegyháza) között.
10	városhatáron túlmutató, térségi hatás	A szakellátás megyei hatókörének biztosítása

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.2.1. Adatgyűjtő, elemző és döntéstámogató városi monitoring rendszer és digitális adatközpont kialakítása és fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P6. Digitális és kreatív megye
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok digitális nyomon követése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	A 21. század digitális kapacitásai által szolgáltatott adattömeg hatékony használatához Kecskemétnek, illetve térségének képessé kell válnia a beérkező helyi és térségi adatok gyors, egyszerű és célirányos befogadására és feldolgozására. Ennek kulcseleme egy modern információs technológiákat alkalmazó adatközpont fejlesztése. Az adatközpontnak mind technikai, mind pedig a humánerőforrás oldaláról alkalmasnak kell lennie az aktuális városi és térségi folyamatok elemzésére és értékelésére, segítve ezzel a hatékony döntési és tervezési feladatokat. A megfelelő adatfeldolgozási kapacitások kiépülését és az infrastruktúra fejlesztését követően, a helyi- és térségi partnerek is kapcsolódhatnak az adatközponthoz és igénybe vehetik a szolgáltatásait.

kérdés		kifejtés
6.	tevékenységek	Modern adatközpont komplex fejlesztése (informatikai infrastruktúra kiépítés, szoftverek beszerzése, munkaállomások kialakítása, humán erőforrás kapacitás fejlesztés).
7.	a tevékenységekben érintett települések köre és feladataik	Kecskemét és a környező települések, melyek a városi adattár feltöltését szolgáló adatgyűjtés és -átadás, valamint a közös térségi fejlesztésekhez történő információnyújtás,-megosztás területén vennének részt.
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Kecskemét és térsége, Homokhátság, Bács-Kiskun Vármegyei települései
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	A térségi koordináció beindítására és eredményes működtetésére rendszeres időközönként a környező települések bevonásával térségi vezetői fórumok kialakítása és működtetése.
10	városhatáron túlmutató, térségi hatás	A városrégió települései tervezett fejlesztéseinek jobb összehangolása, a térség folyamatainak jobb ismerete, szakmailag jobban kidolgozott fejlesztési elképzelések.

5.4.2 Átfogó stratégiai megalapozottságú térségi keretrendszerek (térségi hálózatos, vonalas fejlesztések, nem materiális hálózatos fejlesztések)

***18. táblázat**: Térségi hatású hálózatos beavatkozások, projektek*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.1.1. Tehermentesítő, városrészek összekötését szolgáló, ill. forgalom csökkenést szolgáló közúti fejlesztések**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P3 Térségi elérhetőség és mobilitás
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági fejlődésével és lakosságlétszám növekedésével a város közúti közlekedési rendszerének fejlődése nem tudott lépést tartani. A munkahelyek számának növekedése és területi koncentrációja miatt, mind a városon belüli, mind pedig a vonzáskörzet irányából egyre nagyobb léptékű az ingázás, ezért szükséges a város gyűrűs és sugaras közúti közlekedési hálózatának fejlesztése, illetve a városi munkahelyek jobb elérhetőségének biztosítása.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Közútfejlesztés, a hiányzó közúthálózati szakaszok kiépítése, a gazdasági területeket feltáró útfejlesztések
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Nagy Lajos király körút összekötése a Károly Róbert körúttal (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata). Nagy Lajos király körút összekötése a Mátyás király körúttal (a 140-es számú vasútvonal alatt) (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata). Csabay Géza körút összekötése a Mindszenti körúttal (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata). Kiskőrösi út-Könyves Kálmán körút csomópont fejlesztése (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata).

kérdés		kifejtés
		Kecskemét, Irinyi utca közúti fejlesztése a Március 15. utca és Károly Róbert körút közötti szakaszon (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata). 5. sz. főút (54. számú főút és 5. számú főút 93+360 km sz. közötti) négynyomúsítása (Magyar Közút Nonprofit Zrt. Közlekedési és Beruházási Minisztérium). Az Alsószéktói átkötő út megépítése az 52. sz. főút és az 541. sz. út között (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, Közlekedési és Beruházási Minisztérium). Homokbánya déli feltáró út 3. fázis (Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, Magyar Közút Nonprofit Zrt.). A 44. sz. főút 5. sz. főút és 445. sz. főút közötti szakaszának négynyomúsítása (Magyar Közút Nonprofit Zrt., Közlekedési és Beruházási Minisztérium). 52. sz. főút felújítása Kecskemét és Solt között (Magyar Közút Nonprofit Zrt.). 4614 j. Nagykőrös – Kiskunfélegyháza összekötő út fejlesztése (Magyar Közút Nonprofit Zrt.).
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A fejlesztések eredményeként a városon belüli közúti forgalom csökkenne, illetve elsősorban az ingázó lakosság, másodsorban a Kecskemét vonzáskörzetéből bejáró munkavállalók közlekedése célirányosabbá tudna válni. A fejlesztések további eredménye, hogy a közösségi és lágy közlekedési módok használati feltételi javulnának, amelyek tovább csökkentenék a város közúti közlekedésből fakadó környezeti terhelését.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Együttműködés a térségi települések polgármestereivel, valamint a média csatornáin keresztül tájékoztatás a tervezett fejlesztések státuszáról és az építés alatt a forgalmi korlátozásokról, illetve forgalmi rend változásokról a helyi közlekedők és a vonzáskörzeti települések lakosai részére.
10.	városhatáron túlmutató, térségi hatás	Kecskemét vonzáskörzetéből érkező ingázók célirányosabb eljutása a munkahelyeikre.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.1.3. A város működése szempontjából kiemelt jelentőségű alapinfrastruktúrák fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás:
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése; A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét és térségének dinamikus fejlődését a hálózatos alapinfrastruktúrák (pl.: villanyáram, víz és szennyvíz, gáz) rendszerének fejlesztése nem minden esetben tudta lekövetni, ezért szükséges a városban és térségében jelentkező szűk keresztmetszetek, kapacitásproblémák oldása, kezelése. Súlyos problémát jelent továbbá a Homokhátság térségének szárazodása, melynek egyik részmegoldása a terület vízpótlásának biztosítása, továbbá vízvisszatartó megoldásainak

kérdés		kifejtés
		kidolgozása, infrastruktúrájának biztosítása. Sajátos alapinfrastruktúra elemként tekintünk a zöldfelülteinkre is, melynek ökológiai szinten tartása, valamint a zöldinfrastruktúra fejlesztése kiemelt feladat
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Stratégiai jelentőségű hálózatos alapinfrastruktúra hiányok (pl. vízpótláshoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés, víziközmű, villamoshálózat, informatikai-hálózat, zöldinfrastruktúra) pótlása, a meglévő hálózatok rekonstrukciója a szakági fejlesztési tervekben rögzített módon.
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Északi gazdasági övezet: új nagyfeszültségű [400/132 kV-os] távvezeték építése és kapcsolóállomás létesítése (Kecskemét, MVM Zrt.) Víziközmű hálózat fejlesztés és rekonstrukció, ivóvízminőség javítás, vízbázisvédelem, öntözővíz igény kielégítése (BÁCSVÍZ Zrt. és érintett települések) Gázhálózat fejlesztés (MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt.) Zöldinfrastruktúra: élőhely rekonstrukciós programok, erdősítések, települési zöldfelületfejlesztési programok, faültetések és pótlások (Érintett települések, KEFAG Zrt, Kiskunsági Nemzeti Park, Agrárkamara és a mezőgazdasági területek tulajdonosai)
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Víziközmű: BÁCSVÍZ Zrt. szolgáltatási területén elhelyezkedő 59 település Villamosenergia-hálózat: A nagyfeszültségű villamos alaphálózat fejlesztésével a kecskeméti várostérség energiabiztonsága növekszik, amely lehetőséget biztosít a térség településein a további település- és gazdaságfejlesztési projektek megvalósítására Gázhálózat: a kecskeméti várostérség energiabiztonsága növekszik, amely lehetőséget biztosít a térség településein a további település- és gazdaságfejlesztési projektek megvalósítására. Vízvisszatartás, Vízgazdálkodás: a tervezett beruházások hozzájárulnak a fenntartható vízgazdálkodás biztosításához részben a Homokhátság térségében, illetve a szűkebb értelemben a Bácsvíz szolgáltatási területén.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Térségi települési vezetői fórumok, szakmai fórumok, projektmegbeszélések, vármegyei szintű egyeztetések, Duna-Tisza közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács ülései a fejlesztésekben érintett települések bevonásával.
10.	városhatáron túlmutató, térségi hatás	Növekvő ellátásbiztonság, javuló életkörülmények, jobb adaptációs képesség a változó klimatikus körülmények között, erősödő együttműködési hajlandóság és készség.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.3.3. A város térségi szerepkörének és befolyásának bővítése térségi kihatású programok kidolgozásával és együttműködések kezdeményezésével**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P2 A vidék fejlesztése és népességmegtartó képessége
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét város a Homokhátság központja, a térség számos kiemelt turisztikai (pl.: lovaglás, kerékpár), kulturális, oktatási és gazdasági (pl.: K+F+I, magas szintű üzleti szolgáltatások, logisztika, minőségi gyümölcs és zöldségtermesztés) lehetőséget hordoz, ill. számos klimatikus kihívással (pl.: vízhiány, növekvő aszályhajlam, romló zöldfelületi adottságok) néz szembe, amelyek kezelése csak a térség szereplőinek összefogásával és együttműködésével valósítható meg. A beavatkozás keretében a térség önkormányzataival együttműködésben tervezné és valósítaná meg a különböző tematikus projekteket Kecskemét.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	A térségi lovas-, falusi- és agroturizmus fejlesztése, szolgáltatási kínálatának összehangolása és közös meghirdetése. Klímaalkalmazkodási és környezetvédelmi programok: vízvisszatartási program, öntözési és csatornatisztítási program, klímavédelmi övezetek kialakítása (pl.: új erdők telepítése, élőhelyrehabilitációs programok, vízpótlási, vízvisszatartási programok, új módszerek kidolgozása). Oktatási, tájékoztatási és szemléletformálási programok kidolgozása és megvalósítása.
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Térségi turizmusfejlesztési program indítása (Aranyhomok Kistérségfejlesztési Egyesület, Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft.) Duna-Tisza közi Homokhátság vízpótlási program (Energiaügyi Minisztérium, Országos Vízügyi Főigazgatóság, ATIVIZIG, Duna-Tisza közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács)
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Turisztikai látogatók számának növekedése
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város, Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft., Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft., Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kiskunsági Nemzeti Park, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Lajosmizse Önkormányzata, Nagykőrös Önkormányzata, Szentkirály Önkormányzata, Nyárlőrinc Önkormányzata, Városföld Önkormányzata, Fülöpjakab Önkormányzata, Jakabszállás Önkormányzata, Helvécia Önkormányzata, Ballószög Önkormányzata, Kétegyháza Önkormányzata
10.	városhatáron túlmutató, térségi hatás	

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	A város kerékpárút hálózatának fejlesztése
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.3. Városrészek közötti és szatellit és környező településekhez kapcsolódó kerékpáros közlekedési hálózat rendszerszempontú fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P3 Térségi elérhetőség és mobilitás
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét kerékpárút rendszere részlegesen kiépült, ezért szükséges a városrészek közötti hiányzó, illetve új szakaszok építésére, továbbá a szatellit települések bekötése a meglévő hálózati rendszerbe. A rendszerelemekkel történő kiegészítés elősegítené a munkavállalók és lakosság célirányosabb nem közúti közlekedését, továbbá a kerékpárhasználat feltételei javulnának. Az országos és térségi kerékpárhálózat fejlesztése során az EUROVELO hálózati elemek fejlesztése, illetve Kecskemét és a térségében elhelyezkedő településekkel való összekapcsolása jelent kiemelt fejlesztési feladatokat.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Hiányzó kerékpárút szakaszok kiépítése és/vagy új szakaszok fejlesztése
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Hunyadiváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A Ceglédi út menti kerékpárút fejlesztése, hiányzó szakaszainak kiépítése Szatellit települések, Kecskemét Város Önkormányzata: Kadafalva: Kerékpárút kiépítése az Izsáki út irányába Szarkás: Kerékpárút építési program indítása Talfája: Kerékpárút építés és felújítás Katonatelep: Kerékpárút fejlesztés a 441 út kapacitásbővítéséhez kapcsolódóan Matkó: Kerékpárút építési program indítása Halasi út: A Halasi úti kiskertek mellett húzódó alsóbbrendű út (és kerékpárút) fejlesztése Közeli települések kerékpárút fejlesztéseivel összhangban fejleszteni a Kecskemétről kifelé vezető kerékpárút hálózati elemeket. EUROVELO6-os vonal elemeinek fejlesztése
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A fejlesztések eredményeként a belvároshoz kapcsolódó kerékpárút hálózat fejlődne, továbbá a szatellit települések bekapcsolása a városi hálózatba is megtörténne.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	A fejlesztésekért Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata felel
10.	városhatáron túlmutató, térségi hatás	

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Szolgáltató város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.2. Intermodális, ill. elővárosi vasúti csomópontok közösségi közlekedés szempontú tervezése és fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA 5.0 Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P3 Térségi elérhetőség és mobilitás
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági fejlődésével és lakosságlétszám növekedésével a város közlekedési rendszerének fejlődése nem tudott lépést tartani, a város nagyszámú munkahelyére már nem csak a városi munkavállalók érkeznek, hanem a környező településekről is. A város közúti vonalai túlterheltek, ezért szükség más közlekedési formák fejlesztése is. Kecskemét vasútvonala ebből a szempontból még nem kellően kihasznált és jelentős fejlődési potenciált rejt magában, így fejlesztése szükséges egy élhetőbb, zöldebb és versenyképesebb város érdekében. A városi közlekedést jelentős mértékben optimalizálná egy intermodális közlekedési központ, amely a beérkező utazók számára könnyed közlekedési módváltást tenne lehetővé. A városon belüli célirányos zöldebb közlekedést jelentősen elősegítené a szatellit településeken és ipartelepek közelében elhelyezkedő vasúti állomások B+R és P+R fókuszú fejlesztése.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Vasúti pályaudvar fejlesztés és rendezés
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, MÁV Zrt.: vasútállomás utas- és áruszállítási növekvő szerepre történő felkészítése a vasútállomás fejlesztésével és a környezete fejlesztésével Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Kecskemét Város Önkormányzata, MÁV Zrt.: Intermodális (vasút, busz, közút, kerékpár) közlekedési központ kialakítása, továbbá a kapcsolódó közúti közlekedési utak és csomópont célorientált fejlesztése Szatellit településrészek (Hetényegyháza, Katonatelep, Kisfái) elővárosi vasúti kapcsolatának és közlekedési módváltás feltételeinek fejlesztése
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A fejlesztések eredményeként a városon belüli közlekedésben az elővárosi vasutak célszerű használata válna lehetővé, továbbá kecskeméti pályaudvart magában foglaló intermodális közlekedési központ a szatellit és környező településekről bejáró munkavállalók ingázását tenné környezetbarátabbá, egyszerűbbé és korszerűbbé.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	A fejlesztésekért Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a MÁV Zrt. együttműködésben felel
10.	városhatáron túlmutató, térségi hatás	

5.5 Stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, opcionálisan innovációs menetrend)

5.5.1 Zöld átállás menetrend

A fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) keretében elvárás a zöld átállás menetrend elkészítése, amely alapját képezi a zöld átállás megvalósításának. A menetrendben kialakított ütemterv alapján az átállás kidolgozása megtörténik a városi Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer elkészítésével, és bemutatásra kerül az Irányító Hatóság felé.

A zöld átállás menetrend előkészítési és megvalósítási szakaszból áll.

Miután a zöld átállás fogalma és értelmezése a hazai tervezésben új elvárás az Európai Unió irányelve alapján, fontosnak tartjuk ennek bevezető magyarázatát.

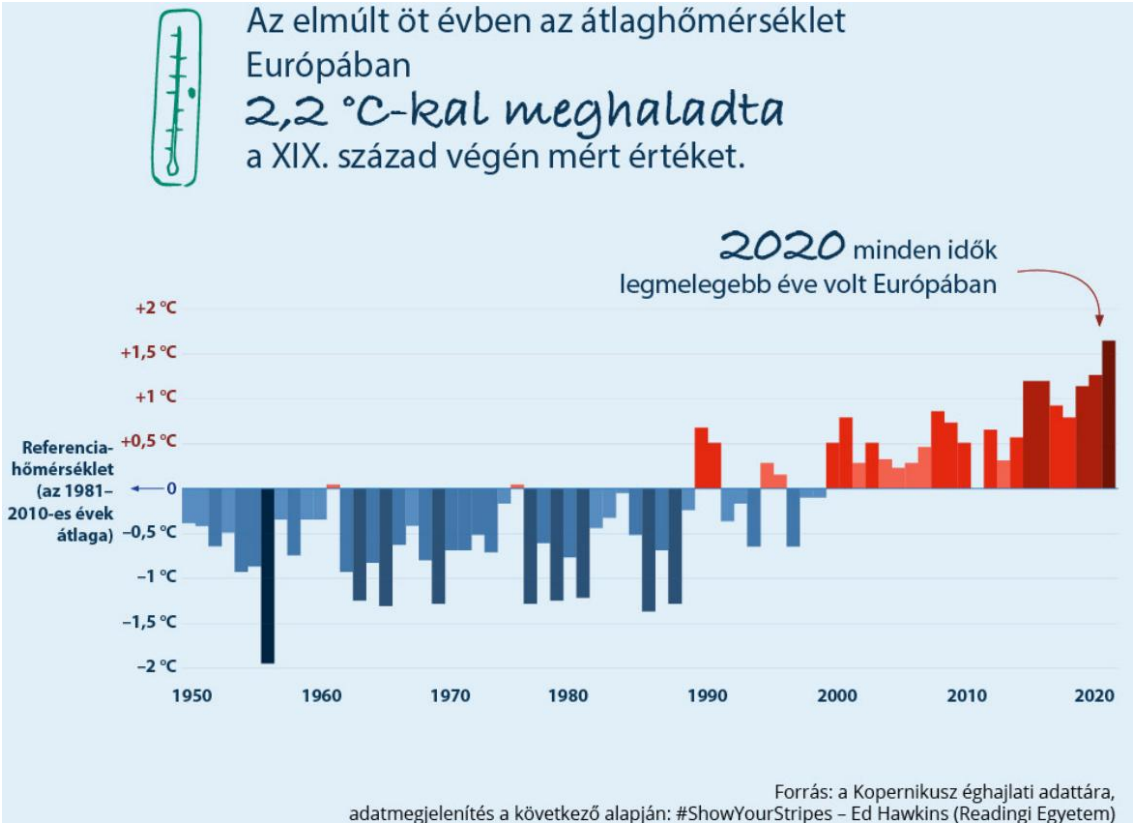
Városi zöld átállási menetrend értelmezése

A **zöld átállás** egy olyan szemlélet, elvárás, irányelv, amely sikeres válasz lehet az éghajlatváltozás, környezetkárosítás, az erősen fogyatkozó, véges nyersanyag- és energiaforrás készleteket érintő pazarló kitermelés, gyártás, fogyasztás és hulladékképzés negatív hatásaira. A zöld átállást tehát nem értelmezhetjük kizárólag a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással vagy a hatásainak mérséklésével vagy a megelőzésével. A Föld készletei kifogyóban vannak az ásványi nyersanyagok, a fosszilis energiahordozók, valamint az édesvízkészlet tekintetében egyaránt. Ezt a jelenséget mindenki tapasztalja a szűkebb lakókörnyezetében is, például a területhasználatban végbemenő változásokban, a beépített területek növekvő arányában, a zöldfelületek és a mezőgazdasági területek csökkenésében vagy éppen a felszíni és felszín alatti vízkészletek jelentős fogyásában. A társadalmi igényeinket sokszor úgy elégítjük ki, hogy az veszélyt jelent a jövő nemzedékére. Ez utóbbi folyamatot korábban, az 1980-as évektől a fenntarthatóság elvével igyekeztek egyes országok egyensúlyozni. Részben ennek sikertelensége oda vezetett, hogy a környezetszennyezés tovább növekedett, mint ahogyan a klímaváltozásra legnagyobb hatást gyakorló üvegházhatású gázok (továbbiakban ÜHG) kibocsátása is. Ennek okán pedig a légkörben végbemenő folyamatok erőteljesen befolyásolják a helyi időjárási jelenségeket, növelve azok szélsőségeit és kiszámíthatatlanságát, ezzel is hozzájárulva a helyi éghajlat átalakulásához.

Az antropogén hatások következtében az éghajlatváltozás napjainkra jelentős méreteket öltött. Az emberi tevékenység nyomán bekövetkező klímaváltozás fő oka az üvegházhatású gázok arányának növekedése a légkörben. Az elmúlt 40 év során meredeken emelkedett az átlaghőmérséklet Európában (5. ábra). A melegebb hőmérséklet következtében kontinens-szerte egyre gyakoribbá váltak a szélsőséges időjárási események, ami súlyos következményekkel járt (pl. hőhullámok, áradások, aszályok, erdőtüzek, pusztító időjárási jelenségek, növekvő energiaszükséglet) sok ember és a gazdaság egésze számára. A felmelegedési folyamatot legfeljebb lassítani lehet, megállítani nem. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése szükséges annak érdekében, hogy az éghajlatváltozás negatív hatásainak kialakulási esélyeit csökkentsük. Azonban a változtatás nem kerülhető el, az éghajlatváltozás hatásai már napjainkban is érzékelhetők, és – a szükséges beavatkozások nélkül – egyre erőteljesebben jelentkeznek a jövőben, melyek befolyásolni fogják

mindennapjainkat, így a társadalom egészségi állapotát, az életminőséget, a mezőgazdaság teljesítményét, a rendelkezésre álló vízkészleteket, az energiafelhasználást, illetve ezen keresztül az egész gazdaság teljesítményét. Éppen ezért kiemelt fontosságú a települések reziliencia szintjének növelése, sérülékenységük csökkentése és a klímakockázatok mérséklése.

5. ábra: Az átlaghőmérséklet emelkedése

Forrás: https://www.consilium.europa.eu/hu/infographics/climate-costs/

A **megelőzést, hatáscsökkentést és kompenzálást együttesen alkalmazkodásnak**, azaz adaptációnak, a széndioxid-kibocsátás csökkentését **mitigációnak** nevezzük. A mitigáció legfőbb eszköze a beavatkozások, beruházások, projektek várható széndioxid-kibocsátásának (ún. karbon-lábnyom) kiszámítása, a lehetséges csökkentési módok azonosítása és megvalósítása az energiafelhasználás csökkentése, a megújuló energiahordozók arányának növelése, továbbá az új, kibocsátás-mentes technológiák alkalmazása. Az adaptáció legfőbb eszköze az klímakockázatok értékelése és megelőző, kockázatcsökkentő intézkedések tervezése. Minél nagyobb környezet-átalakítással jár egy beruházás, annál nagyobb az esélye az éghajlatváltozást okozó és az éghajlatváltozásból adódó kockázatoknak.

E kihívások leküzdése érdekében jött létre az európai **zöld megállapodás** (Green deal), Európa új zöld növekedési stratégiája, amely az Uniót modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággá kívánja átalakítani. Az európai zöld megállapodás célja, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé váljon. Ehhez ki kell aknázni az új környezetkímélő és gazdaságélénkítő technológiákban rejlő előnyöket, fenntarthatóvá kell tenni az ipart és a közlekedést, illetve csökkenteni kell a szennyezést. Az éghajlati és környezeti kihívásokra, mint lehetőségekre tekintünk, melyekkel – ha élni tudunk – az átállás mindenki számára nyitott és igazságos lesz.

Az európai Green Deal cselekvési tervének két fő pillére:

- az erőforrások hatékony felhasználása, illetve
- a biodiverzitás védelme és helyreállítása a környezeti szennyezés visszaszorításával.

A Zöld Megállapodás a célok eléréséhez szükséges beruházásokat és finanszírozási eszközöket határoz meg, amelyekkel a klímasemleges gazdaságra való áttérés a tagországok bevonásával méltányosan tud megvalósulni.

A klímasemleges célok elérését támogatja az EU Fenntartható Finanszírozási Akcióterve is, amely létrehozta a fenntartható tevékenységek egységes osztályozási rendszerét. Ennek keretében lépett hatályba 2020 július 12-én az EU Taxonómiarendelete. Az EU Taxonómia körülhatárolja azokat a zöld tevékenységeket, amelyek lényegesen hozzájárulnak a rendeletben kiemelt hat környezeti célkitűzéshez, elősegítve a fenntartható gazdasági működésbe való átmenetet.

A hat környezeti cél:

1. éghajlatváltozás mérséklése,
2. éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás,
3. vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme,
4. körforgásos gazdaságra való átállás,
5. szennyezés megelőzése és csökkentése,
6. biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

A lényeges hozzájárulás valamely környezeti célhoz három módon történhet meg:

- a tevékenység saját teljesítményéből adódóan (own performance),
- az átmenetet támogatva (transitional) vagy
- képessé tevő (enabling) tulajdonsága által.

Az éghajlatváltozás mérséklése esetében az első típusba tartoznak azon tevékenységek, amelyek már eleve alacsony kibocsátásúak, például napelemekkel elektromos áram előállítása vagy elektromos járművek üzemeltetése. Az átmenetet támogató tevékenységek elengedhetetlenek az alacsony kibocsátású gazdaság eléréséhez, de jellemzően még nem alacsony karbon kibocsátású technológiákkal valósulnak meg. Ide tartozik például az épületek felújítása, korszerűsítése. Ezek esetében az EU Taxonómia jellemzően a tevékenység során keletkező üvegházhatású gázokra vonatkozó küszöbértéket határoz meg a zöld besorolás eléréséhez. A képessé tevő tevékenységek, pedig a fenti két kategória megvalósulását támogatják, például megújuló vagy energiahatékony eszközök gyártásával és felszerelésével, vagy alacsony kibocsátású közlekedést támogató infrastruktúra-fejlesztésével.

A Taxonómiarendelet létrehozásának egyik célja a szabályozói keretek biztosítása a fenntartható befektetésekhez, amivel segítséget nyújt a piaci szereplőknek, és kiemelten a pénzügyi intézményeknek a környezeti és fenntarthatósági szempontból pozitív tevékenységek azonosítására. Az utóbbi években a befektetői és a fogyasztói oldalon is nőtt az érdeklődés a zöld és fenntarthatóság iránt, ám ezek objektív mérésére nem állt rendelkezésre általánosan használt osztályozási rendszer.

Az egységes meghatározások hiányában fennállt a veszélye annak, hogy egyes vállalatok vagy tevékenységek tévesen zöld vagy környezeti szempontból pozitív értékelést kapnak, vagy megpróbálják

zöldre mosni a működésüket. Az Taxonómiarendelet[4] kiküszöböli ezt a problémát, és alkalmazásával elkerülhető más, az Európai Gazdasági Térségben nem egységesen használt, feltételeknek vagy sztenderdeknek való megfelelések használata a zöld besorolás meghatározásához.

A meghatározott környezeti célok közül jelenleg az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz jelent meg 2021. áprilisában a **Taxonómiarendeletet kiegészítő bizottsági rendeletben (Climate Delegated Act[5]), amely mellékleteiben definiálja** a különböző kritériumok mentén **a két cél eléréséhez jelentősen hozzájáruló zöld tevékenységeket**.

Az Európai Bizottság segíti az uniós tagállamokat abban, hogy olyan reformokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre, amelyek támogatják a zöld átállást, és hozzájárulnak az európai zöld megállapodás céljainak eléréséhez. Segíti továbbá a központi és helyi közigazgatásban szükséges eljárások, valamint a zöldítő intézkedések végrehajtásához szükséges koordinációs struktúrák kialakítását.

Mint a fentiekből látjuk a taxonómia rendelet piaci szereplőknek készült el és teszi alkalmassá a vállalatok zöld minősítését. Egy településre vagy önkormányzatra szóló elfogadott zöld értékelési rendszer még nem áll rendelkezése.

Az éghajlatpolitika az európai zöld megállapodás központi eleme. Az EU már eddig is jelentős eredményeket ért el az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése terén, és a gazdasági növekedést is sikerült fenntartania (5. ábra). Az elkövetkező években még ennél is többet kell tenni. Az EU azt a célt tűzte ki, hogy 2050-re a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátása nulla legyen, ezért minden tagállamnak koherens klímapolitikai csomagot kell végrehajtania. Az Európai Bizottság a technikai támogatási eszközön keresztül segíti a nemzeti hatóságokat az éghajlat-politikai törekvéseiket támogató reformok kidolgozásában és végrehajtásában. Példák a támogatásra:

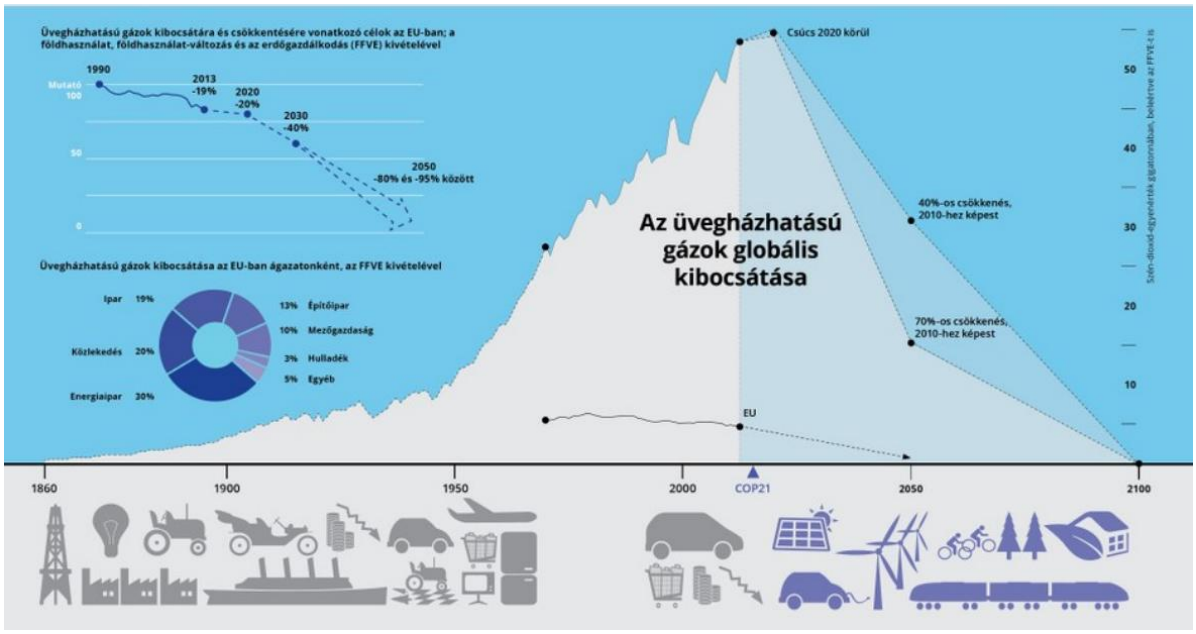
- **Klímapolitika kidolgozása**, beleértve az éghajlatváltozási stratégiákkal és cselekvési tervekkel kapcsolatos tanácsadást, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás modellezéséhez nyújtott támogatást;
- **A területhasználat tervezés**ben a földhasználat és az erdőgazdálkodás támogatása, beleértve az erdők számbavétele és nyilvántartás;
- **Fenntartható várostervezés, az intelligens városok**;
- A partvédelem fokozása, valamint az **árvízvédelmi** és parti erózióval kapcsolatos kockázatok kezelése;
- **Természetalapú megoldások kidolgozása a városi térségek hőhullámainak, aszályainak, áradásainak és rossz levegőminőségének kezelésére**;
- **Finanszírozási eszközök tervezése és végrehajtása** az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében;
- A **villamosenergia-rendszerek dekarbonizációjának támogatása**, beleértve a megújuló energiaforrásokat támogató piacok és szabályozási keretek kialakítását;
- **Piaci alapú támogatási rendszerek kialakítása** a megújuló energiába és az energiahatékonyságba történő beruházásokhoz;

[4] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról, (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

[5] EU taxonomy: Complementary Climate Delegated Act to accelerate decarbonisation | European Commission (europa.eu)

- **Integrált nemzeti energia- és klímatervek kidolgozása**, beleértve az analitikus és energetikai modellezést is;
- Az **energiahatékony fűtési és hűtési rendszerekr**e vonatkozó szakpolitikák értékelése;
- Az **épületek energiahatékonyságá**nak javítását célzó beruházások növelése;
- A **fenntartható közlekedésre/mobilitásra** és az alternatív üzemanyagokra **vonatkozó szakpolitikák meghatározása;**
- **A belvízi közlekedés és a nagy sebességű vasutak** megerősítése.

6. ábra: ÜHG gázok kibocsátása

Forrás: https://www.eea.europa.eu/hu/jelzesek/jelzesek-2015/cikkek/az-eghajlatvaltozas-merseklese

Városi zöld átállási menetrend

A nemzetközi klímavédelmi és fenntarthatósági egyezmények 2050-re írják elő a globális nettó zéró szén-dioxid kibocsátási szint elérését, ami a klímaváltozási folyamat lefékeződésének és későbbi leállásának kizárólagos előfeltétele. Ehhez igazodva, az EU Zöld Megállapodása 2050-re klímasemleges, vagyis nettó zéró szén-dioxid kibocsátású városokat és régiókat vetít előre**. A globális/nemzeti zéró emissziós – karbonsemlegességi – célok, valamint a települési klímavédelmi vállalások, sem érhetők el a városok és a helyi partnerek** (a lakosság, a civilek, a helyi vállalkozások) **erőfeszítései, a széleskörű társadalmi együttműködés és együtt tervezés mechanizmusai nélkül**, aminek kihatása van a város működésének szinte minden területére, ahogy a városfejlesztési szükségletekre és lehetőségekre is, így azokat be kell építeni a helyi célrendszerekbe.

Éppen ezért **a 2021–2027-es, valamint a 2028-2034 fejlesztési időszakban egyaránt a zöldítés előmozdítása az uniós ágazati és fejlesztéspolitikák egyik fő iránya.** A 2021–2027-es programozási ciklus forrásainak több mint harmada csak zöld célok mentén használható fel, és ez a fejlesztési irány a jelenleg rendelkezésre álló ismeretek szerint a 2028-2034 időszakban tovább erősödik. A hazai és az európai uniós fejlesztés- és támogatáspolitika már horizontális, kötelező elemként kezeli a beruházások és a városok zöldítését. Több, közvetlenül a városokat célzó támogatás feltételezi a zöld városi célokat, a komplex emissziócsökkentési és alkalmazkodási gondolkodást a városfejlesztésben.

A hazai támogatáspolitika is reflektál a Zöld Megállapodás célkitűzéseire. **A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia** (TOP PLUSZ-1.3.1.-21. pályázati konstrukció) **keretrendszerében lévő városoknak zöld átállási menetrendet kell készíteniük**, s a városi zöld menetrend alapján az FVS-el összhangban ki kellett dolgozniuk **a városi Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszert is**. Kecskeméten is elkészült a **Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer, melynek elfogadása** a 2026. októberi közgyűlés keretében történhet meg. A dokumentum keretében rögzítésre került a város klímanarratívája, a klímaátmenet legfőbb kockázatai, a város zöld keretrendszerének célkitűzései, a célok megvalósulásához hozzájáruló projektportfólió, a zöld beruházások/projektek értékelésének és kiválasztásának szempontrendszere, a városi zöld átállást alátámasztó finanszírozási modell bemutatása, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer irányítási és döntéshozatali mechanizmusának működése.

A városi zöld átállás dimenziói

A városok a saját beavatkozási akcióikat a következő területekre koncentrálhatják:

- Infrastruktúra-fejlesztés és intelligens technológiák (5G, internethálózat, elektromos hálózat, zéró kibocsátású épületek);
- Adatok, adatkezelés (a digitalizáció, az intelligens megoldások szolgálatában);
- Integrált és tiszta városi energiarendszer (energiaközösségek, megújuló erőforrások, regionális ellátás);
- Körforgásos város (hulladékkezelés, körforgásos tervezés a gyártás oldalán, körforgásos anyagáramok);
- Intelligens és fenntartható mobilitás, multimodalitás;
- Fenntartható közösségi várostervezés (partnerségépítés, ellátási körzetek, közlekedésszervezés, hozzáférés, elérhetőség);
- Fenntartható és reziliens élelmiszerellátás és tápanyag-újrahasznosítás (város-vidék kapcsolat, biohulladékok);
- Méltányos, virágzó és fenntartható helyi gazdaság;
- Egészséges, élénk, kreatív és hozzáférhető közterületek.

A **Fenntartható Városfejlesztési Stratégia** módszertani útmutatója **a Taxonómia rendelet szerinti kategóriák szerint értelmezi a zöld város dimenzióit** (FVS Módszertani Útmutató, 2023. január).

Az EU Taxonómia rendelete hozzájárul a világ első „zöld listájának" – azaz a fenntartható gazdasági tevékenységek osztályozási rendszerének – **létrehozásához**. Olyan közös nyelvezetet teremt meg, amelyet a befektetők bárhol használhatnak az éghajlatra és a környezetre jelentős pozitív hatást gyakorló projektekbe és gazdasági tevékenységekbe történő beruházásaik értékelésre. **Az EU taxonómia az első olyan minősítési rendszer, amely meghatározza, hogy mely kvalitatív és kvantitatív feltételek mellett érdemelheti ki egy adott finanszírozási jellegű, gazdasági tevékenység a fenntartható, vagy zöld címet**. A jogszabály lehetővé teszi, hogy a befektetők a beruházások átcsoportosításával a fenntarthatóbb technológiák és vállalkozások támogatását részesítsék előnyben, így az EU számára meghatározó eszközt jelent a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósításához.[6]

[6] *Dobránszky-Bartus K.–Valdemar, K.J. 2020: Az EU Taxonómiai rendelete: a befektetési tevékenységek első, „zöld" szótára. Gazdaság és Pénzügy. 7. 4. DOI: 10.33926/GP.2020.4.2*

Az EU Taxonómiának való megfelelés során a környezetvédelmi célkitűzésekhez kell igazodni:

- az éghajlatváltozás mérséklése;
- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;
- a víz és a tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme;
- áttérés a körforgásos gazdaságra, a hulladékkeletkezés megelőzése és az újrahasznosítás;
- a környezetszennyezés megelőzése és csökkentése;
- a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

Ahhoz, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljön, jelentős mértékben hozzá kell járulnia legalább egy környezetvédelmi célkitűzéshez, nem sértheti súlyosan egyik környezetvédelmi célkitűzést sem, az adott tevékenységet bizonyos alapvető társadalmi és irányítási biztosítékok betartása mellett kell végrehajtania, és meg kell felelnie a szakmai átvilágítási kritériumoknak.

Az éghajlatváltozás mérséklése

A városi zöld átállást támogató „100 klímasemleges és okos város” európai uniós misszió a zöld útra lépő városok számára szükséges lépések közül a helyi átállást támogató együttműködési keretekere, az átálláshoz szükséges források előteremtésére és az átállási erőfeszítések megfelelő mederbe terelésére és mérhetőségére koncentrál[7]:

- Az együttműködési keretek és a szükséges források megteremtésénél a valamennyi érintett fél által aláírt helyi klímaszerződés megkötésében látják a misszió vezetői a kiutat, ahol a misszióban való részvételre regisztráló városok klímaszerződést kötnek az Európai Bizottsággal, a nemzeti kormánnyal és a helyi érintettekkel a vállalt célokról és a szerződő partnerek szerepéről (akciók, aktivitások és hozzájárulás).
- A szükséges források léptéke és a finanszírozni kívánt beavatkozások típusai (magán beruházások, közösségi fejlesztések) társfinanszírozást feltételeznek (pl. önkormányzat, helyi szereplők, nemzeti források, európai uniós támogatások). Az átállást előkészítő finanszírozási tervnek szükségszerűen tőkebevonási lehetőségekkel és a pénzügyi fenntarthatósággal is számolnia kell.
- A nemzetközi klímavédelmi egyezményeket aláíró országok – köztük Magyarország – városainak üvegházhatásúgáz-kibocsátását nullára kell csökkenteni 2050-ig. A kibocsátásszámításba valamennyi helyi szereplő (önkormányzati és nem önkormányzati) hatásait be kell számítani a következő dimenziók mentén:
    - (1) az épületek/létesítmények, a közvilágítás fosszilis energiafelhasználása,
    - (2) a közlekedés fosszilis energiafelhasználása,
    - (3) az erőművek és a távhőszolgáltatás (a felhasználási oldal számbavétele, fogyasztási adatok alapján),
    - (4) a városban keletkeztetett hulladékok (mennyisége, kezelése, típusai, szállítása),
    - (5) a területhasználat-változás (zöld-kék és beépített területek aránya),
    - (6) a gyártás, termelés emissziós hatásai (amelyek a fentiekben nem kerültek számbavételre).

[7] *Gronkiewicz-Waltz, H., Larsson, A., Boni, A., et al. 2020: 100 climate-neutral cities by 2030 - by and for the citizens : report of the mission board for climate-neutral and smart cities, Publications Office, European Commission, Directorate-General for Research and Innovation, 2020, https://data.europa.eu/doi/10.2777/347806 (2022.01.10.)*

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

Az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes Európa is egy önálló európai uniós misszió, amelyhez kapcsolódó szakértői jelentés három alapvető és egymással összefüggő dimenziót és elvet határoz meg[8]:

- A környezeti rendszerek rezilienciája, az éghajlati hatások által leginkább érintett kritikus közösségi rendszerek regenerálásával;
- A társadalmi és gazdasági rendszerek rezilienciája a méltányosság, a társadalmi és nemek közötti igazságossággal, a gyermekek és a fiatalok bevonásával, valamint a „nem hagyunk hátra senkit" iránti elkötelezettséggel a háttérben;
- A politikai rendszerek rezilienciája, az inkluzivitás, a tanácskozás, a közös értékek, a szolidaritás és a sokszínűség tiszteletben tartása iránti elkötelezettséggel.

A Misszió beavatkozási területei jó iránymutatást adnak a dimenzió várható kifutására

1) A fő közösségi rendszerek:
   - A közösség megújítása és a szociális infrastruktúra fejlesztése;
   - Egészségvédelem és jólét;
   - A biodiverzitás megőrzése és az ökoszisztémák védelme;
   - A vízgazdálkodás újragondolása;
   - A vidéki táj újraélesztése és a fenntartható élelmiszerrendszerek kialakítása.

2) A fő megfelelőségi kritériumok, amelyek a beavatkozásokhoz szükségesek:
   - Az átállást támogató (inkluzív, partnerségi) kormányzási folyamatok;
   - Az adatokhoz, a tudáshoz és a digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása;
   - Az oktatás, a kommunikáció erősítése és a szokások változásának jobb megértése;
   - A körforgásos és fenntartható helyi gazdaság megerősítése;
   - Az alapok és a források mobilizálása.

3) A fő célkitűzések:
   - Európa felkészítése: a kulcsfontosságú közösségi rendszerek biztonságának és védelmének növelése, a polgárok és a közösségek felkészítése az éghajlatváltozással kapcsolatos negatív hatásokra és következményekre.
   - Az átalakulás gyorsítása: az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló, tisztességes és virágzó Európára való átalakulás felgyorsítása.
   - Az ellenállóképesség fokozása: az éghajlatváltozással szembeni helyi/regionális ellenállóképesség fokozása.

[8] *Hedegaard, C. et al. 2020: Proposed Mission: A Climate Resilient Europe Prepare Europe for climate disruptions and accelerate the transformation to a climate resilient and just Europe by 2030 Report of the Mission Board for Adaptation to Climate Change, including Societal Transformation.* https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/2bac8dae-fc85-11ea-b44f-01aa75ed71a1 *(2022.01.10.)*

A víz és a tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme

Az Óceánok és a vizek helyreállítása (2030-ig) c. uniós misszió támogatja ezt a törekvést.

A misszió új, rendszerszintű megközelítése az óceánokat és a vizeket egységben kezeli, amely misszió kulcsszerepet játszik a klímasemlegesség elérésében és a természet helyreállításában.

Célkitűzések:

- A misszió az EU tengeri területének 30%-ának védelmével, valamint a tengeri ökoszisztémák és a (25 ezer km) folyók helyreállításával segíti az uniós célok elérését.
- A tengeri hulladék, a tápanyagveszteség és a vegyi peszticidek használatának 50%-os csökkentésével a szennyezés megszüntetése.
- A misszió hozzájárul a klímasemleges és körforgásos kék gazdasághoz, amely zéró nettó tengeri kibocsátással jár együtt.

A horizontális tevékenységek támogatni fogják ezeket a célkitűzéseket. Ezek közé tartozik a nyilvánosság széles körű mobilizálása és bevonása, valamint a digitális óceán- és víz tudásplatform, az úgynevezett „Digital Twin Ocean" létrehozása[9].

Áttérés a körforgásos gazdaságra, a hulladékkeletkezés megelőzése és az újrahasznosítás

Az Európai Bizottság 2015-ben elfogadott egy „Körforgásos Gazdasági Jogalkotási Csomagot", amelyet több Cselekvési Terv is kísért, az utolsó 2021-ben született meg.

Az új cselekvési terv számos javaslatot tartalmaz a következő területekre koncentráltan:

- a környezettudatos, körforgásos tervezésre vonatkozó keretek kiterjesztése minél több termékre,
- zöld közbeszerzések,
- a csomagolóanyagok használatára vonatkozó korlátozások,
- a hulladékcsökkentési célok,
- a szelektív hulladékgyűjtési rendszerek tökéletesítése, harmonizációja.

A fő beavatkozási területek a következők lesznek:

- elektronikai berendezések,
- építőanyagok,
- járművek és akkumulátorok,
- csomagolóanyagok,
- műanyagok és mikroműanyagok,
- textiltermékek,
- élelmiszerek,
- víz,
- tápanyagok.

[9] *EC 2021a: EU Mission: Restore our Ocean and Waters. What this mission is, how it will work, how it was chosen, meetings, news, events. https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe/healthy-oceans-seas-coastal-and-inland-waters_en (2022.01.10.)*

Ez az uniós körforgásos koncepció olyan irányt próbált rögzíteni, ami túllépett a klasszikus hulladékproblémán. Ennek alapköve, hogy gazdasági értéket, erőforrást, innovációs potenciált és versenyelőnyt képviselő lehetőséghalmazként definiálja a hulladékot. Mindeközben a hulladék által okozott problémák (pl. tájsebek, környezetszennyezés, erőforrás-pazarlás) kezelésére is javaslatot tesz, mint például megelőzés, erőforráshatékonyság-növelés, innovációk, gazdasági és energetikai hasznosítás, alternatív erőforráspiacok megnyílása. A koncepció szerint, a gyártót és a fogyasztót egyaránt felelősség terheli, ami a felhasznált és a hulladékká váló erőforrások mennyiségét illeti, de ugyanez a hulladék újrahasznosítva, újra felhasználva vagy éppen ártalmatlanítva (elégetve) már potenciálként jelentkezik a különféle hasznosítók oldalán. Újfajta szemlélet ez, ami komoly változásokat kíván minden szereplőtől, legyen szó a gazdasági szféráról, a közszolgáltatóról vagy a társadalom tagjairól.[10] .

Ennek a **körforgásos koncepciónak** egyik fontos kitétele, hogy **helyi/regionális léptékben gondolkodik**, azaz a helyi erőforrás-tulajdonosok (esetünkben tehát a hulladéktermelők), a potenciális hulladékhasznosítók (vállalkozások, fejlesztők), valamint a hulladékkezelésben érintettek (közszolgáltatók, hatóságok) együttműködve, s a hulladékkérdés kezelését egy még átlátható és gazdaságosan működtethető, a szervezeti/egyéni érdekek és a közösen elfogadott célok mentén kidolgozott rendszerben képzelik el és dolgozzák ki.

A környezetszennyezés megelőzése és csökkentése

Az EU a Zöld Megállapodáshoz kötődően 2021-ben elfogadta a Zéró szennyezési akciótervét (EC 2021b), amely a levegő, a vizek és a talaj szennyezését olyan szintre kívánja csökkenteni 2050-ig, hogy az már nem tekinthető károsnak az egészségre és a természetes ökoszisztémákra.

A Zéró szennyezési intézkedés cselekvés piramisa szerint újra kell gondolni az áruk és a szolgáltatások tervezésének, előállításának, szállításának, fogyasztásának és ártalmatlanításának a módjait. Az első lépés éppen ezért a szennyezés megakadályozása annak a forrásnál. Amennyiben a szennyezést nem lehet (teljes mértékben) megakadályozni, akkor minimalizálni kell. Végezetül pedig, ha bekövetkezett maga a szennyezés, orvosolni kell annak hatásait és kompenzálni kell a kapcsolódó károkat.[11.]

Célkitűzések (a szennyezőforrások csökkentése 2030-ig):

- A levegőminőség javítása a légszennyezés által okozott korai halálesetek számának 55%-kal történő csökkentése érdekében;
- A vízminőség javítása a hulladék, a tengeri műanyaghulladék (50%- kal) és a környezetbe kibocsátott mikroműanyagok (30%-kal) csökkentése révén;
- A talaj minőségének javítása a tápanyagveszteségek és a vegyi peszticidek használatának 50%-os csökkentésével;

[10] *Mezei C.–Varjú V. 2021: Mit dobunk ki a kukába? – Feltérképeztük a hazai hulladékhelyzetet. Portfolio blogbejegyzés. https://www.portfolio.hu/krtk/20210312/mit-dobunk-ki-a-kukaba-felterkepeztuk-a-hazai-hulladekhelyzetet-473564 (2022.01.10.)*

[11] *EC Communication, 2021: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Pathway to a Healthy Planet for All EU Action Plan: 'Towards Zero Pollution for Air, Water and Soil.https://ec.europa.eu/environment/pdf/zero-pollution-action-plan/communication_en.pdf (2022.01.10.)*

- Azon uniós ökoszisztémák 25%-os csökkentése, ahol a légszennyezés veszélyezteti a biológiai sokféleséget;
- A közlekedési zaj által krónikusan érintett emberek arányát 30%-kal szükséges csökkenteni;
- A hulladéktermelés jelentős csökkentése, s a vegyes kommunális hulladék 50%-os csökkentése.

A biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása

Az Európai Unió 2020-ban támogatta az ENSZ a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális törekvéseit. E szerint fokozottabb erőfeszítésekre van szükség:

- a biológiai sokféleség megőrzése,
- a leromlott talaj megóvása és feljavítása,
- az édesvizek és az óceánok minőségének és erőforrásainak a helyzete,
- az erdőirtás megállítása,
- a szennyezés csökkentése érdekében.

Az EU a Zöld Megállapodás részeként elfogadta 2030-ig tartó biodiverzitási stratégiáját (EC 2020), amely a természet védelmére és az ökoszisztémák pusztulásának visszafordítására irányuló vállalásokat tesz. A stratégia célja az európai biológiai sokféleség növelése konkrét intézkedési csomagok végrehajtása révén.

Az eddigi intézkedések:

1) A szárazföldi és tengeri védett területek hálózatának kiterjesztése
   - a Natura2000 hálózat bővítése,
   - nagy biodiverzitású és az éghajlati szempontból kiemelten fontos területek védelme.
2) Uniós helyreállítási terv a természetvédelem érdekében
   - a sérült ökoszisztémák helyreállítása,
   - az ökoszisztémák fenntarthatóan kezelése,
   - biológiai sokféleség csökkenését okozó tényezők elleni fellépés.
3) Az átalakítást támogató intézmény- és eszközrendszer kialakítása
   - a biológiai sokféleség megóvását, illetve helyreállítását célzó finanszírozási források előteremtése,
   - új, megerősített irányítási keretek létrehozása.
4) Az EU globális szerepvállalása
   - minta nyújtása,
   - nemzetközi egyezmények támogatása.

A zöld átállás menetrend, a fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) útmutatója és az előzőekben bemutatott uniós elvárások alapján készült, amelyben a város zöld állapota és zöld célkitűzései a fentiekben bemutatott hat szempont *(az éghajlatváltozás mérséklése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a vízi erőforrások fenntartható használata és védelme, a körforgásos gazdaságra való áttérés, a szennyezés megelőzése és csökkentése, biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása)* alapján kerültek kialakításra.

5.5.1.1 Előkészítés

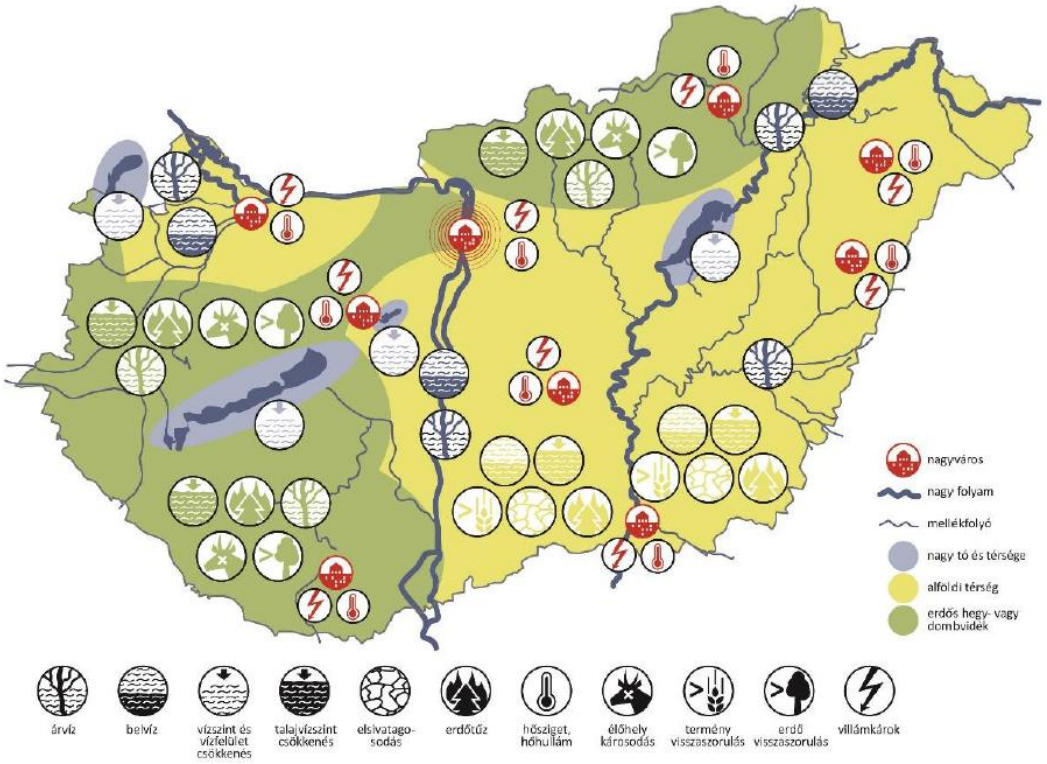
A városi zöldállapot helyzetértékelése

Az éghajlatváltozás hatására Magyarországon is növekszik az éves átlaghőmérséklet, gyakoribbak és tartósabbak a nyári hőhullámok, növekszik az erdőtüzek, aszályok esélye. Megnövekszik az UV-sugárzás, csökken a felhőképződés és az éves átlagos csapadék mennyisége, a csapadék eloszlása megváltozik, a csapadékos események intenzitása erősebb lesz, gyakoribb áradásokat okozva. Az extrém időjárási körülmények veszélyeztethetik a beruházások, települések biztonságos működését, és megfelelő tervezés hiányában a beruházások is súlyosbíthatják az éghajlatváltozás hatásait.

Az éghajlatváltozás várható hatásai Magyarországon (7. ábra) az alábbiak:

- fokozatos növekedés az éves átlaghőmérsékletben, a legnagyobb növekedés a nyári évszakokban várható,
- fokozatos növekedés a hőhullámok előfordulási valószínűségében és tartósságában,
- hideg szélsőségek csökkenése/csökkenés a fagyos napok számában,
- az éves átlagos csapadékmennyiség csökkenése,
- aszályos időszakok hosszának növekedése,
- a csapadék éves eloszlásának változása,
- a csapadékos események intenzitásának növekedése,
- megnövekedett UV sugárzás, csökkent felhőképződés,
- a másodlagos hatások kialakulásának gyakorisága.

7. ábra: Az éghajlatváltozás várható hatásai Magyarországon

Forrás: Éghajlatváltozás és Alkalmazkodás a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATéR) kialakítása

Kecskemét térségének klímaviszonyaira a mérsékelten meleg, száraz éghajlat jellemző. Az átlagos évi besugárzás összege meghaladja a 4˚700 MJ/m^2 értéket. A város környezetében a napfénytartam évi összegének területi, sokévi átlaga 2˚300 órát is meghaladja, ami az agrártermelés, a turisztikai potenciál és a napenergia-hasznosítás szempontjából is kedvező. A jelzett magas napfénytartam, alapvetően összefügg a felhőborítottság alakulásával, ami Kecskemét térségében viszonylag alacsony, az évi középérték alig haladja meg az 50%-ot.

Az évi középhőmérséklet sokévi átlaga (1931-2015 között) 10,6 °C (2016-2025 között 12,2 °C), a vegetációs időszakban 17,5 °C. A térségben az évi abszolút hőmérsékleti maximumok sokévi (1931-2015) átlaga 34,0 °C, (2016-2025 között 36,8°C) míg az abszolút minimumoké -16,5 °C (2016-2025 között: -12,4 °C). A csapadék évi összege az Alföld középső részén átlagosan 520-540 mm körül alakul, vegetációs időszakban 300-320 mm. Kecskemét térségében a csapadék összegének sokévi (1931-2015 között) átlaga 521 mm (2016-2025 között 508 mm), a Dél-Alföld meteorológiai állomásai közül a legkevesebb. A kistáj sokévi átlagának (1931-2015 között) aridítási indexe 1,26-1,30 közötti (2020-2025 között: 1,45). Miután az érték magasabb 1,0-nál, ez azt jelenti, hogy a párolgásra rendelkezésre álló energia több, mint amennyit a lehullott csapadék elpárologtatásához fel lehetne használni, ezért a terület szárazodásra hajlamos. Ez visszaköszön nem csak a növényállományban, de a térség jellemző talajtípusaiban is.

Kecskemét éghajlatváltozási hatásai lehetnek:

- hősziget, hőhullám,
- villámkárok,
- aszály, elsivatagosodás,
- talajvízszint csökkenés,
- belvíz,
- terményvisszaesés,
- erdőtűz.

A városi zöld állapotot a hat zöldítési szempont *(az éghajlatváltozás mérséklése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a vízi erőforrások fenntartható használata és védelme, a körforgásos gazdaságra való áttérés, a szennyezés megelőzése és csökkentése, biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása)* alapján értékeljük. A hat szempont között tartalmi átfedések vannak, ennélfogva a legjellemzőbb tevékenységeket soroljuk az egyes szempontok alá az ismétlődések elkerülése érdekében.

1. Az éghajlatváltozás mérséklése

Az éghajlatváltozás legfőbb antropogén hatásai között az ÜHG gázok kibocsátását tekinti a szakirodalom. Az üvegházhatású gázok azok a gázok, melyek elnyelik és visszasugározzák az infravörös sugárzást a Föld felszínére. Úgymond csökkentik a Föld felé sugárzott hő „visszaverődését” a világűrbe. A Föld légkörében az emberi tevékenység eredményeként keletkező és globális felmelegedést okozó legfontosabb üvegházhatású gázok a szén-dioxid, a metán, a dinitrogén-oxid és az ózon.

2015-ben a város ÜHG kibocsátása 2 065 124 tonna/év CO_2 egyenérték volt.

Legfontosabb ÜHG kibocsátók:

- lakóépületek fűtése (pl.: gázfűtés, szilárd tüzelés) és energiaellátása (melegvízellátás, klimatizálás),
- közlekedés,
- ipari, mezőgazdasági termelés,
- hulladékgazdálkodás.

2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás (adaptáció)

A klímaváltozás következtében Kecskemétet és tágabb térségét tartósan, a korábbinál gyakrabban és fokozottabban fenyegetik az alábbi események:

- a) hőhullámok,
- b) további extrém időjárási események (pl. szélviharok, özönvízszerű esők, városi elöntések, jégverés),
- c) tarló- és erdőtüzek,
  d) szárazságok, aszály.

A jelzett eseményekre történő felkészülés és az ezekhez történő alkalmazkodás minősége alapvetően befolyásolhatja a helyi gazdálkodás és gazdasági teljesítmény alapjait és lehetőségeit, az épített környezet üzemeltethetőségét, a városi élhetőséget és környezeti minőséget, valamint a társadalom egészségügyi állapotát is. Ezért az éghajlatváltozáshoz történő helyi alkalmazkodás elemi szükséglet, amely az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb kihívása elé állítja napjaink társadalmát. A kihívásra adott válaszok, konkrét beavatkozások pedig alapjaiban fogják meghatározni Kecskemét jövőbeli fejlődési lehetőségeit, fenntarthatóságát és hosszú távú élhetőségét.

A növényzet fotoszintézise során szén-dioxidot von ki a légkörből, így a növényállomány mennyisége és minősége alapvetően meghatározza térségünk CO_2 elnyeletési lehetőségeit. Kihívást jelent a terület fokozódó aszályhajlama és a vegetációs időszak csapadékmennyiségének csökkenése, amely befolyásolja a zöldfelületek növényállományának fajtaösszetételét és ültethetőségét. A csökkenő csapadékmennyiség, valamint a helyi vízvisszatartás szakmai és infrastrukturális háttérfeltételeinek hiányosságai napjainkban határt szabnak a zöldítési folyamatoknak, így rövidtávon törekedni kell a város szén-dioxid kibocsátásának csökkentésére, majd a vízgazdálkodás feltételeinek javulásával a kibocsátás és az elnyelető képességének egyensúlyba hozására.

3. A vízi erőforrások fenntartható használata és védelme

Kecskemét közigazgatási területén a vezetékes vízzel ellátott lakások száma ugyan folyamatosan emelkedik (a beépítésre szánt területeken az ellátottság gyakorlatilag elérte a 100%-ot.), ugyanakkor az ivóvízhálózatra kötött lakások aránya 2024-ben a teljes közigazgatási területen csak 93,4%, ami az elmúlt tíz év vonatkozásában már csökkenést mutat. Érdemes kiemelni, hogy a népesség kiköltözése a központi belterületről külterületre, magával hozta a víziközművekkel kevésbé ellátott lakások arányának növekedését. Bár a szennyvízgyűjtő hálózatra kötött lakások száma az elmúlt negyedszázadban folyamatosan növekedett (ez részben köszönhető volt az igen alacsony bázisértéknek), ugyanakkor 2020-tól már csak lassú emelkedést láthatunk (2,86%). Ez a növekedési ütem azonban elmaradt a 2020-2024 közötti lakásállomány bővülésétől (6,6%), ami arra enged következtetni, hogy a külterületeken

épített/átépített lakások egy része nem rendelkezik sem vezetékes vízzel, sem pedig szennyvízhálózati bekötéssel. Ez a tény önmagában felvethet kérdéseket a lakosság ivóvíz ellátásával, a talajvízkutak létesítésével és a szennyvizek megfelelő elhelyezésével, valamint ezzel is összefüggésben a környezetvédelmi kockázatok megjelenésével és kezelésével kapcsolatban. A teljes vízfogyasztásból a lakossági vízfogyasztás mintegy 60-63%-át tett ki az utóbbi években. Az értékesített vízmennyiség 2010 óta gyakorlatilag minden szektorban folyamatos enyhe növekedést mutat, amely az ipar esetében a Mercedes gyár 2012. évi termelés indulásának, valamint a hozzá kapcsolódó beszállítói telephelyek bővülésének, míg a lakossági vízfogyasztás területén, elsősorban a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakásszám növekedésének köszönhető.

A vízbázis védőterületek gondozása, karbantartása megoldott, nem történik rajtuk vízkészletet veszélyeztető (pl.: mezőgazdasági, illetve ipari) tevékenység – az üzemeltető adatszolgáltatása szerint. Kecskemét vízbázisain található kutak összessége mindegyik esetben védett felszín alatti vízkivételi műnek számít, melyet a modellezés eredményei, valamint az un. trícium vizsgálatok is alátámasztanak, ebből következően – a fentieken túl – biztonságba helyezési intézkedésekre nem volt szükség. Távlati vízbázis, valamint az ehhez kapcsolódó védőterületek nem érintik Kecskemét település közigazgatási területét.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) adatai szerint, a települési vízkár 40-60 %-a karbantartás hiánya miatt történik. A csapadékvíz elvezető létesítmények, víznyelő és tisztító aknák, csatornahálózatok folyamatos feliszapolódását, eltömődését a burkolt területek tisztításának hiányosságai, az utak melletti zöldfelületekről – a gépjármű taposás miatt – egyre nagyobb mértékben bemosódó talaj, valamint a falevelek, növény termések okozzák, melyek igen jelentősen csökkentik ezen hálózatok vízelvezető képességét. Ezért a meglévő elvezető hálózatok megfelelő karbantartása, tisztítása elengedhetetlenül fontos karbantartási tervek alapján. Ehhez, azonban biztosítani kell a szükséges forrásokat az üzemeltetőnek (melyet várhatóan jogszabály módosulásokkal fognak megteremteni). A BÁCSVÍZ Zrt. előírásai ugyancsak a csapadékvizek helyben tartását és szikkasztását szorgalmazzák elsődlegesen. Az ellenőrzés korlátozott lehetőségei miatt, a végrehajtás és a megfelelő üzemeltetés már nem mindig biztosított. A jövőben szükség mutatkozik a helyi építési szabályzatban és / vagy a településkép védelmi rendeletben meghatározni a burkolt felületeken (elsősorban a parkolókon) belül a vízáteresztő burkolatok kötelező legkisebb arányát, illetve a kapubejárókon kívüli járda és útburkolat közötti közterületi zöldsávok burkolásának tiltását. Szükséges továbbá az előírások betartatására vonatkozó ellenőrzési, szankcionálási rendszer kidolgozása is.

4. A körforgásos gazdaságra való áttérés

A körforgásos gazdaság a környezetvédelem viszonylag új fogalma, amely az „én hulladékom a te nyersanyagod” szemléletet tükrözi, azaz ami az egyik gyártónak hulladék, az a másiknak nyersanyag lehet. Első lépésként szükséges feltérképezni, hogy van-e olyan gyártó a városban, akinek a hulladéka egy másik gyártó nyersanyaga lehet. Az ilyen összefogások eredménye a lerakásra kerülő hulladékmennyiség csökkenése, másrészt a rendszerbe bekerülő új nyersanyag- és energiaigény visszaesése.

A lakossági hulladékgyűjtés és -szállítás lefedettsége teljes a kecskeméti belterületek sűrű beépítésre szánt területein, azonban legfeljebb csak részleges (a város közigazgatási területén a hulladékgyűjtésbe bevont összes ingatlan aránya 91,71%) a beépítésre szánt területeken kívüli volt zártkerti, illetve sűrű

tanyás településrészeken (pl. Máriahegy, Felsőszéktó, Alsószéktó), amely jelentős konfliktusforrás is a szervezett hulladékszállításba bekapcsolt lakóterületek szélén (pl. Széchenyiváros), ugyanis ezen város-széli társasházi hulladékgyűjtő edényekbe, illetve mellé hordják be a szomszédos és közeli területekről a hulladékokat az ingatlantulajdonosok. Emiatt szükséges a szervezett hulladékszállítás és-gyűjtés (a szelektív hulladékgyűjtést is beleértve) kiterjesztése ezen volt zártkerti, illetve sűrű tanyás térségekre is. A város területén elszállított összes települési hulladék mennyisége 2019-2024 között – a korábbi időszak dinamikus növekedése után - mintegy 3 %-kal növekedett. A szelektív hulladékgyűjtés rendszere a városban, egy szelektív hulladékválogató-műből (Kisfái) és két hulladékudvarból (Kecskemét, Zöldike utca 13422/1 hrsz., Kecskemét, Felsőcsalános 01069/108 hrsz.), valamint szelektív hulladékgyűjtő szigetekből áll, melyek segítették, segítik a hulladék válogatott. A szelektív hulladékgyűjtőkben elhelyezett hulladékok növekvő mennyisége, jól tükrözi a lakossági igények meglétét.

5. A szennyezés megelőzése és csökkentése

Az ÜHG gázok a légkör felmelegedésén túl a levegő szennyezését okozzák. A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete szerint, közel 20 éve Kecskemét közigazgatási területe olyan légszennyezettségi zónába esik, ahol a szilárd légszennyezőanyagok (PM_{10}) esetében a levegőterheltség, a légszennyezettségi határértéket és a tűréshatárt is meghaladja. A város növekvő levegőterheléséért elsősorban a lakossági fűtés, valamint a közúti közlekedés növekedése felelős, melyet elsősorban a PM_{10} és az NO_2 koncentráció növekedése is jól mutat. A levegőminőség romlásához hozzájárul a térség szárazodásából és a homoktalajok kiporzásából (szálló por) adódó háttérszennyezettség növekedése, a város parlagfű pollenterhelése (ami országos összevetésben is magas), valamint a városi zöldfelületek területének csökkenése és minőségének romlása is.

6. A biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása

A biológiai sokféleség megőrzését, fenntartását és fejlesztését a természetvédelem képviseli. Kecskemét közigazgatási területe országos védettségű természetvédelmi területekben szegény. A közigazgatási területen nincs – a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében – védett országos jelentőségű terület (Nemzeti Parki törzsterület, Természetvédelmi terület, Tájvédelmi körzet). Található azonban néhány kisebb ex-lege védett láp, illetve szikes tó. A Natura 2000 területek közül csak Kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területnek jelölt területek találhatóak (Matkópusztai ürgés gyep, Nagynyíri erdő). A közigazgatási területen ezen kívül találhatóak természeti területek (szikes rétek, mocsárrétek, homoki sztyeprétek, nádasok, vizes élőhelyek, homokpuszta gyepek). A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szerinti ökológiai hálózat övezetébe tartoznak a település területén található védett természeti területek jelentős része, valamint a jelentősebb belvízcsatornák (Alpár- Nyárlőrinci csatorna, Csukáséri-főcsatorna, Nyíri csatorna, Félegyházi vízfolyás, Csalánosi csatorna parti sávja). Megállapítható, hogy a helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek kezelése az elmúlt időszakban nem volt elégséges, több esetben romlott a területek minősége, fajgazdagsága, melyért részben a külső környezeti tényezők (pl. szélsőséges időjárási helyzetek, szárazodás), részben a társadalmi döntések a felelősek. Ezért kiemelten fontos a természetvédelmi kezelési tervek szerint a helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek fenntartása, kezelése és monitorozása. Ezen kezelési tervek felülvizsgálatát az elkövetkezendő időszakban végre kell hajtani. Átgondolandó továbbá ezen területek fenntartójának „személye” is.

A város jellegzetes kihívásainak rendszerezése

Az FVS-ben az önkormányzat által ellátott városi feladatokat szükséges besorolni a klímaalkalmazkodás (adaptáció), az ÜHG kibocsátás (mitigáció), valamint a szemléletformálás területén betöltött szerepe alapján (19. táblázat).

19. táblázat: *Az Önkormányzati feladatok mitigációs és adaptációs jellege*

önkormányzati tevékenységi terület (2011. évi CLXXXIX. törvény szerint)	mitigáció	adaptáció	szemlélet-formálás
településfejlesztés	3	3	3
településrendezés;	2	3	1
köztemetők kialakítása és fenntartása,	0	1	0
a közvilágítás,	3	1	1
kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása,	0	1	0
a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása,	2	3	0
közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása,	3	3	3
gépjárművek parkolásának biztosítása;	2	2	2
egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;	1	3	2
környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);	0	3	3
óvodai ellátás;	1	0	3
kulturális szolgáltatás (nyilvános könyvtár, filmszínház, előadó-művészet támogatása, kulturális örökségvédelem, helyi közművelődés);	1	1	2
gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, szociális szolgáltatások, ellátások,	0	0	0
lakás- és helyiséggazdálkodás;	2	1	0
hajléktalanná vált személyek ellátása és rehabilitációja;	0	0	0
helyi környezet- és természetvédelem,	3	3	3
vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;	3	3	2
honvédelem,	0	0	0
polgári védelem, katasztrófavédelem,	0	3	3
helyi közfoglalkoztatás;	1	2	1
helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok;	1	1	0
turizmussal kapcsolatos feladatok;	3	3	3
kistermelők, őstermelők értékesítési lehetőségeinek biztosítása	2	3	2
sport, ifjúsági ügyek;	1	1	3
nemzetiségi ügyek;	0	0	0
közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;	0	0	0
helyi közösségi közlekedés biztosítása;	3	2	3
hulladékgazdálkodás;	3	2	3
távhőszolgáltatás;	3	1	3
víziközmű-szolgáltatás	3	3	3

Forrás: KBTSZ Módszertani útmutató városi klímastratégiákhoz, 2018.

Jelmagyarázat: *A tevékenységek besorolása egy 4 elemű skálán történt, amelyen az 0 érték azt jelenti, hogy a tevékenység mitigáció, adaptáció, vagy éghajlati szemléletformálás szempontjából nem releváns, míg a 3-as azt jelenti, hogy nagyon releváns.*

Az önkormányzati feladatellátás számos magas klímakockázatú tevékenységeket tartalmaz. A táblázat alapján magas besorolást kapott a településfejlesztés, a zöldterület- és hulladékgazdálkodás, a turizmus, a helyi közlekedés, távhőszolgáltatás, vízgazdálkodás, amelyek tekintetében kiemelt figyelemmel kell lenni és intézkedéseket hozni.

Kecskemét MJV „zöldülő város” dimenzió lehetőség és kockázat elemzése az alábbi tématerületeket jelölte meg:

- Zöld átállás folyamatának előkészítése és lebonyolítása a pénzügyi feltételek, valamint szervezeti és humánerőforrás háttér biztosításával;
- Természetközeli zöld- és kék infrastruktúra kialakítása hazai, illetve EU-s források biztosításával;
- Környezettudatos és környezetbarát technológiák és megoldások alkalmazását támogató időszerű szabályozás kialakítása;
- Nagy kiterjedésű erdőterületek fejlesztése a területrendezési terveknek megfelelően;
- Közhasználatú közparkok, közkertek, közterek területének növelése az EU-s és hazai források biztosításával, illetve fenntartása a rendelkezésre álló önkormányzati bevételek biztosításával;
- Városi szintű vízgazdálkodás kialakítása és az ehhez szükséges jogszabályi környezet kialakítása;
- A zöldfelületek arányának megnövelése szemléletformálás révén;
- A mikroklimatikus viszonyok javítása a csapadékvízvisszatartással és az azt elősegítő országos-, illetve helyi jogszabályi környezet kialakítása;
- Megújuló energiaforrások hasznosításával a város energiaönállóságának növelése;
- Az energiaközösségekre vonatkozó jogszabályi környezet kedvező átalakítása;
- Távhőhálózat további fejlesztése;
- E-járművek városi arányának növelése a támogató infrastruktúra kiépítésével;
- Füstmentes belváros kialakítása;
- Hulladékégetőmű létesítése.

Zöld intézkedések és indikátorok

Kecskemét folyamatban lévő és tervezett zöld projektjei az alábbi tématerületeken valósultak meg.

- Középületek energetikai korszerűsítése (fotovoltaikus rendszerek, napelemek, napkollektorok, tetőhőszigetelés, nyílászárócsere, hőszivattyús hűtés-fűtés;
- Szennyvíziszap hasznosítása biogázból nyert hőtermelés céllal;
- Városrehabilitáció;
- Csapadékvízelvezetés;
- Hőközpontok korszerűsítése;
- Elektromos autó töltőállomások.

20. táblázat: Javasolt indikátorok a zöldátállásra

Mutató megnevezése	Mérték-egység	Számítási módszertan	Adatkörök
Város ÜHG kibocsátás	t/év CO_2 egyenérték	SECAP módszertan alapján	ÜHG leltár szerint
Intézmények teljes villamosenergia-fogyasztása	kWh/év	Az összes intézmény villamosenergia-fogyasztásának (kWh) éves összegzése	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán)
Intézmények fajlagos villamosenergia-fogyasztása	kWh/m²/év	Az összes intézmény villamosenergia-fogyasztásának (kWh) éves összegzése osztva az intézmények összterületével (m²).	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán) intézmények területe
Intézmények villamosenergia-fogyasztásának változása évenként	kWh	Az összes intézmény villamosenergia-fogyasztásának (kWh) változása	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán)
Az egyes intézmények villamosenergia-fogyasztásának változása évenként	kWh/m²	Az egyes intézmények villamosenergia-fogyasztása (kWh) osztva az adott intézmény területével (m²), éves változása	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán) intézmények területe
Az intézmények teljes hőfelhasználása (átlaghőmérséklettel korrigált értéke)	GJ/év	Az összes intézmény távhő-fogyasztásának éves összegzése	távhőfogyasztás (távhő-szolgáltató által kiállított számlán vagy fűtési hőfogyasztásmérőn)
Az intézmények fajlagos hőfelhasználásának változása (átlaghőmérséklettel korrigált értéke)	J/m2/év	Az intézmények teljes hőfelhasználásának változása adott időszakra vetítve	távhőfogyasztás (távhő-szolgáltató által kiállított számlán vagy fűtési hőfogyasztásmérőn)
Az intézményekben felhasznált földgáz mennyisége évenként	m³/év	Gázmérő által mért üzemi mennyiség (m³) éves összegzése.	földgázfelhasználás (gázmérőn)
Lakosság földgáz mennyisége és változása évenként	m³/év	A KSH-ban található adatot m³-re váltjuk. Változás kiszámításához két év közötti különbséget kell venni.	KSH, Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m3)
Megújulóból előállított energia mennyisége	MWh	-	Megújulóból előállított energia mennyisége
Napkollektorok beépített teljesítménye	kW	-	Napkollektorok beépített teljesítménye
Napelemek beépített teljesítménye	kW	-	Napelemek beépített teljesítménye
Napelemek által megtermelt energia	kWh/év	-	Napelemek által megtermelt energia
Energetikai rendezvények száma, látogatottsága	db és fő	-	Önkormányzati adat

Önkormányzat által megjelentetett energetikai tájékoztató anyagok száma	db	-	Önkormányzati adat
Kerékpárutak hossza és változása	km	Közigazgatási határon belüli kerékpárutak hossza	Önkormányzati adat
Kerékpárutak hosszának változása	km/év	Két időszak közötti mért hossz különbsége	Önkormányzati adat
Közvilágítás fogyasztása	MWh/év	Az egyes fényforrástípusok teljesítménye szorozva a fényforrástípusok mennyiségével, átváltva MW-ra és megszorozva az összes éves égésidővel (óra)	Összes éves égésidő: közvilágítási naptárban
Közvilágítás fogyasztásának változása	MWh	Két időszak közötti fogyasztás különbsége	Összes éves égésidő: közvilágítási naptárban
Önkormányzati flotta futásteljesítménye, teljes és fajlagos fogyasztása	liter/év vagy MWh/év	Személygépjárművek futásteljesítménye, fogyasztása. MWh-ra történő átszámításhoz a fogyasztást a 122/2015 (V.26) Korm. rendeletben meghatározott átváltási tényezővel kell szorozni.	Önkormányzati adat
Több ponton forgalomszámlálás, átmenő járművek száma (éves változás követése)	db/nap	-	Önkormányzati adat
A fentiekből a kalkulált éves CO_2, illetve ÜHG kibocsátás	tonna	A *4.1. Leltárok módszertani alapja* fejezet alapján	-
ÜHG csökkenés nagysága a bázisévihez képest	tonna, %	A *4.1. Leltárok módszertani alapja* fejezet alapján, a bázisévhez viszonyítva	-

Időjárási alapadatok és alapmutatók

Javasolt éghajlati paraméterek, amelyek közül a releváns mutatókat a projekt/beavatkozások célterületére kell lehetőség szerint meghatározni. A zöld finanszírozási keretrendszer kidolgozása során a város vagy térségére rendelkezésre álló adatok alapján a bázis értékek rögzítendők, és a monitoring során rögzítendők és értékelendők a későbbi valós tényadatok a céladatokhoz képest:

- Felszíni levegő átlaghőmérsékletének alakulása;
- Nyári napok számának alakulása (napi max. > 25 °C);
- Fagyos napok számának alakulása (napi min. < 0 °C);
- Hőségnapok számának alakulása (napi maximum ≥ 30 °C);
- Trópusi éjszakák számának alakulása (napi minimum ≥ 20 °C);
- Hőhullámos napok számának alakulása (napi középhőmérséklet > 25 °C);
- Átlagos napi hőingás alakulása (napi maximum és minimum különbsége, °C);
- Éves csapadékmennyiség alakulása;
- Csapadékos napok számának alakulása (napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, %);
- Átlagos napi csapadékosság alakulása(csapadékos napok átlagos csapadéka, mm/nap);
- Max. száraz időszak hosszának alakulása (leghosszabb időszak, amikor a napi csapadékösszeg < 1 mm, nap);
- Max. nedves időszak hosszának változása (leghosszabb időszak, amikor a napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, nap);
- 20 mm-t elérő csap. napok számának alakulása (napok száma, amikor a napi csapadékösszeg ≥ 20 mm, nap);
- Felszíni vizek átlaghőmérsékletének alakulása;
- Csapadék évszakos eloszlásának alakulása;
- UV sugárzás alakulása, felhőképződés alakulása;
- Felhőszakadási (viharos időjárási) események számának és intenzitásának alakulása;
- Villámárvíz előfordulási gyakoriságának és intenzitásának alakulása;
- Árhullámok gyakoriságának és intenzitásának alakulása;
- Belvíz kialakulásának gyakoriságának alakulása;
- Vízkészletek alakulása (vízfolyások nyári kisvízi készletének csökkenése, tavak alacsony vízállású időszakainak gyakoribbá válása, felszín alatti vízkészletek csökkenése);
- Aszály hajlam alakulása;
- Tömegmozgás alakulása;
- Erdőtüzek gyakoriságának alakulása.

Megfigyelt meteorológiai adatok forrásai:

A CARPATCLIM projekt honlapján fellelhető múltbeli időjárási adatok térképes formában megtekinthetők Magyarországra vonatkozóan. Az alkalmazásban visszakereshetők napi, havi, éves és többéves átlagos adatok 37 éghajlati indikátorra vonatkozóan.

A projekt térképes alkalmazásának honlapja: www.carpatclim-eu.org/pages/atlas/
A projekt letölthető adatbázisa: www.carpatclim-eu.org/pages/download/

HungaroMet Meteorológiai adattár, a települési mérőállomások napi szinten letölthető meteorológiai adatai:

- https://odp.met.hu/weather/weather_reports/synoptic/hungary/daily/csv/

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság holnapjáról letölthető információk:

- csapadékadatok: http://hidromet.vizugy.hu/csap/csap_idosor.aspx
- levegőhőmérsékleti adatok: http://hidromet.vizugy.hu/legho/leghoadat.aspx
- relatív páratartalom: http://hidromet.vizugy.hu/relpara/relpara_adat.aspx
- széladatok: http://hidromet.vizugy.hu/szel/szeladat.aspx
- talajadatok: http://hidromet.vizugy.hu/talaj/talajadat.aspx
- térképek: http://hidromet.vizugy.hu/terkep/terkepadat.aspx

Egyéb források:

- FORESEE adatbázis közép-Európai éghajlatra az 1951-2100 időszakra http://nimbus.elte.hu/FORESEE/
- A NATéR adatbázisa: http://nater.mfgi.hu/hu

Zöld stratégiák

Kecskemét Megyei Jogú Város zöld átállással kapcsolatos tennivalóit több helyi és vármegyei stratégiai dokumentum és akcióterv is elemezte már korábban. Ezek:

- Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiája (2017.)
- Kecskemét Megyei Jogú Város fenntartható energia- és klíma akcióterve (SECAP) (2020. május 14.)
- Kecskemét város klímastratégiája (2021. március 16.)
- Kecskemét Megyei Jogú Város környezetvédelmi program cselekvési terve 2020-2025
- Bács-Kiskun megye klímastratégiája 2018-2030
- Bács-Kiskun megye fenntartható energia és klíma akcióterve 2018-2030

5.5.1.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése

A városi zöld átállás stratégiai célja - az EU 2050-re elérendő karbonsemlegességi elvárása és a három városi- zöld átállást is megalapozó klímastratégia és akcióterv, valamint környezetvédelmi program alapján – az, hogy 2030-ig 40%-kal csökkentse a város a CO_2 kibocsátását.

Miután Kecskemét városa a környezetileg érzékeny (pl. rossz vízháztartású, csökkenő tápanyagtartalmú és deflációra érzékeny homoktalajok, évtizedek óta süllyedő talajvízszint, szárazodás) és a klímaváltozás hatásainak egyik leginkább kitett Duna-Tisza-közi Homokhátság legnagyobb települési központja, ezért elemi érdeke és kötelessége, hogy a tervezett klímavédelmi beavatkozásaival csökkentse az emberi tevékenységből származó, s a város területéről a légkörbe jutó üvegházhatású gázainak kibocsátását. Kecskemét célja, hogy a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors) történő csatlakozásból adódó elvárásoknak megfelelően – a 2012-esbázisévhez képest – 2030-ig 40%-kal csökkenti CO_2 kibocsátását az ún. Covenant ágazatokban (Önkormányzati épületek, berendezések/létesítmények; Szolgáltató /nem önkormányzati/ épületek, létesítmények; Lakóépületek; Közvilágítás; Közlekedés /önkormányzati flotta, tömegközlekedés, magáncélú és kereskedelmi szállítás/).

Az FVS négy stratégiai célja közül az egyik a „Klímatudatos város”.

Kecskemét városa fejlesztései során figyelembe veszi természeti környezete teherbíró képességét, a nyersanyagokkal, erőforrásokkal és energiahordozókkal hatékonyan és takarékosan bánik. Figyel az értékes épített és természeti környezetének megóvására, a jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területeinek, vízbázisainak és zöldfelületeinek védelmére. Gazdaság- és településfejlesztési tevékenysége során egyre nagyobb arányban veszi igénybe a megújuló erőforrásokat.

A „Klímatudatos város” stratégiai cél alá besorolt tematikus célok kapcsolódnak legszorosabban a zöld átállási beavatkozásokhoz:

- Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása.
- Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása.
- Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése.
- Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése.

Ugyanakkor a zöldítés szinte minden tematikus célhoz és ahhoz tartozó beavatkozáshoz horizontális jelleggel kötődik.

5.5.1.3 A zöld fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása

A rugalmas alkalmazkodási megközelítés, amely az alábbi elemekből áll össze:

- Prioritást élveznek azok az alkalmazkodási intézkedések, melyek már rövidtávon is hasznokat eredményeznek:
    - „No regret” (megbánás nélküli) opciók: olyan intézkedések, melyek a jelenben is kifizetődők, mert nettó társadalmi-gazdasági hasznokkal járnak, és melyek a jövőben is kifizetődők lesznek, függetlenül az éghajlatváltozás mértékétől. Példa erre az olyan kockázatok kezelése, melyek már most is problémát okoznak, például, ha a gátak már a jelenlegi árvízszinttel sem képesek megbirkózni.
    - „Low regret” opciók: intézkedések, melyek költsége viszonylag alacsony és melyek jövőbeli várható hasznai, figyelembe véve a várható változást az éghajlati körülményekben, magas. Ezek tipikusan nem infrastrukturális, hanem puha intézkedések.
    - „Win-win” (mindenki nyer) opciók: olyan intézkedések, melyek klímakockázatot csökkentő hatása megfelelő, ugyanakkor más társadalmi, gazdasági, környezeti hasznokkal is járnak, pl. vízveszteség csökkentése a mezőgazdaságban, emberi egészség vagy biodiverzitás védelme.
- Rugalmas alkalmazkodás/adaptív menedzsment: Az adaptációs intézkedéseknek, rugalmasnak és nyílt végűnek kell lenniük, különösen a hosszú élettartammal rendelkező infrastrukturális beruházások esetében. E flexibilis megoldások lehetővé teszik a későbbiekben további adaptációs intézkedések beépítését a projektbe. Az éghajlatváltozással összefüggésben a bizonytalanság egyik kulcseleme a hatások nagyságrendjéhez kapcsolódik. Az idő

előrehaladtával (a jobb adatoknak és modellezésnek köszönhetően is, de elsősorban a megfigyelhető változások miatt) ez a bizonytalanság csökken. Emiatt hasznos lehet az adaptációs döntések egy részének elhalasztása egy olyan időre, amikor a bizonytalanság mértéke kisebb. Ez akkor lehetséges, ha a választott adaptációs megoldás flexibilis. Ilyen módon csökkenthető az adaptációs intézkedésekkel összefüggő kockázat és az intézkedés költsége is egyben. Flexibilis megoldásra példa az olyan gátak építése, melyek szükség esetén a későbbiek során megerősíthetők, magasíthatók.

- Robusztus megoldások, melyek számos különféle éghajlatváltozási forgatókönyv megvalósulása esetén elfogadható eredményt biztosítanak: ezek a megoldások azon a felismerésen alapszanak, hogy egy adott forgatókönyvre megalkotott alkalmazkodási megoldás nem feltétlenül jelent jó, vagy akár elfogadható megoldást más (az optimalizáció során esetleg nem vizsgált) forgatókönyvek esetében. (Példa a robusztus megoldásra a víztározás, amely szélsőséges csapadékos időszakban tárolni tudja a többlet vizet, ezzel megakadályozva az épített környezet elárasztását, aszályosabb időszakban pedig a tárolt víz felhasználható).
- A beruházás élettartama során szükséges a folyamatos nyomon követés. Ez elsősorban az intézkedések hatásosságának és hatékonyságának nyomon követésére és értékelésére szolgál, azonban további kérdéseket is felvethet, például: a célok megfelelően kerültek-e meghatározásra, vagy a helyzetelemzés megfelelő volt-e? A folyamatos nyomon követés a beruházás működtetőjének információt szolgáltathat arról, hogy szükség van-e a meghozott adaptációs intézkedések módosítására.
- Hangsúlyozni kell a nem infrastrukturális megoldásokat, melyek költsége alacsony és melyek reverzibilis és flexibilis megoldásokat kínálnak arra az időszakra, amíg nem áll rendelkezésre több információ arról, hogy milyen beruházási megoldásokat lenne érdemes alkalmazni:
    - Biztosítás: Az éghajlatváltozással összefüggő kockázatok kezelésének egyik módja a biztosítás kötése, mely piaci alapon működik. A biztosítás az egyéb megoldások alternatívája is lehet, vagy azokkal kombinálva is alkalmazható.
    - Kockázatközösség: A nem piaci alapon működő kockázatközösség, mint amilyen a társadalombiztosítás, szintén potenciális megoldást jelenthet. Ez a megoldás a biztosításhoz hasonlóan alkalmazható az egyéb alternatívák helyett, illetve azokat kiegészítve, a reziduális (az adaptációs intézkedés végrehajtása után megmaradó) kockázat kiküszöbölése érdekében. Kockázatközösségek létrejöhetnek területi alapon (pl. regionális szinten) vagy szektor alapon is.
    - Puha intézkedések: ezek olyan nem-beruházási megoldások, mint például a viselkedési mintákon történő változtatás, az üzemeltetésben történő változtatás, vagy az információnyújtás és tájékoztatás. Közlekedési infrastruktúra beruházásoknál például kombinálni lehet beruházási és puha megoldásokat. Adott esetben, ha egy infrastruktúra éghajlati tényezőktől való megóvása túlságosan költséges, pl. ha a szélsőséges csapadékesemények által okozott villámárvíz elvezetése költséges lenne egy út esetében, akkor lehet olyan döntést is hozni, hogy az utat a villámárvíztől nem kell megvédeni. Ebben az esetben ez a döntés az út néhány évente történő elárasztását eredményezi várhatóan. Ugyanakkor lehetséges, hogy a tájékoztatás az útlezárásról, a forgalomelterelés költsége (puha megoldások) olcsóbbak, mint az alternatív beruházási megoldás lett volna.

A rugalmas alkalmazkodás mögött az a feltételezés húzódik meg, hogy amíg van olyan bizonytalanság, amely kiküszöbölhetetlen, addig van a bizonytalanságnak egy olyan eleme, amely az idő múlásával csökken/csökkenthető (pl. jobb adatok, fejlettebb modellek, az éghajlatváltozás kutatásának fejlődése, illetve több rendelkezésre álló információ és megfigyelés által). Ezért megoldást jelenthet, ha az adaptációs döntések előtérbe helyezik az olyan intézkedéseket, melyek rövidtávon hasznosak, ugyanakkor rugalmasságot biztosítanak további jövőbeli adaptációs intézkedések számára, amikorra a bizonytalanság mértéke csökken és ezért jobb döntések hozhatók.

A rugalmas alkalmazkodás feltételeinek minél szélesebb körű fejlesztése érdekében az FVS-ben tervezett beavatkozások zöld szempontú elemzését és „zöldítési" javaslatait, beavatkozásait a 7.3. fejezetben lévő táblázat részletezi.

5.5.1.4 A zöld átállás kidolgozásának szervezeti kérdései és ütemezése

Szervezeti keretek

Kecskemét Megyei Jogú Város zöld átállásnak eredményes megvalósítása, valamint a célok teljesítése jelentős mértékben függ a végrehajtásért felelős intézményi és szervezeti formák hatékonyságától. Kiemelt jelentőségű, hogy átlátható, egyértelmű felelősségi-, feladat- és hatáskörök mentén, hatékony és mérhető módon tegyen eleget Kecskemét a következő évtized éghajlatváltozási és környezetszennyezési kihívásainak. Ehhez szükséges a kapcsolódó tevékenységek folyamatos áttekintése, ellenőrzése és monitorozása.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata szervezi a város helyi közügyeit, valamint a helyben ellátja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben (a továbbiakban: Mötv.) és az ágazati törvényekben meghatározott kötelező és önként vállalt feladatokat. Ennek keretében a Közgyűlés és szervein (Polgármester, a Közgyűlés Bizottságai, a Polgármesteri Hivatal, a Jegyző) keresztül szervezi a város – természeti és épített környezetének – tervszerű fejlesztésével és védelmével, a településrendezéssel és üzemeltetéssel, valamint a lakossági közszolgáltatások (pl. egészségügyi alapellátás, szociális alapszolgáltatások, gyermekjóléti szolgáltatások, kulturális szolgáltatás) biztosításával és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat. A felsorolt feladatok mellett, az önkormányzatnak és szerveinek a jövőben mindinkább kitüntetett szerepe lesz a zöld átállás folyamatának szervezésében és lebonyolításában is.

A városfejlesztés általános keretfeltételeinek és fő irányainak a meghatározása a Közgyűlés feladata. Kecskemét Megyei Jogú Város stratégiai dokumentumaiban, így a település klímastratégiai dokumentumában, a környezetvédelmi programjának és cselekvési tervének, valamint a **Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer** működtetésének megvalósításában Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesterén és Közgyűlésén kívül, annak bizottságai, az önkormányzat intézményei, a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei és az önkormányzati tulajdonú vállalkozások egyaránt érdekeltek és érintettek.

A Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer működtetése a zöld projektportfólió folyamatos gondozását, a projektötletek értékelését és előkészítését, a finanszírozási és megvalósítási döntések előkészítését, valamint az eredmények nyomon követését foglalja magában. Kecskemét Megyei Jogú Város Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszerének sikeres és hosszú távú megvalósíthatósága

megköveteli egy jól strukturált, átlátható és elszámoltatható szervezeti, irányítási és döntéshozatali mechanizmus működtetését.

A kiinduló ZÁF-portfólió a városfejlesztési stratégiai és ágazati dokumentumokban szereplő, a zöld átálláshoz kapcsolódó beavatkozások összegyűjtésével és rendszerezésével jött létre. A portfólió későbbi bővítése, a projektek értékelése és sorrendbe állítása, valamint az előkészítésükre és megvalósításukra vonatkozó döntések az alábbiak szerint tervezett.

A projektek zöld megfelelőségének vizsgálatát, pontozását és a kapcsolódó rangsorolási javaslat elkészítését megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező, **a Polgármesteri Hivatal Fejlesztéspolitikai Irodáján kijelölésre** kerülő **zöld átállási referens**[12] készíti elő, a döntési javaslat pedig a **Zöld Átállási Munkacsoport** jóhagyásával kerül bizottság, illetve közgyűlés elé. A folyamat a ZÁF elfogadását követően a dokumentumban rögzített menetrend szerint zajlik.

Partnerség a zöld átállás végrehajtása során

Kecskemét klímastratégiájához készült partnerségi és kommunikációs terv alapján, a zöld átállás partnersége kiépíthető, amely a helyi lakosság, érdekképviseletek, társadalmi szervezetek és vállalkozások tervezésbe való bevonásának részleteit tartalmazza. A partnerségi tervhez kapcsolódik egy kommunikációs terv is, amely tartalmazza a hatékony bevonáshoz szükséges kommunikációs csatornák és eszközök javasolt felhasználását. A stratégia elkészítésénél használt és bevált kommunikációs tevékenységek elsősorban a klímastratégia részvételi tervezésen alapuló megvalósulását szolgálták. A zöld átállás végrehajtásához folytatni javasolt a stratégiaalkotásnál használt kommunikációs csatornákat, a zöld átállás megvalósítása folyamán javasolt a folyamatos partnerség és együttműködő tervezés biztosítása.

Lakossági kérdőív

Szakemberek a helyi szervezetek képviselőivel közösen határozzák meg a jellegzetesen kecskeméti kihívásokat, a lakosság körében pedig kérdőívekkel mérik fel a városi igényeket. A legfőbb cél a kecskeméti lakosok bevonása, aktív részvételük elérése, első lépésként a lakosok véleményének, tapasztalatainak, javaslatainak feltérképezése és megismerése kérdőíves formában.

Szakmai workshop

A műhelymunkában elsősorban az önkormányzati szakterületek, városi intézmények, civil szervezetek, helyi nagyvállalatok környezetvédelmi képviselői, vezetői vesznek részt, és a közös gondolkodás során feltárták a zöldátállási (pl. klímavédelmi, fenntarthatósági) szempontból leginkább megoldásra váró problémákat, akadályokat, gyengeségeket. Ennek eredményeképpen jön létre a „Problémafa”, amely jól szemlélteti, hogy hol van szükség fejlesztésre, változtatásra. Ezt követően minden résztvevő elmondhatja, hogy miben látja a megoldást, milyen intézkedésekre lenne szükség ahhoz, hogy elinduljon a folyamat, amely egy fenntarthatóbb, reziliensebb és élhetőbb Kecskemétet eredményez.

Weboldal – https://zoldkecskemet.hu/

[12] Státusz hiányában a referens az önkormányzat városfejlesztő társaságánál is nevesítésre kerülhet.

A klímastratégia projekt egyik alapelemeként elindult a zoldkecskemet.hu weboldal, amely alkalmas felület a továbbiakban a város zöld átállás céljainak, tevékenységeinek bemutatására. A jelzett weboldal az az elsődleges felület, ahonnan a helyiek első kézből értesülhetnek Kecskemét zöld átállással kapcsolatos releváns információkról (pl. dokumentumok, tervek, programok, események).

Közösségi média - Facebook kampány

A facebook kampány sorozat elsődleges célja, hogy a városban élőkhöz és dolgozókhoz eljuttasson aktuális, sürgős információkat.

Hirdetési felületek

A város közterületein lévő önálló reklámhordozó építmények, falfelületek, tömegközlekedési eszközök alkalmasak lehetnek a zöldcélokra való figyelemfelkeltés.

Szemléletformáló események

Közterületen és közintézményekben közösségi rendezvények szervezése zöld tematika mentén.

A zöld átállás ütemezése

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia keretein belül megtervezett zöld átállás menetrend a zöld átállás stratégia tartalmi elemeinek időbeli ütemezését és a végrehajtás eszköz és intézményrendszerének átalakítását tartalmazza. A stratégiai akciók és a velük járó változtatások sikeres megvalósításának feltételei közé tartozik a támogató szervezeti struktúra és humánstratégia. A zöld átállási menetrend javasolt lépéseit 21. számú táblázat foglalja össze.

21. táblázat: A zöld átállási menetrend javasolt lépései

MÉRFÖLDKŐ	FELADAT/CÉL	EREDMÉNY	HATÁRIDŐ
Világos jövőkép/stratégiai cél megfogalmazása	Városi CO_2 kibocsátása 2030-ra 40%-kal csökken	Az FVS önkormányzati képviselő testületi döntéssel való elfogadásával (beleértve a zöld átállás menetrendet is) a jövőkép is elfogadottá válik.	2022. december
A stratégiai cél szerinti tematikus célok, beavatkozások projekt szintű lebontása. A projektek zöldítési elemeinek számbavétele.	Az egyes szakági, önkormányzati tematikus feladatokra meghatározott célindikátorok betartásával kell tervezni kell zöldítési célértékeket.	A beavatkozások zöldítési elemeinek számbavétele az FVS keretében megtörténik. A projektek zöld elemeinek azonosítása az egyes projektgenerálás, projekttervezés során készül el.	2022. decembertől folyamatosan 2027-ig
Hatás és kockázatelemzés	A projektek zöldítési célértékeihez tartozó hatásokat, elmaradása esetén a kockázatokat mérlegelni kell.	A projekttervezés során szükséges tervezni.	2022. decembertől folyamatosan 2027-ig
Pénzügyi terv	A zöldítési elemek pénzügyi vonzatát is kalkulálni szükséges.	A projekttervezés során szükséges tervezni.	2022. decembertől folyamatosan 2027-ig
A megfelelő szervezet megtervezése	a döntéshozatali rendszer és a hatáskörök esetleges átrendezése, a vezetési módszerek szükséges változtatása, a rugalmas megoldások elősegítését	Új zöld osztály kialakítása. Ennek hiányában a Városüzemeltetési osztályon belül új zöld csoport vagy zöld munkatárs alkalmazása.	2023. folyamán
Projektvégrehajtás	Pályázat vagy más forrásból történő végrehajtás esetén a zöld célértékek betartatása, időközi ellenőrzése, majd folyamatos monitoringja	Elengedhetetlen a munkatársak aktív, kreatív részvétele, az ötletek, javaslatok összegyűjtése és beépítése a stratégiai folyamatokba	2023-2027 (2030)
Monitoring rendszer kiépítése és működtetése	Az indikátorok előállításához szükséges bemenetiadatok előállítása és rendszerbe szervezése	FVS szerinti kötelezően megadott és kötelezően elvárt, a város által felkínált indikátorok nyomon követése és jelentések	2023-2027 (2030)
Átfogó megvalósítási terv készítése a fenti feladatokat	Erre szolgál a zöld finanszírozási keretrendszer	Az FVS kézikönyv szerint elkészítendő. Javasolt tartalomjegyzékét beillesztettük.	2024-ig

5.5.2 Digitális átállás menetrend

5.5.2.1 Előkészítés

Magyarország **versenyképességének további erősödése** - sok más tényező mellett – **a digitalizáción is múlik**, ezért minden eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy a magyar gazdaság és társadalom minél nagyobb arányban részesedjen a digitalizáció előnyeiből. A digitális transzformáció kérdése a klímavédelemhez hasonlóan vált kiemelt és mostanra önálló területté.

A bennünket körülvevő elektronikus eszközök napjainkban fokozatosan intelligenssé válnak, amennyiben – a digitális technológia és az 1993-tól mindenki számára elérhetővé tett publikus internet segítségével – képessé válnak az egymással való kommunikációra, akár közvetlen emberi beavatkozások nélkül is. Ebben az új, folyamatosan kiterjeszkedő technológiai környezetben a gazdaság elkerülhetetlen módon alakul át tudás- vagy információalapú gazdasággá, míg társadalmunk információs társadalommá.

Az új információs technológia mostanra az élet minden területét áthatotta, **a digitális átalakulás** (*Digital Transformation – DX*) **mértéke** 90 százalék feletti a szolgáltató szektorban, de mostanra bőven 50 százalék feletti az olyan ágazatokban is mint a mezőgazdaság.

A továbbiakban a digitális átállás szempontjából fontos beavatkozási területek a Lechner Tudásközpont által publikált okos város stratégia módszertanban[13] meghatározott okos város alrendszer kategóriákat figyelembe véve kerülnek bemutatásra.

5.5.2.1.1 OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY)

Kecskemét gazdasági és logisztikai szerepkörének erősödése, az ipari termelés növekedése, a foglalkoztatás bővülése (2011 és 2022 között több mint 19˚000 új munkahely), a város vonzáskörzetének kiterjedése, az ingázók számának növekedése (a Kecskemétről el, illetve ide ingázók száma 2011 és 2022 között 19˚068 főről 36˚900 főre növekedett) miatt, valamint – az általános jólét emelkedésével és az emberek elkényelmesedésével – **a helyi mobilizációs igény robbanásszerűen nőtt**:

- Kecskeméten 2024-ben 1˚000 főre 482,2 gépkocsi jutott, amely a megyei jogú városok rangsorában a 4. helyet jelenti;
- nem véletlen, hogy a személygépkocsival munkahelyükre közlekedők aránya is folyamatosan nőtt az elmúlt években és már meghaladja az 56%-ot (az iparterületekre ingázók körében ez a szám meghaladja a 60%-ot).

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján **a településen regisztrált gépjárművek számának növekedése 2014 és 2024 között megközelítette a 31,5%-ot**. **A forgalombővülés** a város közigazgatási határán belül, a Magyar Közút által, az országos közúthálózati elemeken működtetett forgalomszámlálási mérőpontok éves adatai[14] alapján, a vizsgált 10 évben, **éves szinten átlagosan közel 2%-os** volt. A városon belüli forgalom növekedése és a városba munkavállalási céllal ingázók számának duplázódása (a 2011 és 2022 között 14˚267 főről 28˚639 főre) a Belváros, az iparterületek és a sűrűn lakott lakótelepek esetében folyamatos parkolási kihívásokat idézett elő (pl. szűkülő parkolókapacitás,

[13] *Okos város fejlesztési modell módszertani útmutató (2017)* http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/okos-varos-fejlesztesi-modell-modszertani-utmutato-20171130.pdf

[14] *Kecskemét közigazgatási határán belül, az állami fenntartású utak esetében a Magyar Közút NZrt., több mint 50 db mérőpont adatait biztosítja évről-évre.*

zöldfelületek terhére kialakított felszíni parkolók, zöldfelületeken történő parkolás, hiányzó városszéli P+R parkolók).

Az elmúlt másfél évtizedben a város közlekedési rendszerében tapasztalható folyamatok, ezen belül a növekvő gépjármű forgalom, a parkolási nehézségek, a közlekedési balesetek viszonylag magas száma (2008-ban: 1055 db, 2014-ben: 933 db, 2019-ben: 962 db, 2023-ban: 884 db), valamint a gépjárműforgalommal is összefüggésbe hozható levegőszennyezés hatására, a Belvárosban **forgalomcsillapító és a közösségi közlekedésre jobban építő, az optimalizációt célzó megoldások** bevezetése vált szükségessé. Ennek keretében **valósultak meg** pl.:

- 2014-ben 25 db soros hibrid (2020-ban 45 db, 2025-ben 5 db, 2026-ban 6 db EURO 6-os dízel) autóbusz beszerzése, így napjainkban a helyi szolgáltató (Kecskeméti Közlekedési Központ Kft.) már 74 darab autóbusszal 54 vonalon biztosítja a városban a helyi személyszállítási szolgáltatást;
- 2015-ben egy komplex forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer, melynek feladata a közösségi közlekedésben résztvevő járművek operatív irányítása, valamint a valós idejű adatok alapján, az utazóközönség tájékoztatása;
- 2016-ban egy intelligens parkolási rendszer, amely – a Nemzeti Smart City Technológiai Platformhoz kapcsolódva – valós idejű parkolóhely-foglaltsági adatokat szolgáltat a közlekedők és az üzemeltetők részére;
- 2019-ben a helyi közösségi közlekedés fejlesztéséért és irányításáért felelős Kecskeméti Közlekedési Központ Kft. (KEKO Kft.) létrehozása;
- 2022-re egy, a vasúti, városi tömegközlekedési, valamint a kerékpáros és gyalogos közlekedést támogató intermodális közlekedési csomópont tervének kidolgozása;
- A teljes vizsgált időszak alatt kisebb-nagyobb közlekedésbiztonsági célú fejlesztések (közlekedési csomópont fejlesztések, 30 km/h-ás sebességkorlátozó táblák kihelyezése a belvárosban, gyalogátkelőhelyek kialakítása, okos zebrák kiépítése a város több pontján).

A forgalomcsillapításnak ugyancsak meghatározó eleme kell, hogy legyen a jövőben sebességkorlátozások (sebességmérés) bevezetése a Belváros több pontján, valamint a közösségi közlekedés és a lágy közlekedési formák feltételrendszerének további fejlesztése. A folyamatos gépjárműáramlás biztosítása, a közlekedésbiztonság erősítése, valamint a környezet- és klímavédelmi célok biztosítása érdekében:

- **a város bevezető útjai mellett, közlekedési egyenkeresztmetszeteket** (lehetőség szerint, dinamikus buszsávok kialakításával **és kerékpárutakat kell biztosítani**,
- **forgalomtechnikai korszerűsítésekre és aktív forgalomirányításra van szükség** a kompakt város elvének előtérbe helyezésével,
- **egy új, intelligens megoldásokat alkalmazó városi parkolási struktúra kialakítása szükséges**, melynek központi elemét kell, hogy képezzék a város határában és a nagy közlekedési csomópontokban kialakított módváltási zónák (parkolóházakkal, P+R, B+R parkolókkal), az új fejlesztési- és lakóterületeken a parkolóházak, parkolótermek, a belvárosban a parkolásirányítás (pl. a szabályozási és díjfizetési kérdések áttekintésével),
- **előtérbe helyezendők a lágy közlekedési módok**, továbbá – a közösségi közlekedés és az elektromobilitás fejlesztésével – erősítendő a fenntartható városi mobilitás, **az alternatív közlekedési formák használatához szükséges infrastrukturális és (digitális) szolgáltatási háttérfeltételekkel** együtt,
- **kötöttpályás elővárosi közlekedés ütemezett fejlesztése**.

5.5.2.1.2. OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)

Kecskemétnek kiemelten figyelembe kell vennie a digitalizációs trendeket, hiszen a város gazdasági szerkezetének több pólusúvá kell válnia, javítania kell a hozzáadott érték termelésének növekedését, a térség munkaerőpici igényeinek kiszolgálását, a közigazgatási, kulturális, innovációs központi szerepkörét. Mindemellett a digitalizáció kiválóan szolgálhatja a hagyományos térségi feladatok ellátását, mint pl. a szervezési központ szerep, az innovációs ökoszisztéma biztosítása, a vidéki és tanyás térségek fejlesztése, a klímaváltozás hatásaira történő felkészülést, a kulturális örökség megőrzését, a termelési hagyományok és élelmiszer-önellátó képesség megőrzését, a fenntartható tájgazdálkodást.

A gazdaság legnagyobb tartalékai a hatékonyságnövelés területén a digitalizációban, az automatizációban és a robotizálásban vannak. A foglalkoztatottság növelése önmagában már nem képes versenyképes termelékenységbővülést eredményezni, és könnyen mozgósítható tartalékok híján már egyébként sem jelent valós opciót a gazdaság fejlesztésére. Annál is inkább, mert 2030-ig **az automatizálás Magyarországon 1 millió munkahelyre fog érdemi hatást kifejteni** a mérsékelt ütemezési forgatókönyv alapján, azaz becslések szerint, a jelenleg rendelkezésre álló technológiákkal a magyar munkaórák 49 százalékát lehetne automatizálni.

A **19. századi szemléletű gazdasági modellel nem lehet versenyezni a 21. században**, ez minden átalakulás kiindulópontja. A 21. század fogyasztója játékosságra, hálózati együttműködésre, kreativitásra, környezettudatosságra, gyors adaptációra vágyik. Az ipari társadalom igényeire kialakított városi intézmények, infrastruktúrák, hálózatok további reformjára van szükség ahhoz, hogy a digitalizáció, a fenntartható fejlődés, a körkörös gazdaság, az idősödő társadalmak igényeinek, lehetőségeinek és kihívásainak meg tudjanak felelni. A digitalizációnak ezt az intézményi reformot kell segítenie, így olyan programok, beruházások szükségesek, amelyek az ehhez szükséges IKT és digitalizációs infrastruktúra kialakítását, valamint a humánerőforrás felkészítését támogatja.

A digitális transzformáció sikere visszahat az **emberek életminőségére, az ország és a térség gazdasági teljesítőképességére, a versenyképességre.** Ma már nincs egyetlen olyan stratégia, vízió sem, amely ne az egyik legfontosabb kitörési pontként azonosítaná ennek az átmenetnek a sikerességét. Nem alaptalan az a hazai becslés, amely szerint a digitális gazdaság egésze a **közeljövőben meghaladhatja a 25 százalékot** (lásd **Digitális Megújulás Operatív Program Plusz** [DIMOP]).

A digitális transzformáció kérdése európai szinten is kiemelt. Ahhoz, hogy hosszú távon és fenntartható módon biztosítani lehessen az ország jólétét és versenyképességét a**z átalakulási folyamat során Európa valamennyi polgárának, valamint valamennyi európai vállalkozásnak –** méretétől vagy helyétől függetlenül – **részesülnie kell a digitalizáció jelentette előnyökből,** és nem megengedhető egyes területek vagy kiszolgáltatott csoportok lemaradása, kimaradása.

A digitális átmenet is **integrált megközelítést követelő célrendszerré vált**, amelynek választ kell adnia a jelenlegi és az újonnan felmerülő globális, technológiai, biztonsági és fenntarthatósági kihívásokra, valamint **össze kell kapcsolnia az összes releváns szakpolitikát, azok dimenzióit, és ezekben érvényesítnie kell azt az előre tekintő digitális szakpolitikát**, amely megfelel a digitális transzformáció korának és az adatgazdaság növekvő szerepének.

Mindebből következően a „digitális átállás" **települési szinten sem olyan kérdés, amelyben az önkormányzati vezetőknek külön döntést kellene hozniuk**. Ez a kérdés ugyanis már eldőlt: a digitális transzformációs folyamatok települési szinten is megindultak. A kérdés, hogy ez mennyire lesz ad hoc vagy tudatosan alakított folyamat a települések életében. Továbbá a legnagyobb kérdés, hogy ennek a folyamatnak a globális versenyben vesztesei vagy nyertesei lesznek-e a magyarországi városok és vállalkozások.

Eddig is látható volt, de mostanra egyértelmű, hogy **azok az országok és társadalmak képesek lépést tartani a világ fejlődésével, amelyek az élet minden területén tudatosan alkalmazzák a digitális technológiákat és folyamatosan megújítják azokat.** Mindezek az alábbi részletesebben bemutatott célokkal egészülnek ki.

Jó infrastruktúra, gyenge társadalmi, gazdasági hatásfokkal

A digitalizáció jelentőségét mutatja az is, hogy a kérdés számos nemzetközi versenyképességi indexben (pl. EU DESI, IMD) kiemelt mérési komponensként szerepel. Mindezekből az ország ragsorokból, illetve indexekből az látszik, hogy Magyarország digitális infrastruktúrája, technológiai felkészültsége versenyképes. Ebből a szempontból az ország ott van a ranglisták középmezőnyében. Kiemelendő, hogy a svájci IMD Gazdaságkutató Intézet adatai szerint Magyarország digitális versenyképességi mutatója évek óta jobb, mint az ország általános versenyképességi mutatója.

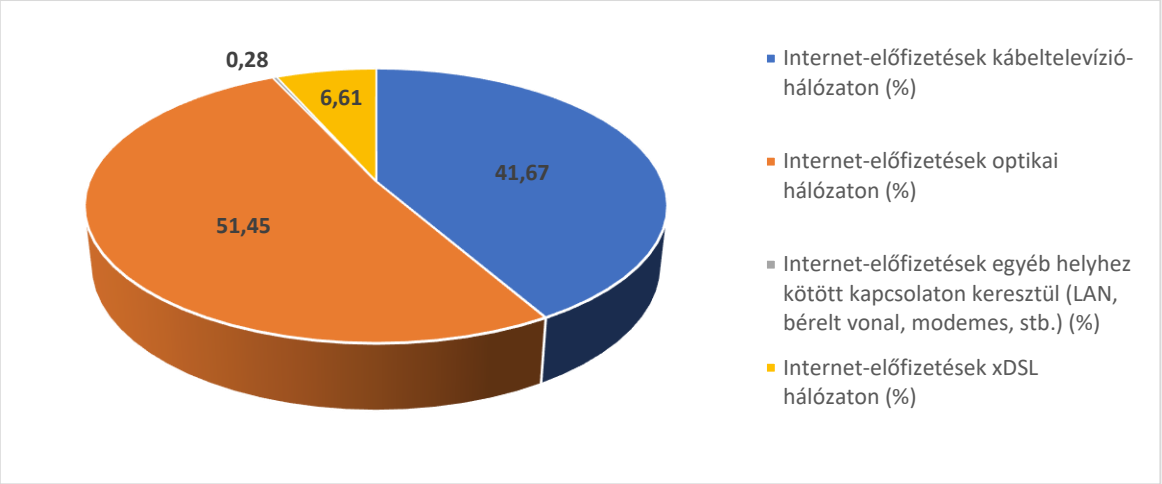
Magyarországon az internet előfizetések száma 2018-ban haladta meg a teljes lakónépesség számát.[15] Magyarországon 2025-ben a több mint 11,98 millió internetelőfizetés döntő hányadát a vezeték nélküli (~8,5 millió db) internetelőfizetések (71,27%) – ezen belül pedig túlnyomórészt az internetforgalmat bonyolító mobiltelefonos SIM-előfizetések (8,3 millió)[16] (69,2%) – adják.

Magyarországon az összes internetszolgáltatáson belül, a helyhez kötött vezetékes internet szolgáltatások számán (3,44 millió db, 28,73%) belül, meghatározó szerepe az optikai hálózaton keresztül biztosított internet szolgáltatásoknak (1,77 millió db, 51,45%), a helyi kábel-TV szolgáltatásoknak (1,43 millió db, 41,67%), valamint az xDSL hálózaton történő (227 ezer, 6,61%) szolgáltatásoknak van (8. ábra). Az egyéb kapcsolaton keresztül (LAN, bérelt vonal, modemes, vezeték nélküli (mobilinternet nélkül), stb.) biztosított internet-előfizetések száma (9˚495 db) és aránya (0,28%) elhanyagolható, s jövőbeli szerepe várhatóan még kisebb lesz.

[15] *Lásd: Magyarország lakónépessége 2018 év végén: 9 778 371 fő, az internet előfizetések száma 2018 III. negyedévben már 9 846 371 db. (Forrás: KSH, https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd003c.html)*

[16] *https://nmhh.hu/dokumentum/259734/orszaggyulesi_beszamolo_NMHH_elektronikus_hirkozles_es_postapiac_2025.pdf*

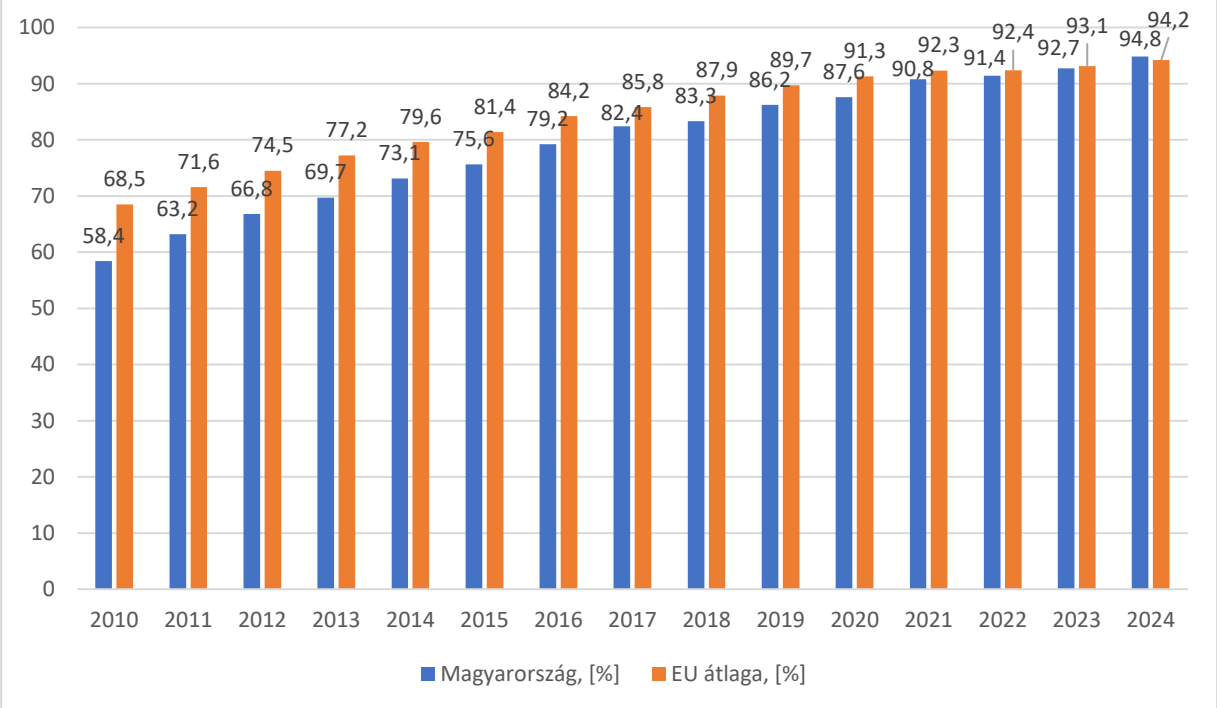
8. ábra: Magyarországi internetelőfizetések száma és megoszlása 2025-ben

Forrás: KSH, 2026.

Tendenciaként Kecskeméten is megfigyelhető, hogy a helyhez kötött vezetékes internet előfizetések száma folyamatosan növekedett az elmúlt években (2014 és 2024 között 38,48%-kal). Sajnos a mobil internet előfizetések számáról nem áll rendelkezésre települési szintű adat, de a növekedés az országos szinthez hasonló lehetett a vizsgált időszakban. Az internet előfizetések folyamatos – immár a hazai népesség számát is meghaladó mértékű – növekedésének oka egyfelől a magas (~95%-os) hazai internet penetráció (9. ábra), másfelől a vállalkozások internet előfizetéseinek folyamatos bővülése.[17]

9. ábra: Lakossági internet penetráció Magyarországon 2024.

Forrás: KSH 2025

[17] *A legalább 10 főt foglalkoztató (nem mezőgazdasági, bányászati vagy pénzügyi) magyarországi vállalkozások 86 százaléka rendelkezett helyhez kötött szélessávú internetkapcsolattal a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legfrissebb digitális gazdasági felmérései alapjánKSH Magyarország 2025. (forrás: https://drive.google.com/file/d/1bgLoPm37CWIPFv4Z9JM8ZwWLlieuYIGs/view?pli=1)*

Harmadrészt egyre inkább megfigyelhető a dolgok internetének (*Internet of Things – IoT*) kiterjedése, mely esetben már nem a személyek, hanem egyes dolgok, műszaki eszközök (pl. gyári automatizált eszközök, személygépjárművek, szórakoztató eszközök, háztartási gépek) rendelkeznek önálló internet kapcsolattal, melynek terjedése robbanásszerű.

Kecskeméten a helyhez kötött internetes előfizetések száma 2024-ben 43˚682 db volt, melyen belül a legnagyobb arányt az optikai hálózaton nyújtott internet előfizetések képviselték (55,54%), ezt követték az xDSL hálózaton (20,48%), majd az egyéb kapcsolaton keresztül (LAN, bérelt vonal, modemes, vezeték nélküli (mobilinternet nélkül), stb.) biztosított előfizetések (17,94%). A kábeltelevízió-hálózaton keresztül biztosított internet előfizetések száma 2018-tól folyamatosan csökken, így aránya 2024-ben már csak 6,04% volt.

KKV-k a digitális gazdaságban

A digitális gazdaságban foglalkoztatottak aránya a multiplikátor-hatásokat is figyelembe véve már eléri az összes foglalkoztatott 19,9 százalékát és ez az adat nem tartalmazza az egyéb ágazatokban digitális munkakörökben dolgozókat[18]. Az IKT szektor növekvő jelentőségét jól mutatja, hogy mostanra a nemzetgazdaság második legnagyobb exportőreként (az autóipar után) a teljes export 12 százalékát adta 2023-ban.

Miközben a digitális gazdaság összevetésben is magas arányt képvisel a magyar nemzetgazdaságon belül, a magyar digitális ökoszisztéma nemzetközi összevetésben gyengébben teljesít az átlagnál. Ennek legfőbb oka, hogy a hazai vállalkozások, kiemelten a KKV-k, digitalizáltsága nem megfelelő szintű, jellemzően elmaradottak az infokommunikációs eszközök, megoldások használatában. Az uniós tagállamokhoz képest a hazai KKV-k kisebb mértékben veszik igénybe a működésükhöz szükséges alapvető informatikai eszközöket, és a komplex digitális üzleti megoldások (pl. ERP, CRM rendszerek) terén a lemaradásuk jelentős.

A Nemzeti Digitalizációs Stratégia Digitális Gazdaság pillére, amely átfogó célja a vállalkozások digitális felkészültségének, a digitális technológia integráltságának növelése, az innovatív digitális megoldások fejlesztésének és elterjedésének ösztönzése minden ágazatban, külön figyelmet szentelve az innovatív digitális startup vállalkozások, illetve az IKT ágazatban tevékeny hazai KKV-k, illetve az adatgazdaság támogatására. A stratégia kiemelt célként jelöli meg, hogy 2030-ra az online értékesítő vállalkozások aránya elérje a 30 százalékot, a „big data" elemzést használóké pedig a 20 százalékot, míg az integrált (digitalizált) vállalati folyamatokkal rendelkező vállalkozások aránya haladja meg a 40 százalékot. A stratégia emellett el kívánja érni, hogy az ágazat K+F ráfordításainak aránya jelentősen növekedjen és legalább 12 százalékát tegye ki az összes ilyen célú hazai ráfordításnak.

A Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia hozzá kíván járulni, hogy hazánk 2030-ra Európa vezető innovátorai közé kerüljön és ennek érdekében kiemelt céljai közé tartozik a K+F+I kapacitások erősítése, fejlett technológiák bevezetése és a kkv-k növekedésének, illetve versenyképességének fokozása.

Kaputérség erősítése

Kecskemét az elmúlt évtizedben az erőteljes beruházásoknak, infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően hirtelen **a globális erőtér, munkamegosztás szereplőjévé vált**. A város így ma a

[18] *https://ivsz.hu/kutatasok/a-digitalis-gazdasag-sulya-a-magyar-nemzetgazdasagban-2024/*

legdinamikusabban fejlődő magyar települések egyike, – a gyors ütemű iparosodás miatt – **átalakuló társadalommal**.

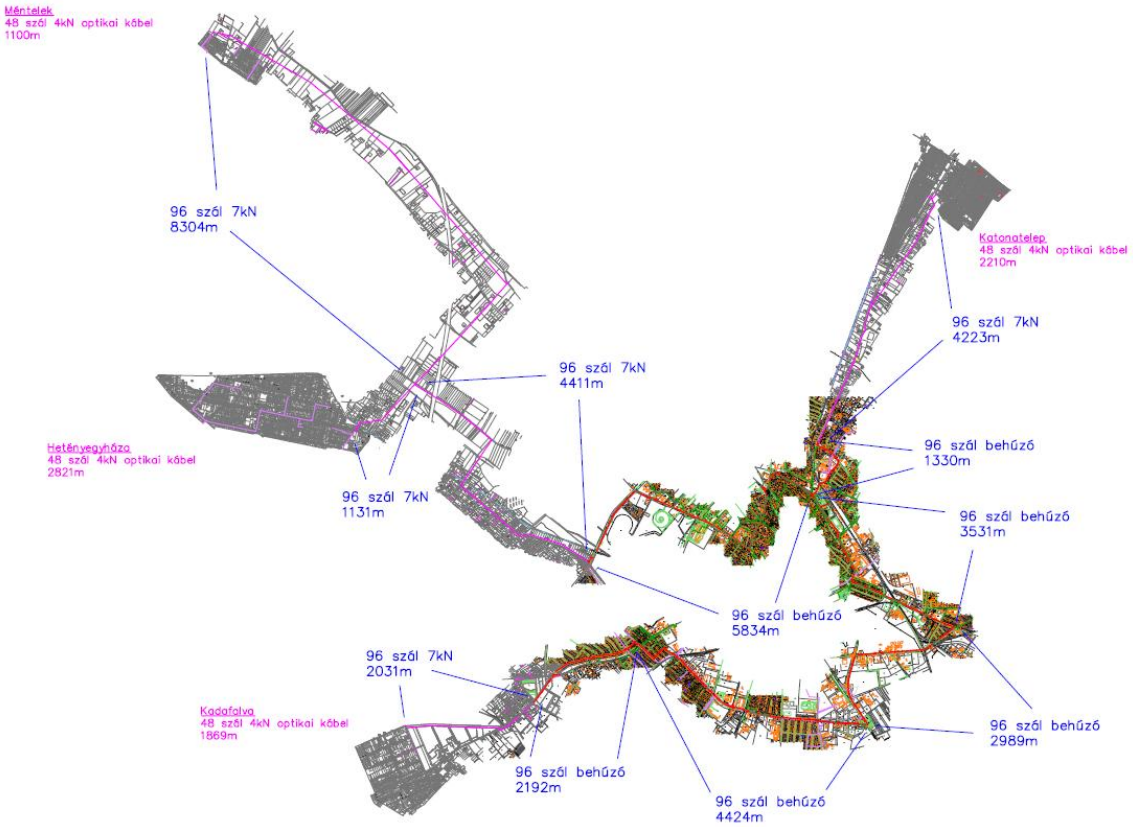
A város a Budapest-Szeged tengelyen mindig is a térség meghatározó központja volt, például a kertkultúra, a közigazgatás vagy a kulturális élet területein. Ezt a „csomópont" funkciót kell átörökíteni a térség tudásipara, Ipar4.0, adatgazdasága, digitális mezőgazdasága területein.

Az **átalakuló gazdasági térszerkezetben**, az [új transzkontinentális együttműködésekben](19) Kecskemét tágabb térsége, a közép- és kelet-európai országok a formálódó eurázsiai kontinens [kaputérségévé válhatnak](20). Budapest jó eséllyel az új közép-európai gazdasági erőtér központja lehet, amelyben fontos szerep juthat Kecskemétnek is.

5.5.2.1.3. OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNANCE)

Kecskemét agglomerációjában másfél évtizeddel ezelőtt fontos szerepet játszott egy GVOP 4.4.2-es fejlesztés, melynek keretében a városi agglomerációt lefedő (96,5 km hosszú) optikai hálózat épült ki, bekapcsolva ezáltal az alvó városrészeket a város távközlési vérkeringésébe (10. ábra). Az önkormányzati tulajdonú hálózatnak értékes részét képezik azok a belterületi szakaszok, ahol 2009-ben 96 szálas optikai kapacitás épült („városi optikai gyűrű").

***10. ábra**: A GVOP-4.4.2-es projekt keretében 2008-ban létesült, önkormányzati tulajdonú hálózat*

Forrás: saját szerkesztés

[19] *Forrás: Belt and Road Economics: Opportunities and Risks of Transport Corridors (worldbank.org)*
[20] *Csizmadia Norbert: https://www.vg.hu/velemeny/velemeny-rovat-hirei/kozep-europa-felemelkedese-az-uj-eurazsiai-vilagrendben-2-3363271/*

Az említett hálózatot ugyan az Önkormányzat 2024-ben haszonbérletbe adta az OPC Networks Kft-nek, de a hálózat stratégiai jelentőségét jól mutatja, hogy a hálózat mentén viszonylag kis távolságra szóródnak az önkormányzati intézmények (11. ábra). Ez az adottság a következő évek városi IKT infrastruktúra-fejlesztései tekintetében egy fontos stratégiai lehetőséget is magában rejt, hiszen költséghatékony kialakítást tesz lehetővé. Ugyanakkor ezeknek az infrastruktúráknak a társadalmi, gazdasági hatása napjainkban még igen gyenge, azaz Magyarország egyelőre nem tudja kihasználni ezeket a lehetőségeket. Más szóval, a jó infrastruktúra önmagában nem képes mélyreható, versenyképességet fokozó transzformatív hatást kiváltani, így az ezekre a modern hálózatokra épülő szolgáltatásokban (pl. e-közigazgatás, saját hálózatú adatkommunikáció, forgalom- és parkolásirányítás, városi közszolgáltatások vezérlése), és a tudásiparban (oktatásra fordított kiadások, K+F ráfordítások, digitális kompetencia szintje stb.) Magyarország viszonylag gyenge eredményeket produkál.

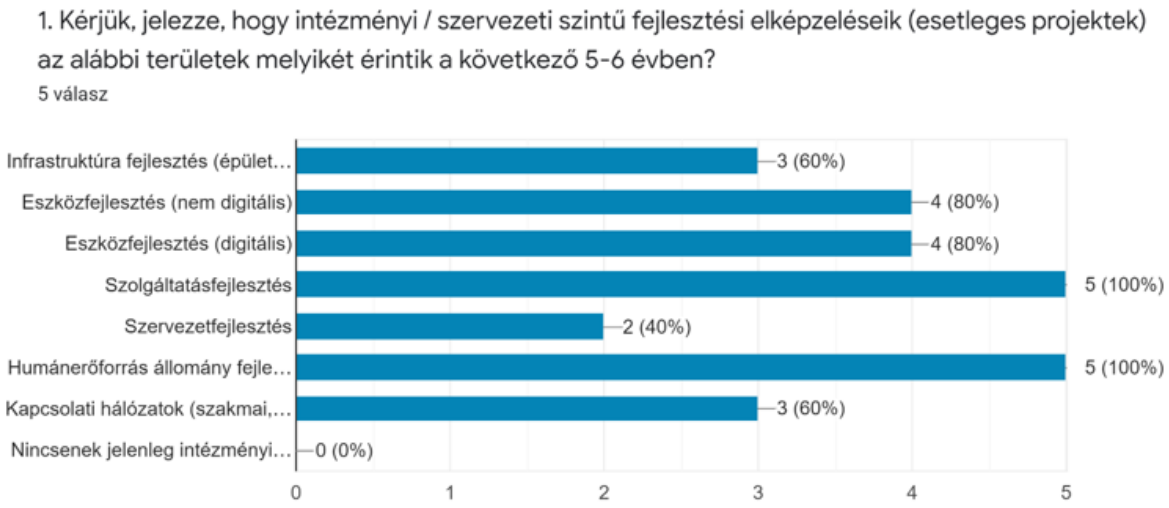
***11. ábra**: Kecskemét városát lefedő optikai hálózat és önkormányzati intézmények, iskolák*

Forrás: saját szerkesztés

Nem véletlen, hogy a városi intézmények körében végzett 2022. januári felmérések is azt mutatják, hogy az intézmények Kecskeméten alapvetően a szervezeti humánerőforrások és a személyi állomány fejlesztésében, továbbá elsősorban a nyújtott szolgáltatások fejlesztésében gondolkodnak, és csak ezt követően eszközfejlesztésben vagy infrastruktúrafejlesztésben (12. ábra).

12. ábra: Intézmények szervezetfejlesztési elképzelései

Forrás: saját felmérés

5.5.2.1.4. OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE)

Digitális kompetencia

Az alacsonyabb munkaerő-igényű gazdaság térhódítása megállíthatatlan, hiszen az élő munkaerőt kiegészítő, esetleg kiváltó digitalizációval, automatizációval 30-50 százalékos hatékonyság növelés érhető el. Az alacsony bérekkel ezzel egyre kevésbé lehet versenyben maradni, ezért azok az országok, amelyek nem biztosítják a lakosság megfelelő **digitális kompetenciáit**, alapkészségeinek fejlesztéseit az új technológiák adaptálásához, szükségszerűen, gyorsuló ütemben lemaradnak a gazdaság bővítésben.

A képzettségi szint, a képességek szintjének növelése az egyetlen út a termelékenység növekedéséhez, hiszen az új munkaerő bevonása, a foglalkoztatottság növelése elérte a határokat. A gazdasági növekedés viszont csak a termelékenység növelésével érhető el. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának növelése a tapasztalatok szerint lényeges előfeltétele a **közepes fejlettség csapdájából való kitörésnek**. A felsőoktatási intézmények nemzetközi rangsorai alapján viszont a magyar egyetemek jelenleg nem tartoznak a világ élvonalába. Viszonylag alacsony a reál területeken végzettek aránya a társadalom egészében.

A DESI[21] két dimenziója – a **humán tőke** és az internethasználat – méri az európai polgárok digitális készségeit. **Magyarország a humán tőke terén az elmúlt 5 évben csak +5,5 százalékot tudott elérni**. A legalább alapvető digitális készségekkel rendelkező magánszemélyek aránya jelentősen elmarad az EU28 átlagától, és ez mindegyik vizsgált évre igaz volt 2016 óta. A felmérés szerint az érintett magyar lakosság kevesebb, mint fele (49%) rendelkezik alapvető digitális készségekkel, míg ez az arány az uniós országok átlagát figyelembe véve a 60 százalékhoz közelít. A DG CNECT szöveges értékelése külön kiemeli: *„aggodalomra ad okot, hogy a digitális alapkészségek és az emelt szintű készségek esetében az utóbbi években nem sikerült haladást elérni”*.

[21] *Európai Bizottság: A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI) 2020, országjelentés, Magyarország, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=66944*

A kecskeméti önkormányzati fenntartású intézmények körében 2022. év elején elvégzett kérdőívezés eredményei is ezt a megállapítást erősítik meg, hiszen az önkormányzati intézmények munkavállalóinak többsége nem vett részt olyan képzésen, melynek célja a digitális kompetenciák fejlesztése lett volna (13. ábra).

***13. ábra**: Digitális kompetencia képzés aránya*

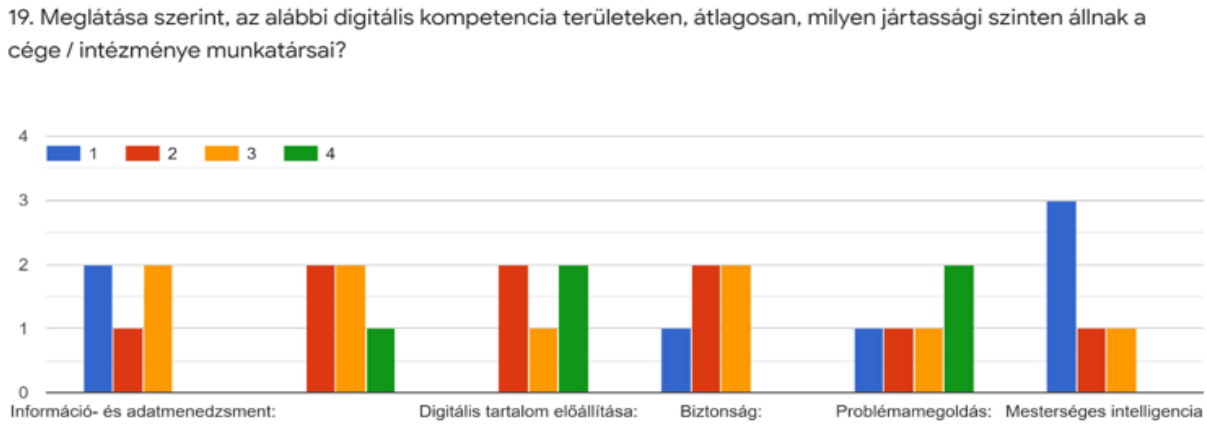

Forrás: saját felmérés

Némileg árnyaltabb képet mutat a hazai helyzet, ha az **alapszintűnél magasabb általános digitális készségekkel rendelkezők arányát** nézzük (a 16-74 éves korosztály körében) Magyarországon 34,05%, amely az európai uniós átlagnál (31,43%) némileg magasabb érték, ugyanakkor jelentősen elmarad a fejlettebb uniós országokhoz képest[22].

A kecskeméti városi intézményekben az alapszintűnél magasabb digitális készségek vonatkozásában alacsonyabb jártasságról az információ- és adatmenedzsment, valamint a Mesterséges Intelligencia alapú szolgáltatások területén számolnak be a kérdőíves felmérésben részt vevő szervezetek.

***14. ábra**: Digitális kompetencia szintje*

Forrás: saját felmérés

[22] https://ksh.hu/kiadvanyok/fenntarthato-fejlodes-indikatorai/2025/1-28-sdg-10#3-abra

Érdekes képet mutatnak a magyar és összesített uniós adatok a **legalább alapvető digitális készségekkel rendelkezők arányát** tekintve. A lakosság digitális kompetenciái terén is kihívásokkal nézünk szembe, hiszen az alapvető digitális készségekkel rendelkezők aránya enyhe visszaesést mutatott 2025-ben Magyarországon (57,3%), ami elmarad az uniós átlaghoz (60,4%) képest[23]. Ugyanakkor az IKT szakemberek körében is elmaradunk az alapvető digitális készségek tekintetében, ahol az általános szakemberhiány és a készségek stagnálása gátat szabhat a gyorsabb gazdasági növekedésnek és a felzárkózásnak. A digitális készségek alacsony szintje miatt a munkavállalók nagy része ellenségesen viszonyul az újdonságokhoz, és ha rá is kényszerül az új rendszerek használatára, a tanulás sokszor lassú.

A **Kormány specifikus célként határozta meg**, hogy 2030-ra a digitális készséggel nem rendelkezők aránya (16-74 éves korosztály körében az internetet nem használók aránya) 2 százalék alá csökkenjen, a rendszeresen internetet használók aránya a 16-74 éves korosztály körében legyen 98 százalék, valamint az informatikai felsőoktatási szakokon végzettek aránya az alapképzésben duplázódjon meg.

Az FVS készítése során tartott kérdőíves felmérés alapján a válaszadók 95,7%-a rendelkezik okostelefonnal, 57%-a rendelkezik személyi számítógéppel, vagy laptoppal, illetve 47,3%-ának van okos/smart televíziója.

A válaszadók 89,3%-a az internetet elsősorban kommunikációs, kapcsolattartási céllal használja, 87,7%-a információszerzésre, tájékozódásra, napi munkavégzés részeként pedig 79,1%-a. Kimagasló arányban használják még: ügyintézésre (77,5%), szolgáltatások igénybevételére (74,3%), közösségi oldalak látogatására (75,4%), valamint szórakozásra – video, film, zene (67,4%).

Az IT eszközök használatában való jártasság tekintetében a válaszadók 38,2% érzi úgy, hogy készségei átlag felettiek, mivel azokat az élet sok területén alkalmazza (pl.: e-ügyintézés, speciális alkalmazások és szoftverek használata). Ugyanakkor a választ adók legnagyobb része (53,8%) úgy véli, hogy készségei átlagosak és alapvetően csak okostelefont használ.

5.5.2.1.5. OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT)

Környezetvédelem, fenntartható fejlődés

A természeti erőforrások fenntartható használata és az éghajlatváltozás negatív hatásainak mérséklése jelentik az előttünk álló évtizedek legjelentősebb globális kihívását. Magyarországon a legjelentősebb éghajlatváltozás által indukált problémák közül a szélsőséges hőmérsékelt ingadozás, az árvizes és aszályos időszakok váltakozása sorolható a legmagasabb természeti katasztrófa-kockázatokhoz, amelyek képesek csökkenteni az ökoszisztémák ellenálló képességét.

Az EU célkitűzéseivel összhangban került rögzítésre a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiaiában (NÉS-2) az a cél, hogy meg kell előzni vagy legalább mérsékelni az éghajlatváltozással összefüggő negatív hatásokat, meg kell határozni az ehhez szükséges cselekvési irányokat.

A DIMOP stratégiai célja olyan fejlesztések megvalósítása, amelyek **korszerű digitális és informatikai megoldásokkal támogatják a klímaváltozás monitorozását, hatásainak elemzését és a negatív hatások megelőzését, hozzájárulnak az élővizek védelméhez, a katasztrófavédelem területén pedig növelik a mobilitási képességet és javítják a védekezés hatékonyságát**.

[23] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-decade-2026-country-reports

A zöld- és kékinfrastruktúra beruházásokat hatékonyan képesek támogatni a 21. században kifejlesztett távérzékelési és automatizált adatfelvételezési, adatbányászati és informatikai technológiák megfelelően megtervezett és kialakított megoldásai, így ezen megoldások alkalmazása az operatív program stratégiai célját képezi.

Körkörös gazdaság támogatása a digitalizációval

Magyarországon a települési hulladék hasznosítása a folyamat egyik elemében sem működik jelenleg kellő hatékonysággal. Magyarországon a 2023-as adatok alapján, a 33,4 százalékos települési hulladék újrahasznosítási arány elmarad az EU 47,7 százalékos átlagától[24]. Magyarország (1,2 EUR/kg) jóval az uniós átlag (2,36 EUR/kg) alatt volt 2024-ben az erőforrástermelékenység tekintetében is. Ez a mutató az anyagok nemzetgazdaságon belüli felhasználása okozta környezetterhelés mérésére szolgál, ami az erőforrás-termelékenység a GDP és a hazai anyagfelhasználás (DMC) hányadosa. Emellett a körforgásos (másodlagos) anyagfelhasználás aránya az elmúlt évtizedben növekedett ugyan, de továbbra is az uniós átlag alatt marad (2024-ben a magyarországi 7,3%-os értékkel szemben, az uniós átlag 12,2 % volt) [25].

A települési hulladék újrahasznosításának magasabb aránya szabályozási és végrehajtási intézkedések felülvizsgálatával, valamint lakossági szemléletformálással, a rossz gyakorlatok megváltoztatásával érhető el.

Olyan fenntartható és környezettudatos szemlélet szükséges a társadalom – és benne a gazdaság szereplői – részéről, amely innovatív megoldások alkalmazásával növeli a termelékenységet, javítja a versenyképességet és a nyersanyagfüggőséget is csökkenti.

Kecskemét az elmúlt években jelentős eredményeket ért el a hulladék újrahasznosítása terén. 2018-ban nyílt téri MBH (mechanikai-biológiai hulladékkezelő) technológia indult el a kecskeméti regionális hulladéklerakón, így 2019-ben a vegyes hulladékból leválasztható hasznosítható frakció mennyisége eléri a bemenő anyagáram 30 %-át. Az újabb technológiai fejlesztés keretében a DTkH Nkft. 2024-ben kapott egységes környezethasználati engedélyt (BK/KTF/00003-7/2024.) a 0737/13 hrsz ingatlanon egy új válogatómű és biológiai kezelő telep létesítésére, ami egy automatizált rendszerként került kialakításra 2024 év végére. A válogatómű műszaki kialakítása alkalmas a vegyesen gyűjtött települési szilárd hulladékból magas fűtőértékű RDF előállítására, illetve anyagában is hasznosítható műanyag csomagolási hulladékok és fémhulladékok leválasztására. A válogatómű éves kapacitása 120.000 tonna, mely mennyiségből a feldolgozást, válogatást követően a telephelyre beszállított hulladék 35-40%-a már anyagában vagy termikusan hasznosítható (a beérkező anyag összetételének függvényében).

Stratégiai célként megfogalmazható, hogy a szelektív hulladékgyűjtés rendszerének fejlesztésével, az automatizált hulladékválogató mű kapacitásának és , – informatikai, információs technológiai és digitalizációs fejlesztéseket is felhasználó – hatékonyságának növelésével, másrészt a települési hulladék előállításának/keletkezésének csökkentésével szükséges elérni a hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációját, a hulladéklerakóra kerülő hulladék mennyiségének csökkenését.

Stratégiai cél továbbá a társadalmi felelősségvállalás növelése, a fenntartható fogyasztás és a környezettudatos szemléletváltás támogatásával, amely kiemelt tényező a környezetvédelem erősítésében, valamint az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentésében.

[24] https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/waste-recycling-in-europe
[25] https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20251119-1

5.5.2.1.6. OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)

Okos városrészek kialakítása a fiatalok igényeinek megfelelően

A Neumann János Egyetem létrehozásával (2017) a felsőoktatás fejlesztése Kecskeméten az elmúlt évtizedben sokat lépett előre. A fejlesztés további lépéseként – az egyetemi infrastruktúrához szorosan kapcsolódva, valamint a hallgatói és oktatói társadalmi célcsoportok igényeit figyelembe véve – megfogalmazódott egy okos szolgáltatásokat és megoldásokat alkalmazó, fiatalokkal sűrűbben lakott városrész létrehozása, ahol a 21. századi technológiák egy nagyobb területen lennének elérhetők, tesztelhetők és abból az adatok kinyerhetők. Az itt kialakított okos megoldásokat és szolgáltatásokat a későbbiekben a város többi részében is elérhetővé lehet tenni.

A digitális átállást ugyancsak nagyban segíti gazdasági fejlődés puha tényezőinek támogatása, a kreatív ipar, a távmunka, a gig-gazdaság[26], valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztési beavatkozásokon keresztül. Ennek fontos eszközét jelenthetik az Önkormányzat és a Neumann János Egyetem köré szervezett új típusú közösségek, közösségi terek és K+F+I műhelyek támogatása, melyek képesek szoros kapcsolatot teremteni a helyi oktatási, kulturális és a gazdaság szereplők között.

A digitalizációs változás, a mesterséges intelligencia alkalmazása kedvezhet a kreatív, a közösségi és a humán területeken dolgozóknak, amit a város kulturális, oktatási és rekreációs intézményeinek fejlesztése során is ki kell használni. Ennek megfelelően célszerű a helyi kulturális és közösségi erőforrásokra támaszkodó gazdaságfejlesztési projekteket támogatni, elősegítve ezzel is a kulturális turizmust, a kulturális vidékfejlesztést, a kreatív gazdaság és a közösségi gazdaság fejlesztési környezetének javulását.

Elöregedő társadalommal kapcsolatos kihívások

A demográfiai folyamatok miatt 10 éven belül félmillióval csökken a 15-64 éves kor közöttiek, azaz a munkaképes korúak száma Magyarországon. Eközben az idősödők aránya 40 százalékkal fog nőni a következő 20 évben. Ez visszavezethető egyrészt arra, hogy a lakosság születéskor várható élettartama folyamatosan növekvő tendenciát mutat, másrészt, hogy az európai országokban, közöttük Magyarországon is a lakosság egészségi állapota folyamatos javulást mutat, ezáltal jelentősen csökken az idő előtti elhalálozások száma is.

Kecskemét is egy egyre idősödő társadalommal rendelkezik, hiszen – a 2025-ös Népességnyilvántartó adatai alapján – az 50 év felettiek aránya már most 40,6 százalékot tesz ki, míg 2030-ra várhatóan majdnem minden második kecskeméti lakos 50 éves vagy afeletti lesz. Ez a rendelkezésre álló versenyképes munkaerő biztosításában fog jelentős kihívást jelenteni.

Az elöregedés miatt a munkaképes korú népesség aránya tehát folyamatosan csökken, másrészt a tartós ápolásra fordítandó kiadások emelkedése várható, tekintettel az ellátást igénybe vevők számának növekedésére. Az ellátást nagyobb számban az idős korúak igénylik, de számottevő a hosszan tartó gondozásra, ápolásra szoruló fogyatékos személyek, a pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint a hajléktalan személyek száma is az ellátandók között.

[26] *Olyan gazdasági modell, amelyben az állandó, teljes munkaidős állások helyett rövid távú feladatokra, alkalmi munkákra vagy szabadúszó projektekre szerződnek a munkavállalók*

Jelentős befolyásoló tényező az idős emberek ápolása kapcsán, hogy – a népszámlálási adatok alapján – több mint 600˚000 fő fölött van azoknak a 65 év felettiek száma Magyarországon, akik egyedül élnek. Sok esetben a hozzátartozók a mobilitás erősödése miatt külföldön vállalnak munkát (jelenleg 610˚000 és 630˚000 fő körül alakul az életvitelszerűen külföldön élő és munkát vállaló magyarok száma). Ez erősen kihat az idősgondozás területére, hiszen a távollévő családtagok nem tudnak ebben részt venni, ezzel csökken az informális ápolási kapacitás.

A Magyar Kormány átfogó egészségügyi ágazati célja, a minél hosszabb és minél egészségesebb élet biztosítása az egész magyar lakosság számára, függetlenül attól, hogy ki, hol és milyen társadalmi-gazdasági körülmények között él.

A programok megvalósítása összességében és azok digitális dimenziója különösen hozzájárulnak az időben és egyenlő feltételek mellett hozzáférhető megfizethető, fenntartható és magas színvonalú egészségügyi szolgáltatások biztosításának megteremtéséhez. A programok specifikus célja a megelőzést szolgáló népegészségügyi intézkedések és az alapellátás rendszerszintű, hálózatos fejlesztése révén a lakóhely közeli, könnyen hozzáférhető ellátás biztosítása, amelyhez ezzel párhuzamosan magas szintű infrastruktúrával és eszközellátottsággal rendelkező, hatékonyan működtethető szakellátás is társul, kiegészülve 21. századi színvonalú digitális támogatással. A digitalizáció segítségével megteremthető az ágazati transzparenciát biztosító feltételrendszer, amely hozzájárul az innovatív, hatékony, fenntartható és rugalmas egészségügyi ellátórendszer kiépüléséhez. A jelzett demográfiai trendek figyelembevételével, a kecskeméti idősellátó és helyi egészségügyi ellátó rendszer is jelentős kihívások előtt áll, melynek kezelése csak széleskörű társadalmi összefogás, szervezeti, irányítási, intézményi, pénzügyi és technológiai (digitalizációs) háttérfeltételek rendelkezésre állása mellett kezelhető.

Reziliencia

További fontos trend, hogy a COVID-19 világosan megmutatta: a társadalmi, gazdasági fejlődést szolgáló **korábbi normáink, szabályaink, így intézményeink, gondolkodási kereteink sokszor hibásan működnek**. A piacgazdaság nem működhet megfelelően a jövőben sem, ha nem **gondoljuk újra** azokat a feltételeket és válaszokat, amelyek miatt a társadalmi folyamatok függetlenné váltak a gazdasági folyamatoktól (pl. elszegényesedés, digitalizáció és termelékenység, populizmus, éghajlatváltozás, elöregedő társadalmak, generációs egyenlőtlenségek, fenntartható életmód). Új együttműködésekre, gondolatokra, módszerekre és intézményekre van szükségünk.

Az új, közös célok kitűzése helyi szinten is lehetséges, sőt, a COVID-19 hosszútávú hatásai között talán az látszik legvilágosabban, hogy ezeket **a válaszokat helyben, települési szinten kell meghozni**. Ha a helyi közösség képes a tanult, rugalmas ellenállóképességet, az együttműködést, a helyi fenntarthatóságot, a tapasztalatok átadását fokozni, továbbá a merev intézményi struktúráit, eljárásait átalakítani, új, helyi perspektívákat felállítani, akkor képes lesz megújulni és alkalmazkodni a váratlan kihívásokhoz is. Egyszerre kell megoldani a gazdasági fejlődés és a társadalmi, környezeti fenntarthatóság problémáit, ma már ez nem választás kérdése, a **megoldási javaslatok**nak a problémák együttes kezelésére kell koncentrálniuk. Ezek az új gondolatok és megoldások azonban gyökeresen új **struktúrákat, eszközöket, együttműködési formákat, valamint felkészült irányítási és szervezeti rendszereket követelnek meg.**

5.5.2.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése

A digitális átállás kiinduló állapotának, az átállás feltételrendszerének és meghatározó kereteinek bemutatása után – az FVS Módszertani Kézikönyve 2021-2027 elvárásai alapján – rendszerezni kell a digitális átállás céljait, reflektálva a Lechner Tudásközpont által publikált okos város stratégia módszertanban[27] meghatározott 6 db okos város alrendszer kategóriára is.

Kecskemét város és térsége digitális átállása igazodik az Európai Bizottság 2021. március 9-én elfogadott, a ***„Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja”*** című közleményben foglalt célkitűzésekhez. A dokumentum felvázolja az Európai Unió 2030-ig megvalósítandó sikeres digitális átalakításának jövőképét, céljait és mikéntjét. Ez az átalakítás a klímasemleges, körforgásos és reziliens gazdaságra való átállás megvalósításához is elengedhetetlen, így Kecskemét számára is megkerülhetetlen kiindulópontot nyújt.

A 2030-ra kitűzött digitális célok négy sarkalatos pont köré szervezendők. Ezeket alapul véve Kecskemét városa szempontjából releváns célok és a hozzájuk tartozó célszámok a következők:

1. *Digitálisan képzett lakosság és magasan képzett digitális szakemberek*:
   a) Az 16-74 éves kecskemétiek legalább 80 százaléka rendelkezik legalább alapvető digitális készségekkel.
   b) Legalább ezer IKT-szakember dolgozik Kecskeméten, a nők és férfiak arányának konvergenciája mellett.
2. *Biztonságos, jól teljesítő és fenntartható digitális infrastruktúrák (vö. „okos, fenntartható gazdaság”; „okos mobilitás”; „okos, élhető környezet"; „okos életkörülmények, életminőség”, illetve „okos kormányzás”)*:
   a) Minden kecskeméti háztartás érje el a gigabites hálózatot.
3. *A vállalkozások digitális átalakulása (vö. „okos, fenntartható gazdaság” és „okos, élhető környezet”)*:
   a) A kecskeméti vállalkozások 75 százaléka használ:
      - felhőszolgáltatásokat,
      - nagy adathalmazokat,
      - mesterséges intelligenciát.
   b) Az kecskeméti KKV-k 90 százaléka eléri legalább az alapszintű digitális intenzitást.
4. *A közszolgáltatások digitalizálása (vö. „okos kormányzás”; „okos életkörülmények, élet-minőség”, illetve „okos, élhető környezet”)*:
   a) A kecskeméti polgárok és vállalkozások számára kulcsfontosságú városi közszolgáltatások 100 százalékig online nyújtása.
   b) A kecskeméti polgárok 80 százaléka használ digitális azonosítási megoldást.

[27] *Okos város fejlesztési modell módszertani útmutató (2017)*
http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/okos-varos-fejlesztesi-modell-modszertani-utmutato-20171130.pdf

5.5.2.2.1 OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE)

Prosperáló város

A vállalkozások termelékenysége, innovációs képessége döntően a digitalizáltság mértékétől függ. Ezért – Magyarország a Nemzeti Digitalizációs Stratégiájának (NDS 2022-2030) Digitális Gazdaság pilléréhez igazodva – **Kecskemét is célul tűzi ki, hogy 2030-ra a településen működő online értékesítő vállalkozások aránya eléri a 25 százalékot, a big data elemzést használóké pedig a 15 százalékot, míg az integrált** (digitalizált) **vállalati folyamatokkal rendelkező vállalkozások aránya haladja meg a 32 százalékot.**

A Prosperáló városhoz és az okos város, okos emberek tématerülethez kapcsolódóan a **legfontosabb célkitűzés és beavatkozás, a Digitális írástudatlanság felszámolása Kecskeméten**. Az automatizálás, robotika, a mesterséges intelligencia Kecskeméten is elsősorban az alacsony képzettséget igénylő munkahelyeket veszélyezteti, így elengedhetetlen, hogy az egyik legjelentősebb beruházás az emberek készségeinek és képességeinek fejlesztésébe, a digitális kompetencia bővítésébe, az újgenerációs készségekbe, illetve az ezt kiszolgálni képes intézményrendszer modernizációjába történjen.

Az Európai Bizottság „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja" szakpolitikai program célkitűzése, hogy az Európai Unió teljes lakossága számára biztosítottak legyenek az alapvető digitális készségek. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a legalább alapszintű digitális kompetenciával rendelkező 16-74 évesek aránya 2030-ra elérje a 80 százalékot. Kecskemét városban tehát **körülbelül 55 ezer polgár számára kell biztosítani** a következő 10 évben, hogy el tudja sajátítani a digitális kompetencia különböző dimenzióinak alapszintjét. Ezen felül a digitális képzésnek és oktatásnak olyan munkaerőt kell támogatnia, ahol az emberek speciális digitális készségeket sajátíthatnak el, hogy minőségi munkahelyeket szerezzenek és jövedelmező karriert építhessenek.

A Világgazdasági Fórum28 (WEF) adatai szerint 2030-ig a munkavállalók 59 százalékánál kell jelentős átképzés/továbbképzés ahhoz, hogy ne veszítsék el az állásaikat. Ez az **átképzési/továbbképzési kényszer** Magyarországon 2,68 millió főt, míg Kecskeméten körülbelül 42 ezer foglalkoztatottat érint. **Emellett** figyelembe veendő az a tény is, hogy az WHC csoport kutatásának[29] adatai szerint, Magyarországon a 4˚539˚700 foglalkoztatottból, **akár 922 ezer munkahelyet érinthet az automatizáció és az MI hatásai** (a foglalkoztatottak 20%-a), részben olyan szakmában (pl. irodai-adminisztratív munkakörök, hagyományos biztonsági és gyári munkakörök, pénztárosok és jegykezelők, adminisztratív asszisztensek, vezetői titkárok, nyomdai dolgozók, könyvelők, könyvvizsgálók, postai ügyintézők, adatrögzítők), melyek kitettek a technológiának és a digitalizációnak, illetve részfeladatai többségében automatizálhatók. **Az összes foglalkoztatottnak így körülbelül ötöde dolgozik olyan szakmában**, amelyek részfeladatai alapján egészében vagy nagy részében automatizálható. **Kecskemét esetében ez a szám körülbelül 14 ezer fő** (a 15 és 64 év közötti munkavállalási korú népesség 2025-ös (KSH módszertan alapján) 71˚334 fős létszámát tekintve bázisértéknek).

A foglalkoztatottak további jelentős része, mintegy 20-25 százaléka (körülbelül 0,9-1,1 millió fő) olyan szakmában dolgozik, amelyek esetében **az automatizálás kiegészítő szerepet tölthet be**, a feladatoknak egy része automatizálható. **Kecskeméten ez a réteg a becslésünk szerint legalább 14-17 ezer fő.**

[28] *Future of Jobs Report 2025.* https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/
[29] https://www.oeconomus.hu/rendezveny/a-mesterseges-intelligencia-nem-veszely-hanem-eszkoz/

Kecskeméten tehát 28-31 ezer olyan munkavállaló van napjainkban, akik olyan szakmában dolgoznak, ahol a mesterséges intelligencia, illetve az automatizáció a közeljövőben teljes mértékben vagy részben bizonyos munkafolyamatokat kiváltva, de meg fog jelenni. Ez azt jelenti, **hogy átképzés, továbbképzés nélkül hozzávetőleg 30 ezer kecskeméti állása kerülhet veszélybe, vagy alakulhat át 2030-ig**. A fejlett információtechnológia és a mesterséges intelligencia alkalmazásának, illetve az ehhez kapcsolódó automatizációnak az elhúzódásával viszont a település és térsége versenyképessége kerülhet hátrányba, amely viszont a munkahelyek létét fenyegetheti.

A társadalom digitális kompetenciafejlesztésének, ezen belül a gyermekek és fiatalok információtechnológiai fejlesztésére irányuló, kritikus gondolkodásukat és a STEM (Science – Természettudományok: pl. fizika, kémia, biológia; Technology – Technológia: pl. informatikai és digitális eszközök; Engineering – Mérnöki tudományok: pl. tervezés, építés, robotika; Mathematics – Matematika: pl. logika, adatelemzés, számítások) terén való jártasságukat erősítő oktatásfejlesztésnek és általános, valamint középiskolai oktató, nevelő munkának, a **legfontosabb, átfogó célja az egész lakosság digitális kompetenciájának és információtechnológia- és mesterséges intelligencia-felhasználói tudatosságának, illetve a meglévő és a leendő munkavállalók digitális és M.I. jártasságának folyamatos fejlesztésével növelni az információtechnológiai szempontból felkészült, a mesterséges intelligencia alkalmazása által meghatározott munkakörnyezetben való eredményes munkavégzésre alkalmas, illetve az MI alkalmazásával megvalósuló munkafolyamatok kézbentartására és kreatív irányítására képes munkavállalók arányát**, **valamint az információtechnológiai és mesterséges intelligencia szakemberek számát** (kiemelt figyelmet fordítva a női szakemberekre) és csökkenteni az információtechnológia és a mesterséges intelligencia használatára való alkalmasság értelmében leszakadók körét.

Ezeknek a tömeges képzéseknek, kompetencia- és készségfejlesztéseknek teret adó intézményi hálózatát is meg kell teremteni Kecskeméten. Ezt szolgálják a kialakítandó digitális élménypedagógiai intézmények, a kreatív műhelyek, a digitális oktatást biztosító vállalkozások.

Az alapvetően elvárt digitális kompetenciaterületnek kell tekinteni az önkormányzat és városi intézmények, szolgáltatók **elektronikus közszolgáltatásainak** készségszintű használatát. Képzési és felvilágosító programokat, kampányokat kell indítani a digitális szolgáltatások népszerűsítése és azok használatának elősegítése érdekében.

Kiemelt célcsoportként kell kezelni a digitális kompetenciafejlesztésnél a **vállalkozásokat, a pedagógusokat, a közszféra dolgozóit, a tanulókat, valamint az 50 pluszos korosztályt**.

Különös hangsúlyt kell helyezni az **újgenerációs képességekre**, amelyek segítségével a kecskeméti munkaerő képes a **big datára és a mesterséges intelligenciára épülő beruházásokat** vonzani. Ösztönözni kell a beruházások növelését az adatgyűjtés, -kezelés és -elemzés, valamint ezek oktatása terén, mivel ezek felhasználása és kiaknázása által alapvetően új szolgáltatások és képességek jöhetnek létre. A számítástechnika, a gépi tanulás és a statisztika fejlődése alapvető hatással lesz az adatelemzésre, a prediktív, döntéseket elősegítő jelleg fejlődésére. Az **adattudomány** különböző szintjeit, az **adatműveltség** növelését kiszolgálni képes oktatás és felnőttképzés ökoszisztémáját is ki kell építeni Kecskeméten. Erre a tudásra alapozva kell felépíteni a kecskeméti intézmények adatmenedzselő funkcióit, melynek városi szintű koordinációját ugyancsak szükségszerű megvalósítani.

A megfelelő munkaerőpiaci integrációhoz folyamatosan új szakmákat, készségeket, képességeket kell megtanulni, vagy a saját szakmákban kell elsajátítani az új technológiák és eljárások használatát.

Nemzetközi összehasonlításban itt kedvezőbb a helyzet, hiszen a kétévente elvégzett uniós **felnőttképzési felmérés (AES) alapján a magyar felnőttek 62,2%-a vett részt valamilyen formális vagy nem-formális képzésben** (például munkahelyi továbbképzésen, rövid tanfolyamokon), ami jelentősen meghaladja a 47%-os uniós átlagot. Az Európai Bizottság Magyarországról szóló jelentése azonban kiemeli, hogy miközben a magasan képzett, városi munkavállalók folyamatosan képzik magukat, a hátrányos helyzetűek, az alacsony végzettségűek és a munkanélküliek részvétele drasztikusan elmarad az uniós szintektől[30].

A probléma kezelésére egyetlen megoldás van: **Kecskemétnek ki kell alakítania az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító felnőttkori kompetenciafejlesztést támogató intézményi és infrastrukturális rendszerét**:

- Az élményszerű, aktív tanulást segítő **kreatív műhelyeket, digitális tudásközpontokat** kell létrehozni.
- **Tanulásra ösztönző programokat, helyi támogatásokat kell kidolgozni** (önkormányzati, munkahelyi átképzési programokban való részvételhez kötött ösztöndíjak, egyéni képzési számla, vagy felnőttkori tanulásra fordítható képzési kártya).
- **Ki kell alakítani az új készségek hitelesítésének rendszerét** a városban működő intézményekre támaszkodva (egyetem, képző intézmények, digitális tudásközpontok).
- **Támogatni kell a helyi munkaerőpiaci igényekre reflektáló oktatás, felnőttképzés offline és online tartalomkínálatát.**
- Nagyon fontos feltételként jelentkezik, hogy mindezeket **az eredményeket mindenki számára elérhetővé és hozzáférhetőbbé kell tenni.**

5.5.2.2.2. OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK (SMART LIVING)

A helyi digitális átállásnak reflektálnia kell az okos város „okos életkörülmények és életminőség” tematikára is, így Kecskemét városa beavatkozást tervez minden olyan területen, ami hatással lehet a helyi lakosság minőségi életkörülményeire, mint például az „e-egészségügy”-i programokra. Ezek révén az egyes városrészekben komplex és digitális módon hozzáférhetőek lesznek az egészségügyi szolgáltatások, elérhetőek lesznek távdiagnosztikai lehetőségek.

Ugyanehhez a tematikához kapcsolódóan, kiemelten kell kezelni a város kulturális hagyományai, valamint a regionális központi szerepköre miatt a kulturális alapú gazdaságfejlesztést. A gazdasági fejlődés puha tényezőinek támogatása a kreatív iparon, a „gig-gazdaságon”[31], a kulturális alapú gazdaságfejlesztésen keresztül lehetséges. Új típusú közösségek, közösségi terek, műhelyek támogatása szükséges, melyek egyre inkább kapcsolatot teremtenek a kultúra és a gazdaság között.

Jelenleg egy életpálya során 6-7 munkahelyváltással lehet számolni. Ez a most nyugdíj közelébe kerülő korosztály pályaívének átlaga. A most a munkaerőpiacra belépő fiatalok esetében már 20 munkahelyváltást prognosztizálnak, ráadásul ez akár három-négy karriert is jelenthet a mai egy-kettővel szemben. Ezt a folyamatot is a digitalizáció gyorsítja fel: megváltoznak az elvárt készségek, új foglalkozások, tevékenységi, pénzkereseti lehetőségek jelennek meg. Ezt az új trendet foglalja össze a

[30] https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/hu/country-reports/hungary.html

[31] *. A gig-gazdaság egy új, nemzetközi elnevezés, ami alatt a szabadúszók piacát, a közösségi gazdaság, a- sharing economy új szolgáltatásait kihasználó munkavállalói tömeget értik.*

gig-gazdaságként definiált jelenség. A magyar nyelvben a „platform-gazdaság" kezd meghonosodni (szemben az évekkel ezelőtt használt „haknigazdaság" kifejezéssel), ami elég jól kifejezi, hogy tulajdonképpen az új digitális megoldások, platformok által (például TaskRabbit, Uber, Wag, AirBnB) nyújtott lehetőségek kihasználásából (földrajzilag szétszórt) tömegek („crowdwork") tudnak új megélhetési, jövedelemszerzési forráshoz jutni.

Érdemes tehát – a tematikán belül – a digitális átállást elősegítendő, a kulturális alapú gazdaságfejlesztésre, a társadalmi vállalkozások szerepének erősítésére is koncentrálni Kecskeméten, a következő években. A társadalmi vállalkozások szerves részei az üzleti szektornak, és ugyanúgy haszontermelésre törekedve állítanak elő termékeket és nyújtanak szolgáltatásokat, mint bármely más vállalkozás. A különbség abban jelenik meg ezek és a hagyományos üzleti vállalkozások között, hogy a társadalmi vállalkozások a megtermelt nyereséget valamely társadalmi kihívás megoldására fordítják.

5.5.2.2.3. OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)

Megtartó város

Kecskemét városában jelentős identitásképző erővel bírnak a település agrárhagyományai, melyek leginkább a zöldség-gyümölcs ágazathoz köthetők. Ezeket a város gazdasági szerkezetének átalakulása mellett is – ha csak részben is, de – sikerült megőrizni. Jelentős a városban az őstermelők száma, él a kiskertkultúra hagyománya. Ezeknek a megőrzésében, a fiatalok számára történő perspektíva nyújtásában segíthetnek a körkörös gazdaság digitális megoldásai. A helyi, őstermelői termékek fogyasztásával életben tarthatók a családi gazdaságok, ugyanakkor az ellátási láncok rövidítésével jelentősen javítható a környezet védelme. Mindezt segítheti a helyi termék online piac, a rövid ellátási láncok kialakítását támogató digitális megoldások alkalmazása, azok platformjának kialakítása, a termelők, helyi vállalkozók digitális felkészítése. Ezzel természetesen támogatni lehet a Zöldülő város célrendszert is.

A digitális átállásnak érintenie kell olyan társadalmi szintű problémákat is, mint például a demencia. A demencia tünetegyüttes mind szélesebb réteget érintő probléma és kihívás, amelynek kezelése nem csupán az érintett családokra, de a közösség egészére is feladatokat ró. Cél, hogy Kecskemét a demencia viszonylatában is befogadó közösségé váljon, segítse az életminőség okos eszközeinek és szolgáltatásainak elterjedését. Digitális platformok felhasználásával széleskörű lakossági tájékoztatást kell indítani például a demencia témájáról, arról, hogy milyen kihívást jelent a beteg és a család számára, milyen eszközök, digitális megoldások állnak rendelkezésre a segítés, támogatás és a prevenció terén.

A közösségi aktivitás elősegítése, az egészség és öngondoskodási képesség megőrzése, az időskori élet kiteljesedését elősegítő digitális megoldások, eszközök elterjesztése. A beavatkozás célja az életminőség javítása, az aktív életvitel fenntartása és az egészséggondozás, otthoni ellátás digitális- és okos technológiai megoldásainak az elterjesztése. A megtartó város célrendszerhez kapcsolódóan „korbarát" (idősebbeket is támogató) város informatikai megoldásainak elterjesztését támogatják a lakosok, olyan területeken, mint a közlekedés és mobilitás, valamint az öngondoskodás elősegítése.

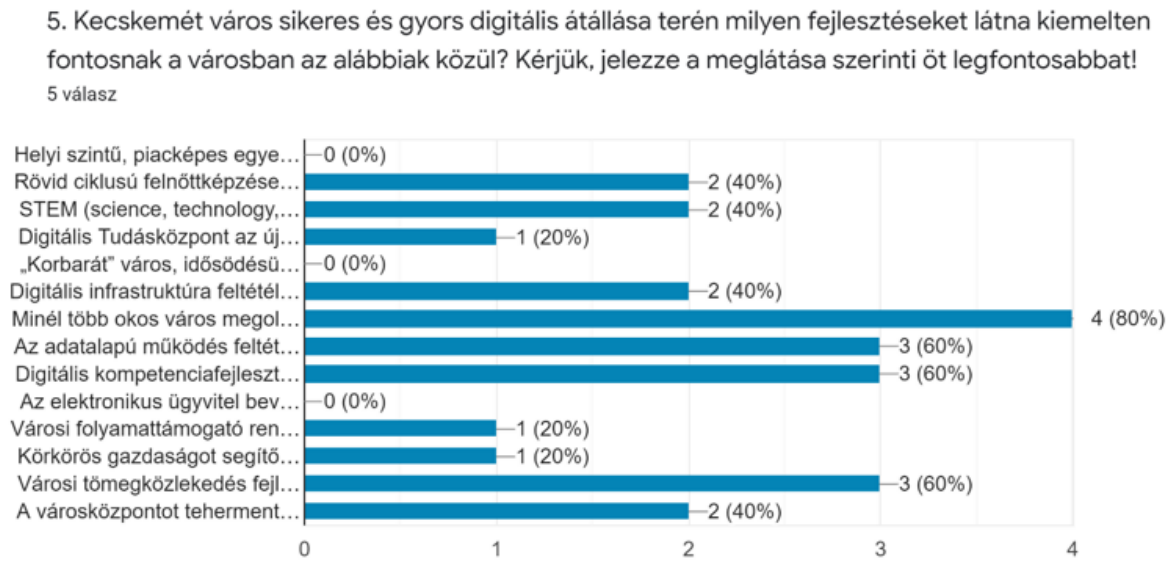
5.5.2.2.4. OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY)

Zöldülő város

Az okos mobilitás tematikához kapcsolódóan kiemelten kell kezelni a közlekedési módváltás megvalósítását. Kecskemét belvárosi részei tekintetében, a közúti forgalom és a parkolás digitális irányítását, az autóforgalom jobb levezetését, a közösségi és lágy közlekedési eszközök előnyben részesítését, illetve szabályozási és támogatási eszközökkel is elő kell segíteni a városi alközpontok létrehozását, valamint a városi funkciók decentralizálását. Azonban nem csak a városon belüli mobilitás kapcsán látható jelentős kihívás, hiszen Kecskemét regionális gazdasági és foglalkoztatási szerepköre is folyamatosan növekszik, amit jól mutat, hogy már 2017-ben is több mint 250 településről érkeztek napi-, illetve heti ingázók a városba, amely ingázási körzet folyamatosan növekszik. A legutóbbi két népszámlálás (2011 és 2022) adatai alapján megállapítható, hogy mind a Kecskemétre bejáró foglalkoztatottak száma (2011-ben: 14˚267 fő; 2022-ben: 28˚639 fő), mind pedig a településről eljáró foglalkoztatottak száma (2011-ben: 4˚801 fő; 2022-ben: 8˚261) jelentős mértékben növekedett. A fenntartható mobilitás érdekében olyan tömegközlekedési, módváltási, valamint digitális forgalomszervezési, irányítási és parkolási megoldásokat kell találni, illetve fejleszteni, amelyek a közösségi és a lágy közlekedési módokat (pl. gyalogos- és kerékpárbarát, elektromos) támogatják. Olyan társadalmi innovációkban kell gondolkodni (mint például GyalogBusz hálózat az egyes városrészekben, a közlekedési módváltási feltételek javítása, a járműmegosztás elterjesztése, egységes tarifarendszerek és digitális jegy- és bérletrendszerek), amelyek érdemben csökkenthetik a mindennapos autós forgalmat a városban.

Az intézmények körében 2022. év elején végzett felmérés is visszaigazolja Kecskeméten, hogy az itt élők a digitális átállás során: az okos város megoldások minél szélesebb körű alkalmazását, a városi tömegközlekedés fejlesztését, a városközpont tehermentesítését, továbbá az adatalapú városi működés feltételeinek megteremtését, illetve az ezekkel is összefüggő digitális kompetenciafejlesztést tartották a legfontosabb beavatkozásoknak (15. ábra).

***15. ábra**: Kiemelt fejlesztések a digitális átállás keretében*

Forrás: saját felmérés

5.5.2.2.5. OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT)

Az okos és élhető környezet tematikához, valamint a körkörös gazdaság erősítéséhez is kapcsolódnia kell a digitalizációs megoldásoknak. Célul kell kitűzni a körforgásos gazdaság élénkítését, a nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítását.

Kecskemét, az elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdaságfejlesztése és minőségre törekvő városfejlesztése során, egyre nagyobb hangsúlyt kívánt helyezni a település nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony működésére, valamint a fenntartható környezet- és tájgazdálkodására. Stratégiai célként fogalmazható meg a fejlett informatikai, információtechnológiai és digitalizációs megoldások által támogatott városi környezetgazdálkodási rendszer kialakítása, amely célul tűzi ki a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációját, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítását, a megújuló energiahordozókban rejlő potenciál kiaknázását és annak hatékony hasznosítását (pl. önkormányzati fotovoltaikus erőmű, elektromos energiatároló és helyi energiaelosztó rendszer, hidrogén előállítás, energiaközösségek kialakítása), továbbá a település környezeti elemeinek fokozott védelmét (adatalapú folyamatelemzés, értékelés és tervezés). Stratégiai cél továbbá a társadalmi felelősségvállalás növelése a fenntartható fogyasztás, és a környezettudatos szemléletváltás támogatásával, amely kiemelt tényező az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentésében.

Ehhez kapcsolódóan – de már a Klímatudatos város stratégiai célt támogatva, fejlesztendők a zöld nyilvántartások, az energiamenedzsment és vagyongazdálkodási rendszerek, továbbá – kapcsolódva az okos, élhető környezet okos város tematikához – szorgalmazni kell a vállalatirányítási (ERP) rendszerek bevezetését, valamint a városi smart grid és okos mérő rendszerek (pl. levegőminőség, zaj, talajnedvesség, forgalomszámlálás, parkolásfoglaltság, közműhálózatok fogyasztásának digitális leolvasása), valamint a környezeti monitoring rendszer kiépítését és használatát.

5.5.2.2.6. OKOS, KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)

Kiszolgáló város

A digitális átállásban kulcsfontosságú szerep jut Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának, amely tehát a teljes stratégiai ciklus alatt az alábbi intézkedésekkel biztosítja a digitális menetrend és a digitális akcióterv készítésének és megvalósításának előfeltételeit:

- a digitális átállás fejlesztéseinek és egyéb folyamatainak irányítása, koordinálása, ennek érdekében városi szintű digitális átállás munkacsoport működtetése, amely végig kíséri a digitális mentrend és a digitális akcióterv megalkotását és megvalósítását,
- partnerségi együttműködést a városi intézmények vezetőivel, továbbá felsőoktatási, kutató szervezetekkel, térségi és szakmai civil szereplőkkel, speciális ágazati technológiai ismeretekkel rendelkező szakértőkkel,
- a fontosabb fejlesztések előkészítése során a lakossági és vállalkozói célcsoportok bevonását, edukálását,
- a szükséges tájékoztatást és kommunikációt a fejlesztések elfogadottsága és eredményes működtetése érdekében.

A fent felsorolt előfeltételek biztosításán felül maga az Önkormányzat a stratégia sikeréhez az alábbi – digitális átállást támogató – fejlesztésekkel járul hozzá:

a) Városi Adatstratégia kidolgozása, Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása;
b) Önkormányzati IT stratégia kidolgozása, elektronikus ügyviteli és ügyintézés-fejlesztési program;
c) Városi IT kompetenciafejlesztő program;
d) Városi IT szolgáltatásmenedzsment rendszer kialakítása.

5.5.3 A digitális fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása

5.5.3.1. *ÉLHETŐ VÁROS*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.1 Körkörös gazdaságot segítő digitalizációs megoldások támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét az elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági és lakosságlétszám fejlődésével egyre nagyobb hangsúlyt helyez a város nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony működésére. Stratégiai célként informatikai, információs technológiai és digitalizációs fejlesztésekkel szükséges elérni a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációját, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítása érdekében. Stratégiai cél továbbá a társadalmi felelősségvállalás növelése a fenntartható fogyasztás, és a környezettudatos szemléletváltás támogatásával, amely kiemelt tényező az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentésében.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációja: digitalizációs fejlesztésekkel szükséges elérni a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítása érdekében. b) Társadalmi vállalkozások ötletpályázatok, vállalkozások indításának támogatása körkörös gazdaság témakörben.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY) OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.2 Digitális helyi (kistérségi) termelői piactér**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyi, őstermelői termékek fogyasztásával életben tarthatók a családi gazdaságok, ugyanakkor az ellátási láncok rövidítésével jelentősen növelni lehet a környezet védelmét.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Helyi termék online piac, a rövid ellátási láncok kialakítását támogató digitális megoldások, azok platformjának kialakítása, a termelők, helyi vállalkozók felkészítése.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város, Megtartó város OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY) OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.3 Korbarát város digitális és okos megoldásainak támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A korbarát infrastruktúra kialakítása fontossá válik Kecskemét város idősödő társadalma miatt is. Kecskemét egyre fontosabb szerepet játszik a térségben, hiszen gazdasági, közigazgatási, kulturális és oktatási központ, ugyanakkor az idősödő társadalom problémáira még kevésbé reflektál. Szerencsére sok város megkezdte az életkorbarát programok kidolgozását és megvalósítását, amelyek mintául szolgálhatnak Kecskemét számára is. A népesség elöregedése tehát közös kihívások elé állítja a városokat. Ez még nyilvánvalóbbá vált a COVID-19 válság nyomán, amely egész társadalmunkat, de különösen az idősebb embereket érintette. Ez megint csak felhívja a figyelmet arra, hogy mennyire fontos a korbarát városok és az idősebb emberek érdekeit szem előtt tartó politika kialakítása. A városok számára a fő kihívás azonban nem az, hogy hosszabb ideig élünk, hanem inkább az, hogy túl sok időskori évet kell olyan városi környezetben töltenünk, amelyet egy fiatalabb és gazdaságilag aktívabb lakosság tervez.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) GyalogBusz hálózat fejlesztése az egyes városrészekben, a városrészek között az autós forgalom csökkentése érdekében, azt ezt kiszolgáló digitális fejlesztések támogatása. b) Korbarát város informatikai megoldásainak elterjesztése, főleg a közlekedés, mobilitás és öngondoskodás elősegítése digitális megoldásokkal, eszközökkel.
6.	városrészi leképeződése	Egész település

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS EMBEREK (SMART PEOLPLE) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.4 Digitális megoldások a memória védelmében és a minőségi demencia gondozásért**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Horizontális cél: Az esélyegyenlőség, a társadalmi integráció elősegítése, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Sajnos a demencia mind szélesebb réteget érintő probléma és kihívás, amelynek kezelése nem csupán az érintett családokra, de a közösség egészére is feladatokat ró. Cél, hogy Kecskemét a demencia viszonylatában is befogadó közösségé váljon azáltal, hogy az érintett polgárok minél tovább saját otthonukban, öngondoskodásuk és önellátási képességük kiaknázása mellett, szükség esetén a család, a helyi közösség támogatásával, biztonságos és minőségi életet éljen. Ebben nagy segítséget jelent a digitális jóléti eszközök és megoldások ismerete, használata és a cél szerint kialakított új kompetenciákkal rendelkező szakemberek képzése. Egy olyan közösséggé, amelyben az emberek rendelkeznek alapvető ismeretekkel arról, hogy mi a demencia, milyen kihívást jelent a beteg és a család számára, milyen eszközök, digitális megoldások állnak rendelkezésre a segítés, támogatás és a prevenció terén.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A közösségi aktivitás elősegítése, az egészség és öngondoskodási képesség megőrzése, az időskori élet kiteljesedését elősegítő digitális megoldások, eszközök elterjesztése. A beavatkozás célja az életminőség javítása, az aktív életvitel fenntartása és az egészséggondozás, otthoni ellátás digitális- és okos technológiai megoldásainak az elterjesztése: témában kidolgozott szakmai tartalmak segítségével a lakosság tájékoztatása, felkészítése; eszközök felkutatása, tesztelése, használatuk bemutatása; szakszemélyzet képzése; prevenciós célú kezdeményezések.
6.	városrészi leképeződése	Egész város, szatellit települések

5.5.3.2. *SZOLGÁLTATÓ VÁROS*

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE) OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.1 Digitális írástudatlanság felszámolása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A 21. századi polgár feladata, hogy digitálisan kompetenssé váljon, hiszen az új készségek ösztönzik a versenyképességet, az innovációt, a helyi közösségek reziliencia szintjét, valamint az egyének személyes és szakmai fejlődését. A digitalizáció nagyon sok területen megkönnyíti az életünket, az ügyintézést, a fontos információkhoz való hozzáférést, a kultúra fogyasztását. De ezeknek az előnyöknek a kihasználása, társadalmi, gazdasági hatásának maximalizálása csak úgy érhető el, ha az állampolgárok megfelelő szintű digitális kompetenciával, készségekkel rendelkeznek. Kecskemét városban tehát körülbelül 65 ezer polgár számára kell biztosítani a következő 10 évben, hogy el tudja sajátítani a digitális kompetencia különböző dimenzióinak alapszintjét. Kiemelten kell kezelni a digitális kompetenciafejlesztésnél a vállalkozásokat, a pedagógusokat, a közszféra dolgozóit, a tanulókat, valamint az 50 pluszos korosztályt. Ezen felül a digitális képzésnek és oktatásnak olyan munkaerőt kell támogatnia, ahol az emberek speciális digitális készségeket sajátíthatnak el, hogy minőségi munkahelyeket szerezzenek és jövedelmező karriert építhessenek. Kecskeméten az átképzési/továbbképzési kényszer körülbelül 37 ezer foglalkoztatottat érint, míg az automatizálható munkafolyamat a kecskeméti munkavállalók közül mintegy 26 ezer főt érint, így az ő esetükben is át- és továbbképzések szükségesek. Különös hangsúlyt kell helyezni az újgenerációs képességekre, amelyek segítségével a kecskeméti munkaerő képes a big datára és a mesterséges intelligenciára épülő beruházásokat vonzani. Ösztönözni kell a beruházások növelését az adatgyűjtés, -kezelés és -elemzés és ezek oktatása terén, mivel ezek felhasználása és kiaknázása által alapvetően új szolgáltatások és képességek jöhetnek létre. A több tízezer kecskeméti polgár számára szükséges kompetenciafejlesztés érdekében a felnőttkori tanulást támogató intézményi és infrastrukturális rendszer kiépítése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Digitális kompetenciafejlesztés kiemelt célcsoportoknak: pedagógusok, idősödők, vállalkozások, összesen 65 ezer kecskeméti polgár számára. b) Újgenerációs képességek: adattudomány, adatműveltség, MI, digitális agrár-képzések őstermelők számára
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.2 E-egészségügyi programok**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az egyes városrészekben komplex és digitális módon hozzáférhetőek legyenek az egészségügyi szolgáltatások. A fejlesztési program ennek javítása érdekében elsősorban orvosi rendelők, laborok digitális korszerűsítését támogatja, valamint a folyamatos orvos-beteg kommunikációt segítő digitális és okos megoldások kialakítását. A város az „Idősbarát önkormányzat” cím birtokosaként kiemelt figyelmet fordít a jövőben is az idősödők (50-74 év közöttiek), valamint az idősek (75+) életminőségének javítására.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Orvos-beteg kapcsolatát segítő okos megoldások
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS EMBEREK (SMART PEOLPLE) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.3 A versenyképességet szolgáló digitális élménypedagógiai műhelyek hálózatának kialakítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A legújabb technológiák élménypedagógiai jellegű kipróbálását, oktatását, a „csinálva tanulást” segítő új közösségi, digitális élményközpont fejlesztése kiemelt célcsoportok számára. Az ipari robotika, az okos otthon megoldások, a távgyógyászat, távdiagnosztika eszközeinek széles körű elérését kell biztosítani a vállalkozások, illetve a munkaképes korú állampolgárok felé. A műhelyeknek nem az az elsődleges célja, hogy bemutassuk a digitális eszközöket, hanem azt a környezetet, amiben a hagyományos problémákat kreatívan megoldják, a soft skilleket sajátítsák el (kreativitás, kritikai gondolkodás, problémamegoldás, csoportmunka stb.). A szemléletformáláson és a digitális megoldások bemutatásán kívül a digitális élményközpontok célja az állampolgárok munkaerőpiaci

kérdés		kifejtés
		versenyképességének növelése is, a digitalizációhoz kapcsolódó felnőttképzési programokon keresztül. A központ programjai, szolgáltatásai mindenki számára elérhetők, így a digitális esélyteremtéshez is jelentős mértékben hozzájárulnak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Digitális élmény- és tudásközpont(ok) további fejlesztése, új kreatív műhelyek létrehozása, ide új korcsoportok bevonása: vállalkozások, pedagógusok, idősödő korosztály. b) Tanulásra ösztönző programok, helyi támogatások kidolgozása. c) Az új készségek hitelesítési rendszerének kialakítása a helyi intézmények révén. d) A helyi munkaerőpiaci igényekre reflektáló oktatás, felnőttképzés offline és online tartalomkínálatának biztosítása.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.4 A kulturális alapú gazdaságfejlesztés erősítése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A gazdasági fejlődés puha tényezőinek támogatása a kreatív iparon, a gig-gazdaságon, a kulturális alapú gazdaságfejlesztésen keresztül lehetséges. Új típusú közösségek, közösségi terek, műhelyek támogatása szükséges, melyek egyre inkább kapcsolatot teremtenek a kultúra és a gazdaság között. A digitalizációs változás a kreatív, a közösségi és a humán területeken dolgozóknak kedvez majd, amit a kulturális intézmények fejlesztése során ki kell használni. A helyi kulturális és közösségi erőforrásokra támaszkodó gazdaságfejlesztési folyamatokat kell támogatni, a digitális átállással elő kell segíteni a kulturális turizmust, a kulturális vidékfejlesztést, a kreatív gazdaság és a közösségi gazdaság feltételeinek elősegítését.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Hírös Kreatív Központ b) Co-working terek hálózatának kialakítása a városkapu térségekben c) Társadalmi vállalkozások szerepének erősítés a digitális átállásban, a kulturális alapú gazdaságfejlesztésben
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

5.5.3.3. *KLÍMATUDATOS VÁROS*

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.1 Városi folyamattámogató rendszerek**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyi közösségi fenntartású intézményeknél nappal több energia fogy, mint éjszaka, ugyancsak hét közben több, mint hétvégén. Szenzorok telepítésével és intézményi szintű adatmenedzsment rendszerek bevezetésével – azaz elegendő adat és megfelelő elemzési háttér birtokában – városi szinten olyan energiamonitorozó, illetve energiamenedzsment rendszer építhető fel, mely múltbeli adatokra és fogyasztási mintázatokra alapozva (adott esetben Mesterséges Intelligencia megoldásokat is alkalmazva) előrejelzéseket képes adni. A városi ingatlanokból érkező adatok összegyűjtésével, egységes formában történő feldolgozásával, elemzésével és vizualizálásával tetszőleges bontásban lehet kimutatásokat készíteni – akár épületek, emeletek, szervezeti egységek szintjén. Adatok és elemzések birtokában megalapozottabban lehet végiggondolni a későbbi energiahatékonysági fejlesztéseket, beruházásokat, melyek során egyébként is megtérülési számításokat célszerű végezni (pl. uniós pályázatoknál). Pontos fogyasztási előrejelzések révén a tervezés és az üzemeltetés egy olyan szintjére juthat el Kecskemét városa, amely révén jelentős villamosenergia, gáz- vagy víz- és csatorna költség takarítható meg. Ugyancsak fontos hozadéka lehet a projektnek, hogy a város ilyen módon is lépést tehet energiafüggetlenségének elérése érdekében.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Intézményi/önkormányzati vállalati szintű energiamenedzsment és adatmenedzsment rendszerek kiépítésének támogatása b) Városi szintű monitoring, illetve energiamenedzsment rendszer kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.2 Városi smart grid és okos mérés feltételeinek megteremtése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A fejlesztés célja a városüzemeltetési feladatok körében az energiafüggőség és a költségek csökkentése, ennek érdekében a helyben megtermelt (tiszta, megújuló) energia részarányának növelése, az

kérdés		kifejtés
		energiatároló kapacitások kialakítása, ilyen módon az energiaigényes létesítményüzemeltetési feladatok ellátásának segítése. A smart grid fejlesztések körében Kecskemét városa valamennyi szakági hálózatra – tehát a villamosenergia, a távhő, a víz- és csatorna-hálózatra, valamint a hulladékkezelés rendszerére – ki kívánja terjeszteni az okos mérő, monitorozó, illetve intelligens energiamenedzsment rendszerek bevezetését. A város célja, hogy az Önkormányzat energia beszerzésre fordított kiadásai csökkenjenek, emellett a széndioxid kibocsátás is szignifikánsan mérséklődjön, ennek érdekében az egész várost és a szatellit településeket lefedő okos mérő rendszereket, továbbá szenzorokat, távvezérlőket és adatszolgáltató, adatmonitorozó rendszereket kíván telepíteni. A fejlesztésekbe város a helyi közműszolgáltató társaságokon felül értelemszerűen be kívánja vonni a Neumann János Egyetemet.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Smart Grid beruházások valamennyi szakági hálózatra kiterjedően (villamosenergia, távhő, víz és csatorna, valamint hulladék) b) Városi szenzor- és adatszolgáltatási hálózat kiépítése
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

5.5.3.4. *VERSENYKÉPES VÁROS*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY) OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.1 Digitális átállás támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét városának digitális átállása tudatos tervezést és irányítást, folyamatos koordinációt igénylő feladat, amelynek megvalósítása – az európai városok intelligens piacterének kialakítására irányuló Európai Bizottsági kezdeményezésből (*Smart Cities Marketplace*) is kiindulva – egyidejűleg át kell, hogy fogja az alábbi területeket: - folyamatos tudásmegosztás; - az állampolgári fókusz megtartása; - saját politikák kialakítása és szabályozás, - szabványok bevezetése és következetes alkalmazása, - teljesítménymutatók képzése, mérőszámok bevezetése, adatok gyűjtése és elemzése; - integrált tervezés és irányítás; - saját adatpolitika megfogalmazása, az adatok mind magasabb arányú közösségi hasznosítása és a nyílt adatkezelés bevezetése;

kérdés		kifejtés
		- városi adatmodellek kialakítása mellett saját üzleti modell érvényesítése, ennek megfelelő beszerzési és finanszírozás gyakorlat kialakítása; - a városi mobilitás fenntartható formáinak kialakítása; - integrált infrastruktúrák és folyamatok kialakítása az energia, az információs és kommunikációs technológiák és a közlekedés területén; - az egyes városrészek és az épített környezet fenntarthatósági szempontoknak megfelelő fejlesztése és üzemeltetése. A sokféle digitális transzformációs folyamat tervezése és vezérlése a 2021 és 2027 közötti fejlesztéspolitikai ciklusban nem nélkülözheti saját intézményi és informatikai (platform) megoldások kidolgozását, de mindenekelőtt egy olyan – digitális projekteket előkészítő és lebonyolító – szervezet felállítását, mely a Kecskemét digitális átállásának motorja lehet. E szervezet első feladata a digitális átállás menetrendjének kidolgozása és szakági dokumentumokra történő lebontása kell, hogy legyen (Lásd: Kecskemét Digitális Stratégiája és a Digitális Átállás ütemterve)
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Digitális projektek előkészítő és lebonyolító szervezete b) Szakági dokumentumok kidolgozása (Digitális Város, Okos Város Stratégia, Digitális Átállás részletes ütemterve)
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.2 Városi Adatstratégia kidolgozása, Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok monitorozása, tervezést és irányítást segítő adatgyűjtő, adattároló és elemző rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét MJV Önkormányzata pilot résztvevőként 2021. I. félévében bekapcsolódott a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség által megvalósított „Önkormányzati adatvagyon felmérés előkészítése” című projektbe. Ennek során külső szakértők mérték az Önkormányzat, a háttérintézmények, a közszolgáltatások ellátásával megbízott egyéb szervezetek, illetve gazdasági társaságok hasznosítható adatvagyonát. A pilot felmérés az Önkormányzatnál 132 db nyilvántartást, ill. melyek egyéb hasznosítható adatbázist azonosított, melyek több mint fele (70 db) központilag működtetett informatikai rendszer, ugyanakkor 45 db (42%) további hasznosításra alkalmas adatokat tartalmaz. Ezen felül 44 háttérintézményben 885 db olyan nyilvántartást/adatbázist sikerült azonosítani, amelyek esetében felmerülhet a helyi szintű hasznosítás. Mindez fontos alapja lehet egy, a városi adatvagyont menedzselő rendszer kialakításának. - Első lépésben egy városi szintű adatpolitika meghatározását, majd egy konkrét beavatkozásokat is meghatározó városi adatstratégia kidolgozását célszerű elvégezni. E dokumentum elkészítése segítheti a városi intézményi – továbbá a helyi lakossági és vállalkozási –

kérdés		kifejtés
		adatigények felmérését, majd az adathasznosítási igények kielégítésének módjaira vonatkozó konkrét intézkedések azonosítását, végül a megvalósításhoz szükséges erőforrásigény (idő, pénz, ember) bemutatását. - Második lépésben célszerű kialakítani azt a Városi Adatközpont funkciót, amely – tervezést, szervezést és IT-infrastruktúra-fejlesztést követően – megteremti a városi szintű fejlesztési és településüzemeltetési folyamatok monitorozásának lehetőségét. Ahhoz, hogy a Városi Adatközpont a későbbiekben érdemben tudja segíteni a Kecskemét városát érintő stratégiai tervező és irányítási funkciókat, az egyes önkormányzati intézményeken és gazdálkodó szervezeteken átívelő, centrális szerepet kell kapnia az adatok gyűjtésében, tárolásában és elemzésében. Ezzel együtt döntő jelentősége van minél több adatszolgáltató partner csatlakoztatásának, akik tehát ilyen módon is hatással tudnak lenni Kecskemét társadalmi, gazdasági és közszolgáltatási folyamataira. Ahhoz, hogy egy transzparens és magas hozzáadott értéket jelentő városi adatökoszisztéma (adatplatform, városi adatpiac) megvalósulhasson, szabályozni szükséges a városi adatok megosztását és értékorientált kiaknázását, továbbá minimalizálni kell a duplikált adatok/adatbázisok kialakulását. Az így fokozatosan fejlődő városi adatvagyon a jövőben Kecskemét alapinfrastruktúrájának fontos részét képezheti, továbbá megfelelő alapot nyújthat további innovációk ösztönzéséhez, a gazdaságos és hatékony működéshez és város gazdasági teljesítményének növekedéséhez. A beavatkozások megvalósításába az önkormányzati szerveken felül szükségszerű bevonni a Neumann János Egyetemet.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Városi adatpolitika megfogalmazása, adatstratégia kidolgozása b) Városi Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.3 Önkormányzati IT stratégia kidolgozása, elektronikus ügyviteli és ügyintézés-fejlesztési program**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: a személyes és papír alapú kapcsolattartások helyett az elektronikus ügyvitel és az e-ügyintézés előnyben részesítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	2018. január 1-jén hatályba lépett az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény, mely lényegesen megváltoztatta az ügyintézési folyamatokban résztvevő szereplők közötti kapcsolattartásokat. Így ettől a dátumtól az állami és az önkormányzati szervek kizárólag elektronikus módon (Cégkapun/Hivatali kapun keresztül) tarthatnak kapcsolatot egymással hatósági ügyekben. Bár az e-ügyintézési törvény hatálya alá csak Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Hivatala tartozik, a személyek hitelesítésével (azonosítás) és a dokumentumok hitelesítésével (e-aláírás) kapcsolatos

	kérdés	kifejtés
		európai uniós (lásd: eIDAS rendelet) és hazai jogszabályi minimumok a mindennapi ügyintézésbe is fokozatosan beépülnek. A külső jogi és igazgatási környezet megváltozására tehát a hivatali belső munkaszervezés és az intézményekkel történő napi kapcsolattartás alkalmával is reagálni kell. Az intézmények belső működése tekintetében lényeges változást jelent az elmúlt bő egy évtizedben, hogy – a globális digitális transzformációs folyamatnak köszönhetően – a nagyobb szervezeteknél mostanra lényegében teljes mértékben elterjedtek a különféle vállalatirányítási (Enterprise Resource Planning – ERP) rendszerek. Ezek az összetett, illetve modulárisan felépülő szoftver alkalmazások teljesen lefedik egy szervezet funkcionális működési folyamatait (pl. pénzügyi források, egyéb tárgyi eszközök és alapanyagok beszerzése és rendelkezésre állása, humán-erőforrásgazdálkodás, ügyfélfolyamatok, IT fejlesztés és -üzemeltetés, információmenedzsment, projektmenedzsment, kommunikáció, marketing stb.). Egy digitálisan transzformált, korszerű szervezetben az ERP rendszerek mellett más rendszerek – pl. az alapító okirat szerinti feladatellátást támogató információs (szak)rendszerek, ügyfélszolgálati (CRM) rendszerek stb. – is működnek, melyekhez egyéb támogató rendszerek (pl. iratkezelő rendszerek, ügyfélmenedzsment és portál rendszerek, mérő, monitorozó rendszerek stb.) kapcsolódnak. A lényeges, hogy ezek a rendszerek magasan integráltak, azaz egymással szorosan együttműködőek legyenek, és – standard interfészeken keresztül – alkalmasak legyenek adatok folyamatos kicserélésére. A digitális átálláshoz nélkülözhetetlen a papír alapú ügyintézés kiváltása, a dokumentumok elektronikussá alakítása és tárolása, továbbá azokból az adatok kinyerése, elérhetővé és kereshetővé tétele mások (nem utolsó sorban IT alkalmazások) számára. Mindez előfeltétele a vezetői információs rendszerek, továbbá a városi információs rendszerek – a Városi Adatközpont – működtetésének is, ezért az Önkormányzat Hivatalánál az alábbi beavatkozásokra van szükség: - Ki kell dolgozni egy olyan – önkormányzati szintű – IT Stratégiát, amely sorvezetője lehet a belső (hivatali), illetőleg az intézményközi (szervezeti) ügyviteli és ügyintézésfejlesztési folyamatoknak. Az információs kor biztonsági kihívásainak kezelése érdekében IT Stratégiát egyúttal ki kell egészíteni a szükséges IT biztonsági és információbiztonsági elemekkel. - Ahol szükséges – az önkormányzati IT Stratégiában meghatározott módon – telekommunikációs hálózatfejlesztést, IT infrastruktúra-fejlesztést, hardver- és szoftverbeszerzést, ügyviteli és e-ügyintézési alkalmazásfejlesztést, rendszerkiváltást (-konszolidációt) adatmigrálást, rendszerbevezetést, képzést, illetőleg megfelelő dokumentálási, kommunikációs és tájékoztatási feladatokat kell végrehajtani.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Önkormányzati IT stratégia és cselekvési terv kidolgozása b) Személyes és papír alapú kapcsolattartást kiváltó elektronikus ügyviteli és e-ügyintézési megoldások bevezetése az Önkormányzatnál és intézményeinél
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.4 Városi IT kompetenciafejlesztő program** OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE)
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: a városi intézményeknél és gazdálkodó szervezeteknél dolgozók digitális kompetenciáinak fejlesztése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyzetfeltáró részben bemutatottak szerint rendkívül fontos a 2021. és 2027. közötti időszakban az önkormányzati apparátuson belül különösen az adminisztratív jellegű munkakört betöltő alkalmazottak digitális készségfejlesztése – részben a városi intézmények digitális átállásának elmozdítása, részben az érintettek munkahelyének/munkakörének megvédése miatt. Ennek érdekében a következő időszakban célzott beavatkozásokkal szükséges támogatni: - az irodai szoftverek magabiztos felhasználásához szükséges ismeretek megszerzését segítő, pl. DigComp tanfolyamok és tanúsítványok megszervezését és a résztvevők vizsgáztatását; - elektronikus ügyviteli (iratkezelő és dokumentum-menedzsment) rendszerek, vállalatirányítási (ERP), ügyfélmenedzsment (CRM, CC) rendszerek felhasználásához szükséges ismeretek és digitális kompetencia megszerzését és a résztvevők vizsgáztatását, képesítésszerzését; - egyes szakfeladatellátást segítő rendszerek és alkalmazások (pl. IT-szolgálatásmenedzsment rendszerek, térinformatikai, ill. adatmenedzselő, adatelemző, adatvizualizáló (BI) szoftverek) felhasználását segítő képzéseken való részvételt és a vizsgáztatást.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Általános jellegű digitális kompetenciafejlesztés az Önkormányzat Hivatalánál, továbbá a felügyelt intézményeknél és gazdálkodó szervezeteknél. b) Célzott és emelt szintű digitális kompetencia fejlesztés speciális igényű célcsoportok esetében az Önkormányzat Hivatalánál, továbbá a felügyelt intézményeknél és gazdálkodó szervezeteknél.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY) OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.5 Városi IT szolgáltatásmenedzsment rendszer kialakítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: fejlett IT szolgáltatásmenedzsment funkciók kialakítása az Önkormányzatnál
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi	Ahogyan az a helyzetfelmérésben is megállapításként szerepelt, Kecskeméten mind lakossági, mind intézményi részről elvárásként

kérdés		kifejtés
	indokolja az egyedi beavatkozást?	azonosítható a városi digitális szolgáltatások mennyiségének és minőségének fejlesztése. Ahhoz, hogy az Önkormányzat Hivatala és intézményei fejlett szolgáltatásokat tudjanak biztosítani az ügyfelek (a lakosság, a helyi vállalkozások, továbbá külső intézményi szereplők) részére meg kell erősíteni a város távközlési és infokommunikációs infrastruktúra hátterét, melyre a továbbiakban biztonsággal alapozhatók városi szintű IKT-szolgáltatások. Egy fejlett IT-szolgáltatásmenedzsment rendszer standard módszertani (pl. ITIL) alapokról épül fel és magában foglalja az alábbiakat: - a feladatok, felelősségek és szerepkörök meghatározása (városi informatikai vezető (CIO) kinevezése, városi informatikáért felelős szervezet vagy szervezeti egység kijelölése); - internet szolgáltatás és adatkapcsolat biztosítása (ehhez kapcsolódóan térfigyelő kamerarendszer üzemeltetése, VoIP telefonrendszer kialakítása és üzemeltetése az Önkormányzat és intézményei részére, városi rendezvények adatátviteli támogatása, közösségi „Free Wifi" szolgáltatás nyújtása a város frekventáltabb helyein); - rendszergazdai szolgáltatások az Önkormányzat Hivatala és intézményei, egyéb szervezetei számára (hálózatok, hálózati eszközök, számítógépek, mobil eszközök, szerverek, nyomtatók és egyéb rendszer perifériák üzemeltetése, felügyelete); - 0-24 órás szerver üzemeltetés (alkalmazás- és fájlszerverek, levelező szerverek, adatbázis szerverek, felhő rendszerek menedzselése, központi felhasználó kezelés stb.) - tárhelyszolgáltatás, jogosultságkezelés, csoportmunka felületek biztosítása, felhasználók képzése, help desk funkciók ellátása; - mentő és biztonsági rendszerek működtetése (dokumentumvédelem, hozzáférések kezelése, biztonsági mentések, eszközvédelem) - weboldalak és online rendszerek fejlesztése és üzemeltetése (webhosting), hírlevélkezelés, online marketing funkciók ellátása, keresésoptimalizálás, honlap analitikák készítése stb. - IT tanácsadás, IT beszerzésmenedzsment, költségmegtakarítások segítése stb. - Új szolgáltatások (pl. Kecskemét Kártya, City App), IT alkalmazások fejlesztése, tesztelése, bevezetése, korábbi rendszerek kiváltása, rendszer konszolidáció, adatmigrálás stb. Az egyes beavatkozások megvalósításába az önkormányzati szerveken felül célszerű bevonni a Neumann János Egyetemet is.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) a feladatok, felelősségek és szerepkörök meghatározása (döntés-előkészítés, döntés és szabályozás); b) egy IT szolgáltató szervezet felállítása; c) kritikus városi IKT infrastruktúrák esetében backup hálózati infrastruktúrák létesése, d) a meglévő városi IKT-hálózatok hasznosítása, szükség szerinti fejlesztése (pl. vonalas infrastruktúra-fejlesztésekhez kapcsolódóan).
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

5.5.4 Ütemezés

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia keretein belül megtervezett digitális átállás menetrend ütemezését a 22. táblázat, míg a digitális átállás helyzetelemzésére támaszkodó beavatkozásainak tervezett ütemezését a 23. táblázat (GANTT-diagram) tartalmazza.

22. táblázat: A digitális átállási menetrend javasolt főbb lépései

Digitális projektek előkészítő és lebonyolító szervezetének létrehozása (Önálló szakmai testület, polgármesteri vezetéssel, közgyűlésnek történő éves beszámolási kötelezettséggel)	2026. december
Szakági dokumentumok kidolgozása (Kecskemét Digitális Stratégiája, Digitális Átállás Akcióterve)	2024. -szeptember 2026 augusztus
A tematikus célkitűzések szerinti beavatkozások projekt szintű lebontása, digitális átállás menetrend célindikátorainak meghatározása, ezekhez pedig pénzügyi terv és a felhívások megalkotása.	2025 decemberétől folyamatosan 2027-ig
Városi Adattár és Stratégiai Monitoring Rendszer létrehozása	2026. december
Tematikus célkitűzések szerinti felhívások, pályázatok kiírása, projektek végrehajtása	2024 július folyamatosan 2027-ig (2029)

A tartalmi és ennél fogva időbeni függőségek az alábbiak szerint alakulnak:

A horizontális beavatkozások közül a rendszerszintű intézkedések keretében, az önkormányzati IT stratégia megalkotása (4.1.1.), mint feltétel- és keretrendszer, továbbá a Városi Adatközpont és Stratégiai Monitoringrendszer felállítása (2.1.1.), valamint maga a Digitális projekt-előkészítő és -lebonyolító szervezet kapacitásainak fejlesztése (4.2.1.) beavatkozások élveznek prioritást. Minden további beavatkozás az FVS-en túl, valamely városi „fundamentumhoz" kapcsolódik szervesen.

A 4.1.1. Önkormányzati IT stratégia megalkotása során megszületik az az alapdokumentum, amelynek megalkotása sokszereplős együttműködést igényel. Ennek eredményeként ugyanakkor ténylegesen városi szintű együttműködési keretek, felelősök, beavatkozások és ütemezések kerülnek meghatározásra, amelyek mentén a város és fenntartott szervezetei egységes szemlélet és módszertan mellett, közép- vagy hosszú távon fejlesztik IKT rendszereiket.

A 4.2.1. Digitális projekt-előkészítő és -lebonyolító szervezet kapacitásainak fejlesztése az IT Stratégia megalkotása mellett egy fontos horizontális intézkedési eszköz, melynek kizárólagossággal kell bírnia az IKT projektek előkészítése és lebonyolítása tekintetében, mivel a szükséges és elegendő információk birtokában a stratégiai dokumentumokban meghatározott fejlesztési irányt és elvárást tudja képviselni a fejlesztéspolitikai egyeztetések során. Mindezért a Polgármesteri Hivatalban – különösen a DiA koordinációját ellátó Fejlesztéspolitikai Irodánál – biztosítani kell az IT-fejlesztések előkészítéséhez, az adatgazdálkodáshoz és a digitális átállás összehangolásához szükséges szakértelmet és személyi

kapacitást. A döntéshozók és a fejlesztési folyamatban érintett szereplők elérése így közvetlenül és hatékonyan biztosított.

Az önkormányzati adatmenedzsment keretrendszerét biztosító *2.1.1. Városi Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer* létrehozását, valamint a „Városi szenzor- és adatszolgáltatási hálózat" (1.1.1.) kiépítését összehangoltan, akár párhuzamosan célszerű megvalósítani. A szenzorok beszerzésénél a városi célokhoz kapcsolódó mérési igényeket és az adatok későbbi integrálhatóságát kell érvényesíteni.

Az IT felkészültséget és szemléletformálást támogató *3.1.1. Digitális kompetenciafejlesztés kiemelt célcsoportoknak* az önkormányzati intézmények és közszolgáltatók munkatársait készíti fel az új rendszerek használatára és a megváltozó munkafolyamatokra. A képzés a fejlesztések előkészítéséhez és bevezetéséhez kapcsolódik: az érintett munkatársak részt vesznek a feladatok feltárásában, a megoldások kipróbálásában és a tapasztalatok visszacsatolásában. A *3.1.2. Célzott és emelt szintű digitális kompetenciafejlesztés speciális igényű célcsoportok esetében* a lakosság, a munkavállalók, a vállalkozók, a tanulók és az idősebbek eltérő igényeihez igazodó gyakorlati képzéseket biztosít. A cél, hogy a lakosság általánosan képessé és kompetenssé váljon a digitális tartalmak, eszközök használatára, és a munkaerőpiaci lehetőségek kiaknázására. A két akció így az intézményi működés fejlesztését, valamint a digitális szolgáltatásokhoz és a munkaerőpiaci lehetőségekhez való hozzáférést támogatja.

A vertikális, az egyes Smart City dimenziókhoz kapcsolódó beavatkozások összefüggései az alábbiak:

Digitális átállás a kormányzásban

Az *1.1.2. Okos Város Stratégia* a DiA, a Városi Adatgazdálkodási Stratégia és a szakági tervek digitális fejlesztéseinek végrehajtását hangolja össze. Rögzíti a kapcsolódó projektek közös adat- és rendszerkapcsolatait, felelőseit és ütemezését.

Az *1.1.1. Városi IT Szolgáltató szervezet felállítása* a hivatali és intézményi informatikai szolgáltatások közös működési rendjét és üzemeltetési feltételeit alakítja ki, illetve a digitális átálláshoz szükséges alapfeltételeket egységes stratégiai irányvonal, módszertan, szakmai irányítás mellett tervezni, biztosítani, illetve fejleszteni tudja. Mindezeket követően indulhat el a közszolgáltatások belső folyamatainak és ügyféloldali, külső ügymeneteinek digitalizálása, a közös műszaki és adatkezelési követelményekhez igazodva.

Az *1.3.1. Intézményi/önkormányzati/vállalati szintű energiamenedzsment és adatmenedzsment rendszerek kiépítésének támogatása*, valamint az *1.3.2. Városi szintű monitoring, illetve energiamenedzsment rendszer kiépítése* szorosan összefügg egymással, így összehangoltan, párhuzamosan történik megvalósításuk. A városi rendszer először a rendelkezésre álló fogyasztási adatokat gyűjti és jeleníti meg; adatköre az intézményi mérések bővülésével együtt fejlődik. Az adatok az épületek üzemeltetését és az energetikai beavatkozások követését támogatják. A város érdeke, hogy a települési adattároló- és monitoring rendszere minél hamarabb elkészüljön az adatalapú tervezésének és döntéshozatalának támogatásának érdekében.

Digitális átállás a gazdaságban

A *2.1.1. Helyi termékek online piac, rövid ellátási láncok kialakítását támogató digitális megoldások* és a *2.2.1. A co-working terek hálózatának kialakítása a városkapu térségben* eltérő módon támogatja a helyi vállalkozásokat.

Az online piac a termelők szezonális kínálatának bemutatását, az előrendelést és az átvétel megszervezését segíti; bevezetéséhez a termelők és kiskereskedők gyakorlati digitális felkészítése kapcsolódik. A co-working terek a vállalkozói munkavégzésnek, találkozóknak és együttműködéseknek biztosítanak helyszínt, digitális szolgáltatásaik pedig a foglalást, a hozzáférést és a használók tájékoztatását támogatják. A beavatkozás indítása 2028-ban pilot jelleggel tervezett, és a szerzett tapasztalatok függvényében 2030-ban és 2032-ben folytatódhat.

Digitális átállás a mobilitás területén

A városi autóforgalom terhelésének mérsékléséhez a kerékpározás feltételeit is javítani kell. Ennek része a forgalmas célpontoknál és az átszállási helyszíneken rendelkezésre álló, biztonságos kerékpárparkolás, amelynek fejlesztését a SUMP és a KHT is tartalmazza. A *3.1.1. Okos bringatárolók* beavatkozás keretében 2027 második félévében a tárolási igények és a meglévő kapacitások felmérésére építve indul a pilot. A digitális megoldások a tároló használatát és foglaltságának követését szolgálják. A használati, üzemeltetési és költségadatok alapján a fejlesztés 2030-tól további helyszínekre terjed ki.

Digitális átállás a környezeti alrendszerekben

A *4.1.1. GyalogBusz hálózat fejlesztése* beavatkozás a gyermekek szervezett, kísérőkkel történő gyalogos iskolába járását támogatja. A kijelölt útvonalak, találkozási pontok és időpontok összehangolása, valamint a családok és a kísérők közötti kapcsolattartás digitális eszközökkel is segíthető. A program célja, hogy több gyermek számára váljon rendszeres és biztonságos lehetőséggé a gyalogos iskolába járás, és ezáltal mérséklődjön az iskolák körüli reggeli autós forgalom és annak környezeti terhelése. A beavatkozás ezért – szorosan kapcsolódva a Zöld Átállás menetrendhez – a környezeti célokhoz is hozzájárul, megvalósítása pedig szorosan kapcsolódik az iskolai közlekedés szervezéséhez.

Digitális átállás, mint az életkörülmények javításának eszköze

Az ide sorolt beavatkozások különböző élethelyzetekben segítik a digitális lehetőségek használatát. Az *5.1.1. Digitális megoldások a memória védelmében és a minőségi demencia gondozásért* a demenciával élők mindennapi önállóságát, a hozzátartozók és a gondozók munkáját támogató megoldásokra irányul. Az *5.2.1. A digitális élmény- és tudásközpont(ok) továbbfejlesztése* olyan hozzáférhető helyszíneket és programokat biztosít, ahol a lakosok segítséggel ismerkedhetnek meg a digitális eszközökkel, és azokat gyakorlati célokra használhatják. Az *5.2.2. Tanulásra ösztönző programok, helyi támogatások kidolgozása* a képzésben való részvételt, a munkához és a mindennapi ügyintézéshez szükséges tudás megszerzését segíti, míg az *5.2.3. Újgenerációs képességek* beavatkozás az információk és adatok értelmezésére, a digitális tartalmak kritikus értékelésére, valamint a mesterséges intelligencia tudatos használatára helyezi a hangsúlyt. A programok közös célja, hogy a lakosok életkoruktól és előzetes tudásuktól függően megfelelő támogatást kapjanak a számukra hasznos szolgáltatások és tanulási lehetőségek igénybevételéhez, különös figyelemmel az esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra. A beavatkozások másrészről azon kreatív képességeket kívánják átadni, amellyel a tanult és a kor előrehaladtával, a világ változásával egyidejűleg – már nem megfelelően működő megoldási stratégiák helyett – a problémamegoldást innovatív módon szolgáló, új stratégiák építhetőek fel.

23. táblázat: *A digitális átállás beavatkozásainak tervezett ütemezése*

			2026. II.	2027. I.	2027. II.	2028. I.	2028. II.	2029. I.	2029. II.	2030. I.	2030. II.	2031. I.	2031. II.	2032. I.	2032. II.	2033. I.	2033. II.
										Stratégiai ciklus átfogó monitoringja							
digitalizáció horizontális témakörei	akciók a digitális átállás feltételrendszerének fejlesztésére																
H1	1.1.1 Városi szenzor- és adatszolgáltatási hálózat kiépítése																
H2	2.1.1 Városi Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása																
H3	3.1.1 Digitális kompetenciafejlesztés kiemelt célcsoportoknak																
	3.2.1 Célzott és emelt szintű digitális kompetencia fejlesztés speciális igényű célcsoportok esetében																
H4	4.1.1 Az Önkormányzati IT stratégia megalkotása																
	4.1.2 Digitális projekt-előkészítő és -lebonyolító szervezet kapacitásainak fejlesztése																
városi működési terület	projektek az egyes városi működési területek digitalizációja érdekében																
MT1	1.1.1 Városi IT szolgáltató szervezet felállítása																

			2026. II.	2027. I.	2027. II.	2028. I.	2028. II.	2029. I.	2029. II.	2030. I.	2030. II.	2031. I.	2031. II.	2032. I.	2032. II.	2033. I.	2033. II.
										Stratégiai ciklus átfogó monitoringja							
	1.1.2 Okos Város Stratégia elkészítése																
	1.2.1 Személyes és papír alapú kapcsolattartást kiváltó e-ügyintézési megoldások bevezetése																
	1.3.1 Intézményi /önkormányzati / vállalati/ szintű energiamenedzsment és adatmenedzsment rendszerek kiépítésének támogatása																
	1.3.2 Városi szintű monitoring, illetve energiamenedzsment rendszer kialakítása																
MT2	2.1.1. Helyi termékek online piac, rövid ellátási láncok kialakítását támogató digitális megoldások																
	2.2.1. A co-working terek hálózatának kialakítása a városkapu térségben																
MT3	3.1.1. Okos bringatárolók																
MT4	4.1.1. GyalogBusz hálózat fejlesztése																

			2026. II.	2027. I.	2027. II.	2028. I.	2028. II.	2029. I.	2029. II.	2030. I.	2030. II.	2031. I.	2031. II.	2032. I.	2032. II.	2033. I.	2033. II.
										Stratégiai ciklus átfogó monitoringja							
MT5	5.1.1. Digitális megoldások a memória védelmében és a minőségi demencia gondozásért																
	5.2.1.A digitális élmény- és tudásközpont(ok) továbbfejlesztése																
	5.2.2. Tanulásra ösztönző programok, helyi támogatások kidolgozása																
	5.3.1. Újgenerációs képességek																

6 Finanszírozási terv

6.1 Elérhető és bevonható források számbavétele

A finanszírozási tervben számításba vesszük az EU új programozási időszakában is elérhető ESB alapokat, figyelemmel arra a kiegészítésre[32], amely a COVID-19 világjárvánnyal kapcsolatos reagálóképességre (reziliencia) vonatkozik. Alapvetésként tekintünk az EU 2021–2027-es időszakra vonatkozó **többéves pénzügyi keretéről (MFF)** szóló rendeletére[33], melynek keretében a közösség (2018-as árakon számítva) 1 074,3 milliárd EUR összegű hosszú távú költségvetést irányoz elő az EU27-ek számára, amely összeg az Európai Fejlesztési Alap integrálásával együtt értendő. Ez a keret – a 750 milliárd EUR összegű Next Generation EU helyreállítási eszközzel együttesen – minden eddigit meghaladó összegű, 1,8 billió EUR összegű támogatás nyújtását teszi lehetővé az EU számára az elkövetkező évek folyamán. A támogatások részben az energiakiszolgáltatottság csökkentését, a klímaváltozás elleni küzdelmet és adaptációt, a digitális átállás, valamint a különböző szakpolitikai területek kiemelt, hosszú távú uniós célkitűzéseinek megvalósítását célozzák.

A **magyarországi forráskeretekre** vonatkozóan kitekintettünk különösen az alábbi dokumentumokra:

- Magyarország Partnerségi Megállapodása A 2021-2027 Időszakra Vonatkozó Kohéziós Források Felhasználásáról (A Tagállam Által Az Európai Bizottságnak Hivatalosan Benyújtott Verzió 2021);
- Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv módosítása és a felülvizsgált Tervjavaslat (2026).

A magyarországi forrásfelhasználást a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet szabályozza.

A tényleges – hazánkban felhasználható **– uniós forrásokra** (TOP és ágazati OP-k) vonatkozó információk a **Partnerségi Megállapodásban** rögzítettek alapján állnak rendelkezésre, 2018. évi árakon. Ennek megfelelően, a hazánkban (nemzeti hozzájárulással együtt) rendelkezésre álló források 26 189 552 363 EUR-nak megfelelő forintösszeget jelentenek.

A **Bács-Kiskun vármegyei Integrált Területi Program** forráskerete 107,829 milliárd forint, amelyből dedikáltan Kecskemétre a Forrásfelhasználási mód I. keretösszegéből 19,382 Mrd Ft áll rendelkezésre; ebből Fenntartható Városfejlesztésre 10,991 Mrd Ft, energetikai célú konstrukcióra 1,810 Mrd Ft, a helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztésére 3,581 Mrd Ft, míg fenntartható humán fejlesztésekre (ESZA+) 3,000 Mrd Ft használható fel.

A **térségi források** (járás települései) alábbiakban, a 6.1.2. „Kitekintés" című fejezetben kerülnek számbavételre. Ugyanígy: az egyéb **nemzeti keretek és előirányzatok** (Modern Városok Program, fejezeti előirányzatok), továbbá a városi **vállalati szektor és befektetői szféra**, a **Kecskemét Megyei**

[32] *Az Európai Parlament és A Tanács 2020. április 23-i (EU) 2020/558 Rendelete az 1301/2013/EU és az 1303/2013/EU rendeletnek az európai strukturális és beruházási alapok COVID-19-járványra adott válaszlépésekre történő felhasználásához kivételes rugalmasságot biztosító egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról*

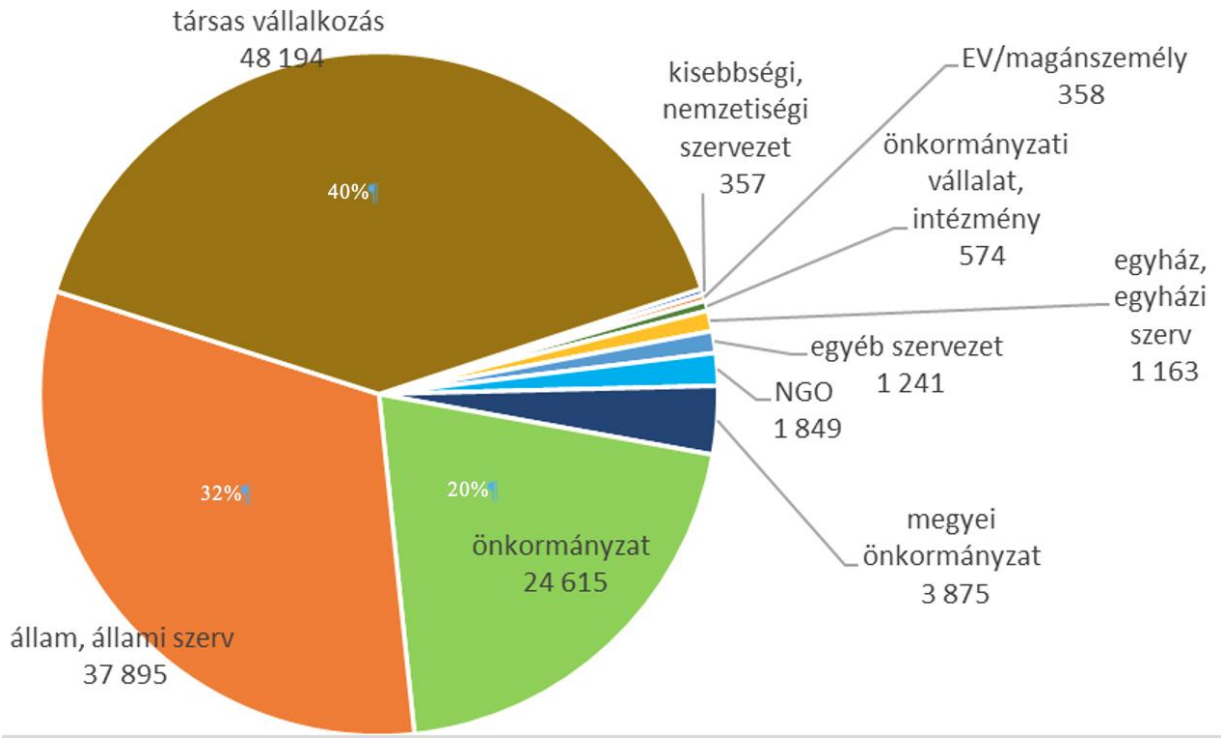
[33] *A Tanács 1311/2013/EU, EURATOM Rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről*

Jogú Város Önkormányzata, vállalatai és intézményei, illetve a **NGO-k** felől várható források az alábbi fejezetekben kerülnek részletesen kifejtésre.

6.1.1 Aktorok, meghatározó szereplők

A városfejlődésben legfontosabb szerepet játszó aktorok meghatározása során jelentős súllyal esik latba, hogy az előző (2014-2020) programozási időszakban szerzett tapasztalatok és gyűjtött adatok, a városba érkező és fejlesztési célra használt források, az egyes szektorok, szereplők között milyen mértékben oszlik meg. A kecskeméti, 2020-ig (n+3-as szabályt figyelembe véve) megvalósuló projekttömegben a három legnagyobb szereplő az **állam, az önkormányzat és a helyi vállalkozások** – ez utóbbiak rendelkeznek a legnagyobb projekttömeggel (16. ábra).

16. ábra: *A záruló időszak kumulált hozzájárulásának megoszlása EU forrásokból szektoronként*

Forrás: Önkormányzati zárszámadások

A helyi vállalkozások a legnagyobb gazdaság-, infrastruktúra- és innovációs fejlesztések megvalósítói és finanszírozói a városban. A helyi vállalkozások számos támogatást nyertek el a GINOP programok keretében, melyek a vállalkozások termelési kapacitásának bővítésére és innovációs tevékenységeik támogatására irányulnak. A különböző gazdaságfejlesztési programok keretében, több milliárd forintos beruházásokat valósítottak meg, amelyek közvetlenül hozzájárultak a helyi gazdaság növekedéséhez. A gazdasági társaságok mellett **a város fejlődésének és fejlesztésének legfontosabb szervező erejét a város önkormányzata képezi**. Ezt a szerepkört a tervező kompetenciájával, az **intézményeiben és társaságainál felgyülemlett szaktudással**, az elmúlt évek innovatív kezdeményezéseivel (Városfejlesztési Alap) és integratív, társadalmasító aktivitásával, nem utolsósorban pedig igen jelentős költségvetési szerepvállalásával érdemli ki. A komplexitásra és az együttműködésre való törekvés – a város számos más vonzó, egyéb fejezetekben kifejtett képessége

és tulajdonsága mellett – igen **jelentős tőkevonzó képességgel** rendelkezik és vélhetően a következő időszakban is jellemezni fogja a várost.

A lokálpatrióta Kecskemét jól ötvözve a tradíciót és a modernitást, képes „felszívni" a helyi civil-és egyházi, lakossági kezdeményezéseket, illetve integrálni fejlesztési elképzeléseiket. További jellegzetesség, hogy **a pezsgő kulturális élet szereplői**től több jelentős javaslatot tudott befogadni a projektcsatornákba az elmúlt időszakban. A városban jelenlévő és aktivizálódó **felsőoktatás**, valamint **az egyéb tudásbázisok**, innovatív hub-ként jelennek meg. Kecskemét fejlődése szempontjából ki kell emelni azt a városi törekvést, hogy folyamatos erőfeszítéseket tesz egy ipari-tudományos integrációra, amely jelentős ereje lehet a jövőbeli városi fejlesztéseknek.

A térségi kitekintésben és tervezésben, a növekvő jelentőségű, szerepű és hatáskörű **vármegyei önkormányzattal való együttműködés** még a korábbi programozási időszakhoz képest is nagyobb hangsúlyt kaphat, akár a társadalmasítási, akár a konzultatív, vagy éppen a térségi hatású (pl. elővárosi közlekedés, klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, vízgazdálkodás, tájhasználat) pályázati folyamatokban.

Az integratív tervezési stratégiába tartósan jól érvényesül az **állami szerepvállalás**, amely szerepének megfelelően a nagytérségi – országos jelentőségű (vagy azon túlmutató) programelemeket „szállítja" (pl. klímavédelem, nagyinfrastruktúrák, MVP Program, beruházásösztönzés).

A város igen fontos stratégiai érdeke, hogy az **aktorok terveit integrálja**, mert rajtuk keresztül alternatív fejlesztési forrásokhoz juthat, akár konkrét pénzügyi formában is (befektetések, támogatások). Nem elhanyagolhatók azonban az együttműködésnek multiplikátor hatásai sem, hiszen a szereplők a fejlesztések **közvetlen, vagy extern hatásaiból ugyancsak közösen részesülhetnek**.

6.1.2 Kitekintés

A megelőző EU programozási időszak

2023 év végéig lezárult EU-programozási időszak (Széchenyi2020) forrásaira beérkezett igények száma Bács-Kiskun Vármegyében – a Vidékfejlesztési Program nélkül – 6 147 db volt, míg a támogatási igény mintegy 563,4 milliárd Ft volt. Az Operatív programok keretéből származó összes megítélt támogatás Bács-Kiskun vármegyei megvalósítási helyszínnel meghaladta a 370,5 milliárd forintot. A VP forrásokkal együtt a beérkezett igények száma meghaladta az 54 000 db-ot, míg a támogatási igény 1166,28 milliárd forintot. Ez a megyék közti összesített rangsor ötödik helyére volt elegendő (24. táblázat). A legtöbb nyertes projekt (2 705 db) a GINOP keretében valósult meg, mintegy 123,8 milliárd Ft értékben, a legtöbb kifizetés pedig a TOP nyertes pályázataihoz (820 db) kötődött 125,03 milliárd Ft értékben.

A **kecskeméti járásban** a 15 településen ugyanezen időszakban 320 darab ~37,5 milliárd forint összköltségű projekthez ~26,8 milliárd forint támogatás társult (ide nem értve a GINOP pénzügyi eszközök és a VP támogatásokat). Valamennyi településre jutott támogatás, a legtöbb forrást Lajosmizse (11,4 milliárd Ft), míg a legkevesebbet Kunbaracs (107 millió Ft) használhatta fel. Kecskemét pezsgő ipari-feldolgozó dominanciájára utalhat, hogy a **kistérségi vállalkozások** a legnagyobb összegű (megítélt) támogatásokat olyan GINOP-alintézkedésekben érték el, mint a

GINOP-1.3.3-16 - Beszállító mikro-, kis- és középvállalkozások és beszállítói integrátorok támogatása – 1 950 465 735 Ft, a GINOP-2.1.2-8-1-4-16 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében - 575 850 778 Ft, GINOP-1.2.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése -500 000 000 Ft, és a GINOP-1.2.12-21 – Élelmiszeripari középvállalatok komplex beruházásainak támogatása - 499 999 995 Ft támogatás. A térségi átlagos támogatási összeg egy vállalati projekt esetében 53 millió forint volt.

24. táblázat: *A nyertes uniós pályázatok területi eloszlása Magyarországon*

	Beérkezett igények és összegük	Megítélt támogatások és összegük	Hatályos szerződések száma és összege	Kifizetéssel rendelkező projektek és összegük
Baranya	21 983 db 826 845 654 084 Ft	15 186 db 499 170 099 144 Ft	15 155 db 473 047 066 156 Ft	14 955 db 497 729 861 176 Ft
Borsod-Abaúj-Zemplén	36 854 db 1 465 652 868 618 Ft	25 967 db 953 294 118 130 Ft	25 919 db 904 790 665 653 Ft	25 722 db 1 022 765 900 266 Ft
Budapest	10 304 db 3 583 787 263 235 Ft	6 890 db 2 821 806 059 687 Ft	6 868 db 2 755 948 588 906 Ft	6 716 db 3 140 883 355 706 Ft
Bács-Kiskun	54 216 db 1 166 280 283 733 Ft	41 570 db 748 395 475 060 Ft	41 498 db 716 467 627 104 Ft	40 728 db 727 507 060 091 Ft
Békés	32 009 db 836 777 877 940 Ft	24 898 db 399 887 931 924 Ft	24 855 db 384 842 477 012 Ft	24 692 db 594 120 872 877 Ft
Csongrád-Csanád	26 948 db 918 539 218 487 Ft	18 717 db 613 113 189 493 Ft	18 684 db 594 765 355 250 Ft	18 450 db 658 773 322 143 Ft
Fejér	16 918 db 809 450 664 509 Ft	11 576 db 511 684 694 687 Ft	11 557 db 482 220 127 690 Ft	11 620 db 578 814 889 360 Ft
Győr-Moson-Sopron	17 303 db 730 160 264 938 Ft	12 760 db 560 863 609 391 Ft	12 742 db 545 250 611 740 Ft	12 657 db 596 489 796 332 Ft
Hajdú-Bihar	48 735 db 1 677 923 175 464 Ft	36 822 db 1 161 393 573 788 Ft	36 777 db 1 105 426 141 646 Ft	36 208 db 1 271 168 372 928 Ft
Heves	15 473 db 667 587 064 960 Ft	11 070 db 437 501 938 692 Ft	11 058 db 412 419 374 543 Ft	10 989 db 514 175 557 860 Ft
Jász-Nagykun-Szolnok	20 709 db 673 009 596 816 Ft	15 276 db 433 984 423 177 Ft	15 247 db 416 849 022 628 Ft	15 191 db 435 721 487 756 Ft
Komárom-Esztergom	8 400 db 379 464 281 758 Ft	5 943 db 232 479 262 175 Ft	5 934 db 229 328 340 776 Ft	5 980 db 260 171 475 429 Ft
Nógrád	7 754 db 364 576 572 954 Ft	4 945 db 201 425 686 659 Ft	4 941 db 181 411 153 365 Ft	4 951 db 207 673 829 541 Ft
Pest	21 003 db 730 427 982 802 Ft	15 365 db 417 252 106 612 Ft	15 334 db 389 606 551 010 Ft	14 930 db 443 227 181 701 Ft
Somogy	19 591 db 747 083 837 770 Ft	13 950 db 547 599 186 341 Ft	13 924 db 520 045 946 100 Ft	13 618 db 681 754 401 259 Ft
Szabolcs-Szatmár-Bereg	64 252 db 1 412 190 357 222 Ft	46 808 db 874 927 686 504 Ft	46 731 db 816 599 679 203 Ft	44 986 db 884 626 062 962 Ft
Tolna	14 923 db 404 228 450 209 Ft	10 979 db 261 236 920 289 Ft	10 964 db 245 073 054 773 Ft	10 908 db 269 170 430 952 Ft
Vas	15 954 db 475 972 330 654 Ft	12 458 db 336 049 691 153 Ft	12 446 db 330 650 171 324 Ft	12 357 db 371 105 721 264 Ft
Veszprém	15 846 db 653 466 905 790 Ft	11 559 db 406 426 788 370 Ft	11 545 db 384 438 748 457 Ft	11 428 db 434 183 907 560 Ft
Zala	16 761 db 449 653 560 603 Ft	12 431 db 275 842 123 657 Ft	12 415 db 257 014 316 655 Ft	12 344 db 315 489 768 757 Ft
_Nincs megadva vármegye	602 db 1 620 987 030 344 Ft	315 db 1 319 782 751 074 Ft	314 db 1 286 077 114 462 Ft	352 db 1 331 290 514 710 Ft
Összesítés	**486 538 db** **20 594 065 242 890 Ft**	**355 485 db** **14 014 117 316 007 Ft**	**354 908 db** **13 432 272 134 453 Ft**	**349 782 db** **15 236 843 770 630 Ft**

Forrás: *https://www.palyazat.gov.hu/*

A **járás önkormányzatai** közül a nagy nyertesek – egymilliárd forint feletti össztámogatással – Ballószög, Kerekegyháza és Lajosmizse voltak, melyek fejlesztési elképzeléseiket elsődlegesen a TOP-os forrásokból finanszírozták (25. táblázat). A legjelentősebb támogatásokhoz a térségben a TOP-2.1.2.-15-BK1 – Zöld város kialakítása, a TOP-1.1.1-16-BK1 – Ipari parkok, iparterületek fejlesztése, a TOP-1.4.1-15-BK1 – A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába

állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével és a TOP-1.4.1.-19-BK1 – Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése alintézkedések keretében jutottak az önkormányzatok.

***25. táblázat**: Kecskeméti járás települései által elnyert támogatások*

Település	Projekt (db)	Projekt összköltsége (Ft)	Megítélt támogatás (Ft)
Ágasegyháza	8	558 512 519	552 515 956
Ballószög	31	2 565 824 935	2 239 890 087
Felsőlajos	15	3 714 079 273	2 007 711 852
Fülöpháza	6	258 296 389	246 939 020
Fülöpjakab	6	654 590 791	651 333 991
Helvécia	27	5 629 006 936	3 174 930 194
Jakabszállás	20	2 207 516 428	1 613 936 662
Kerekegyháza	43	2 802 360 310	2 009 773 104
Kunbaracs	2	106 939 446	106 939 446
Kunszállás	7	357 870 822	356 416 422
Ladánybene	9	224 657 040	159 889 880
Lajosmizse	114	15 343 351 507	11 518 798 509
Nyárlőrinc	11	1 235 269 602	748 604 450
Orgovány	15	1 085 556 145	1 041 768 585
Városföld	6	748 164 641	393 960 507

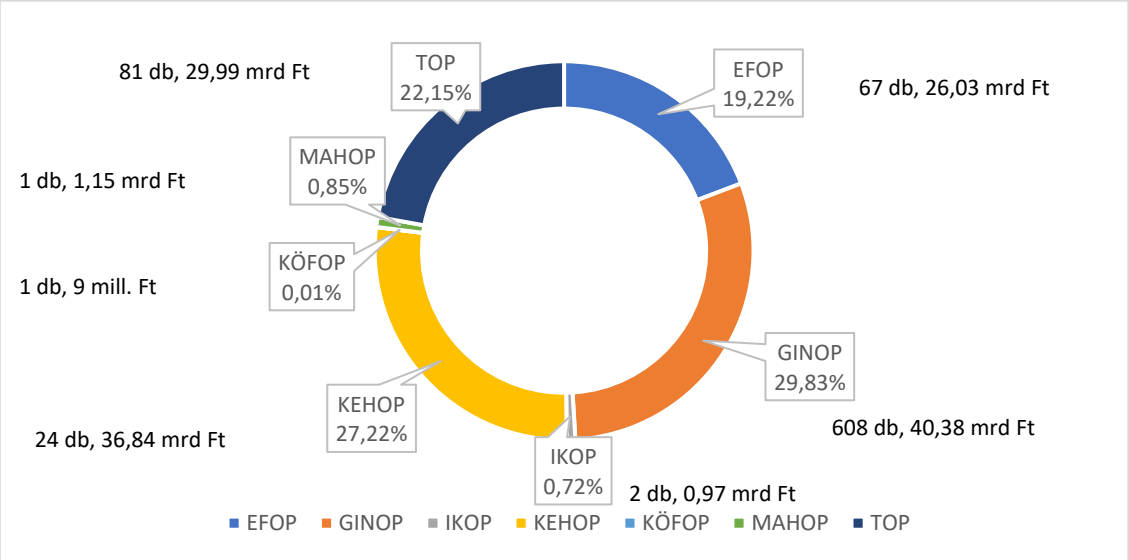
Forrás: http://www.palyazat.gov.hu/ (2026)

A Széchenyi2020 Vidékfejlesztési Program keretében a járás 15 településén összesen 4 743 db nyertes pályázat született, amely összesen ~40 milliárd Ft megítélt támogatást jelentett. Az elnyert pályázatok száma és a megítélt össztámogatás nagysága is érthető az alapvetően kiterjedt mezőgazdasági területekkel – és történeti léptékű mezőgazdasági múlttal is – rendelkező Kecskeméti járás esetében. A legtöbb nyertes pályázat Orgovány településen (978 db) a legkevesebb pedig Felsőlajos (31 db) településen született. Továbbá A legtöbb megítélt támogatás Városföldre került, több, mint 7 milliárd Ft, míg a legkevesebb Felsőlajos településre, mintegy 521 millió Ft.

A Széchenyi 2020 adatbázisa alapján, az EU pályázati forrásaiból a **Kecskeméten** megvalósuló 784 db nyertes projektekhez – 2023. év végéig (VP nélkül) – a területi és ágazati operatív programok keretében összesen **135,4 milliárd forint támogatást ítéltek meg** (17. ábra)**, amely 175,6 milliárd Ft-nyi beruházást indukált**. E projekt (-és támogatás-) tömeg **legnagyobb** részét a **vállalati szektor** hasznosíthatta, a GINOP keretében, mintegy 40,38 milliárd forint támogatástömegben, amelynek segítségével mintegy 44,48 milliárd forint összértékű projektet valósítottak meg.

Az **önkormányzati szektor** esetében (önkormányzat, szervei és intézményei, ide nem értve a megyei önkormányzatot) a 2014-2020-as időszakban 50 darab projektet támogattak 25,8 milliárd Ft értékben, mellyel 33,2 milliárd Ft forint értékű beruházás valósulhatott meg (26. táblázat).

17. ábra: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek OP források szerint

Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/

A helyben megvalósuló projektek közül közvetlenül a helyi **vállalkozásfejlesztésre** 20,0, **energetikai** tartalmú projektekre 7,0 és egyéb „**zöld**" (víz-szennyvíz, környezet, hulladék, zöld város stb.) projektekre pedig 23,5 milliárd forint jutott. Ez sorban 14,8; 5,2 és 17,3%-os tematikus részesedést jelent az összes támogatásból.

26. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek a támogatott jogállása szerint

Támogatott jogállása	Projekt db	Projekt összköltség (Ft)	Megítélt támogatás (Ft)
társas vállalkozás	575	65 357 509 890	37 677 908 842
EV, magánszemély	15	159 694 892	107 030 290
állami, állami szerv	40	65 338 863 346	60 456 134 584
KMJV önkormányzat	50	33 207 387 911	25 862 861 704
megyei önkormányzat	10	3 896 157 891	3 896 157 891
egyéb önkormányzat vagy önkormányzati társulás	3	1 832 193 495	1 570 013 878
NGO	77	4 785 333 509	4 762 234 216
egyház, egyházi szerv	9	865 040 288	865 040 288
egyéb szervezet	5	209 102 769	209 102 769

Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/ 2026.

Az európai uniós források felhasználása során a szerzett tapasztalatok alapján (tervezett és tényleges költségek eltérése, ami közbeszerzési eljárások időbeli csúszása, kivitelezői problémák, az inflációból adódó anyagár-és munkabér növekedés, a pontszerű beavatkozások hálózatba kapcsolása, COVID-válság és egyéb okok miatt következett be) a 2023-ig terjedő időszakban mintegy 50%-os átlagos **költségnövekedés** volt tapasztalható országosan, jelentős területi eltérésekkel. Ez

nem kevesebbet jelent, mint hogy a projektgazdáknak úgy a megvalósítási, mint a fenntartási időszakban jelentős költségnövekedéssel, azaz, az önerő-önrész növelésével, vagy az elvárt megtérülések nem teljesülésével kellett számolniuk. Ez a kockázati tényező a 2021-2027 közötti időszakban is fennállhat, melyet figyelembe kell venni a projektek tervezése során.

6.1.3 Egyéb kötöttségek és lehetőségek

A következő EU-programozási időszak - prognózis

Bács-Kiskun Vármegye Integrált Területi Programja 5.0[34] a Fenntartható Városfejlesztés dedikált keretösszegét 24.056.283.900 forintban állapította meg, melyből a Kecskemét Megyei Jogú Városra eső rész 19.382.086.000 forint, amiből 1.810.232.000 forintot energetikai célú konstrukciókra (2.1.2 és 2.1.4) nevesítettek. A helyi és térségi közszolgáltatások infrastrukturális fejlesztésére (ERFA) 3.580.972.761 forint, míg fenntartható humán fejlesztésekre (ESZA+) 3.000.000.000 Ft jut. További 10.990.881.239 forint pedig fenntartható városfejlesztést (1.3.1, 1.3.2 és 6.2.1 konstrukciók összesen) szolgálja. E források a TOP Plusz kereteiben kerülnek kiírásra és felhasználásra.

A **hazai forráskeretek** ismeretéből megállapítható, hogy az előttünk álló, **2021-2027-es programozási időszakban** – elméletileg – a most zárulónál nominálisan valamivel több forrás érkezhetett volna hazánkba[35], azonban a 2021–2027-es Európai Uniós költségvetési időszakban Magyarország számára elkülönített források (a kohéziós alapok és a helyreállítási alap, azaz RRF) lehívását elsősorban az Európai Bizottság és a Tanács által életbe léptetett szigorú feltételrendszerek nehezítették. A jelenlegi ismereteink alapján, reálisan a **Kecskemétre érkező támogatási források volumene** 2029-ig (n+2 szabály figyelembevételével), mintegy **110-120 milliárd forint** (nominálisan, 2018. évi EUR-Ft árfolyamon, VP nélkül) **körüli összegben prognosztizálható**. Az eltérés a várható tervezési és keret-felhasználási módok, továbbá az ágazati Operatív Programozás nyitott kérdései miatt mutatkozik, amiért a továbbiakban **„A" – reális és „B" – optimális finanszírozási forgatókönyvvel** számolunk a várható EU források tekintetében (26. táblázat).

Amennyiben azzal számolunk, hogy 2021 és 2027 között Kecskemét a számára igen sikeres 2014-2020-as időszakot megismétli, illetve, **ha az allokációs környezet jelentősen nem változik**, úgy **a városba mintegy 110-120 milliárd forint mértékű támogatás érkezhet, melynek felhasználásával várhatóan 119-149 milliárd forint összértékű projekt valósulhat meg.** Ehhez a vállalati körben mintegy 20-25, az önkormányzati körben pedig mintegy 6-8 milliárd forint önerő/önrész lesz szükséges, sikeres és ideális projekt-megvalósítást feltételezve.

Jelezni kell, hogy a **gazdasági környezet** és a **politikai kérdések** ma ismert jellemzői **miatt,** a projektek ágazati megoszlása, költségszerkezete, önerő/önrész igénye jelentős változásokat hozhat valamennyi szektorban. Jellemzően az orosz-ukrán háborús helyzet, az európai gazdasági nehézségek, valamint az energiaárak diktálta általános inflációs hatások, az árfolyammozgások, a kivitelezői piac kapacitási nehézségei jelentik azokat a külső befolyásoló tényezőket, amelyek egyedi, vagy kumulált hatása miatt, részben költségnövekedéssel, részben forráshiánnyal kell szembenézni. Ezért **javasolt a stratégiai terv finanszírozási prognózisainak éves felülvizsgálata és gördülő tervezése.**

[34] https://www.bacskiskun.hu/storage/legal-acts/December2024/MGfRmqDm6o2edDo1KzX4dOAx6E1XJk-metaNDhfMjAyNC4gKFhJLjI5LikgaGF0w6Fyb3phdC5wZGY=-.pdf
[35] Lásd: Partnerségi Megállapodás 2021., 2018. évi árfolyamon KAP-al, nemzeti hányaddal együtt 26 189 622 276 EUR

27. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel várható EU források és azok legfőbb területei
(Változatlan allokációs szabályok és gazdasági környezet mellett)

	"A"	"B"	önerő-önrész "A"	önerő-önrész "B"
projekttömeg	119	149		
támogatás (VP nélkül)	110	121		
ebből vállalati szektor, projekttömeg	48	60		
ebből vállalati szektor, támogatás	43	43	20	25
ebből önkormányzati szektor, projekttömeg	27	35	7	8
ebből önkormányzati szektor támogatás	27	37		
ebből energetika, projekttömeg	9	10		
ebből energetika, támogatás	7	9		
ebből KKV-k, projekttömeg	30	37		
ebből KKV-k, támogatás	26	32		
ebből "zöld", projekttömeg	14	18		
ebből "zöld", támogatás	12	15		
ebből TOP Plusz	19	27		

Forrás: saját szerkesztés

Modern Városok Program

A Modern Városok Program több mint 30 kormánydöntéssel [36] napjainkig mintegy 100 milliárd forint összértékű fejlesztést hoz(ott) Kecskemétre, ahol a projektmegvalósítás 2027-ig jelent még további feladatokat a kivitelezőknek. E projektek egy része közvetlen MJV önkormányzati érdekkörében, önkormányzati lebonyolítás és kiegészítő finanszírozás mellett valósult meg. A városi projektek (támogatásértékének) legalább negyede közvetve, vagy közvetlenül helyi vállalkozásoknál hasznosul/hasznosult.

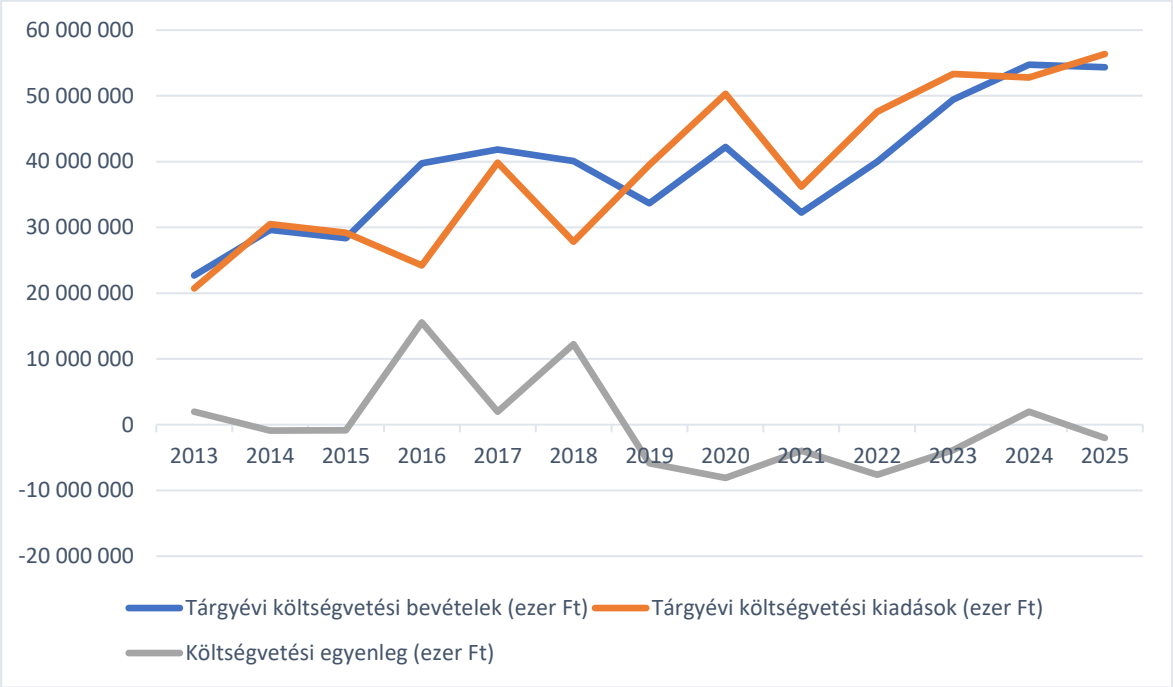
Arra tekintettel, hogy a projektek egy része még jelenleg is folyamatban van, azzal számolunk, hogy a MVP keretek mintegy 5-10%-a biztosan figyelembe veendő – forrás és költség oldalon egyaránt – a tervezés során. Ilyen különösen a Kecskemét Fejlődéséért Alapba (vállalkozásfejlesztési és városfejlesztési alap) juttatott forráskeret, aminek a vállalkozás finanszírozási részéhez kapcsolódóan átlagosan mintegy 4% tőkearányos megtérüléssel számolhatunk.

Önkormányzati források és főbb gazdasági dinamizáló erői

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának jövőbeli fejlesztési lehetőségeit alapvetően befolyásolja költségvetésének jövőbeli alakulása, amely az elmúlt években kiegyensúlyozott volt.

[36] *1885/2015. (XII. 3.) Korm. Határozat, 1003/2016. (I. 13.) Korm. Határozat, 1131/2016. (III. 10.) Korm. Határozat, 1505/2026. (IX.21.) Korm. Határozat, 1562/2016. (X. 13.) Korm. Határozat, 1845/2016. (XII. 23.) Korm. Határozat, 1202/2017. (IV. 10.) Korm. határozat , 1243/2017. (IV. 28.) Korm. Határozat, 1355/2017. (VI. 12.) Korm. Határozat, 1552/2017. (VIII. 18.) Korm. Határozat, 1553/2017. (VIII. 18.) Korm. határozat, 242/2017. (VIII. 28.) Korm. rendelet, 1643/2017. (IX.11.) Korm. Határozat, 1657/2017. (IX. 13.) Korm. Határozat, 1710/2017. (IX. 25.) Korm. Határozat, 1892/2017. (XI. 30.) Korm. Határozat, 1007/2018. (II. 1.) Korm. Határozat, 1044/2018. (II. 14.) Korm. Határozat, 1479/2018. (X. 2.) Korm. határozat, 1759/2018. (XII. 20.) Korm. Határozat, 1364/2019. (VI. 20.) Korm. Határozat, 1483/2019. (VIII. 1.) Korm. Határozat, 1531/2019. (IX.17.) Korm. Határozat, 1580/2019. (X.15.) Korm. Határozat, 1711/2019. (XII. 11.) Korm. Határozat ,1024/2020. (II. 12.) Korm. Határozat, 1455/2020. (VII. 30.) Korm. Határozat, 1588/2020. (IX. 21.) Korm. Határozat ,1742/2021. (X. 20.) Korm. Határozat, 1492/2022. (X.19.) Korm. Határozat, 1527/2022. (XI.2.) Korm. Határozat,, 1474/2023. (XI.2.) Korm. Határozat,*

18. ábra: Kecskemét költségvetés tárgyévi bevételei és kiadásai 2013-2025 között

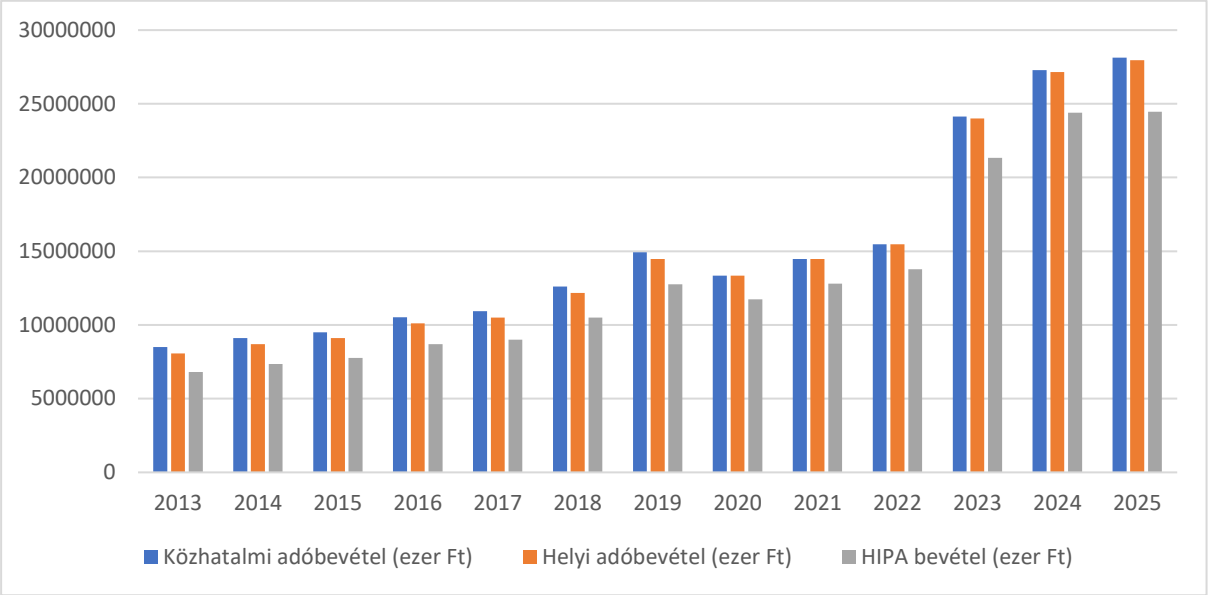

Forrás: KMJV Zárszámadás alapján saját szerkesztés, 2026.

A tervezett fejlesztésekhez szükséges önkormányzati saját erő biztosításának, vagy forrásbevonási mozgásterének legnagyobb kockázatát a makrogazdasági környezet (pl. infláció, energiaárak, általános gazdasági helyzet), a közhatalmi adóbevételeinek alakulása, a jövőbeli önkormányzati feladatok alakulása, valamint az ezekhez biztosított központi normatívák és támogatások, illetve a kormányzati elvonások mértéke jelentik. Hatással lehet a város forrásbevonási képességére az erősödő város-, illetve bérverseny, amely a város működtetéséhez és fejlődéséhez nélkülözhetetlen jól képzett szakemberek biztosítása érdekében, emelkedő költségeket jelenthet az önkormányzat költségvetésében. Emellett figyelembe kell még venni az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás, a zöld- és fenntartható átállás, továbbá a reziliencia szint növelésének várható települési költségnövekedését is.

A város jövőbeli forrásbevonási képességét alapvetően befolyásolja a közhatalmi bevételeinek alakulása, melynek elmúlt évekbeli alakulását a 19. ábra mutatja be. Míg 2015-ben ez az összeg 9,58 milliárd forintot tett ki, addig 2023-ra ez az érték meghaladta a 24 milliárd forintot. A helyi adóbevételek önmagukban is hasonló ütemben nőttek, hiszen 2015-ben 9,47 milliárd forintot tettek ki, és 2025-re 28,16 milliárdra emelkedtek, ami közel 3-szoros növekedés. Ez azt mutatja, hogy az önkormányzat saját bevételei – különösen a **helyi adóbevétel** révén – jelentős mértékben megerősödtek. Ezen belül külön kiemelendő a **helyi iparűzési adó (HIPA)** szerepe, amely a város egyik legfontosabb bevételi forrásává vált. 2015-ben a HIPA 7,76 milliárd forint volt, 2025-re pedig elérte a 24,46 milliárd forintot. A HIPA növekedése különösen erőteljes 2022 és 2024 között, amikor közel 10,6 milliárd forintos ugrás volt megfigyelhető. Ebben a város gazdasági teljesítményének növekedése mellett szerepet játszott a helyi iparűzési adó kedvezményes mértékének (1,6%) két ütemben történő (2020-ban: 1,8%, majd 2023-ban: 2,0%) visszaállítása is.

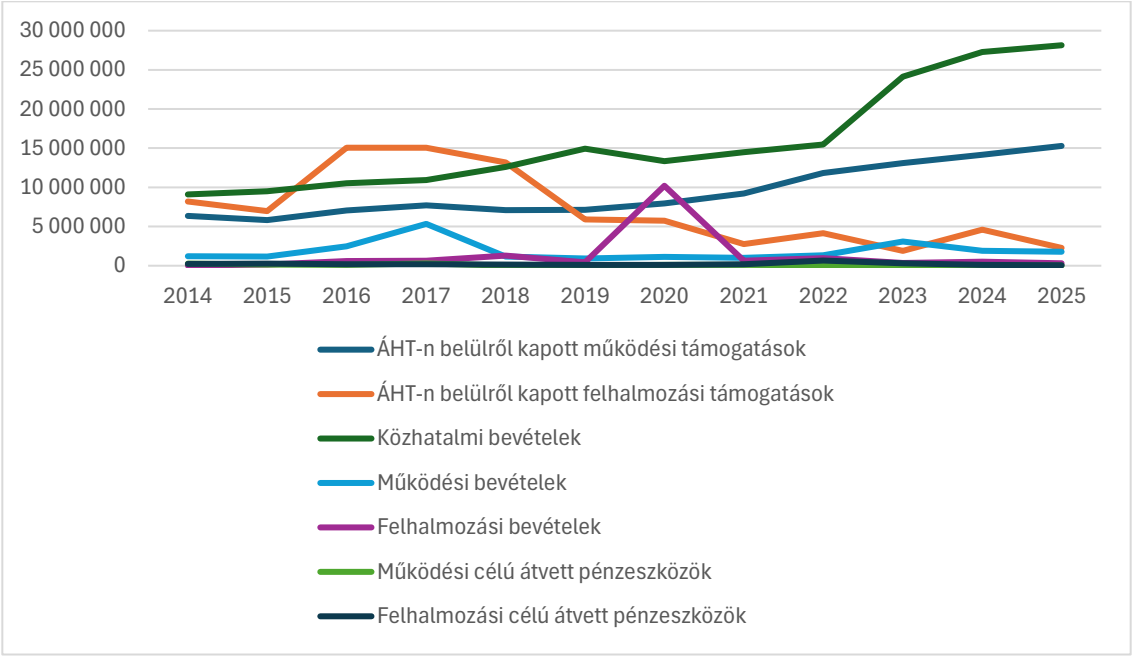
19. ábra: Kecskemét saját bevételeinek megoszlása 2013 és 2025 között

Forrás: saját szerkesztés

A **működési támogatások**, amelyeket az államháztartáson (ÁHT) belülről kap a város, egyenletes emelkedést mutattak. A 2014-es 7,36 milliárd forintról 2025-re 15,28 milliárd forintra nőtt ez a tétel, ami ugyan az állami támogatások fokozódását tükrözi, de 2022-től már nem nagyon tudott lépést tartani a növekvő inflációval, így egyre kevésbé tudta lefedni a valós költségeket (20. ábra). A működési támogatások vizsgálata, s a feladat ellátásához szükséges források biztosítása az önkormányzat fejlesztési forrásainak bevonása szempontjából is kiemelkedően fontos.

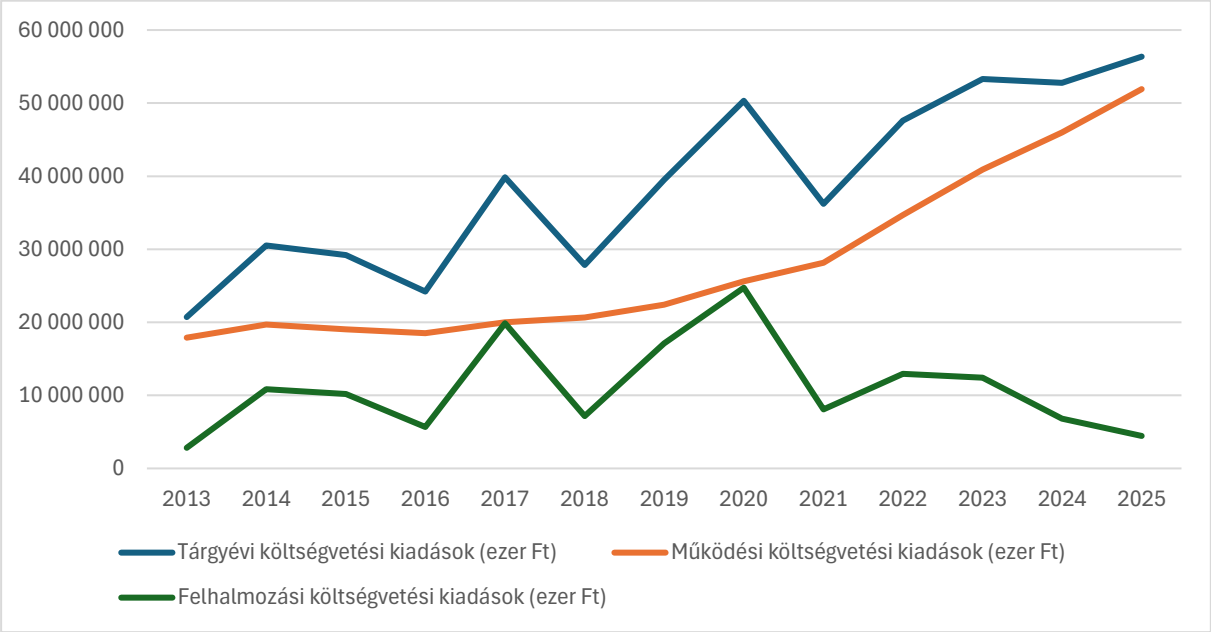
20. ábra: Állami támogatások, átvett pénzeszközök és felhalmozási bevételek

Forrás: Önkormányzati zárszámadások alapján saját szerkesztés

A tervezés során figyelembe kell venni a város kiadásainak alakulását, mert annak az elmúlt évtizedben tapasztalható növekedése, csökkentheti a település forrásbevonási mozgásterét, s hatással lehet a fejlesztésekhez szükséges önerő biztosítására (21. ábra).

21. ábra: *A költségvetési kiadások összetétele*

Forrás: Önkormányzati zárszámadások alapján saját szerkesztés

Kecskemét Megyei Jogú Város költségvetési kiadásainak 2013 és 2025 között megfigyelhető alakulása számos folyamatra hívja fel a figyelmet. A költségvetési kiadások alakulása szempontjából két terület kiemelése indokolt. A **működési kiadások** (narancssárga vonal) folyamatos növekedést mutatnak, különösen 2021 után (a város új fejlesztéseiből és a helyi gazdaság szükségleteinek bővüléséből adódó üzemeltetési költségek emelkedése, energiaárak növekedése, magas infláció) gyorsul fel a folyamat, 2025-ben már közelített az 52 milliárd forinthoz. A **felhalmozási kiadások** (zöld vonal) jóval hektikusabb képet mutat, melynek hátterében az adott uniós vagy hazai fejlesztési projektek beérése, megvalósulása, illetve egy-egy nagyprojekt elindulása határozta meg az adott évek kiadásainak alakulását. Az ábra alapján látható, hogy az elmúlt évtizedben a kiadások éves szinten jellemzően 10 és 20 milliárd Ft között alakultak, a csúcsok egyértelműen az uniós projektek kivitelezési fázisainak beindulásához köthetők. Az adatok alapján elmondható, hogy a város működési kiadásai határozott növekedést mutatnak, melyben szerepet játszanak a felhalmozási kiadások és megvalósított új fejlesztések következtében megjelenő működtetési kötelezettségek is. A működési kiadások trendjei azonban felhívják a figyelmet a költségvetési bevételek növelésének fontosságára, a város fenntartható módon történő fejlesztése és hosszú távú kiegyensúlyozott üzemeltethetősége érdekében.

Kecskemét pénzügyi teljesítménye az elmúlt bő egy évtizedben két, egymással összefonódó tendenciát mutat: egyrészt saját bevételeinek – elsősorban a helyi iparűzési adó és egyéb adóbevételek – dinamikus bővülését, másrészt a működési kiadások folyamatos, évről évre gyorsuló emelkedését. Míg 2013 és 2019 között a bevételek szépen követték a kiadások növekedését, sőt jelentős többletet tettek lehetővé, addig 2020 után a járvány, a gazdasági kihívások, az egyre magasabb energiaárak, az infláció és a

dinamikusan növekvő központi elvonások (ld. szolidaritási adó) miatt, a működési ráfordítások növekedési üteme felülmúlta a bevételekét, így a költségvetési többlet aránya fokozatosan csökkent.

A **beruházási kiadások és a kapcsolódó felhalmozási bevételek viszont erősen ingadoztak**, egyetlen markáns csúcsot a 2020-as évben láttunk – itt a megugró tétel nagy volumenű projektek előfinanszírozását tükrözte. A háttérben az állami támogatások is egyre nagyobb súlyt kaptak: a működési támogatások 2013 és 2025 között több mint két és félszeresükre nőttek, aminek nagy részét azonban az infláció felemésztette, különösen a 2022-től kezdődő időszakban. A 2021-2027-es uniós költségvetési időszakban az EU-források lassú érkezése meghatározta a város felhalmozási típusú bevételeinek alakulását, illetve az előző uniós ciklus projektjeinek befejezése magasan tartotta a város felhalmozási típusú kiadásait, ami a költségvetési egyenleg romlásához vezetett.

A jelzett folyamatok ellenére, Kecskemét az elmúlt bő tíz évben nem adósodott el jelentősen: **likvid hitelezésre nem szorult**[37], és felhalmozási tervei realizálásához csak a közelmúltban volt szüksége hitelfelvételre[38]. Fizetési kötelezettségei jobbára korábban csak kezességvállalásból adódtak, így a Gst.[39] alapján számított adósságszolgálati fedezeti mutatója (DSCR[40]) folyamatosan nemhogy a megengedett 1,0 felett, de a „legrosszabb" években is jóval 5,0 felett járt (jobb években kétszámjegyű értéket vett fel).

[37] A nem jelentős mértékű folyószámlahitelezés a normál önkormányzati működés eszköze.
[38] 14/2020. (VII.2.) önk. rendelet hitelszerződés 5011002 Beruházási hitelek Lejárat: 2032. Tárgyévet követő kötelezettség: 8 523 757 e Ft
[39] 2011. évi CXCIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
[40] A mutató megmutatja, hogy a költségekkel csökkentett saját szabad bevétel 50% milyen arányban áll a tárgyévi adósságszolgálati kötelezettséggel.

6.2 Az üzleti modell bemutatása

Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának (FVS) üzleti modellje és finanszírozási terve a stratégiai célok megvalósításának pénzügyi, szervezeti és működtetési feltételeit vizsgálja. A dokumentum támogatja a fejlesztések előkészítési és megvalósítási sorrendjének meghatározását, a finanszírozási lehetőségek értékelését, valamint a létrejövő infrastruktúra és szolgáltatások hosszú távú fenntartásának tervezését.

Kecskeméten a gazdasági fejlődéshez kapcsolódó infrastruktúra- és szolgáltatási igények, a lakhatási és társadalmi kihívások, valamint a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás feladatai együttesen jelentkeznek. A fejlesztések ütemezése ezért a várható eredmények mellett az önkormányzat és partnerei finanszírozási mozgásterének, előkészítési kapacitásának és működtetési lehetőségeinek mérlegelését is igényli. Az üzleti modell ezeket a szempontokat egységes értékelési keretben kapcsolja össze. A dokumentumban bemutatott 58 intézkedés közül 53 beavatkozáshoz már rendelkezésünkre állnak – a már elkészült szakági dokumentumokból – azok az információk, melyek alapját képezhetik az üzleti modellnek.

6.2.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve

A város által tervezett beavatkozások az FVS célrendszerére, valamint a kapcsolódó ágazati koncepciók és -tervek intézkedéseire, programjaira épülnek. Ennek meghatározó alapját képezi a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP), a Digitális Átállás Akcióterv (DiA), a Zöld Átállási és Finanszírozási Keretrendszer (ZÁF), az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv (ITVT), a Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv (ZIFFA), a Fenntartható Városi Mobilitási Terv (SUMP), a Kerékpárforgalmi Hálózati Terv (KHT), valamint az energetikai fejlesztéseket megalapozó koncepciók. A forrásdokumentumok beavatkozásait konszolidált mestertábla foglalja össze, amely az FVS öt tervezési dimenziója – Prosperáló, Megtartó, Zöldülő, Digitális és Kiszolgáló város – szerint rendezi portfóliókba a fejlesztéseket.

Az üzleti modell a jövőben megvalósítani kívánt fejlesztések értékelésére és megvalósításuk feltételeinek meghatározására összpontosít. A portfóliók összeállítása során ezért kimaradtak a már megvalósult, illetve megvalósítás alatt álló beavatkozások, így a TVP keretében már végrehajtás alatt álló (megvalósítási szakaszba lépett) projektek is. Ez a lehatárolás biztosítja, hogy a portfóliók értékelését a még előttünk álló fejlesztési döntések, forrásigények és várható hatások határozzák meg, és az összesített eredményeket ne befolyásolják a korábban kiválasztott, finanszírozott és megvalósításba lépett beavatkozások.

Az üzleti modell 53 beavatkozási egységet foglal magában, 8 önálló beavatkozást és 45 keretbeavatkozást mutat be, a forrásdokumentumok alapján összegyűjtött **közel 300 beavatkozási elemből**. A keretbeavatkozások közös fejlesztési célt szolgáló projekteket és intézkedéseket fognak össze, amelyek több helyszínen, eltérő ütemezéssel és különböző finanszírozási források bevonásával valósulhatnak meg. Ilyen például a városi burkolatfelújítási program, a köznevelési intézmények fejlesztése vagy az önkormányzati épületek energiahatékonysági korszerűsítése. Az önálló beavatkozások saját céljuk, lehatárolható műszaki vagy szolgáltatási tartalmuk és megvalósítási keretük alapján különülnek el. A keretbeavatkozások alkalmazása lehetővé teszi az összetartozó fejlesztések együttes értékelését, miközben az egyes projektelemek előkészítése és megvalósítása külön is ütemezhető. A beavatkozások **együttes beruházási igénye 121,58 milliárd Ft**. A beruházási volumen közel fele (58,02 Mrd Ft) a Zöldülő, negyede (30,2 Mrd Ft) a Kiszolgáló portfólióban koncentrálódik; a Megtartó portfólió 15,49, a Prosperáló 13,7, a Digitális 4,17 milliárd Ft-ot képvisel (28. táblázat).

28. táblázat: 2021-2027 időszak tervezett forrásai tervezési dimenziók szerinti bontásban

	Prosperáló	Megtartó	Zöldülő	Digitális	Kiszolgáló
Keretbeavatkozások	P3 Szabadidős kerékpáros hálózat kiépítése (3 000)	M1 Kulturális intézmények és közösségi színtér fejlesztése Kecskeméten (1 815)	Z1 Helyi autóbuszcsere program (17 805)	D1 Városi környezeti nyilvántartási és monitoring rendszer kiépítése (250)	K2 Városi mobilitás-tervezési intézkedések (300)
	P4 Gazdasági területekhez kapcsolódó útfejlesztések (1 010)	M2 Gyermekellátási és óvodai intézmények fejlesztése Kecskeméten (843)	Z2 Városüzemeltetés zöld átállása (1 000)	D2 Digitális megoldások alkalmazása a közlekedés területén (360)	K3 Kecskeméti közterület-fejlesztési és -rehabilitációs beavatkozások (1 845)
	P5 Klímabarát helyi gazdasági, termelési és szolgáltatói rendszerek, valamint rövid ellátási láncok kialakítása (706)	M3 Pedagógiai és közoktatási intézmények fejlesztése Kecskeméten (3 645)	Z4 Lakossági és vállalkozási zöld beruházások ösztönzése (950)	D4 Digitális oktatási, nevelési, kompetenciafejlesztési beavatkozások (940)	K5 Térségi kerékpáros hálózat kiépítése (625)
	P6 Körforgásos gazdasági megoldások támogatása (2 178)	M4 Egészségügyi és szociális intézmények fejlesztése Kecskeméten (1 530)	Z5 Fenntartható városi energiarendszerek fejlesztése (18 580)	D5 Adatalapú városirányítási és stratégiai monitoring rendszer kiépítése (275)	K6 Városi szintű kerékpárparkoló-fejlesztési beavatkozások (185)
		M5 Helyi humán fejlesztések Kecskeméten (2 500)	Z6 Önkormányzati energiahatékonysági fejlesztések középületeknél, közintézményeknél és egyéb városi létesítményeknél (6 483)	D6 Digitális városműködési, projekt-előkészítési és IT-szolgáltatási kapacitások kialakítása (1 755)	K7 Közúti hálózati hiányok felszámolása Kecskeméten (1 738)
		M6 Lakhatási feltételek javítása Kecskeméten (3 416)	Z7 Fenntartható csapadék- és vízkezelés (4 863)	D7 Digitális átállást megalapozó stratégiai dokumentumok elkészítése (38)	K8 Városi burkolatfelújítási beavatkozások (3 210)
		M7 Komplex operatív városfejlesztési tervek készítése (35)	Z8 Köztulajdonú zöldterületek és zöldfelületek növelése és minőségi fejlesztése (2 192)		K9 Vasútfejlesztéssel és az Intermodális Csomópont létrehozásával összefüggő feladatok ellátása (6 735)
		M8 A kerékpáros és megosztott közlekedési formák részarányának növelése a városi mobilitásban (1 655)	Z9 Vízgazdálkodáshoz kapcsolódó átfogó tervezési, előkészítési feladatok végrehajtása (131)		K10 Közösségi közlekedési rendszer fejlesztése (3 355)
		M9 Fenntartható és biztonságos mobilitási intézkedések (50)	Z10 Zöld- és kékinfrastruktúra településszintű közszervezési és szabályozási feladatainak ellátása (74)		K11 Meglévő kerékpárhálózati elemek minőségi fejlesztése (160)

	Prosperáló	Megtartó	Zöldülő	Digitális	Kiszolgáló
			Z11 Átfogó társadalmi szemléletformálási és képzési programok a környezettudatosság, illetve a fenntartható víz- és zöldfelület-gazdálkodás területén (55)		K12 Városi főhálózati kerékpáros kapcsolatok kiépítése (1 056)
			Z12 Természetalapú, kék- és zöldinfrastruktúra szempontú, vízmegtartást és vízminőség-javítást elősegítő beavatkozások (5 000)		K13 Belvárosi és belső városi kerékpáros kapcsolatok, átvezetések fejlesztése (350)
			Z13 Klímavédelmi pályázati és támogatási programok lebonyolítása (500)		K14 Városrészek kerékpáros bekötése, és lakóterületi kapcsolatok fejlesztése (3 000)
			Z14 Ökológiai és klímaalkalmazkodási fejlesztések (236)		K15 Külső városrészek kerékpáros kapcsolatainak, főúti és vasúti keresztezéseinek fejlesztése (150)
Összesen:	**4 keret, 6 894 M Ft**	**9 keret, 15 489 M Ft**	**13 keret, 57 868 M Ft**	**6 keret, 3 618 M Ft**	**13 keret, 22 708 M Ft**
Önálló beavatkozások	P1 Turisztikai, gazdasági és kerékpároshálózat fejlesztés a Műkertvárosban, valamint NATURA 2000 terület fejlesztése (1 588)		Z3 Nyilvános töltőhálózat differenciált bővítése elektromos töltőpontok telepítésével (150)	D3 Intelligens parkolási rendszer bevezetése (350)	K1 Nagykörút felújítása (Budai kapu - Katona József Gimnázium közötti szakaszon) (4 500)
	P2 Aktív és rekreációs turizmust célzó fejlesztés Kecskeméten (1 717)			D8 A digitális élmény- és tudásközpont(ok) továbbfejlesztése (200)	K4 A kritikus szintbeli vasúti átkelők mihamarabbi kiváltásának előkészítése, terveztetése, ütemezett megvalósítása (3 000)
	P7 Barnamezős és alulhasznosított területek zöldfelületi hasznosítása, fejlesztése (3 500)				
Összesen:	**3 önálló, 6 805 M Ft**	**0 önálló, 0 M Ft**	**1 önálló, 150 M Ft**	**2 önálló, 550 M Ft**	**2 önálló, 7 500 M Ft**
Mindösszesen:	**7 beavatkozás, 13 699 M Ft**	**9 beavatkozás, 15 489 M Ft**	**14 beavatkozás, 58 018 M Ft**	**8 beavatkozás, 4 168 M Ft**	**15 beavatkozás, 30 208 M Ft**

A beavatkozások szükséges forrásainak és fő szempontjainak dimenziónkénti bontását a 29. táblázat mutatja be, amely az egyes intézkedésekhez tartozó projektek véglegesítésével párhuzamosan még módosulhat, pontosodhat.

29. táblázat: *Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve*

Dimenzió: Prosperáló város	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*13 699 millió Ft*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Bevételt vagy megtakarítást a P2 (aktív turisztikai létesítmény üzemeltetői bevételei), a P5 (co-working, gazdaságfejlesztési iroda) és a P6 (szürkevíz, akkumulátorok újrahasznosítása) beavatkozás egyes elemei eredményeznek. A portfólió pénzügyi hozama közvetett – az iparűzésiadó-alap bővülésében és a munkahelyteremtésben jelentkezik –, ezért a gazdasági hatások (betelepülés, foglalkoztatás) monitorozása kiemelt. Ennek önkormányzati bevételi hatását a modell ugyanakkor nem számszerűsíti. A becsült társadalmi haszon 966 M Ft/év, amely foglalkoztatási, egészségi, rekreációs és időmegtakarítási hatásokból származik.
Források	P1: A piacterület kialakítása esetén bérleti díjbevétel, valamint TOP Plusz (6.2.1.) P2: TOP Plusz (6.2.1.) P3: Központi költségvetési támogatás, Kohéziós alapok 2028-2034, Saját forrás P4: TOP Plusz (6.2.1.), TOP Plusz (1.3.2.) P5: Városfejlesztési Alap, DIMOP Plusz, Központi költségvetési forrás, Kohéziós alapok 2028-2034, Saját forrás P6: Ipari partner, támogatott hitel, EUI-IA (Európai Városfejlesztési Kezdeményezés); KEHOP Plusz – víziközmű, körforgás; GINOP Plusz P7: KEHOP Plusz – klímaalkalmazkodás, vízgazdálkodás; Kohéziós Alapok (2028-2034)
Finanszírozás elemek aránya	
Várható vagy elvárt eredmények	A becsült társadalmi haszon: 966 M Ft/év, amely foglalkoztatási, egészségi, rekreációs és időmegtakarítási hatásokból származik. A számszerűsített környezeti hatás 150 t CO_2e/év kibocsátáscsökkentés, továbbá a dekantált víz hasznosítása révén évi 157 ezer m³ ivóvíz kiváltása. Az innováció növekedése, a körforgásos gazdaság erősödése Pénzügyi haszon: ld. a megtérülési sorban Externáliák: Innovációs központ jelleg erősödése, rövidebb ellátási láncok, a város munkaerővonzó képessége javul.
Kockázatok	*Megvalósítás kockázatai: alacsony érdeklődés, nem megfelelő céltársaságok, barnamezős területeken jelentős kivitelezési költségdrágulás* *Finanszírozási kockázatok: Forráshiány, a vártnál gyengébb kihasználtság, illetve bevétel* *Fenntartási kockázatok: Elmaradó együttműködések, elhúzódó gazdasági nehézségek*
Érdekeltek	A város és szűkebb térsége A helyi lakosság A helyi és a térségi gazdaság Állami és önkormányzati intézmények és szereplők

Dimenzió: Zöldülő város	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*58 018 millió Ft*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Zöldülő portfólió éves nettó pénzügyi eredménye a modellben 1 105 M Ft. Ennek **fő forrásai a naperőmű, a geotermikus távhő, a hidrogén saját felhasználásához rendelt eredmény és az energiahatékonysági megtakarítások**. A hidrogénüzem hozzájárulása feltételes: a számítás azt feltételezi, hogy a saját felhasználáson felüli termelés értékesítése legalább annak működési költségét fedezi. A fő környezeti mutató 17 320 t CO_2e/év tervezett kibocsátáscsökkentés, amelynek számított pénzbeli haszna 540,4 M Ft/év. A további becsült társadalmi haszon 1 441 M Ft/év, többek között levegőminőségi, zajcsökkentési, háztartási energiamegtakarítási, rekreációs és vízbiztonsági hatásokból.
Források	Z1: Támogatott visszatérítendő forrás, IKOP Plusz – városi és elővárosi közlekedés; Kohéziós Alapok (2028–2034); központi költségvetés Z2: Támogatott hitel; Városfejlesztési Alap / Vállalkozásfejlesztési Alap, Központi költségvetési támogatás; Saját forrás Z3: Koncesszió, szolgáltatói partnerség, Központi költségvetési támogatás; NFFKÜ-programok; CEF (alternatív üzemanyag-infrastruktúra) Z4: Visszaforgó alap, energiaközösség, NFFKÜ-programok (Svájci Alap); saját forrás Z5: Bankhitel, ipari partner / koncesszió, hosszú távú áramvásárlási szerződés, KEHOP Plusz – megújuló energia, energiahatékonyság; NFFKÜ (Svájci Alap); Kohéziós Alapok 2028–2034 Z6: ESCO/EPC, EKR, zöldhitel, TOP Plusz fenntartható energiahatékonyság (2.1.2); KEHOP Plusz – megújuló energia, energiahatékonyság; EKR Z7: Víziközmű-bérleti díj, TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); KEHOP Plusz – klímaalkalmazkodás, vízgazdálkodás; KEHOP Plusz 2.1.31 – víziközmű hálózatok átalakítása, hatékonyságnövelő fejlesztése; LIFE Z8: Szponzoráció, örökbefogadás, TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); KEHOP Plusz – klímaalkalmazkodás, vízgazdálkodás; LIFE Z9: Horizon Europe; saját forrás Z10: Horizon Europe; saját forrás Z11: Saját forrás; KEHOP Plusz horizontális elemei; LIFE Z12: KEHOP Plusz 2.2.1 – Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken Z13: Gazdasági szereplők hozzájárulása, saját forrás; gazdasági szereplők hozzájárulása Z14: KEHOP Plusz – klímaalkalmazkodás, vízgazdálkodás; LIFE; TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1)
Finanszírozás elemek aránya	
Várható vagy elvárt eredmények	Társadalmi haszon: A környezettudatosság fokozódása, az energiabiztonság javulása, a körforgásos gazdaság erősödése, minőségi kellemes lakókörnyezet kialakulása, kellemesebb városi mikroklíma Pénzügyi haszon: ld. a megtérülési sorban Externáliák: Környezeti ártalmak csökkenése, rövidebb ellátási láncok, felértékelődő ingatlanok
Kockázatok	*Megvalósítás kockázatai: A kivitelezés elhúzódása, alacsony lakossági, illetve szervezeti/partneri részvétel* *Finanszírozási kockázatok: Forráshiány, a vártnál gyengébb kihasználtság, illetve bevétel* *Fenntartási kockázatok: A szabályozási környezet kedvezőtlenebbé válása, nem teljesülnek a kapcsolódó gazdasági vállalások*
Érdekeltek	A város és szűkebb térsége

Dimenzió: Zöldülő város	A szempont részletezése
	A helyi lakosság A helyi és a térségi gazdaság Állami és önkormányzati intézmények és szereplők

Dimenzió: Digitális város	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*4 168 millió Ft*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Az energiamenedzsmenthez és az e-ügyintézéshez rendelt megtakarítás 97,9 M Ft/év, a parkolási többletbevétel 55,4 M Ft/év; az éves nettó pénzügyi eredmény így 83,0 M Ft. A D5 beavatkozás pénzügyi eredményét az energiamenedzsment elemei adják; a szenzorhálózat és az adatközpont önálló bevétellel vagy megtakarítással nem szerepel. Az energiamenedzsment a modellben az alapul vett önkormányzati energiafogyasztás 4%-os csökkentésével 434 t CO_2e/év kibocsátáscsökkentést eredményez. A becsült társadalmi haszon 426 M Ft/év, főként lakossági időnyereségből, digitális kompetenciákból és közösségi hozzáférésből.
Források	D1: DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák; KEHOP Plusz 2.2.1 – Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken – klímaalkalmazkodás, vízgazdálkodás D2: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák D3: Parkolási díjbevétel; Városfejlesztési Alap vizsgálandó, DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák; saját forrás D4: DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák D5: Energiamenedzsment-elemeknél: megtakarítás-alapú (ESCO) konstrukció vizsgálandó, DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák; KEHOP Plusz – megújuló energia, energiahatékonyság D6: Működtetési bevétel, DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák D7: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); saját forrás D8: DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák; GINOP Plusz
Finanszírozás elemek aránya	
Várható vagy elvárt eredmények	Társadalmi haszon: A becsült társadalmi haszon 426 M Ft/év, főként lakossági időnyereségből, digitális kompetenciákból és közösségi hozzáférésből. A digitalizáció szintjének emelkedése az érintettek körében, készségek-képességek fejlődése, az adatvagyon növekedése. Pénzügyi haszon: ld. a megtérülési sorban Externáliák: Aktívabb részvétel a társadalmi folyamatokban, hatékonyabb településirányítás, környezeti ártalmak csökkenése
Kockázatok	*Megvalósítás kockázatai: A kivitelezés elhúzódása, a megfelelő támogató szakértelem hiánya, nem megfelelő részvétel a programokon* *Finanszírozási kockázatok: Forráshiány* *Fenntartási kockázatok: A szabályozási környezet változása, a folyamat- és technológiai fejlesztés nem éri el a kívánt hatást, alacsony kihasználtság*
Érdekeltek	A város és szűkebb térsége A helyi lakosság A helyi és a térségi gazdaság Állami és önkormányzati intézmények és szereplők

Dimenzió: Megtartó város	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*15 489 millió Ft*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	A bérleti és jegybevételek, valamint az intézményi energiamegtakarítások együttesen 100,1 M Ft/évet tesznek ki; a 256,0 M Ft éves működési költség mellett az éves nettó pénzügyi eredmény –156,0 M Ft.
Források	M1: TOP Plusz fenntartható (versenyképes) városfejlesztés (1.3.2 6.2.1); TOP Plusz közszolgáltatások – ERFA (3.4.1) M2: TOP Plusz fenntartható humán infrastruktúra – ERFA (3.4.1) M: K3: TOP Plusz fenntartható humán infrastruktúra – ERFA (3.4.1); Kohéziós Alapok (2028-2034) M4: TOP Plusz fenntartható humán infrastruktúra – ERFA (3.4.1); EFOP Plusz; DIMOP Plusz – digitális közszolgáltatások, kompetenciák M5: TOP Plusz fenntartható humán fejlesztések (3.2.1) M6: Városfejlesztési Alap vizsgálandó (bérlakás); zöld tőkekövetelmény-kedvezményes hitel, TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); TOP Plusz fenntartható lakhatás (1.3.3); TOP Plusz fenntartható humán infrastruktúra; Kohéziós Alapok (2028-2034) M7: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1); saját forrás M8: Koncesszió, szponzoráció, TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1); IKOP Plusz – városi és elővárosi közlekedés M9: Saját forrás; hazai közlekedésbiztonsági programok
Finanszírozás elemek aránya	
Várható vagy elvárt eredmények	Társadalmi haszon: Jobb lesz az alapinfrastruktúra, az ellátásbiztonság, a környezettudatosság fokozódik, minőségi, kellemes lakókörnyezet alakul ki. Pénzügyi haszon: ld. a megtérülési sorban Externáliák: Aktívabb részvétel a társadalmi folyamatokban, hatékonyabb településirányítás, társadalmi mobilitás javulása, az ingatlanok értékének növekedése
Kockázatok	***Figyelembe kell venni (nem teljeskörű felsorolás):*** *Megvalósítás kockázatai: A kivitelezés elhúzódása, a megfelelő támogató szakértelem hiánya, nem megfelelő részvétel a programokon* *Finanszírozási kockázatok: Forráshiány* *Fenntartási kockázatok: A szabályozási környezet változása, a folyamat- és technológiai fejlesztés nem éri el a kívánt hatást, alacsony kihasználtság*
Érdekeltek	A város és szűkebb térsége A helyi lakosság A helyi és a térségi gazdaság Állami és önkormányzati intézmények és szereplők

Dimenzió: Kiszolgáló város	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*30 208 millió Ft*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Jelenleg nincs bevételtermelő projektelem a portfólióban
Források	K1: TOP Plusz fenntartható (versenyképes) városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1) Kohéziós Alapok 2028–2034 K2: TOP Plusz fenntartható (versenyképes) városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1); saját forrás K3: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1) K4: IKOP Plusz – városi és elővárosi közlekedés; központi költségvetés (MÁV/KBM); saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K5: Központi költségvetési támogatás; saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034

Dimenzió: Kiszolgáló város	A szempont részletezése
	K6: Központi költségvetési támogatás; saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K7: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2, 6.2.1); Versenyképes Járások Program; saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K8: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K9: IKOP Plusz – városi és elővárosi közlekedés; MÁV/KBM beruházás; saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K10: IKOP Plusz – városi és elővárosi közlekedés; saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K11: Saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K12: Versenyképes Járások Program; saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K13: TOP Plusz fenntartható városfejlesztés (1.3.2); saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K14: Saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034 K15: Saját forrás; Kohéziós Alapok 2028-2034
Finanszírozás elemek aránya	
Várható vagy elvárt eredmények	Társadalmi haszon: A becsült társadalmi haszon 3 712 M Ft/év, az öt portfólió közül a legmagasabb. Az érték elsősorban időnyereségből, egészséghatásból és balesetmegelőzésből származik. Hatékonyabbá válik a közlekedés, minőségi lakókörnyezet kialakulása, hatékonyabb közlekedés, a közösségi közlekedés szerepének növekedése, szolgáltatások jobb elérhetősége, kellemesebb lakókörnyezet kialakulása, az életminőség és az egészség javulása. Pénzügyi haszon: ld. a megtérülési sorban Externáliák: Innovatív vállalkozások megjelenése, a szolgáltatási színvonal emelkedése, élhetőbb városi környezet
Kockázatok	*Figyelembe kell venni (nem teljeskörű felsorolás):* *Megvalósítás kockázatai: A kivitelezés elhúzódása, a megfelelő támogató szakértelem hiánya, nem megfelelő részvétel a programokon* *Finanszírozási kockázatok: Forráshiány* *Fenntartási kockázatok: A szabályozási környezet változása, nem teljesülnek a kapcsolódó gazdasági vállalások, a folyamatfejlesztés nem éri el a kívánt hatást, elégtelen érdeklődés*
Érdekeltek	A város és szűkebb térsége A helyi lakosság A helyi és a térségi gazdaság Állami és önkormányzati intézmények és szereplők

Az összesítő 30. táblázatból jól látható, hogy a tervezési dimenziók szerinti források összege megegyezik az FVS összesített tervezett beruházási költségével, mivel minden tervezett beruházást csak egy dimenzióhoz soroltunk be.

30. táblázat: Összesítő pénzügyi tábla

Megvizsgálandó szempontok	*Tervezett beruházási költség (M Ft)*
Prosperáló dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*13 699*
Zöldülő dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*58 018*
Digitális dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*4 168*
Megtartó dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*15 489*
Kiszolgáló dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*30 208*
FVS összesített tervezett beruházási költsége	*121 582*

6.2.2 A finanszírozási terv összefoglalója

Kecskeméten a gazdasági fejlődéshez kapcsolódó infrastruktúra- és szolgáltatási igények, a lakhatási és társadalmi kihívások, valamint a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás feladatai együttesen jelentkeznek. A fejlesztések ütemezése ezért a várható eredmények mellett az önkormányzat és partnerei finanszírozási mozgásterének, előkészítési kapacitásának és működtetési lehetőségeinek mérlegelését is igényli. A felülvizsgált FVS célrendszerére, valamint a kapcsolódó programok és ágazati tervek beavatkozásaira épül. A tervezett beavatkozások jól illeszkednek az FVS négy stratégiai és tizenhat tematikus céljához. A dimenziókba rendezett beavatkozási portfóliónak az FVS célrendszeréhez történő kapcsolódását a 31. táblázat mutatja be.

A sorok a stratégiai célokhoz rendelt tematikus célokat, az oszlopok az öt tervezési dimenziót jelenítik meg. A cellákban azoknak a beavatkozásoknak a kódjai szerepelnek, amelyek tartalmuk alapján hozzájárulnak az adott tematikus cél eléréséhez.

A mátrix, portfólionként áttekinthetővé teszi a fejlesztések célkapcsolatait, tematikus célonként pedig megmutatja, hogy annak elérését mely portfóliók beavatkozásai támogatják. Egy beavatkozás több tematikus célhoz is kapcsolódhat, miközben a portfólió besorolása változatlan marad. Keretbeavatkozás esetében a kód feltüntetése azt jelzi, hogy a keret legalább egy projektelemének tartalma hozzájárul az adott célhoz; a kapcsolat nem feltétlenül vonatkozik valamennyi projektelemre.

31. táblázat: *A tervezett beavatkozások kapcsolódása az FVS célrendszeréhez*

Stratégiai cél	Tematikus cél	Prosperáló	Megtartó	Zöldülő	Digitális	Kiszolgáló
Sc1 Élhető város	Tc1 Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	P4	M7			K1, K3, K4, K5, K7, K8, K9, K11, K12, K13, K14, K15
	Tc2 Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energia hatékony városműködtetés megvalósítása	P5, P6, P7		Z2, Z4, Z5, Z6, Z7, Z12		
	Tc3 A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	P1, P2, P3, P7	M6, M7	Z8, Z12, Z14		K1, K3, K13
	Tc4 Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése	P1, P3, P4, P6	M7, M8, M9	Z1, Z3	D2, D3	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15
Sc2 Szolgáltató város	Tc5 A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése		M1, M2, M3, M4, M5, M6	Z6, Z11, Z13	D4, D8	
	Tc6 Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése		M2, M3, M4, M5, M6, M8, M9	Z8, Z11, Z13		K14

Stratégiai cél	Tematikus cél	Prosperáló	Megtartó	Zöldülő	Digitális	Kiszolgáló
	Tc7 Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése	P4	M1, M4, M5, M7	Z1, Z2, Z3, Z5, Z6, Z7, Z10	D1, D2, D3, D5, D6	K2, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10
	Tc8 Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése	P1, P2, P3	M1	Z8, Z14	D8	K3
Sc3 Klímatuda-tos város	Tc9 Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása	P5, P6		Z3, Z4, Z5	D5	
	Tc10 Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása	P1, P2, P6, P7	M7	Z7, Z8, Z9, Z10, Z11, Z12, Z13, Z14	D1, D5	K3
	Tc11 Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése	P3, P6, P7	M6, M7, M8, M9	Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, Z10, Z11, Z12, Z13, Z14	D1	K1, K3, K4, K5, K6, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15
	Tc12 Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése	P6		Z4, Z5, Z6		
Sc4 Versenyké-pes város	Tc13 A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása	P1, P2, P3, P4, P5, P6	M5, M6	Z4	D4, D6, D8	K7, K9
	Tc14 Városi folyamatok digitális nyomon követése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása	P6		Z9	D1, D2, D3, D5, D6, D7	K2, K10
	Tc15 A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása	P5, P6	M8, M9	Z2, Z4, Z5, Z9, Z10, Z11, Z13	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D8	K2
	Tc16 A város, a gazdasági szféra, illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása	P5			D4, D8	

Az üzleti modell alapján a portfólió teljes tervezett beruházási igénye 121,583 milliárd Ft. A finanszírozási modell ebből 84,088 milliárd Ft vissza nem térítendő támogatással (69,2%) és 37,495 milliárd Ft kedvezményezetti önerővel (30,8%) számol. A támogatási és önerőarányok projektelemenként, négy kategória szerint kerültek meghatározásra: a TOP Plusz programtervi projekteknél és a vasútfejlesztéshez kapcsolódó beavatkozásoknál 85/15, általános tervezési feltételezésként 70/30, a jelentős megtérülési potenciállal rendelkező elemeknél (naperőmű és energiatárolás, geotermikus távhő, zöldhidrogén, iparivíz-hasznosítás, intelligens parkolás, energiamenedzsment) 50/50 arányban; a közvilágítás korszerűsítése támogatás nélkül, saját forrásból és hitelből, vagy bérleti díjas konstrukcióban valósulhat meg. A beavatkozás- és portfóliószintű arányok ezek beruházási költséggel súlyozott átlagai, ezért térnek el a kerek kategóriáktól. A modell a megtérülő elemeknél az önerő hitelből, ESCO- vagy partneri konstrukcióból történő fedezésének lehetőségével egyaránt számol, a hidrogénprojekt konstrukciója pedig a partner kiválasztását követően határozható meg. Az önerő biztosíthatóságát és az esetleges hitel visszafizetésének fedezetét ezért projektenként kell vizsgálni.

Az éves beruházási költségek ütemezése az FVS I. kötetében vizsgált 2014–2025 közötti időszak átlagos kiadásainak figyelembevételével került tervezésre. A tervezett ütemezés 2026-tal indul: a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv projektjeinél a 2026. évi költségvetés elszámolható kiadásainak ütemezése, ahol a 2025. évi zárszámadás frissebb megoszlást tartalmaz, annak adatai az irányadók; a 2025 végéig már teljesült kiadások az előző évek összesített kiadásaként szerepelnek. A támogatási szerződéssel csak részben lefedett projekteknél a programtervi allokáció fennmaradó része 2027-től a programterv zárásáig egyenletesen jelenik meg. Ezek ugyanakkor jelenleg még csak tervezett nagyságrendi összegek; a teljesítendő kiadások a projektek tényleges előrehaladása és a megvalósult kifizetések alapján kerülnek minden évben felülvizsgálatra.

A 2014–2025 közötti évi 8,2 milliárd Ft átlagos beruházási kiadáshoz viszonyítva a 2027–2030-as beruházási volumen mintegy 1,4–2,1-szeres; a csúcsév 2028-ban mintegy 17,5 milliárd Ft. Ez az összehasonlítás a tervezett fejlesztések léptékét érzékelteti. A finanszírozhatóság megítéléséhez az adott évek költségvetési mozgásterét, a meglévő kötelezettségeket, az új létesítmények működtetési igényét és az esetleges hitelek adósságszolgálatát együttesen kell értékelni. Az éves beruházási és forrásigényt a 32. táblázat mutatja be.

32. táblázat: *Éves beruházási és forrásigény 2026–2040*

M Ft	2025-ig	2026	2027	2028	2029	2030	2031–32	2033–34	2035–37	2038–40	Össz.
Prosperáló	7	1 328	2 423	2 839	1 969	1 315	1 909	1 909	0	0	13 699
Megtartó	56	1 886	3 089	3 803	1 984	1 409	1 868	1 395	0	0	15 489
Zöldülő	38	1 698	2 785	6 254	5 838	6 548	6 791	4 680	10 406	12 980	58 018
Digitális	0	669	756	816	816	816	148	148	0	0	4 168
Kiszolgáló	16	1 506	2 227	3 758	3 101	3 097	5 780	5 563	2 913	2 247	30 208
Összes CAPEX	117	7 087	11 280	17 471	13 707	13 184	16 496	13 695	13 319	15 227	121 583
ebből támogatás	99	5 423	8 585	12 459	9 276	8 514	10 933	9 394	9 035	10 370	84 088
ebből önerő	18	1 664	2 695	5 012	4 431	4 671	5 564	4 301	4 284	4 857	37 495
Önerő / átlagos éves beruházási kiadás	–	20%	33%	61%	54%	57%	34%	26%	17%	20%	

Megjegyzés: A TOP Plusz programtervi projekteknél az éves összegek a 2026. évi költségvetés, illetve a 2025. évi zárszámadás szerinti ütemezésből, a többi projektelemnél a tervezett megvalósítási időszakon belüli egyenletes költségelosztásból származnak; 2026. évi árszinten. A „2025-ig" oszlop a TOP Plusz programtervi projektek 2025 végéig teljesült, előző évek összesített kiadását mutatja.

Lehetőségek

- A finanszírozási lehetőségek bővítésének egyik feltétele a projektek megfelelő előkészítése. A 2028–2034-re ütemezett fejlesztéseknél a műszaki tartalom, a költségbecslés, a tulajdonosi és üzemeltetési viszonyok tisztázása, valamint a szükséges tervek és engedélyek előkészítése segítheti a későbbi forrásbevonást. A modellben alkalmazott támogatási arányok tervezési feltételezések; a tényleges finanszírozást az elérhető programok és felhívások alapján kell meghatározni.
- A LIFE, a Horizon Europe és az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés programjai a megfelelő tematikájú környezeti, kutatási, innovációs és demonstrációs projektelemeknél vizsgálandók. Az illeszkedést a konkrét felhívás célja, a támogatható tevékenységek, a partnerségi követelmények és a város rendelkezésére álló előkészítési kapacitás alapján kell értékelni.
- Az energiahatékonysági fejlesztéseknél a korábban bemutatott megtakarításalapú konstrukciók alkalmazhatóságát elsősorban a közvilágítás és az épületenergetika körében indokolt megvizsgálni. Az EKR keretében a hitelesített energiamegtakarítás értékesítése hozzájárulhat a beruházási költségek fedezéséhez; az ESCO/EPC konstrukcióknál a szolgáltatói díj és a megtakarítás szerződéses kapcsolata határozza meg a finanszírozást. A kezdeti sajátforrás-igény csökkentése mellett a teljes futamidő költségeit és az önkormányzatnál maradó megtakarítást is értékelni kell.
- A hidrogénprojekt, a töltőhálózat és a megosztott közlekedési szolgáltatások esetében partneri finanszírozási és üzemeltetési modellek vizsgálhatók. A hidrogénprojektnél különösen fontos a külső kereslet igazolása és a hosszú távú átvételi megállapodások előkészítése. A partneri konstrukció kiválasztásához meg kell határozni a beruházási hozzájárulásokat, a bevételi és működtetési kockázatok megosztását, valamint az önkormányzat esetleges tartós fizetési kötelezettségeit.
- A településrendezési szerződések a magánberuházásokhoz kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztési hozzájárulások biztosításában kaphatnak szerepet. Az FVS-ben jelzett mintegy 2 milliárd Ft becsült lehetőség, amelynek tényleges bevonása konkrét beruházásokhoz és megállapodásokhoz kötött. A helyi környezetvédelmi alap célzott hozzájárulását az aktuális költségvetési előirányzat és a felhasználási szabályok alapján lehet megtervezni.

Következtetés

A finanszírozási terv alapján a 2027–2030-ra koncentrálódó beruházási és sajátforrás-igény mérsékléséhez vizsgálni kell szükség esetén a projektek ütemezésének módosítását, szakaszolását és a finanszírozási lehetőségekhez igazítását. A portfólió éves felülvizsgálatakor a sürgősség és a várható hatás mellett figyelembe kell venni az előkészítettséget, a ténylegesen elérhető forrásokat, valamint a megvalósítás és működtetés költségvetési következményeit.

A bevételt vagy megtakarítást eredményező projektelemeknél indokolt összehasonlítani a támogatási, visszatérítendő és partneri finanszírozás feltételeit. A választást az igazolható pénzáramlás, a teljes finanszírozási költség és a vállalt kötelezettségek alapján kell meghozni. A kedvező társadalmi vagy környezeti hatás mellett elégtelen pénzügyi megtérülést mutató fejlesztéseknél továbbra is jelentős támogatási hozzájárulásra lehet szükség. A visszatérítendő támogatások, továbbá hitel felhasználására és kötvénykibocsátásra épülő finanszírozási konstrukciók működőképességéhez előre rögzített feltételekre és tervezhető határidőkre épülő kormányzati hozzájárulási rend, valamint kiszámítható önkormányzati bevételi és központi befizetési szabályok is szükségesek.

A projektek lehetséges finanszírozási eszközei

A projektek lehetséges finanszírozás eszközei az alábbiakban foglalhatók össze. A *3. fejezet* projektadatlapjai típusonként sorolják fel az esetlegesen kapcsolódó eszközöket. A projektadatlapok szintén az alábbi táblázat számozását követve hivatkoznak az egyes eszközökre.

A finanszírozó lehet az önkormányzat (I.), a központi költségvetés (II.), vagy az Európai Unió költségvetése (III.). A hazai önkormányzati finanszírozási rendszerben a **vissza nem térítendő támogatások** (VNT) a leginkább ismert eszközök. A hazai költségvetésből (II/2.), illetve közvetlen (III/1.) és közvetett (III/2.) EU támogatási forrásokból nyújthatók ilyen támogatások (jellemzően sikeres pályázatot követően). Kisebb hatással bír a helyi feladatellátáshoz biztosított központi költségvetési támogatás (II/1.), hiszen az fejlesztéseket csak elvétve finanszírozhat. Kevéssé használtak a hazai önkormányzati rendszerben a visszatérítendő forrásokkal (III/3.) operáló konstrukciók. Ezek különféle kölcsönök, garanciák vagy tőkefinanszírozás formájában nyújtott támogatások, amelyek általában kedvezményes feltételekkel, például a piacinál kedvezőbb kamatozással és fedezeti elvárásokkal működnek. Elsősorban vállalkozásokra fókuszálnak, de az EU gyakorlatában vannak visszatérítendő városfejlesztési támogatások (pl. Jessica program) is.

Az **önkormányzati saját bevételekből**, így az adó- (I/1.) és díjbevételekből (I/2.), az elkülönített alapokból (I/3.) és a közműfejlesztési hozzájárulásból (I/5.) más célokra el nem költött források, illetve az alacsonyabb fenntartási költségekből (pl. kisebb áramszámla a megújuló energiát termelő kapacitások telepítése után) fakadó, tervezettől kisebb kiadások maradványértéke felhasználhatóvá válik más célokra. Hasonló a helyzet a szükségtelenné váló beruházásokra félretett forrásokkal (I/6.) valamint a már meglévő infrastruktúrát részben hasznosító projektek révén képzett megtakarításokkal (I/7.) is[41]. A hazai önkormányzati alrendszerben azonban a sajátbevétel-képző képesség és – ezzel együtt – a megtakarítási képesség is visszafogottnak mondható, még az olyan nagyvárosok esetében is, mint Kecskemét.

Kecskemét városa **önkormányzati környezetvédelmi alap** működtetéséről döntött a környezetvédelmi törvény[42] a 58. §- a alapján, ahová a települési önkormányzat által véglegesen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege, az illetékes környezetvédelmi hatóság által (néhány kivételszabálytól eltekintve) a települési önkormányzat területén véglegesen kiszabott környezetvédelmi bírságok összegének harminc százaléka, a környezetterhelési díjak és az igénybevételi járulékok külön törvényben meghatározott része, a települési önkormányzat bevételeinek környezetvédelmi célokra elkülönített összege és egyéb bevételek kerülhetnek. Ezen egyéb bevételek közé (a Közgyűlés határozata alapján) be lehetne terelni olyan bevételeket is, amelyek a városi zöld átállást finanszírozhatják. A Környezetvédelmi Alap forrásainak a felhasználásról a Közgyűlés Fejlődő Város Bizottsága dönt.

[41] Példaként említhető a kecskeméti esőkert projekt, amely a Gerle utcában az esővíz elvezetésére a hagyományos szürke (beton létesítmények) helyett zöld infrastruktúrát (esőkertek, szikkasztott esővíz) alakított ki: itt kezelendő esővíz nem keletkezik, a csapadékvíz-rendszer üzemeltetése további költséggel nem jár. - Zöldinfrastruktúra Útmutató. Segédlet zöldinfrastruktúra fejlesztések tervezéséhez, megvalósításához. Miniszterelnökség, Budapest, 2024. - https://uzletem.hu/file/news/97472/file/zoldinfrastruktura-utmutato.pdf - Letöltés ideje: 2024.06.21.

[42] 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

Az önkormányzati források körében speciális kategóriaként említhetők az ún. **városfejlesztési tőkealapok** (I/4.). Ezek nem az önkormányzati költségvetésben jelennek meg, hiszen elkülönült alapkezelőnél van a forrás. Jellemzően önkormányzati tulajdonú, továbbá egyéb vállalkozásoknak juttatott tőkebefektetésekkel (vagy kvázi-sajáttőkebefektetéssel, kölcsönnel, kezességvállalással, illetve ezek ötvözetével) operálnak (651/2014/EU rendelet), de a városok fejlesztési prioritásait követik és sokszor városi tulajdonú cégeket is támogatnak, hozzájárulva ezzel a városi/várostérségi közszolgáltatások fejlődéséhez. A városfejlesztési tőkealap lényegében állami/EU és magántőke bevonásával finanszíroz megtérülő projekteket.

Kecskeméten 2020 óta működik ilyen Városfejlesztési Alap mégpedig a Pénzügyminisztériummal, mint támogatóval megkötött támogatási szerződés alapján folyósított induló tőkének köszönhetően. A tőkealap kezelését a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló **Városi Alapkezelő Zrt.** végzi. Ugyanezen alapkezelő kezeli egyébként a **Kecskemét Vállalkozásfejlesztési Alap**[43] forrásait is. A **Városfejlesztési Alap** célja a város fenntartható fejlődésének elősegítése és a városban lakók életkörülményeinek javítása egy olyan fenntartható városfejlesztést szolgáló finanszírozási modell segítségével, amely lehetőséget biztosít a Kecskemét számára fontos, pénzügyileg megtérülő fejlesztési projektek (pl. bérlakások, parkolóházak, turizmus stb.) finanszírozására. **A Városfejlesztési (és a Vállakozásfejlesztési) Alap forrásainak egy része hozzárendelhető lenne Kecskemét zöld átállási céljaihoz**, oly módon, hogy egy **elkülönített Zöld Alaprész** kerülhetne felállításra, ahol a forrásfelhasználás zöld kritériumait jelen ZFK-ban rögzített feltételrendszerek adhatnák, a tőkekihelyezés egyéb szabályai pedig az alapkezelőnél már megszokottak maradnának.

A közösségi forrásokon túl a városi zöld projekteket finanszírozhatják pénzintézetek (IV.), magánbefektetők, vállalkozások (IV/2., VI.) és magánemberek (IV/2., VII.) is.

A **zöld hitel** (IV/1.) felvétele az MNB által meghirdetett zöld tőkekövetelmény-kedvezmény program bevezetése és önkormányzatokra történő kiterjesztése óta lehetőség a hazai települések számára. A programnak köszönhetően az önkormányzatoknak is kedvezőbb kamatozású hitel felvételére van lehetőségük a meghatározott zöld projektcélok érvényesülése esetén. Ugyanakkor a fejlesztési célú piaci hitelek bevonása nemcsak a Stabilitási törvény előírásai miatt korlátozott, de a magas kamatszint mellett sem tekinthető vonzó megoldásnak.

A **zöld kötvények** (IV/2.) olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek kizárólag környezetbarát projektek és eszközök finanszírozására bocsáthatók ki. A zöld kötvények kibocsátását ZFK minősítés előzi meg, amikor egy külső minősítő szervezet validálja a zöld célokat. Elvárás a projektportfólió megtérülése, hiszen a kötvényeket és annak kamatát vissza kell fizetni a futamidő végén. Az önkormányzati kötvénykibocsátás számos előnnyel rendelkezik (gyors, hatékony, rugalmas, minimális adminisztrációs igényű, nem közbeszerzés köteles), viszont a hitelnél gyakran drágább megoldás lehet. Az önkormányzati kötvényeket jellemzően a kibocsátást levezénylő pénzintézetek jegyzik, de magánbefektetők is lehetnek a finanszírozók között. A Stabilitási törvény a kötvényben történő eladósodást is szabályozza, így az ebben rejlő lehetőség korlátozott a hazai városok, így

[43] *A Vállalkozásfejlesztési Alap célja a helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés és a munkaerő-mobilitás ösztönzése, a vállalkozóbarát gazdasági környezet erősítése, a helyi KKV-k versenypozícióinak javítása, valamint a kiemelt járműipari térségminősítésben rejlő lehetőségek kiaknázása a helyi vállalkozások visszatérítendő forrásokkal való támogatása révén.*

Kecskemét számára is. **A kötvénybevételek kezelésére azonban a városban jól működő Városi Alapkezelő Zrt. közbeiktatásával és a forrásoknak az esetlegesen felállítandó Zöld Alapba irányításával könnyen és hatékonyan megoldható feladat lenne.**

Az energetikai projektek finanszírozási modelljét képezik az **ESCO** (Energy Service Company) **szereplőkre** alapozott üzleti megközelítések (VI/3.). Az energiahatékonyság-alapú szerződések (EPC, Energy Performance Contract) esetében az energetikai beruházással elérhető energiamegtakarítás képezi a beruházási költségek visszafizetésének alapját. Akadnak példák önkormányzati épületek energiaellátásának (pl. Lajoskomárom, Sopronkövesd) vagy közvilágítás-korszerűsítési projekteknek (pl. Enying, Ózd) az ESCO-típusú finanszírozására. A modell legfontosabb eleme, hogy akár önerő nélkül is megvalósítható egy-egy beruházás, ezáltal olyan ügyfelek (ld. önkormányzatok) is részesülhetnek a magasabb energiahatékonyság előnyeiből, akik egyébként nem rendelkeznek az elégséges induló forrásokkal.

Az igazolható energiamegtakarításokat elérő projektek finanszírozási megoldása lehet az EKR, azaz az **energiahatékonysági kötelezettségi rendszer** (VI/4.), ami egy olyan piaci alapú mechanizmus, amely az energiapiac kijelölt szereplőit kötelezi arra, hogy energia értékesítésük arányában meghatározott mértékű energiamegtakarítást érjenek el a végfelhasználók körében. Mivel ezeket a megtakarításokat így vagy úgy produkálniuk kell a kötelezetteknek, ők az energiahatékonyság javítását célzó beruházások potenciális finanszírozói is egyben.

Speciális szerződéses megállapodás a **PPP-finanszírozás** (public-private partnership, VI/1.), amely általában valamilyen közfeladat ellátására irányul, s amelyet egyik oldalról egy közszereplő (esetünkben a települési önkormányzat), a másik oldalról pedig egy profitorientált szférába tartozó befektető köt egymással. Jellemzően hosszú távú megállapodásról van szó, ahol a kockázatokat megosztják egymással, a beruházási költségeket azonban többségében vagy egészében a magánberuházó állja. A konstrukció lényege, hogy a fejlesztési projektet a magánberuházó finanszírozza, aki a hosszú távú üzemeltetés során tud megtérülést elérni.

A hagyományos formákon túl – a digitalizáció előrehaladtával – felértékelődnek a közösségi (pl. **adomány** alapú) finanszírozás előnyei (VII/1.). A több kisebb hozzájárulás összegyűjtésére (kampányra) építő modell elsősorban a helyi lakosság igényeihez legközelebb álló, kisebb projekteknél lehet releváns eszköz (ld. virágosítási, faültetési kezdeményezések).

A városi zöld célok érvényesülését támogathatják olyan **magánberuházások** is, amelyek zöld indikátorok teljesülését eredményezhetik a települések számára, miközben az önkormányzatok oldaláról semmilyen finanszírozási igény nem lép fel. A zöld területek növelése megvalósulhat például úgy is, hogy egy-egy zöldítésben érdekelt beruházó a településen valósít meg fásítási programot (VI/2.), vagy úgy, hogy helyi vállalkozások[44] (VI/2.) és/vagy helyi lakosok (VII/2.) ültetik el a fákat a saját területükön.

Az EU (ETS) vagy más országok/térségek kibocsátáskereskedelmi rendszerét (V/1.) leszámítva (2003/87/EK irányelv), az ökoszisztéma-szolgáltatások kereskedelme (V.) még nem egy működő piaci szegmens. A **CO_2-kvóták** másodlagos piacán érintett szereplők gyakorta keresnek a zöldítési projektjeikhez pl. egybefüggő fásítható területeket. De létező másodlagos piaca van a szén-dioxid-kompenzációknak (Carbon Offsetting) is, tehát zöld projektekkel (utófinanszírozásra) itt is meg lehet

[44] *Akár a zöldfelületi tanúsítványban érintettek.*

jelenni. A szén-dioxid-kompenzációba olyan, a CO_2-kibocsátás kompenzálását biztosító tanúsított projektek kerülhetnek be, amelyek elkerülik vagy eltávolítják a CO_2-t a légkörből. Ezek a tanúsított projektek keletkeztethetnek szén-dioxid krediteket. A **szén-dioxid-kredit** lényegében egy tonna CO_2-t jelent, amelyet elkerültek vagy eltávolítottak a légkörből egy-egy tanúsított projekt segítségével. A kompenzálásban érdekeltek itt is azok az CO_2-kvótakereskedelemben érintett szereplők, amelyek a saját kvótájukon felül bocsátanak ki CO_2-t. Ezek a szereplők megvásárolhatják az egyes krediteket, kivonva ezzel azokat a másodlagos önkéntes széndioxid-piacról.

Bár a számszerűsítés itt mindenképpen nehezebb, az ökoszisztéma szolgáltatást nyújtó (V.) zöld projektek egyértelmű „hasznokat" hozhatnak akár a zöld indikátorok, akár a javuló életkörülmények (faültetés nyomán kedvezőbb mikroklíma, kisebb hőstressz az ott lakók számára), akár a növekvő vagyonérték (egy erdő vagyonértéke hosszú évtizedeken keresztül nő, a fákkal védett területen lévő ingatlanok értéke nő stb.) dimenziójában. A zöld projektek megtérülésének számításakor (NPV, nettó jelenérték) éppen ezért be lehetne kalkulálni olyan hozamokat is, mint például a **rekreációs érték, a kármegelőzési képesség értéke, a pótlólagos beruházások elkerülése vagy a helyi gazdaság fejlődése**[45].

***33. táblázat:**: A városi projektek lehetséges finanszírozási módjai*

Finanszírozó	Forrás	Finanszírozási módok
I. Önkormányzati költségvetés vagy elkülönített tőkealap	I/1. Adók	Helyiadó-bevételek
	I/2. Díjbevételek	Bérleti díjak (épületek), szolgáltatási díjak (parkolás, vízdíj stb.)
	I/3. Elkülönített alapok	Elkülönített finanszírozást nyújtó célalapok (pl. Zöld Alap, Környezetvédelmi Alap)
	I/4. Tőkelap	Az önkormányzat forrásából (támogatás vagy egyéb forrás segítségével) felállított tőkealap[46]
	I/5. Fejlesztési hozzájárulások	Közműfejlesztési hozzájárulás (csak önkormányzati tulajdonú közműveknél és csak az adott közmű fejlesztésére használható)
	I/6. Kiváltott beruházások „hozamai"	Meg nem épült (kiváltott) infrastruktúra/beruházás kiadásainak megtakarítása (nem kell beruházás, mert nincs rá szükség)
	I/7. Erőforrás-felhasználás hatékonyságából származó hasznok	Meglévő infrastruktúra hasznosítása miatt kieső beruházási igény (pl. tetőre helyezett napelemnél nem kell területet vásárolni; meglévő épület felújítása új építése helyett stb.)
II. Központi költségvetés	II./1. Működtetési támogatás	Fenntartás állami támogatása (fejlesztéseket minimálisan finanszírozhat csak, például zöldfelület-gazdálkodásnál az ültetvénytelepítést igen)
	II/2. Fejlesztési támogatások	Elnyert fejlesztési pályázatok (projektcélokhoz kötött források, jellemzően vissza nem térítendő támogatások formájában)
III. EU költségvetés	III/1. Közvetlen EU-s VNT támogatások	Fejlesztési pályázatok (pl. Horizon Europe, LIFE, Digital Europe Programme, Connecting Europe Facility, Interreg stb.)
	III/2. Közvetett EU-s, VNT támogatások	TOP Plusz, KEHOP Plusz; DIMOP Plusz; egyéb OP-k
	III/3. Visszatérítendő közvetlen EU-s támogatások	Megtérüléssel bíró projekteket finanszírozó eszközök (pl. hitel, tőke, garancia), amelyek a futamidő végén visszakerülnek a forrás biztosítójához

[45] *Zöldinfrastruktúra Útmutató. Segédlet zöldinfrastruktúra fejlesztések tervezéséhez, megvalósításához. Miniszterelnökség, Budapest, 2024. - https://uzletem.hu/file/news/97472/file/zoldinfrastruktura-utmutato.pdf - Letöltés ideje: 2024.06.21.*

[46] *A városfejlesztési alap konstrukcióhoz az EU szabályok szerint 30% magántőke is szükséges, amit lehet akár projekt alapon is biztosítani.*

Finanszírozó	Forrás	Finanszírozási módok
IV. Hitel folyósítója/kötvény finanszírozója	IV/1. Hitelek	Zöld hitel felvétele
	IV/2. Kötvények	Zöld kötvény kibocsátása
V. Ökoszisztéma-szolgáltatás „kereskedelemben” részt vevők	V/1 ETS - Kibocsátáskereskedelem	Pl. szén-dioxid megkötő képesség (zöld tető, fásítható terület stb.) „értékesítéséből” származó bevételek
	V/2 Egyéb ökoszisztéma-szolgáltatás hasznosítható hozamai	Pl. energiakitettség csökkenéséből, zöldebb településből, kellemesebb mikroklímából vagy az alkalmazkodóbb épületekből, infrastruktúrából fakadó hasznok (árvizek kisebb kockázata)
VI. Magántőke	VI/1. PPP konstrukció (koncesszió)	PPP-ben / CO_2 kvótakereskedelemben érintettek beruházásai (a kivitelezést és a működtetést is a beruházók végzik)
	VI/2. Saját fejlesztések	Magántőke magáncélú beruházásai közösségi externális hasznokkal (pl. mezőgazdasági területen erdősáv telepítése)
	VI/3. ESCO finanszírozás	Megtérüléssel számoló (energiahatékonysági vagy megújuló energetikai) beruházások/beruházási elemek finanszírozása
	VI/4. EKR kötelezettek befektetései	Az EKR-kötelezettek által finanszírozott energiahatékonysági beruházások
	VI/5. Tőkealapok	Tőkealapok (pl. ingatlanalapok) által társfinanszírozott fejlesztések
VII. Helyi közösség tagjai	VII/1. Adományalapú közösségi finanszírozás	A helyi közösség tagjai adomány formájában ajánlanak fel összegeket (esetleg saját kapacitást, alapanyagot stb.) egy közösségi cél (pl. parkosítás, virágosítási program) érdekében
	VII/2. Saját fejlesztések	Magánemberek magáncélú beruházásai közösségi externális hasznokkal (pl. esővízgyűjtő, esőkert létesítése otthon)

Forrás: Mezei 2024[47] alapján saját szerkesztés

A portfóliók pénzügyi, környezeti és társadalmi értékelése

Prosperáló portfólió

A 13 699 M Ft megvalósítási költségű portfólió éves működési költsége 357,0 M Ft, bevétele és megtakarítása 142,2 M Ft. Az éves nettó pénzügyi eredmény −214,8 M Ft, így a portfólió egésze a modellben pénzügyileg nem térül meg. Bevételt vagy megtakarítást a P2 (aktív turisztikai létesítmény üzemeltetői bevételei), a P5 (co-working, gazdaságfejlesztési iroda) és a P6 (szürkevíz-hasznosítás, hibridbusz akkumulátorok másodlagos felhasználása) beavatkozás egyes elemei eredményeznek. A portfólió pénzügyi hozama közvetett – az iparűzésiadó-alap bővülésében és a munkahelyteremtésben jelentkezik –, ezért a gazdasági hatások (betelepülés, foglalkoztatás) monitorozása kiemelt. Ennek önkormányzati bevételi hatását a modell ugyanakkor nem számszerűsíti.

A becsült társadalmi haszon 966 M Ft/év, amely **foglalkoztatási, egészségi, rekreációs és időmegtakarítási hatásokból** származik. A számszerűsített környezeti hatás 150 t CO_2e/év kibocsátáscsökkentés, továbbá a dekantáltvíz-hasznosítás révén évi 157 ezer m³ ivóvíz kiváltása.

A pénzügyi, környezeti és társadalmi eredményt együtt mérő diszkontált nettó fenntarthatósági érték (DNSV) a portfólióban kevéssel 1 alatt marad: a 26 éves élettartam alatt a becsült hasznok jelenértéke

[47] *Mezei, C. (2024) „Zöld finanszírozási keretrendszer kidolgozása a hazai települési önkormányzatok számára”, Tér és Társadalom, 38(3), o. 57–77. doi: 10.17649/TET.38.3.3585.*

a negatív működési egyenleggel együtt sem fedezi teljes egészében a beruházási költséget. Ennek oka, hogy a turisztikai, rekreációs és útfejlesztési beavatkozások működtetése tartós költséggel jár, gazdasági hatásuk pedig nagyrészt közvetett, a modellben nem számszerűsített adó- és foglalkoztatási hatásként jelentkezik. A mutató javítása a turisztikai és piaci elemek bevételtermelő képességének kiaknázásával érhető el.

Megtartó portfólió

A portfólió megvalósítási költsége 15 489 M Ft. Az éves működési költség 256,0 M Ft, ebből a lakásügynökség működtetésének becsült költsége – amely a szervezet személyi, rezsi- és egyéb működési költségei mellett a program keretében nyújtott lakhatási támogatásokat is tartalmazza – 100 M Ft; a további működési költség az új létesítményekhez (a kadafalvi közösségi színtér, a 32 lakásos társasház) és a bővülő egészségügyi, szociális és gyermekellátási szolgáltatásokhoz kapcsolódik, a meglévő intézmények felújítása többlet-működési költséggel nem jár. A bérleti és jegybevételek, valamint az intézményi energiamegtakarítások együttesen 100,1 M Ft/évet tesznek ki, így az éves nettó pénzügyi eredmény −156,0 M Ft. **A portfólió működtetése a modellben folyamatos finanszírozási igényt jelent az érintett önkormányzati és intézményi szereplőknél**.

A becsült társadalmi haszon 1 418 M Ft/év; a társadalmi és klímahasznok diszkontált értéke a beruházási költség mintegy 1,4-szerese. A becslés **a kulturális részvételre, az oktatási eredményekre, a hozzátartozók és programrésztvevők munkavállalási lehetőségeire, valamint a lakhatási költségek mérséklésére** épül. Az oktatási hatásnál például 80 000 Ft/tanuló/év fajlagos érték, a foglalkoztatási hatásnál 5 M Ft/munkahely/év és 2–10%-os érintettségi arány szerepel. A modellben számszerűsített, előzetes, becsült kibocsátáscsökkentés 149 t CO_2e/év az intézmény- és bérlakás-felújításoknak köszönhetően.

A pénzügyi eredményt is magában foglaló DNSV 1 fölött van: a becsült társadalmi érték a negatív működési egyenleg mellett is meghaladja a beruházási költséget. Az eredmény ugyanakkor érzékeny a célcsoportok létszámára és a feltételezett foglalkoztatási hatásokra; a részletes projekttervek és intézményi adatok pontosítják e becslések alapját.

Zöldülő portfólió

Az 58 018 M Ft megvalósítási költségű Zöldülő portfólió éves nettó pénzügyi eredménye a modellben 1 105 M Ft. Ennek **fő forrásai a naperőmű, a geotermikus távhő, a hidrogén saját felhasználásához rendelt eredmény és az energiahatékonysági megtakarítások**. A hidrogénüzem hozzájárulása feltételes: a számítás azt feltételezi, hogy a saját felhasználáson felüli termelés értékesítése legalább annak működési költségét fedezi.

A portfólió egésze a 20 éves élettartam alatt pénzügyileg nem térül meg: a nettó eredmény diszkontált értéke a beruházási költség mintegy ötödét fedezi. Az egyes energetikai elemek teljesítménye kedvezőbb: a naperőmű és a geotermikus távhő egyszerű megtérülése mintegy 8 év, és a modellben pénzügyi diszkontálással is pozitív az NPV-jük. A közvilágítás 13,9 éves egyszerű megtérülése az élettartamon belül marad, diszkontált NPV-je azonban negatív. A buszflotta és a természetalapú vízmegtartási fejlesztések nagy beruházási tételek, amelyekhez a modell nem, illetve csak kis mértékben rendel közvetlen pénzügyi bevételt vagy megtakarítást. A buszflotta éves többlet-üzemeltetési költségét a modell óvatosan, 100 M Ft-tal, a flottamegújítás pénzügyi hatását évi 50 M Ft megtakarítással veszi

figyelembe: a karbantartási igény a dízelüzeműnél kisebb lehet, az üzemanyagcellák időszakos felújítása és a hidrogén ára azonban a portfólió jelentős költségkockázata.

A fő környezeti mutató 17 320 t CO_2e/év tervezett kibocsátáscsökkentés, amelynek számított pénzbeli haszna 540,4 M Ft/év. A további becsült társadalmi haszon 1 441 M Ft/év, többek között levegőminőségi, zajcsökkentési, háztartási energiamegtakarítási, rekreációs és vízbiztonsági hatásokból. A társadalmi és klímahasznok diszkontált értéke nem éri el a beruházási költséget, és a pénzügyi eredménnyel együtt számított DNSV is 1 alatt marad: a nagy értékű buszflotta- és vízmegtartási beruházások hasznai a modellben csak részben számszerűsíthetők. A klímavédelmi teljesítményt a pénzbeli mutatók mellett a kibocsátáscsökkentés fizikai mértéke és az alkalmazkodási hatások jellemzik.

A tervezett önerő a CAPEX 37,3%-át, mintegy 21,7 milliárd Ft-ot teszi ki; aránya a jelentős megtérülési potenciállal rendelkező energetikai elemek 50%-os, valamint a közvilágítás teljes önerős finanszírozása miatt magasabb a többi portfólióénál. Az egyes energetikai elemek pozitív eredménye kedvező alapot adhat ahhoz, hogy az önerő visszatérítendő vagy partneri finanszírozásból is fedezhető legyen; a ténylegesen törlesztésre fordítható összeg a működtetés, a pótlások és a szerződéses feltételek függvénye.

Digitális portfólió

A portfólió megvalósítási költsége 4 168 M Ft, éves működési költsége 70,3 M Ft. Az energiamenedzsmenthez és az e-ügyintézéshez rendelt megtakarítás 97,9 M Ft/év, a parkolási többletbevétel 55,4 M Ft/év; az éves nettó pénzügyi eredmény így 83,0 M Ft. A parkolási bevételnövekmény a megtakarítási fő KPI-tól elkülönülő pénzügyi eredmény. A számított eredmény a nyolcéves élettartam alatt a teljes beruházási költségnek csak kisebb részét fedezi.

A D3 intelligens parkolási rendszer egyszerű megtérülése 7,1 év, de a diszkontált megtérülése 10,5 év, így a nyolcéves élettartamon belül pénzügyi diszkontálással nem térül meg. A D5 beavatkozás egyszerű megtérülése 4,4 év, és diszkontálva is az élettartamon belül, 5,6 év alatt térül meg. E beavatkozás pénzügyi eredményét az energiamenedzsment elemei adják; a szenzorhálózat és az adatközpont önálló bevétellel vagy megtakarítással nem szerepel.

Az energiamenedzsment a modellben az alapul vett önkormányzati energiafogyasztás 4%-os csökkentésével 434 t CO_2e/év kibocsátáscsökkentést eredményez. A becsült társadalmi haszon 426 M Ft/év, főként lakossági időnyereségből, digitális kompetenciákból és közösségi hozzáférésből. A társadalmi és klímahasznok diszkontált értéke nem éri el a beruházási költséget, a pénzügyi eredménnyel együtt azonban megközelíti azt; ebben a digitális eszközök rövid, nyolcéves élettartama is szerepet játszik. Az IT-szolgáltatások későbbi összehangolásából további megtakarítás származhat; ezt a modell a már beszámított e-ügyintézési megtakarításon felül egyelőre nem számszerűsíti.

Kiszolgáló portfólió

A portfólió megvalósítási költsége 30 208 M Ft, éves többlet-működési költsége 535,7 M Ft. Közvetlen bevétel és megtakarítás a modellben nem szerepel, ezért a portfólió pénzügyi eredménye negatív. A közlekedési és közterületi infrastruktúra létrehozása mellett annak fenntartása is tartós finanszírozási igényt jelent.

A **becsült társadalmi haszon 3 712 M Ft/év**, az öt portfólió közül a legmagasabb. **Az érték elsősorban időnyereségből, egészséghatásból és balesetmegelőzésből származik**. A 25 éves élettartam alatt a diszkontált társadalmi haszon a beruházási költség mintegy 2,1-szerese, és a pénzügyi egyenleget is tartalmazó DNSV is itt a legmagasabb. A meglévő utak felújításánál (a Nagykörút és a burkolatfelújítási program nagyobb elemei) a társadalmi haszon mérsékeltebb, mint az új hálózati kapcsolatoknál, mivel a meglévő kapcsolat minőségének javításából származik. Ezek becsült társadalmi hasznok, a működtetés pénzügyi fedezetét külön források biztosítják.

A kerékpáros és közösségi közlekedési fejlesztések módváltási és kibocsátási hatásához a modell jelenleg nem rendel számszerű ÜHG-csökkentést. A forgalmi és utazási adatok, valamint a közlekedési módok részarányának változása adhat alapot e hatások későbbi becsléséhez; a D2 adatgyűjtési fejlesztése javítja ennek feltételeit.

6.3 Fenntartható üzemeltetés

Amint azt fentebb kifejtettük, a fejlesztési programokon keresztüli forrásgenerálás és megvalósítás önmagában nem oldja meg a városi problémákat. Ehhez az kell, hogy a beruházások eredményeként létrejövő létesítmények üzemelése során, ténylegesen teljesülnek az elvárt eredmények és hatások (megvalósuló indikátorvállalások, megtérülő beruházások, multiplikátor hatások, társadalmi elégedettség).

Az önkormányzati EU-projektek fejlődési útja arra figyelmeztet, hogy a **felújítások, új építések nem feltétlenül járnak költségcsökkenéssel**, sőt. Az önkormányzat működési kiadásaiban az átszervezések, racionalizációk, folyamat és energetikai optimalizációk nagyobb hatásúak, nagyobb súllyal estek latba az elmúlt években, mint az intézményfejlesztések-és felújítások „beton és acél" természetű projektjei.

Ez a tény arra figyelmeztet, hogy a következő időszakban a hangsúlyt a **reálisan tervezett** (intézményi funkciót, méretet együtt figyelembe vevő)**, közvetlen megtakarítással járó**, például energetikai, szolgáltatásfejlesztési, működési optimalizációt eredményező, illetve a hosszú távú élhetőséget és egészséges környezetet biztosító „zöld" projektekre kell helyezni. Ehhez viszont olyan megoldások (pl. speciális energiaközösségek, innovatív finanszírozási megoldások, szabályozási környezet megváltoztatása, ösztönzők alkalmazása) szükségesek, ahol a megtakarítás költségvetési eredménye közvetlenül (vagy közvetve, pl. az intézményi kiadások csökkenésében) jelenik meg a városi költségvetésben. Ehhez felmerül egy **„racionalizációs keret" (céltartalék)** bevezetése a költségvetésbe, ami kvázi **belső pályázattal választja ki** a legsikeresebbnek mutatkozó intézményi projekteket. Ezek az eljárások értelemszerűen kiterjeszthetőek az önkormányzati tulajdonú vállalatokra is, a támogatás halmozódás kockázatának vizsgálata mellett.

A **fenntarthatóság** kérdéseinek háttérbe szorulása azonnal **felvet életminőségi problémákat**; amikor egy beruházás nem teljesít például kibocsátás csökkentési elvárásokat, vagy nem válnak be kapacitás-bővüléssel kapcsolatos várakozások. Ezért javasolt olyan, akár externális elemeket is felvenni a projektértékelést és minősítést segítő indikátorok közé, amelyek a városi léptékű fenntarthatóságot segítik (ld. környezeti- és társadalmi hasznok). Ezek néha nem magától értetődőek és a közvetlen pénzügyi ráfordításokkal nem egyenlő „keménységgel" és konkrétsággal jelennek meg a tervezési folyamatban. De ha ezen elvárt (akár externális) hatások a pénz nyelvére fordíthatóak, úgy már sokkal könnyebb fókuszálni a fenntarthatósági követelményekre. Néhány példa a fenntarthatóság életminőségi elemeinek egzakttá tételére:

városi lakásprogram	> napi ingázások számának csökkenése, > kibocsátott ÜHG gázok mértékének csökkenése, > szociális kiadások csökkenése
közlekedésfejlesztési projektek	> összes megnyert időmegtakarítás és megváltozott időmérleg (mire fordították az érintettek a megnyert időmennyiséget?) > közlekedési balesetek változása – munkában töltött napok száma, táppénzen töltött napok száma
intézményfejlesztési projektek	> alkalmazottak által táppénzen töltött napok száma > munkában töltött napok száma

Összefoglalva megállapítható, hogy az önkormányzat pénzügyi fenntarthatósága olyan szempont, ami nélkül megalapozott döntést nehezen lehet hozni a megvalósítandó projektek kiválasztása során. Ahogy a finanszírozási tervnél, úgy a fenntarthatóság vizsgálatakor is projektenként szükséges felmérni az üzemeltetés során felmerülő költségeket, esetleges bevételeket. Ezen lehetőségek hiányában, már a projekttervezés kezdeti fázisában is, akár csak szövegesen szükséges jelezni, hogy milyen irányba lehet gondolkodni a konkrét projekt fejlesztése során.

A fenntarthatósági vizsgálatnál az alábbi szempontokat kell elsődlegesen számításba venni projektenként:

- Időtáv meghatározása: a megvalósítás időtartamát követően években meghatározott fenntartási időszak. (Várhatóan mekkora a kötelező időtartam – mekkora a megtérüléshez szükséges időtartam?).
- Bevételek: a bevételgeneráló képesség.

  Ezt kiemelten vizsgálandó a finanszírozási mix kialakítása során. Fontos szerepe van a finanszírozási mód megválasztásánál.

- Költségek: a felmerülő fenntartási költségek nevesítése.

  A projektek jelen kidolgozottságánál a fenntartási költségekre nem lehet pontos becslést adni. Ahogyan az korábban bemutatásra került a beavatkozások / projektek többsége a bevételt nem termelő kategóriába esik. Ezért különösen fontos a jövőben felmerülő fenntartási költségek becslése. A projektportfólió megvalósításánál erre kiemelten figyelni szükséges.

- Externáliák: a projekt hatásai által kiváltott közvetett negatív vagy pozitív társadalmi/gazdasági/környezeti hatások.

  Ezeket külön nem számszerűsítettük, mert a pénzügyi finanszírozási kérdésekre fókuszáltunk a jelen anyagban. A bevételt nem termelő projekteknél, a támogatások elnyeréséhez, kiemelt szereppel bír majd ezek számszerűsítése (például CBA elemzések részeként). A projektek jelenlegi kidolgozottsági szintjénél ezek számszerűsítése nem lehetséges.

- A projekt esetleges későbbi értékesítésének lehetősége.

  Egyes fejlesztési eredményeknél ez releváns tényező lesz, javítva a pénzügyi fenntarthatóságot. A projektek jelenlegi kidolgozottsági szintjénél ezek számszerűsítése nem lehetséges.

Kecskeméten a városi szolgáltatások működtetése hibrid modellben történik: a Polgármesteri Hivatal szakmai szervezeti egységei (pl. Fejlesztéspolitikai Iroda, Mérnöki Iroda) a megrendelői, a 100%-os vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok (Kecskeméti Városüzemeltetési NKft., KeKo Kft., BÁCSVÍZ Zrt., Termostar Kft., Hírös Sport NKft. stb.) és az intézmények az üzemeltetői szerepet töltik be, közfeladat-ellátási és közszolgáltatási szerződések keretében. A fejlesztések fenntartható működtetése beavatkozásonként eltérő szervezeti és finanszírozási megoldást igényel. A jövőbeni projektek esetében a konkrét üzemeltetői felelősséget és a szerződéses kereteket a projekt-előkészítés során, a létrejövő eszközök és szolgáltatások tulajdonosi, kezelői és használati viszonyai alapján szükséges meghatározni.

A modell a fejlesztések teljes megvalósulását követő működési állapotra évi 1 978 M Ft üzemeltetési költséggel (OPEX), valamint összesen 2 259 M Ft bevétellel és megtakarítással számol. Portfóliószinten a bevételek és megtakarítások a Prosperáló dimenzióban évi 215 M Ft-tal, a Megtartó dimenzióban 156 M Ft-tal, a Kiszolgáló dimenzióban 536 M Ft-tal maradnak el az üzemeltetési költségektől. A Zöldülő és

Digitális portfólióban a számított egyenleg pozitív. A részletes számításokat lásd az FVS részeként elkészült Kecskemét Megyei Jogú Város Üzleti Modell és Finanszírozási Terv című dokumentumában.

A pozitív portfóliószintű egyenleg önmagában nem biztosítja valamennyi beavatkozás működtetésének fedezetét. A megtakarítások és bevételek különböző szervezeteknél jelentkezhetnek, ezért felhasználhatóságukat, illetve az üzemeltetési költségekhez rendelésüket projektenként szükséges tisztázni. Az OPEX a beruházás kapcsán felmerülő éves többlet-működési és karbantartási költséget jelenti: új létesítménynél a teljes működtetést, meglévő létesítmény felújításánál a többletköltséget. Becslése a város OPEX-táblájának egységárain és méretkategóriáin alapul, amelyet a jelentős tételeknél üzemeltetői becslés vagy a beruházási költséggel arányos működési költség egészít ki. Az eszközök pótlását és időszakos cseréjét becsült élettartamuk szerint szükséges a projektek előkészítése során megtervezni.

Prosperáló portfólió

- **Üzemeltetési struktúra:** Decentralizált, projektgazdánkénti üzemeltetés: a turisztikai és rekreációs létesítményeket a KEFAG Zrt., a Kecskeméti Vadaskert és a Hírös Sport NKft., az önkormányzati utakat a Kecskeméti Városüzemeltetési NKft. és a Magyar Közút NZrt., a víziközmű-rendszert a BÁCSVÍZ Zrt. működteti.
- **Szerződéses keretek:** Üzemeltetés az érintett szervezetek feladatellátási, közfeladat-ellátási és szolgáltatási szerződései alapján; a co-working terek és a piacterület bérletbe adható; a szürkevíz-rendszernél ipari partnerrel kötött szolgáltatási szerződés.
- **A működtetés finanszírozása:** Önkormányzati költségvetés (útfenntartás, zöldfelület), díj- és bérleti bevételek (co-working, piacterület), iparivíz-díj; a gazdaságfejlesztési iroda működési költsége saját forrásból.

Megtartó portfólió

- **Üzemeltetési struktúra:** Decentralizált, intézményi szintű üzemeltetés az intézményfenntartók (önkormányzati intézmények, Tankerületi Központ, ESZII) keretében; a bérlakásállomány kezelését a közvetett önkormányzati tulajdonú Kecskeméti Lakásmenedzsment Kft. látja el; a lakásügynökség-modell további feladatainak szervezeti és működtetési kereteit a modell kialakítása során szükséges meghatározni.
- **Szerződéses keretek:** Saját üzemeltetés (intézményi költségvetés); a lakásügynökség szolgáltatási szerződéssel; a megosztott kerékpárrendszer szolgáltatási szerződéssel.
- **A működtetés finanszírozása:** Állami feladatfinanszírozás és önkormányzati kiegészítés, térítési díjak, bérleti díjak; a lakásügynökség működése saját forrásból és – a támogatható programfeladatokhoz kapcsolódóan – ESZA+ támogatásból.

Zöldülő portfólió

- **Üzemeltetési struktúra:** Hibrid modell: a helyi autóbusz-közlekedést a Kecskeméti Közlekedési Központ Kft. szervezi, a szolgáltatói üzemeltetést a szerződés szerinti szolgáltató végzi. A távhő-, víziközmű- és városüzemeltetési rendszerek működtetése az illetékes szakosodott társaságokhoz (Termostar Kft., Bácsvíz Zrt., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft.) az épületenergetikai elemek működtetése az érintett intézményekhez és üzemeltetőkhöz kapcsolódik.

- **Szerződéses keretek:** Közszolgáltatási szerződés (KeKo – helyi közlekedés), víziközmű-bérleti és -üzemeltetési szerződés (BÁCSVÍZ), hőszolgáltatás (Termostar); ESCO/EPC konstrukció a közvilágításban és az épületenergetikában vizsgálandó modell; a hidrogénüzemnél ipari partner.
- **A működtetés finanszírozása:** Energiaköltség- és üzemanyag-megtakarítások, szolgáltatási bevételek, valamint önkormányzati és üzemeltetői források. A zöldfelület-fenntartás saját forrásból tervezett. A naperőmű és a geotermikus rendszer esetében a modellben becsült energiaköltség-megtakarítások és bevételek hozzájárulhatnak az üzemeltetés fedezetéhez. Az EKR-bevételek kiegészítő forrásként, a víziközmű-bérleti díjak pedig az érintett szerződések szerinti felhasználással vehetők figyelembe.

Digitális portfólió

- **Üzemeltetési struktúra:** Tervezett központi modell: a városi IT-szolgáltató szervezet üzemelteti az adatközpontot, a monitoring- és energiamenedzsment-rendszereket és az e-ügyintézési platformot; a parkolási rendszert a Városrendészet működteti.
- **Szerződéses keretek:** Saját üzemeltetés a városi IT-szolgáltató szervezeten keresztül, a cégcsoport felé belső szolgáltatási megállapodásokkal; eszközüzemeltetés és szoftvertámogatás közbeszerzéssel, szolgáltatási szerződéssel.
- **A működtetés finanszírozása:** IT-költségvetés, a cégcsoport szolgáltatási díjai, energiamegtakarítás és parkolási többletbevétel; a pótlási CAPEX tervezése az egyes eszközök és rendszerek modellben alkalmazott élettartama alapján szükséges.

Kiszolgáló portfólió

- **Üzemeltetési struktúra:** Központi modell: az úthálózat és a kerékpáros infrastruktúra fenntartója a Városüzemeltetési NKft. (a főutakon a Magyar Közút NZrt.), a közösségi közlekedést a KeKo szervezi, a vasúti és a távolsági buszokat kiszolgáló létesítményeket a MÁV-csoport üzemelteti.
- **Szerződéses keretek:** Közfeladat-ellátási szerződés (Városüzemeltetés), közszolgáltatási szerződés (KeKo – szolgáltató), állami üzemeltetés (MÁV, Magyar Közút); a burkolat- és hálózatfejlesztés kivitelezése közbeszerzéssel.
- **A működtetés finanszírozása:** Önkormányzati útfenntartási keret, a KeKo közszolgáltatási kompenzációja és jegybevétele; állami források.

6.4 Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése

Az FVS-ben nevesített projektötletek generálása, kiválasztása, tervezése, fejlesztése és elindítása, valamint megvalósítása igényli a szükséges szervezeti, irányítási és partnerségi rendszerek átgondolt kialakítását és működtetését.

A projektek generálásában a város minden intézménye, szervezete és vállalkozása érdekelt. Az önkormányzati kezdeményezések esetében a projektfejlesztéssel kapcsolatos irányítási feladatokat a Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában a projektek vezetéséért és végrehajtásáért felelős **Fejlesztéspolitikai Iroda** látná el. A szakterületi tartalom kidolgozásában és a megvalósításban az érintett hivatali szervezeti egységek, intézmények, önkormányzati társaságok és külső projektgazdák vesznek részt. Emellett a különböző szakterületek fejlesztési tevékenysége során projektek szakmai megvalósításába bevonásra kerülnek a Polgármesteri Hivatal adott feladat ellátásáért felelős szervezeti

egységei (pl. Várostervezési Osztály, Közszolgáltatás-szervezési és Környezetvédelmi Osztály, Közterületfenntartási és Beruházási Osztály, Társadalompolitikai Osztály), szakemberei (pl. főkertész-főtájépítész, főépítész), és speciális szakértői (energetikai referens, mobilitási szakértő, zöld- és digitális átállási referens), továbbá az önkormányzat többségi, illetve 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságai is. A pályázatok elszámolásáért a **Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda Pénzügyi Osztálya** felel. Az önkormányzati projektek esetében a Fejlesztéspolitikai Iroda alá tartozó **Pályázati és Közbeszerzési Osztály** vagy a **Projektkoordinációs Osztály** által kijelölt felelős/projektvezető feladata a különféle potenciális külső-belső szereplőkkel való egyeztetés lefolytatása és a végső projektötlet kidolgozása. Ehhez a projektvezetőnek gyakran az önkormányzati intézményekkel, az önkormányzati tulajdonú cégekkel, a polgármesteri hivatal más szervezeti egységeivel, de olykor külsős szereplőkkel (pl. egy önkormányzati ingatlan bérlőjével vagy egy önkormányzati tulajdonú céggel, illetve intézménnyel) kell szorosan együttműködnie, és így kell a tervezett projekt minden részletét aprólékosan felépítenie.

6.4.1 Ellátandó funkciók

A következő táblázatok a javasolt feladatmegosztást mutatják be. A portfóliómenedzseri szerepek, a zöld átállási referens és a digitális átállási koordinátor kijelölése, valamint a kapcsolódó munkacsoportok működési rendje a modell bevezetésének része. A feladatellátás személyi feltételeit a szerepkörökhöz rendelt szakmai kapacitás és munkaidő biztosítja.

A portfóliók közös vezetői felügyeletét a javasolt modellben a Fejlődő Város Bizottság látja el, a feladatkörük szerint érintett további bizottságok közreműködésével. A működés stratégiai és pénzügyi alapját a Közgyűlés által elfogadott fejlesztési dokumentumok, programok és költségvetés adják. E kereteken belül az egyes projektek, programok és beavatkozások előkészítésének vagy megvalósításának megindításáról a Közgyűlés, illetve az általa felhatalmazott bizottság dönthet, a felhatalmazásban meghatározott feltételek és értékhatárok szerint.

34. táblázat: *A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Prosperáló portfólió*

Funkciók	Prosperáló dimenzió
Projektportfólió menedzser, menedzsment team	Portfóliómenedzsment: KMJV Polgármesteri Hivatala Fejlesztéspolitikai Iroda, az öt portfólió közös koordinációjával. Portfóliómenedzser: a Prosperáló portfólió követésére és koordinációjára kijelölésre kerülő, stratégiai tervezési, projektfejlesztési, illetve projektmenedzsment tapasztalattal rendelkező munkatárs. A gazdaságfejlesztési szakmai hátteret a menedzsment team és a szakterületi partnerek, közreműködése biztosítja. Menedzsment team: Fejlesztéspolitikai Iroda, városfejlesztő tárasaság, valamint az érintett fejlesztéseknél a polgármesteri hivatal további szervezeti egységei.
Projektgazdák és felelős szervezeti egységek	Fejlesztéspolitikai Iroda; Mérnöki Iroda; Kecskeméti Közlekedési Központ Kft.; BÁCSVÍZ Zrt.; Közlekedési és Beruházási Minisztérium az érintett állami fejlesztéseknél. Szakmai és megvalósítási partnerek: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., KEFAG Zrt., Kiskunsági Nemzeti Park, Kecskeméti Vadaskert Nonprofit Kft., Kecskeméti Hírös Sport Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Magyar Közút Nonprofit Zrt., MÁV-

	csoport., valamint az érintett helyi termelők, vállalkozások, turisztikai szolgáltatók, közműszolgáltatók, hulladékgazdálkodási és technológiai szereplők.
A portfólióért vezetői szinten felelős minimum 3 fős testület	Fejlődő Város Bizottság, a Közgyűlés hétfős állandó bizottsága
Döntéshozatali struktúra	Közgyűlés: a stratégiai, program- és költségvetési keretek elfogadása, valamint a hatáskörébe tartozó projekt- és finanszírozási döntések. Fejlődő Város Bizottság: szakmai véleményezés, priorizálási és megvalósítási javaslatok, portfólió-felülvizsgálat; közgyűlési felhatalmazás alapján az egyes projektek, programok és beavatkozások megindításáról szóló döntések. Gazdálkodó Város Bizottság: a pénzügyi és vagyongazdálkodási kérdések tárgyalása, a hatáskörébe tartozó döntések meghozatala. Polgármester és a gazdaságfejlesztésért felelős alpolgármester: vezetői koordináció, a döntések előkészítésének és végrehajtásának támogatása.
Stakeholder fórumok, lakossági konzultációk	Ipari-szakmai egyeztetések; kamarai és vállalkozói fórumok; helyi termelőkkel és turisztikai szolgáltatókkal folytatott egyeztetések; Városrészi Partnerségi Fórumok; Civil Kerekasztal; az érintett fejlesztésekhez kapcsolódó célzott lakossági konzultációk; közmeghallgatás.

35. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Megtartó portfólió

Funkciók	Megtartó dimenzió
Projektportfólió menedzser, menedzsment team	Portfóliómenedzsment: KMJV Polgármesteri Hivatala Fejlesztéspolitikai Iroda, az öt portfólió közös koordinációjával. Portfóliómenedzser: a Megtartó portfólió követésére és koordinációjára kijelölésre kerülő, stratégiai tervezési, projektfejlesztési vagy projektmenedzsment-tapasztalattal rendelkező munkatárs. Menedzsment team: Fejlesztéspolitikai Iroda, városfejlesztő társaság, az érintett beavatkozásoknál a Mérnöki Iroda, a Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda, az intézményfenntartók és a lakhatási program szakmai szereplőinek közreműködésével. A humán programok előkészítéséhez és követéséhez a TVP ESZA+ projektjeinek szakmai munkatársai is kapcsolódnak.
Projektgazdák és felelős szervezeti egységek	Fejlesztéspolitikai Iroda; Kecskeméti Városfejlesztő Kft.; Mérnöki Iroda Szakmai és megvalósítási partnerek: Katona József Könyvtár; Kecskeméti Katona József Múzeum; Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága; Kecskeméti Tankerületi Központ; Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat; az érintett oktatási, egészségügyi és szociális intézmények, szolgáltatók; Hírös Cédrus Egyesület; Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület; KIK-FOR Kft.; Kecskeméti Lakásmenedzsment Kft.
A portfólióért vezetői szinten felelős minimum 3 fős testület	Fejlődő Város Bizottság, a Közgyűlés hétfős állandó bizottsága
Döntéshozatali struktúra	Közgyűlés: a stratégiai, program- és költségvetési keretek elfogadása, valamint a hatáskörébe tartozó projekt- és finanszírozási döntések. Fejlődő Város Bizottság: szakmai véleményezés, priorizálási és megvalósítási javaslatok, portfólió-felülvizsgálat. Gondoskodó Város Bizottság: a társadalmi, köznevelési, egészségügyi, szociális és otthonteremtési kérdések tárgyalása. Gazdálkodó Város Bizottság: a lakásgazdálkodási, vagyongazdálkodási és pénzügyi kérdések tárgyalása. Az érintett fejlesztéseknél a Kulturális Bizottság és a Működő Város Bizottság közreműködése.

	Az egyes projektek, programok és beavatkozások megindításáról a Közgyűlés, illetve felhatalmazása alapján az illetékes bizottság dönthet. A polgármester és az érintett alpolgármesterek a vezetői koordinációban, a döntések előkészítésének és végrehajtásának támogatásában vesznek részt.
Stakeholder fórumok, lakossági konzultációk	Városrészi Partnerségi Fórumok; intézményi egyeztetések a dolgozók, szülők, diákok, szolgáltatáshasználók, ellátottak és hozzátartozók részvételével; Civil Kerekasztal; a humán programokhoz kapcsolódó civil és egyházi szakmai egyeztetések. A lakhatási programhoz kapcsolódó konzultációk a bérlők, lakásra várók és a lakásügynökségi program érintettjeinek bevonásával; lakossági egyeztetések; iskolai, munkahelyi és közlekedési fórumok.

36. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Zöldülő portfólió

Funkciók	Zöldülő dimenzió
Projektportfólió menedzser, menedzsment team	Portfóliómenedzsment: KMJV Polgármesteri Hivatala Fejlesztéspolitikai Iroda, az öt portfólió közös koordinációjával. Portfóliómenedzser: zöld átállási referens kerül kijelölésre, aki a portfólió követését, az alapszintű zöld megfelelőségi és DNSH-vizsgálatokat, az értékelési módszertan és a kapcsolódó számítások aktualizálását, valamint a szakmai közreműködők koordinációját végzi. Menedzsment team: Fejlesztéspolitikai Iroda és a zöld átállási referens, a javasolt állandó ZÁF-munkacsoport közreműködésével. A munkacsoport szakmai hátterét a Mérnöki Iroda, az önkormányzati főtájépítész, a Kecskeméti Városfejlesztő Kft., a Városüzemeltetési NKft. és a főkertész, továbbá a KeKo Kft., a Termostar Kft. és a BÁCSVÍZ Zrt. részvétele adja; az egyes fejlesztésekhez további szakértők kapcsolódhatnak.
Projektgazdák és felelős szervezeti egységek	Fejlesztéspolitikai Iroda; Mérnöki Iroda; Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda; KeKo Kft; Városüzemeltetési NKft.; Termostar Kft.; Hírös Sport NKft.; Hírös Agóra NKft.; BÁCSVÍZ Zrt.; Kecskeméti Városfejlesztő Kft.; Szakmai és megvalósítási partnerek: ATIVIZIG, Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, KEFAG Zrt., az érintett városi intézmények és társaságok, energetikai és töltőhálózati szolgáltatók, energiaközösségi szereplők, társasházak, területtulajdonosok, vállalkozások, oktatási intézmények és civil szervezetek. A Termostar, a BÁCSVÍZ és a Városüzemeltetési NKft. a saját projektgazdai feladataikon túl más beavatkozások szakmai előkészítéséhez és megvalósításához is kapcsolódnak.
A portfólióért vezetői szinten felelős minimum 3 fős testület	Fejlődő Város Bizottság, a Közgyűlés hétfős állandó bizottsága
Döntéshozatali struktúra	Közgyűlés: a ZÁF, a stratégiai és költségvetési keretek elfogadása; a hatáskörébe tartozó projekt- és finanszírozási döntések; az éves allokációs és hatásjelentések tárgyalása és jóváhagyása. Fejlődő Város Bizottság: a szakmai értékelések és rangsorolási javaslatok áttekintése, projektkiválasztási és megvalósítási javaslatok, portfólió-felülvizsgálat. Gazdálkodó Város Bizottság: a pénzügyi és vagyongazdálkodási kérdések tárgyalása. ZÁF-munkacsoport: a zöld megfelelőség szakmai értékelése, rangsorolási és projektkiválasztási javaslatok előkészítése. Az egyes projektek és programok megindításáról a Közgyűlés, illetve felhatalmazása alapján az illetékes bizottság dönthet. A polgármester és az érintett alpolgármesterek a vezetői koordinációban, a döntések előkészítésének és végrehajtásának támogatásában vesznek részt.

Stakeholder fórumok, lakossági konzultációk	Városrészi Partnerségi Fórumok; Civil Kerekasztal; energiaközösségi kezdeményezésekhez kapcsolódó szakmai és lakossági egyeztetések; társasházi, területtulajdonosi és vállalkozói konzultációk; a vízmegtartási, zöldfelületi és energetikai fejlesztésekhez kapcsolódó célzott lakossági egyeztetések; a szemléletformáló programok konzultációs és visszajelzési alkalmai; közmeghallgatás.

37. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Digitális portfólió

Funkciók	Digitális dimenzió
Projektportfólió menedzser, menedzsment team	Portfóliómenedzsment: KMJV Polgármesteri Hivatala Fejlesztéspolitikai Iroda, az öt portfólió közös koordinációjával. Portfóliómenedzser: a kijelölésre kerülő digitális átállási koordinátor, stratégiai tervezési, projektfejlesztési vagy projektmenedzsment-tapasztalattal, valamint digitális szolgáltatásfejlesztési és adatgazdálkodási ismeretekkel. Menedzsment team: Fejlesztéspolitikai Iroda, Kecskeméti Városfejlesztő Kft., az érintett hivatali, intézményi és vállalati informatikai, adatgazdálkodási és szolgáltatási szakemberek. A belső és intézményközi együttműködés a DiA-ban javasolt Digitális Átállás Munkacsoport kereteihez kapcsolódik. A városi IT-szolgáltató szervezet a létrehozását követően vesz részt a feladatellátásban.
Projektgazdák és felelős szervezeti egységek	Fejlesztéspolitikai Iroda; Kecskeméti Városfejlesztő Kft.; Mérnöki Iroda; Kecskeméti Városrendészet; Kecskeméti Kreatív Tudásközpont Közalapítvány Szakmai és megvalósítási partnerek: városi intézmények és gazdasági társaságok, hivatali és intézményi adatgazdák, informatikai és adatvédelmi szakemberek, Neumann János Egyetem, Városüzemeltetési NKft., BÁCSVÍZ Zrt., ATIVIZIG, Magyar Közút Nonprofit Zrt., oktatási és köznevelési intézmények, vállalkozások és civil szervezetek.
A portfólióért vezetői szinten felelős minimum 3 fős testület	Fejlődő Város Bizottság, a Közgyűlés hétfős állandó bizottsága
Döntéshozatali struktúra	Közgyűlés: a stratégiai, program- és költségvetési keretek elfogadása, valamint a hatáskörébe tartozó projekt-, szervezeti és finanszírozási döntések. Fejlődő Város Bizottság: szakmai véleményezés, priorizálási és megvalósítási javaslatok, portfólió-felülvizsgálat. Működő Város Bizottság: a városüzemeltetéshez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó kérdések tárgyalása. Gazdálkodó Város Bizottság: a pénzügyi és vagyongazdálkodási kérdések tárgyalása. Digitális Átállás Munkacsoport: szakmai egyeztetés, a kapcsolódó fejlesztések és intézményi igények összehangolása, döntés-előkészítő javaslatok. Az egyes projektek és programok megindításáról a Közgyűlés, illetve felhatalmazása alapján az illetékes bizottság dönthet. A polgármester és az érintett alpolgármesterek a vezetői koordinációban, a döntések előkészítésének és végrehajtásának támogatásában vesznek részt.
Stakeholder fórumok, lakossági konzultációk	A DiA szerinti belső és intézményközi szakmai egyeztetések, Digitális Átállás Munkacsoport ülések; intézményi és vállalati adatgazdák, szolgáltatási munkatársak és felhasználók bevonásával tartott workshopok; felhasználói visszajelzések és tesztelések az e-ügyintézési, parkolási, közlekedési és egyéb digitális szolgáltatásoknál; Városrészi Partnerségi Fórumok; célzott személyes konzultációk az idősek és a digitális hozzáférési nehézséggel élő csoportok bevonására.

38. táblázat: A projektportfólió kezeléséért felelős intézményi struktúra – Kiszolgáló portfólió

Funkciók	Kiszolgáló dimenzió
Projektportfólió menedzser, menedzsment team	Portfóliómenedzsment: KMJV Polgármesteri Hivatala Fejlesztéspolitikai Iroda, az öt portfólió közös koordinációjával. Portfóliómenedzser: kijelölésre kerülő közlekedési, infrastruktúra-fejlesztési, illetve projektmenedzsment-tapasztalattal rendelkező munkatárs. Menedzsment team: Mérnöki Iroda, Fejlesztéspolitikai Iroda és KeKo Kft.; az érintett tervezési, közterület-fejlesztési és működtetési feladatoknál a Kecskeméti Városfejlesztő Kft., a főépítész és a Városüzemeltetési NKft. közreműködésével.
Projektgazdák és felelős szervezeti egységek	Mérnöki Iroda; Fejlesztéspolitikai Iroda; KeKo Kft.; Közlekedési és Beruházási Minisztérium; MÁV-csoport; Magyar Közút Nonprofit Zrt. Szakmai és megvalósítási partnerek: Városüzemeltetési NKft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft., közműszolgáltatók, érintett települési önkormányzatok, intézmények, munkáltatók, rendőrség, közlekedési szolgáltatók, civil és szakmai szervezetek. A MÁV-csoport, a Magyar Közút és a KeKo a saját projektgazdai feladataikon túl más beavatkozásokhoz is kapcsolódnak.
A portfólióért vezetői szinten felelős minimum 3 fős testület	Fejlődő Város Bizottság, a Közgyűlés hétfős állandó bizottsága
Döntéshozatali struktúra	Közgyűlés: a stratégiai, program- és költségvetési keretek elfogadása, valamint a hatáskörébe tartozó projekt-, finanszírozási és együttműködési döntések. Fejlődő Város Bizottság: szakmai véleményezés, priorizálási és megvalósítási javaslatok, portfólió-felülvizsgálat. Működő Város Bizottság: a közlekedési és városüzemeltetési kérdések tárgyalása. Gazdálkodó Város Bizottság: a pénzügyi és vagyongazdálkodási kérdések tárgyalása. Az önkormányzati projektek és programok megindításáról a Közgyűlés, illetve felhatalmazása alapján az illetékes bizottság dönthet. Az állami projektgazdák a saját beruházásaikról saját hatáskörükben döntenek; az önkormányzati kapcsolódást az egyeztetések és együttműködési megállapodások rögzítik. A polgármester és az érintett alpolgármesterek a vezetői koordinációban vesznek részt.
Stakeholder fórumok, lakossági konzultációk	Városrészi Partnerségi Fórumok; a SUMP-hoz kapcsolódó lakossági, szakmai és intézményi egyeztetések; kerékpáros és közlekedési civil szervezetek fórumai; térségi polgármesteri és önkormányzati egyeztetések, különösen a térségi kerékpáros hálózat fejlesztésénél. Célzott projektkonzultációk az ingázók, gyalogosok, kerékpárosok, közösségi közlekedési utasok, érintett lakóközösségek, intézmények és vállalkozások bevonásával; a közterület-fejlesztésekhez kapcsolódó lakossági és használói egyeztetések; közmeghallgatás.

6.4.2 Kulcsszereplők nevesítése

Az öt portfólió közös kezelésének javasolt rendszere a felülvizsgált FVS II. kötet és az Üzleti modell irányítási és működési modelljére épül, összhangban a ZÁF és a DiA koordinációs megoldásaival. A közös portfóliókezelés összekapcsolja a stratégiai döntéshozatalt, a vezetői portfóliófelügyeletet, az operatív koordinációt, a szakmai előkészítést, valamint a megvalósítást és működtetést (22. ábra). A partnerségi fórumok a fejlesztési igények feltárásával és a projektekhez kapcsolódó visszajelzésekkel vesznek részt a folyamatban.

Stratégiai döntéshozatal – Közgyűlés

Elfogadja a fejlesztési dokumentumokat, programokat és költségvetési kereteket, valamint meghozza a hatáskörébe tartozó projekt- és finanszírozási döntéseket. Az elfogadott kereteken belül egyes projektek, programok és beavatkozások megindításáról a felhatalmazott bizottság is dönthet, a felhatalmazásban meghatározott feltételek szerint. A polgármester és az érintett alpolgármesterek a vezetői koordinációban, a döntések előkészítésének és végrehajtásának támogatásában vesznek részt.

Portfóliófelügyelet – Fejlődő Város Bizottság

Az öt portfólió közös vezetői áttekintését végzi. A stratégiai illeszkedés, a sürgősség-hatás értékelés, a pénzügyi, társadalmi és környezeti eredmények, az előkészítettség és a projektek egymásra épülése alapján javaslatot tesz a fejlesztések sorrendjére. Évente áttekinti a teljes portfóliót, és tárgyalja az év közben döntést igénylő változásokat. A pénzügyi, vagyongazdálkodási és ágazati kérdésekhez a Gazdálkodó Város Bizottság és a további érintett szakbizottságok kapcsolódnak, a feladat- és hatásköri rend szerint.

Portfóliómenedzsment – Fejlesztéspolitikai Iroda

Összefogja az öt portfólió nyilvántartását, a fejlesztések előkészítésének és finanszírozásának követését, valamint a portfóliófelelősök munkáját. Gondozza a mestertáblát, aktualizálja a forrástérképet, és összeállítja az éves portfóliójelentést. A kijelölt portfóliófelelősök kapcsolatot tartanak a projektgazdákkal és szakmai közreműködőkkel, követik az előrehaladást, és jelzik a koordinációt vagy vezetői döntést igénylő kérdéseket. A zöld átállási referens és a digitális átállási koordinátor a ZÁF, illetve a DiA végrehajtásával teremti meg az összhangot.

Szakmai előkészítés

A projektgazdák és az érintett hivatali szakterületek, a Kecskeméti Városfejlesztő Kft., továbbá az intézmények, üzemeltetők és szakértők közreműködésével az Üzleti modellben foglaltaknak megfelelően dolgozzák ki a fejlesztések tartalmát. A ZÁF-munkacsoport a zöld megfelelőség értékeléséhez és a rangsorolási javaslatokhoz biztosít szakmai hátteret; a Digitális Átállás Munkacsoport a digitális fejlesztések és intézményi igények összehangolását támogatja. A finanszírozási javaslatok a Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda bevonásával készülnek. A Városi Alapkezelő az esetleges alapfinanszírozás lehetőségeinek és feltételeinek feltárásában működik közre; a befektetési döntések az alap saját döntési rendjében születnek meg.

Megvalósítás és működtetés

Az egyes fejlesztések végrehajtásáért a portfóliótáblázatokban megnevezett projektgazdák, működtetésükért az érintett intézmények, társaságok és szolgáltatók felelnek. A leendő üzemeltetők már az előkészítés során közreműködnek a működtetési feltételek és költségek meghatározásában. A projektgazdák az előrehaladásról és forrásfelhasználásról, az üzemeltetők a működési kiadásokról, bevételekről, megtakarításokról és szolgáltatási eredményekről szolgáltatnak adatot. Az állami és külső projektgazdák kapcsolódását az együttműködési megállapodások és az egyeztetett adatszolgáltatás biztosítja.

Partnerség

A portfólionként megnevezett szakmai, intézményi, vállalkozói és lakossági fórumok a fejlesztési igények feltárásába, a projektek előkészítésébe és a megvalósult szolgáltatások értékelésébe kapcsolódnak be. A bevonás formája a fejlesztés tartalmához és az érintett csoportokhoz igazodik. Az egyeztetések tapasztalatai a projektgazdákon és portfóliófelelősökön keresztül jutnak vissza az előkészítéshez és a vezetői döntésekhez.

A projektcsatorna működése

Az önkormányzati, intézményi, vállalati vagy külső kezdeményezésből származó projektjavaslatokat a Fejlesztéspolitikai Iroda fogja össze. A nyilvántartás rögzíti a fejlesztés célját, projektgazdáját, előkészítettségét, becsült költségét, várható eredményeit és kapcsolódását az FVS céljaihoz. Az előzetes értékeléshez a sürgősség-hatás besorolás, a pénzügyi, társadalmi és környezeti becslések, valamint a más fejlesztésekhez való kapcsolódások adnak alapot. A projektcsatorna követése elkülöníti a nyilvántartásba vett ötleteket, az előkészítés alatt álló, a finanszírozási döntésre előkészített, a megvalósuló és a már működő fejlesztéseket.

A részletes előkészítés során a projektgazda és a szakmai közreműködők pontosítják a műszaki vagy szolgáltatási tartalmat, a beruházási költséget, az ütemezést és a működtetési feltételeket. A finanszírozási javaslat a támogatási és visszatérítendő források mellett a sajátforrás-igényt, a későbbi működési terheket és az esetleges törlesztés fedezetét is tartalmazza. A szakmai és bizottsági előkészítést követően a hatáskörrel rendelkező döntéshozó határoz az előkészítés folytatásáról vagy a megvalósítás megindításáról.

Monitoring és felülvizsgálat

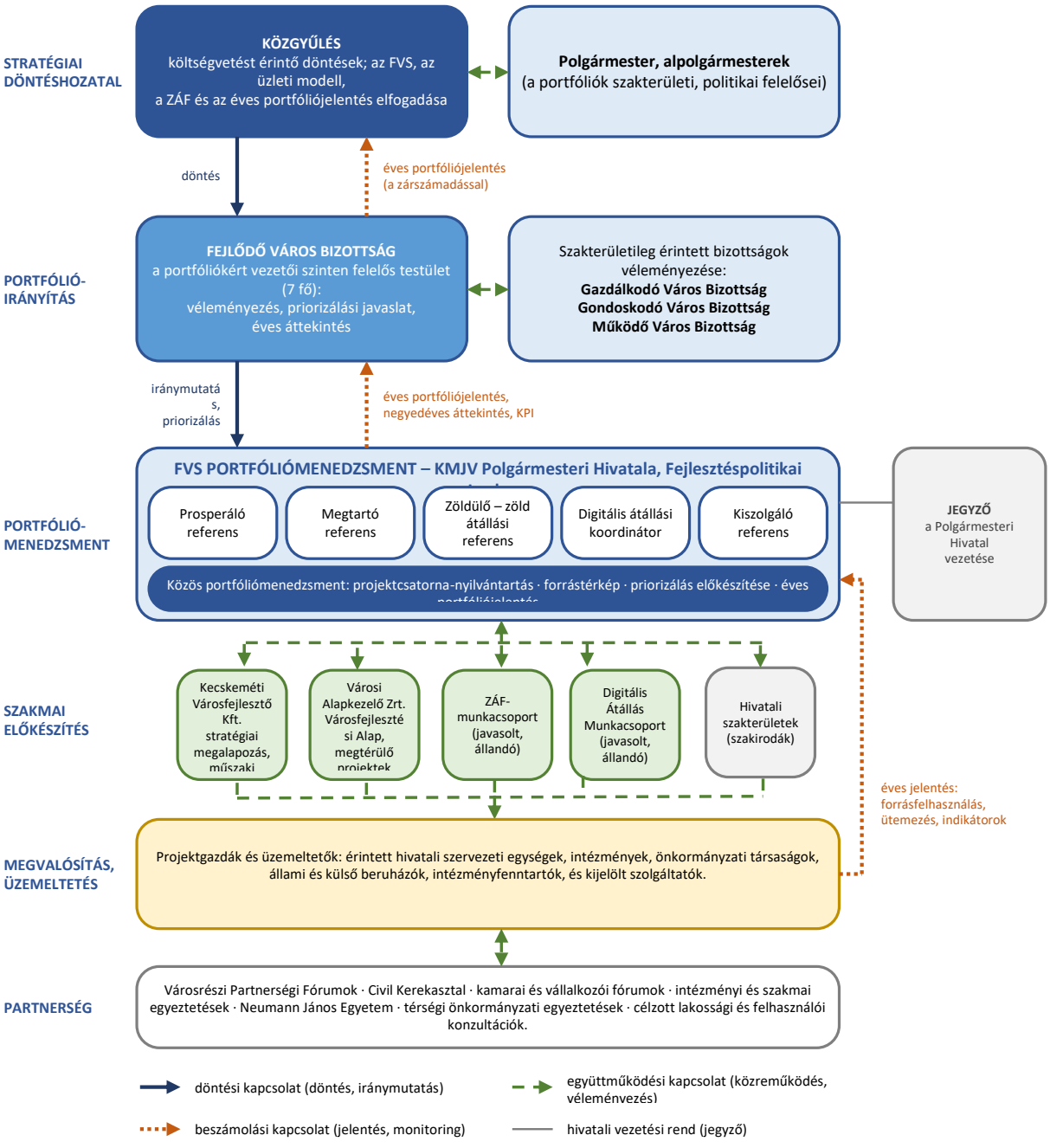
A javasolt működési rend negyedéves operatív egyeztetésre és éves átfogó portfólióértékelésre épül. Az operatív egyeztetés a portfóliófelelősök, projektgazdák és érintett szakmai szereplők részvételével a határidőket, a forrásigény változását, az előkészítési és megvalósítási akadályokat, valamint a projektek közötti kapcsolatokat tekinti át az említett felelősöknek a Fejlesztéspolitikai Iroda Monitoring Egységéhez benyújtott előrehaladási jelentései alapján. A döntést igénylő eltérések az illetékes vezetők és testületek elé kerülnek.

A Fejlesztéspolitikai Iroda a projektgazdák és üzemeltetők adataiból évente portfóliójelentést állít össze, a költségvetési és zárszámadási adatokkal összehangoltan. A jelentés bemutatja a megvalósítás előrehaladását, a forrásfelhasználást, a működési eredményeket és a portfólióindikátorok alakulását.

Elkülöníti a mért éves teljesítményeket, a becsléssel meghatározott hatásokat és az aktualizált feltételezésekből újraszámított, élettartamra vonatkozó megtérülési mutatókat.

Az éves értékeléshez a mestertábla és a pénzügyi modell frissítése is kapcsolódik: a beruházási költségek, ütemezések, finanszírozási arányok és eredménybecslések változásai, valamint az új vagy módosított projektek átvezetésre kerülnek. Az üzleti modell, a ZÁF és a DiA nyomon követése közös alapadatokra épül; beszámolóik tartalma összehangolt. Az éves portfóliójelentést a Fejlődő Város Bizottság tárgyalja, és az abból következő döntési javaslatokkal együtt terjeszti a Közgyűlés elé.

22. ábra: Az FVS projektportfólió kezelésének javasolt irányítási és együttműködési rendszere

A funkcionális ábra a portfóliókezelés kapcsolatait mutatja; a Polgármesteri Hivatal vezetési rendjét nem módosítja, hanem kiegészíti.

7 Mellékletek

7.1 Antiszegregációs Terv

A szegregáció a társadalmi egyenlőtlenségek térbeli elkülönülésben megmutatkozó formája, amely alapvetően az eltérő társadalmi státuszú csoportok „lakóhelyének, munkahelyének, szociális intézményeinek vonatkozásában fennálló fizikai elkülönítésére vonatkozik"[48]. A jelenség elméleti, tudományos és szakpolitikai megközelítései korábban a társadalmi interakciós folyamatok iránti érdeklődésből, illetve az esélyegyenlőséget hirdető eszmékből fakadtak. A városi lakosság térbeli eloszlásának viszonyaira elsőként a kultúrantropológia és településszociológia úttörői figyeltek fel, különösen az előítélet és a diszkrimináció szerepére az etnikai és vallási csoportok szegregációja tekintetében. A szegregáció kifejezést ebben a jelentésben R.E. Park és E.V. Burgess[49] vezette be város- és humánökológiai kontextusokban.

A legtöbb szerző egyetért azzal a megállapítással, miszerint napjainkban a szegregáció a társadalomszerveződés általános, azonban nem egyetemes mozzanata. A szegregáció és a szociális elkülönülés közötti viszony nem adható meg pontosan. A szegregáció egyaránt megjelenhet kevésbé összetett falusi közösségekben, ugyanakkor a modern társadalmak nagyvárosaiban is, ahol a népességnek lakóhely, munkahely, iskoláztatás, jövedelem és társadalmi kapcsolatok tekintetében megnyilvánuló szegregációja alakulhat ki. Az elkülönülés tehát az urbánus terekben jól láthatóan meghatározza a csoportok között húzódó földrajzi (területi) vagy szimbolikus határokat, elhelyezi a csoportokat a hierarchián belül és befolyásolja interakciójukat. A szegregáció fogalmának ma a legtöbben alapvetően negatív jelentéstartalmat tulajdonítanak, sokak szerint a diszkriminációval azonos jelentést hordoz, mely szerint bizonyos társadalmi csoportoknak a javakhoz és forrásokhoz való hozzáférési lehetősége korlátozottabb, ami az egyenlőtlenség jelentős növekedésével jár/járhat. A szegregáció ugyan egyének vagy csoportok elkülönülését idézi elő, mégsem jelenti feltétlenül a társadalmi integráció ellenpontját. „Ehhez hasonló megfontolásokból megállapítható, hogy a szegregáció az intézményesített társadalmi távolságtartás/elkülönülés számos formájának egyike, és önmagában nem képezi a társadalom szerkezetének precíz indikátorát".

Az európai uniós támogatások felhasználásával megvalósuló városrehabilitációs beavatkozásokat az irányító hatósági előírások szerint megalapozó hazai településfejlesztési dokumentumokban az elmúlt évtizedekben a tudományos értelmezésnél szűkebben vett területi szegregáció fogalom használata alakult ki. **A településen belüli területi szegregációt a magasabb és az alacsonyabb társadalmi státuszú** (pl. jövedelem, iskolai végzettség, foglalkoztatási helyzet alapján történő megkülönböztetés) **lakosság lakóhelyének térbeli elkülönüléseként is értelmezhetjük**. Mindkét folyamat káros lehet az adott város szempontjából, ugyanakkor megállapítható, hogy a magasabb státuszúak elkülönülése talán kevesebb veszélyt és kárt hordoz magában, ezért azt a tervezés során nem vesszük figyelembe. **A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) útmutatójának iránymutatásait szem előtt tartva, az Antiszegregációs Tervnek főként az alacsony társadalmi státuszú rétegek elkülönülésére kell koncentrálnia**, vagyis a már szegregálódott és a szegregáció által veszélyeztetett területek meghatározására, helyzetük bemutatására és problémáik feltárására, illetve azok lehetséges kezelési módozataira.

[48] *SCHAEFER, RICHARD T. 1983: Sociology. McGraw-Hill, New York et al. 606 p.*
[49] *PARK, R. E. – BURGESS, E. W. 1921: Introduction to the Science of Sociology. The University of Chicago Press, Chicago. 1040 p.*

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése utoljára 2017-ben vizsgálta felül Kecskemét Megyei Jogú Város – először 2008-ban kidolgozott, majd 2012-ben módosított, valamint 2014-ben megújított – Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (továbbiakban: ITS), valamint annak részeként megjelenő Antiszegregációs Programját (AszP), melyet a 218/2017. (X.26.) határozatával fogadott el.

A 2017. évi felülvizsgálatot követően eltelt időszakban a város társadalmi, gazdasági, illetve területi folyamataiban bekövetkezett változások, valamint a 2021-2027 programozási időszakban tervezett „Szociális célú városrehabilitáció Kecskeméten" című projekt, továbbá az ehhez illeszkedő „Társadalmi integráció erősítése Kecskeméten" című projektben foglaltak, szükségessé teszik az FVS önálló fejezetét képező Antiszegregációs Terv (AszT) felülvizsgálatát, módosítását. Az új AszT figyelembe vette Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023. novemberében felülvizsgált 2023-2028 időszakra szóló (259/2023. (XII.7.) határozatával elfogadott) Helyi Esélyegyenlőségi Programját, amely több ponton is szorosan kapcsolódik a város antiszegregációs törekvéseihez, valamint a mélyszegénységben élők, romák esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseihez. Bemutatja továbbá a város szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területeit, s meghatározza a stratégiai fejlesztési prioritásokat. A területi alapokon is megnyilvánuló hátrányok csökkentése érdekében a fizikai környezet és az infrastruktúra fejlesztése mellett, a humán-erőforrás fejlesztést, a képzést, a foglalkoztatást, a művelődést, valamint a különböző szociális és egyéb lakossági szolgáltatások hozzáférhetőségének megteremtését, illetve bővítését határozta meg. Ennek megfelelően Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának legfontosabb stratégiai fejlesztési prioritásai a következők:

- Szociális hátrányok csökkentése;
- Oktatási szegregáció mérséklése;
- Egészségi állapot és lakókörnyezet javítása;
- Munkaerő-piaci reintegráció.

Az Antiszegregációs Tervhez szorosan kapcsolódó további lényeges városi dokumentum **a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció**, melynek felülvizsgálatát Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 23/2024. (II.15.) határozatának keretében fogadta el. Az elfogadott szolgáltatástervezési koncepció új adatokkal, a 2021. július 1-jétől 2023. szeptember 1-ig eltelt időszakban elért eredményekkel, a jelenlegi helyzetnek megfelelően kiegészítésre került. A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció elkészítésének és aktualizálásának elsődleges célja, hogy a város minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan (jogszabályban rögzített) ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják, így az ebben a dokumentumban foglaltak – elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a nyújtott szolgáltatások minősége tekintetében – szoros összefüggésben vannak a jelen Antiszegregációs Tervvel.

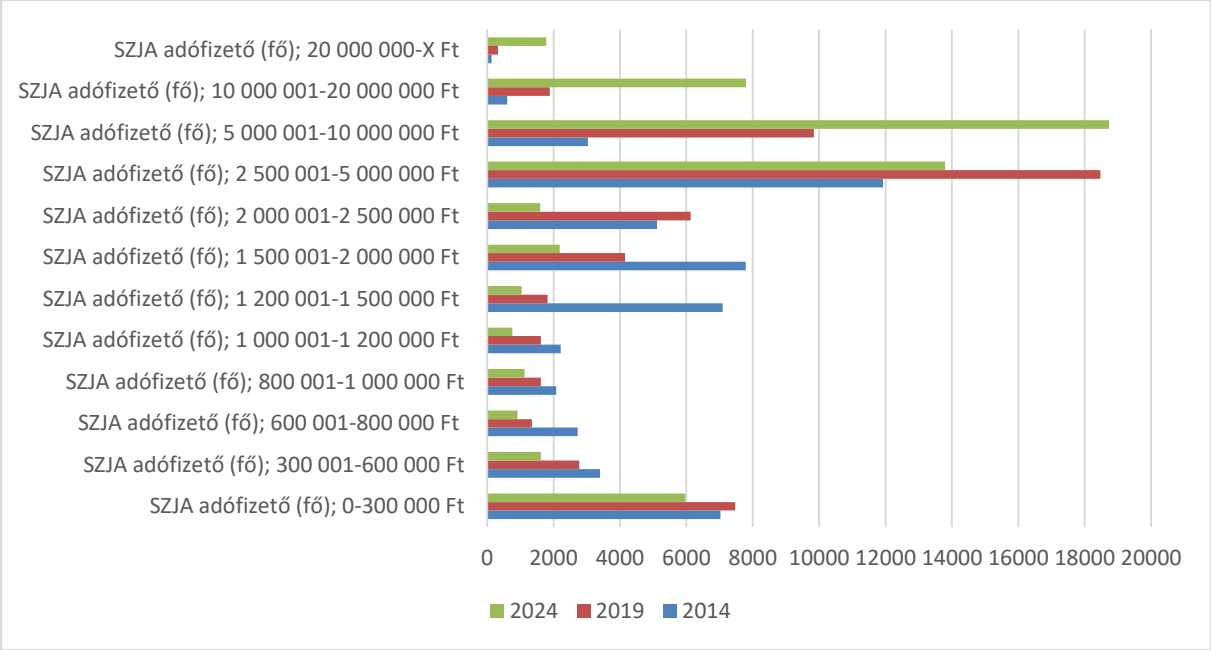
Az Antiszegregációs Terv alapvető célja változatlanul az, hogy a városban jellemző társadalmi folyamatokat feltárja, illetve a 2011-ben lehatárolt szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területekkel, továbbá KSH által (ügyiratszám: 20250313-130424) kiadott igazolásban a – 2022-es népszámlálási adatok felhasználásával – lehatárolt 1 db szegregációval veszélyeztetett területtel (Erzsébet körút- Fazekas köz - Zsinór utca - Szondy utca által körülhatárolt telektömb) kapcsolatban határozzon meg lehetséges beavatkozási irányokat, annak érdekében, hogy az ott élők életkörülményei és társadalmi integrációs esélyei javuljanak. Hatékony és megvalósítható beavatkozási irányok

tervezéséhez és végrehajtásához azonban nélkülözhetetlen, hogy a tervdokumentum a jelenleg elérhető legfrissebb adatokra és egyéb információkra építsen, illetve az aktuális jogszabályokhoz illeszkedjen. A jelen terv célja, hogy áttekintse azokat a városi társadalmi és szociális folyamatokat, valamint az eddigi beavatkozások eredményességét, melyek az AszP első, 2014-es elfogadást követő időszakban történtek. További feladat, hogy a jellemző folyamatok alapján – a változásokhoz illeszkedően – és a feltárt problémákat figyelembe véve, javaslatokat tegyen a jövőbeli tervezett antiszegregációs beavatkozásokra.

7.1.1 Helyzetelemzés és értékelés

A 2008-2012-es válság alatt a kecskeméti társadalomban a jövedelmi különbségek jelentősen növekedtek, s ez tovább mélyítette a már korábban is meglévő társadalmi rétegek közötti szakadékot. A helyi társadalomban kialakuló jövedelmi olló a 2014 és 2024 közötti időszakban is folyamatosan növekedett. Ezt a folyamatot egyes társadalmi csoportok és iskolázottabb rétegek tekintetében ugyan enyhítették a közelmúlt komoly munkahelyteremtő beruházásai (pl. a Mercedes gyár és beszállítóik, illetve egyéb beruházók megjelenése), de a – 2011-es népszámlálási adatok alapján 2017-ben lehatárolt – szegregátumok lakóinak életében ezek sem hoztak lényegi változást. Ezt tükrözik a kecskeméti adófizetői jövedelmi adatok is (23. ábra).

23. ábra: *A kecskeméti SZJA adófizetők számának alakulása jövedelemsávonként*

Adatok forrása: TEIR, NAV adatbázis 2026.

Az ábra alapján látható, hogy a 300 ezer Ft alatti éves összevont adóalapba tartozó jövedelmi sávba tartozó adófizetők száma 2014 és 2024 között nem csökkent jelentős mértékben (2014-ben: 7˚023 fő; 2024-ben: 5˚974 fő). A mélyszegénységben élők jövedelemstruktúrájára általánosságban az a jellemző, hogy az összjövedelem döntő hányada társadalmi transzferekből tevődik össze. Az adatok alapján látható, hogy jelentős azoknak a száma (11˚432 fő) is, akiknek bevallott éves jövedelme nem haladta meg az évi bruttó 1˚500˚000 Ft-ot.

Ha a 2024-re vonatkozó bruttó minimál bért (havi bruttó 266˚800 Ft) vesszük viszonyítási alapnak, akkor megállapítható, hogy az éves összevont adóalapba tartozó 2˚500˚001 Ft alatti bruttó jövedelemmel rendelkező kecskeméti adófizetők minimum 26,5%-ának (15˚215 fő) jövedelme – a hivatalos NAV adatok alapján – biztosan nem érte el az adott évre vetített minimál bért.

A kecskeméti társadalom jövedelmi megosztottságát jól mutatja, hogy míg a magasan iskolázott, jól képzett és több nyelvet beszélő emberek számos munkalehetőség közül választhattak, s növekvő jövedelmekről számoltak be (a 10 millió Ft feletti adózott jövedelemmel rendelkezők száma 2014-hez képest közel 13-szorosára bővült, így 2024-ben elérte a 7˚803 főt), addig a társadalom egy részénél a munkahely elvesztése vagy éppen az eladósodás következtében a folyamatos lecsúszás jeleit láthattuk, melyet jól tükröznek az álláskeresők körében, a különböző segélyezési formákat igénybe vevők számadatai is (39. táblázat).

***39. táblázat**: A munkaképes korúak, a munkanélküli ellátásokban részesülők, valamint a nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Kecskeméten*

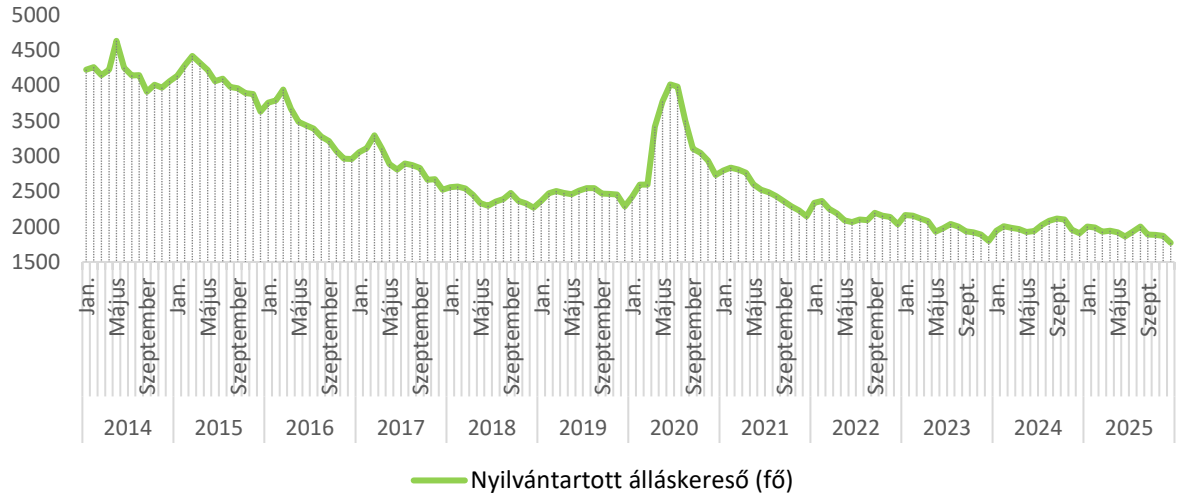
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	2˚287	2˚730	2˚147	2˚036	1˚799	1˚908	1˚772
Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	550	694	862	704	565	565	557
Aktív foglalkoztatás-politikai eszközzel támogatottak száma (fő)	876	1882	401	431	244	501	354
Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	1˚139	1˚254	1˚212	1˚063	1˚048	1˚015	1˚010
Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	453	560	541	307	262	238	242
Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	686	694	671	756	786	777	768

Forrás: KSH Területi statisztika, 2026.

A **nyilvántartott álláskeresők** számában az elmúlt évtized második fele az országos tendenciához hasonlóan, a településen is kedvező változásokat hozott (24. ábra). Az elmúlt évtized első felében (2000-2006 között) a regisztrált munkanélküliek száma három és négyezer fő között mozgott, utána viszont folyamatosan növekedve a recesszió (2008-2012) által leginkább sújtott évben (2009-ben) 6˚257 főnél

tetőzött. Ezt követően a nyilvántartott álláskeresők száma enyhe csökkenő tendenciát mutatott. Kivételt csak a pandémiás helyzet okozta gazdasági visszaesés időszaka okozott, amikor 2020 nyarán az álláskeresők száma (a korábbi év azonos időszakához képest) mintegy 75%-kal emelkedett (4˚014 fő). Az ezt követő időszak kedvezőbb gazdasági folyamatai ismételt javulást hoztak 2023. év végéig (1˚799 fő), majd az adatok az 1˚800-2˚100 fő közötti álláskeresői szinten stabilizálódtak napjainkig.

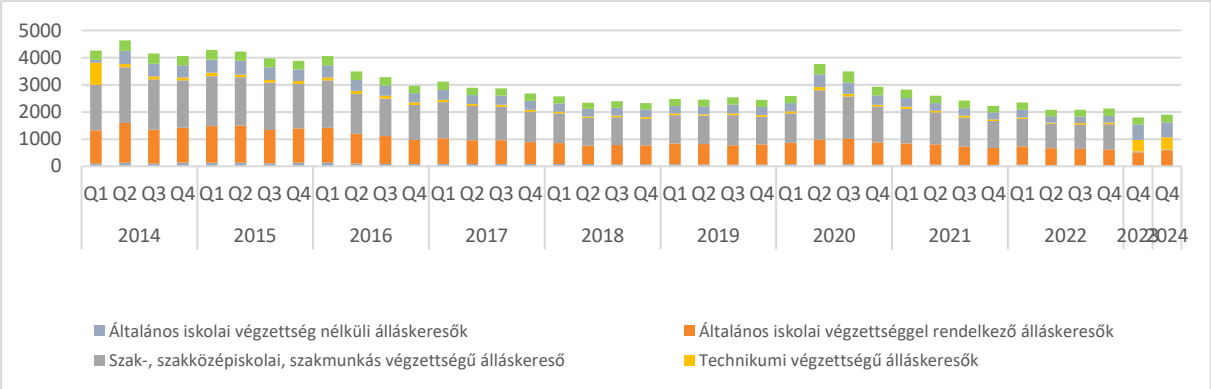
24. ábra: *A nyilvántartott álláskeresők száma, 2014 -2025.*

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján, saját szerkesztés, 2026.

Az **álláskeresők képzettség szerinti megoszlása** az országos viszonyokat tükrözi: a legfeljebb általános iskolát végzettek, valamint a szakiskolai és szakmunkás végzettségű álláskeresők felülreprezentáltak a csoporton belül (a munkaképes korú 15-64 éves korosztályon belüli számarányukhoz képest átlagban ők adták együttesen az összes munkanélküli közel 60%-át), míg a diplomások aránya (8-10%) jóval alacsonyabb volt 2014 és 2022 közötti időszakban (25. ábra).

25. ábra: *A nyilvántartott álláskeresők képzettség szerinti megoszlása 2014-2024 között*

Adatok forrása: KSH

Az időszakon belül érdemes kiemelni, hogy **a pandémia miatt bekövetkezett gazdasági visszaesés elsősorban a szakközépiskolai, a szakiskolai és szakmunkás végzettségűeket érintette**, mivel 2020 második negyedévében az álláskeresők közel felét (48%) ők tették ki. Ezen belül is a személyi szolgáltatások, a kis- és nagykereskedelem, az ingatlanértékesítés és a biztosítási tevékenységek

területén figyelhettünk meg a munkahelyek számának csökkenését. A gazdaság beindulásával viszont ez volt az a képzettségi csoport, amely – az érettségivel rendelkező munkavállalók mellett – arányait tekintve (az álláskeresők körében 32%-os és 35%-os csökkenés) a legkönnyebben talált magának munkát.

A pandémia utáni, 2022-es évet követő időszakban megugrott a diplomás álláskeresők aránya (2024-ben már elérte a 15%-ot), ugyanakkor az elmúlt években csökkent az alacsony végzettségűek (kb. 2 százalékponttal), valamint az érettségivel rendelkezők álláskeresőkön belüli aránya (~3 százalékponttal), **amely már új típusú, a gazdaság átalakulását feltételező folyamatokat tükröz**, **s egyre inkább érinti a magasabb végzettséget igénylő szolgáltatási ágazatokat is**.

Érdemes vizsgálni **az álláskeresők korcsoportos megoszlását** is, melyből megállapítható, hogy a megfelelő munkatapasztalattal még nem rendelkező, vagy a munkahelyeket már sokkal rugalmasabban változtató 19-35 éves korosztály volt az elmúlt években a leginkább érintett az álláskeresésben. Jól látható az 55 év feletti korosztály érintettsége is, amely részben összefüggésbe hozható az új kompetenciák, készségek és képességek igényének megjelenésével munkaerőpiacon, amely felveti az érintett korosztály át- és továbbképzésének sürgető szükségességét, illetve a tapasztaltabb munkavállalók tudását hasznosító társadalmi vállalkozások szerepének felértékelődését (40. táblázat).

40. táblázat: A Kecskeméten nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportonként

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-18	22	29	13	12	9	18	8
19-35	737	846	580	499	440	502	456
36-45	552	651	425	379	331	323	320
46-55	451	570	487	483	417	453	381
56-60	260	280	235	239	214	201	209
61-X	265	354	407	424	388	411	398

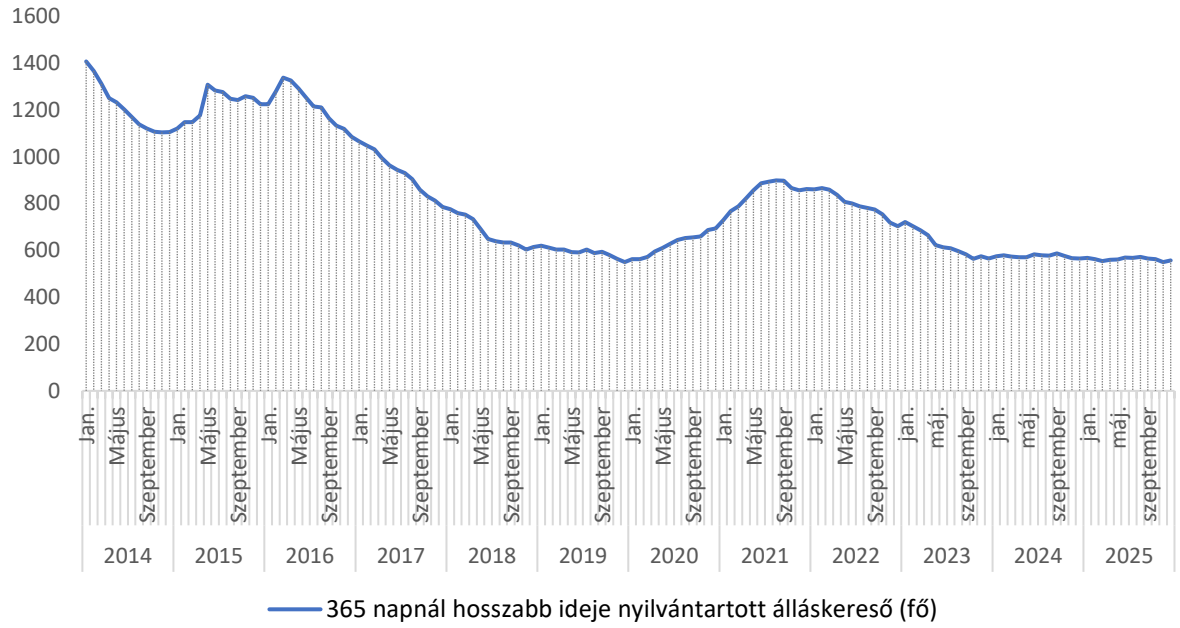
Forrás: KSH Területi statisztika, az NSZF adatai alapján, 2026

A **tartósan álláskeresők számának alakulása** követte mind az országos, mind a megyei trendeket, így 2014 után jól látható már az állami közfoglalkoztatási rendszer felfutása, illetve lassú kifulladása, majd a munkahelyek tömeges megjelenésével a gazdasági helyzet javulása, valamint ezzel is összefüggésben a 2014-2020-as uniós fejlesztési támogatások megérkezése, melyet jól lekövetett a tartósan álláskeresők számának alakulása. A tendencia változása 2019. év végétől következett be a gazdasági nehézségek és a pandémiás helyzet hatására. A tartósan állást keresők számának növekedése egészen 2021. év augusztusáig tartott. Ezt követően pedig lassú, fokozatos csökkenés volt tapasztalható, amely 2025. novemberére (550 fő) elérte a 2019. év végén eddig regisztrált történelmi mélypontot (550 fő) (26. ábra).

A munkanélküliség kezelésére, illetve a foglalkoztatás befolyásolására – mint minden nagyobb település, így Kecskemét számára is – részben **közvetett eszközök** (pl. közmunka, vagy más munkahelyteremtést biztosító pályázatokon való részvétel, helyi adópolitika, a helyi vállalkozások pályázati aktivitása, képzés-szakképzés támogatása), részben pedig **direkt eszközök** (pl. önkormányzati intézményi fejlesztésekhez kötődő foglalkoztatás bővítés, az önkormányzati gazdasági tevékenységének bővítése, beruházások, pályázati tevékenységek munkahelyteremtő hatásai) **álltak rendelkezésre** az elmúlt időszakban. Az

önkormányzat megfelelő gazdálkodással kiterjedt intézményrendszert, valamint – jól átgondolt gazdaságpolitikával – széleskörű vállalkozási tevékenységet (a többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságain keresztül) tart fent, amely jelentős mértékben hozzá tud járulni napjainkban a helyi foglalkoztatási szint növeléséhez.

26. ábra: A kecskeméti tartósan álláskeresők számának változása 2014-2025 között

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján, saját szerkesztés 2026.

A társadalmi lecsúszás számos tényező által meghatározott összetett jelenség, amelynek kialakulásában egyaránt szerepet játszhatnak a társadalmi, a kulturális és az életkori sajátosságok (pl. öregek, gyermekkorúak), illetve betegségből vagy fogyatékosságból adódó hátrányok, esetleg a szocializációs hiányosságok, az iskolázottsági és képzési deficitek, vagy éppen a munkaerő-piaci nem kívánatos események (ld. munkanélkülivé válás). Egy adott időszakban nehéz a hátrányos, vagy mélyszegénységi helyzetbe került emberek létszámának pontos meghatározása, de a rendelkezésre álló szociális támogatási adatok alapján, ez Kecskeméten egy adott évben akár több ezer főre is rúghat (41. táblázat).

A **mélyszegénység** elsősorban azt a jelenséget, állapotot jelenti, amikor az egyes emberek vagy meghatározható társadalmi csoportok tartósan a létminimum szintje alatt élnek, a fentebb felsorolt hátrányok vagy hiányok közül több is sújtja őket, és szinte semmi esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből képesek legyenek rövidtávon kikerülni. Ezért is fontos a város szociális ellátórendszerének, pénzbeli és természetbeni ellátási rendszerének működtetése, hogy az átmenetileg nehéz helyzetbe került emberek életesélyeinek jelentős romlása és társadalmi lecsúszása megelőzhető legyen. A szociális ellátó rendszer fenntartása és a különböző társadalompolitikai, antiszegregációs, valamint integrációs és esélyteremtő programok lehetőséget adnak a társadalmi különbségek növekedésének mérséklésére, továbbá a szegregált területek kialakulásának megakadályozására vagy azok felszámolására.

41. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása 2014-2024

Év/fő	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Időskorúak járadékában részesítettek száma	89	86	89	80	69	72	71	61	57	60	65
Ápolási díjban részesítettek száma (alanyi jogon megállapított)	422	431	386	368	362	206	200	189	175	157	151
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek száma		92	110	124	124	115	112	104	103	102	100
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma	1539	1661	1316	937	660	531	551	605	486	280	292
Települési támogatásban részesítettek száma		4076	4437	3571	2679	2381	2672	2074	1825	1698	1673
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	2460	2832	2428	2328	2178	2146	1988	1719	1912	1979	1806
Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeli)	618	262	100	75	81	77	89	62	62	150	246
Rendszeres gy.védelmi kedvezményben részesítettek száma	3473	2979	2530	2059	1624	1240	1104	1050	821	752	667
Köztemetések száma	104	143	134	133	92	139	118	105	93	87	91
Gyermekek otthongondozási díjában részesítettek száma						202	234	270	304	325	374

Forrás: KSH Területi statisztika, 2025.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) alapján biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és a számára kötelezően előírt szociális szakosított ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti alapellátásokat. „A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban bizonyos ellátások iránti igények dinamikus növekedést mutattak, a tendencia hátterében a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak”[50]. Az Szt.-ben és a Gyvt.-ben meghatározott anyagi támogatások rendszere 2015. március 1-től jelentősen átalakult. Korábban a támogatások nagy részénél a jogosultsági feltételek konkrétan kidolgozásra kerültek, más ellátások esetében csekély mértékű eltérés volt engedélyezve. Az Szt. és a Gyvt. 2015. évi módosításával az Országgyűlés elsődleges célja az volt, hogy megújítsa a rászorulók támogatási rendszerét. E módosításoknak megfelelően az új szociális támogatási rendszer igazságosabb és átláthatóbb lett, emellett elejét vette a korábban gyakran tapasztalt, segélyekkel való visszaéléseknek. Az állam által biztosított támogatási formákon túl az emberek szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladata. Ez széles körű szabályozási lehetőséget biztosított az önkormányzatok számára, megadva azt a lehetőséget, hogy a rászorultsági szintek a helyi viszonyok alapján kerüljenek meghatározásra. A 2014 óta eltelt időszakban is jól látható, hogy bár az egyes ellátási formákban sok helyen csökkenést tapasztalunk a járadékosok számában, az igények még mindig jelentősnek mondhatók.

[50] *Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2021.*

A kötelező állami támogatásokon (aktív korúak ellátása, időskorúak járadéka, ápolási díj és GYOD, közgyógyellátás és alanyi akadálymentesítési támogatás) túl (amelyeket a járási hivatal állapít meg) nyújtott további ellátásokról, támogatásokról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. értelmében az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben levő személyek számára, tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. Az önkormányzati rendeletben megjelenik a lakhatási kiadások támogatásához, a tartósan beteg hozzátartozó ápolásához, a gyógyszerköltségekhez, valamint az adósságcsökkentéshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás is. A 2020-2021. években a pandémiához kapcsolódóan többször is módosult a rendelet olyan átmeneti szabályokkal, amelyekkel a pandémia okozta gazdasági nehézségeket kezelte az önkormányzat. A települési kötelező és önként vállalt feladatok körében társadalom-, szociálpolitikai és egyéb juttatás, támogatás keretében a lakosságnak juttatott támogatások (az ellátottak pénzbeli juttatásai) összegében (2015-ben 114,05 millió Ft, 2016-ban 136,44 millió Ft, 2017-ben 135,44 millió Ft, 2018-ban 84,57 millió Ft, 2019-ben 78,46 millió Ft, 2020-ban 101,19 millió Ft, 2021-ben 90,99 millió Ft, 2022-ben 90,32 millió Ft, 2023-ban 90,38 millió Ft, 2024-ben 116,72 millió Ft, 2025-ben 136,14 millió Ft) is tükröződtek az elmúlt évek kedvezőbb gazdasági és foglalkoztatási lehetőségei, hiszen a támogatások összege 2016 és 2019 között folyamatosan csökkent, majd a pandémiás helyzethez kötődően 2020. évben megfordult a trend és a jogosultságoknak köszönhetően néhány évnyi stagnálást követően ismételten növekedtek a rászorultsági alapú szociális kifizetések. Ez a jelenség pedig arra utal, hogy a szegregáció egyik alapját képező jövedelmi kiszolgáltatottság és rászorultság még napjainkban is meghatározó mértékű Kecskeméten.

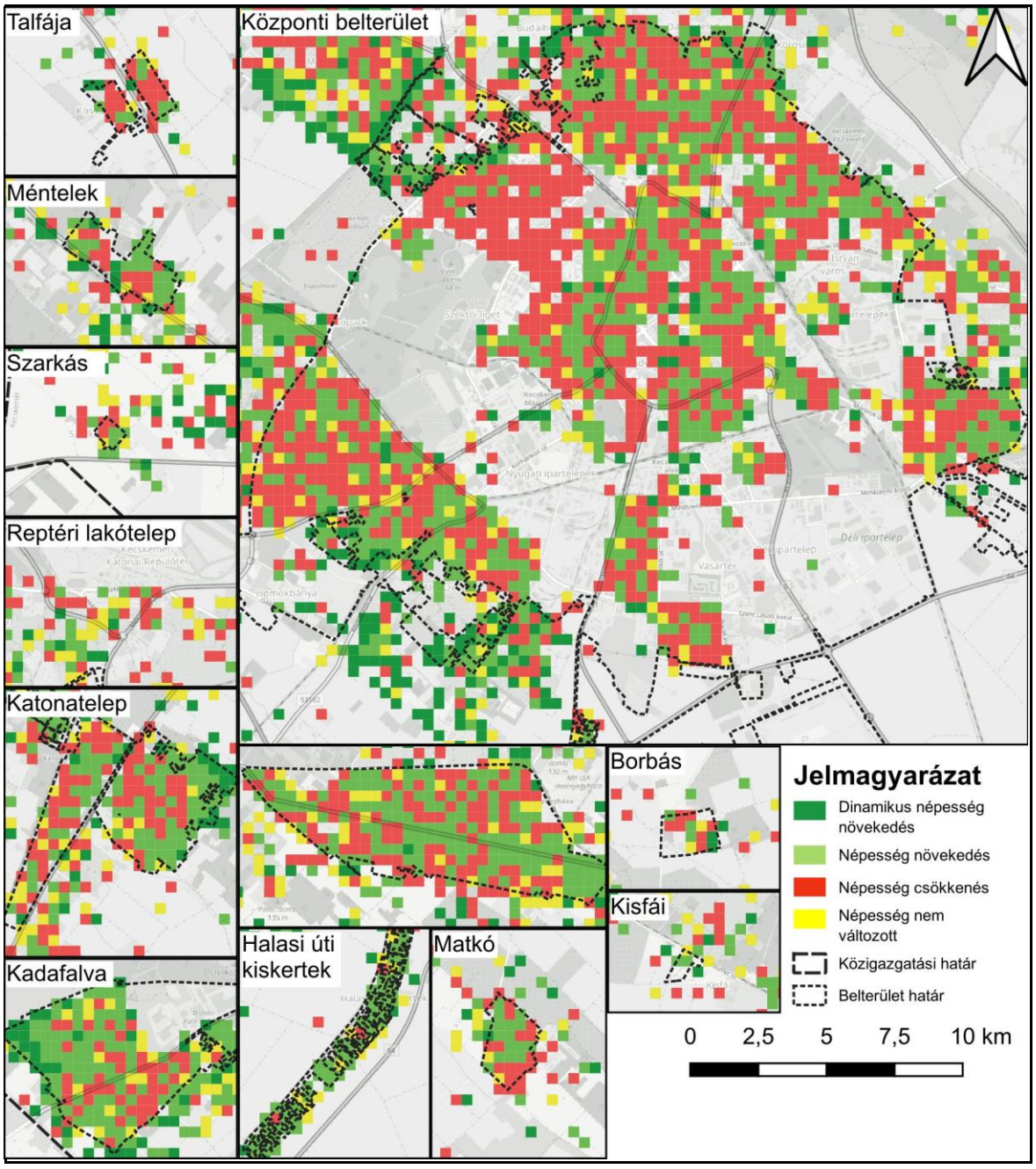
7.1.1.1 A szegregáció társadalmi jelenségeinek horizontális elemzése – a változások értékelése

A munkától történő elesés, s ezzel együtt a jövedelem és a társas kapcsolatok beszűkülése, a saját ingatlan elvesztése, a tanulási vagy mentális zavarok, az egészségi állapot megromlása, a fogyatékosság kialakulása, illetve hosszú távon történő fennállása hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a krízishelyzetbe kerülő egyének számára az esélyegyenlőség, vagy éppen a szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés lehetősége csorbulhat. Különösen nehéz, halmozottan hátrányos helyzetbe kerülhetnek a kisebbségi, szegény, egyszülős családok, inaktív vagy tartós munkanélküli eltartóval rendelkező családok, illetve az ezekben nevelkedő gyermekek, akik egyúttal a város legveszélyeztetettebb társadalmi csoportját alkotják. A vázolt élethelyzetek – az ismert kihívások (pl. SARS-CoV2, az egészségügy és a szociális ellátóhálózat nehézségei, a növekvő társadalmi szegmentáció, az erősödő infláció, az egyre bővülő hitelállomány, munkahelyvesztés) miatt – jelentős társadalmi veszélyeket hordoznak Kecskemét esetében is, melyek a szociális ellátóhálózat terhelésének növekedésével, illetve a szegregáció elmélyülésével járhatnak az elkövetkezendő években.

A kecskeméti társadalom demográfiai, foglalkoztatási, jövedelmi, szociális rászorultsági és iskolázottsági helyzetének változását a – 2011-es népszámlálás adataihoz képest – a 2022-es népszámlálás adatai, a KSH adatbázisai, valamint a helyi önkormányzat éves segélyezési adatai alapján ítélhetjük meg. Érdemes vizsgálni emellett a lakosság számának változását és térbeli eloszlását is.

Ezek alapján megállapítható, hogy az elmúlt másfél évtizedben a város egészében (2011-ben: 111˚411 2022-ben: 108˚120 fő; 2025-ben: 108˚106 fő) – s ezen belül is leginkább a központi belterületen belül (2011-ben 83˚178 fő; 2016-ban 80˚945 fő; 2022-ben 76˚234 fő) – általános népességcsökkenés figyelhető meg. Kivételt csak a belterület peremén lévő városrészek (pl. Vacsiköz, Máriahegy, Alsószéktó, Halasi úti kiskertek), az egyéb belterületi egységek közül leginkább Kadafalva, Katonatelep, Méntelek, illetve a Belvárosban néhány – tömbrehabilitációval, illetve társasház építéssel érintett – telektömb, valamint a szociális hátrányokkal jellemezhető szegregált területek (pl. Ürgés, Mezeiváros, Szeleifalu) képeznek (27. ábra).

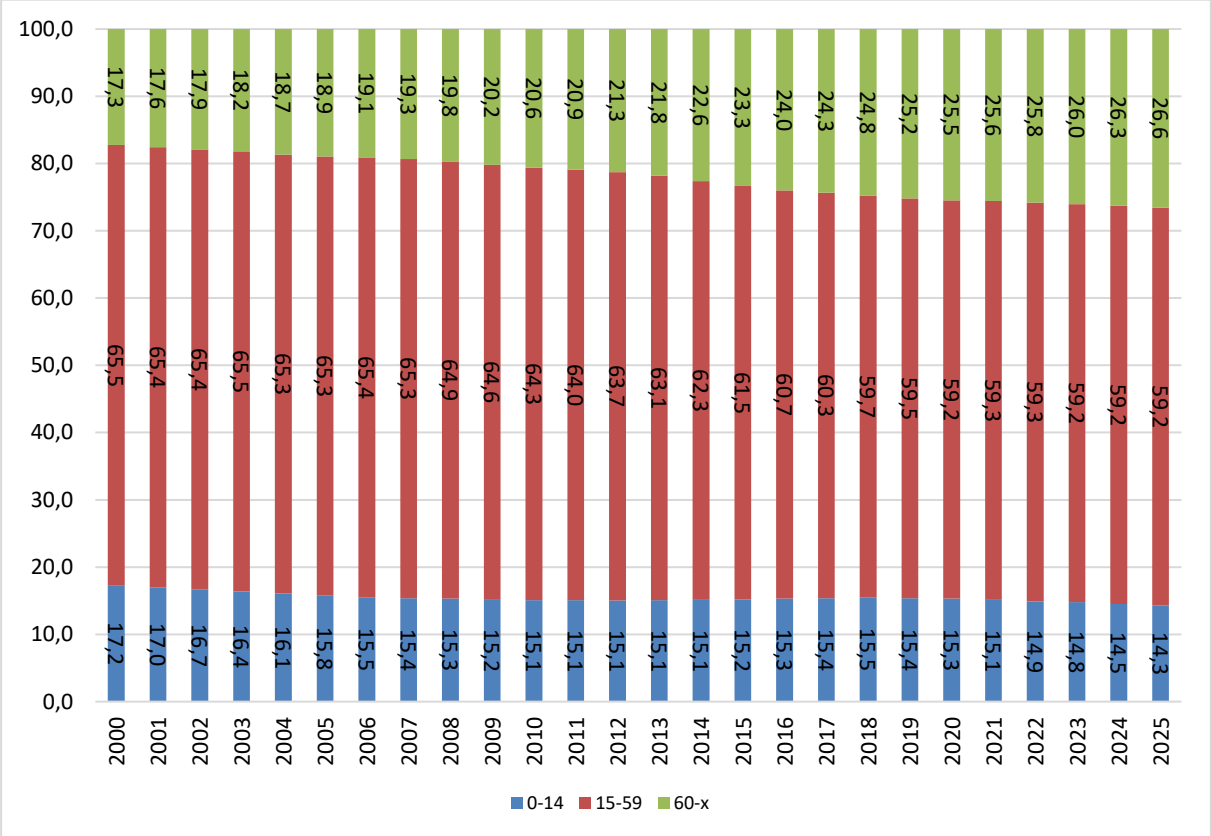
27. ábra: A lakosságszám változása Kecskemét belterületén belül 2019-2025 között

Forrás: KMJV. Népességnyilvántartó adatai alapján, saját szerkesztés 2026

A központi belterület lakosságának csökkenése részben az elöregedéssel jellemezhető városrészek nagyobb arányú halálozási adataival, részben az egyes településrészek alacsony presztizsével, részben pedig az otthonteremtés ösztönzésére meghozott kormányzati intézkedések (5%-os ÁFA, CSOK, Otthon Start Program) következtében végbement ingatlanpiaci átrendeződésekkel (pl. beleterületi ingatlanárak drasztikus emelkedése, külsőbb övezetekben történő kedvezményes önkormányzati telekosztások, olcsóbb külterületi tanyai ingatlanok), illetve a munkaképes korosztályok városból történő nagyléptékű elköltözésével magyarázható. Ez utóbbi esetében 2011 és 2025 között kiemelten a 15-19 (-575 fő), a 20-29 (-3˚852 fő) és a 30-39 év (-6˚575 fő), közötti korosztályok számában találhatjuk a legnagyobb visszaesést, amely a vándorlási különbözet kedvezőtlen irányú folyamataival együtt, a jellemző demográfiai folyamatok alapján megállapítható, hogy Kecskemét egy lassan fogyó, elöregedő társadalom képét mutatja (28. ábra).

28. ábra: *Kecskemét demográfiai összetételének változása korcsoportos bontás alapján*

Forrás: KSH Területi statisztikai alapján saját szerkesztés, 2026.

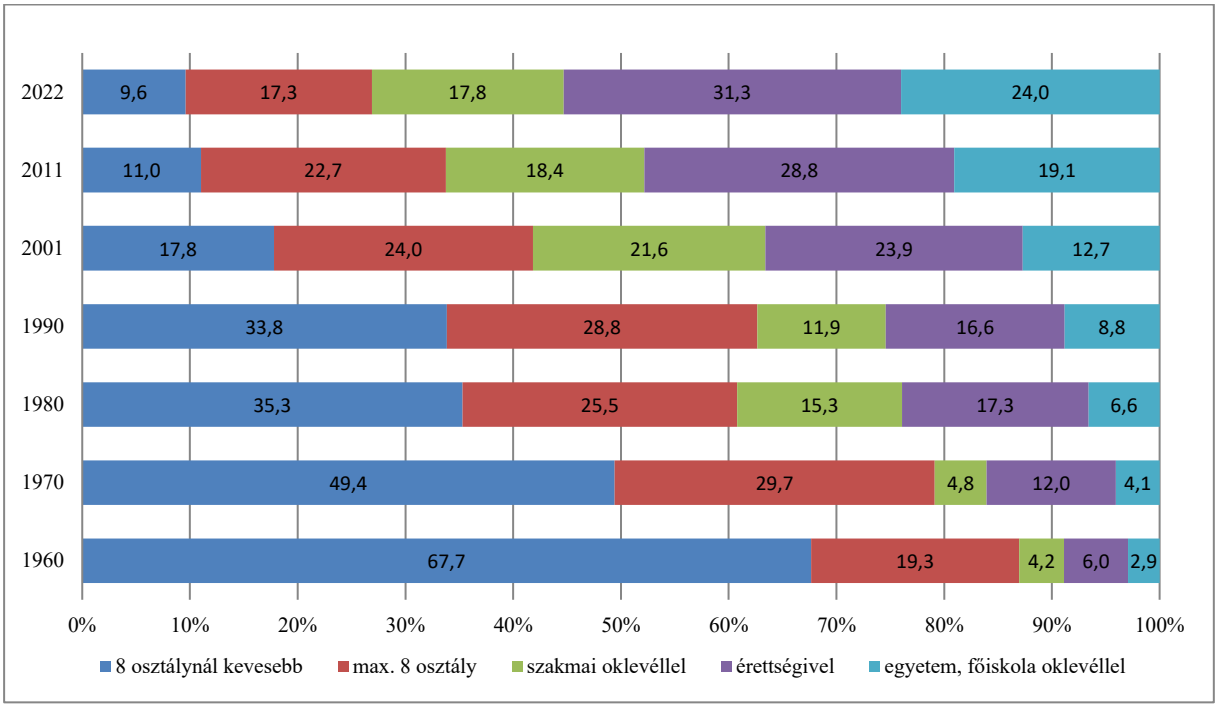
Különösen kedvezőtlen a munkaképes korú 15-59 éves korosztály számának és arányának gyors csökkenése (míg 2000-től 2013-ig a csökkenés összesen 2,4 százalékpont volt, addig 2013 és 2025 között a csökkenés mértéke már megközelítette a 4 százalékpontot). Emellett – a statisztikai adatok alapján – szembetűnő a 60-évnél idősebb korosztály számának és arányának növekedése is (2013-tól 2025-ig 4,8 százalékponttal emelkedett a 60 évesnél idősebb korosztály aránya, ez az adott korosztály tekintetében több mint 3˚600 fős növekményt jelent), amely a város szociális ellátórendszerét helyezi egyre nagyobb nyomás alá, akár már a közeljövőben is.

A város demográfiai kihívásainak kezelése, a jellemző folyamatainak kedvező irányú megváltoztatása, jelentősebb állami segítség, valamint komplex – és hosszabb, 10-15 évre tervezett – demográfiai, társadalom- és életminőség fejlesztési programok (pl. állami bérlakásépítési program, lakbértámogatási programok, bérfelzárkóztatási programok, társadalmi integrációs és életpálya programok, kiemelt város-, környezet- és szolgáltatásfejlesztési programok) erősítése, illetve hosszú távú fenntartása nélkül nehezen valósítható meg.

Kecskemét jellemző népesedési viszonyai mellett, érdemes részletesebben elemezni lakosságának iskolai végzettségét is, amely alapvetően befolyásolja a társadalmi életesélyeket és életminőséget. A társadalom iskolázottsági viszonyai nem csak egyfajta „válságállóságot", innovációs és adaptációs szintet feltételeznek, de tükrözhetik egy adott közösség változásokkal szembeni alkalmazkodóképességét és rugalmasságát, valamint utalhat a település általános fejlettségére és szolgáltatási környezetének színvonalára is.

Kecskemét társadalmának iskolázottsági jellemzői – a 7 évesnél idősebb korosztály körében – az elmúlt 60 év folyamán jelentős javulást mutattak (29. ábra).

29. ábra: *A 7 éves és idősebb népesség megoszlása iskolai végzettség szerint*

Forrás: KSH Népszámlálás 1960-2022.

A fenti ábra megfelelően szemlélteti a város funkcionális és ezzel együtt mezővárosi társadalmának átalakulását. Ha a 2000 utáni folyamatokat vizsgáljuk, megállapítható, hogy az országos tendenciáknak megfelelően, Kecskeméten is növekedett az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya (2001-ben 12,7%, míg 2022-ben 24,0%) az össznépességen belül. Hasonlóan kedvező folyamatokat figyelhetünk meg az érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők arányának növekedésében (2001-ben 23,9%, míg 2022-ben 31,3%), valamint az alacsony végzettségűek (legfeljebb 8 osztállyal rendelkezők) számának és arányának jelentős csökkenésében.

Gondot jelent ugyanakkor a városban az alacsonyan képzettek még mindig viszonylag magas száma (27˚098 fő) és aránya (26,9%) is. Ez az a társadalmi réteg, amely még viszonylag jelentős munkaerőtartalékot jelent a városban, s alanyai lehetnek a különböző szakképzési, integrációs és közfoglalkoztatási programoknak. Esetükben a megfelelő motivációs szint kialakítása érdekében – a szociológiai és munkaerőpiaci jelzéseknek megfelelően – különböző felzárkóztatási, életvezetési tanácsadási programokba történő bevonás is szükséges lehet.

A város gazdasági fejlődéséből adódóan, 2011 és 2022 között (a népszámlálási adatok alapján) 19˚232 darab új munkahely létesült, aminek következtében a kecskeméti lakónépesség gazdasági aktivitása mind a teljes népesség (51,88%), mind pedig a munkavállalási korú népesség körében (60,87%) kedvezőbb képet mutat, mind a Bács-Kiskun megyei (47,62% és 55,76%), mind pedig az országos átlagnál (49,13% és 57,47%). A városban nagy számban (2022-ben: 76˚477 db) jelen lévő munkahelyeknek köszönhetően, az elmúlt években kedvezően alakultak a munkanélküliségi és foglalkoztatási mutatók is (42. táblázat).

42. táblázat: Kecskemét jellemző munkanélküliségi adatainak változása

Év	Álláskeresők száma (fő)	Relatív mutató* (%)	Munkaképes korú népesség** (fő)
2000	3207	4,75%	67 493
2001	3785	5,54%	70 753
2002	3347	4,73%	70 753
2003	3448	4,83%	71 336
2004	3465	4,84%	71 530
2005	3683	5,10%	72 219
2006	3479	4,78%	72 722
2007	3984	5,42%	73 403
2008	4334	5,88%	73 644
2009	6039	8,08%	74 718
2010	5942	7,93%	74 865
2011	5553	7,42%	74 769
2012	5420	7,30%	74 706
2013	5230	7,00%	74 289
2014	4164	5,31%	78 433
2015	4073	5,22%	78 009
2016	3454	4,10%	77 218
2017	2893	3,78%	76 345
2018	2437	3,23%	75 399
2019	2287	3,05%	74 899
2020	2730	3,74%	73 087
2021	2147	2,97%	72 263
2022	2036	2,86%	71 244
2023	1799	2,56%	70 383
2024	1908	2,65%	71 969
2025	1772	2,48%	71 334

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat 2026.

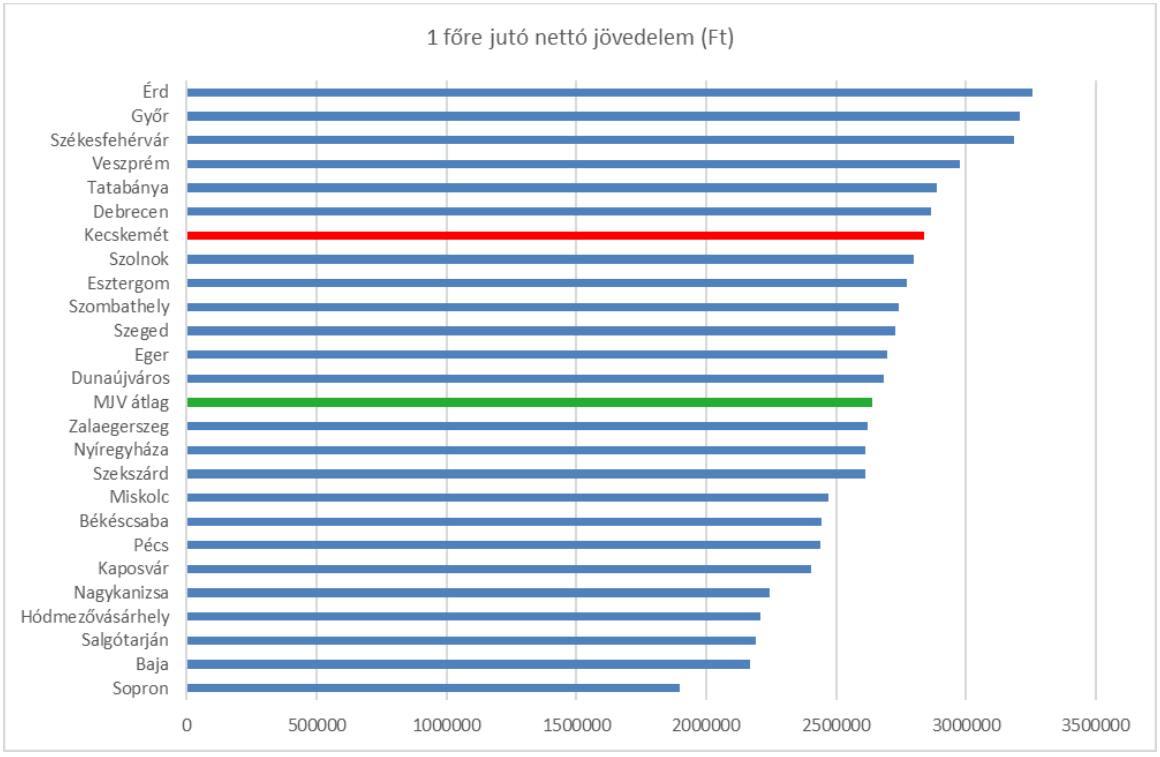
** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában*

*** Munkavállalási korú népesség fő - a KSH népszámlálási ill. népességnyilvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)*

A munkanélküliség alakulása kapcsán megállapítható, hogy napjainkban már egyértelmű szerkezeti munkanélküliségről beszélhettünk Kecskeméten, hiszen a regisztrált munkanélküliek aránya 2020 óta tartósan 3% alatt van, ugyanakkor a bejelentett betöltetlen álláshelyek havi átlaga napjainkban hozzávetőlegesen 500 db körül alakult. Ezek az álláshelyek, azonban nagyobb részben hiányszakmákban jelentkeztek, s jelentős részük megfelelő szakképesítéshez kötődött. Ugyanakkor, ha megfigyeljük a nyilvántartott álláskeresők végzettség szerinti megoszlását, látható, hogy a legfeljebb általános iskolát végzettek és a szakiskolai végzettségű álláskeresők felülreprezentáltak a munkaképes korú (15-64 éves) lakosságon belüli számarányukhoz képest (átlagban ők adják a kecskeméti munkanélküliek közel egyharmadát, 31,15%). A munkanélküliek egy része esetében, foglalkoztathatósági problémák (pl. mentális, mentálhigiénés, alkalmazhatósági) is felmerülnek. Nem véletlen, hogy ez a munkavállalói réteg megfelelő végzettség és motiváció hiányában, csak nagyon nehezen jut el az elsődleges munkaerőpiacra. Esetükben az oktatási és közmunkaprogramok mellett, komplex életvezetési és felzárkóztató programok jelenthetnék a hosszútávú megoldást.

A helyi társadalom életkörülményeinek javításában alapvető szerepet játszanak a jövedelmi viszonyok. A 2008-2012-es pénzügyi válság vége és a Mercedes gyár termelésének beindulása (2012) óta, Kecskeméten az egy főre jutó nettó jövedelem jelentős mértékű (2024-ig 3,7-szeres) növekedését figyelhettük meg. A helyi gazdaság erősödésének köszönhető, hogy a versenytársakénál dinamikusabban növekedett az egy főre jutó nettó átlagjövedelem, így Kecskemét a megyei jogú városok rangsorában a 2012. évi 11. helyről a 7. helyre tudott előre lépni, a 2.84 millió Ft-os értékével (30. ábra).

***30. ábra**: Egy főre jutó átlagjövedelem a megyei jogú városokban 2024-ben*

Forrás: TEIR, NAV adatbázis 2026.

A munkahelyek számának növekedéséből is adódóan a kecskeméti adófizetők száma a 2012. évi 51˚785 főről 2024-re 57˚334 főre emelkedett.

A társadalom jövedelmi helyzetéről átfogóbb és részletesebb képet kapunk, ha az SZJA adóalapot képező belföldi jövedelmet vizsgáljuk az éves összevont adóalapba tartozó különböző jövedelmi sávokon 2012 és 2024 között (43. táblázat). Különösen a szélső jövedelmi sávok (0-1˚500˚000 Ft, valamint az 5 millió Ft feletti adózott jövedelmek) kapcsán figyelhetők meg elemzésre érdemes változások. Az antiszegregációs lépések szempontjából azonban különösen a másfél millió Ft alatti SZJA adóalapot képező jövedelmi sávba tartozó adófizetők helyzete érdemel nagyobb figyelmet. 2012-ben a 0-300.000 Ft-os jövedelmi sávba 7˚517 fő tartozott. Mélyebb társadalmi problémákat feltételez, hogy az elmúlt bő egy évtizedben, a jelzett a jövedelmi sávba tartozó társadalmi csoport, nem tudott kitörni a – jövedelme alapján feltételezhető – mélyszegénységből (2024-ben: 5˚971 fő). Nem sokkal jobb azoknak a helyzete (11˚432 fő) sem, akik a 2024-es évre megállapított havi bruttó minimál bér (266˚800 Ft, éves szinten bruttó 3˚201˚600 Ft a teljes munkaidőben foglalkoztatottak körében) felét sem érték el.

43. táblázat: *SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem a kiválasztott jövedelmi sávokon*

2012			2024		
Jövedelmi sávok (Ft)	A jövedelmi sávba tartozó adófizetők száma (fő)	SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem, az éves összevont adóalapba tartozó jövedelmi sávon (Ft)	Jövedelmi sávok (Ft)	A jövedelmi sávba tartozó adófizetők száma (fő)	SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem, az éves összevont adóalapba tartozó jövedelmi sávon (Ft)
0-300.000	7.517	714.519.139	0-300.000	5.971	354.434.832
300.001-600.000	3.641	1.643.080.443	300.001-600.000	1.618	717.349.325
600.001-800.000	2.619	1.822.660.895	600.001-800.000	913	638.760.302
800.001-1.000.000	2.234	2.016.482.811	800.001-1.000.000	1.130	1.018.289.555
1.000.001-1.200.000	3.446	3.821.680.176	1.000.001-1.200.000	763	837.996.492
1.200.001-1.500.000	7.154	9.590.319.093	1.200.001-1.500.000	1.037	1.399.211.277
5.000.001-10.000.000	2.409	15.961.889.568	5.000.001-10.000.000	18.734	134.193.311.041
10.000.001-20.000.000	443	5.784.610.056	10.000.001-20.000.000	7.803	102.630.211.986
20.000.001-X	125	3.695.744.239	20.000.001-X	1.784	56.831.259.552

Forrás: TEIR, 2026

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a jelzett több mint 11˚000 kecskeméti adófizetőnek – és családjaiknak – a tényleges jövedelmi helyzete az elmúlt években gyakorlatilag alig változott, így a létminimum alatt élnek. A jelzett adófizetői réteg jövedelmi és társadalmi integrációja kiemelt feladatként jelentkezik a jövőben.

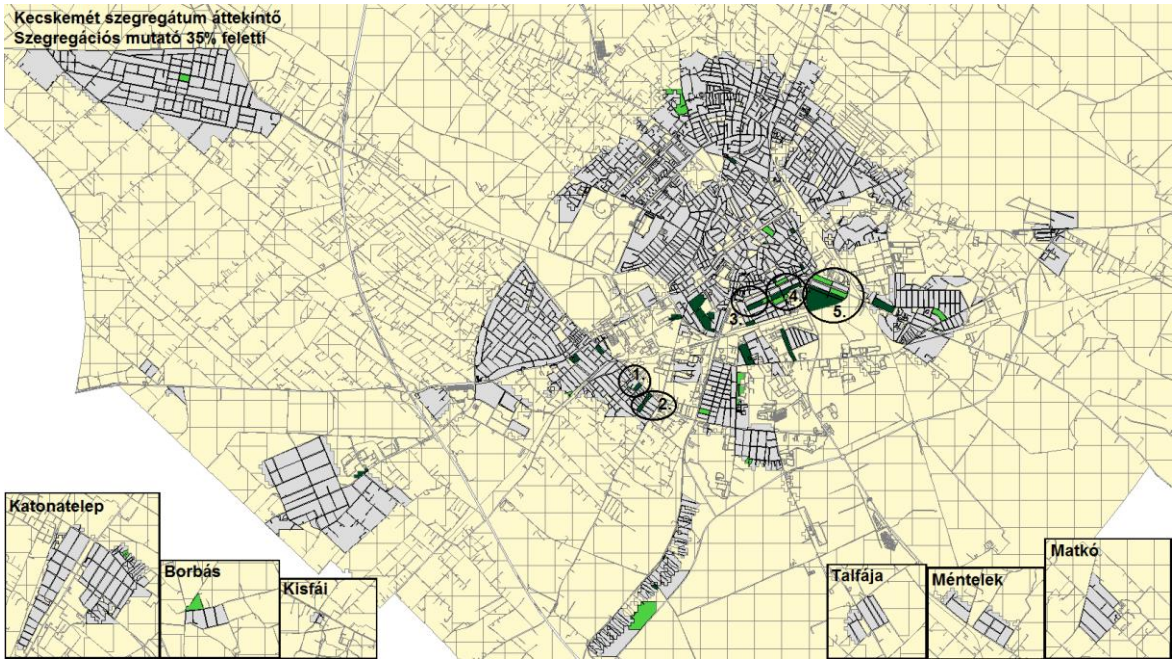
A napjainkban látható jövedelmi olló nyílása, számos problémát (pl. szegregációs folyamatok erősödése, mély- és gyermekszegénység tartóssá válása, növekvő igény a szociális ellátásokra, bűnözés és deviáns viselkedési formák erősödése) generálhat a közeljövőben. Emellett egyes (alacsonyabb presztízsű és kevésbé jól fizető) munkakörök esetében munkaerőhiány alakulhat ki Kecskeméten, mint ahogyan a

hiányszakmák kapcsán a város munkaadói erősödő bérversenyre is számíthatnak. Ez utóbbi folyamat érzékenyen érintheti az önkormányzatot is, hiszen a bérverseny nem csak a városi munkaadók – ezen belül is az önkormányzati és piaci szegmens – között jelenik meg, hanem országos szinten is, így a jól képzett szakemberekért, vagy a hiányszakmákban dolgozókért az ország más – magasabb jövedelmi szinttel rendelkező – településeiről is bejelentkezhetnek, amely tovább mélyítheti a város demográfiai, illetve munkaerőpiaci kihívásait.

7.1.1.2 A szegregáció területi vonatkozásai (szegregátumok) – a változások értékelése

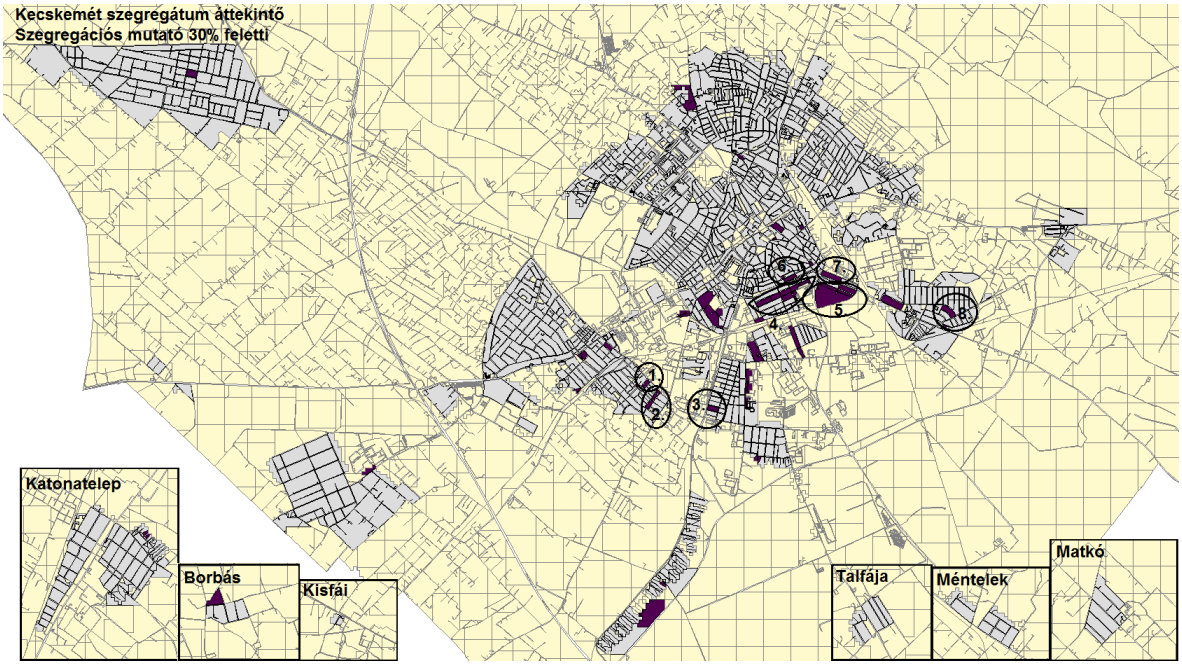
Az elmúlt másfél évtizedben tapasztalt kedvező gazdasági és társadalmi folyamatok következtében, **Kecskemét városában a szegregációs jelenségek a két legutóbbi népszámlálás (2011 és 2022) közötti időszakban önmagához képest és országos összehasonlításban is kedvezőbben alakultak**. Az elmúlt fél évszázad változatos urbanizációs folyamatainak eredményeként, azonban Kecskeméten is kialakultak azok a lakóövezetek, amelyek egymástól igen eltérő életszínvonalbeli, lakókörnyezeti és szolgáltatási szintet nyújtanak. Ebben nagy szerepet játszott a belterületeken, a szocializmus éveiben kialakított, több ezres népességű lakótelepek létrejötte (pl. Széchenyiváros, Árpádváros), a divatossá váló kertvárosi egységek átformálódása, (pl. Petőfiváros, Hunyadiváros, Alsószéktó), a különböző városrészek lakosságcseréje, a zárt kertek és a külterületek birtokbavétele, valamint a – források hiányában – kevésbé jó adottságokkal rendelkező övezetek megrekedése, stagnálása (pl. Műkertváros, Erzsébet- és Kossuthváros déli része, Ürgés, Szeleifalu, Muszáj). Egyes, kedvezőtlenebb helyzetben lévő városrészek nem kerülhették el a társadalom perifériáján élők beköltözését, a „slumok" kialakulását és a gettósodást sem (pl. Halasi úti lakótelep, Ürgés, Erzsébetváros déli része). A földrajzi szegregálódás hátterében az a folyamat azonosítható, hogy a műszaki leromlással és társadalmi átalakulással jellemezhető területekről elköltöző, módosabb családok helyére – az alacsonyabb ingatlanár és fenntartási költségek miatt – szegényebb, szociális problémákkal küzdő lakosok költöztek be, ezzel gyorsítva egyes városrészek leértékelődését, leromlását (31. és 32. ábra).

31. ábra: *Kecskemét szegregált területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján*

Forrás: KSH Népszámlálási Főosztály „Igazolás" 2017.

32. ábra: Kecskemét szegregáció által veszélyeztetett területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján

Forrás: KSH Népszámlálási Főosztály „Igazolás" 2017.

A jelzett területek szegregációs folyamatai nem újkeletűek, a szegregátumok a város különböző részeinek eltérő fejlődéséből, egyes területek elhanyagolásából, leértékelődéséből, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok tömeges betelepüléséből, illetve a közszolgáltatások kiépítésének elmaradásából (pl. Műkertváros, Halasi úti lakótelep, Szeleifalu) alakultak ki. Bár olyan új területi folyamatokat is megfigyelhetünk, mint pl. a legrosszabb helyzetben lévő társadalmi csoportok olcsó és leromlott tanyákra történő kiköltözése (pl. Szarkás)

A leszakadó városrészek lakosságának mindezen okok miatt, szembe kellett/kell néznie a kirekesztődés folyamatával. A jelzett belterületi egységek mellett, feltűnően nagy életszínvonalbeli különbségek alakultak ki az egyes külterületi zónákban (pl. Belső-Máriahegy, Szarkás, Budaihegy) is, ahol ugyanúgy megtapasztalható a fényűző luxus és a nyomor. A területi szegregáció jelensége az ezredfordulóra jól láthatóvá vált, a leszakadó város és utcarészek helyzete azóta is számos konfliktus forrását képezi. A 2011-es népszámlálás adataira támaszkodva, a szegregációs mutató alapján a KSH 5 szegregált és további 8 szegregáció által veszélyeztetett területet azonosított Kecskeméten. Nagyobb egybefüggő szegregált tömbök Ürgés, Kossuth- és Erzsébetváros déli részén, valamint Szeleifalu területén alakultak ki, emellett szegregáció által veszélyeztetett területeket találhatunk még Műkertvárosban és Rendőrfalu déli részén.

Az egyes lakóövezetek anyagi státusza és presztízse, épített környezetük, intézményeik állapota általánosságban leromlott, csupán az elmúlt évek fejlesztései (pl. Mezeiváros és Ürgés szociális városrehabilitációja 2014, majd „Kecskemét szegregált területeinek integrált szociális városrehabilitációja" és hozzá kapcsolódóan a „Társadalmi együttműködés erősítése" című humán erőforrás fejlesztési program 2017-2023) jelentettek némi enyhülést. Az antiszegregációs programok keretében először a Kossuth körút, Erzsébet körút, Kuruc tér, Csáktornyai utca, KecskemétFülöpszállás vasútvonal és a Szultán utca által határolt területen 12 darab önkormányzati bérlakás teljes körű

szerkezeti felújítása került kivitelezésre, továbbá új Közösségi Ház épült a Mezei utca 42. szám alatt. A projekt további infrastrukturális beruházási elemei voltak a kommunális hulladékgyűjtő pont kialakítása, egy játszótér építése, sportudvar kialakítása, a Műkerti sétány felújítása, új utcabútorokkal, hulladék- és kerékpártárolók elhelyezésével, továbbá fedett buszvárók kialakítása a Műkerti sétányon, az Erzsébet és Kossuth körúton, valamint faültetések, padka- és árokrendezés a két körút mentén. A projekt keretében aszfaltozott utak épültek a Gödröstemető, Dankó Pista és Puskás Tivadar utcákban, valamint felújításra került a Mezei és a Zsinór utca meglévő útburkolata. A fejlesztések környezet és településkép-védelmi beavatkozásai voltak a Kórház utca déli részén felszámolt illegális hulladéklerakó és a déli utcafronton 530 méter hosszban és 17,5 méter szélességben elvégzett növénytelepítés.

A 2014-es programnak talán még meghatározóbb része volt a társadalmi felzárkóztató, oktatási-képzési, munkaerőpiaci integrációs és közösségfejlesztő része, mely elősegítette a szegregált területeken élő lakosság társadalmi integrációját. Ennek keretében szociális szolgáltatási, életvezetési, mentálhigiénés, felnőttek részére kompetencia alapú oktatási és különböző szakmát adó képzési, továbbá bűnmegelőzési és közbiztonságot erősítő programok, valamint szabadidős és sport tevékenységek valósultak meg.

A 2017 utáni szociális városrehabilitációs programok akcióterület határa a város egyik legelmaradottabb területét érintette melynek akcióterületi lehatárolása [a 142-es számú vasútvonal (Kórház utcától délre található vasútvonal Lajosmizse-Kecskemét) – Műkerti sétány – Erzsébet körút – Kossuth körút – Árpád körút – Küküllő utca – Kiskőrösi út – Könyves Kálmán körút –Csap utca – Csengő utca – Présház utca – Róna utca – Kiskőrösi út – 9413 hrsz-ú telek közterületi határa – Könyves Kálmán körút – Halasi út – 142-es számú vasútvonal] 5 szegregált és 8 szegregáció által veszélyeztetett területet érintett.

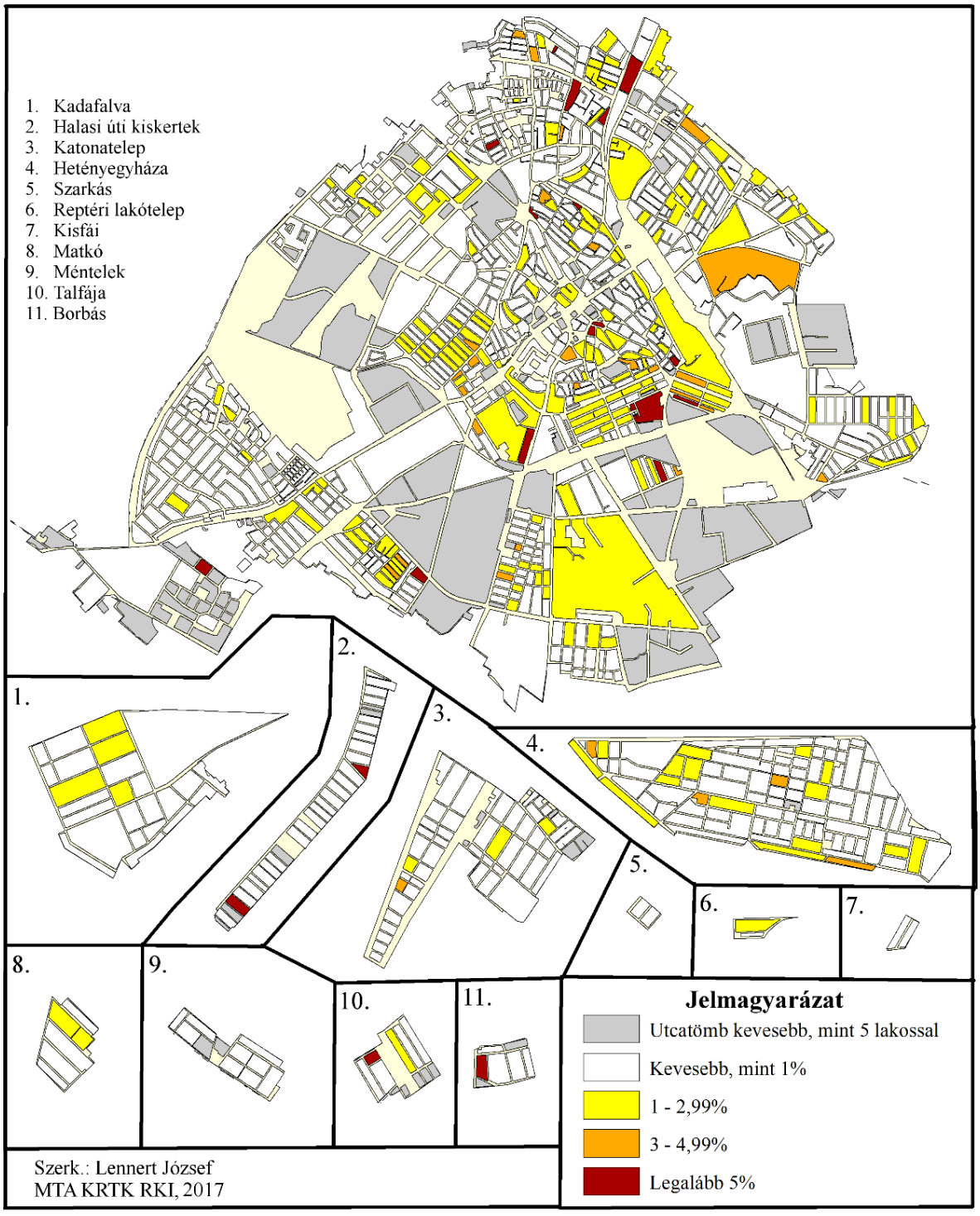
A projektek átfogó célja a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációjának elősegítése, a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségeinek javítása, a foglalkoztatás elősegítése, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást segítő, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok elérhetővé tétele volt.

Célok elérése az infrastrukturális beavatkozások kiegészítésével valósult meg (4 db önkormányzati szociális bérlakás energiahatékonysági fejlesztése és 2x2 db lakóegység újjáépítése, az Árpádvárosi Rávágy tér környezetének fejlesztése, a gyalogos felületek burkolatának felújítása, a park köztéri berendezéseinek és az automata öntözőrendszerrel ellátott zöldfelületeinek megújítása, a településképhez illeszkedő módon szelektív hulladéktároló helyek kerültek kialakításra, s megújult a biztonságtechnikai térfigyelő rendszer), a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs és közbiztonsági programok segítségével. A megvalósított humánfejlesztések a szociális városrehabilitációs projektet kísérték végig a közösségfejlesztő programokkal, amelyek lehetővé tették a város-rehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását (helyi társadalmi akciókban 2˚956 fő vett részt, melyből 1˚851 lakos volt a szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű személy) a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítették a helyi közösség kohézióját.

Kecskeméten a rossz anyagi körülmények között élő, szociálisan rászoruló népesség nagyságáról és területi elhelyezkedéséről nagyon nehéz átfogó és pontos képet adni. Ennek meghatározásához, illetve hozzávetőleges becsléséhez több megközelítés is alkalmazható volt az elmúlt években, így például

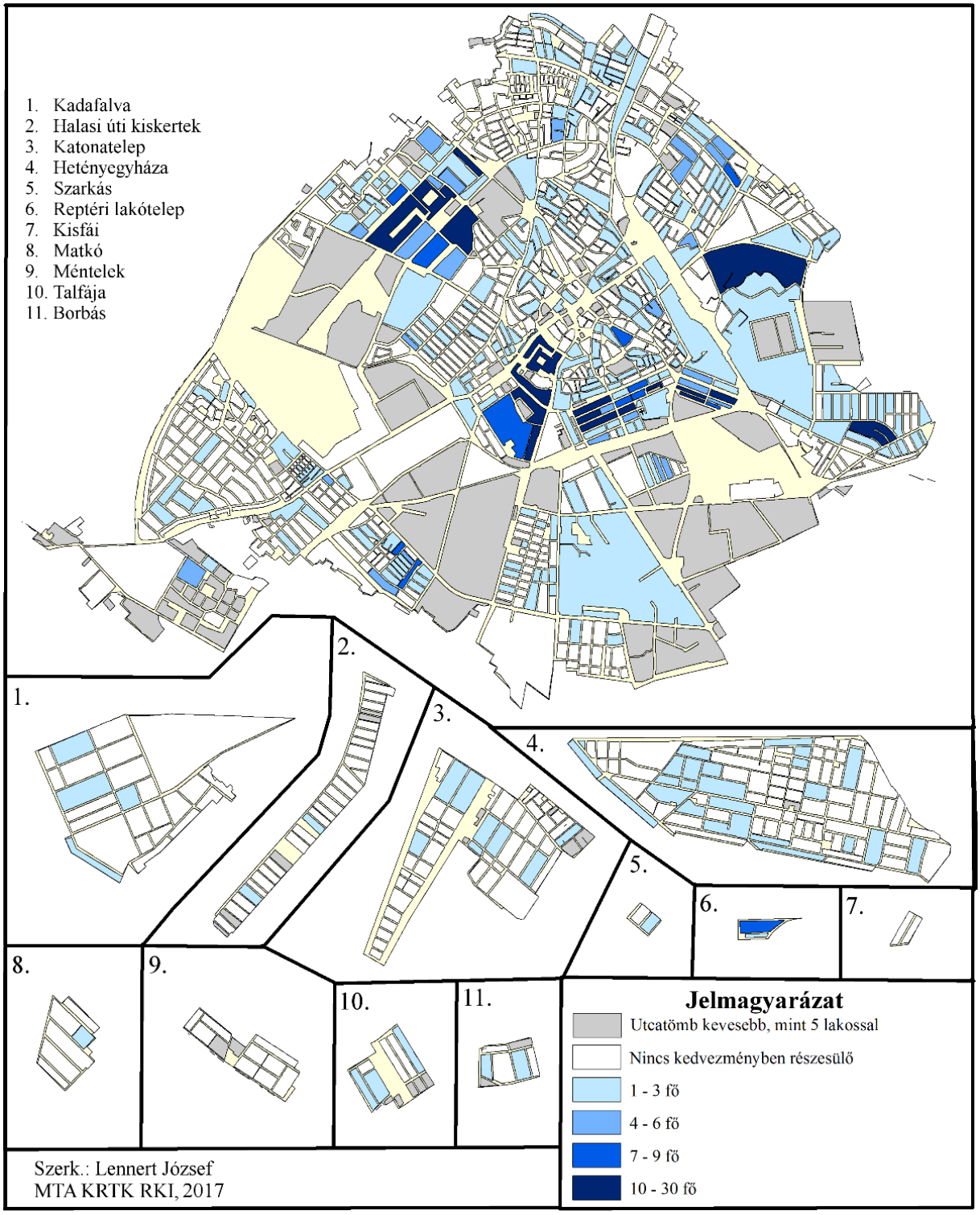
figyelembe vehettük a pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának alakulását (33. és 34. ábra), vagy éppen a jövedelmi különbségek területi megjelenését. Ezek felderítése azonban napjainkra szinte lehetetlenné vált a személyiségi jogok védelmének erősödésével és az európai uniós Általános Adatvédelmi Rendelet (GDPR- General Data Protection Regulation) 2018. május 25-ei hatálybalépését követően.

***33. ábra**: Lakhatási települési támogatásban részesülők százalékos megoszlása*

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Anti-Szegregációs Program (2014-2020) felülvizsgálata és átdolgozása 2017.

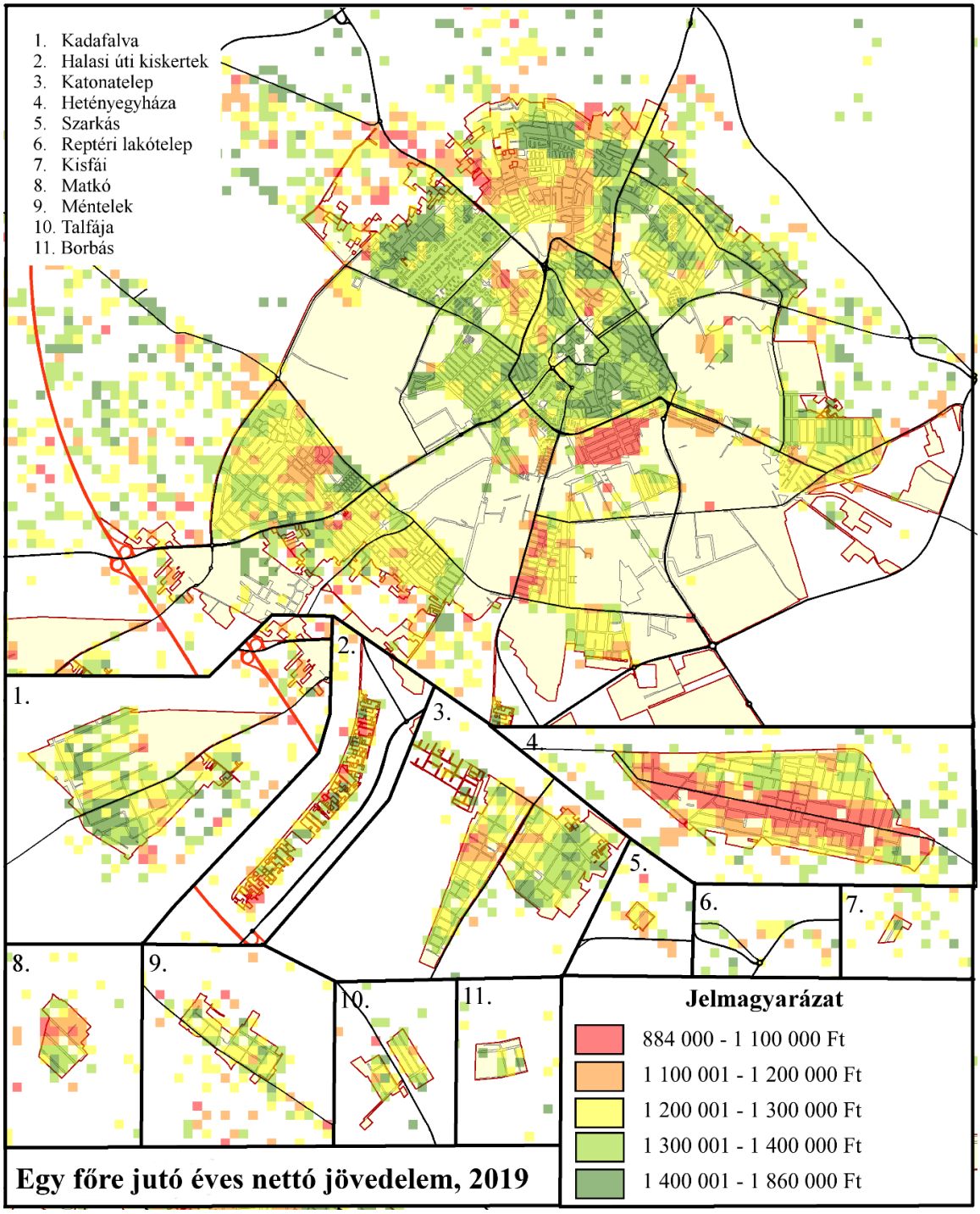
34. ábra: *Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma*

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Anti-Szegregációs Program (2014-2020) felülvizsgálata és átdolgozása 2017.

Az általános gazdasági fellendülés ellenére valószínűsíthető (ld. jövedelmi bekezdésről szóló részt), hogy a városon belül az egyes társadalmi csoportok tekintetében, a jövedelmi és életminőségbeli különbségek a vizsgált időszakban tovább növekedtek. A legalacsonyabb jövedelemmel rendelkező népesség sajátos területi koncentrációt rajzol ki (35. ábra), amely jól korrelál a 2011-es népszámlálási adatok alapján a KSH által lehatárolt szegregált, vagy szegregáció által veszélyeztetett területek megjelenésével.

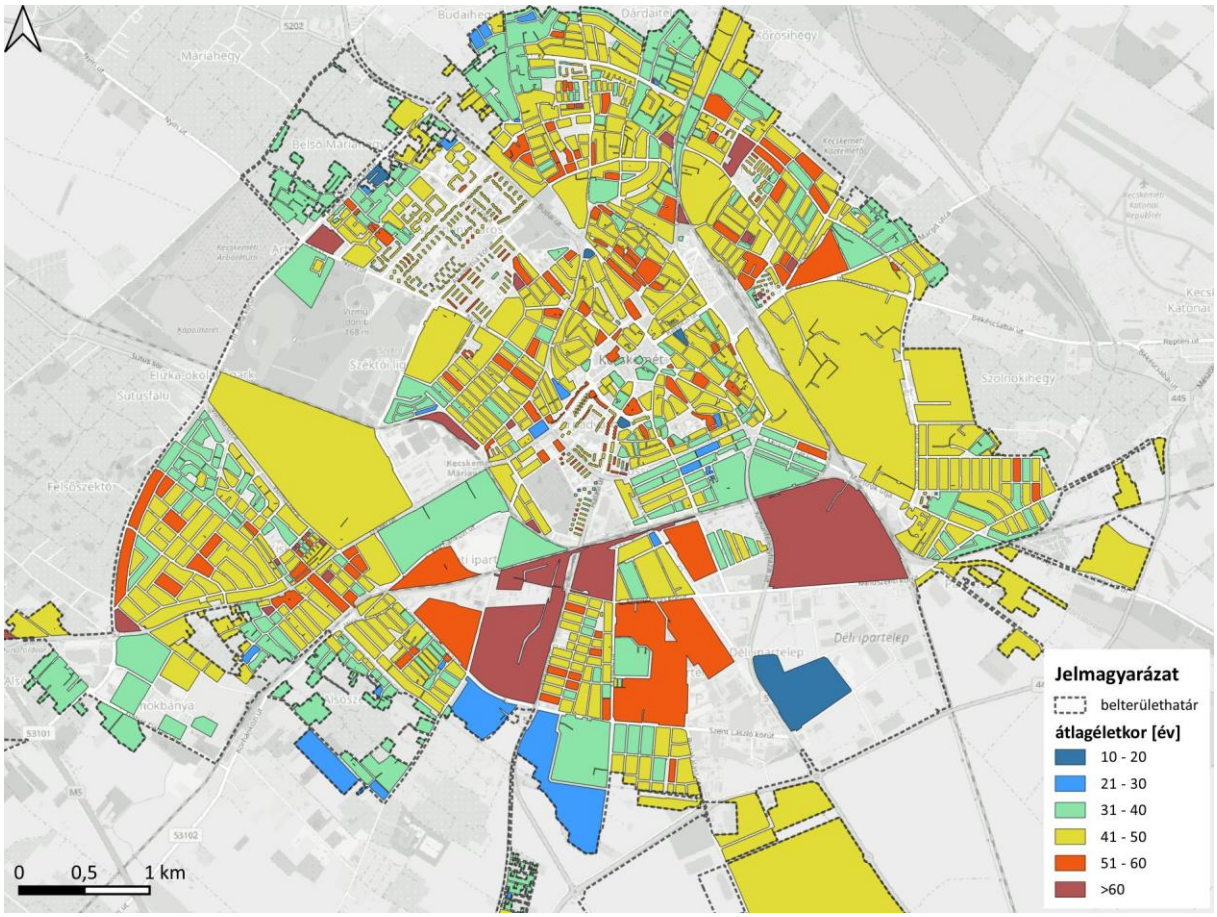
35. ábra: *A jövedelmi különbségek területi megjelenése Kecskeméten 2019-ben*

Forrás: GeoX adatbázis, 2019.

A jövedelem területi szóródása mellett, érdekes képet ad a népesség telektömbökben megjelenő átlagéletkora, amely az elöregedő városrészekről, telektömbökről ad áttekintő képet. Emellett értékes információkkal szolgál, és részben, a szociális szolgáltatásfejlesztés keretében, az idősellátással, részben pedig a városfejlesztéssel szemben fogalmaz meg területi feladatokat. Az elöregedő városrészek, illetve telektömbök (36. ábra) esetében feladatként jelentkezik a megfelelő műszaki és szolgáltatási színvonal biztosítsa, valamint a terület kedvező társadalmi megítélésének és ingatlanpiaci értékének fenntartása. Ezek a városfejlesztési kihívások különösen a Belváros, a Hunyadiváros, a Műkertváros és a Rendőrfalu esetében jelentkeztek, mely területek az elmúlt évtizedben jelentős elöregedési tendenciát mutattak.

36. ábra: Az idősebb korosztályok területi megjelenése Kecskeméten 2025-ben

Forrás: KMJV Népességnyilvántartó adatai alapján, saját szerkesztés, 2025.

7.1.2 Antiszegregációs terv

A szegregáció elleni küzdelemben meghatározó szempont, hogy a helyi önkormányzat, a szociális és karitatív területeken mozgó civil szervezetek, egyházi és oktatási-nevelési intézmények feladatokat vállaljanak a helyi szegregációs jelenségek felszámolásának érdekében. Kecskemét városa a szegregációs jelenségek megszüntetésére törekszik, amit egy hosszú távú, számos tényezőt figyelembe vevő, s a – 2011-es és a 2022-es népszámlálás adatai alapján készített lehatárolások szerinti – szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területek sajátosságainak megfelelően elkészített, továbbá a fenntartható városfejlesztési stratégiájához jól illeszkedő Antiszegregációs Terv alapján képes megvalósítani.

Az egész város jövője, kiegyensúlyozott fejlődése szempontjából fontos az elmaradott, szegregált és szegregáció által veszélyeztetett városrészek szociális városrehabilitációja, a helyi társadalom felzárkóztatása, a konfliktushelyzetek feloldása és a feladatokat ellátó jól képzett szakemberek biztosítása, de ez – mind a szakmai indokok, mind pedig a szociális szférára fordítható szűkös források miatt – nem lehet eredményes széles körű állami és uniós segítségnyújtás nélkül. Az önkormányzatok fejlesztési lehetőségei korlátozottak, hiszen a szociális fejlesztésekre, valamint különböző ellátási formákra, programokra fordítható keretek szűkösek.

Figyelembe véve az érintett hátrányos helyzetű társadalmi rétegek nagyságát, a megoldandó szociális kihívások sokszínűségét, valamint az ezt kezelő ellátórendszer szerteágazó problémáit, az Antiszegregációs Terv végrehajtása olyan mértékű finanszírozást igényel, melyet sem az érintett szolgáltatást nyújtó intézmények, sem a fenntartó önkormányzat önerőből nem képes biztosítani. A terv megvalósulását a múltban az is nehezítette, hogy az állami kezdeményezések, komplex elképzelések, ösztönzők és azok kiszámíthatósága, vagy éppen pályázati kiírások átgondoltsága, volumene nem volt megfelelő ahhoz, hogy a szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területek problémahalmaza kezelhető vagy felszámolható legyen, vagyis az önkormányzatok csak a lehetőségeihez mérten tudtak előre haladni az antiszegregációs törekvéseik megvalósításában. Igaz, hogy a 2022-es népszámlálási adatok alapján elvégzett – szegregációs mutató szerinti – számítások azt sugallják, hogy a korábban a városban kijelölt szegregált és szegregáció által veszélyeztett területeket napjainkra sikerült felszámolni, hiszen a régi (2011-es népszámlálási adatok alapján történő lehatárolás szerinti) szegregátumok és szegregáció által veszélyeztetett területek eltűntek, ugyanakkor a korábbiakhoz képest egy újabb szegregáció által veszélyeztetett terület (Szondy utca-Zsinór utca-Erzsébet körút-Fazekas köz által határolt terület) jött létre[51] (37. ábra).

Kecskemét jövőbeli Antiszegregációs Tervében, a szegregáció elleni küzdelmet és a társadalmi felzárkóztató programokat öt kiemelt területen kívánja megvalósítani. Ezek összhangban vannak Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) megfogalmazott átfogó célkitűzésével, melyben érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét;
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét;
- a diszkriminációmentességet;
- a szegregációmentességet;

[51] *KSH Kommunikációs és Architekturális Igazgatóság Felhasználói kapcsolatok főosztály Komplex szolgáltatások osztálya által 20250313-130424 ügyiratszámon, 2025. március 20-án keltezett Igazolása alapján.*

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

37. ábra: A KSH által lehatárolt szegregációval veszélyeztetett terület Kecskeméten

Forrás: KSH Kommunikációs és Architekturális Igazgatóság Felhasználói kapcsolatok főosztály Komplex szolgáltatások osztálya, „Igazolás", 2025.

A célok teljesülése a rászoruló társadalmi rétegek körében a szociális hátrányok csökkentésével, illetve a társadalmi felzárkóztatás erősítésével, a lakhatási viszonyok javításával (ld. szociális városrehabilitációs program, szociális bérlakás felújítása), az oktatási szegregáció (ld. digitális eszközökhöz történő hozzáférés) mérséklésével, a tanulási motivációt erősítő programokkal, foglalkoztatást elősegítő és életviteli foglalkozásokkal, valamint a munkaerőpiaci reintegráció felgyorsításával lenne elérhető.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának a jelentős társadalmi igények miatt, **kiemelt figyelmet kell fordítania a városban található szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek kezelésére, a jelentkező szegregációs folyamatok megfékezésére**, valamint az ott élők társadalmi felzárkóztatására, hatékony integrációjára. A **„Szociális célú városrehabilitáció Kecskeméten"** című projekt keretében a város által tervezett beavatkozások összhangban vannak a TOP-Plusz szociális célú városrehabilitáció tevékenységcsoport vonatkozásában támogatható beavatkozásokkal, melyek az önkormányzat szociális bérlakás-állományának megőrzését, műszaki állapotának fenntartását, továbbá a lakófunkció erősítését célozzák Kecskemét szegregáció által veszélyeztetett területén élők számára. Az érintett területen élő lakosok társadalmi felzárkóztatása, integrációjuk elősegítése pedig a **„Társadalmi integráció erősítése Kecskeméten"** című ESZA projekt keretében történik meg. A tervezett fejlesztési célokról és beavatkozásokról a következő fejezet tájékoztat részletesen.

7.1.2.1 Az antiszegregációs fejlesztési célok és beavatkozási javaslatok

A területi alapokon is megnyilvánuló társadalmi hátrányok csökkentéséhez Kecskemét a 2021 és 2027 közötti időszakban a lakhatási viszonyok javítása mellett, a humán-erőforrás fejlesztést, a képzést, a foglalkoztatást, a közösségi élet és közösségfejlesztés feltételeit, a megfelelő egészségügyi és mentális állapotot (egyéni fejlesztési tervek), valamint a különböző szociális és egyéb lakossági ellátások fejlesztését, valamint a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést kívánja megteremteni, illetve javítani. Miután a vonatkozó társadalmi integrációs és felzárkóztató programok hosszabb időt igényelnek, a megfogalmazott beavatkozási tervek – figyelembe véve a szegregáció által veszélyeztetett területen felmért folyamatokat és a problémák természetét – csak következetes végrehajtás mellett, a megfelelő erőforrások hosszú távú biztosításával lehetségesek. A jelen Antiszegregációs Tervben, megfogalmazott fejlesztési célokat, valamint a hozzájuk kapcsolódó tervezett beavatkozási javaslatokat a 44. és a 45. táblázatok foglalják össze. A jelzett beavatkozások a 2026. szeptemberi állapotokat tükrözi. A projektek várhatóan a jövőben még változhatnak, bővülhetnek a pályázati források kiírásának függvényében, ezért javasolt a gördülő tervezés megvalósítása, valamint a projektek, illetve a tervezett beavatkozások évről-évre történő felülvizsgálata.

A TOP_PLUSZ-1.3.2-23-KE1-2025-00005 azonosító számú „Szociális célú városrehabilitáció Kecskeméten” című projekt célja a lakófunkció erősítése Kecskeméten a – KSH által – kijelölt szegregációval veszélyeztetett területen élők számára. A fejlesztés önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások felújítására irányul és a fejlesztésben érintett lakások bérbe adásával zárul. A projektben a pályázati felhívásban engedélyezett akcióterületen belüli lépcsőzetes mobilizáció tervezett. A szegregátumban meglévő és felújítandó önkormányzati bérlakásban élők költöznek a projekt keretében felújított integrált területen elhelyezkedő, jelenleg üresen álló önkormányzati bérlakásba, a szegregátumban felújított bérlakásba pedig egy másik, jelenleg is a szegregátumban élő család költözik. A tervezett tevékenységek során mindkét érintett család lakhatási körülménye javul.

A projekt részeként a Kórház utca 6. szám alatti egyszintes közművesített szociális bérlakás elektromos hálózata felülvizsgálatra szorul. Az épület állagmegóvása érdekében szükséges a csapadékvíz felszíni elvezetésének, szikkasztásának kialakítása. Az integrált területen a Dankó Pista utca 71. szám alatti egyszintes közművesített szociális bérlakás felújítása tervezett a projekt keretében. Az épület jelenleg használhatatlan, valamennyi közműszolgáltatás ki van kapcsolva, teljes felújítást igényel. A társasházi lakásban megtartandó az alapozás, a felmenő szerkezeti falak, a födémszerkezet és a fedés. A lakásban elektromos fűtési rendszer kialakítása szükséges napelem telepítésével. Szükséges továbbá a homlokzat és a padlás szigetelése, a telek kerítésének újjáépítése, a közműaknák kialakítása, a csapadékvíz felszíni elvezetésének kialakítása. A felújítás része a lakás belső burkolatainak és falazatainak cseréje, megújítása. A projekt 2025. decemberében indult, várható befejezése 2027. november 30.

A TOP_PLUSZ-3.2.1-23-KE1-2024-00002 azonosító számú a „Társadalmi integráció erősítése Kecskeméten” című projektet Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel konzorciumban valósítja meg, amely a Széchenyi Terv Plusz program keretében, az Európai Szociális Alap Plusz társfinanszírozásával jön létre.

A program célja a szegregált és szegregáció által veszélyeztetett városi területen élő lakosok társadalmi integrációjának elősegítése. A fejlesztés közvetlenül a 2011-es népszámlálási adatok alapján lehatárolt 5. számú szegregátumban (Vasútvonal–Műkerti sétány–Kertész utca–Epreskert utca–Kiskunfélegyházi út–Vasútvonal) élőket érinti elsődlegesen. Ugyanakkor az összes szegregált és szegregáció által veszélyeztetett terület rászorulói részt vehetnek a programokon. A szakmai munka fő helyszíne a Mezei utcai Közösségi Ház, ahol Jelenlét Pont működik. A projektben megvalósuló szolgáltatások között szerepel:

- Folyamatos szociális munka;
- Jelenlét alapú komplex család mentorálás;
- Kora-gyermekkori és gyermekkori formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás;
- Pályaorientációs programok végrehajtása;
- Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása;
- Szaktanácsadás biztosítása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
- Felnőttképzések;
- Prevenciós programok megvalósítása;
- Szenvedélybetegek kezelése, drogprevenció, bűnmegelőzés és áldozatvédelem, kismamák dohányzásról való leszoktatása.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat szakemberei végzik a program szakmai megvalósítását, míg az önkormányzat gondoskodik a projekt kötelező nyilvánosságáról és a felnőttek számára szervezendő képzési program lebonyolításáról és a projektmenedzsment tevékenység biztosításáról. A projekt várhatóan 2028. május 31-ig valósul meg. Hosszú távú célja, hogy a hátrányos helyzetű városrészekben élők társadalmi beilleszkedése erősödjön, életkörülményeik és jövőbeni életesélyeik javuljanak.

Az AIPA NKft. által készített megalapozó dokumentáció a TOP Plusz-3.2.1-23 Fenntartható Humán Fejlesztések c. felhíváshoz több a szegregáció csökkentést célzó tevékenységcsoportot vagy programot is nevesít. A helyi szolgáltatáshiányok kezelésének és a szolgáltatások egyenlő esélyű elérését célozzák a tervezett programok, melyek a helyben elérhető egészségügyi szolgáltatások javítását és bővítését, valamint a tematizált egészségfejlesztést, továbbá az egészségtudatosságot erősítő képzési programokat kívánják megvalósítani. A társadalmi integráció erősítését szolgálják a társadalmi kohéziót, a társadalmi befogadást és a helyi identitás és együttműködés erősítését szolgáló programok, a különböző korcsoportokat (gyermekek, fiatalok, idősek) központba helyező tematikus (digitális kompetencia növelés, szabadidő hasznosítás és önfejlesztés, oktatás) tevékenységcsoportok. A programok megvalósításában a Hírös Cédrusnet Egyesület és az AIPA NKft. vesz részt. A programok 2026 és 2029 második féléve között valósulnak meg.

44. táblázat: *Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások 2021-2027*

	Célok	A célok elérése érdekében tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
1.	Lakófunkciót erősítő tevékenységek	1.1. A Kórház utca 6. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (5. számú szegregált terület)	130.000.000 Ft TOP Plusz (ERFA+) KMJV Önkormányzat
		1.2. A Dankó Pista utca 71. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (integrált lakóterület)	
2.	Munkaerőpiaci reintegráció	2.1. Pályaorientációs programok végrehajtása. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.	5.233.400 Ft TOP Plusz (ESZA+) Magyar Máltai Szeretetszolgálat
		2.2. Felnőttképzések elvégzése. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.	20.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) Magyar Máltai Szeretetszolgálat
		2.3. Szaktanácsadás biztosítása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	3.140.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) Magyar Máltai Szeretetszolgálat
3.	Az egészségi és mentális állapot javítása	3.1. Prevenciós programok megvalósítása. Szenvedélybetegek kezelése, drogprevenció, bűnmegelőzés és áldozatvédelem, kismamák dohányzásról való leszoktatása	25.347.141 Ft TOP Plusz (ESZA+) Magyar Máltai Szeretetszolgálat
		3.2. Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok	84.438.399 Ft TOP Plusz (ESZA+) AIPA NKft 143.569.150 Ft TOP Plusz (ESZA+) Hírös Cédrus Egyesület
		3.3. Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása	16.991.625 Ft TOP Plusz (ESZA+) AIPA NKft.

	Célok	A célok elérése érdekében tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
			24.258.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
4.	Szegregációt mérséklő tevékenységek	4.1. Jelenlét alapú komplex család mentorálás. Kora-gyermekkori és gyermekkori formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás.	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) Magyar Máltai Szeretetszolgálat
		4.2. Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok	608.113.053 Ft TOP Plusz (ESZA+) KMJV Önkormányzat 277.206.530 Ft TOP Plusz (ESZA+) AIPA NKft.
		4.3. Az ifjúsági, oktatási és foglalkoztatási szektor helyi szereplőinek együttműködését elősegítő programok	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) AIPA NKft.
		4.4. Digitális kompetenciafejlesztő programok szervezése időskorúak számára	24.998.200 Ft EFOP Plusz (ESZA+) Hírös Cédrus Egyesület
		4.5. **Jelenlét közösségfejlesztő programok**	28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		4.6. Jelenlét alapú szociális munka és Jelenlét Pont ügyfélfogadás	90.730.459 Ft TOP Plusz (ESZA+)

***45. táblázat**: Területi fókuszú antiszegregációs célok és beavatkozások 2021-2027*

	Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
1.	**1. szegregátum** (Csap utca - Alma utca - Présház utca - Könyves Kálmán körút)	A lakhatási viszonyok javítása, a munkanélküliség csökkentése és a munkavállalást lehetővé tevő képzési, átképzési lehetőségek bővítése a helyi lakosság körében	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
2.	**2. szegregátum** (Hanság utca - Róna utca - Frankel Leó utca - Könyves Kálmán körút)	A lakhatási viszonyok és a lakókörnyezet színvonalának javítása, a foglalkoztatási szint emelése, a társadalmi integrációt és közösségfejlesztést segítő programok megvalósítása	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások *egyéni fejlesztések* • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
3.	**3. szegregátum**	A helyi társadalom foglalkoztatási helyzetének	*Tovább vitt folyamatok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft

	Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
	(Zsinór utca - Szegedi út -Zöldfa utca - Táltos utca)	javítása, a lakókörnyezet rendezése, az illegális hulladéklerakás felszámolása, továbbá közösségfejlesztést és a családsegítést célzó szolgáltatások erősítése	• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
4.	**4. szegregátum** (Mezei utca -Zöldfa utca - Gödröstemető utca - Zöldfa utca - Új köz- Fazekas köz)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése és a közbiztonság szintjének emelése	*Tovább vitt folyamatok* • *Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások felújítása (1 db)*	130.000.000 Ft TOP Plusz (ERFA+)
			• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
5.	**5. szegregátum** (Vasútvonal - Műkerti sétány - Kertész utca - Epreskert utca -	A bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását szolgáló fejlesztések megvalósítása, az illegális hulladéklerakás	*Tovább vitt folyamatok* • *Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások felújítása (1 db)*	130.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft

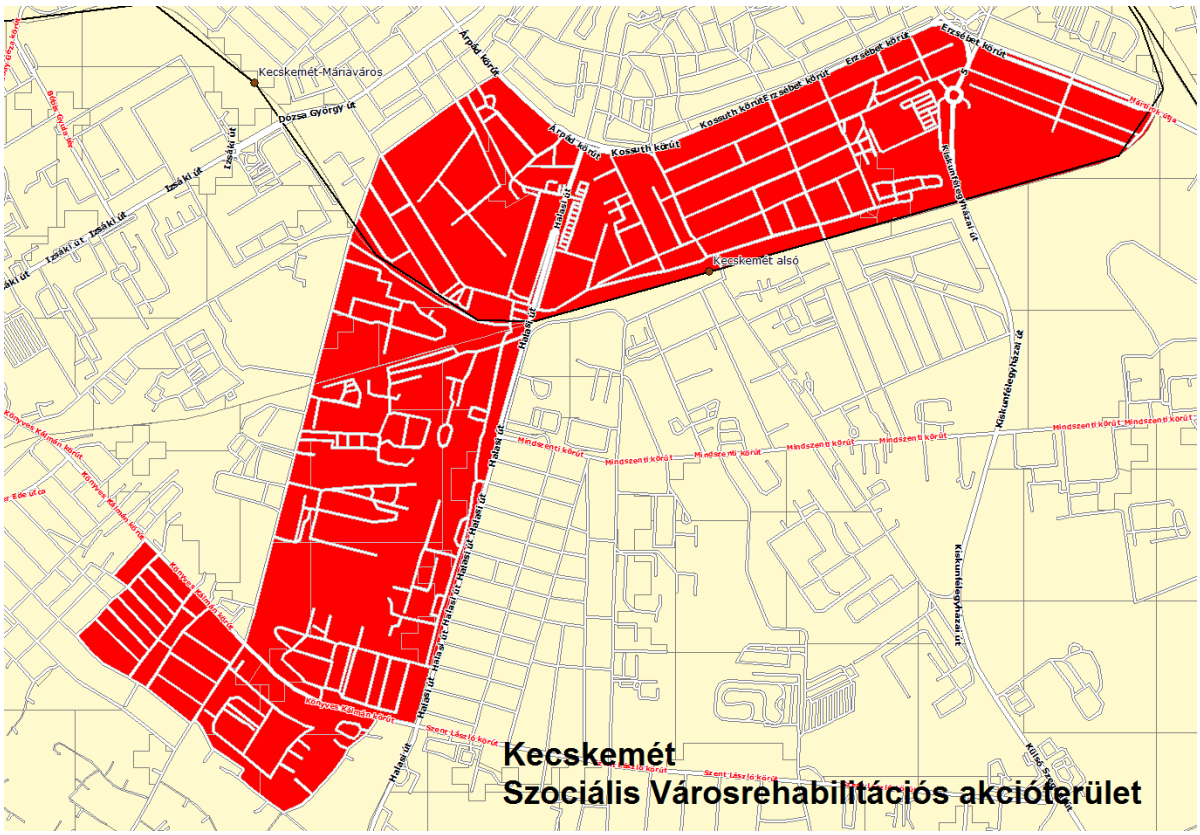
	Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
	Kiskunfélegyházai út - Vasútvonal)	felszámolása, valamint a közösségfejlesztést és foglalkoztatás bővítést lehetővé tevő programok megvalósítása		TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• ***Jelenlét alapú szociális munka és Jelenlét Pont ügyfélfogadás***	90.730.459 Ft TOP Plusz (ESZA+)
6.	**6. szegregáció által veszélyeztetett terület** (Vasvári Ferenc utca - Halasi út - Bánáti utca - Brassói utca)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
7.	**7. szegregáció által veszélyeztetett terület** (Hajagos utca - Kistemplom utca - Erzsébet körút - László Károly utca -	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+)

Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
Csóka utca - Erzsébet utca)		• *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)
8. **8. szegregáció által veszélyeztetett terület** (Csáktornyai utca - Kurucz tér - Műkerti sétány - Kereszt utca)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	20.161.250 Ft TOP Plusz (ESZA+) 28.744.888 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	28.373.400 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	53.720.541 Ft TOP Plusz (ESZA+) 297.630.974 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	13.720.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 910.317.783 Ft TOP Plusz (ESZA+)

7.1.2.2 A szociális városrehabilitáció akcióterületének meghatározása és a választás indoklása

Kecskemét Megyei Jogú Város a 2011-es népszámlálás adatai alapján lehatárolt akcióterületen belül (38. ábra) található 5. számú szegregátumban (142-es Vasútvonal - Műkerti sétány - Kertész utca - Epreskert utca - Kiskunfélegyházai út - Vasútvonal) kívánja megvalósítani fizikai, szociális bérlakásfejlesztési (Kórház utca 6.) beavatkozását, de az integrált lakóterületen éritett lesz még Dankó Pista utca 71. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás is.

38. ábra: *Kecskemét szociális városrehabilitációs akcióterülete*

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Anti-Szegregációs Program (2014-2020) felülvizsgálata és átdolgozása 2017.

Az akcióterület lehatárolásával kapcsolatos döntés hátterében az áll, hogy a jelzett akcióterület magába foglal – a KSH által a 2011-es népszámlálás adatai alapján meghatározott – minden korábbi kecskeméti szegregált telektömböt és az összes szegregáció által veszélyeztetett területet (emellett az akcióterület magába foglalja a 2022-es népszámlálási adatok alapján lehatárolt egyetlen szegregáció által veszélyeztetett területet is, ld. 38. ábrát). Az akcióterület megtartását indokolja az a tény is, hogy bár társadalom jövedelmi, iskolázottsági viszonyaiban és élethelyzetében – területen végrehajtott szociális városrehabilitációs akcióknak is köszönhetően – némi javulás bekövetkezett (az önkormányzati segélyezési és statisztikai adatok, illetve az empirikus felmérések alapján), ugyanakkor az érintett területek lemaradása talán még növekedett is a város gyors gazdasági növekedésének köszönhetően.

Figyelembe véve a meglévő szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeken még mindig jelentkező társadalmi, lakhatási és épített környezettel kapcsolatos műszaki, illetve településkörnyezeti

problémákat, Kecskemét továbbra is ezen a kijelölt akcióterületen belül kívánja megvalósítani az új szociális városrehabilitációs projektjét, valamint az annak keretében tervezett beavatkozásait. A bérlakások felújítására irányuló fejlesztésében a projektgazda azért választotta az 5. számú szegregált területet, mert itt rendelkezik saját tulajdonú szociális bérlakással, amely felújításra szorul, s lakói hajlandók a közelben található integrált lakóterületre átköltözni és a kapcsolódó társadalmi integrációs programban részt venni, ezzel pedig lehetőség nyílik a pályázati felhívásban engedélyezett akcióterületen belüli lépcsőzetes mobilizáció megvalósítására. Ennek során a szegregátumban lévő és felújítandó önkormányzati bérlakásban élők költöznek a projekt keretében felújított integrált területen elhelyezkedő, jelenleg üresen álló önkormányzati bérlakásba (Dankó Pista utca 71.). A szegregátumban felújított szociális bérlakásba pedig egy másik, jelenleg is a szegregátumban élő család költözik. A tervezett tevékenységek során, mindkét érintett család lakhatási körülményei javulnak. A beavatkozás sürgősségét indokolja, hogy a felújításban érintett ingatlanok műszaki állapota nem megfelelő, s a felújítás elmaradásával további állagromlás veszélyeztet. A tervezett beavatkozás nem csak a lakhatási körülmények jelentős javulását hozza a projektben résztvevő két család részére, hanem hozzájárul a városrészi utcakép megjelenésének javulásához is. Emellett javasolható a 4. számú szegregált terület (Mezei utca - Zöldfa utca - Gödröstemető utca- Zöldfa utca - Új köz - Zöldfa utca - Fazekas köz által határolt terület) kiemelése is, mert itt található a szociális városrehabilitációs akcióterület azon közösségi háza (Mezei utca 34.), ahol számos társadalmi felzárkóztató program megvalósítható. Az akcióterületen belül nevesített szegregátumok kiválasztását az is indokolja, hogy a területen korábban elindított szociális városrehabilitációs és társadalomfejlesztési programok már eddig is értek el eredményeket. A korábbi programokon részt vevők elért eredményei jó hatással vannak területen lakókra, akik nyitottabbá váltak a felzárkóztató képzési és a foglalkoztatást elősegítő integrációs programokra, melyek a tervezett projekt részeként újból elérhetővé válnak az új belépők, illetve rászorulók részére is.

7.1.2.3 A két antiszegregációs beavatkozási dimenzió kapcsolata

Kecskemét Antiszegregációs Tervében megfogalmazott átfogó társadalomfejlesztési beavatkozások többsége – jellegüknél fogva – nem csak a fentebb nevesített szegregátumokhoz kötődik. A társadalom, az egyén vagy a közösség fejlesztését célzó programok minden szegregált, illetve szegregáció által veszélyeztetett terület számára fontos lehet, mind az esélyegyenlőség, mind pedig az integrációs (területi, társadalmi) folyamatok szempontjából. Ugyanakkor az érintett területek adottságai (pl. elöregedő vagy éppen fiatalos városrészek, munkanélküliségi szint, komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya, szociális támogatások jellege), sajátosságai és meglévő problémái határozzák meg, hogy az egyes beavatkozások hol jelenhetnek meg hangsúlyosabban. Területi relevanciával elsődlegesen a lakhatás és a közterületek fejlesztésével kapcsolatos fizikai beavatkozások rendelkeznek. A beavatkozási területek a szociális típusú városrehabilitációs akcióterületen belül kerülnek kijelölésre, azonban ezek végleges helyét – különösen a társadalmi integráció erősítését célzó programok esetében – számos körülmény befolyásolhatja, így a 46. táblázatban ennek egy lehetséges szakmai megközelítését adtuk, ami a 2022-es népszámlálási adatok, a szegregált területek lehatárolása és a műszaki felmérések függvényében még változhat.

***46. táblázat**: Az átfogó beavatkozások tervezett megjelenése a szegregátumokban és a szegregáció által veszélyeztett területeken*

Szegregátum, Szegregáció által veszélyeztetett terület Átfogó beavatkozás	Szegregátum 1.	Szegregátum 2.	Szegregátum 3.	Szegregátum 4.	Szegregátum 5.	Szegregáció által veszélyeztetett terület 6.	Szegregáció által veszélyeztetett terület 7.	Szegregáció által veszélyeztetett terület 8.
1.1. A Kórház utca 6. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (5. számú szegregált terület)					X			
1.2. A Dankó Pista utca 71. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (integrált lakóterület)				X				
2.1. Pályaorientációs programok végrehajtása. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2. Felnőttképzések elvégzése. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.3. Szaktanácsadás biztosítása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1. Prevenciós programok megvalósítása. Szenvedélybetegek kezelése, drogprevenció, bűnmegelőzés és áldozatvédelem, kismamák dohányzásról való leszoktatása	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2. Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3. Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása	X	X	X	X	X	X	X	X

Szegregátum, Szegregáció által veszélyeztetett terület Átfogó beavatkozás	Szegre-gátum 1.	Szegre-gátum 2.	Szegre-gátum 3.	Szegre-gátum 4.	Szegre-gátum 5.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 6.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 7.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 8.
4.1. Jelenlét alapú komplex család mentorálás. Kora-gyermekkori és gyermekkori formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás.	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2. Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3. Az ifjúsági, oktatási és foglalkoztatási szektor helyi szereplőinek együttműködését elősegítő programok	X	X	X	X	X	X	X	X
4.4. Digitális kompetenciafejlesztő programok szervezése időskorúak számára	X	X	X	X	X	X	X	X
4.5. Jelenlét közösségfejlesztő programok	X	X	X	X	X	X	X	X
4.6. Jelenlét alapú szociális munka és Jelenlét Pont ügyfélfogadás					X			

7.1.2.4 A beavatkozások ütemezése

Az antiszegregációs terv keretében tervezett szociális városrehabilitációs, társadalomfejlesztési, szociális, illetve esélyegyenlőségi beavatkozások követik a 2021-2027-es uniós tervezési és költségvetési ciklus időkeretét, így a tervezett beavatkozások 2026 és 2029 év vége között valósulnak meg az alábbi ütemezéssel (47. táblázat).

47. táblázat: *A tervezett beavatkozások ütemezése*

Tervezett akciók és beavatkozások	2026 1. félév	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév	2028 1. félév	2028 2. félév	2029 1. félév	2029 2. félév
Horizontális								
1.1. A Kórház utca 6. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (5. számú szegregált terület)								
1.2. A Dankó Pista utca 71. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (integrált lakóterület)								
2.1. Pályaorientációs programok végrehajtása. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.								
2.2. Felnőttképzések elvégzése. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.								
2.3. Szaktanácsadás biztosítása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása								
3.1. Prevenciós programok megvalósítása. Szenvedélybetegek kezelése, drogprevenció, bűnmegelőzés és áldozatvédelem, kismamák dohányzásról való leszoktatása								
3.2. Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok								
3.3. Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása								
4.1. Jelenlét alapú komplex család mentorálás. Kora-								

Tervezett akciók és beavatkozások	2026 1. félév	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév	2028 1. félév	2028 2. félév	2029 1. félév	2029 2. félév
gyermekkori és gyermekkori formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás.								
4.2. Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok								
4.3. Az ifjúsági, oktatási és foglalkoztatási szektor helyi szereplőinek együttműködését elősegítő programok								
4.4. Digitális kompetenciafejlesztő programok szervezése időskorúak számára								
4.5. Jelenlét közösségfejlesztő programok								
4.6. Jelenlét alapú szociális munka és Jelenlét Pont ügyfélfogadás								

7.1.2.5 Az antiszegregációs terv pénzügyi terve

Kecskemét Megyei Jogú Város az Antiszegregációs Tervének megvalósításához a TOP Plusz keretében, két alap (ERFA és ESZA+) forrásait is igénybe kívánja venni. A TOP Plusz ERFA keretében 130 millió Ft-ot a kiválasztott önkormányzati bérlakások felújítására kíván fordítani. Emellett a TOP Plusz programon belül az ESZA+ forrásai a társadalmi „szoft" akciók (pl. pályaorientációs, képzési, szaktanácsadási, prevenciós, egészségmegőrzési, családmentorálási, közösségfejlesztési, digitális kompetenciafejlesztő) lebonyolítását segítenék elő, mintegy 1,267 milliárd Ft értékben. Összességében Kecskemét Megyei Jogú Város a költségvetési ciklus végéig (n+2 szabály figyelembevételével) 2029. év végéig – a 2026 augusztusában látható projektek alapján – mintegy 1,397 milliárd Ft felhasználását tervezi.

Meg kell jegyezni, hogy az önkormányzat az Antiszegregációs Tervének megvalósításához egyéb kormányzati és pályázati forrásokat (pl. EFOP Plusz) is fel kíván használni - a Helyi Esélyegyenlőségi Programjában nevesített – egyéb társadalmi, integrációs és antiszegregációs feladatainak (motivációs mentori program, mélyszegénységben élők legalább alsó- és középfokú végzettség megszerzésének elősegítése speciális, városi ösztönző rendszer kidolgozásával és alkalmazásával, a helyi roma közösség társadalmi felzárkózása, a Közösségi Beavatkozási Terv végrehajtása, Roma nemzetiségi kultúra, identitás és hagyományőrző program) megvalósítása érdekében. A programok ütemezett kidolgozása és a megjelenő pályázati források megjelenése szükségessé teszi az Antiszegregációs Terv pénzügyi tervének folyamatos (éves rendszerességű) felülvizsgálatát és kiegészítését

Az önkormányzat a települési kötelező és önként vállalt feladatok körében társadalom-, szociálpolitikai és egyéb juttatás, támogatás (az ellátottak pénzbeli juttatásai) biztosításával is hozzá kíván járulni a

nehéz helyzetbe került emberek élethelyzetének javításához az éves költségvetésében biztosított forrásokkal.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a tervezett antiszegregációs beavatkozásai keretében horizontális társadalmi akciókra ~1,2 milliárd Ft-ot kíván fordítani, emellett a szociális városrehabilitációs projekt keretében az ERFA+ részeként 130 millió, míg az ESZA+ részeként 119,47 millió Ft-ot biztosít szociális beavatkozásra, melynek részletes bontását a 48. táblázat tartalmazza.

48. táblázat: *Kecskemét Antiszegregációs Tervének pénzügyi áttekintése*

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költés	Tervezett forrás	Egyéb megjegyzések
Horizontális			
3.2. Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok	228.007.549 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
3.3. Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása	41.250.025 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
4.2. Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok	885.319.583 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
4.3. Az ifjúsági, oktatási és foglalkoztatási szektor helyi szereplőinek együttműködését elősegítő programok	20.161.250 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
4.4. Digitális kompetenciafejlesztő programok szervezése időskorúak számára	24.998.200 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
4.5. Jelenlét közösségfejlesztő programok	28.744.888	TOP Plusz (ESZA+)	
4.6. Jelenlét alapú szociális munka és Jelenlét Pont ügyfélfogadás	90.730.459	TOP Plusz (ESZA+)	
Szegregátumonként			
			Az adott szegregátumokban megvalósítandó programokról, és annak költségvetéséről nem állnak rendelkezésre pontos információk
Szociális városrehabilitációs projekt (amennyiben releváns)			
1.1. A Kórház utca 6. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (5. számú szegregált terület)	130.000.000 Ft	TOP Plusz (ERFA+)	A lakófunkciót erősítő beavatkozás két helyszínen történik meg, a konkrét műszaki tervek alapján fog megtörténni a két lakóegység közötti forrás megosztása
1.2. A Dankó Pista utca 71. szám alatt található önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítása (4. számú szegregált terület)			
2.1. Pályaorientációs programok végrehajtása. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek	5.233.400 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költés	Tervezett forrás	Egyéb megjegyzések
feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása.			
2.2. Felnőttképzések elvégzése. Az elérhető képzési lehetőségek és az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés lehetőségeinek feltérképezése. A sikeresen elhelyezkedők nyomon követése, munkában tartása	20.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
2.3. Szaktanácsadás biztosítása. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	3.140.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
3.1. Prevenciós programok megvalósítása. Szenvedélybetegek kezelése, drogprevenció, bűnmegelőzés és áldozatvédelem, kismamák dohányzásról való leszoktatása	25.347.141 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
4.1. Jelenlét alapú komplex család mentorálás. Kora-gyermekkori és gyermekkori formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás.	13.720.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
Összesített költés:	1.397.177.148 Ft		

7.2 Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása

7.2.1 Lakossági felmérés

A kérdőívet összesen 188-an töltötték ki. Az alacsony válaszadási hajlandóság ellenére megtörtént a kérdőív kiértékelése. Az FVS felülvizsgálata során, a városi lakosság véleményét jobb reprezentálása érdekében újabb kérdőíve felmérést fogunk tartani.

A jelenlegi kérdőív összesítője, és az egyes városfejlesztési dimenziókra vonatkozó válaszok kiértékelése a mellékelt táblázat megnyitásával érhető el:

7.2.2 Intézményi/ szervezeti felmérés

Az intézményi kérdőív keretében közel 70 önkormányzati tulajdonban, illetve résztulajdonban lévő intézmény és gazdasági társaság került megkeresésre. Az FVS kidolgozásának jelenlegi szakaszában összesen 5 válasz érkezet, amelyek összegzése – a kis számosság miatt – szakmailag nem jelentene értékelhető eredményt. Így a kérdéskör elemzésére, a későbbi felülvizsgálat során kerül sor, egy újabb kérdőíves felmérés során.

7.3 Finanszírozási tervtábla beavatkozásonként

A jelzett dokumentum Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégia Üzleti Modell és Finanszírozási Terv című dokumentumában található.

7.4 Javasolt működési térkép

***39. ábra**: A zöld és a digitális átállás szempontjából lényeges szervezetek Kecskemét MJV 2026 és 2029 közötti működési modelljében*

